

Lijst van Verkortingen Spoorwegen

Peter Gutter

4e druk

Februari 2022

Sinds 2002 is deze spoorse verkortingenlijst als privé-project bijgehouden. De eerste versies van de lijst telden slechts enkele bladzijden en werden op informele wijze verspreid onder collega's van onder meer ProRail, NS Reizigers, NedTrain, Strukton en Railion, die er dankbaar gebruik van maakten. Al gauw kreeg ik vele aanvullingen toegestuurd. De lijst groeide daardoor snel en dit is alweer de 21^e bijgewerkte en herziene versie, die hierbij als 4^e druk in (elektronische) boekvorm verschijnt. Boven de bladzijden heb ik echter wel de vermelding 21^e versie laten staan, omdat er al zoveel exemplaren van vorige versies in omloop zijn.

1^e druk, april 2012

2^e uitgebreide en herziene druk, april 2015

3^e uitgebreide en herziene druk, september 2018

4^e uitgebreide en herziene druk, februari 2022

CIP-GEGEVENS

ISBN 978-90-818932-5-1

NUR 464

Uitgegeven via de website www.nvbs.com van de

**Nederlandse
Vereniging van
Belangstellenden
in het Spoor- en
tramwegwezen**

Postbus 1384, 3800 BJ Amersfoort

© Peter Gutter 2022

Deze uitgave is met de meeste zorg samengesteld. Indien deze toch onjuistheden blijkt te bevatten, kunnen uitgever en auteur daarvoor geen aansprakelijkheid aanvaarden. Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend. Overname van gegevens uit deze uitgave is toegestaan mits de bron wordt vermeld.

Inleiding

Het Nederlandse spoorbedrijf hangt letterlijk aan elkaar van de afkortingen (ofwel *verkortingen*, zoals ze bij het spoor genoemd worden). Dat stamt nog uit de tijd dat gegevens bij de spoorwegen telegrafisch werden overgeseind. De verkorting Asdm bijvoorbeeld, is nu eenmaal sneller over te seinen dan de volledige benaming Amsterdam Muiderpoort.

Lange tijd werden de verkortingen door de NS bijgehouden in een officiële lijst, genaamd LV ofwel de Lijst van Verkortingen C 0405. Die lijst bestaat om onduidelijke redenen al jaren niet meer, en lijkt ook nergens in het bedrijf meer te vinden. Dat is onvoorstelbaar onhandig in een bedrijf waar alles wat afgekort kan worden, wordt afgekort, en waar bovendien een heel specifiek vakjargon wordt gehanteerd.

In 2002, tijdens de opleiding tot treindienstleider werd mij door instructeur Jan de Bos aangeraden om dan zelf maar “een lijstje” bij te houden van de verkortingen die ik zou tegenkomen. Bijgaand document is alweer de eenentwintigste bijgewerkte en herziene versie van die (overigens niet-complete) lijst. Eigenlijk is het zo langzamerhand een *lexicon* geworden in plaats van een lijst. Het is een privé-project, geen officieel document, daarom heb ik mijn naam bovenaan de bladzijden gezet. Opgenomen zijn de verkortingen die ik in de loop der tijd ben tegengekomen in allerlei documenten, van bedienvoorschriften tot vervoersregelingen en van schakelschema's tot baanvaktekeningen. Nog even voor alle duidelijkheid: het is dus *niet* zo dat ik zelf verkortingen heb bedacht voor namen en begrippen. Integendeel, bijgaande verkortingen ben ik tegengekomen in het spoorbedrijf en vervolgens heb ik daar de betekenissen bij gezocht. Ik heb ook verkortingen opgenomen die inmiddels niet meer gangbaar zijn maar die men nog wel in documenten kan tegenkomen.

In deze lijst zijn geen aanduidingen van goederenwagens opgenomen. De betekenis van Nederlandse wagenaanduidingen verschilt per tijdperk, bijvoorbeeld door veranderende voorschriften, technische aanpassingen, of omdat ze gerelateerd waren aan vervoers-tarieven. Er zijn ook wagenaanduidingen hergebruikt, die daardoor een andere betekenis konden krijgen. De huidige UIC-coderingen voor goederenmaterieel zijn bovendien lastig te beschrijven zonder informatie over het systeem dat erachter zit. Wagenaanduidingen vergen dus dermate veel uitleg dat het te ver voert om ze in het bestek van deze lijst te behandelen.

Deze lijst bevat meer dan 11.400 verkortingen die men kan aantreffen in de Nederlandse spoorwegsector, onderverdeeld in ruim 6300 vakbegrippen (zie bladzijden 4-181) en meer dan 5100 geografische verkortingen (zie bladzijden 182-295).

Bijgaande LV is bedoeld voor trdl, omrp, kvt-ps, rgdl, opz, LWB en verder natuurlijk ieder psld dat met verkortingen te maken krijgt, zodat bijv. vvr, WBI, vrst, BVS en aw geen geheimen meer bevatten. Ik hoop dat dit project veel moeite zal besparen, in die zin dat men dit (trein)wiel niet steeds opnieuw hoeft uit te vinden. Suggesties en aanvullingen zijn natuurlijk welkom, en kunnen per e-mail gestuurd worden aan pgutter@hotmail.com

Veel plezier en succes toegewenst bij het gebruik van deze LV.

Peter Gutter, februari 2022.

1.

Lijst van verkortingen

Deze niet-complete lijst bestaat uit twee delen en bevat verkortingen die gebruikt worden in het Nederlandse spoorbedrijf. Het eerste deel van de lijst betreft spoorwegvaktaal, het tweede deel betreft namen van stations en dienstregelmeetpunten. Haal de hoofd- en kleine letters in de verkortingen vooral niet door elkaar, aangezien daardoor de betekenis kan veranderen.

A

A aanvang tijdelijke snelheidsbeperking, zie L, A en E-borden
A bakcode 'Eerste klas' in de aanduiding van een treinstel
A aanduiding voor treinstellen type ICM, zie Plan Z
A aanduiding voor categorie hinderarme werkzaamheden aan de railinfrastructuur
A automatisch (bedrijfs-toestand CTA)
A (beveiligingssysteem voorzien van) assentelers
a aankomst
A1 prioriteit bij de ambulance (spoed)
AAE Ahaus Alstätter Eisenbahn AG (sinds 1989 verhuurbedrijf van goederenwagens door heel Europa; vanaf 2015 onderdeel van VTG, zie aldaar)

aanh aanhangsel
aank aankomst
aansl aansluiting
aanw aanwezig
AAR Automatische Afstands Radio (systeem waarmee locomotieven bestuurd kunnen worden vanuit het seinhuis, bijv. op de rangeerhevel te Antwerpen Noord)
AARD aardfout, weg-lekkende spanning (bijgenaamd "lampje aarde")
AAS Amsterdam Airport Schiphol
AATC Advanced Automated Train Control
AB absoluut blokstelsel
AB rijtuig (AB = met afdelingen eerste en tweede klas)
AB Tramweg Alkmaar-Bergen (1905-1957)
A-baanvak zie A-route
ABB Afstandsbediening Beweegbare Bruggen
ABC automatische kettinhormachine ("Automatic Ballast Cleaner")
ABCd D-treinrijtuig met zijgang (ABC = met afdelingen eerste, tweede en derde klas, d = D-treinrijtuig)
ABC-incidentregistratie in de OV-sector gangbare registratie van incidenten in de categorie A (strafrecht; zwaardere overtredingen en misdrijven), categorie B (overtredingen Wet personenvervoer), en categorie C (overtredingen Besluit personenvervoer en huisregels van de vervoerders)

ABC-raster beladings-raster; tabel op goederenwagens die aangeeft hoeveel gewicht er in de wagen mag worden geladen bij een bep. beladingsklasse (A t/m E)
ABDd D-treinrijtuig met zijgang (AB = met afdelingen eerste en tweede klas, D = met bagage-afdeling, d = D-treinrijtuig)
ABDk motorwagen (AB = met afdelingen eerste en tweede klas, D = met bagageafdeling, k = koprijtuig met machinistencabines) (codering bijv. voor motorwagen DE 1 vanaf 1956)
ABDO Algemene Bedrijfs- en Dienstoriëntatie voor administratieve diensten
ABec rijtuig Mat '24 (AB = met compartimenten eerste en tweede klas, e = geschikt voor elektrische dienst, c = met closet)
ABecm rijtuig Mat '24 (AB = met compartimenten eerste en tweede klas, e = geschikt voor elektrische dienst, c = met closet, m = met middeninstap)
ABF Ausfahrt Block Frei (in EBS)
Abf Abfahrt (vertrek) (D)
Abf Abstellbahnhof (D)
AbgB Abgangsbahnhof (D)
ABk koprijtuig van treinstel (AB = met afdelingen eerste en tweede klas, k = koprijtuig met machinistencabine)

abk abonnementskaart
ABKk rijtuigbak Mat '56 (AB = met afdelingen eerste en tweede klas, K = met keuken, k = koprijtuig met machinistencabine), met een speciale coupé voor de Marechaussee
ABN Allgemeine Bedingungen über die Nutzung der Eisenbahninfrastruktur (D)
ABO Algemeen Bedienobject (object in configuratie voor Proceleiding Rijwegen, zoals wisselverwarming)
A-bord zie L, A en E-borden
ABR Ateliers Belges Réunion (fabrikant van spoorwegmaterieel, o.a. van Rotterdam Rail Feeding en het railbedrijf van de Hoogovens)
ABS Aandelenbezit Streekvervoer nv (hierin waren alle aandelen van de NS in de Nederlandse busmaatschappijen ondergebracht)
ABS Ausbaustrecken (bestaande spoorlijnen die omgebouwd zijn tot hogesnelheidslijnen) (D)
ABST Algemeene Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel
ABT Stoomtramweg-Maatschappij Antwerpen-Bergen op Zoom-Tholen nv (1886-1935); overgenomen door de BBA, zie aldaar
ABT Automatische Bediening TNV
ABV Aanschrijving BedieningsVoorschrift
ABv aanduiding voor

tussenrijtuig type DD-AR (AB = met afdelingen eerste en tweede klas, v = verdiepte bak)
abv aanschrijving beveiliging
ABv3/4-bak IRM tussenrijtuig (AB = met compartimenten eerste en tweede klas, v = verdiepte bak)
ABv6-bak V-IRM tussenrijtuig met stroomafnemers (AB = met compartimenten eerste en tweede klas, v = verdiepte bak)
ABvk aanduiding voor stuurstandrijtuig type DD-AR (A = met afdeling eerste klas, B = met afdeling tweede klas, v = verdiepte bak, k = koprijtuig van treinstel)
abvl aanbeveling
ABW Algemene Bepalingen van de N.V. Nederlandse Spoorwegen voor de uitvoering van Werken (C 4401)
ABW Algemene Bepalingen voor de uitvoering van Werken (C 4503)
ABW/C Verzameling Is-aanschrijvingen betreffende de Algemene Bepalingen voor de uitvoering van Werken (C 4401)
Abzw Abzweigstelle (spoor aansluiting die niet gesitueerd is bij een station). De schrijfwijze ABZW wordt ook gebruikt (D)
AC alarmcentrale (met name gebruikt bij de brandweer)
AC wisselstroom ('alternating current')

AC-B Algemeen Commandant Brandweerszorg (ook genoemd: Hoofdofficier van Dienst Brandweer, zie HOvD). De schrijfwijze ACB wordt ook gebruikt.
ACBV Algemene Christelijke Bond van Vervoerspersoneel
ACBW zie AC-B
AC-BW Alarmcentrale Brandweer
ACBz Algemeen Commandant Bevolkingszorg (bijv. bij grote treinrampen)
ACC Area Control Computer (de interface tussen de SIMIS-W beveiliging en de infraelementen)
ACE Axle Counter Evaluator (verwerkings-eenheid in assentellersysteem)
ACEC Ateliers de Constructions Électriques de Charleroi (fabrikant van spoorwegbeveiligings-systemen en elektrische installaties voor spoorwegmaterieel, o.a. voor Benelux-treinstellen Mat '57)
ACF American Car and Foundry Company (fabrikant van goederenwagens, zoals ketelwagens voor de NS)
ACGz Algemeen Commandant Geneeskundige zorg (bijv. bij grote treinrampen). De schrijfwijze ACGZ wordt ook gebruikt
ACM Société Anonyme des Ateliers de Con-

struction de la Meuse, Luik (B) (fabrikant van locomotieven, o.a. voor de Staatsmijnen)

ACO Ahlmann Carls-hütte & Co. (fabrikant van de ACO Rail, zie aldaar)

A-controle inspectie aan spoorwegmaterieel welke eens in de twee dagen plaatsvindt, zie ook B-controle

ACO Rail afwaterings-systeem voor overwegen, ontwikkeld door ACO (zie aldaar) en in Nederland geleverd via Voest Alpine Railpro

AC-P Algemeen Commandant Politiezorg (bijv. bij grote spoorweg-ongevallen). De schrijfwijze ACP wordt ook gebruikt

ACS Approach Controlled Signalling (sein dat geactiveerd wordt bij nadering van trein)

ACT Amsterdam Container Terminals bv (voorh. Ceres Paragon containeroverslagbedrijf)

act activiteit / treinactiviteit (bijv. aankomst of vertrek)

ACTAS automatische CTA-sturing

ACTO Association of Charter Train Operators

ACTS ACTS Nederland bv (Afzet Container Transport Systeem / Ab-roll-Container Transport System); spoorvervoerder van 1989 tot 2010,

voortgezet door Husa, zie HTRS

ACZC Cokesfabriek in Sluiskil (van de Association Coopérative Zélandaise de Carbonisation)

AD aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type V-IRM 4 (nummers 9401-9546), bijgenaamd "Arme Dirk" of "Virmpje Vier"

Ad Algemene Dienst (van de NS). Deze afkorting is tegelijkertijd gebruikt voor de Administratieve Afdeling van de NS, zie Adm, en later ook voor het Staforgaan Archiefbeheer en Documentatie (van de NS)

Ad 1 Algemene Dienst, 1e afdeling: Algemene Zaken (*in 1945*)

Ad 2 Algemene Dienst, 2e afdeling: Personeelzaken en sociale aangelegenheden (*in 1945*)

Ad 3 Algemene Dienst, 3e afdeling: Rechtszaken (*in 1945*)

Ad 4 Algemene Dienst, 4e afdeling: Personeelfondsen (*in 1945*)

Ad 5 Algemene Dienst, 5e afdeling: Medische zaken, Straffen, Scheidsgerichten, Commissie van Advies (*in 1945*)

ADAB Allgemeine Dienstanweisung für Bundesbahnbeamte (D)

ADM Archer Daniels Midland Company (eigenaar van ADM Euro-poort bv)

Adm Administratieve Afdeling (van de NS).

De afkorting Ad is ook gebruikt

adm administratie

Adm 1 Administratieve Afdeling, sectie 1: Boekhouding, Financiën (*in 1945*). Deze sectie is ook aangeduid als Ad 1

Adm 2 Administratieve Afdeling, sectie 2: Samenstelling stationsontvangsten en overige baten uit het vervoer (*in 1945*). Deze sectie is ook aangeduid als Ad 2

Adm 3 Administratieve Afdeling, sectie 3: Bezoldiging en Premie (*in 1945*). Deze sectie is ook aangeduid als Ad 3

Adm 4 Administratieve Afdeling, sectie 4: Bedrijfs- en voorraadsadministratie, Calculatie (*in 1945*). Deze sectie is ook aangeduid als Ad 4

Adm 5 Administratieve Afdeling, sectie 5: Organisatie administratie stations, Mechanische administratie, Statistiek (*in 1945*). Deze sectie is ook aangeduid als Ad 5

Adm 6 Administratieve Afdeling, sectie 6: Voorcalculatie, Kostprijs (*in 1945*). Deze sectie is ook aangeduid als Ad 6

adob automatische dubbele overwegbomen

ADR European Agreement concerning the international carriage of Dangerous goods by Road and rail

ADR-bord oranje bord (zoals voorgeschreven door European Agreement concerning the international carriage of

Dangerous goods by Road and rail) met daarop de gevarenklasse in combinatie met een stof-identificatienummer bij vervoer van gevaarlijke stoffen, zie ADR

ADT Amsterdam Diner Train (bijzondere chartertrein van Railpromo Fleet Services bv), zie RFS

ADVD Alternatieve Dienstregeling Volgende Dag (als extreem winterweer wordt voorspeld)

AE Ahaus-Enscheder Eisenbahn-Gesellschaft (1903-1928). De afkorting AEE is ook gebruikt

AE aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen Mat '64 (T-4), nummers 502-531

AEA AEA Technology Rail bv (een verzelfstandigde tak van de United Kingdom Atomic Energy Authority; specialiseerde zich later in spoorwegtechnologie en nam het bedrijf NS Technisch Onderzoek bv over)

AEC Associated Equipment Company Ltd. (fabrikant van de motoren voor dieseltreinstellen Plan X)

AEC Association Européenne des Cheminots / European Association of Railway Staff

AED automatische externe defibrillator

AEDTF Association Européenne pour le Développement du Transport Ferroviaire

AEE Ahaus-Enscheder Eisenbahn-Gesellschaft

(1903-1928). De afkorting AE is ook gebruikt **A&E** Adviesgroep Arbeidsveiligheid en Ergonomie (van de NS). Later werd dit de Adviesgroep Ergonomie en Arbeidsveiligheid genoemd, maar de afkorting bleef A&E

AEG Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft (Duitse fabrikant van o.m. kaartautomaten voor de NS)

AEG Allgemeines Eisenbahngesetz (Duitse spoorwegwet)

AEG Aachener Eisenbahn-Gesellschaft (1923-1939); exploiteerde de elektrische tramweg Vaals–Duitse grens

AEG-automaat machine uit de jaren '70 (geleverd door de Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft) waarmee het loketpersoneel van NS kartonnen Edmondsonkaartjes kon bedrukken met datum, bestemming en prijs

AEIF Association Européenne pour l'Interoperabilité Ferroviaire (Europese Associatie voor Spoorinteroperabiliteit), zie EARI

AEST Algemeen Europees Stukgoedtarief / Allgemeiner Europäischer Stückguttarif

AFB Automatische Fahr- und Bremssteuerung

afc afdelingschef

afd afdeling van een Dienst

afd eerste rijkspostafde-

ling 1e klas
afd tweede rijkspostafdeling 2e klas

AFEDEF Association des Fabricants Européens d'Équipements Ferroviaires (Vereniging van Europese Fabrikanten van Spoorwegmaterieel)

afhldk afhalen van laadkisten

AFI Automatische Fahrzeugidentifikation

afk afkomstig

AFO Airport Fire Officer (coördineert ook brandweerhulpverlening in de Schipholspoortunnel, i.s.m. de Algemeen Leider van ProRail)

AFSS Automatischer Führerstandsignalisierung (in ETCS)

afz afzender

afz wg afzonderlijke wagen

AG Afstandswijzer Goederentarieven (C 8256)

AG alleengaande (baanwerker of medewerker Seinwezen die langs of aan de spoorbaan werkt zonder veiligheidsman)

AGC Accord européen sur les Grandes lignes internationales de Chemins de fer / European Agreement on Main International Railway Lines

AGF Arbeitsgemeinschaft Güterfernverkehr / Association of Long-Distance Freight Carriers

AGN Arbeitsgemeinschaft Güternahver-

kehr / Association of Short-Distance Freight Carriers

AGP Arbeitsgemeinschaft Personenverkehr / Passenger Transporters Association

AGR Accord Européen sur les Grandes Routes de trafic international / European Agreement on Main International Traffic Arteries

AGS Adviesraad Gevaarlijke Stoffen

AGS Adviseur Gevaarlijke Stoffen (van de brandweer, voorh. Regionaal Officier Gevaarlijke Stoffen), zie ROGS

AGT Automatisering Gegevens Treindienst

agt agent van Spoorwegpolitie

AGTC Accord européen sur les Grandes lignes de Transport international Combiné et les installations Connexes / European Agreement on Important International Combined Transport Lines and Related Installations

AGV Adviesgroep voor Verkeer en Vervoer (van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat)

AGZR seinbedieningsrelais (Signal Operating Relay)

AH Alkmaarse Handel-inrichting (klassieke beveiliging, gefabriceerd door de Alkmaarsche IJzer- en Metaalgieterij)

ahob automatische halve-overwegboominstallatie

AHS Automatische Hal-

aanwijzer Sturing

AhTM Arnhemsche Tramweg-Maatschappij nv (1879-1911); overgenomen door de GETA, zie aldaar

AI Arbeidsinspectie

AIA Advies Inzake Aarding (van de Spoorweg-ongevallenraad, 1991)

AICCF Association Internationale du Congrès des Chemins de Fer (Internationale Spoorwegcongresvereniging), zie IRCA

AICMR Association Internationale des Constructeurs de Matériel Roulant / Internationale Waggonbauvereinigung (Internationale Vereniging van Fabrikanten van Rollend Materieel)

AIDM automatisch in dienst melden

AIEP Association Internationale des Usagers d'Embranchements Particuliers (Internationale vereniging van gebruikers van particuliere spooransluitingen)

AIEP/IVA Association Internationale des Usagers d'Embranchements Particuliers / International Association of Private Sidings Users / Internationale Vereinigung der Anschlussgleis-Benutzer (Internationale vereniging van gebruikers van particuliere spooransluitingen)

AIM Accord concernant les rapports entre transporteurs dans le transport International ferrovi-

aire de Marchandises / Agreement concerning the Relationships between Carriers in respect of International Freight Traffic by Rail (1985)

AIME Algemene Industriële, Mineraal- en Ertsmaatschappij nv (Westhaven Amsterdam)

AIR Association of Independent Railways

AIV Accord concernant les rapports entre entreprises de transport dans le cadre du transport ferroviaire International des Voyageurs / Agreement concerning the Relationships between Transport Undertakings in respect of International Passenger Traffic by Rail (1985)

AK automatische koppeling (de verkorting ako wordt ook gebruikt)

aka administratiekantoor aankomst

akd aankondiging

akdbez aankondiging bezet (in Procesleiding Rijwegen)

AKG Aachener Kleinbahn-Gesellschaft (1894-1942); exploiteerde onder meer een tramlijn naar Vaals

AKI Afdeling Aanbestedingszaken, Kosten en Inkoop (van ProRail)

aki automatische knipperlichtinstallatie

akk akkoord

ako automatische koppeling (de verkorting AK wordt ook gebruikt)

akv administratiekantoor vertrek

AL Algemeen Leider

(calamiteitenorganisatie ProRail), zie OvD-Rail, OvD-S

ALA alarmoproep (Te-
lerail)

ALC Automatic Lining
Control / Automatischer
LeitComputer (compu-
tersysteem voor het
aansturen van stop-
machines)

aldk (spoorweg)auto-
laadkist

ALE Autonome Lok-
führer-Gewerkschaft
Europas (Europese ver-
eniging van vakbonden
voor machinisten en an-
der spoorwegpersoneel)

ALE Automatic Link Es-
tablishment (een stan-
daard voor het snel op-
zetten en in stand hou-
den van een radiover-
binding tussen twee of
meer radiosystemen
voor éénrichtingsver-
keer)

ALE-stations meetsta-
tions (die gebruik maken
van Automatic Link Es-
tablishment) in de spo-
ren die leiden naar de
aankomstsporen van
rangeerterrein Kijfhoek,
zie ALE

ALF cilindervormige
container, voorzien van
een bolle bodem en een
kegelvormig bovendeel
met vuldeksel

ALGECO Alliance et
Gestion Commerciale
SA (verhuurbedrijf van
goederenwagens door
heel Europa)

ali automatische licht-
installatie (voorh. avio)

ali-b automatische
lichtinstallatie met boom

All Allan & Co. nv (fa-
briek van spoorwegma-
terieel te Rotterdam)

ALOR open autolaad-
kist zonder beugel en
dekzeil met loodrechte
wanden met internatio-
naal profiel

ALS Advanced Life
Support (uitgebreide
medische hulpverlening)

Alsthom fusie tussen
Société *Alsacienne de*
Constructions Méca-
niques en de *Compag-*
nie française Thomson-
Houston (fabrikant van
locomotieven zoals NS
series 1100, 1300, 1600
en 2400/2500. Sinds
1998 Alstom genoemd
om verwarring over de
uitspraak te voorkomen,
aangezien Engelstaligen
een afwijkende uit-
spraak hebben voor de
lettercombinatie *th*)

Alstom fabrikant van
o.a. locomotieven en
spoorwegbeveiligings-
systemen, zie Alsthom

ALV Algemeen Voor-
schrift (van de NS)

AM Aken-Maastricht-
sche Spoorweg-Maat-
schappij nv / Aachen-
Maastrichter Eisenbahn-
Gesellschaft (Neder-
lands gedeelte 1845-
1924; Duits gedeelte
1845-1898). De afkor-
ting AMEG is ook ge-
bruikt voor het Duitse
gedeelte

AM Assetmanagement
(afdeling van ProRail)

AM elektrische motor-
stellen / Automotrices
(afkorting in gebruik bij
de Belgische spoorwe-

gen)

AM ambulance

AMA Achszahl Melde-
anlage (in assenteller-
systeem)

AMB Antwerpsche
Maatschappij voor den
dienst van Buurtspoor-
wegen (1885-1921); ex-
ploiteerde onder meer
de lijn Sluis–St. Anna ter
Muiden grens; voortge-
zet door de OB, zie al-
daar

AMEG Aachen-Maas-
trichter Eisenbahn-Ge-
sellschaft / Aken-Maas-
trichtsche Spoorweg-
Maatschappij nv (Duits
gedeelte 1845-1898;
Nederlands gedeelte
1845-1924). De afkor-
ting AM is ook gebruikt
voor het Nederlandse
gedeelte

A-meter ampèremeter

AMF-SASIB American
Machine Foundry-
SASIB (fabrikant van
o.a. overwegboominstal-
laties voor de NS), zie
SASIB

AM-IBP Assetmanage-
ment Infrabeschikbaar-
heidsplanning (afdeling
van ProRail)

AMK automatische
koppeling ('Automati-
sche Mittelpufferkupp-
lung')

AMK Amsterdams Ma-
chinisten Kollektief

aml aanrijding met let-
sel

amp assistent-manager
planning, zie did

AmRo-shuttletrain in-
tercity met een uurs-
dienst tussen Amster-
dam en Rotterdam (van-

af 2015), zie IC-Direct

AMS Airport Medical Services (op Schiphol)

AmTM Amersfoortsche Tramweg-Maatschappij nv (1900-1917)

amu Algemeen Magazijn Utrecht

amw automontage-wagen (voor werkzaamheden aan de bovenleiding). De schrijfwijze AMW is ook gebruikt

AN Arriva Nederland bv (sinds 1998)

A/N wisselen van normale naar automatische seinbediening en omgekeerd

ANRM Algemeene Nederlandsche Railroute-Maatschappij nv (1865-1874), overgenomen door de Société Anonyme des Tramways de La Haye, zie TH

Anst Anschlussstelle (aansluiting van een hoofdspoor naar een laadspoor) (D)

Anw Anweisung (D)

AO automatische omroep

aob automatische overpadboominstallatie

AOM Amsterdamsche Omnibus Maatschappij nv (1872-1900); overgenomen door de GTA, zie aldaar

AOM-rapport rapport van de Inspecteur Baan met een zgn. 'Advies Op Maat' betreffende defecten aan spoorstaven of wisseldelen, en het herstel daarvan

A-onderzoek (voormalige) lichtste categorie incidentonderzoek in het

spoorbedrijf, na incidenten waarbij de spoorwegveiligheid in het geding is gekomen, veelal uitgevoerd op rayon-niveau (zie ook B-onderzoek, C-onderzoek)

AOR Adviescommissie Oefening Rampenbestrijding

AOV ambtenaar openbare orde en veiligheid (later: Officier van Dienst Bevolkingszorg), zie OvD-Bz

aov alarmgids ongevalbestrijding

aov arbeidsovereenkomst

APB automatisch permissief blokstelsel

APD Algemene Politiedienst (van de Marechaussee)

APM Arnold Peter Møller-Maersk Group (bedrijf dat containerterminals heeft, o.a. op de Maasvlakte)

apm assistent-procesmanager

APMT-1 terminal A.P. Møller Terminal 1 (containerterminal op Maasvlakte Oost), zie APM

APMT-2 terminal APM Terminals Maasvlakte II, zie APM

APN aanduiding voor materieel-omloop van driewagentreinstellen type A32 van NSR, tussen Alphen a/d Rijn en Gouda

ApTM Apeldoornsche Tramweg-Maatschappij nv (1897-1919); voortgezet als Gemeentetram Apeldoorn, zie GTAp

APTU Règles uniformes concernant la validation de normes techniques et l'Adoption de Prescriptions Techniques Uniformes applicables au matériel ferroviaire destiné à être utilisé en trafic international / Uniform Rules concerning the Validation of Technical Standards and the Adoption of Uniform Technical Prescriptions applicable to Railway Material intended to be used in International Traffic

APTU UR zie UR APTU

AR aggro-regiomaterieel

AR relaisbeveiliging type AR (All Relays)

AR aanrijding (afkorting in gebruik bij de Back Office van ProRail)

AR Société Anonyme de Chemins de fer d'Anvers à Rotterdam (1855-1880); exploitatie voortgezet door de Staatsspoorwegen, zie SS

AR Anzeigerechner (displaycomputer die de kleurenbeeldschermen bestuurt waarop de treindienstleider de stand van zaken op een emplacement kan overzien)

AR naderingsrelais van een automatische overweg ('Approach Relay')

ARB ambtenaar rampenbestrijding

ARBAC automatisering regionale brandweer alarmcentrale

ARDS Algemeen Reglement voor de Dienst

op de Spoorwegen
AREMA-test kwaliteits- en veiligheidstest van railbevestigingen en andere bovenbouwmaterialen, uitgevoerd volgens normen van de American Railway Engineering and Maintenance-of-way Association
aret avondretour
ARGOS actuele reis-informatie globaal op stations
ARGSI Algemeen Reglement voor het Gebruik van de Spoorweginfrastructuur (B)
ARI Automatische Rijnweginstelling
ARIE Aanvullende Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (bij vervoer van gevaarlijke stoffen per spoor)
A-rijtuig rijtuig met uitsluitend eerste klas zitplaatsen
ARM Accord concernant la notification des Restrictions de trafic en service international ferroviaire des Marchandises / Agreement on notification concerning Operational Restrictions of International Transportation of Goods by Rail
AR-net agglomeratie-regionet
A-route route in een spoornetwerk die geschikt is voor materieel met een aslast van max. 16 ton
ARP Analyse Rijdend Personeel
ARR (systeem voor) Automatische Rit Regis-

tratie
ARR aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen Mat '64 (T-2, nummers 901-915), tussen Dordrecht en Geldermalsen
AR-relais naderingsrelais van een automatische overweg ('Approach Relay')
art artikel
ARTEMIS Advanced Railway Traffic Environment Management and Information System (in gebruik bij de NMBS)
ARV Algemeen Reglement Vervoer (C 8101, C 8104, C 8251)
ARV automatisch restrijweg vrijmakingsproces (in EBS)
ARW installatie voor de beveiliging van werkoverwegen ('Automatische RottenWarnung')
AS Spoorweg-Maatschappij Almelo-Salzburgen nv (1862-1925; Nederlands gedeelte overgenomen door HSM en Duits gedeelte door DRG). De verkorting SMAS werd ook gebruikt
AS afhandelingsscenario (bij verstoringen van de treindienst)
AS Ausfahrtsignal (uitrijsein) (D)
AS assistentievoertuig politie
as per eerstvolgende trein
A-sein automatisch werkend sein (niet-permissief)
ASI Algemene Sein Industrie nv (samenwer-

kingsverband van de firma's GRS en Standard Electric)
ASig Ausfahrtsignal (uitrijsein). De schrijfwijze Asig wordt ook gebruikt. Tevens wordt de afkorting Aufsfig gebruikt (D)
asl zie aansl
asopz assistent Seinwezen-opzichter
asp cdt aspirant-conducteur
asp mcn aspirant-machinist
A-spoor aankomstspoor
aspt avondspits
ASRC Automated System of Railway Control
ass vkl assistent-verkeersleider
ass wvbr assistent-werkvoorbereider
AST Alkmaarsche Stadstram (1923-1929); voortzetting van de Alkmaarsche Tramvereniging, zie AT
ASTRIS Aansturing en Statusmelding van Rail InfraStructuur (bestuurslaag in treinbesturingssystemen; de schakel tussen de treinbeveiligingssystemen en het procesleidingsstelsel waarmee treindienstleiders de treindienst regelen)
asv aanschrijving (niet betreffende de beveiliging)
aswt aansluitingswachter
AT Alkmaarsche Tramvereniging nv (1895-1923); voortgezet door de AST, zie aldaar
AT aanmaken nieuw

treinnummer

AT actuele toestand

ATA Automatic Track Alignment

ATB automatische treinbeïnvloeding

ATb Alerteringssysteem Terrorismebestrijding (van de rijksoverheid)

ATB+ zie ATB-plus

ATB++ zie ATB-plus-plus

atbd autobusdienst

ATB-E ATB Eenvoudig (voor werktreinen)

ATB-EG ATB Eerste Generatie (sinds 1966)

ATBL combinatie van Nederlandse ATB en Belgische TBL (in gebruik bij de Thalys)

ATBM+ zie ATBM-plus

ATBM-plus toegevoegd opschakelsignaal vanuit ATB-NG voor de Thalys op midden-sporen (voor snelheden tot 160 km/u)

ATB-NG ATB Nieuwe Generatie (sinds 1996)

ATB-plus toevoeging op het treinbeïnvloedingssysteem ATB-EG om de begrenzings-snelheid van Thalys-treinstellen tijdelijk te kunnen verhogen tot 160 km/u

ATB-plus-plus systeem om treinen automatisch voor een stop-tonend sein tot stilstand te brengen indien de machinist dit zelf niet doet en de standaard beveiliging ATB-EG niet ingrijpt

ATB-VV ATB Verbeterde Versie, zie ATB-plus-

plus

ATC Automatic Train Control

ATCS Advanced (Automatic) Train Control System

ATG Absolute Track Geometry

atg afgeleide treinnummer generatiepositie

A-tijd aankomsttijd

ATIP Automated Track Inspection Programme

ATITRA Association Technique Interministérielle des Transports

ATLAS Automatic Tunnel Laser Analysis System

Atlas kraan op lorries, gebouwd door de Duitse firma Atlas Weyhausen

ATLS Advanced Trauma Life Support

ATM Algemeene Tram-Maatschappij nv (1892-1908); daarna Tramweg Gouda–Bodegraven, zie GB

ATMF Règles uniformes concernant l'Admission Technique de Matériel Ferroviaire utilisé en trafic international / Uniform Rules concerning the Technical Admission of Railway Material used in International Traffic (uniforme eisen betreffende de technische toelating van spoorwegmaterieel dat wordt gebruikt in internationaal verkeer)

ATO Automatic Train Operation (automatische treinbesturing), systeem dat ook in Nederland wordt toegepast

ATO Algemeene Trans-

port Onderneming nv (1927-1948; dochteronderneming van de NS)

ATOC Association of Train Operating Companies

ATO GoA 1 Automatic Train Operation grade of automation 1 (automatische treinbesturing met niveau van automatisering 1; rijden met treinbeïnvloeding)

ATO GoA 2 Automatic Train Operation grade of automation 2 (automatische treinbesturing met niveau van automatisering 2; automatische besturing met machinist). Dit automatiseringsniveau biedt ondersteuning tijdens het rijden, en is geen vervanging van de machinist

ATO GoA 3 Automatic Train Operation grade of automation 3 (automatische treinbesturing met niveau van automatisering 3; automatische besturing zonder machinist). Dit automatiseringsniveau is bedoeld als vervanging van de machinist, zie DTO

ATO GoA 4 Automatic Train Operation grade of automation 4 (automatische treinbesturing met niveau van automatisering 4; automatische besturing zonder personeel). Dit automatiseringsniveau is bedoeld als vervanging van het treinpersoneel, zie UTO

ATP Automatic Train Protection (System); dit is hetzelfde als GoA 1,

rijden met treinbeïnvloeding, zie GoA

ATP Accord sur le Transport international des Produits alimentaires Périssables et des équipements spéciaux destinés à ce type de transport / Agreement on the International Carriage of Perishable Foodstuffs and the special equipment to be used for such carriage

atrak automatische treinaankondiging

ATS Actuele Toestand Systeem (verbinding tussen Procesleiding Rijwegen en TBS)

ATSB aanvulling op het overzicht van tijdelijke snelheidsbeperkingen

AT-station autotransformatorstation in het 25 kV tractie-energievoorzieningssysteem (toegepast op de HSL Zuid en de Betuweroute)

AT-systeem autotransformatorsysteem (variant van het 25 kV-tractie-energievoorzieningssysteem). Wordt toegepast op de HSL Zuid en de Betuweroute

ATV Règles uniformes concernant l'Admission Technique des Véhicules ferroviaires / Uniform Rules concerning the Technical Admission of Railway Vehicles (internationale technische toelatingseisen voor spoorwegvoertuigen)

ATW Antriebswagen (D)

ATWS 3000 Automatic Track Warning System

3000 (een mobiel en fail-safe waarschuwingssysteem dat baanwerkers tijdig informeert zodra er een trein nadert)

Aufsb Aufsichtsbeamter (D)

Ausfsig zie ASig

Ausfvsig Ausfahrvorsignal (D), zie Avsig

aut bls automatisch blokstelsel

AV Algemeen Voor-schrift Seinwezen

AV Algemene Voor-schriften (Deel I van de Voorschriften Seintech-nische Installaties)

av aanvraag

AVBP Algemeene Voorschriften betreffende ijzeren Bruggen en Pijlers voor spoor- en tramwegen

AVC Automatic Vehicle Classification

AVCS Advanced Vehicle Control Systems

AVD Algemene Verkeersdienst

AVE Abfertigungsvorschriften für den internationalen Expressgutverkehr

A-vergunning bedrijfsvergunning (afgegeven door Inspectie Verkeer en Waterstaat) voor rangeren, voor eigen vervoer en voor deelnemen aan het spoorverkeer zonder vervoer te verrichten

A-versie (van een WBI) eerste door het WBI-bureau gewijzigde versie van een reeds uitgebrachte WBI, bijv. van wege aangepaste maat-

regelen of gewijzigde planning (zie ook B-versie, C-versie)

AVG Abfertigungsvorschriften für den internationalen Eisenbahngüterverkehr

AVI Automatic Vehicle Identification

AVI Afvalverwerkingsinrichting (racc in Westelijk Havengebied Amsterdam)

avio automatische verkeerslichtinstallatie voor overwegen, zie ali

AVL Automatische Verkeersleiding (beveiligingen van het type NX en CVL, welke gestuurd worden door een computer)

AVL Automatic Vehicle Location

AVM Automatic Vehicle Monitoring

AVR-NS Algemene Voorwaarden voor vervoer van Reizigers en handbagage van de Nederlandse Spoorwegen

AVR-NSI Algemene Voorwaarden voor vervoer van Reizigers en handbagage van NS International bv

Avsig Ausfahrvorsignal (D)

AVSS Algemene Voorwaarden Stads- en Streekvervoer

AVV Adviesdienst Verkeer en Vervoer (van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat)

AVV Allgemeinen Vertrag für die Verwendung von Güterwagen / General Contract of Use for Wagons, zie GCU

AW Tramweg Alkmaar–Warmenhuizen (1896-1941)

Aw Ausbesserungswerk (hoofdwerkplaats van de Duitse spoorwegen). De schrijfwijze AW wordt ook gebruikt **aw** aanwijzing (voorh. lastgeving)

awa automatische waarschuwingsapparaat

Awanst Ausweichanschlussstelle (aansluiting naar uitwijkspoor) (D)

AWI Automatische Weder Inschakeling (na een uitschakeling op een kortsluiting van de bovenleiding in het 25 kV tractie-energievoorzieningssysteem)

AWI Automatische Waak Inrichting (dodemanspedaal in Belgische locomotieven en treinstellen)

awi automatische waarschuwingsinstallatie voor dienstoverpad

awopz assistent-opzichter van de Weg

aw STS aanwijzing (voorh. lastgeving) Stop-tonend Sein

AY Alkmaarsche IJzer- en Metaalgieterij nv (later heette dit bedrijf Alkmaarse Machinefabriek en IJzergieterij nv, en daarna Nederlandse Machinefabriek Alkmaar bv, zie NMA); fabrikant van o.a. overweginstallaties en seinen

AY-sein bep. type hooggeplaatst lichtsein met drie kleuren (rood,

geel en groen), ontwikkeld door de Alkmaarsche IJzer- en Metaalgieterij (vandaar de aanduiding AY)

AY-steller bep. type steller uit de jaren zeventig voor overwegbomen, ontwikkeld door de Alkmaarse Machinefabriek en IJzergieterij (voorh. Alkmaarsche IJzer- en Metaalgieterij, vandaar de aanduiding AY)

Az Dienst van Algemene Zaken (van de NS)

Az Arbeitszug (werktrein) (D)

AZA Achsen Zähl Auswertung (centrale verwerkingseenheid in assentellersysteem)

AZE assentellerunit ('Achs Zähleinheit')

Azf Arbeitszugführer (werktreinmachinist) (D)

AzFV Anhang zu den Fahrdienstvorschriften (D)

AZG assentellers ('Achs zählgeräte')

azl aanrijding zonder letsel

B

B bakcode 'Tweede klas' in de aanduiding van een treinstel

B aanduiding voor de asindeling van een (rangeer-)locomotief met twee onderling gekoppelde assen

B aanduiding voor niet-NS elektrische treinstellen

B Befehlsstellwerk (hoofdverkeersleidingspost) (D)

B1 het vaste of klassieke bovenleidingsstelsel 1500 V DC

B1 aanduiding voor de asindeling van een (rangeer)locomotief met twee aangedreven en onderling gekoppelde assen, en één loopas achter

B3 beweegbaar bovenleidingsstelsel

B4 bovenleidingsstelsel 1500 V DC dat voorbereid is op omschakeling naar 25 kV AC

B5 bovenleidingsstelsel 25 kV AC op de Betuweroute (max. rijnsnelheid 140 km/u)

B8 bovenleidingsstelsel 25 kV AC op de Maasvlakte (max. rijnsnelheid 100 km/u)

Ba Betriebsabteilung (D)

BAB aanduiding voor een treinstam bestaande uit een rijktuig tweede klas (B), een rijktuig eerste klas (A) en weer een rijktuig tweede klas (B), ook wel "BAB-stam" genoemd

BABCO Beheer ABT Configuratie (applicatie in Procesleiding Rijen om instellingen voor ABT te wijzigen, zoals sporen waar ABT een bedienvoorstel mag geven)

BAB-stam zie BAB

BAC Beheer ARI Configuratie

BAC-tool applicatie om instellingen in ARI te wijzigen, zie BAC

BAF bochttaftek (van de bovenleiding)

BAG Bureau Assistentieverlening Gehandicapten (van de NS)

BAG Bundesamt für Güterverkehr (D)

bag bagage

BAGAP Betrieblicher Alarm- und Gefahrenabwehrplan (van de Duitse spoorwegen)

bagk bagagekaart

BAG-SPNV Bundesarbeitsgemeinschaft der Aufgabenträger des Schienenpersonen-nahverkehrs (D)

BAK Boekje Afstandentaarten voor het treinpersoneel (C 8502)

bakkie bijnaam van diesel-elektrische rangeerloc serie 600 (ook bijgenaamd "Kikker")

BAM Voorschrift Bestemmingsaanduiding op Materieel (C 7511)

BAM BAM Rail bv (voorh. Bataafsche Aanneming Maatschappij)

bam ballastafwerk-machine

BAM NBM BAM NBM Rail bv (samenvoeging van de Bataafsche Aanneming Maatschappij en de Nederlandse Beton Maatschappij)

BAM Rail zie BAM

BANS Bond van Ambtenaren in dienst bij de Nederlandsche Spoorwegen

Bapo Bahnpolizei (Duitse spoorwegpolitie). De schrijfwijze BaPo wordt ook gebruikt

BaPoAmt Bahnpolizeiamt (hoofdkantoor van de Duitse spoorwegpolitie)

BAR brugnaderingsrelais ('bridge approach relay')

BAS Bepaalde Avondtoelating Stations

BAS bestemmingsaanwijzersysteem

BAS Bestemmingsaanwijzer station Schiphol

BATB Beschrijving Automatische Treinbeïnvloeding in rollend materieel (C 6515)

BATS Besluit Aanwijzing Toezichthouders Spoorwegen 2005

bav buitengewone aanvraag

bb bouw bureau (de verkorting bobu wordt ook gebruikt)

B'B' aanduiding voor de asindeling van een locomotief met twee twee-assige draaistellen waarin de assen onderling gekoppeld zijn (bijv. elektrische locs serie 1600)

BB21 Beveiliging en Beheersing van het rail-

verkeer in de 21^e eeuw (programma voor invoering van nieuwe beveiligingen zoals Bev21 en bijbehorende systemen zoals GSM-R en KBV)

BBA Brabantsche Buurtspoorwegen en Autobusdiensten nv (1934-2001)

bba beveiligings-beambte

B-baanvak zie B-route

BBB Bedieningsvoorschriften voor Beweegbare Bruggen (C 5503)

BBC-stroomafnemers stroomafnemers van de Zwitserse fabrikant Brown, Boveri & Cie., onder meer toegepast op Mat '54 treinstellen van de NS

BBD Bediensysteem Bediengebied (in EBP)

BBD Bundesbahn-direktion (hoofddirectie van de Duitse spoorwegen)

BBD begeleider buitendienstgesteld spoor

BBD'er begeleider buitendienstgesteld spoor (bijv. van een Robeltrein)

BBD+ zie BBD-Plus

BBD-Plus begeleider buitendienstgesteld spoor, module technische vaardigheden

BBE Bijzondere Bijstands Eenheid (van krijgsmacht en politie), kwam o.m. in actie bij treinkapingen, zie DSI

Bbf Betriebsbahnhof (de schrijfwijze BBf wordt ook gebruikt) (D)

BbG Bundesbahngesetz (Duitse wet op de

Bundesbahn; van kracht sinds 1951, gewijzigd in 2020)

BBH Bediensysteem Beheersgebied (in EBP)

BBK Basisbeheerkaart (topografische kaart van de railinfrastructuur en de directe omgeving daarvan)

bbm bovenbouwmaterialen

BBMS Branche Breed Monitoring Systeem (van ProRail)

BBS Beschadigingen en Breuken in Spoorstaven (C 4502)

BBS Besluit Bijzondere Spoorwegen 2016 (de schrijfwijze Bbs wordt ook gebruikt)

bbs blijft beschikbaar

BBU Bahnbetriebsunfall (D)

BBV Bovenbouwbeheersvoorschriften (C 3506)

BBV bovenbouwvernieuwing (de schrijfwijze bbv is ook gebruikt)

Bbv Bedrijfsbeveiliging (NS-dienst, waaronder o.m. de Spoorwegpolitie ressorteerde). De schrijfwijze bbv is ook gebruikt. Zie tevens NS Bbv

Bbv 411 Bedrijfsbeveiliging afdeling 411 (CMK/Centrale Meldkamer)

BC Biljettencentrale nv

BC brandkranencontrole

BCDk motorwagen (B = met afdeling tweede klas, C = met afdeling derde klas, D = met bagageafdeling, k = koprijtuig, in dit geval met

aan beide zijden een machinistencabine); coördinerend voor motorwagens DE 1 vóór 1956

BCE Bonn-Cölner Eisenbahn-Gesellschaft (1837-1857); overgenomen door de Rheinische Eisenbahn, zie REG

BCG Begrotingscoördinatiegroep NS

BCH Besluit Capaciteitsverdeling Hoofdspoorweginfrastructuur

BCK aanduiding voor koprijtuig van treinstel, bijv. Mat '40 (BC = met afdelingen tweede en derde klas, k = koprijtuig met machinistencabine)

Bcm bep. type 4-assig slaaprijtuig / couchette, met een lengte van 27,5 m (B = rijtuig met afdeling tweede klas, c = couchette, m = rijtuig met een lengte van meer dan 24 m)

Bcmz bep. type 4-assig slaaprijtuig met 8 coupé's voor RoLa-treinen (B = rijtuig met afdeling tweede klas, c = couchette, m = rijtuig met een lengte van meer dan 24 m, z = rijtuig met centrale stroomvoorziening vanuit de elektrische treinvoorziening / Reisezugwagen mit zentraler Energieversorgung aus der Zug sammelschiene), zie RoLa

B-controle inspectie aan spoorwegmaterieel welke eens in de acht dagen plaatsvindt (dit is een uitgebreidere inspectie dan de A-contro-

le, zie aldaar)

BCS Bedrijfscommissie
Spoorwegbedrijf

BCS Bond van Con-
ducteurs SS (Staats-
spoorwegen)

bc tp bureauchef trans-
port

BCU Brake Control Unit
(rembedieningsinstalla-
tie)

BD buitendienst(stel-
ling)

BD aanduiding voor rij-
tuig (B = tweede klas, D
= met bagageafdeling)

BD bedieningsdeskun-
dige (bijv. van het Scha-
kel- en Meldcentrum of
het Operationeel Bestu-
ringscentrum Infra)

BD Brandmeester van
Dienst

BD Bahndirektion (D)

Bd Bewakingsdienst

bd bode

BD-asv aanschrijving
buitendienststelling

BDC Bureau Internatio-
nal de Documentation
des Chemins de fer
(Internationaal Docu-
mentatiebureau van de
Spoorwegen). De afkor-
ting BDC wordt ook ge-
bruikt

BDE Bundesverband
Deutscher Eisenbahnen

bdjur bedrijfsjurist

Bdk rijtuigbak, bijv. van
Mat '46, Mat '54 of Mat
'56 (B = met tweede
klas zitplaatsen, D =
met bagageruimte, k =
koprijtuig met machinis-
tencabine)

Bdl Bahnhofsdipat-
cherleitung (D)

BdLL Bedienings-
voorschriften Locomo-

tieven en Locomotoren
(C 6504)

BD (OBI) bedienings-
deskundige OBI (Opera-
tioneel Bestuingscen-
trum Infra). De schrijfwij-
ze BD-OBI wordt ook
gebruikt

bdps bedrijfspsycho-
loog

BD-rijden rijden met
buiten dienst geschakel-
de ATB

BDs aanduiding voor
intercityrijtuig met stuur-
stand (B = tweede klas,
D = met bagageafde-
ling, s = stuurstandrij-
tuig)

bds bedrijfsarts

BdSMC bedieningsdes-
kundige van het SMC
(de schrijfwijze BD-SMC
is ook gebruikt)

BdT Bedieningsvoor-
schriften Treinstellen
(C 6505). De schrijfwijze
BDT is ook gebruikt

BDUR Brede DoelUit-
kering Rampenbestrij-
ding (van de rijksover-
heid)

Bdwwg Baudienstwagen
(D)

bdzmcn bulldozer-
machinist

BE bergingseenheid
(van ProRail Incidenten-
bestrijding), opvolger
van de spoormodule
van NedTrain

BE bergingsvoertuig

BE bedrijfseenheid

BE blokbezettinglamp-
je ('block electric light',
op het tableau van de
treindienstleider)

BE Bentheimer Eisen-
bahn (1923-1938; voort-
zetting van de Benthei-

mer Kreisbahn, zie BK);
exploiteerde onder meer
een goederenspoorlijn
tussen Bad Bentheim en
Coevorden, en vanaf
1931 ook het traject En-
schede Zuid-grens rich-
ting Ahaus. Vanaf 1938
Bentheimer Eisenbahn-
Gesellschaft geheten,
zie BEG

Be Koninklijke Fabriek
van Rijtuigen en Spoor-
wagens J.J. Beijnes nv,
Haarlem en Beverwijk

BEA Beschrijving,
reparatie en onderhoud
Elektronische Appara-
tuur (C 6516)

B&B project 'Benutten
& Bouwen' (samenwer-
kingsverband tussen het
Ministerie van Verkeer
en Waterstaat, ProRail,
NS en Railion)

Bef schriftlicher Befehl
(lastgeving/aanwijzing
van treindienstleider aan
machinist) (D)

Befst Befehlsstelle (D)

Befstw Befehlsstell-
werk (hoofdverkeerslei-
dingspost) (D)

BEG Bentheimer Ei-
senbahn-Gesellschaft
(sinds 1938; voortzetting
van de Bentheimer Ei-
senbahn, zie BE); ex-
ploiteert onder meer een
goederenspoorlijn tus-
sen Bad Bentheim en
Coevorden

BEG Bocholter Eisen-
bahn Gesellschaft
(sinds 2002)

BE-G bergingsvoertuig
groot

BEH Beheren algeme-
ne gegevens (VKL-
applicatie voor het lan-

delijk beheer van gegevens zoals baanvak-samenstellingen)

beh mgafd beheerder magazijnafdeling

beh wo beheerder wegonderhoud

B&I Beheer en Instandhouding railinfra (afdeling van ProRail Railinfrabeheer)

B&I B Beheer en Instandhouding Basisgegevens (afdeling van ProRail Railinfrabeheer)

B&I T Beheer en Instandhouding Treinbeveiliging (afdeling van ProRail Railinfrabeheer)

BE-K bergingsvoertuig klein

Bel Beladung (D)

bel beladen

BEM Bagagekluisen Exploitatie Maatschappij bv

B&M Baume & Merpent SA (Belgische fabrikant van spoorwegmaterieel, o.m. voor het railbedrijf van de Hoogovens)

BEMO Nederlandse fabrikant van railsystemen en spoorwegmaterieel (de naam is ontleend aan de oprichters, *Berkhout* en *Ter Mors*). De schrijfwijze Bemo wordt ook gebruikt

BEMO Rail zie BEMO

ben benodigd

benres benodigd in reserve

BEPAC bediensysteem voor paletten en centrale treinaanwijzers

bep. snelheid beperkte snelheid

BER Voorschriften voor de 3000 Volt Bovenlei-

ding op het Belgisch-Nederlandse grensbaanvak Essen–Roosendaal (C 4301)

B&R cluster Brandweer en Rampenbestrijding (van de rijksoverheid)

B&S Besturing en Seingeving (subsystemen van het spoorwegsysteem)

best bestemming / bestemd

betbkdwI betonblokdwarsligger

betII betonnen langsligger

BEU Bundesstelle für Eisenbahn-Unfalluntersuchung (D)

BEV Bahnenergieversorgung (energievoorziening van de Duitse spoorwegen)

Bev21 'Beveiliging 21', bep. type beveiligingssysteem van Bombardier (ook wel 'Beveiliging voor de 21^e eeuw' genaamd. De schrijfwijze BEV21 wordt ook gebruikt)

BEVI Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (op basis hiervan vindt de afweging plaats tussen de risico's van goederenemplacementen waar rangeerhandelingen plaatsvinden met gevaarlijke stoffen, en de veiligheid van de omgeving)

Bf aanduiding voor bep. type intercityrijtuig (B = tweede klas, f = met bagageafdeling voor fietsen)

Bf Bahnhof (Duits station)

BFI Bedrijfsklaar maken, Functietesten en Indienststellen (van treinbeveiligingssystemen)

BFI-monteur zie BFI

Bfo Bahnhofsfahrordnung (D)

Bft Bahnhofsteil (gedeelte van een station, zoals bijv. een rangeerterrein) (D)

Bfu Bahnhof unbesetzt (D)

BFZ BetriebsFernsteuerZentrale (D)

BG buiten gebruik

BGDM Bedieningsvoorschriften Goederen en Dienstmaterieel (C 6503)

BGG Bureau Gevonden Goed (gevonden voorwerpen)

BGI Beleidsgroep Infrastructuur

BGI Basisgegevens Infrastructuur (configuratie-systeem voor Procesleiding Rijwegen)

BGK Begeleidingsgroep Kantoorautomatisering NS

BGL begeleiden E-loc i.v.m. voorverwarming

BGL Bundesbahn Generalbetriebsleitung (D)

bgl begeleider (van een trein)

BGM Beleidsgroep rollend Materieel

BGMG Beschrijvingen Groot Mechanisch Gereedschap (C 4604)

BGP Beleidsgroep Productie (van de NS)

BG Procesleiding Beheergroep Procesleiding (van ProRail)

BGR Bedieningsvoor-

schriften Getrokken Reizigersmaterieel (C 6502)

bgtr buurtgoederentrein

BGV Bond van Gepensioneerde Spoor-, Tram- en ander Vervoerpersoneel

Bgz Bedrijfsgezondheidszorg

BGZR seinbedieningsrelais (Signal Operating Relay)

BH Baanvakvoorschriften voor Hoofdspoorwegen (C 5514)

Bh Betriebshof (depot of werkplaats van de Duitse spoorwegen, voorh. Bahnbetriebswerk), zie Bw

BHC Bond van HIJSM Conducteurs

Bhf Bahnhof (Duits station)

BHH Compagnie des Chemins de fer des Bassins Houillers du Hainaut SA (1868-1877); exploiteerde onder meer de spoorlijn Terneuzen-Sas van Gent grens

BHL Bad Bentheim Loco (locomotiefwerkplaats) (D)

BHS Beheersysteem (van controleprocessen op Post21-systemen)

BH/Sptn-IJm Baanvakvoorschrift voor de Hoofdspoorweg Santpoort Noord-IJmuiden (C 5514/Sptn-IJm)

BHV Bedrijfshulpverlening

BI Beoordelen Infrabeschikbaarheid

BIC Bureau Internatio-

nal des Containers / International Container Bureau (in Parijs), zie ICB

BIC Code systeem voor het markeren van containers, ontwikkeld door het Bureau International des Containers, zie BIC

BID Business Informatie Document (van ProRail)

BIDC Bureau International de Documentation des Chemins de fer (Internationaal Documentatiebureau van de Spoorwegen). De afkorting BDC wordt ook gebruikt

BIF Bediening Infrastructuur (deelsysteem van ABT, ARI en PPR)

BIPR zie BIR

BIR Brandweer Inzetprocedure Rail (de afkorting BIPR wordt ook gebruikt)

BISON Beheer Informatie Standaarden Openbaar vervoer Nederland (organisatie van overheid, infrabeheerders, vervoerders en reizigersorganisaties)

BISTRA Bewertung von Instandhaltungsstrategien für den Oberbau (D)

BISTRO Beheersings- en InformatieSystemen Trein- en Rangeerdienst en Onderhoud

BK Bentheimer Kreisbahn (1896-1923; exploiteerde onder meer de spoorlijn Coevorden-Neuenhaus). Voortgezet als Bentheimer Eisen-

bahn, zie BE

BK brandweerkazerne

Bk aanduiding voor koprijtuig van treinstel (B = tweede klas, k = koprijtuig met machinistencabine)

Bk Blockstelle (blokpost); de afkorting Blst wordt ook gebruikt (D)

bk bouwkundige

bkb binnenkoersbord

BKD aanduiding voor intercityrijtuig (B = tweede klas, K = met keuken, D = met bagageafdeling)

BKD Benelux intercityrijtuig voor trek-duw Beneluxtreinen (B = tweede klas, K = met keuken, D = met bagageafdeling)

BKD-ICR intercityrijtuig (getrokken materieel) (B = tweede klas, K = met keuken, D = met bagageafdeling, ICR = intercityrijtuig)

bkn brugknecht

BKR bloksignaleringsrelais (Block Indication Relay)

BKS Besluit Keuring Spoorvoertuigen

Bksig Blocksignal (D)

Bkvsig Blockvorsignal (D)

BL Baanvakvoorschriften voor Lokaal spoorwegen (C 5513)

BL aanduiding voor looddraaistel van Benelux-treinstel Mat '57

BL bill of lading (cognossement; vrachtbrief). De schrijfwijze B/L wordt ook gebruikt. Tevens wordt de afkorting BOL gebruikt

bl blok (in blokstelsel of blokbeveiliging)

B/L bill of lading (cognossement; vrachtbrief). De schrijfwijze BL wordt ook gebruikt. Tevens wordt de afkorting BOL gebruikt

BL/Apd-Dr Baanvakvoorschrift voor Lokaal-spoorweg Apeldoorn–Dieren (C 5513/Apd-Dr)

Ble bedrijfsleider exploitatie (van de NS), ook wel Chef Steunpunt genoemd

BL/Hlmm Baanvakvoorschriften voor Lokaal-spoorwegen in de Haarlemmermeer (C 5513/Hlmm)

BLL Beschrijvingen en bedieningsvoorschriften Locomotieven en Locomotoren (C 6500)

BLM Basis Leerweg Machinist

BL/NFLS Baanvakvoorschriften voor Lokaal-spoorwegen / NFLS Leeuwarden–Stiens–Dokkum–Aalsum/Minnertsga (C 5513/NFLS)

BLP Bureau Lokale Planning NSR

blp blokpost

BLS beveiligd linker spoor (bijgenaamd 'beveiligd links'), zie LSB

BLS Basic Life Support (basis medische hulpverlening)

bls blokstelsel

bls I blokstelsel I (open blokstelsel voor dubbelspoor, met tussenposten)

bls II blokstelsel II (open blokstelsel voor

dubbelspoor, zonder tussenposten)

bls III blokstelsel III (gesloten blokstelsel voor dubbelspoor, met of zonder tussenposten)

bls A blokstelsel A (gesloten blokstelsel voor enkelspoor, zonder tussenposten)

bls B blokstelsel B (gesloten blokstelsel voor enkelspoor, met tussenposten)

bls C blokstelsel C (open blokstelsel voor enkelspoor, met tussenposten)

BLST Betriebsleitstelle (van de Duitse spoorwegen)

Blst Blockstelle (blokpost); de afkorting Bk wordt ook gebruikt (D)

Blw Blockwärter (Duitse blokwachter)

blwt blokwachter

BL/ZVL Baanvakvoorschriften voor Lokaal-spoorwegen / Zeeuws-Vlaanderen (Terneuzen–Sas van Gent en Terneuzen–Axel Aansluiting) (C 5513/ZVL)

BM Tramweg-Maatschappij Breda–Mastbosch nv (1903-1920), voorh. Tram Breda–Mastbosch nv (1901-1903), zie TBM

BM aanduiding voor motordraaistel van Benelux-treinstel Mat '57

BM brandmeester

Bm Bahnmeister (rayonchef / tracébeheerder van de Duitse spoorwegen)

Bm Bahnmeisterei (rayon van de Duitse

spoorwegen)

Bm bep. type 4-assig sneltreinrijtuig (B = tweede klas, m = rijtuig met een lengte van meer dan 24 m)

BME Bergisch-Märkische Eisenbahn-Gesellschaft (1843-1882); exploitierde onder meer de spoorlijnen Viersen–Venlo en Gelsenkirchen–Winterswijk

BML benzine-mechanische locomotor (NS serie 100-152)

BMP Bijsturing Materieel en Personeel

BMR Beschrijvingen Motorrijtuigen NS (C 6501)

BMR Beleidsgroep Marketing Reizigers

BMT Bureau Materieel-toelating van Railned

BMW Voorschriften voor het Beheer van Materialen van de Weg (C 3506)

BN Basisnet Spoor

BN Blauwnet (sinds 2017 de benaming voor treindiensten die in opdracht van de provincie Overijssel uitgevoerd worden door de vervoerders Arriva en Keolis). De schrijfwijze Bn wordt ook gebruikt

BN Bundesbahn-Norm (D)

BN La Brugeoise et Nivelles (fabrikant van spoorwegmaterieel, zoals de HLD 62-diesellocs van ACTS)

bnk binnenkomst

BN-kaart kaart met het ontwerp voor het Basisnet Spoor

BNL trek-duwmaterieel
Benelux

BNL Bond van Nederlandsch Locomotiefpersoneel

bnl binnenland

BNS Beheer Non-Stop (van ProRail computersystemen)

BNVGS Basisnet Vervoer Gevaarlijke Stoffen

BO Back Office van ProRail

BO Botsingsformulier

BO Eisenbahn-Bau- und Betriebsordnung (D)

bo brugonderhoud

BOA Buitengewoon Opsporingsambtenaar

BOA Bau- und Betriebsordnung für Anschlußbahnen (D)

BOB Bureau Orde en Bewaking

Bo'Bo' aanduiding voor de asindeling van een locomotief met twee twee-assige draaistellen waarin de assen onafhankelijk worden aangedreven (bijv. diesellocs serie 6400)

bobu bouw bureau (van spooraanemer, verantwoordelijk voor een bepaald werkgebied). De schrijfwijze BOBU wordt ook gebruikt

BOL bill of lading (cognossement; vrachtbrief). De afkortingen BL en B/L worden ook gebruikt

BOM Basis Opleiding Machinist

BO-MKS Back Office van de Meldkamer Spoor (van ProRail)

B-onderzoek (voormalige) middelste categorie

incidentonderzoek in het spoorbedrijf, na incidenten waarbij de spoorwegveiligheid in het geding is gekomen, veelal uitgevoerd op regioniveau (zoals na STS-passages en bijna-aanrijdingen), zie ook A-onderzoek, C-onderzoek

Boo aanduiding voor tussenrijtuig dieselmaterieel '40 (B = tweede klas, oo = dit rijtuig is dubbel opgelegd, d.w.z. het rust aan beide kanten op een Jakobsdraaistel)

bopz brugopzichter

BOR Bereikbaarheids-Offensief Randstad (project van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat)

BORB buitengewone oproep rampenbestrijding

BORS Bestuurlijk Overleg Randstadspoor

BOS blindenoriëntatiesysteem op stations

BOT Bedrijfs Opvang Team

BOV Beheer, Onderhoud en Vervanging (programma van ProRail)

BOW Beschrijvingen, Bedienings- en Onderhoudsvoorschriften Werktuigen (C 6580)

BP buiten profiel

BP trein, die goederenwagens vervoert waarvan de lading het laadprofiel overschrijdt

BP Beschermingsplan NS (C 0403)

Bp Besluit personenvervoer

Bp Bahnpolizei (Duitse spoorwegpolitie). De schrijfwijze BP wordt ook gebruikt. Tevens wordt de afkorting Bapo gebruikt

Bp2000 Besluit personenvervoer 2000

BPB Bedrijfsplanbureau (van de NS)

bpl bouwplaats

BPR blokbezettingsrelais ('block repeater relay')

bpri beproevingsritleider

BPRM Werkgroep Brandpreventie Reizigersmaterieel

Bps Bedrijfsprocessensysteem van de Spoorwegpolitie (systeem voor registratie van incidenten die onderzocht worden door de Spoorwegpolitie)

BPV Besluit Personenvervoer (C 0102)

BPV 2000 Besluit personenvervoer 2000 (overigens officieel afgekort als Bp2000)

BpW Bahnpolizeiwache (bureau van de Duitse spoorwegpolitie)

BR Blokreglement (C 5203)

BR Betuweroute (de verkorting Btw wordt ook gebruikt)

BR Baureihe (Duitse locomotiefserie), bijv. de diesellocs BR 105 van VolkerRail

BR Bereichsrechner (sectiecomputer die een deel van een emplacement onder zijn hoede heeft in het SIMIS-systeem)

BR Bevoegdheidsregeling (op basis van de Spoorwegwet)

Br aanduiding voor rijtuig (B = tweede klas, r = met restauratieafdeling)

br brug

BR 105 aanduiding voor Duitse diesel-hydraulische locomotieven serie (*Baureihe*) 105, ook wel V 60 genoemd, o.a. in gebruik bij VolkerRail

BR 211 aanduiding voor Duitse diesel-hydraulische locomotieven serie (*Baureihe*) 211, ook wel V 100 genoemd, die o.a. tussen Nijmegen en Kleve werden ingezet; later ook in gebruik bij VolkerRail

BR 215 aanduiding voor Duitse diesel-hydraulische locomotieven serie (*Baureihe*) 215, ook wel V 160 genoemd, die o.a. via de IJzeren Rijn met Huckepacktreinen reden en o.a. tussen Groningen en Leer voor reizigers-treinen werden ingezet

BR 216 aanduiding voor Duitse diesel-hydraulische locomotieven serie (*Baureihe*) 216, ook wel V 160 genoemd (net als de locomotieven BR 215), die o.a. via de IJzeren Rijn met Huckepacktreinen reden en o.a. tussen Groningen en Leer voor reizigerstreinen werden ingezet

BR 218 aanduiding voor Duitse diesel-

hydraulische locomotieven serie (*Baureihe*) 218, ook wel V 164 genoemd, die o.a. tussen Nijmegen en Keulen werden ingezet

BR 232 aanduiding voor Duitse diesel-elektrische locomotieven serie (*Baureihe*) 232, gebouwd in de voormalige Sovjet-Unie en daarom bijgenaamd "Ludmilla"; o.a. in gebruik bij Railion Nederland en daar ook wel RN 232 (*Railion Nederland 232*) genoemd

BrabR Brabantroute

brdwl brugdwarsligger

BREL British Rail Engineering Limited (producent van spoorwegmaterieel, zoals de Class 58-diesellocs van ACTS)

B-relais beveiligingsrelais

BREM Betuweroute Exploitiemaatschappij bv (2006-2007); daarna Keyrail genoemd, dat in 2015 is opgegaan in ProRail

BRG Belangenvereniging Rail Goederenvervoerders

brgw zie brwt

brig Sp brigadier van de Spoorwegpolitie

B-rijtuig rijtuig met uitsluitend afdelingen tweede klas

B-rijtuig intercityrijtuig van het type Benelux

BRM Bedieningsvoorschriften Remsystemen Rollend Materieel (C 6510)

BrOn Brandweer Ondersteuning (operatione-

le materieelvoorziening voor ondersteuning bij grote incidenten)

B-route route in een spoornetwerk die geschikt is voor materieel met een aslast van max. 18 ton

brp brugpost

Brpr Bremsprobe (remproef) (D)

BRW Bedieningsvoorschriften voor Rijtuig-Wasinstallaties (C 6582)

BRW brandweer (de schrijfwijzen Brw en brw worden ook gebruikt); tevens wordt de afkorting Bw gebruikt

BR WOT Brancherichtlijn werkplek onttrekkingstekening

brwt brugwachter

BRZO Besluit Risico's Zware Ongevallen

BS beperkte snelheid (voorloper van ROZ, rijden op zicht)

BS Bijzondere voorwaarden Spoorvervoer

BS Besluit Spoorverkeer

BS boven spoorstaaf (aanduiding voor de plaatsing van laaggeplaatste seinen, die tot max. 1 meter BS oftewel 'boven spoorstaaf' komt)

BS blokschema (type ontwerpblad)

BS binnenlandse containershuttle

BS BrabantStad (programma voor de verbetering van het openbaar vervoer tussen de Brabantse steden onderling en de Randstad)

BS Bond van Staatspoorwegpersoneel (de

afkorting BSS is ook gebruikt)

BS Belgische Staatspoorwegen (1834-1926), zie EB

Bs aanduiding voor intercityrijtuig (B = tweede klas, s = met stuurstand)

bs bovenkant spoorstaaf

BSA Brabantse Spoor Agenda 2030 (plan om het spoorvervoer in, van en naar de provincie Noord-Brabant te verbeteren, zoals met hoogfrequent spoorvervoer, internationale verbindingen en spoorontsluiting van industrieterreinen)

BSB Seinenboek voor de Nederlands-Belgische grens(dienst)baanvakken / Belgisch Seinenboek (C 5302)

BSH Vereniging tot Behoud van Spoormaterieel Haarlem (ook wel VBS genoemd)

BSI Besluit Spoorweginfrastructuur

BSI Blocage du Sens Intermittent / Intermitterende (niet-bestendige) sperring van de rijrichting (systeem van de NMBS, dat verhindert dat twee treinen vanuit tegenovergestelde richtingen naar hetzelfde perronspoor rijden)

BSI Bergische Stahl Industrie (fabrikant van automatische treinkoppelingen)

BSI-koppeling treinkoppeling van de Bergische Stahl Industrie, o.m. toegepast bij treinstellen type DD-AR

BsLL Beschrijvingen Locomotieven en Locomotoren (C 6500)

BSM Betuwsche Stoomtramweg-Maatschappij nv (1907-1941); daarna Betuwsche Tram Maatschappij, zie BTM

BSM Bureau Spoorbouwmeester (opgericht in 2001)

BSO basisspooropstelling

BSO Bond van Spoorweg Ontspanningsverenigingen in Nederland

BSP Besluit Spoorwegpersoneel

BSP Bestendige Sperring van de rijrichting (B)

Bspbr Besluit Spoorwegbruggen

Bs-rijtuig stuurstandrijtuig voor trek-duw Beneluxtreinen, ook wel Plan ICR genaamd (B = tweede klas, s = stuurstandrijtuig)

BSRM Blocage Sens Route Matérialisé / Gematerialiseerde sperring van de rijrichting (systeem in gebruik bij de NMBS)

BSRM/BSP Blocage Sens Route Matérialisé (Gematerialiseerde sperring van de rijrichting) / Bestendige Sperring van de rijrichting (B)

BSRTf Blocage Sens Route par Téléphone / Sperring van de rijrichting door middel van telefonische aankondigingen (systeem gebruikt bij de NMBS)

BSS Bedieningsvoor-

schriften Spoorwegbruggen

BSS BrabantStadSpoor (een lightrailverbinding tussen Brabantse steden; onderdeel van het Programma OV-netwerk BrabantStad, een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Breda, Den Bosch, Eindhoven, Helmond en Tilburg)

BSS Basisstation Tele-rail (t.b.v. de treinradio voor communicatie tussen mcn en trdl)

BSS Bond van Spoorweg Sportverenigingen in Nederland

BSS Bond van Staatspoorwegpersoneel (de afkorting BS is ook gebruikt)

BSSO Bond van Spoorweg Sport- en Ontspanningsverenigingen in Nederland (ook genoemd: Bond Spoorweg Sport en Ontspanning)

BsT Beschrijvingen Treinstellen (C 6501)

B-steller bep. type steller uit 1956 voor overwegbomen, ontwikkeld door GRS (officiële aanduiding: overwegboom met GRS-steller mechanisch type B). Bij dit type steller was het draaipunt van de overwegboom verplaatst van de binnenkant naar de buitenkant van de paal

Bstg Bahnsteig (perron) (D)

bst radloc bestuurder radiografisch bestuurd loc

bst tpmid bestuurder

transportmiddelen

bswr bankwerker-
seinwerker

BT werkplekbeveili-
gingsklasse Beheerste
Toelating

BT Baanvakvoorschrif-
ten voor Tramwegen
(C 5512)

BT Stoomtramweg Ber-
gen op Zoom–Tholen nv
(opgericht in 1882; later
dat jaar is de naam ver-
anderd in Stoomtram-
weg-Maatschappij Ber-
gen op Zoom–Tholen
nv). Vanaf 1886 werd dit
de Stoomtramweg-
Maatschappij Antwer-
pen–Bergen op Zoom–
Tholen nv, zie ABT

BT Beleidsteam (bij ca-
lamiteiten)

BT containerdraagwa-
gen, vooral voor pa-con-
tainers (“Behälter-Trag-
wagen”)

BT-A werkplekbeveili-
gingsklasse Beheerste
Toelating op afstand

BTC Bureau voor Toet-
sing en Certificering,
Amersfoort (verzorgt de
examens voor Stichting
railAlert op het gebied
van persoonscertifice-
ringen in de spoorweg-
sector)

BTD Bedrijfsgegevens
voor de Treindienst
(C 7401)

btd buitendienst(stel-
ling) (van railinfra, ten
behoefte van werkzaam-
heden)

BTEV Besluit Trans-
portroutes Externe Veil-
igheid

BTI Baan Trein Integra-
tie (systeem waarmee

wordt beproefd in welke
mate de ERTMS-syste-
men van de baan/infra-
structuur op de bedoel-
de wijze samenwerken
met de ERTMS-syste-
men van de trein)

BTI Beheer Toeganke-
lijke Instap (programma
van ProRail voor het
aanpassen van perrons,
bijv. door het ophogen
of verlagen van perrons,
het aanbrengen van ge-
leidelijnen voor slecht-
zienden, of het zorgen
voor een gelijkvloerse
instap bij (nieuw) trein-
materieel)

BTK Bahntechnik Kai-
serslautern (D)

BTL Basic Transport
Locomotive (bep. type
diesel locomotief van
Hollandia Kloos nv)

btl buitenland

BT-L werkplekbeveili-
gingsklasse Beheerste
Toelating lokaal

BTM Betuwsche Tram
Maatschappij (1941-
1954)

BT/Mpla-BIm Baanvak-
voorschrift voor de
Tramweg Mooie Paal
Aansluiting–Berlikum
(C 5512/Mpla-BIm)

BTO Bureau Techni-
sche Ondersteuning (bij
grote ongevallen)

BTR Branchegerichte
Toelichting Railinfra-
structuur (omvat aanvul-
lende eisen naast de
VCA, zie aldaar). Hierbij
gaat het om veiligheids-
eisen voor werkzaam-
heden aan de railinfra
waarbij aanrijd- en elek-
trocutiegevaar bestaat

BTS Beheerste Toe-
gang van NS-Stations

BTT Botlek Tank Ter-
minal bv

Btw Betuweroute (de
verkortung BR wordt ook
gebruikt)

btw bindtouw

bu buffetrijtuig

BÜ Bahnübergang
(Duitse overweg, of
lastgeving daarvoor)

Bua Bahnunterhal-
tungsarbeiter (D)

BUP basisuurpatroon
(in de dienstregeling)

bur bureau

BÜS Bahnübergangs-
sicherung (overwegbe-
veiliging) (D)

BÜSA overwegbeveili-
gingsinstallatie (‘Bahn-
übergangssicherungs-
anlage’), voorh. WÜSA

BÜ-Signale Signale an
Bahnübergängen /
Bahnübergangssignale
(de schrijfwijze BÜ-Sig-
nale is ook gebruikt) (D)

buta buiten-termijn-
aanvraag voor werk-
zaamheden (de schrijf-
wijze BUTA wordt ook
gebruikt)

BUVO Bahnbetriebs-
unfallvorschrift (D)

BV bijzonder vervoer

BV buitengewoon ver-
voer

Bv aanduiding voor
tweede klas tussenrijtuig
type DD-AR (B = bakco-
de ‘Tweede klas’, v =
verdiepte bak)

bva baanvak

bvasn baanvaksnel-
heid

BVB Bedieningsvoor-
schrift Bovenleiding

BVB/ZI Bedienings-

voorschrift Bovenleiding te Zwolle (C 4508/ZI)

BvD bevelvoerder van dienst (van de brandweer)

B-vergunning bedrijfsvergunning (afgegeven door Inspectie Verkeer en Waterstaat) voor rijden binnen een station en voor zelfrijdend gereedschap op buitendienstgestelde sporen

B-versie (van een WBI) tweede door het WBI-bureau gewijzigde versie van een reeds uitgebrachte WBI, bijv. vanwege nogmaals aangepaste maatregelen of wederom gewijzigde planning (zie ook A-versie, C-versie)

BVGS Besluit Vervoer Gevaarlijke Stoffen

bvi bovenleidinginspectie

bvi bovenleidinginspectievoertuig (meestal een hefbordeswagen)

Bvk aanduiding voor stuurstandrijtuig type DD-AR (B = met afdelingen tweede klas, v = verdiepte bak, k = koprijtuig van treinstel)

bvl bovenleiding (de schrijfwijze BVL wordt ook gebruikt)

BVLD Overzicht Bovenleiding Draagconstructies (C 4506)

BVLM Bovenleiding Montagevoorschriften (C 4506)

BVLO Bovenleiding Onderhoudsvoorschriften (C 4506)

bvlo bovenleiding-omschakeltableau

bvls bovenleidings-(schakel)schema

BVM Voorschriften voor de 3000 Volt Bovenleiding op het Belgisch-Nederlandse grensbaanvak Visé–Maas-tricht (C 4302)

BVO Bureau Verkeersonderzoek

bvo bericht van onregelmatigheid

B-voorschrift Voorschrift voor de Bediening van wissel- en seininrichtingen (beschrijft de niet-locatiegebonden algemene bediening)

B-vrs zie B-voorschrift

BVS Bedien(ings)-voorschrift Seinwezeninstallatie / Bedieningsvoorschriften van Beveiligingsinrichtingen van stations (C 5502, dit is een locatiegebonden aanvulling op de B-voorschriften)

BVS Branchevereniging Spoorvervoerders (samenwerkingsorgaan van ACTS, BAM NBM, Connex, NoordNed, ShortLines, Strukton, Syntus, Volker Stevin en de stichting Holland Spoor)

BVS+ zie BVS-plus

BVS/Ac Bedieningsvoorschrift voor station Abcoude (C 5502/Ac)

BVS/Ah en Ahg Bedieningsvoorschrift voor Arnhem en Arnhem Goederenstation (C 5502/Ah en Ahg)

BVS/Ahst Bedieningsvoorschrift voor blokpost Arnhemsestraat

(C 5502/Ahst)

BVS/Akm Bedieningsvoorschrift voor station Akkrum (C 5502/Akm)

BVS/Amf Bedieningsvoorschrift voor station Amersfoort (C 5502/Amf)

BVS/Amf Hv Bedieningsvoorschrift voor Amersfoort Heuvel (C 5502/Amf Hv)

BVS/Aml Bedieningsvoorschrift voor station Almelo (C 5502/Aml)

BVS/Amr Bedieningsvoorschrift voor station Alkmaar (C 5502/Amr)

BVS/Amr Nt Bedieningsvoorschrift voor Alkmaar Noodtoestel (C 5502/Amr Nt)

BVS/Ana Bedieningsvoorschrift voor station Anna Paulowna (C 5502/Ana)

BVS/Apd Bedieningsvoorschrift voor station Apeldoorn (C 5502/Apd)

BVS/Apg Bedieningsvoorschrift voor station Appingedam (C 5502/Apg)

BVS/Apn Bedieningsvoorschrift voor station Alphen a/d Rijn (C 5502/Apn)

BVS/Asa Bedieningsvoorschrift voor station Amsterdam Amstel (C 5502/Asa)

BVS/Asd Bedieningsvoorschrift voor Amsterdam (C 5502/Asd)

BVS/Asdm Bedieningsvoorschrift voor station Amsterdam Muiderpoort (C 5502/Asdm)

BVS/Asd (TNI) Bedieningsvoorschrift voor

Amsterdam TNI (t.b.v. de bediening van het Treinnummerindicator computersysteem) (C 5502/Asd (TNI))

BVS/Asl Bedieningsvoorschrift voor station Assel (C 5502/Asl)

BVS/Asn Bedieningsvoorschrift voor station Assen (C 5502/Asn)

BVS/At Bedieningsvoorschrift voor station Acht (C 5502/At)

BVS/Atn Bedieningsvoorschrift voor station Aalten (C 5502/Atn)

BVS/Avh Bedieningsvoorschrift voor station Avenhorn (C 5502/Avh)

BVS/Bd en Bda Bedieningsvoorschrift voor Breda en Breda Aansluiting (C 5502/Bd en Bda)

BVS/Bde Bedieningsvoorschrift voor station Bunde (C 5502/Bde)

BVS/Bdg Bedieningsvoorschrift voor station Bodegraven (C 5502/Bdg)

BVS/Bdl Bedieningsvoorschrift voor blokpost Budel (C 5502/Bdl)

BVS/Bdm Bedieningsvoorschrift voor station Bedum (C 5502/Bdm)

BVS/Bek Bedieningsvoorschrift voor blokpost Berkel (C 5502/Bek)

BVS/Bet Bedieningsvoorschrift voor station Best (C 5502/Bet)

BVS/Bf Bedieningsvoorschrift voor station Baflo (C 5502/Bf)

BVS/Bfd Bedieningsvoorschrift voor station Belfeld (C 5502/Bfd)

BVS/Bg Bedienings-

voorschrift voor station Berghem (C 5502/Bg)

BVS/Bgn-Krg Bedieningsvoorschrift voor baanvak Bergen op Zoom – Kruiningen-Yerseke (C 5502/Bgn-Krg)

BVS/Bk Bedieningsvoorschrift voor station Beek-Elsloo (C 5502/Bk)

BVS/Bkg Bedieningsvoorschrift voor station Bovenkarspel-Grootebroek (C 5502/Bkg)

BVS/Bkl Bedieningsvoorschrift voor station Breukelen (C 5502/Bkl)

BVS/Bkm Bedieningsvoorschrift voor station Baexem-Heijthuisen (C 5502/Bkm)

BVS/Bkr Bedieningsvoorschrift voor blokpost Blokker (C 5502/Bkr)

BVS/Bl Bedieningsvoorschrift voor station Beilen (C 5502/Bl)

BVS/Blp VAM Bedieningsvoorschrift voor blokpost VAM-Terrein Aansluiting (C 5502/Blp VAM) (ook genoemd: C 5502/Vam)

BVS/Blw Bedieningsvoorschrift voor Blauwkapel (C 5502/Blw)

BVS/Bmn Bedieningsvoorschrift voor station Brummen (C 5502/Bmn)

BVS/Bn Bedieningsvoorschrift voor station Borne (C 5502/Bn)

BVS/Bnd Bedieningsvoorschrift voor station Barneveld Dorp (C 5502/Bnd)

BVS/Bnv Bedieningsvoorschrift voor station Barneveld-Voorthuizen

(C 5502/Bnv)

BVS/Bot Bedieningsvoorschrift voor Botlek (C 5502/Botlek)

BVS/Bp Bedieningsvoorschrift voor station Buitenpost (C 5502/Bp)

BVS/Br Bedieningsvoorschrift voor station Blerick (C 5502/Br)

BVS/Brd Bedieningsvoorschrift voor station Barendrecht (C 5502/Brd)

BVS/Brn Bedieningsvoorschrift voor station Baarn (C 5502/Brn)

BVS/Bsd Bedieningsvoorschrift voor station Beesd (C 5502/Bsd)

BVS/Bsk Bedieningsvoorschrift voor station Boskoop (C 5502/Bsk)

BVS/Bth Bedieningsvoorschrift voor Bathmen (C 5502/Bth)

BVS/Btl Bedieningsvoorschrift voor station Boxtel (C 5502/Btl)

BVS/Btl-Gnp Bedieningsvoorschrift voor baanvak Boxtel – Genep (C 5502/Btl-Gnp)

BVS/Btm Bedieningsvoorschrift voor station Bergentheim (C 5502/Btm)

BVS-Bureau Bedieningsvoorschriftenbureau (onderdeel van het Seinwezen van NS)

BVS/Bv Bedieningsvoorschrift voor Beverwijk (C 5502/Bv)

BVS/Bzl Bedieningsvoorschrift voor station Kapelle-Biezeling (C 5502/Bzl)

BVS/Cas Bedieningsvoorschrift voor station

Castricum (C 5502/Cas)

BVS/CI Bedieningsvoorschrift voor station Culemborg (C 5502/CI)

BVS/CIb Bedieningsvoorschrift voor brugpost Calandbrug (C 5502/CIb)

BVS/Co Bedieningsvoorschrift voor station Coevorden (C 5502/Co)

BVS/CVL Sdm-Hld Bedieningsvoorschrift Centrale Verkeersleiding Schiedam-Rotterdam West – Hoek van Holland (C 5502/CVL Sdm-Hld)

BVS/Db Bedieningsvoorschrift voor station Driebergen-Zeist (C 5502/Db)

BVS/Ddn Bedieningsvoorschrift voor station Delden (C 5502/Ddn)

BVS/Ddr Bedieningsvoorschrift voor station Dordrecht (C 5502/Ddr)

BVS/Ddv Bedieningsvoorschrift voor station Dedemsvaart (C 5502/Ddv)

BVS/Del Bedieningsvoorschrift voor blokpost Het Deel (C 5502/Del)

BVS/Dgr Bedieningsvoorschrift voor Amsterdam Dijkgracht (C 5502/Dgr)

BVS/Did Bedieningsvoorschrift voor station Didam (C 5502/Did)

BVS/Dkk Bedieningsvoorschrift voor blokpost Dijkerhoek (C 5502/Dkk)

BVS/DI Bedieningsvoorschrift voor station Dalfsen (C 5502/DI)

BVS/Do Bedieningsvoorschrift voor blokpost

Dorst (C 5502/Do)

BVS/Dp Bedieningsvoorschrift voor station Diepenveen (C 5502/Dp)

BVS/Dr Bedieningsvoorschrift voor station Dieren-Doesburg (C 5502/Dr)

BVS/Drp Bedieningsvoorschrift voor station Dronrijp (C 5502/Drp)

BVS/Dt Bedieningsvoorschrift voor station Delft (C 5502/Dt)

BVS/Dtc Bedieningsvoorschrift voor station Doetinchem (C 5502/Dtc)

BVS/Dv Bedieningsvoorschrift voor station Deventer (C 5502/Dv)

BVS/Dva Bedieningsvoorschrift voor Duivendrecht Aansluiting (C 5502/Dva)

BVS/Dwb Bedieningsvoorschrift voor blokpost Dubbele Wierickebrug (C 5502/Dwb)

BVS/Dz Bedieningsvoorschrift voor station Delfzijl (C 5502/Dz)

BVS/Ec Bedieningsvoorschrift voor station Echt (C 5502/Ec)

BVS/Ech Bedieningsvoorschrift voor Echteld (C 5502/Ech)

BVS/Ed Bedieningsvoorschrift voor station Ede-Wageningen (C 5502/Ed)

BVS/Edc Bedieningsvoorschrift voor Ede Centrum (C 5502/Edc)

BVS/Edn Bedieningsvoorschrift voor station Eijsden (C 5502/Edn)

BVS/Eh Bedienings-

voorschrift voor blokpost Esch (C 5502/Eh)

BVS/Ehv Bedieningsvoorschrift voor Eindhoven (C 5502/Ehv)

BVS/Ekz Bedieningsvoorschrift voor station Enkhuizen (C 5502/Ekz)

BVS/EI Bedieningsvoorschrift voor station Elten (C 5502/EI)

BVS/Eml Bedieningsvoorschrift voor Ermelo (C 5502/Eml)

BVS/Emn Bedieningsvoorschrift voor station Emmen (C 5502/Emn)

BVS/En Bedieningsvoorschrift voor blokpost Echten (C 5502/En)

BVS/Eo Bedieningsvoorschrift voor post Enschede Oost (C 5502/Eo)

BVS/Es Bedieningsvoorschrift voor station Enschede (C 5502/Es)

BVS/Est Bedieningsvoorschrift voor station Elst (C 5502/Est)

BVS/Etn en Sp Bedieningsvoorschrift voor Etten-Leur en blokpost Seppe (C 5502/Etn en Sp)

BVS/Fn Bedieningsvoorschrift voor station Franeker (C 5502/Fn)

BVS/Gb Bedieningsvoorschrift voor Groesbeek (C 5502/Gb)

BVS/Gd Bedieningsvoorschrift voor Gouda (C 5502/Gd)

BVS/Gf Bedieningsvoorschrift voor blokpost Geffen (C 5502/Gf)

BVS/Gk Bedieningsvoorschrift voor station

Grijpskerk (C 5502/Gk)
BVS/Gn Bedieningsvoorschrift voor Groningen (C 5502/Gn)

BVS/Gnl Bedieningsvoorschrift voor Groningen Losplaats (C 5502/Gnl)

BVS/Go Bedieningsvoorschrift voor station Goor (C 5502/Go)

BVS/Grs Bedieningsvoorschrift voor Brug over de Greuns (C 5502/Grs)

BVS/Gs Bedieningsvoorschrift voor Goes (C 5502/Gs)

BVS/Gs-Mdb Bedieningsvoorschrift voor baanvak Goes – Middelburg (C 5502/Gs-Mdb)

BVS/Gv Bedieningsvoorschrift voor station Den Haag HS (C 5502/Gv)

BVS/Gvr Bedieningsvoorschrift voor station Den Haag SS (C 5502/Gvr)

BVS/Han Bedieningsvoorschrift voor station Haanrade (C 5502/Han)

BVS/Hb Bedieningsvoorschrift voor Hoensbroek (C 5502/Hb)

BVS/Hd Bedieningsvoorschrift voor station Harderwijk (C 5502/Hd)

BVS/Hde Bedieningsvoorschrift voor station 't Harde (C 5502/Hde)

BVS/Hdg Bedieningsvoorschrift voor station Hardegarijp (C 5502/Hdg)

BVS/Hdp en Rdp Bedieningsvoorschrift voor Hoendiep en Reitdiep

(C 5502/Hdp en Rdp)
BVS/Hdr Bedieningsvoorschrift voor station Den Helder (C 5502/Hdr)

BVS/Hea Bedieningsvoorschrift voor Herfte Aansluiting (C 5502/Hea)

BVS/Hgv Bedieningsvoorschrift voor station Hoogeveen (C 5502/Hgv)

BVS/Hgz Bedieningsvoorschrift voor station Hoogezand-Sappemeer (C 5502/Hgz)

BVS/Hhl Bedieningsvoorschrift voor blokpost Hooghalen (C 5502/Hhl)

BVS/Hlg-Lw/Lw-Stv Bedieningsvoorschrift voor Harlingen – Leeuwarden/Leeuwarden – Stavoren (C 5502/Hlg-Lw en Lw-Stv)

BVS/Hlm Bedieningsvoorschrift voor Haarlem (C 5502/Hlm)

BVS/Hln Bedieningsvoorschrift voor station Haelen (C 5502/Hln)

BVS/Hmb Bedieningsvoorschrift voor Hembrug (C 5502/Hmb)

BVS/Hmn Bedieningsvoorschrift voor blokpost Hemmen-Dodewaard (C 5502/Hmn)

BVS/Hn Bedieningsvoorschrift voor Hoorn (C 5502/Hn)

BVS/Hon Bedieningsvoorschrift voor blokpost Holten (C 5502/Hon)

BVS/Hrl Bedieningsvoorschrift voor Heerlen (C 5502/Hrl)

BVS/Hrm Bedieningsvoorschrift voor Brug

over het Harinxmakanaal (tussen Leeuwarden en Dronrijp) (C 5502/Hrm)

BVS/Hrmk Bedieningsvoorschrift voor Brug over het Harinxmakanaal (tussen Leeuwarden en Wirdum) (C 5502/Hrmk)

BVS/Hrt-Hm Bedieningsvoorschrift voor baanvak Horst-Sevenum – Helmond (C 5502/Hrt-Hm)

BVS/Hv Bedieningsvoorschrift voor blokpost Helvoirt (C 5502/Hv)

BVS/Hvs Bedieningsvoorschrift voor station Hilversum (C 5502/Hvs)

BVS/Hwd Bedieningsvoorschrift voor station Heerhugowaard-Broek op Langendijk (C 5502/Hwd)

BVS/Hze Bedieningsvoorschrift voor station Heeze (C 5502/Hze)

BVS/IJm Bedieningsvoorschrift voor station IJmuiden (C 5502/IJm). De schrijfwijze BVS/Ym is ook gebruikt

BVS/Kel Bedieningsvoorschrift voor blokpost Kelpen (C 5502/Kel)

BVS/Kg Bedieningsvoorschrift voor blokpost Koekange (C 5502/Kg)

BVS/Khbr Bedieningsvoorschrift voor Koningshavenbrug te Rotterdam (C 5502/Khbr)

BVS/Kpn Bedieningsvoorschrift voor station Kampen (C 5502/Kpn)

BVS/Krd Bedieningsvoorschrift voor station Kerkrade Centrum

(C 5502/Krd)

BVS/Krw Bedieningsvoorschrift voor station Kerkrade West (C 5502/Krw)

BVS/Kw Bedieningsvoorschrift voor station Kropswolde (C 5502/Kw)

BVS/Kzd Bedieningsvoorschrift voor Koog Zaandijk (C 5502/Kzd)

BVS/Lc Bedieningsvoorschrift voor station Lochem (C 5502/Lc)

BVS/Ld Bedieningsvoorschrift voor Leiden Goederenstation (C 5502/Ld)

BVS/Ldm Bedieningsvoorschrift voor station Leerdam (C 5502/Ldm)

BVS/Ledn Bedieningsvoorschrift voor station Leiden (C 5502/Ledn)

BVS/Lin Bedieningsvoorschrift voor Linne Aansluiting (C 5502/Lin)

BVS/Lis Bedieningsvoorschrift voor station Lisse (C 5502/Lis)

BVS/Lis-Ledn Bedieningsvoorschrift voor baanvak Lisse – Leiden (C 5502/Lis-Ledn)

BVS/Ln Bedieningsvoorschrift voor station Lunetten (C 5502/Ln)

BVS/Ln-Ah Bedieningsvoorschrift voor CVL Lunetten – Arnhem (C 5502/Ln-Ah), zie CVL

BVS/Ln-Ht Bedieningsvoorschrift voor Lunetten – 's-Hertogenbosch (C 5502/Ln-Ht)

BVS/Lpo Bedieningsvoorschrift voor station Legerplaats Oldebroek (C 5502/Lpo)

BVS/Lr Bedieningsvoorschrift voor station Laren-Almen (C 5502/Lr)

BVS/Ltv Bedieningsvoorschrift voor station Lichtenvoorde-Groenlo (C 5502/Ltv)

BVS/Lut Bedieningsvoorschrift voor station Geleen-Lutterade (C 5502/Lut)

BVS/Lw Bedieningsvoorschrift voor station Leeuwarden (C 5502/Lw)

BVS/Mas Bedieningsvoorschrift voor station Maarssen (C 5502/Mas)

BVS/Mbt Bedieningsvoorschrift voor station Maasbracht (C 5502/Mbt)

BVS/Mdb Bedieningsvoorschrift voor Middelburg (C 5502/Mdb)

BVS/Mes Bedieningsvoorschrift voor station Meerssen (C 5502/Mes)

BVS/Mk Bedieningsvoorschrift voor station Markelo (C 5502/Mk)

BVS/Mp Bedieningsvoorschrift voor station Meppel (C 5502/Mp)

BVS/Mrb Bedieningsvoorschrift voor station Marienberg (C 5502/Mrb)

BVS/Mt Bedieningsvoorschrift voor station Maastricht (C 5502/Mt)

BVS/Mtb Bedieningsvoorschrift voor station Maastricht Boschpoort (C 5502/Mtb)

BVS/Mvtw Bedieningsvoorschrift voor Maasvlakte West (C 5502/Mvtw)

BVS/Mwk Bedieningsvoorschrift voor blokpost Maas-Waalkanaal (C 5502/Mwk)

BVS/Mz Bedieningsvoorschrift voor station Maarheeze (C 5502/Mz)

BVS/Na Bedieningsvoorschrift voor station Nieuw Amsterdam (C 5502/Na)

BVS/Ndb Bedieningsvoorschrift voor station Naarden-Bussum (C 5502/Ndb)

BVS/Ng Bedieningsvoorschrift voor Brug over de Nagouw (C 5502/Ng)

BVS/Nh Bedieningsvoorschrift voor station Nuth (C 5502/Nh)

BVS/Nm Bedieningsvoorschrift voor station Nijmegen (C 5502/Nm)

BVS/Nm CVL Bedieningsvoorschrift voor Nijmegen CVL (Centrale Verkeersleiding) (C 5502/Nm CVL)

BVS/Ns Bedieningsvoorschrift voor station Nunspeet (C 5502/Ns)

BVS/Nvbr Bedieningsvoorschrift voor blokpost Nieuwe Veerbrug (C 5502/Nvbr)

BVS/Nws Bedieningsvoorschrift voor station Nieuwersluis-Loenen (C 5502/Nws)

BVS/O Bedieningsvoorschrift voor station Oss (C 5502/O)

BVS/Odb Bedieningsvoorschrift voor Oudenbosch (C 5502/Odb)

BVS/Odz Bedieningsvoorschrift voor station Oldenzaal (C 5502/Odz)

BVS/Omn Bedieningsvoorschrift voor station Ommen (C 5502/Omn)

BVS/On Bedieningsvoorschrift voor station Onnen (C 5502/On)

BVS/Ork Bedieningsvoorschrift voor blokpost Oranjekanaal (C 5502/Ork)

BVS/Ot Bedieningsvoorschrift voor station Oisterwijk (C 5502/Ot)

BVS-plus computersysteem van ProRail met bedieningsvoorschriften en andere infra-informatie, voor gebruik op railverkeersleidingsposten

BVS/Ps Bedieningsvoorschrift voor station Pernis (C 5502/Ps)

BVS/Rat Bedieningsvoorschrift voor station Raalte (C 5502/Rat)

BVS/Rhge Bedieningsvoorschrift voor Rheden Goederenemplacement (C 5502/Rhge)

BVS/RI Bedieningsvoorschrift voor station Ruurlo (C 5502/RI)

BVS/Rm Bedieningsvoorschrift voor station Roermond (C 5502/Rm)

BVS/Rmo Bedieningsvoorschrift voor Rotterdam Rechter Maasoevers (C 5502/Rmo)

BVS/Rs Bedieningsvoorschrift voor blokpost Rosmalen (C 5502/Rs)

BVS/Rsd Bedieningsvoorschrift voor station Roosendaal (C 5502/Rsd)

BVS/Rskb Bedieningsvoorschrift voor Rijn-Schiekanaal brugpost

(C 5502/Rskb)

BVS/Rsl Bedieningsvoorschrift voor Brug over de Rensel (tussen Winschoten en Nieuweschans) (C 5502/Rsl)

BVS/Rsn Bedieningsvoorschrift voor station Rijssen (C 5502/Rsn)

BVS/Rtl Bedieningsvoorschrift voor station Rietlanden (C 5502/Rtl)

BVS/Rtng Bedieningsvoorschrift voor Rotterdam Noord Goederenstation (C 5502/Rtng)

BVS/Rtsp Bedieningsvoorschrift voor station Rotterdam Spaanse Polder (C 5502/Rtsp)

BVS/Rtzc Bedieningsvoorschrift voor Rotterdam Zuid Goederenstation (C 5502/Rtzc)

BVS/Sda Bedieningsvoorschrift voor station Scheemda (C 5502/Sda)

BVS/Sdm-Hld Bedieningsvoorschrift voor Schiedam-Rotterdam West – Hoek van Holland (C 5502/Sdm-Hld)

BVS/Sdt Bedieningsvoorschrift voor station Sliedrecht (C 5502/Sdt)

BVS/Sgn Bedieningsvoorschrift voor station Schagen (C 5502/Sgn)

BVS/Sgr Bedieningsvoorschrift voor Amsterdam Singelgracht (C 5502/Sgr)

BVS/Skn Bedieningsvoorschrift voor station Stadskanaal (C 5502/Skn)

BVS/Smvrt Bedieningsvoorschrift voor brug over de Smilder-

vaart (C 5502/Smvrt)

BVS/Sn Bedieningsvoorschrift voor blokpost Schinnen (C 5502/Sn)

BVS/Sog Bedieningsvoorschrift voor station Schin op Geul (C 5502/Sog)

BVS/Sptn en Sptn-IJm Bedieningsvoorschrift voor Santpoort Noord en Santpoort Noord – IJmuiden (C 5502/Sptn en Sptn-IJm)

BVS/Spv Bedieningsvoorschrift voor station Simpelveld (C 5502/Spv)

BVS/Srn Bedieningsvoorschrift voor station Susteren (C 5502/Srn)

BVS/Srn GE Bedieningsvoorschrift voor Susteren Goederenemplacement (C 5502/SrnGE)

BVS/Ssb Bedieningsvoorschrift voor station Schaesberg (C 5502/Ssb)

BVS/Std Bedieningsvoorschrift voor station Sittard (C 5502/Std)

BVS/Stm Bedieningsvoorschrift voor station Stedum (C 5502/Stm)

BVS/Swd Bedieningsvoorschrift voor station Sauwerd (C 5502/Swd)

BVS/Swk Bedieningsvoorschrift voor station Steenwijk (C 5502/Swk)

BVS/Tb Bedieningsvoorschrift voor Tilburg (C 5502/Tb)

BVS/Tbg Bedieningsvoorschrift voor station Terborg (C 5502/Tbg)

BVS/TI Bedieningsvoorschrift voor station

Tiel (C 5502/TI)

BVS/Twl Bedieningsvoorschrift voor Twello (C 5502/Twl)

BVS/Tws Bedieningsvoorschrift voor station Terwindschen (C 5502/Tws)

BVS/Ut Bedieningsvoorschrift voor station Utrecht CS (C 5502/Ut)

BVS/Utg Bedieningsvoorschrift voor station Uitgeest (C 5502/Utg)

BVS/Utg Nt Bedieningsvoorschrift voor Uitgeest Noodtoestel (C 5502/Utg Nt)

BVS/Vam zie BVS/Blp VAM

BVS/Vd Bedieningsvoorschrift voor station Vorden (C 5502/Vd)

BVS/Vdg Bedieningsvoorschrift voor station Vlaardingen (C 5502/Vdg)

BVS/Vdl Bedieningsvoorschrift voor Voerendaal (C 5502/Vdl)

BVS/Vdm Bedieningsvoorschrift voor station Veendam (C 5502/Vdm)

BVS/Vdp Bedieningsvoorschrift voor station Vlodrop (C 5502/Vdp)

BVS/Vg en Vga Bedieningsvoorschrift voor Vught en Vught Aansluiting (C 5502/Vg en Vga)

BVS/Vhp Bedieningsvoorschrift voor station Vroomshoop (C 5502/Vhp)

BVS/Vij Bedieningsvoorschrift voor station Velsen-IJmuiden Oost (C 5502/Vij)

BVS/Vk Bedieningsvoorschrift voor station

Valkenburg (C 5502/Vk)

BVS/VI Deel I Bedieningsvoorschrift voor Venlo Deel I (C 5502/VI Deel I)

BVS/Vlgr Bedieningsvoorschrift voor Venlo Grens blokpost (C 5502/Vlgr)

BVS/Vlk Bedieningsvoorschrift voor Brug over het kanaal door Zuid Beveland bij Vlakte (C 5502/Vlk)

BVS/Vs Bedieningsvoorschrift voor Vlissingen (C 5502/Vs)

BVS/Vsv Bedieningsvoorschrift voor station Varsseveld (C 5502/Vsv)

BVS/Vv Bedieningsvoorschrift voor station Visvliet (C 5502/Vv)

BVS/Vvl Bedieningsvoorschrift voor station Hoogkerk-Vierverlaten (C 5502/Vvl)

BVS/Vwd Bedieningsvoorschrift voor station Veenwouden (C 5502/Vwd)

BVS/Vz Bedieningsvoorschrift voor station Vriezenveen (C 5502/Vz)

BVS/Wad Bedieningsvoorschrift voor station Waddinxveen (C 5502/Wad)

BVS/Wb Bedieningsvoorschrift voor station Waardenburg (C 5502/Wb)

BVS/Wc Bedieningsvoorschrift voor station Wijchen (C 5502/Wc)

BVS/Wd Bedieningsvoorschrift voor station Woerden (C 5502/Wd)

BVS/Wdm Bedieningsvoorschrift voor station Wirdum (C 5502/Wdm)

BVS/Wdn Bedieningsvoorschrift voor station Wierden (C 5502/Wdn)

BVS/Wf Bedieningsvoorschrift voor station Wolfheze (C 5502/Wf)

BVS/Wfm Bedieningsvoorschrift voor station Warffum (C 5502/Wfm)

BVS/Wgm Bedieningsvoorschrift voor station Watergraafsmeer (C 5502/Wgm)

BVS/Wh Bedieningsvoorschrift voor station Wijhe (C 5502/Wh)

BVS/Wha Bedieningsvoorschrift voor post Waterhuizen Aansluiting (C 5502/Wha)

BVS/Whz Bedieningsvoorschrift voor station Waalhaven Zuid (C 5502/Whz)

BVS/Wij Bedieningsvoorschrift voor station Wijlre-Gulpen (C 5502/Wij)

BVS/Wijb Bedieningsvoorschrift voor station Wantijbrug (C 5502/Wijb)

BVS/Wijs Bedieningsvoorschrift voor station Wijster (C 5502/Wijs)

BVS/Wk Bedieningsvoorschrift voor station Workum (C 5502/Wk)

BVS/Wl Bedieningsvoorschrift voor station Wehl (C 5502/Wl)

BVS/Wm Bedieningsvoorschrift voor station Wormerveer (C 5502/Wm)

BVS/Wmb Bedieningsvoorschrift voor station Brugpost de Wijmerts

(C 5502/Wmb)

BVS/Wp Bedieningsvoorschrift voor Weesp (C 5502/Wp)

BVS/Ws Bedieningsvoorschrift voor station Winschoten (C 5502/Ws)

BVS/Wsm Bedieningsvoorschrift voor station Winsum (C 5502/Wsm)

BVS/Wt Bedieningsvoorschrift voor station Weert (C 5502/Wt)

BVS/Wtv Bedieningsvoorschrift voor Westervoort (C 5502/Wtv)

BVS/Wv Bedieningsvoorschrift voor station Wolvega (C 5502/Wv)

BVS/Ww Bedieningsvoorschrift voor station Winterswijk (C 5502/Ww)

BVS/Wwd Bedieningsvoorschrift voor station Westwoud (C 5502/Wwd)

BVS/Wz Bedieningsvoorschrift voor Wezep (C 5502/Wz)

BVS/Ym zie BVS/IJm

BVS/Za Bedieningsvoorschrift voor station Zetten-Andelst (C 5502/Za)

BVS/Zb Bedieningsvoorschrift voor station Zuidbroek (C 5502/Zb)

BVS/Zbm Bedieningsvoorschrift voor station Zaltbommel (C 5502/Zbm)

BVS/Zd en Zdb Bedieningsvoorschrift voor Zaandam en Zaanbrug (C 5502/Zd en Zdb)

BVS/Zdl Bedieningsvoorschrift voor Vries-Zuidlaren blokpost

(C 5502/Zdl)

BVS/Zh Bedieningsvoorschrift voor station Zuidhorn (C 5502/Zh)

BVS/ZI en Zlr Bedieningsvoorschrift voor Zwolle en Zwolle Rangeerstation (C 5502/ZI en Zlr)

BVS/Zlw Bedieningsvoorschrift voor station Lage Zwaluwe (C 5502/Zlw)

BVS/Zp Bedieningsvoorschrift voor station Zutphen (C 5502/Zp)

BVS/Zp-Ww-Dtc Bedieningsvoorschrift voor Zutphen – Winterswijk – Doetinchem (C 5502/Zp-Ww-Dtc)

BVS/Zv Bedieningsvoorschrift voor station Zevenaar (C 5502/Zv)

BVS/Zvb Bedieningsvoorschrift voor Zevenbergen (C 5502/Zvb)

BVS/Zvt Bedieningsvoorschrift voor station Zandvoort aan Zee (C 5502/Zvt)

BVT Bedieningsvoorschriften voor Telecommunicatie-inrichtingen van stations (C 5520)

BvT Bewijs van Toegang tot Spoorwegterreinen

bvt bijzonder voertuig

BW Bureau Werkplaats (kantoor van de Haarlemse werkplaatsen van de HSM)

Bw brandweer (de schrijfwijze BW wordt ook gebruikt). Tevens wordt de afkorting BRW gebruikt

Bw Bahnbetriebswerk / Betriebswerk (depot of

werkplaats van de Duitse spoorwegen)

BWG Butzbacher Weichenbau Gesellschaft (fabriek van wissels, in Nederland geleverd via Voestalpine Railpro)

BWM Beschrijvingen en bedieningsvoorschriften verwarming rollend Materieel (C 6512)

BWR Branchevereniging Werkplekbeveiligingsbedrijven Railinfra

Bww Betriebswagenwerk / Bahnbetriebswagenwerk (Duitse wagenwerkplaats)

BZ Betriebszentrale (netwerkverkeersleidingscentrum) (D)

BZA (Deutsche) Bundesbahn-Zentralamt (afdeling van de DB die verantwoordelijk is voor de technologische ontwikkeling en aanschaf van spoorvoertuigen en infrastructuur)

BZB Bedrijfszelfbescherming (een soort bedrijfsbrandweer van de NS)

bzb beperkt zelfstandig betreder (van de spoorbaan)

bzb-metro beperkt zelfstandig betreder van metrosporen

bzv bijzondere voorziening

C

C aanduiding voor de asindeling van een (rangeer-)locomotief met drie onderling gekoppelde assen (bijv. rangeerlocs serie 600)

C bakcode 'Derde klas' in de aanduiding van een treinstel (in gebruik vóór 1956)

c chef (de verkorting Ch wordt ook gebruikt)

c met closet / toilet (in de aanduiding van een rijtuig, bijv. ABec, C12c, Cec, Cesc, Dec, Pec)

c couchette (in aanduiding van een rijtuig met slaappleatsen, bijv. Bcm, Bcmz)

c lossing d.m.v. luchtdruk (in de aanduiding voor bep. ketelwagens), waarbij de "c" voor "compressed air" staat

C3R bep. type C-vormige spoorstaafbevestiging (ook wel Mills Rail Clip genoemd)

C12c aanduiding (in gebruik van de jaren dertig tot de jaren vijftig) voor een derde klas NS-rijtuig met 12 compartimenten en closet

CA Capaciteitsanalyse (van ProRail)

CA Chemisch Adviseur (van de brandweer)

cab centrale afstandbediening van schakelen onderstations

cabk cabinekaart (bewijs van toegang tot de machinistencabines van het E en DE materieel)

CACO Calamiteiten-coördinator (de afkorting

Calco wordt ook gebruikt)

CADIB Controleren Afwijkingen Dienstregeling in BEPAC / Controle en Aanmaak Dienstregeling BEPAC

CAF Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles (Spaanse fabrikant van Sprinter treinstellen vanaf 2018)

CAIB Compagnie Auxiliaire Internationale de chemins de fer Bruxelles (verhuurbedrijf van goederenwagens)

Calco Calamiteiten-coördinator (de afkorting CACO wordt ook gebruikt)

CAPIE Centrale Afstemming Productie Infra-Exploitatie

CARE Computer Aided Railroad Engineering (hulpmiddel om OBE, OR, OS, OKT, SB, WVK en SPW-bladen te ontwerpen en te toetsen)

CAV Commissie Algemene Verdedigingsvoorbereiding (van de NS)

CAVIA systeem voor Calamiteitenafhandeling, Vastlegging, Inventarisatie en Autorisatie / Communicatie, Autorisatie, Vastlegging en Inventarisatie van Afhandelingsafspraken (tussen ProRail en de vervoerders)

CB compagniescommandant brandweer

cba controlebeambte

C-baanvak zie C-route

CBAG Cargo Beamer AG (D), zie CB Rail

Cbf Containerbahnhof (D)

CBG Centrale Beheersing Goederenvervoer

CBG centraal bediende gebieden (van het spoorwegnet)

CBHV Contactbureau Rangeerdienst Havengebied

CBI Computer-Based Interlocking (een beveiligingssysteem)

CBK Köln-Bonner Kreisbahnen (1897-1918); voortgezet door de Köln-Bonner Eisenbahnen, zie KBE

CBM Conversie Basisgegevens Materieel

cbo chef bedrijfs onderdeel

CBP Calamiteitenbestrijdingsplan

CBP-S Calamiteitenbestrijdingsplan Schiphol

CBP-SST Calamiteitenbestrijdingsplan Schipholspoortunnel

CB Rail Cargo Beamer Rail GmbH (leasemaatschappij voor spoorwegmaterieel, voorh. Porterbrook)

CBRN chemische, biologische, radiologische en nucleaire incidenten

CBRN Response-eenheid specialistische eenheid van het Ministerie van Defensie, die civiele hulpdiensten ondersteunt bij chemische, biologische, radiologische en nucleaire incidenten

CBTC Communications-Based Train Control

C'C' aanduiding voor de asindeling van een locomotief met twee drie-assige draaistellen waarin de assen onderling gekoppeld zijn (bijv. elektrische locs reeks 18 van de NMBS)

CCB crisis- en conflict-beheersing (project van ProRail)

CCC Customs Convention on Containers

CCE Cöln-Crefelder Eisenbahn-Gesellschaft (1853-1860); opgegaan in de Rheinische Eisenbahn, zie REG, RhE

CCFL callcenter voor frontliners NS

CCK calamiteiten commandokamer

CCRB College van Commandanten van Regionale Brandweren

cCrs chef stapelplaats Crailoo

CCS Command Control and Signalling (verzamelnaam voor ATB-systemen in Europese regelgeving)

CCS-TSI zie TSI-CCS

CCT Combined Cargo Terminals bv (Containerterminal Moerdijk)

CCV Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (van het Ministerie van Justitie en Veiligheid)

CCV CCV Holland bv (leverancier van OV-chipkaart oplaadterminals), voortgekomen uit Computercentrum Cor van de Velden, Arnhem

CCV OV OV-chipkaart oplaadterminal van CCV Holland bv (de schrijf-

wijze CCVOV wordt ook gebruikt)

CD Commandant van Dienst (van de brandweer)

C-DAS Connected Driver Advisory System (rijadvies aan de machinist op basis van actuele informatie over de rijweg. Ook kunnen rijwegen aangepast worden op basis van informatie die de trein automatisch naar de centrale stuurt)

CDB Calamiteiten Database

CDk koprijtuig van treinstel, bijv. Mat '46 (C = derde klas, D = met bagageafdeling, k = koprijtuig met machinistencabine)

CDL central door locking (centrale deurvergrendeling), zie CDV

CDM computersysteem conducteursdiensten

CDo aanduiding voor tussenrijtuig Mat '34 of Mat '36 (C = derde klas, D = met bagageafdeling, o = dit rijtuig is opgelegd, d.w.z. het rust aan één kant op een Jakobs-draaistel)

CDT computersysteem machinistendiensten

Cdt commandant (van de brandweer)

cdt conducteur

Cdt Bw Commandant Brandweer

CdtRt Commandant Rampterrein

CDU cab display unit (elektrisch zicht in krachtvoertuigen voorzien van ATB-NG)

CDV centrale deurver-

grendeling

cdw chef dienstkring van de weg

CE Calamiteiten Eenheid (van de brandweer)

Cec aanduiding voor rijtuig Mat '24 met uitsluitend derde klas zitplaatsen (C = derde klas, e = geschikt voor elektrische dienst, c = met closet)

CEF Connecting Europe Facility (financieringsinstrument van de Europese Unie om de transportinfrastructuur te verbeteren)

CEFIC Conseil Européen des Fédérations de l'Industrie Chimique/ European Chemical Industry Council (adviseert o.m. bij het opstellen van regelgeving betreffende het vervoer van chemicaliën per spoor). De schrijfwijze Cefic wordt ook gebruikt

CEF-Verordening Europese regelgeving inzake financieringsprioriteiten vervoer, zie CEF

CEH Conférence Européenne des Horaires des trains de voyageurs (Europese reizigers-treindienstconferentie)

CELT Association des Constructeurs Européens de Locomotives à Moteurs Thermiques (Vereniging van Europese Fabrikanten van Diesellocomotieven)

CELTE Association des Constructeurs Européens des Locomotives Thermiques et Electriques (Vereniging van

Europese Fabrikanten van Diesel- en Elektrische Locomotieven)

CEM Conférence Européenne des horaires des trains de Marchandises / Europäische Güterzug-Fahrplankonferenz, zie EGK

CEM Compagnie Électro-Mécanique (Franse fabrikant van elektrische installaties voor spoorwegmaterieel, zoals voor NS-intercitytreinstellen Plan Z)

CEMT Conférence Européenne des Ministres des Transports (Europese Conferentie van Ministers van Verkeer), zie ECMT

CENELEC Comité Européen de Normalisation Électrotechnique (Europees Comité voor Elektrotechnische Standaardisering binnen de Europese markt)

C&O Commerce & Ontwikkeling (afdeling van NS Reizigers)

C&P Communicatie en Procedures (van Pro-Rail)

CER Community of European Railway and Infrastructure Companies

CER Container Exchange Route (van Havenbedrijf Rotterdam nv)

Cesc rijtuig Mat '24 met uitsluitend derde klas zitplaatsen (C = derde klas, e = geschikt voor elektrische dienst, s = stuurstandrijtuig, c = met closet)

CETsn Crisis Expert Team straling en nuclear

CEV Conférence Européenne des horaires des trains de Voyageurs / European Passenger Train Timetable Conference / Europäische Reisezug-Fahrplan Konferenz, zie EFK

CEW Compagnie Européenne de Wagons (verhuurbedrijf van goederenwagens door heel Europa)

CFB/BSM Chemins de Fer Belges / Belgische Spoorweg Maatschappij (benaming van de Belgische spoorwegen vóór 1926)

CFN Chemins de Fer Économiques Néerlandais (1881-1885); exploitteerde de spoorlijn Middelburg–Vlissingen (voortgezet door de TVFM, zie aldaar)

CFOBE Chemin de Fer électrique d'Ostende–Blankenberghe et Extensions (1905-1951); exploitteerde onder meer de lijn Sluis–St. Anna ter Muiden grens. De afkorting OB is ook gebruikt

CFPN Compagnie des Chemins de Fer Provinciaux Néerlandais SA (exploiteerde de tramlijn Veghel–Uden–Oss, 1883-1899); overgenomen door sBH, zie aldaar

CG codegever gestoord (dit houdt in dat er geen knipperend seinbeeld kan worden ingesteld)

cg codegever (in relais-

huis)

CGEA CGEA Transport Nederland bv (voortgekomen uit de Compagnie Générale d'Entreprises Automobiles), later Veolia geheten, zie aldaar

CGK Configuratiegenerator KBV (configuratiesysteem in de koppeling tussen 'Beveiliging 21' en VPT)

CGLB Coördinatiegroep Locomotiefbeheer (van de NS, 1973-1975)

CGLPR Call-on Signal Lever Repeater Relay (seinknop herhalingsrelais voor seinbeeld geel knipper)

CGT-CIV Conditions Générales de Transport pour le Transport International ferroviaire des Voyageurs (Algemene Vervoersvoorwaarden voor het Internationale Reizigersverkeer per Spoor), zie CIV

CGV Coördinator Gewondenvervoer (bij grote ongevallen)

Ch chef (de verkorting c wordt ook gebruikt)

CHA centraal bediende halaanwijzer / centrale halaanwijzer

ChEp Chef Exploitatie (van de NS). De schrijfwijzen Ch Ep en Ch-Ep zijn ook gebruikt

ChEs Chef van de Dienst van Elektriciteit en Seinwezen (de schrijfwijzen Ch Es en Ch-Es zijn ook gebruikt)

CHIP Chemical Hazard Information and Packaging Regulations

CHL chloorvervoer
ChLd Chef Lijndienst (van de NS). De schrijfwijzen Ch Ld en Ch-Ld zijn ook gebruikt

CHLOOR chloorvervoer

ChOd Chef Onderhoudsdienst (van de NS). De schrijfwijze

Ch-Od is ook gebruikt

ChO&V Chef Opleiding en Vorming (van de NS)

CHR Change Relay (detectie-relais)

CHR-relais Change Relay (detectie-relais)

Ch Sp chef van de Dienst Spoorwegpolitie

Ch Sw chef Seinwezen (van de NS). De schrijfwijze Ch-Sw is ook gebruikt. Tevens is de verkorting cs gebruikt

CIB Centraal Inkoop Bureau (van de NS)

CIB I Centraal Inkoop Bureau, sectie I: IJzer en Staal (*in 1945*)

CIB II Centraal Inkoop Bureau, sectie II: Hout, Verf, Chemicaliën (*in 1945*)

CIB III Centraal Inkoop Bureau, sectie III: Non-Ferro metalen, Werktuigen en Transportmiddelen (*in 1945*)

CIB IV Centraal Inkoop Bureau, sectie IV: Elektrotechnische artikelen (*in 1945*)

CIB V Centraal Inkoop Bureau, sectie V: Papier, Drukwerken, Kantoorbehoeften (*in 1945*)

CIB VI Centraal Inkoop Bureau, sectie VI: Textiel, Leder, Rubber, Pakking (*in 1945*)

CIB VII Centraal Inkoop Bureau, sectie VII: Gereedschappen, Verlichtings- en schoonmaakartikelen, Bouwmaterialen, Sanitair (*in 1945*)

CIB VIII Centraal Inkoop Bureau, sectie VIII: Brandstoffen, Oliën, Vetten (*in 1945*)

CIB IX Centraal Inkoop Bureau, sectie IX: Algemene Zaken, Archief, Rijksbureaux (*in 1945*)

CIB X Centraal Inkoop Bureau, sectie X: Dochterondernemingen (*in 1945*)

CIB XI Centraal Inkoop Bureau, sectie XI: Verkoop oude materialen (*in 1945*)

CIB XIIc Centraal Inkoop Bureau, sectie XIIc: Controleurs van Wpc-magazijnen, inventaris, enz. (*in 1945*)

CIB XIII Centraal Inkoop Bureau, sectie XIII: Inklaring douane, deviezen, enz. (*in 1945*)

CICE Centre d'Information des Chemins de fer Européens (orgaan van de UIC), later: CIPCE, zie aldaar

cie commissie
CIEBR Coöperatieve Inkoopvereniging Elektriciteit Betuweroute

CIG Contactgroep Infrastructuur Gebruikers (van de NS)

CIM Convention Internationale concernant le transport des Marchandises par chemin de fer (Internationale Overeenkomst betreffende het vervoer van goederen

per spoor, C 8102)

CIM-SMGS elektronische vrachtbrief voor goederentreinen tussen Europa en Azië (volgens de Internationale Overeenkomst betreffende het vervoer van goederen per spoor). De schrijfwijze CIM/SMGS wordt ook gebruikt, zie CIM, SMGS

CIM UR zie UR CIM

CIN Centraal Incident Nummer (meldsysteem van ProRail voor incidenten op havenspoorlijnen)

CIPCE Centre d'Information et de Publicité des Chemins de fer Européens (orgaan van de UIC), voorh. CICE, zie aldaar

CIR Computer Integrated Railroading (opvolger van het systeem LZB voor automatische treinbeïnvloeding)

CIS CVL Interface Systeem (EBP onderpost naar CVL-installaties)

CIT Comité International des Transports par chemin de fer (Internationaal Comité voor het Vervoer per Spoorweg)

CIV Convention Internationale concernant le transport des Voyageurs et des bagages par chemins de fer (Internationale Overeenkomst betreffende het vervoer per spoor van reizigers en bagage, C 8102)

CIVA Centrale Informatievoorziening en Automatisering

CIV UR zie UR CIV

CIWL Compagnie Internationale des Wagons-Lits (de verkorting WL is ook gebruikt)

CIWLT zie CIWL

Ck aanduiding voor koprijtuig, bijv. van treinstel Mat '34 en Mat '40 (C = derde klas, k = koprijtuig met machinistencabine)

CLR Cargo Logistik Rail Service GmbH (D)

CLS Centrale Limburgsche Spoorweg Maatschappij nv (1912-1921; overgenomen door de LTM, zie aldaar). De afkorting CLSM werd ook gebruikt

CLS Capacitive Level Switch (overspanningsbeveiliging in een onderstation); dit is een type-aanduiding van de Franse fabrikant Soulé

CLSM Centrale Limburgsche Spoorweg Maatschappij (1912-1921; overgenomen door de LTM, zie aldaar). De afkorting CLS werd ook gebruikt

CLS-signalering overspanningsbeveiliging in een onderstation d.m.v. een Capacitive Level Switch (type-aanduiding van de Franse fabrikant Soulé)

CLU de procedure 'Complete Lijn Uitschakelen' van de bovenleiding

CME Cöln-Mindener Eisenbahn-Gesellschaft (1843-1879); exploiteerde onder meer de spoorlijn Venlo–Straelen

Cmg Centrale Meetgroep (van de Afdeling Instandhouding van de Dienst van Elektriciteit en Seinwezen). Later:

Service Centrum Elektrotechniek, zie SCE

cmg chef magazijn

CMK Centrale Meldkamer (van de Spoorwegpolitie)

CMR Calamiteiten-Management Rail (van NedTrain)

CMSWV Centraal MonitoringSysteem Wisselverwarming

CMU Centrale Meldkamer Utrecht (van de Spoorwegrecherche)

CMV Coördinatie Militair Vervoer

CMWP Coördinator Mobiele Werkplaats (van VolkerRail en BAM Rail)

CN Vervoermaatschappij Centraal Nederland nv (1973-1994; dochteronderneming van de NS)

CNL City Night Line (nachttreinen van de DB tussen Duitsland en haar buurlanden, 1999-2015)

CNS Commissie NS-

Stukgoederenvervoer

CO chemieongeval(len)

Co aanduiding voor rijtuig dieselmaterieel '40

(C = derde klas, o = dit rijtuig is opgelegd, d.w.z. het rust aan één kant op een Jakobs-draaistel)

Co Commerciële Dienst (van de NS), later: Dienst van Commerciële Zaken, zie Cz

Co 1 Commerciële Dienst, 1e afdeling: Handelszaken (*in 1945*)

Co 2 Commerciële Dienst, 2e afdeling: Goederentarieven (*in 1945*)

Co 3 Commerciële Dienst, 3e afdeling: Onroerende eigendommen en Algemene zaken (*in 1945*)

Co 4 Commerciële Dienst, 4e afdeling: Reizigersverkeer (*in 1945*)

Co 5 Commerciële Dienst, 5e afdeling: Reizigerstarieven (*in 1945*)

Co 6 Commerciële Dienst, 6e afdeling: Pers en Publiciteit (*in 1945*)

Co 7 Commerciële Dienst, 7e afdeling: Vervoerscoördinatie (*in 1945*)

Co 8 Commerciële Dienst, 8e afdeling: Bagage en Goederenklachten (*in 1945*)

Co 9 Commerciële Dienst, 9e afdeling: Stedebouw (*in 1945*)

Co'Co' aanduiding voor de asindeling van een locomotief met twee drie-assige draaistellen waarin de assen onafhankelijk worden aangedreven (bijv. elektrische locs serie 1200)

COD chef Onderhoudsdienst

COFC Container on Flat Car

CoG Commerciële organisatie Goederen (van de NS)

coll zie collen

collen collationeren, ofwel checken (vooral van

WBI's)

COLPOFER *Collaboration des services de Police Ferroviaire et de sécurité* (internationaal samenwerkingsverband van spoorwegpolitie- en veiligheidsdiensten)

COMPASS Combined Performance and Safety System

COMPOS Contact Opnemen Met Post of bijsturing (vermelding op dienstkaartjes van rijdend personeel van NSR, als door storingen in het plansysteem niet alle ritgegevens op het kaartje staan)

COMRT Commando Omgeving Rampterrein

C-onderzoek (voormalige) zwaarste categorie incidentonderzoek in het spoorbedrijf, vaak uitgevoerd in samenwerking met de Rijksverkeersinspectie en/of Spoorwegongevallenraad, na ernstige incidenten waarbij de spoorwegveiligheid in het geding is gekomen (zoals na botsingen trein-trein, brand in een trein, ontsporingen, onregelmatigheden met gevaarlijke stoffen en incidenten met dode(n) en/of zwaargewonde(n), zelfmoorden niet daaronder gerekend), zie ook A-onderzoek, B-onderzoek

Coo aanduiding voor tussenrijtuig dieselmaterieel '40 (C = derde klas, oo = dit rijtuig is dubbel opgelegd, d.w.z. het rust aan beide kan-

ten op een Jakobsdraaistel)

coord coördinator

CoPI Commando Plaats Incident (bij grote ongevallen)

COR Centrale Ondernemingsraad (van NS)

CORT Commando Rampterrein (de schrijfwijze CoRT wordt ook gebruikt)

COT toestand baan ("Condition of Track")

COTIF Convention relative aux Transports Internationaux Ferroviaires / Verdrag betreffende het Internationale Spoorwegvervoer

cotrd coördinator treindienst

CP commandopost van de brandweer (bij grote ongevallen)

CP "CityPendel", elektrische treinstellen Mat '74 (Plan Y) met uitsluitend tweede klas

cp controleploeg

CPA Centrale Personeels- en Bezoldigingsadministratie (van de NS)

CPA Centrale Post Ambulancediensten

CPA 1 Centrale Personeels- en Bezoldigingsadministratie, 1e afdeling: Productie (*in 1993*)

CPA 2 Centrale Personeels- en Bezoldigingsadministratie, 2e afdeling: Systemen Personeel (*in 1993*)

CPA 3 Centrale Personeels- en Bezoldigingsadministratie, 3e afdeling: Beheer en Onderhoud Systemen (*in*

1993)

Cpch's Coördinerende Personeelchefs (van de NS)

CP'er lid van controleploeg (van conducteurs)

CPO Coördinator Plaats Ongeval

CPR Calamiteitenplan Rail

CPR Commissie Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen

CPT Conditions Particulières de Transport relatives à la CIM / Bijzondere Vervoersvoorwaarden volgens de Internationale Overeenkomst betreffende het vervoer van goederen per spoor, zie CIM

CPT Conditions Particulières et Tarifaires à la COTIF / Bijzondere Voorwaarden en Tarieven volgens COTIF, zie aldaar

CPT Ceres Paragon Terminal bv, Amsterdam (later: Amsterdam Container Terminals bv), zie ACT

cpt computer

CPVC Centrale Politie Verkeerscommissie

CRB CrossRail Benelux nv (Belgische railgoederenvervoerder, sinds 2000)

c rgdl centrale rangeerdienstleider

CRID Current Rail Indicator Device

C-rijtuig rijtuig met uitsluitend derde klas zitplaatsen (in gebruik vóór 1956)

CRIS Centraal Reis-informatieSysteem

C-route route in een spoornetwerk die geschikt is voor materieel met een aslast van max. 20 ton

CROW Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek

CROW-NDOV samenwerkingsorganisatie (van diverse overheden) die het Nederlandse openbaar vervoer aanstuurt; zie CROW, NDOV

CRPS Charter on Rail Passenger Services (2002)

CRR Centrale Regie Ruimte ProRail (voor cameratoezicht op stations)

CRRV Centrale Revisie- en ReparatieVorschriften voor Seinwezen-, telecommunicatie- en energievoorzieningsinstallaties (C 5528)

CRS Continental Rail Services bv (2009-2013); spoorgoederenvervoerder, gericht op transport tussen West- en Oost-Europa

Crs stapelplaats Crai-
loo

CRTD Convention sur la Responsabilité civile pour les dommages causés au cours du Transport de marchandises Dangereuses par route, rail et bateaux de navigation intérieure (Conventie inzake Aansprakelijkheid voor schade als gevolg van het Vervoer van Ge-

vaarlijke stoffen over de weg, per spoor en met binnenvaartschepen)

CRVL Centrale Radioverkeersleiding van NS

CS Centraal Station

CS Conflictsignalering (deel van het PRL-systeem dat conflicten in het Procesplan Rijwegen signaleert)

cs chef Seinwezen (van de NS). De verkorting Ch Sw werd ook gebruikt

CSBO Conflictsignalering en Beslissingsondersteuning (systeem om potentiële conflicten in het Procesplan Rijwegen, zoals gelijktijdige rijwegen naar hetzelfde spoor, te signaleren en suggesties te geven voor de te nemen beslissingen om ze te voorkomen)

CSC Convention internationale sur la Sécurité des Conteneurs / International Convention for Safe Containers

CSC Cargo Service Center bv

CSC-plaat goedkeuringsplaat op containers, volgens normen van de International Convention for Safe Containers

CSI Common Safety Indicator (van ProRail)

CS-las bepaald type scheidingsglas tussen secties in de spoorbaan

CSP Centrale Schakelpost (de schrijfwijze Csp is ook gebruikt), zie SMC

CSPLI Communicatie-server Procesleidings-

Interface (taak van het VKL-systeem die de communicatie met Procesleiding Rijwegen verzorgt)

CSR Calamiteitenstaf Rail

CSS Central Safety System (het hart van het digitale treinbeveiligingssysteem ERTMS)

cst chef station (ofwel: stationschef)

CT codegever (“Code Transmitter”) voor instellen van een knipperend seinbeeld (de afkorting cg wordt ook gebruikt)

ct controle

CTA centrale treinaanwijzer (of: centraal bediende treinaanwijzer)

CTA Combined Terminals Amsterdam bv

CTAT Commissie Toekomstige Automatisering Treinenloop (1967-1974)

CTB Centraal Telecom Blokstelsel

CTC Centralized Traffic Control (systeem van de firma GRS voor centrale verkeersleiding en treindienstleiding)

CTC Compagnie de Transports de Céréales (oftewel Transcéréales, bedrijf voor graanvervoer per spoor door heel Europa)

CTE Coal Terminal Europoort

CTGG Commissie Transport Gevaarlijke Goederen

CTL Chems Trans Logistic (Poolse vervoerder van chemicaliën,

ook actief op het Nederlandse spoorwegnet)

ctl controleur

CTM Centrale Tramweg-Maatschappij nv (1904-1911)

ctm chef tractie en materieel

CTO Centrum voor Technisch Onderzoek (van NS, later: NS Technisch Onderzoek bv, zie NS TO)

CTO 1 Centrum voor Technisch Onderzoek, 1e afdeling: Algemene Zaken en Centrale Kalibratie Instantie (*in 1987*)

CTO 3 Centrum voor Technisch Onderzoek, 3e afdeling: Materiaalkunde (*in 1987*)

CTO 4 Centrum voor Technisch Onderzoek, 4e afdeling: Tribotechniek, Corrosiewering, Chemie en Vervoer gevaarlijke stoffen (*in 1987*)

CTO 5 Centrum voor Technisch Onderzoek, 5e afdeling: Technisch Wetenschappelijke Rekeninggroep (*in 1987*)

CTO 6 Centrum voor Technisch Onderzoek, 6e afdeling: Technische Mechanica en Meettechniek (*in 1987*)

CTO 7 Centrum voor Technisch Onderzoek, 7e afdeling: Ontwikkeling en Geluid (*in 1987*)

CTO 8 Centrum voor Technisch Onderzoek, 8e afdeling: Milieucoördinator (*in 1987*)

CTOV CameraToezicht Openbaar Vervoer

ctp chef transport

CTPI Coördinatieteam Plaats Incident (bij grote ongevallen)

ctr chef van de trein (oftewel 'chef trein')

ctrdl communicerend treindienstleider (de schrijfwijze CTRDL wordt ook gebruikt)

CTS Containertransportsysteem

CTT Combi Terminal Twente bv

CTU Cargo Transport Unit (container)

CUI Règles uniformes concernant le Contrat d'Utilisation de l'Infrastructure en trafic International ferroviaire / Uniforme regels inzake het Contract voor het Gebruik van de Infrastructuur bij Internationaal spoorwegvervoer

CUI UR zie UR CUI

CUP Containeruitwisselpunt (Valburg, Betuweroute)

CUP Container Umschlagplatz (Duits overslagstation voor containers)

CUU Contrat Uniforme d'Utilisation des wagons / Uniform Contract on Use of wagons

CUV Règles uniformes concernant les Contrats d'Utilisation de Véhicules en trafic international ferroviaire / Uniforme regels betreffende de Overeenkomsten inzake het Gebruik van Voertuigen in het internationale spoorwegverkeer

CUV UR zie UR CUV

CV Afdeling Capaciteitsverdeling (van Pro-

Rail)

CVB controleur veilige berijdbaarheid (na werkzaamheden)

CvD chef van een Dienst

CvD Commandant van Dienst (van de brandweer)

CvD-G Commandant van Dienst Geneeskundig

C-versie (van een WBI) derde door het WBI-bureau gewijzigde versie van een reeds uitgebrachte WBI, bijv. vanwege nogmaals aangepaste maatregelen of wederom gewijzigde planning (zie ook A-versie, B-versie)

CVGS Coördinatiegroep Vervoer Gevaarlijke Stoffen

CVI centrale verkeersinformant (van ProRail)

CVI Centrum voor Informatieverwerking nv (dochteronderneming van de NS)

CVL relaisbeveiliging type CVL (Centrale Verkeersleiding); afgeleid van het Amerikaanse systeem CTC ofwel Centralized Traffic Control

CVL controle veilige loop (na werkzaamheden aan de spoorbaan)

cvl centrale verkeersleiding (metro/tram)

CVL '68 CVL Systeem 68 (ingevoerd in 1968), zie CVL (relaisbeveiliging Centrale Verkeersleiding)

CVO Commissie van Overleg (bij calamitei-

ten)

CVP Capaciteitsvergrotingsplan (van ProRail)

CVS Commissie Veiligheid Spoorwegverkeer

c vsp commissaris van de Spoorwegpolitie

CWD Cold Wheel Detection (systeem met sensoren in de spoorbaan, dat de temperatuur van wielen en remmen in de gaten houdt van passerende treinen. Eventueel slecht werkende remmen blijven relatief koud, en het CWD-systeem detecteert dit)

Cwo chef wegonderhoud (van de NS)

cwp chef werkplaats (van de NS)

c wpafd chef werkplaatsafdeling (van de NS)

CWR Continuous Welded Rail (langgelaste spoorstaven)

CWT Constant Warning Time (systeem waarmee precies kan worden bepaald hoe lang een overweg moet worden gesloten, afhankelijk van de snelheid van de naderende trein)

CXR spanningscontrolelrelais van een automatische overweg ('current checking relay')

Cz Groep Commerciële Zaken Goederenvervoer (van NS)

Cz Dienst van Commerciële Zaken (van NS), voorh. Commerciële Dienst genoemd, zie Co

Cz 1 Dienst van Com-

merciële Zaken, 1e afdeling: Marktonwikkeling en Verkoop Goederenvervoer (*in 1972*);

Verkoop Goederenvervoer (*in 1974*);

Groep Commerciële Zaken Goederenvervoer, 1e afdeling: Verkoop (*in 1989*)

Cz 2 Dienst van Commerciële Zaken, 2e afdeling: Goederentarieven (*in 1972*);

Goederentarieven, Transportschade en Transportbescherming (*in 1974*);

Groep Commerciële Zaken Goederenvervoer, 2e afdeling: Marketing Diensten (*in 1989*)

Cz 3 Dienst van Commerciële Zaken, 3e afdeling: Marktonderzoek en Kostenanalyse Goederenvervoer (*in 1972*); Marktonderzoek, Kostenanalyse en Planning Goederenvervoer (*in 1974*)

Cz 4 Dienst van Commerciële Zaken, 4e afdeling: Planning en Uitrusting Goederenvervoer (*in 1972*)

Cz 5 Dienst van Commerciële Zaken, 5e afdeling: Marktonderzoek en Tarieven Reizigersvervoer (*in 1972*)

Cz 6 Dienst van Commerciële Zaken, 6e afdeling: Reklame en Vormgeving (*in 1972*)

Cz 7 Dienst van Commerciële Zaken, 7e afdeling: Verkoop en Toerisme (*in 1972*)

Cz 8 Dienst van Com-

merciële Zaken, 8e afdeling: Inkoop, Bevoorrading, Douane- en transportzaken, Beheer magazijnen, Verkoop overtollige materialen en courante magazijnartikelen, Bestelling rollend materieel NS en dochterondernemingen (*in 1972*);

Inkoop (*in 1974*)

Cz 9 Dienst van Commerciële Zaken, 9e afdeling: Exploitatie onroerende goederen (*in 1972*)

Cz 10 Dienst van Commerciële Zaken, 10e afdeling: Personeel- en algemene zaken, Organisatie en efficiency (*in 1972*);

Personeel- en Algemene Zaken (*in 1974*)

Cz Goederenvervoer Dienst van Commerciële Zaken Goederenvervoer

Cz Reizigersvervoer Dienst van Commerciële Zaken Reizigersvervoer

D

D Dienst

D trein, vervoerd door een diesellocomotief

D dieseltractie

D dieselspoor (spoor zonder bovenleiding)

D bagagerijtuig (in aanduiding voor bep. rijtuigen, bijv. Ds, RD)

D bagageafdeling (in rijtuigcodering treinstellen, bijv. BDK, BDs, CDk, mD, mCD)

D dubbelspoorbeveiliging (automatisch blokstelsel voor dubbelspoor)

D disconnected (melding in systeem wanneer een CTA-bak niet goed is aangesloten)

D door (treinactiviteit in planregel)

D doorkomst

D doorrijden

D inhoudsklasse voor pa-containers van 3 m³ tot 6 m³

d D-treinrijtuig (in aanduiding voor bep. rijtuigen, bijv. ABCd, ABDd)

d met doorloop d.m.v. middengang (in aanduiding voor bep. rijtuigen, bijv. mCd)

D2 aanduiding voor een baanvak waarbij een max. ton/metergewicht geldt van 6,4 (waarbij dus max. 6,4 ton per meter spoor is toegestaan)

D4 aanduiding voor een baanvak waarbij een max. ton/metergewicht geldt van 8,0 (waarbij dus 8 ton per meter spoor is toegestaan)

DA Dienstanweisung (D)

Da hoofddirectie van de Nederlandse Spoorwegen ("Directie algemeen"). De afkorting HDIR is ook gebruikt

Da Directeur algemeen (de hoogste directeur van NS), ook genoemd: president-directeur algemeen, zie pda

DA+ Dédoublement alarme plus (verbeterd DA-systeem van de NMBS dat onderscheid maakt tussen twee soorten overwegstoringen, namelijk storingen waarbij de overweginstallatie defect of beschadigd is, en storingen waarbij de overweginstallatie normaal werkt maar te lang dicht ligt, bijv. doordat een trein stilstaat in de aankondigingssectie), zie DA-systeem

DANS Dienstregeling-analyse NS

DAP Dossier Afspraken en Procedures met betrekking tot de Webservice Route- en Prijsbepaling (van NS Reizigers)

DAS Driver Advisory System (rijadviessysteem voor machinisten)

DAS lastgeving Doorrijden bij stoptonende

Automatische Seinen

DAS Defecten Administratiesysteem

DA-systeem Dédoublement alarme (systeem van de NMBS dat treinen laat stoppen voor permissieve tussenseinen in geval van

een overwegstoringsmelding, zodat nog tijdig met lastgevingen gereken kan worden)

DB Deutsche Bundesbahn (1949-1993), sinds 1994 Deutsche Bahn geheten; ook wel aangeduid als "Die Bahn"

D-baanvak zie D-route

DBAG Deutsche Bahn AG (naam van de gecombineerde Oost- en Westduitse spoorwegen vanaf 1994). De schrijfwijze DB AG wordt ook gebruikt

DBC Rail DBC Rail bv (bedrijfsnaam was voorheen DIBEC Spoorwegveiligheid bv, waarbij het acroniem DIBEC staat voor Dutch Insurance, Building and Engineering Corporation bv. DBC is de ingekorte versie van dat acroniem)

DBG Deutsche Bahn Gleisbau GmbH

DB-Gr DB-Grenze (D)

DBV Deutscher Bahnkunden-Verband

DC gelijkstroom ('direct current')

D-CBR aanduiding voor CB Rail ofwel Cargo Beamer Rail GmbH (Duitse leasemaatschappij voor spoorwagematerieel, voorh. Porterbrook)

DCC Departementaal Coördinatie Centrum (centraal coördinatiepunt voor crisisbeheersing, van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat)

DCM Design, Construct and Maintain contract

(tussen ProRail en spooraanneemers)

DCP Voorschriften voor Diensten Controleploegen (C 7517)

DCRI Dienstencentrum Reisinformatie (van NSR)

dc Sp districtschef Spoorwegpolitie

DCU Door Control Unit (bediensysteem voor de deuren van een reizigerstrein)

DD Stoomtram Doesburg–Didam (1907-1912)

DD-AR dubbeldeks aggro-regiomaterieel, ook wel DDM-2/3 genaamd (zelfrijdend dubbeldeks materieel tweede en derde generatie)

DDD derailment detection device (apparatuur die een goederentrein vroegtijdig tot stilstand brengt wanneer een dreigende ontsporing van een wagen wordt gedetecteerd)

dd funct dienstdoende functionaris

Ddikr bep. type pa-container voor gekoeld transport van vloeistoffen (vooral oliën, melk en bier), inhoud 5050 l

DDIO Data-Driven Infra-Onttrekkingen (project van ProRail)

DD-IRM dubbeldeks interregiomaterieel

DDM dubbeldeks materieel

DDM-1 dubbeldeks materieel eerste generatie (trein bestaande uit 6 rijtuigen dubbeldeks ma-

terieel met e-loc)

DDM-2/3 zie DD-AR

DD VIRM dubbeldeks verlengd interregio materieel (de schrijfwijze DD V-IRM is ook gebruikt)

DDZ Dubbeldekker Zonering (projectnaam van de revisie van treinstellen DD-AR tot intercitytreinstellen NID, waarbij de stiltecoupé's boven zijn en de praatcoupé's beneden), zie NID, Plan DDZ

DE diesel-elektrisch(e)

DE dieseltrein (reizigers)

DE dubbel-enkelspoorbeveiliging (automatisch blokstelsel voor dubbel-enkelspoor)

DE 1 diesel-elektrische motorwagens (éénwagentrein) uit 1953, nummers 21-41, bijgenaamd "Blauwe Engel", zie Plan X

DE 2 diesel-elektrische tweewagentreinstellen uit 1953, nummers 71-96, bijgenaamd "Blauwe Engel" of de verbouwde versie daarvan, zie Plan X

DE 3 diesel-elektrische driewagentreinstellen uit 1960, nummers 111-152, bijgenaamd "Rode Duivel", zie Plan U

DE 4 Nederlands-Zwitserse TEE diesel-elektrische vierwagentreinstellen uit 1957, nummers 1001-1003

DE 5 diesel-elektrische vijfwagentreinstellen uit 1940, nummers 51-68, bijgenaamd "Diesel-vijf"

DE 20 diesel-elektrisch directierijtuig uit 1954, bijgenaamd "De Kameel" of "VIP-car"

DE6400 diesel-elektrische locomotief serie 6400 (ook wel NS 6400 genoemd)

DEAG Deutsche Eisenbahn-Gesellschaft AG (Betriebsgesellschaft von Privatbahnen in Deutschland)

D&B Du Croo & Brauns nv (locomotieffabriek te Weesp en machinefabriek te Amsterdam)

DEBG Deutsche Eisenbahn-Betriebs-Gesellschaft (1898-1970)

DEC decentraal spoor / decentraal spoorvervoer (afkorting vooral in gebruik bij Ministerie I en M)

DEC Digital Equipment Corporation (leverancier van computersystemen aan de spoorwegen)

DEC Deutsche Eisenbahn Consulting GmbH

Dec stroomlijnbagagerijtuigen uit 1948 (D = bagagerijtuig, e = geschikt voor elektrische dienst, c = met closet oftewel toilet), nummers 8501-8502

DECnet netwerksoftware van DEC, zie aldaar

def defect

DEG Deutsche Eisenbahn-Gesellschaft (1898-2008)

D/E-GTW Diesel- und Elektro-Gelenktriebwagen (diesel- en elektrische treinstellen, gebouwd door de Zwitser-

se fabrikant Stadler, zoals voor Arriva en Veolia)

DE-I zie DE 1

DE-II zie DE 2

DE-III zie DE 3

DE-IV zie DE 4

DE-klem Deenik-Eisses klem (railbevestiging met beugel, genoemd naar de ontwerpers ervan. Met deze railbevestiging wordt de spoorstaaf op de dwarsligger vastgeklemd)

DEKRA Rail DEKRA Rail bv (test-, inspectie- en certificeringsbedrijf voor railorganisaties), voortgekomen uit de *Deutscher Kraftfahrzeug-Überwachungs-Verein*

DEL diesel-elektrische locomotief

DE-loc zie DEL

Demelwagen platte wagen van het type SSy45 voor het vervoer van militaire voertuigen, eigendom van DML (Dienst Materieel Landmacht). "Demel" is de verbastering van de afkorting DML

dEMP project Uitvoering geluidsdempende maatregelen op *Emplacements*

dep depot

DER diesel-elektrische rangeerloc

DER 500 diesel-elektrische rangeerloc serie 500 (bijgenaamd "Hippel")

DE-reizigersmaterieel diesel-elektrisch reizigersmaterieel (treinstellen en motorwagens)

DERL diesel-elektrische rangeerlocomotief

DERL-cursus cursus Bedienung Diesel-Elektrische Rangeerlocomotieven

DES traject ingericht voor dubbel-enkelspoorrijden

DET diesel-elektrisch(e) treinstel(len)

DEt automatisch blokstelsel voor dubbel-enkelspoor, met toestemmingsschakelaar

DE'tje informele aanduiding voor een diesel-elektrisch krachtvoertuig (locomotief, motorwagen of treinstel), zie DE

DEV Deutsche Eisenbahn Verein

DE-V zie DE 5

DEVV Deutscher Eisenbahn-Verkehrsverband

Df bep. type rijtuig (D = bagagerijtuig, f = voor fietsenvervoer), zie Plan L

Df aanduiding voor draaistel van diesel-elektrische locomotief (NS serie 6401-6520)

Df aanduiding voor trein, getrokken door stoomlocomotief ('mit Dampf') (D)

DFF bep. type spoorstaafbevestiging voor ballastloos spoor ('direct fixation fastener') van fabrikant Vossloh

DFR seinstuurrelais voor groen knipper (Distance Flashing Relay)

DG neem dienstregeling in gebruik (een hoofdbedienfunctie systeembeheer BEPAC)

Dg bep. type bagagewagen voor goederentreinen

Dg goederentreinbegeleidingswagen

Dg Durchgangsgüterzug (D)

DGB Directoraat-Generaal Bereikbaarheid (van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu)

dgb dienstgebouw

DGEE Dortmund-Gronau-Enscheder Eisenbahn-Gesellschaft (1874-1884)

DGG Directoraat-Generaal Goederenvervoer (van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat)

dglbr dienstgeleidebrief

DGN *Diagnosenetwerk* (systeem van de NMBS dat de juiste werking controleert van de seininrichtings- en voedingsinstallaties van seinhuizen)

DGP Directoraat-Generaal Personenvervoer (van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat)

D-GTW Diesel-Gelenktriebwagen (dieseltreinstellen, gebouwd door de Zwitserse fabrikant Stadler, zoals voor Arriva en Veolia)

DGV Directoraat-Generaal voor het Verkeer

Dgw Dienstgüterwagen (D). De afkorting Dgw is ook gebruikt

Dgwg Dienstgüterwagen (D). De afkorting Dgw is ook gebruikt

DH diesel-hydraulisch(e)

DH 1 diesel-hydraulische motorwagens

(éénwagentrein), bijgenaamd “SRV-wagen”, “Wadloper” of “Maashopper”, nummers 3101-3119, zie Plan PEN

DH 2 diesel-hydraulische tweewagentreinstellen, bijgenaamd “SRV-wagen”, “Wadloper” of “Maashopper”, nummers 3201-3231, zie Plan PEN

DHE Delmenhorst-Harpstedter Eisenbahn GmbH (sinds 1951)

DHL internationaal logistiekbedrijf, opgericht door Adrian Dalsey, Larry Hillblom en Robert Lynn; heeft onder meer NS-dochteronderneming Van Gend & Loos nv overgenomen, zie VGL, VG&L

DH-mat diesel-hydraulisch materieel

di dinsdag(s)

DIANE Digitales Integriertes Automations- und Nachrichtensystem der Eisenbahn (D)

DIBEC Spoorwegveiligheid DIBEC Spoorwegveiligheid bv (Dutch Insurance, Building and Engineering Corporation bv, later: DBC Rail, zie aldaar)

did dienstindeler, zie amp

DIEMA Diepholzer Maschinenfabrik Fritz Schöttler GmbH (fabrikant van locomotieven, o.a. voor de Staatsmijnen). De schrijfwijze Diema is ook gebruikt

Dilt District-inspecteur Lijn en Tractie (ook ge-

noemd: District-inspecteur Tractie)

DINT Dienstregeling In Tienden (onderdeel van het DONNA-PTI-systeem van ProRail, o.m. voor de aansturing van de smartwatch voor conducteurs), zie DONNA

dir directeur

Dir Ep Directeur van de Dienst van Exploitatie (van de NS)

Dir If Directeur van de Dienst van Infrabeheer (van de NS)

Dir Is Directeur van de Dienst van Infrastructuur (van de NS)

Disp. Disponent (Duitse treindienstleider, ook wel Dispatcher of Fahrdienstleiter genoemd, zie Fdl)

DISYS Dienstindelings-systeem

div diverse(n)

DKMar SPL District Koninklijke Marechaussee Schiphol

DkSig Deckungssignal (voor bijzondere gevaarpunten en bepaalde beweegbare bruggen). De schrijfwijze Dksig wordt ook gebruikt (D)

DL diesellocomotief

DL aanduiding voor loopdraaistel (type SIG) van diesel-hydraulisch treinstel Plan PEN, zie aldaar

DLa aanduiding voor loopdraaistel van dieseltreinstel DE 5 (Mat '40)

DLb aanduiding voor loopdraaistel van dieseltreinstel DE 5 (Mat

'40)

DLC Dillen & Le Jeune Cargo nv (Belgische spoorgoederenvervoerder, 2000-2007)

DLc aanduiding voor Jakobs-loopdraaistel van rijktuig DE 5 (Mat '40)

dl csp dienstleider Centrale Schakelpost

DLd aanduiding voor Jakobs-loopdraaistel (type Allan) van dieseltreinstel Plan X

DLe aanduiding voor loopdraaistel (type Werkspoor) van dieseltreinstel Plan U

DLf aanduiding voor loopdraaistel (type 9125) van dieseltreinstel DM'90

DLM aanduiding voor draaistel van diesel-elektrische locomotief (NS serie 2001-2018)

DLMa aanduiding voor draaistel van diesel-elektrische locomotief (NS serie 2601-2606)

DLMb aanduiding voor draaistel van diesel-elektrische locomotief (NS serie 2401-2530)

DLMc aanduiding voor draaistel van diesel-elektrische locomotief (NS serie 2201-2350/2361-2384)

DLMd aanduiding voor draaistel van diesel-elektrische locomotief (NS serie 2901-2905)

DLMe aanduiding voor draaistel van diesel-elektrische locomotief (NS 2801)

D-loc dieselloc(omotief)

DLS automatisch blok-

stelsel voor dubbelspoor met de mogelijkheid tot beveiligd linkerspoor rijden

DM Voorschriften voor Diensten Machinisten (C 7517)

DM aanduiding voor motordraaistel (type SIG) van diesel-hydraulisch treinstel Plan PEN, zie aldaar

Dm Britse militaire verlofgangerstrein (aanduiding voor treinnummer in TDR)

DM34 dieselmaterieel 1934 (aanduiding voor diesel-elektrische driebogentrestellen materieel 1934)

DM40 dieselmaterieel 1940 (aanduiding voor diesel-elektrische vijfbogentrestellen uit 1940), zie DE 5

DM'90 dieselmaterieel 1990 (diesel-elektrische tweebogentrestellen, bijgenaamd "Buffel"), nummers 3401-3453

DMa aanduiding voor motordraaistel van dieseltreinstel DE 5 (Mat '40)

DMb aanduiding voor motordraaistel van dieseltreinstel DE 5 (Mat '40)

DMc aanduiding voor motordraaistel van dieseltreinstel DE 5 (Mat '40)

DMd aanduiding voor motordraaistel (type Alan) van dieseltreinstel Plan X

DMe aanduiding voor motordraaistel (type Werkspoor) van diesel-

treinstel Plan U

DMf aanduiding voor motordraaistel (type 9126) van dieseltreinstel DM'90

Dmg Districtsmeetgroepen (van de Dienst van Elektriciteit en Seinwezen)

DMI Driver Machine Interface (het ETCS-bedienscherm voor de machinist, dat informatie toont over seingeving en treinbeïnvloeding)

DMI-loc locomotief die is uitgerust met ETCS om te kunnen rijden op de Betuweroute. Hierbij is de DMI (Driver Machine Interface) ingebouwd boven de stuurtafel van de loc, zie DMI

DMK Districts Meldkamer van de brandweer

DML Dienst Materieel Landmacht (deze dienst had o.a. platte wagens van het type SSy45 voor het vervoer van tanks. Deze wagens zijn bekend als "Demelwagens", naar de verbeterde afkorting DML)

DML-wagen zie Demelwagen

DMQ DEC Message Queue (communicatiesoftware van DEC, zie aldaar)

DMS Duurzaamheids Managementsysteem (van ProRail)

DMS Duty Manager Security (op station Schiphol)

dms districtsmedewerker Seinwezen

DMT Diagnostic and Monitoring Technologies

(onderdeel van de Voestalpine Signaling Group)

DN-EBP DECnet EBP (rechtstreeks door de trdl bediende versies van EBP, die werden gebruikt vóór de invoering van Procesleiding Rijwegen), zie DECnet

DN-TNV DECnet TNV (rechtstreeks bediende versies van TNV, die werden gebruikt vóór de invoering van Procesleiding Rijwegen), zie DECnet

DNW Digitaal Naslagwerk (op de ProRail VL-posten)

DO dagelijks onderhoud

do dienstorder (de schrijfwijze DO is ook gebruikt)

DOB Dienst Ongevalenbestrijding NS (de afkorting DONS is ook gebruikt). Later: Dienst Ongevallenbestrijding ProRail

DOC trein stopt alleen voor afgeven/aannemen van documenten

doc document

Do-loods Douaneloods

don donderdag(s)

DONNA nationaal planningssysteem van NS en ProRail voor de capaciteitsverdeling en dienstregeling van het Nederlandse spoorwagennet. De naam DONNA is een keuze geweest van het ontwikkelteam dat bezig was om het DONS-plansysteem geschikt te maken voor planning op nationaal ni-

veau. Dit leidde tot de naam DONNA (“*DONS Nationaal*”, of ook “*Designer of Network Schedules for National use*”). DONS en DONNA zijn later ook tegelijkertijd door dienstregelingplanners gebruikt. De systemen vullen elkaar aan, bijv. bij de berekening van conflictsignaleringen in de capaciteitsverdeling op het Nederlandse spoorwegnet. De schrijfwijze Donna wordt ook gebruikt, zie DONS

DONNA/PION onderdeel van het DONNA-systeem voor *Planning van Incidentele Onttrekkingen* en *Onderhoudsroosters*, zie DONNA

DONNA-PM onderdeel van het DONNA-systeem voor materieelplanning (*Planning Materieel*), zie DONNA

DONNA-PMPP onderdeel van het DONNA-systeem voor *Planning Materieel/Planning Personeel* (waarmee NSR op de knooppunten de lokale planning voor materieel en personeel kan verzorgen), zie DONNA

DONNA-PTI onderdeel van het DONNA-systeem voor Plan en Toewijzen Infrastructuur. Ook genoemd: DONNA Planning Toedeling Infragebruik, zie DONNA

DONNA-SD onderdeel van het DONNA planningssysteem voor het plannen van tussentijdse verbeteringen in de dienstregeling voor

Specifieke Dagen, zie DONNA

DONS Dienst Ongevalbestrijding NS (de afkorting DOB is ook gebruikt)

DONS Designer of Network Schedules (plansysteem voor dienstregelingen, gebruikt door NS en ProRail)

DOSS Discreet Overweg(storing) Signaleringsysteem / Discrete Overwegstoring Signalering

Dosto dubbeldeksrijtuig (*‘Doppelstockwagen’*)

DOSV Directeuren Overleg SpoorwegVeiligheid

DOVA Samenwerkingsverband van Decentrale OV-autoriteiten (in Nederland)

DOVS Directie Openbaar Vervoer en Spoor (van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu)

dp dienstpassagier (trein- en krachtvoertuigpersoneel)

dpc depotchef

DR Deutsche Reichsbahn (naam van de Oostduitse staatsspoorwegen, 1945-1994)

DR Deutsche Regionalbahn GmbH (deze maatschappij exploiteert o.m. de Trans Regio treindiensten)

DR distance relay (seinstuurrelais voor seinbeeld groen)

D-RAIL Development of the future *Rail* freight system to reduce the occurrences and impact

of *Derailment* (project van de Europese Unie)

DRB Deutsche Reichsbahn (naam van de Duitse staatsspoorwegen in de periode 1937-1945)

DRC Dutch Rail Control bv (gespecialiseerd ingenieurbureau in de railinfra branche)

DRD *Derailment Detection* (elektronisch systeem in de spoorbaan dat detecteert of een wiel van een trein dreigt te ontsporen)

DRE Deutsche Regional-Eisenbahn GmbH (sinds 1993)

DRG Deutsche Reichsbahn-Gesellschaft (naam van de Duitse staatsspoorwegen in de periode 1924-1937)

drgl dienstregeling

drglpt dienstregel-(meet)punt

drietje aanduiding voor een driewagentreinstel

DRIMS Dynamic Railway Information Management System

DRIS Dynamisch Reis-InformatieSysteem

D-route route in een spoornetwerk die geschikt is voor materieel met een aslast van max. 22,5 ton

DrS bep. type bediensysteem met drukknoppen, voor de bediening van seinen en wissels, ontwikkeld door Siemens (*Drucktastenstellwerk der Bauart Siemens*)

drs draisine

Dr-Stw Drucktasten-

stellwerk (bep. type bediendensysteem met drukknoppen, voor de bediening van seinen en wissels), zie ook DrS

DRW Domein Rail- en Wegvervoer (van de Inspectie Leefomgeving en Transport)

DS traject ingericht voor dubbelspoorrijden

Ds bagagerijtuig van trek/duwtrein (D = bagagerijtuig, s = met stuurstand)

DSD Stuurgroep Derde Spoor Duitsland (samenwerkingsverband tussen o.a. ProRail, vervoerders, havenbedrijven en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, voor een betere aansluiting Betuweroute richting Duitsland)

D-sein bep. type hooggeplaatst lichtsein met drie lampen (D is de type-aanduiding van de fabrikant GRS). Het D-sein heeft een optisch systeem dat gelijk is aan dat van het AY-sein, echter de montage van de lenzen verschilt. Bovendien heeft bij het D-sein elke lamphouder aan de achterkant een afzonderlijk afsluitdeksel, terwijl het latere AY-sein een gemeenschappelijk afsluitdeksel heeft

DSG Deutsche Schlafwagen und Speisewagen Gesellschaft (1949-1994), later: Deutsche Service-Gesellschaft der Bahn

DSI Dienst Speciale Interventies (van het

Korps Landelijke Politiediensten), komt o.m. in actie bij treinkapingen (voorh. BBE)

dslmt dieselmonteur

DSM Dedemsvaartsche Stoomtramweg-Maatschappij nv (1885-1936); voortgezet door de EDS, zie aldaar

DSONA DONNA Service Organisatie (van NS en ProRail), voor het DONNA planningssysteem voor capaciteitsverdeling en dienstregeling, zie DONNA

DSP Dienst Spoorwegpolitie (van het Korps Landelijke Politiediensten)

dst dienst (te verrichten -)

D-steller bep. type steller uit de jaren zestig voor overwegbomen, ontwikkeld door GRS, die veel bij stationsoverpaden is toegepast

Dstg Dienstgüterzug (trein voor vervoer van goederen die nodig zijn voor het spoorbedrijf zelf, zoals grind, dieselolie en steenkool) (D)

DSTKR detectie houdsignaleringsrelais afrijdsectie (*Detection Stick Track Indication Relay*)

Dstp Dienstpersonen-zug (Duitse personeelstrein)

DSTR detectie houdrelais afrijdsectie (*Detection Stick Track Relay*)

dswg douanestukgoedewagen

DT dieseltractie

dt district

DTC Dutch Tramway Company, Limited

(1864-1867); exploiteerde de tramlijn Den Haag-Scheveningen; voortgezet door de HTyM, zie aldaar

dtc districtschef

DTO Driverless Train Operation (dit is hetzelfde als GoA 3, automatische treinbesturing zonder machinist), zie GoA

DTP Voorschriften voor Diensten Treinpersoneel (C 7517)

D-tr D-trein, ofwel doorgangstrein met toeslag

D-trein doorgangstrein met toeslag

DTW dynamische treinwijzer

DTW-2 dynamische treinwijzer, versie 2 (centraal systeem dat actuele reisinformatie doorstuurt naar NSR ten behoeve van de actuele vertrektijden op de internetsite)

DTWD Dynamisch Tijd-Weg Diagram (een grafische dienstregeling per baanvak op een beeldscherm, in gebruik bij Railverkeersleiding)

DUEWAG samenvoeging van de Düsseldorf Waggonfabrik AG en de Waggonfabrik Uerdingen AG (fabrikant van treinstellen DH 1 en DH 2)

Durchf Durchfahrt (D)

Düwag Düsseldorfer Waggonfabrik AG (fabrikant van o.a. treinstellen Plan V, nummers 841-870. Sinds 1981 wordt het bedrijf DUEWAG

genoemd)

DV Spoorwegmaatschappij De Veluwe nv (1896-1935); exploiteerde de lijn Ede SS–Barneveld–Nijkerk (opgegaan in de NS). De afkorting SV is ook gebruikt

DV Locaal Spoorweg Maatschappij Dinxperlo–Varsseveld nv (1901-1935); opgegaan in de NS

DV Dienstvorschrift (D)

DVIS Dienst Veiligheid en Interoperabiliteit van de Spoorwegen (B), zie SSICF

DVL decentrale verkeersleiding/-leider

DVM Dynamisch Verkeersmanagement (systeem voor afhandeling van de treindienst op station Schiphol)

DVM Drentse Vervoer Maatschappij nv (1963-1991; dochteronderneming van de NS)

DVP Digitaal Veiligheidspaspoort (een digitaal toegangsbewijs tot het spoor; dit is een persoonsgebonden pas, afgegeven door Stichting railAlert, welke aangeeft dat de houder de juiste certificaten heeft om te mogen werken in de werkgebieden trein, spoor-perron, metro of tram, in het kader van het project “Veilig werken op en langs het spoor”)

DVP Digitaal Veiligheidsprogramma (van Stichting railAlert)

DVP-pas Digitaal Veiligheidspaspoort, zie DVP

DVR Dagelijkse Verzorging van het Reizigersmaterieel (C 7553)

DVst Dienstvorsteher / Dienststellenvorsteher (Duitse stationschef of procesmanager)

DVVO Defensie Verkeers- en Vervoersorganisatie (onder meer verantwoordelijk voor militair vervoer per spoor)

dw dwangroute bij rijweginstelling

DWA Deutsche Waggonbau AG

D-wagen bagagewagen, die zich veelal direct achter een (stoom)-locomotief bevindt

D-Weg Durchrutschweg (ingestelde doorgaande rijweg) (D)

dwl dwarsligger

Dzkr bep. type pa-container voor vervoer van losse cement, max. laadgewicht 2500 kg

D-Zug Durchgangszug (Duitse D-trein)

E

E elektrische stroomlijntrein

E aanduiding voor een elektrische locomotief

E trein, vervoerd door een elektrische locomotief

E enkelspoorbeveiliging (automatisch blokstelsel voor enkelspoor)

E einde tijdelijke snelheidsbeperking, zie L, A en E-borden

E classificatie voor normale open goederenwagens

E aanduiding voor expreswagen (snelgoedewagen) met conducteursafdeling

E bovenleidingmontagewagen

E Eilzug (Duitse sneltrein)

E inhoudsklasse voor pa-containers van 6 m³ tot 16 m³

e aanduiding voor materieel, geschikt voor elektrische dienst (in aanduiding voor bep. rijtuigen, zoals postrijtuigen Pe en Pec, en bagagerijtuigen Dec)

e aanduiding voor elektrisch stroomlijnmaterieel

e aanduiding voor elektrische verwarmingsinstallatie in rijtuig of wagen

e dubbeldekswagen voor transport van wegvoertuigen (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

E5 beladingsklasse waarbij een aslast van

25 ton en een tonmetergewicht van 8,8 is toegestaan (in Nederland alleen toegepast op de Betuweroute)

EA Locaalspoorweg Enschede–Ahaus (1892-1908), voortgezet door de Ahaus-Enscheder Eisenbahn-Gesellschaft, zie AE

EAB Stoomtramweg-Maatschappij Egmond–Alkmaar–Bergen nv (1901-1918)

EAK elektrische aansluitkast (telpunt in as-sentellersysteem)

EARI European Association of Railway Interoperability (Europese Associatie voor Spoorinteroperabiliteit), zie AEIF

EB Chemins de Fer de l'État Belge/Belgische Staatsspoorwegen (1834-1926), ook wel kortweg "L'État Belge" genoemd, zie BS

EBA Eisenbahn-Bundesamt (D)

EBAS Elektrische Brems-Abfrage und -Steuerung

EBC EBP BasisConfiguratie, zie EBP

EBC Eisenbahn-Cert (Duitse certificeringsinstantie voor Europese interoperabiliteit van spoorwegtechniek)

Ebf Endbahnhof (eindstation) (D)

EBG Eisenbahn-Betriebsgesellschaft (D)

EBI Ericsson/Elektrisk Bureau, ofwel ERI en EB, samengevoegd tot de afkorting EBI (han-

delsmerk uit Scandinavië. Dit handelsmerk is overgenomen door de firma Bombardier)

EBI-switch bep. type wisselsteller welke geïntegreerd is in een dwarsligger in het wissel zelf. Deze wisselsteller is ontwikkeld door Ericsson/Elektrisk Bureau in Scandinavië, zie EBI

EBI-wissel zie EBI-switch

EBN Exploitatie van Buurtspoorwegen in Nederland nv, Rijsbergen (1898-1935)

EBO emplacements-bezettingsoverzicht

EBO externe bedienopdracht (binnen BIF, Bediening Infrastructuur, deelsysteem) van een ander deelsysteem

zoals ABT, ARI of PPR

EBO Eisenbahn-Bau- und Betriebsordnung (Duitse Spoorwegwet van 1967)

ebo elektrisch bediende overwegboominstallatie

EBOA Eisenbahn-Bau- und Betriebsordnung für Anschlussbahnen (D)

E-bord zie L, A en E-borden

EBP Elektronische Bedienpost (bediencomputer van relaisbeveiliging type NX met elektronische bediening). De term Elektronisch Bedienpunt wordt ook gebruikt

EBP-LCE interface koppeling tussen Elektronische Bedienpost

(van systeem type NX met elektronische bediening) en de Lokale Controle-eenheid (van emplacementsbeveiliging NX '68)

EBPV aansturingssysteem EBP voor VPT

EBS European Bulk Services bv (deze heeft twee railterminals, nl. in Europoort en in de Sint Laurens haven in de Botlek)

EBS EBS Public Transportation bv (Egged Bus Systems), onderdeel van Randstadnet, zie R-net

EBS Elektronische Beveiliging SIMIS (Sicheres Micro-computer System). De term Elektronisch Beveiligingssysteem Siemens wordt ook gebruikt

EBS+ zie EBS-plus

EBS-plus zie SIMIS-W

EBÜT Einheits-Bahnübergangs-Technik (D)

EC EuroCity

ECC Element Control Computer (deze vormt de interface tussen de SIMIS-sectiecomputers en de infra-elementen)

ECE EuroCity Express

ECE EBS Controle Eenheid (TNV onderpost naar EBS)

ECG EuroCity (Goederen)

ECH Eddy current-meting handmatig (opsporen van gebreken aan de spoorstaaf d.m.v. meting met wervelstroom ofwel 'Eddy current')

ECIS European Centre

for Infrastructure Studies

e-Clip 'elastic clip' (bep. type flexibele railbevestiging van fabrikant Pandrol), ook wel veerclip of 'elastic rail clip' genoemd

ECM Entity in Charge of Maintenance (gecertificeerd onderhoudsbedrijf, verantwoordelijk voor het onderhoud van goederenwagens); afkorting vooral gebruikt door ERA en IVW

ECMT European Conference of Ministers of Transport, zie CEMT

ECR Euro Cargo Rail (dochteronderneming van de DB)

ECT Europe Combined Terminals bv (in havengebied Rotterdam)

ECT Eddy current train (meetrein voor het opsporen van gebreken aan de spoorstaaf d.m.v. wervelstroom ofwel 'Eddy current')

EDG Elektrodynamische Gleisbremse (D)

EDK Eisenbahndrehkran (draaibare spoorwegkraan voor werkzaamheden of ongevalen) (D)

Edkrt bep. type open pa-container met dekzeil, voor kolenvervoer

EDNG Exploitatievoorschriften voor de Duits-Nederlandse Grens(dienst)baanvakken (C 5306)

ED-rem elektrodynamische rem

EDS Eerste Drentsche Stoomtramweg-Maat-

schappij nv (1903-1963; dochteronderneming van de NS). Vanaf 1947 alleen busbedrijf. De afkorting EDSM werd ook gebruikt

EDS Electronic Data Systems (Amerikaans bedrijf dat het vroegere Centrum voor Informatieverwerking van NS heeft overgenomen en daarmee de leverancier van de VKL software is geworden), zie CVI

EDSM Eerste Drentsche Stoomtramweg-Maatschappij nv (1903-1963; dochteronderneming van de NS). Vanaf 1947 alleen busbedrijf. De afkorting EDS werd ook gebruikt

EEC English Electric Company (fabrikant van rangeerlocomotieven serie 600)

EECV Ertsoverslagbedrijf Europoort cv

E&L Engineering & Logistics (afdeling van NedTrain)

EEP Energie-Efficiencyplan (van ProRail)

EETC Euro-Express Treincharter bv (1996-2015); spoorvervoerder, exploitant van auto-slaaptreinen

Ef aanduiding voor draaistel van elektrische locomotief (NS series 1601-1658 en 1823-1858)

Ef Eisenbahnfahrzeugführer (D)

EFA Elektronische Fahrplanauskunft (D)

EFK Europäische Reisezug-Fahrplan Konferenz / European Pas-

senger Train Timetable Conference / Conférence Européenne des horaires des trains de Voyageurs, zie CEV

Efkr bep. type pa-container voor vervoer van voedingsmiddelen zoals suiker (max. laadgewicht 5000 kg)

EFM Einfahrtmarkierung (element in EBS dat aangeeft of er vanuit een andere beveiliging een rijweg is ingesteld)

EFRTC European Federation of Railway Trackworks Contractors (Europese Federatie van Spoorwegaananners)

EG Tramweg Maatschappij Eindhoven–Geldrop nv (1888-1922; overgenomen door Tramweg-Maatschappij “De Meijerij”, zie TM). De afkorting TEG werd ook gebruikt

Eg aanduiding voor draaistel van elektrische locomotief (NS serie 1701-1781)

Eg Eilgüterzug (goederen-exprestrein) (D)

eg expresgoed

Egbf Eilgüterbahnhof (expresgoedstation) (D)

EGK Europäische Güterzug-Fahrplankonferenz / Conférence Européenne des horaires des trains de Marchandises, zie CEM

EGTC European General Terms and Conditions of use of railway infrastructure

EGTM Eerste Groninger Tramway-Maat-

schappij nv (1879-1914), opgegaan in Stoomtramweg-Maatschappij “Oostelijk Groningen” nv, zie OG

egtr extra goederentrein

E-GTW Elektro-Gelenktriebwagen (elektrische treinstellen, gebouwd door de Zwitserse fabrikant Stadler, zoals voor Arriva en Veolia)

EHBO-wissel wissel, Elektrisch Handbediend en Beveiligd tegen Openrijden (in gebruik bij het railbedrijf van de Hoogovens)

EHG materieelwagen voor werktreinen (“Einheitsgerätewagen”) (D)

ehob elektrisch bediende halve-overwegboominstallatie

EHst Eisenbahnhaltestelle (D)

EHV Eerste Hulp Voorchriften NS (C 2407)

EI2 aanduiding voor elektrische tweewagentreinstellen SM’90

EI3 aanduiding voor elektrische driewagentreinstellen SNG

EI4 aanduiding voor elektrische vierwagentreinstellen DDZ, FFF en SLT

EI5 aanduiding voor elektrische vijfwagentreinstellen ICNG

EI6 aanduiding voor elektrische zeswagentreinstellen DDZ

EIA European Intermodal Association

EID2 aanduiding voor elektrische tweewagentreinstellen Plan B, Plan

C, Plan F, Plan G, Plan M en Plan Q

EID3 aanduiding voor elektrische driewagentreinstellen Mat ’36

EID4 aanduiding voor elektrische vierwagentreinstellen Plan B, Plan F, Plan G en Plan P

EIM Association of European Rail Infrastructure Managers

Einsig zie Esig

Einfvsig Einfahrtvorschignal (D), zie Evsig

eingl eingleisig (enkelsporig) (D)

EIRENE European Integrated Railway Radio Enhanced Network

EK ‘Elektrokar’ motorperronwagen

E-kast elektriciteitskast/kast met elektrische installatie (in elektrisch treinstel)

EKK Europejskie Konsorcjum Kolejowe (Europees Spoorwegconsortium, met hoofdkantoor in Polen; consortium van fabrikanten van goederenwagens)

EKK Wagon Europejskie Konsorcjum Kolejowe Wagon, zie EKK

EKOM Erts- en Kolen Overslagbedrijf Maasvlakte bv

EKP expeditieknooppunt PTT

EKR Elektronische Koppeling RAPIE/RADAR

EKÜS Eisenbahnkreuzungsüberwachungssignal (D)

EL elektrische locomotief

EL elektrisch aangedre-

ven materieel

EL elektrisch stelknop-toestel

EL losse elektrische locomotief afkomstig van een trein (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen. Omdat deze aanduiding ook op grensbaanvakken zoals Essen–Roosendaal en Visé–Maastricht wordt toegepast, wordt deze ook door Procesleiding Rijwegen ondersteund)

EI elektrische beveiliging

el elektrisch

EL2 algemene aanduiding voor elektrische tweewagentreinstellen zonder post- of bagageafdeling (zoals een aantal treinstellen Mat '64 en Mat '74)

ELa aanduiding voor loopdraaistel van elektrisch treinstel Mat '40

ELB Elektronisch Logboek (op Belgische blokposten)

ELb aanduiding voor Jakobs-loopdraaistel van elektrisch treinstel Mat '40

elbo elektriciën brugonderhoud

ELc aanduiding voor Jakobs-loopdraaistel van elektrisch treinstel Mat '46

ELd aanduiding voor Jakobs-loopdraaistel van elektrisch treinstel Mat '46

ELD2 algemene aanduiding voor elektrische tweewagentreinstellen met bagageafdeling (zoals een aantal treinstellen

Mat '36, Mat '46, Mat '54, Mat '57 en Mat '64)

ELD2 Benelux zie Mat '57

ELD4 algemene aanduiding voor elektrische vierwagentreinstellen met bagageafdeling (zoals een aantal treinstellen Mat '46 en Mat '54)

ELe aanduiding voor loopdraaistel van elektrisch treinstel Mat '54

ELE3 algemene aanduiding voor elektrische driewagentreinstellen met expresgoedafdeling (zoals een aantal ICM-treinstellen)

ELG Eisenbahn-Logistik Gesellschaft (D)

ELk aanduiding voor loopdraaistel (type Werkspoor) van elektrisch treinstel Mat '64

ELL European Locomotive Leasing (lease-maatschappij voor locomotieven, ook actief in Nederland)

ELLb aanduiding voor loopdraaistel (type Wegmann) van elektrisch treinstel Plan Z0 (Mat '76, NS serie 4001-4007)

ellt extra losse locomotief

ELM aanduiding voor draaistel van elektrische locomotief (NS serie 1001-1010)

ELMa aanduiding voor draaistel van elektrische locomotief (NS serie 1101-1160)

EI Ma elektrisch materieel (reizigersmaterieel

getrokken door een elektrische locomotief)

ELMb aanduiding voor draaistel van elektrische locomotief (NS serie 1201-1225)

ELMc aanduiding voor draaistel van elektrische locomotief (NS serie 1301-1316)

ELMe aanduiding voor draaistel van elektrische locomotief (NS serie 1501-1506)

e-loc elektrische locomotief (de schrijfwijze E-loc wordt ook gebruikt)

ELP Eurolokpool GmbH (Duits verhuurbedrijf van locomotieven, meestal voor werktreinen)

ELP2 algemene aanduiding voor elektrische tweewagentreinstellen met postafdeling (zoals een aantal treinstellen Mat '64)

EL-Signale Fahrleitungssignale für Elektrische Triebfahrzeuge / Signale für die Elektrische Zugförderung (seinen voor spoorvoertuigen met stroomafnemers) (D)

ELT dienst elektrische tractie (e-locs en treinstellen)

elt elektrotechnicus

eltr extra ledige trein

eltr elektrische tractie

EM elektrisch materieel

EM ledig elektrisch treinstel afkomstig van een trein (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen. Omdat deze aanduiding ook op

grensbaanvakken zoals Essen–Roosendaal en Visé–Maastricht wordt toegepast, wordt deze ook door Procesleiding Rijwegen ondersteund)

EM Electriche Machines (bedrijfsonderdeel van ElectroRail nv)

EM aanduiding voor motordraaistel van elektrisch treinstel Mat '35 en Mat '36

EM24 aanduiding voor elektrisch buffermaterieel 1924

EM35 aanduiding voor elektrisch materieel 1935 (treinstellen Mat '35)

EM36 aanduiding voor elektrisch materieel 1936 (treinstellen Mat '36)

EM40 aanduiding voor elektrisch materieel 1940 (treinstellen Mat '40)

EM46 aanduiding voor elektrisch materieel '46 (treinstellen Mat '46), zie Plan A, Plan AB, Plan B, Plan C

EM54 aanduiding voor elektrisch materieel '54 (treinstellen Mat '54), zie Plan F, Plan G, Plan M, Plan P, Plan Q

EM64 aanduiding voor elektrisch materieel '64 (treinstellen Mat '64), zie Plan T, Plan V

EMA Electriche Museumtramlijn Amsterdam

EMa aanduiding voor motordraaistel van elektrisch treinstel Mat '40

EMB Elektromechanische Remse (D)

EMC electromagnetic

compatibility / elektromagnetische compatibiliteit

EMc aanduiding voor motordraaistel van elektrisch treinstel Mat '46

EMD zie GM-EMD

EMe aanduiding voor motordraaistel van elektrisch treinstel Mat '46

EMf aanduiding voor motordraaistel van elektrisch treinstel Mat '54

EMh aanduiding voor motordraaistel van elektrisch treinstel Mat '54

EMK elektromotorische kracht

EMLa aanduiding voor motordraaistel (type SIG D-AR) van elektrisch treinstel Stadsgewestelijk Materieel, zie Plan Y

EMLb aanduiding voor motordraaistel (type Wegmann) van intercitymaterieel Plan Z0 (Mat '76, NS serie 4001-4007)

EMO Europees Massagoed-Overslagbedrijf bv

empl emplacement

EMr aanduiding voor motordraaistel (type Werkspoor) van elektrisch treinstel Mat '64

EMS Energie Managementsysteem (van ProRail)

EM-stop Emergency stop (opdracht binnen ERTMS tot het maken van een noodremming)

EN EuroNight (Europees netwerk van nationale en internationale nachttreinen, sinds 1993)

ENASTO Eerste Nederlandse Aanne-

mers-, Spoor- en Transportmateriaal Onderneming nv (de schrijfwijze Enasto is ook gebruikt)

ENCI Eerste Nederlandse Cement Industrie nv

ENET Eerste Nederlandse Electriche Tram-Maatschappij nv (1898-1946); overgenomen door de ESM, zie aldaar

ENSTO Ensio Miettinen Osakeyhtiö (Finse fabrikant van overspanningsbeveiligingen voor bovenleidingen en onderstations)

EO Locaalspoorweg Maatschappij Enschede–Oldenzaal nv (1887-1920)

eob elektrisch bediende overpadboominstallatie

EOC Explosieven Opruimingscommando

EOD Explosieven Opruimingsdienst Defensie (voorh. MOD)

EOR knipperrelais / relais voor knipperend seinbeeld (electric light operating relay / flasher relay)

Ep Dienst van Exploitatie (van de NS)

Ep 1 Dienst van Exploitatie, 1e afdeling: Algemene Zaken en Stationsdienst (*in 1945*); Vervoersproductie (*in 1971*);

Vervoer (*in 1978*); Personeelzaken, Organisatie en Automatisering (*in 1982*);

Financieel-Economische en Algemene Zaken (*in*

1989);
Organisatie en Informatie (*in 1993*), deze afdeling werd ook aangeduid met de afkorting Epi
Ep 2 Dienst van Exploitatie, 2e afdeling: Personeel (*in 1945*);
Vervoersplanning (*in 1971*);
Personeelzaken (*in 1978*);
Financieel-Economische zaken, Internationale zaken en Algemene zaken (*in 1982*);
Verkoop Reizigersvervoer en Regionale Marketing (*in 1989*);
Personeelzaken (*in 1993*), deze afdeling werd ook aangeduid met de afkorting Epp
Ep 3 Dienst van Exploitatie, 3e afdeling: Dienstregeling reizigers-treinen (*in 1945*);
Bedrijfsbureau (*in 1953*);
Bedrijfsorganisatie en Automatisering (*in 1971*);
Regionale marketing, Marketingondersteuning en Informatie/Dienstbetoon (*in 1982*);
Ontwikkeling en Spoorwegveiligheid (*in 1989*);
Service en Verkoop (*in 1993*), deze afdeling werd ook aangeduid met de afkorting Epv
Ep 4 Dienst van Exploitatie, 4e afdeling: Dienstregeling goederentreinen (*in 1945*);
Ontwikkeling en onderhoud van Weg- en Bedrijfsuitrusting (*in 1971*);
Vaste outillage (*in*

1978);
Spoorwegveiligheid, Dienstregelingontwikkeling, Ontwikkeling productiemiddelen en Militaire aangelegenheden (*in 1982*);
Productie (*in 1989*);
Vervoersontwikkeling (*in 1993*), deze afdeling werd ook aangeduid met de afkorting Epo
Ep 5 Dienst van Exploitatie, 5e afdeling: Extratreinen en reizigersmaterieel (*in 1945*);
Veiligheid en Buitendienst (*in 1971*);
Algemene Zaken (*in 1978*);
Personeelzaken, Organisatie en Automatisering (*in 1989*);
Vervoerplanning en Coördinatie (*in 1993*), deze afdeling werd ook aangeduid met de afkorting Ept
Ep 6 Dienst van Exploitatie, 6e afdeling: Beheer van het goederenmaterieel (*in 1945*);
Algemene Zaken (*in 1971*);
Marketing (*in 1979*);
Bedrijfsgegevens (*in 1981*)
Ep 7 Dienst van Exploitatie, 7e afdeling: Internationaal en aanvullend transport van stukgoederen en bagage (*in 1945*);
Personeelzaken (*in 1971*);
Dienstregelingontwikkeling (*in 1979*), later ondergebracht bij Ep 4
Ep 8 Dienst van Exploitatie, 8e afdeling: Ran-

geerdienst (*in 1945*)
Ep 9 Dienst van Exploitatie, 9e afdeling: Uitbreidingswerken (*in 1945*)
Ep 10 Dienst van Exploitatie, 10e afdeling: Technische verkeersdienst (*in 1945*)
Ep 11 Dienst van Exploitatie, 11e afdeling: Transportplanning (*in 1979*)
Ep 12 Sector Transportcoördinatie (onderdeel van de Dienst van Exploitatie, 1e afdeling: Vervoer) (*in 1978*)
Ep 15 Dienst van Exploitatie, 15e afdeling: Tractie en Materieel (*in 1979*)
Ep 41 Sector Infrastructuur en Veiligheid (onderdeel van de Dienst van Exploitatie, 4e afdeling: Vaste outillage) (*in 1978*)
Ep 42 Sector Gebouwenonderhoud en Presentatie (onderdeel van de Dienst van Exploitatie, 4e afdeling: Vaste outillage) (*in 1978*)
Ep 43 Sector Wegonderhoud (onderdeel van de Dienst van Exploitatie, 4e afdeling: Vaste outillage) (*in 1978*)
Ep 44 Algemene Zaken en Administratie (onderdeel van de Dienst van Exploitatie, 4e afdeling: Vaste outillage) (*in 1978*)
Ep 175 aanduiding voor een cabinekaart (bewijs van toegang tot de machinistencabines van het E en DE materieel,

afgegeven door de Dienst van Exploitatie), zie cabk

EPA Elektronische Platz Auskunft (reserveringsnetwerk tussen NS en DB voor internationale reizen per trein)

EPAL European Pallet Association

EPD emplacementsdiagram

EPF European Passengers' Federation

Epi Organisatie en Informatie (1e afdeling van de Dienst van Exploitatie van NS) (*in 1993*), ook aangeduid als Ep 1

EPO project Energievoorziening, Perronverlenging en Opstelsterren (project om een groter gebruik van het spoor mogelijk te maken d.m.v. relatief kleine aanpassingen aan de railinfrastructuur)

Epo Vervoersontwikkeling (4e afdeling van de Dienst van Exploitatie van NS) (*in 1993*), ook aangeduid als Ep 4

Epp Personeelzaken (2e afdeling van de Dienst van Exploitatie van NS) (*in 1993*), ook aangeduid als Ep 2

EPR elektronische plaatsreservering

EP-rem elektro-pneumatische rem

Ept Vervoerplanning en Coördinatie (5e afdeling van de Dienst van Exploitatie van NS) (*in 1993*), ook aangeduid als Ep 5

Epv Service en Ver-

koop (3e afdeling van de Dienst van Exploitatie van NS) (*in 1993*), ook aangeduid als Ep 3

ER Electrorail nv

ER Einheitliche Rechtsvorschriften für den Vertrag über die internationale Beförderung von Gütern per Bahn / General Legal Provisions for the Agreement on International Carriage of Goods by Rail

ER ledig materieel afkomstig van een trein, getrokken door een elektrische locomotief (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen. Omdat deze aanduiding ook op grensbaanvakken zoals Essen–Roosendaal en Visé–Maastricht wordt toegepast, wordt deze ook door Procesleiding Rijwegen ondersteund)

Er automatisch blokstelsel voor Enkelspoor met rijrichtingskering

er enkele reis

er 1 enkele reis 1e klas

er 2 enkele reis 2e klas

ERA European Railways Agency (Europees Spoorwegbureau), zie EUAR

ERA Eurasian Rail Alliance (voor het vervoer van containers per spoor tussen Europa en Azië)

ERAI Eurasian Rail Alliance Index (overzicht van de kosten van het vervoer van containers per spoor tussen Europa en Azië)

ERAIL European Rail-

way Access to Interactive Learning

ERAVT European Register of Authorised Vehicle Types

ERFA European Rail Freight Association

ERIC Enhanced Railfreight Intermodal Control (computersysteem voor routing van containertreinen)

ERMEWA *Ermeeco Wagons* (Ernst Metzger Co., verhuurbedrijf van goederenwagens door heel Europa). De schrijfwijze Ermewa wordt ook gebruikt

ERMEWA-SATI samenwerkingsverband van de Duitse firma *Ermeeco Wagons* en de Franse Société Anonyme de Transports Internationaux (voor verhuur van goederenwagens door heel Europa)

ERNEFA Firma *Ernst Neumann GmbH Wagonvermietung* (verhuurbedrijf van goederenwagens door heel Europa)

ERR European Rail Rent GmbH (verhuurbedrijf van goederenwagens)

ERRAC European Rail Research Advisory Council

ERRI European Rail Research Institute

ERS ERS Railways bv (European Rail Shuttle, spoorgoederenvervoerder sinds 1994)

ERTMS European Rail Traffic Management System

ertr extra reizigerstrein
ES traject ingericht voor enkelspoorrijden
ES Einfahrsignal (inrijsein) (D), zie ESig
E.S. elektrische scheiding / elektrische scheidingsglas
Es Dienst van Elektriciteit en Seinwezen (van de NS)
Es 1 Dienst van Elektriciteit en Seinwezen, 1e afdeling: Algemene Zaken (*in 1971*)
Es 2 Dienst van Elektriciteit en Seinwezen, 2e afdeling: Projectvoorbereiding en Planning (*in 1971*)
Es 3 Dienst van Elektriciteit en Seinwezen, 3e afdeling: Dienst Seinwezen op de Lijnen en Centrale Werkplaats (*in 1971*)
Es 3A Dienst van Elektriciteit en Seinwezen, afdeling 3A: Seinwezen (*in 1971*)
Es 3B Dienst van Elektriciteit en Seinwezen, afdeling 3B: Telecommunicatie (*in 1971*)
Es 3C Dienst van Elektriciteit en Seinwezen, afdeling 3C: Energievoorziening (*in 1971*)
Es 4 Dienst van Elektriciteit en Seinwezen, 4e afdeling: Bedrijf (*in 1971*)
ES-cie Dienst van Elektriciteit en Seinwezen Commissie
ESFA European standard freight wagon axle
ESGL project Extra Sneltrain Groningen–Leeuwarden (project

van ProRail, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, en de provincies Groningen en Friesland)
ESig Einfahrsignal (inrijsein). De schrijfwijzen Esig en ES worden ook gebruikt (D)
ESIM EBP Onderposten Simulator (hiermee kan de toestand van infra-elementen worden gesimuleerd naar EBP toe, zodat het gedrag daarvan of van bovenliggende systemen kan worden getest)
ES-las elektrische scheidingsglas (tussen blokken of secties in de spoorbaan)
ES-lijmlas lijmlas tussen twee spoorstaven, voor het maken van een elektrische scheiding tussen twee secties in de spoorbaan (deze las wordt verlijmd met een tweecomponentenlijm)
ESM elektrisch stroomlijnmaterieel
ESM Electricische Spoorweg-Maatschappij nv (1902-1946); overgenomen door de NZH, zie aldaar
Es-man monteur van de Dienst van Elektriciteit en Seinwezen (ook wel “monteur Seinwezen” genoemd)
ESO Vereniging van Exploitatieve Samenwerking Openbaar Vervoerbedrijven (sinds 1974)
ESO (Deutsche) Eisenbahn-Signalordnung (Seinenreglement van

de Duitse spoorwegen, sinds 1959; gewijzigd in 2020)
ESO 1959 Eisenbahn-Signalordnung 1959 (Seinenreglement uit 1959 van de West-Duitse spoorwegen)
ESROG ERTMS Safety Requirements and Objectives Group
Est Einsatzstelle für Zugpersonal (D)
E. St. Eisenbahnstation (D)
ESTW Elektronisches Stellwerk (bep. type beveiligingssysteem van Siemens, dat ook in Nederland is toegepast)
ESVA Elektrische Verbindungen aan Spoorstaven en Aardingen (verband houdende met reitourstroom) (C 5507)
ET elektrisch(e) treinstel(len)
ET Elektrisches Triebfahrzeug (D)
ET Elektrotriebwagen (D)
Et automatisch blokstelsel voor Enkelspoor, met toestemmingsschakelaar
E.T. elektrische tractie (de schrijfwijze ET is ook gebruikt)
ET-BTS Electronic Ticketing en Beheerste Toegang NS-Stations
ETC European Train Company bv (gespecialiseerd in het auditeren van bedrijven m.b.t. spoorwegveiligheid)
ETC Europark-Terminal Coevorden (ook genoemd: EuroTerminal Emmen-Coevorden-

Hardenberg bv)

ETCS European Train Control System

ETCS 1 European Train Control System niveau 1: de vertaalmodu-
le interface is bij dit ni-
veau ondergebracht in
LEU's (Lineside Enco-
der Units) waarbij ge-
bruik gemaakt wordt van
eurobalises *met* beka-
beling. Hierbij worden
de balises ook gebruikt
om de rijtoestemming
aan de trein door te ge-
ven, zie ook LEU

ETCS 2 European
Train Control System ni-
veau 2: de vertaalmodu-
le interface is bij dit ni-
veau ondergebracht in
RBC's (Radio Block
Centres) waarbij gebruik
gemaakt wordt van eu-
robalises *zonder* beka-
beling. Hierbij wordt de
rijtoestemming via
GSM-R naar de trein
gezonden, zie ook RBC

ETECH EuroTerminal
Emmen-Coevorden-
Hardenberg bv

ETM Eurobalise Trans-
missie Module

ETMET project Elke
Tien Minuten Een Trein

ETML European Rail
Traffic Management
Layer

ETMZ Elektrische
Tramweg-Maatschappij
Zandvoort nv (1882-
1884); daarna Tram-
weg-Maatschappij
Zandvoort, zie TMZ

ETO Eén Trein Onder-
weg (regime waarbij in
een gebied slechts één
trein tegelijk onderweg

mag zijn, vanwege het
ontbreken van beveili-
ging. Wordt gebruikt
voor raccordementen,
voornamelijk in het
Rotterdamse havenge-
bied)

ET-personeel perso-
neel elektrische tractie

ETS elektrische trein-
voorziening ("Electric
Train Supply", elektrici-
teitsdistributiesysteem
op een reizigerstrein),
zie ook HEP

ETSC European Trans-
port Safety Council

ETS-lijmglas bep. type
lijmglas tussen twee
spoorstaven, geleverd
door de firma ETS
Spoor, zie aldaar

ETS Spoor ETS Spoor
bv, Purmerend (leveran-
cier van spoorwegmate-
rialen, aanvankelijk be-
gonnen als ontwikkelaar
van 'elektrische schei-
dingslassen spoor',
waar de afkorting in de
firmanaam dus van af-
geleid is). Vanaf 2021
heet het bedrijf Vossloh
ETS bv

ETT Euro Tank Termi-
nal Rotterdam bv

E-type classificatie
voor normale open goe-
derenwagens

EUAR European Union
Agency for Railways, zie
ERA

EUC Euro Cargo goe-
derentrein

EULYNX European Ini-
tiative Linking Interloc-
king Subsystems (Euro-
pees project voor stan-
daardisatie van de spe-
cificaties voor centrale

RBC-interlocking en de
vereenvoudigde decen-
trale aansturing van wis-
sels, seinen en overwe-
gen)

EURATEL European
Railway Telecommuni-
cations

EURET European Re-
search Programme for
Transport

EURIFT European Re-
ference Center for Inter-
modal Freight Transport

EUROBALT European
Research project for
Optimised Ballasted
Track

EUROCAB *European
Train Control System
cab* signalling (ETCS-
boordcomputer in de
machinistencabine, die
op trajecten met een
ETCS niveau 1 of 2
spooruitrusting een vol-
ledige snelheidscurve-
bewaking realiseert op
meer recente Belgische
krachtvoertuigen zonder
TBL-apparatuur. EURO-
CAB kan geen TBL-in-
formatie verwerken,
maar alleen ETCS-infor-
matie), zie ETCS, TBL

EUROFIMA Société
européenne pour le Fi-
nancement du Matériel
Ferroviaire (Europese
Maatschappij voor de
Financiering van Spoor-
wegmaterieel)

EUROTBL 1 boorduit-
rusting die op een ETCS
1-spoorsysteem de Mem-
or- en stopfunctie rea-
liseert op oudere Belgi-
sche krachtvoertuigen
zonder TBL-apparatuur,
zie ook TBL

EUROTBL 2 boorduitrusting die op een ETCS 1-spoorsysteem de Memor- en stopfunctie of de volledige snelheidscurvebewaking realiseert op Belgische krachtvoertuigen uitgerust met het treinbeïnvloedingsstelsel TBL 2, zie aldaar

EUSCT Eurailscout Inspection & Analysis bv

EV energievoorziening

EV Explosieven Verkenner

EVA Eisenbahn Verkehrsmittel Aktiengesellschaft (verhuurbedrijf van goederenwagens door heel Europa)

EVb eenheden van bedrijfshinder (om de gevolgen te kunnen meten van verstoringen in de treindienst)

EVC European Vital Computer (ERTMS boordcomputer van een trein)

EVH Elektrotechnisch VeiligheidsHandboek (van de HTM)

evl elektrische verlichting

evr enkelvoudig rijwegplan

EVS Euregio Verkehrs-schienennetz GmbH (deze maatschappij exploiteert o.m. de treindienst op de trajecten Herzogenrath–Stolberg en Stolberg–Walheim/Aachen Grenze)

EVSA Elektrische Verbindungen aan Spoorstaven en Aarding (C 5507)

Evsig Einfahrvorsignal

(D)

EW Ergonomische Werkgroep (van de NS)

EWH Elektrische Weichenheizung (elektrische wisselverwarming)

(D)

EWS Elektronisch WION-Systeem (geeft informatie over ondergrondse kabelnetten), zie WION

exb exploitatiebegin

expl exploitatie

exwg expresgoedwagens

Ez Dienst van Economische Zaken (van de NS)

Ez 1 Dienst van Economische Zaken, 1e afdeling: Handelszaken (*in 1953*)

Ez 2 Dienst van Economische Zaken, 2e afdeling: Goederentarieven (*in 1953*)

Ez 3 Dienst van Economische Zaken, 3e afdeling: Transportbescherming en Transportschade (*in 1953*)

Ez 4 Dienst van Economische Zaken, 4e afdeling: Reizigersverkeer (*in 1953*)

Ez 5 Dienst van Economische Zaken, 5e afdeling: Reizigerstarieven (*in 1953*)

Ez 6 Dienst van Economische Zaken, 6e afdeling: Propaganda en Marktonderzoek (*in 1953*)

Ez 7 Dienst van Economische Zaken, 7e afdeling: Stedebouw (*in 1953*)

E-Zug Eilzug (Duitse

sneltrein)

F

F voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische stations behorende tot de staatsspoorwegen

F classificatie voor speciale open goederenwagens

F stortwagen / open bakwagen met hoge wanden (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

F aanduiding voor vee-wagens

F aanduiding voor gefaseerde rijweginstelling

F met bagageafdeling voor vervoer van fietsen (in aanduiding voor bep. rijtuigen, bijv. sBFk)

F fluit (lastgeving -)

F inhoudsklasse voor pa-containers vanaf 16 m³

f geschikt voor vervoer per veerboot (ofwel ferry) naar Groot-Brittannië (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

f met bagageafdeling voor vervoer van fietsen (in aanduiding voor bep. rijtuigen, bijv. Bf, Df)

FA fysieke afscherming (bij werkzaamheden aan de spoorbaan)

fac facultatieve trein

FaZ Afdeling Facilitaire Zaken (van ProRail)

FB functionaliteitsbeperking (van infrastructuur, bijv. bij werkzaamheden)

FBA Fahrbetriebsabkommen (rijdienst overeenkomst) (D)

FBA Uebereinkommen über die Regelung der

Betriebsführung auf den grenzüberschreitenden Strecken an der Deutsch-Niederländischen Grenze zwischen der Deutschen Bundesbahn (DB) und der N.V. Nederlandse Spoorwegen (NS) – Fahrbetriebsabkommen (Rijdienst overeenkomst tussen DB en NS) (C 7203)

Fbf Fernbahnhof (D)

FBG overwegboomlicht; tweezijdig zichtbare waarschuwinglamp op overwegboom (Front/Back Signal)

FCE fictieve controle-eenheid (in EBP)

fcfs 'first come, first served' (systeem voor afhandeling van de treindienst, bijv. in de Schipholtunnel. De schrijfwijze FCFS wordt ook gebruikt)

Fd Financiële Dienst (van de NS)

Fdl Fahrdienstleiter (treindienstleider) (D)

FD-Zug Ferndurchgangszug (Duitse intercitytrein)

FE rijrichtingslampje / rijweglampje ('traffic electric light', op het tableau van de treindienstleider)

Fe Dienst van Financieel-Economische Zaken (van de NS). De afkorting Fez is ook gebruikt

Fe 1 Dienst van Financieel-Economische Zaken, 1e afdeling: Boekhouding en Financiën (in 1970);

Financiën (in 1989)

Fe 2 Dienst van Financieel-Economische Zaken, 2e afdeling: Opbrengstadministratie (in 1970);

Opbrengstadministratie, Modernisering verkooptechniek, Automatisering reizigersadministratie, Automatisering goederenadministratie (in 1978);

Opbrengstadministratie, Centrale Personeels- en Bezoldigingsadministratie (in 1989)

Fe 3 Dienst van Financieel-Economische Zaken, 3e afdeling: Centrale Personeels- en Bezoldigingsadministratie (in 1970);

Bedrijfsadministratie (in 1989)

Fe 4 Dienst van Financieel-Economische Zaken, 4e afdeling: Bedrijfsadministratie NS en Dochterondernemingen (in 1970);

Informatie en Automatisering Coördinatie (in 1989)

Fe 5 Dienst van Financieel-Economische Zaken, 5e afdeling: Besturingsinformatie en Systemen (in 1970);

Ondernemingscontrol (in 1989)

Fe 6 Dienst van Financieel-Economische Zaken, 6e afdeling: Bedrijfseconomie (in 1970);

Interne Accountantsafdeling (in 1989)

Fe 7 Dienst van Financieel-Economische Za-

ken, 7e afdeling: Interne Accountantscontrole (*in 1970*)

Fe 427 Bedrijfsadministratie bedrijven Is (onderdeel van de Dienst van Financieel-Economische Zaken, 4e afdeling: Bedrijfsadministratie NS en Dochterondernemingen) (*in 1978*)

Fe 632 Bureau Reizigersvervoer (onderdeel van de Dienst van Financieel-Economische Zaken, 6e afdeling: Bedrijfseconomie) (*in 1978*)

Fe 642 Bureau Goederenvervoer (onderdeel van de Dienst van Financieel-Economische Zaken, 6e afdeling: Bedrijfseconomie) (*in 1978*)

Fez Dienst van Financieel-Economische Zaken (van de NS). De afkorting Fe is ook gebruikt

ff geschikt voor vervoer door de Euro Tunnel (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

FFF FLIRT Fast Forward (elektrische drie- en vierwagentreinstellen van NSR, resp. nummers 2201-2233 en 2501-2525), zie FLIRT

FFF-3 FLIRT Fast Forward elektrische drie-wagentreinstellen van NSR, nummers 2201-2233, zie FLIRT

FFF-4 FLIRT Fast Forward elektrische vier-wagentreinstellen van NSR, nummers 2501-2525, zie FLIRT

FFG Freight Focus Group (van de Community of European Railway and Infrastructure Companies, zie CER)

Fg Frachtgüterzug (D)

Fgz Ferngüterzug (D)

FHT Functie Hersteltijd (na een Treinverkeer Aantastende Onregelmatigheid), zie TAO

FIATA Fédération Internationale des Associations de Transitaires et Assimilés / International Federation of Freight Forwarders Associations

FIF Fédération des Industries Ferroviaires
FiFi-container fire fighting container (onderdeel van de blustrein van ProRail Incidentenbestrijding, in gebruik op emplacement Waalhaven Zuid)

FIP Facilités de circulation Internationales du Personnel des chemins de fer (internationale reisfaciliteiten voor spoorwegpersoneel)

FIS Functioneel Integraal Systeemontwerp (van ProRail)

FIS Fahrgast Informations System (reizigersinformatiesysteem) (D)

FKR rijweg- of rijrichting-signaleringsrelais ('traffic indication relay')

FLIRT elektrische twee-, drie- en vierwagentreinstellen van de Zwitserse fabrikant Stadler, o.m. voor NSR en Arriva ('Fast Light Innovative Regional Train' / 'Flinker Leichter

Innovativer Regional-Triebzug'). De schrijfwijze Flirt wordt ook gebruikt

FIm Fahrleitungsmeisterei (onderhoudsdistrict voor de bovenleiding) (D)

FM facultatieve trein met reeds ingeroosterd materieel en personeel (ook genoemd "Facultatief Met")

FMS Flexibel Meldkamer Systeem

FMW montagewagen voor de bovenleiding ("Fahrleitungsmontagewagen")

FOG Fotocodeboek van Onderdelen voor Goederenmaterieel (C 6610)

FOT functionele ont-trekkingstekening (van geplande werkzaamheden aan de railinfra)

FPvE Functioneel Programma van Eisen (de eisen van ProRail m.b.t. een systeem)

FRAM Friese Autobus Maatschappij nv (1971-1996; dochteronderneming van de NS)

FRAMAFER Société Française de Construction de Matériel Ferroviaire (fabrikant van spoorbouwmachines)

FRISO Flexibele Rail Infra Simulatie Omgeving (systeem van ProRail voor onderzoek naar de kwaliteit van infrastructuur-, dienstregeling- en/of besturingsvarianten)

FRMRS Future Railway Mobile Radio System

(werknaam voor de toekomstige opvolger van het GSM-R systeem)
FS Full Supervision (normale mode van ERTMS waarbij controle op de spoorbezetting voor de trein heeft plaatsgevonden en volledige automatische treinbeïnvloeding plaatsvindt)

FStM Friese Stoomtrein Maatschappij (2003-2011)

FSV Federatieve Spoorweg Vakvereniging (ook genoemd: Federatieve Spoorweg Vakbond)

FTD Fahrzeugtechnik Dessau (fabrikant van spoorwegmaterieel, o.a. van de elektrische PROTOS-treinstellen van Connexxion)

FTE Forum Train Europe / Europäische Organisation der Eisenbahnverkehrs- und Dienstleistungsunternehmen (Europese organisatie voor de ontwikkeling van planningsprocessen voor vervoer van reizigers en goederen per spoor)

FTGS Ferngespeiste Tonfrequenz-Gleichstromkreise (toonfrequente spoorstroomloop, gefabriceerd door Siemens)

F-type classificatie voor speciale open wagens

funct functionaris

FV Fahrdienstvorschrift(en) (D)

Fw Fahrwegsignal (D)

FWN Fahrzeugwerk

Niedersachswerfen GmbH (onderhouds- en revisiebedrijf voor goederenwagens)

FWS Fern Wirk Schirm (bedienterminal voor as-sentellersysteem)

Fw-Signale Fahrwegsignale (D)

FZ facultatieve trein zonder ingeroosterd materieel en personeel (ook genoemd "Facultatief Zonder")

FZR relais voor vrijgaverangeren ('traffic special relay')

Fz-Signale Signale an einzelnen Fahrzeugen / Fahrzeugsignale (seinen op losse locs en rangeerdelen) (D)

F-Zug Fernschnellzug (Duitse expresstrein, later ICE genaamd)

G

G goederenregime (L- en H-seinen)

G voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische stations behorende tot particuliere maatschappijen

G classificatie voor normale gesloten goederenwagens

G sein (aanduiding in gebruik bij het Seinwezen). Dit komt van de letter G welke bij GRS (General Railway Signal Company) de aanduiding is voor 'signal'

G (schema)technische benaming voor het ATB-systeem

G signaal (aanduiding in gebruik bij het Seinwezen)

G geheim

g goederen

g goederenmaterieel

g goederenvervoer

g bestemd voor containervervoer (in aanduiding voor bep. platte goederenwagens)

g bestemd voor graanvervoer (in aanduiding voor bep. gesloten goederenwagens)

g voorzien van mechanische koelinstantie (in aanduiding voor bep. koelwagens)

g bestemd voor het vervoer van samengeperste of vloeibare gassen (in aanduiding voor bep. ketelwagens)

G2-laadprofiel laadprofiel zoals gehanteerd door de Duitse spoorwegen (wordt ook UIC G2

genoemd)

G6R seinstuurrelais voor seinbeeld groen knipper met cijfer 6 ('signal relay 60 km/h')

GA6R seinstuurrelais voor seinbeeld geel met cijfer 6 ('signal approach relay 60 km/h')

GAB Geautomatiseerde Aanvraag Buitendienststelling (onderdeel van RAPIE)

GADO Groninger Autobusdienst Onderneming nv (1924-1998; vanaf 1938 dochteronderneming van de NS)

GAGS Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen

GAOS Geautomatiseerd Alarmerings- en Oproepsysteem (bij ernstige verstoringen van de treindienst)

GATX (ook genoemd: GATX Rail Europe), dochteronderneming van General American Transportation (verhuurbedrijf van goederenwagens door heel Europa). In de Verenigde Staten moeten alle eigenaren van goederenwagens die géén spoorwagemaatschappij zijn, een X achter hun handelsnaam voeren; zodoende werd de afkorting GATX

GAV Güterabfertigungsvorschriften (D)

GAV (St) Güterabfertigungsvorschriften für Stückgut (D)

GAV (W) Güterabfertigungsvorschriften für Wagenladungen (D)

GB Tramweg Gouda-

Bodegraven nv (1908-1917), voorh. ATM, zie aldaar

gb geen bijzonderheden

GBA gebruikelijke blokafstand

Gbf Güterbahnhof (Duits goederenstation)

GBHTM Gemengd Bedrijf "Haagsche Tramweg Maatschappij" nv (1926-1961)

GBI Groep Bedrijven Infra (van NS, later opgegaan in NS Infra Services bv, zie NS IS)

G-blok gietijzeren remblok

GBO Grootschalig Brandweeroptreden (o.m. voor hulpverlening bij treinrampen), zie GBO-SO

GBO-SO Grootschalig Brandweeroptreden en Specialistisch Optreden (ook kortweg genoemd: Grootschalig en Specialistisch Optreden); programma van Brandweer Nederland, o.m. voor hulpverlening bij treinrampen, zie GBO

GBT draagwagen voor grote containers ("Großbehälter-Tragwagen")

GBV Reglement Gebruik Bijzondere Voertuigen (C 4402)

GBV Güterbeförderungsvorschriften (D)

GC goederencriterium

GC Gedwongen Concept (systeem dat het mogelijk maakt dat LWB en trdl werkzones formeel via Bedien- en beveiligingssystemen aan elkaar overdragen)

GCB Chemins de fer Grand Central Belge (Belgisch consortium van particuliere spoorwegmaatschappijen, 1864-1898; exploiteerde onder meer de spoorlijnen Moerdijk–Roosendaal, Breda–Roosendaal, Tilburg–Baarle-Nassau grens, en Budel grens–Roermond)

GCBf Großcontainerbahnhof (D)

GCC Algemene Voorwaarden voor Spoorwegvervoer van reizigers / General Conditions of Carriage for Rail Passengers (ook wel aangeduid als GCC-CIV/PRR)

GCC-CIV/PRR General Conditions of Carriage for Rail Passengers – Convention Internationale concernant le transport des Voyageurs et des bagages par chemins de fer / Regulation of the European Parliament and of the Council on Rail passengers' Rights and Obligations (Algemene Voorwaarden voor Spoorwegvervoer van reizigers, 2013), zie CIV, PRR

GCTM Gestion Centralisée du Trafic Marchandises / Centralized Management of Goods Traffic

GCU General Contract of Use for Wagons (algemeen contract, krachtens het COTIF-verdrag, tussen spoorwegondernemingen en de eigenaren van goederenwa-

gens)

GCUA Großcontainerumschlaganlage (D)

GCUP Großcontainerumschlagplatz (D)

gdbva grensdienstbaanvak

GDE ground detection electric light (aardfout-signalering ofwel "lampje aarde" op het tableau van de treindienstleider)

GDKR aardfout-signaleringsrelais ('ground detection indication relay')

GDL Gewerkschaft Deutscher Lokomotivführer (vakbond voor Duitse machinisten)

GDS Groningsch-Drentsch Snelvervoer nv (1939-1975; opgegaan in de Drentse Vervoer Maatschappij nv, een dochteronderneming van de NS)

gdst geen dienst (bijv. stilstaande locomotief)

GE goederenemplacement

GE aanduiding voor diesellocs, gebouwd door de Amerikaanse firma General Electric (in gebruik bij het railbedrijf van de Hoogovens)

GE Geneeskundige Eenheid (bij grote ongevallen)

GED geduwd materieel

GEFCO Groupages Express de Franche-Comté (bedrijf voor spoorvervoer van auto's door heel Europa). De schrijfwijze Gefco is ook gebruikt

GenTM Gendringsche Tramweg-Maatschappij

nv (1890-1901); overgenomen door de GSTM, zie aldaar

GES Gemeenschap van Europese Spoorwegen, zie CER

GE's informele aanduiding voor diesellocs, gebouwd door de Amerikaanse firma General Electric (in gebruik bij het railbedrijf van de Hoogovens)

GETA Gemeente Electriche Tram Arnhem (1911-1944); voortgezet als Gemeente Vervoerbedrijf Arnhem, zie GVA

GETC Groupement Européen du Transport Combiné

GEVI gevaarsidentificatienummer (oranje kenmerking op wagens met gevaarlijke stoffen)

gew gewicht

GEWEDIS Gewestelijke Dispatching (bij de NMBS)

Gfpl Güterzugfahrplan (dienstregeling voor goederentreinen) (D)

GGB Grootschalige Geneeskundige Bijstand (o.a. bij treinrampen; voorh. Geneeskundige Combinatie bij grootschalige rampen, zie GNK-C)

GGVSE Gefahrgutverordnung Straße und Eisenbahn (Duitse regeling voor het weg- en spoorvervoer van gevaarlijke stoffen)

Ggzg Gegenzug (tegentrein) (D)

GHH Gutehoffnungshütte Oberhausen (fabrikant van spoorwegma-

terieel, o.m. voor het railbedrijf van de Hoogovens)

GHOR Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen

GHS Globally Harmonized System of classification and labeling of chemicals

ghstn groepshoofdstation

GIL Geul Inhoud Lijsten (deze beschrijven welke kabels en leidingen in welke geulen liggen)

gio grote infra-onttrekking (bij geplande werkzaamheden), ook wel Grote Incidentele Onttrekking genoemd. De schrijfwijze GIO wordt ook gebruikt

GISP Geautomatiseerd InformatieSysteem Pro-Rail (voor het inlichten van wachtdiensten bij calamiteiten en onregelmatigheden in de treindienst)

GiTM Ginnekensche Tramweg Maatschappij nv (1883-1920); gedeeltelijk voortgezet door Gemeentetram Breda, zie GTB

GK aanduiding voor koelwagen ('Güterkühlwagen')

GKR sein-signaleringsrelais ('signal indication relay')

gkt goederenkantoor

GKW-A bep. type 2-assige korte platte wagen die gebruikt wordt bij werkzaamheden aan de spoorbaan ('Gleiskraftwagenanhänger'). Sommige wagens van dit ty-

pe zijn lageboordwagens

GL geel (seinbeeld)

GL 4 geel 4 (hoog geplaatst geel seinbeeld met een door wit licht gevormde 4 in de cijferbak. Snelheid begrenzen tot 40 km/u. De door het getal aangegeven snelheid wordt bij het volgende lichtsein niet overschreden)

GL 6 geel 6 (hoog geplaatst geel seinbeeld met een door wit licht gevormde 6 in de cijferbak. Snelheid begrenzen tot 60 km/u. De door het getal aangegeven snelheid wordt bij het volgende lichtsein niet overschreden)

GL 8 geel 8 (hoog geplaatst geel seinbeeld met een door wit licht gevormde 8 in de cijferbak. Snelheid begrenzen tot 80 km/u. De door het getal aangegeven snelheid wordt bij het volgende lichtsein niet overschreden)

GL(75) geel knipperend seinbeeld (knippert 75 keer per minuut). Seinbeeld in het seinstelsel 1949, voor situaties waarbij treinen veelvuldig met lage snelheid reden (zoals bij binnenkomst op een station over aftakkend spoor) of bij seinafstanden die korter waren dan de remwegafstand. De schrijfwijze GL75 is ook gebruikt

Gla Gleisanschluß (spoor aansluiting) (D)

glbr geleidebrief

Glbz Gleisbauzug (D)

GLFL seinbeeld geel flikkerlicht, ook aangeduid als 'geel flikker' (later uit fatsoensoverwegingen 'geel knipper' genoemd)

GL-las geleidende las in gelijmde uitvoering, ook wel geleidende lijmlas genoemd (voor het maken van een elektrische scheiding tussen twee spoorstaven)

G-locomotief aanduiding voor stoomlocomotieven serie 3400 van de NS, "in hoofdzaak bestemd voor goederentreinen"

GLPR Signal Lever Repeater Relay (seinknop herhalingsrelais)

GLS Groninger Locaalspoorweg-Maatschappij nv (1887-1940); opgegaan in de NS

GLV-CIM Guide Lettre de Voiture CIM / CIM Consignment Note Manual (Handboek CIM-vrachtbrief), zie CIM
GLV-TC CIM Guide Lettre de Voiture CIM – Transport Combiné / CIM Consignment Note Manual for Combined Transport, zie CIM

GLW-CUV Guide Lettre Wagon CUV / CUV Wagon Note Manual / Handboek CUV-Wagenbrief, zie CUV

GM gereedschap- en materieelwagen

GMC Gemeenschappelijk Meld Centrum (van brandweer, ambulance-

zorg en politie)

GMcn gereedschapmachinist (machinist van groot mechanisch gereedschap, zoals spoorbouw- en onderhoudsmachines). De schrijfwijzen Gmcn en GMCN zijn ook gebruikt

GM-EMD General Motors Electro-Motive Diesel (fabrikant van de Class 66-diesellocs, o.a. voor ACTS)

GMF meetvoertuig voor spoorstaafonderzoek en spoorgeometrie ('Gleismessfahrzeug')

GMG groot mechanisch gereedschap (zoals stopmachines e.d.)

GMK Gemeenschappelijke Meldkamer (van brandweer, politie en ambulancediensten)

GMS Geïntegreerd Meldkamer Systeem

GMS Gemeenschappelijk Meldkamer Systeem

gmtr gemengde trein

GMTZ zelfrijdend meetvoertuig voor spoorstaafonderzoek en spoorgeometrie ('Gleismesstriebzug')

GNK-C Geneeskundige Combinatie bij grootschalige rampen (ondersteuning van geneeskundige hulpverlening, o.a. bij treinrampen), zie GGB

GO goederentrein (voorh. gtr)

go groot onderhoud / grootschalig(e) onderhoud(swerkzaamheden) aan de railinfrastructuur. De schrijfwijze GO wordt ook gebruikt

GoA Grade of Automation (niveau van automatisering van treinbesturing)

GoA 0 rijden zonder treinbeïnvloeding, zie GoA

GoA 1 rijden met treinbeïnvloeding, zie GoA, ATP

GoA 2 automatische treinbesturing met machinist, zie GoA

GoA 3 automatische treinbesturing zonder machinist, zie GoA, DTO

GoA 4 automatische treinbesturing zonder personeel, zie GoA, UTO

GOE Grossherzogliche Oldenburgische Eisenbahn (1866-1920); exploitteerde onder meer de spoorlijn Nieuweschans-Ihrhove

GOIDS project Geen Onderhoud In De Spits (project voor het beter plannen van Kort Cyclisch Onderhoud aan V-IRM-treinstellen)

GOLS Geldersch-Overijsselsche Locaal-Spoorweg Maatschappij nv (1881-1920)

GOR Generieke Operationele Regelingen (bijv. m.b.t. de Schipholspoortunnel)

GOR geplande onttrekking railcapaciteit (bij werkzaamheden)

GOSM Geldersch-Overijsselsche Stoomtram Maatschappij nv (1885-1945)

GOT Geo-objectencatalogus Treinbeveiliging

GoTM Gooische Tramweg-Maatschappij nv (1930-1944); voorh. GS, zie aldaar

gp groep

GPE Tramweg-Maatschappij Groningen-Paterswolde-Eelde nv (1896-1938; vanaf 1929 alleen busbedrijf)

GR grendel voor rangeren of brugbediening

GR groen (seinbeeld)

GR seinstuurrelais voor geel knipper (Signal Relay)

gr grens

GR 6 groen 6 (hoog geplaatst knipperend groen seinbeeld met een door wit licht gevormde 6 in de cijferbak. Voorbijrijden toegestaan met ten hoogste de door het getal aangegeven snelheid, in dit geval 60 km/u)

GR 8 groen 8 (hoog geplaatst knipperend groen seinbeeld met een door wit licht gevormde 8 in de cijferbak. Voorbijrijden toegestaan met ten hoogste de door het getal aangegeven snelheid, in dit geval 80 km/u)

GR 10 groen 10 (hoog geplaatst knipperend groen seinbeeld met een door wit licht gevormde 10 in de cijferbak. Voorbijrijden toegestaan met ten hoogste de door het getal aangegeven snelheid, in dit geval 100 km/u)

grbva grensbaanvak

grc groepschef

grc gd groepschef

gronddienst

GR CIM/SMGS CIM/SMGS Reconsignment Manual / Guide des Ré-expéditions CIM/SMGS (2006), zie CIM, SMGS

grc kvtp groepschef krachtvoertuigpersoneel
grc tps groepschef treinpersoneel

GRI vaste GSM-R telefonie Installatie (nieuw telefoniesysteem van ProRail, vanaf 2022). Dit systeem wordt ook Geo-Redundante INTtel genoemd, zie INTtel

GRIP Gecoördineerde Regionale IncidentenbestrijdingsProcedure

GRIP 0 bestrijding van een incident ter plaatse (bijv. bij verstoring van de treindienst door verdacht gedrag of voorwerp langs de vrije baan; melding van spelende kinderen langs het spoor; kleine brand in trein of op station; bermbrand; brandlucht in trein; of aanrijding trein met persoon of klein wegvoertuig zoals auto of motorfiets), zie GRIP

GRIP 1 GRIP opschalingsniveau 1: bestrijden van een incident ter plaatse, bij een incident van beperkte afmetingen (wel is coördinatie tussen de verschillende hulpdiensten nodig, bijv. bij ontsporing met slachtoffers, aanrijding trein-trein of aanrijding tussen trein en groot wegvoertuig, waarbij de rijtuigen of wagens niet vervormd, gekanteld of

gestapeld zijn; grote brand in trein, zoals in coupé/compartiment of uitslaand; incident met gevaarlijke stoffen waarbij het gevaar zich beperkt tot het brongebied; bomvinding of aantreffen van verdacht voorwerp in trein, spoortunnel of op station. Bovenleiding ruim uitschakelen), zie GRIP

GRIP 2 GRIP opschalingsniveau 2: bestrijden van een incident met duidelijke uitstraling naar de omgeving (bijv. grote brand, of brand met onbekende omvang, in een station of spoortunnel, of in een trein verblijvende op een station; ontsporing met slachtoffers, aanrijding trein-trein of aanrijding tussen trein en groot wegvoertuig, waarbij de rijtuigen of wagens vervormd, gekanteld of gestapeld zijn. Bovenleiding ruim uitschakelen), zie GRIP

GRIP 3 GRIP opschalingsniveau 3: bestrijden van een incident zoals een grote treinramp, waarbij het welzijn bedreigd wordt van de bevolking binnen een gemeente (of bijv. incident met gevaarlijke stoffen, waarbij gasontsnapping plaatsvindt met gevaar voor de gezondheid buiten het brongebied; bomexplosie in trein, spoortunnel of op station; of lekkage van gevaarlijke vloeistoffen

met gevaar voor de (volks)gezondheid buiten het brongebied, maar binnen een gemeente. Bovenleiding ruim uitschakelen), zie GRIP

GRIP 4 GRIP opschalingsniveau 4: bestrijden van een grote ramp, waarbij het effectgebied de grenzen van een gemeente overschrijdt (bijv. grote treinramp waarbij gevaarlijke stoffen zijn vrijgekomen, met gevaar voor de volksgezondheid. Zeer grote hulpverlening vereist. Bovenleiding ruim uitschakelen of complete lijn uitschakelen), zie GRIP

gritr grindtrein

grk gebouw (van ProRail Verkeersleiding) aan de De Ruyterkade, Amsterdam

grl groepsleider

GRP Groningen Railport Exploitatiemaatschappij bv (in Veenendam)

GRP geodetische spoormaatoevoering (Geodetic Rail Profiling)

GRS General Railway Signal Company (Amerikaanse fabrikant, o.m. van het systeem ATB-EG)

GRS-SSI samenwerkingsverband tussen de General Railway Signal Company en de Spoorweg Sein Industrie nv

GrT Groenlosche Tram Maatschappij nv (1908-1922)

grtr groentetrein

GRW grenswachter (bij werkzaamheden aan de railinfra). De schrijfwijze grw wordt ook gebruikt **GR(W)** gelijkrichter(wagen)

GRW/A grenswachter/afbakening (bij werkzaamheden aan de railinfra)

GS gevaarlijke stoffen

GS goederenstation

GS Gooische Stoomtramwegmaatschappij nv (1880-1930), daarna: GoTM, zie aldaar

GS-las geconstrueerde elektrische scheidingslas (ook wel isolatielas genoemd) tussen secties in de spoorbaan

GSM Geldersche Stoomtramweg-Maatschappij nv (1881-1934). De verkorting GSTM werd ook gebruikt

GSM Gelderse Streekvervoer Maatschappij nv (1977-1993; dochteronderneming van de NS)

GSM aanduiding voor stopmachine ('Gleisstopmaschine')

GS-ME Gevaarlijke Stoffen Meetvoertuig

GSM-R Global System for Mobile communication – Rail / GSM for Railways (digitale treinradio)

GSM-Rail zie GSM-R

GSM-R D GSM-R Data (GSM-R voor data services; automatische treingegevens via GSM-R)

GSM-R p GSM-R portofonie, zie GSM-R

GSM-R V GSM-R

Voice (GSM-R voor mondelinge communicatie, bijv. tussen machinist en treindienstleider), zie GSM-R

Gsp Gleissperrsignal (D)

GSS Gelderse Smalspoor Stichting (sinds 1984)

gst goederenstation

GSTM Geldersche Stoomtramweg-Maatschappij nv (1881-1929; daarna GTM, zie aldaar). De verkorting GSM werd ook gebruikt

GT Geldersche Tramwegen nv (1934-1971; vanaf 1949 alleen busbedrijf). De verkorting GTW werd ook gebruikt

GT Société du chemin de fer de Gand à Terneuzen (1869-1930), exploiteerde de spoorlijn Terneuzen – Sluiskil – Sas van Gent grens; overgenomen door SGE, zie aldaar

GT aanduiding voor open bakwagens

("Grand Tombereau")

GTA Gemeentetram Amsterdam nv (1900-1943; voortzetting van de Amsterdamsche Omnibus Maatschappij, zie AOM); in 1943 naamswijziging in GVBA, zie aldaar

GTAp Gemeentetram Apeldoorn (1919-1923); voortzetting van de Apeldoornsche Tramweg-Maatschappij, zie ApTM

GTB geen treinbewegingen (geen trein- en rangeerbewegingen toe-

gestaan bij de desbetreffende werkzaamheden)

GTB Gemeentetram Breda (1920-1925)

gtbv geld terug bij vertraging (bep. werkproces van NS Reizigers)

GTG Gemeentetram Groningen (1906-1949; voortzetting van de TGP, zie aldaar). Overigens luidde de officiële naam: Trambedrijf der Gemeente Groningen

GTI Goederentreinen Inchecken (in de verkeersleidingsfase kan een vervoerder in dit systeem een goederenpad bevestigen, verleggen of opheffen)

GTM Geldersche Tramweg-Maatschappij nv (1929-1934; voortzetting van de GSTM, zie aldaar). In 1934 naamswijziging in GTW, zie aldaar

GTM-CIT Guide du Trafic Marchandises du CIT / CIT Freight Traffic Manual, zie CIT

GTN Gemeentetram Nijmegen (1911-1955)

GTO Gemeentetram Oudewater (1906-1931)

GTO Gate Turn Off-thyristortechniek (voor de aandrijving van de motoren van DD-IRM interregiomaterieel).

Wordt ook genoemd: Tractie-installatie GTO

gtr goederentrein

GTS Gemeentetram Sloten (1918-1921)

GTSt Gemeente-Trambedrijf Soest (1918-1925)

GTT-CIV Guide Titres de Transport CIV / CIV Ticket Manual, zie CIV

GTU Gemeentelijk Trambedrijf Utrecht (1906-1939, daarna autobusbedrijf); voortzetting van de UTM, zie aldaar

GTV Gemeentetram Venray (1909-1926)

GTV-CIT Guide du Trafic Voyageurs du CIT / CIT Passenger Traffic Manual, zie CIT

GTVP geplande treinvrije periode, t.b.v. werkzaamheden (*betekenis zoals gehanteerd door ProRail*);

gegarandeerde treinvrije periode, t.b.v. werkzaamheden (*betekenis zoals gehanteerd door IVW*)

GTW Geldersche Tramwegen nv (1934-1971; voortzetting van de GTM, zie aldaar); vanaf 1949 alleen busbedrijf. De verkorting GT werd ook gebruikt

GTW Gelenktriebwagen (elektrische en dieseltreinstellen, gebouwd door de Zwitserse fabrikant Stadler, zoals de 'Velios' van Veolia en de 'Spurt' van Arriva)

GTW-CIT Guide du Trafic Wagons du CIT / CIT Wagon Manual, zie CIT

G-type classificatie voor normale gesloten goederenwagens

GTZ Gemeentetram Zaltbommel (1910-1923)

GUP Gegevens Uitwis-

selingsplan (systeem binnen Post21 treindienstleiding)

Gv Güterverkehr (D)

GVA Gemeente Vervoerbedrijf Arnhem (1944-1993); voortzetting van de GETA, zie aldaar

GVB Gemeentevervoerbedrijf nv (Amsterdam), sinds 2007; voortzetting van het GVBA, zie aldaar

GVB glijdend variabel blok (volledige cabinesignalering ter vervanging van seinen langs de baan. Bij dit systeem wordt de scheiding van treinen dus niet geregeld op basis van fysiek gedefinieerde blokken)

GVBA Gemeentevervoerbedrijf Amsterdam, ook genoemd: GVB Amsterdam (1943-2007; voortzetting van de GTA, zie aldaar). Sinds 2007 GVB genoemd, zie aldaar

GVL Gewestelijke Verkeersleiding (bij de NMBS)

GVM Gelderse Vervoer Maatschappij nv (1993-1997)

GVS gebruiksvorschrift

GVU Gemeentelijk Vervoerbedrijf Utrecht nv

GVZ Güterverkehrszentrum (D). De containerterminal in Coevorden staat bij de DB en de Bentheimer Eisenbahn bekend als GVZ Coevorden

GVZ Coevorden zie GVZ

GW werkplekbeveiligingsklasse Gegarandeerde Waarschuwing

GW Groepsindeling van de stations voor het Wagnenvoer (C 7531)

GW groepswagen (voor het stukgoederenvervoer)

gw grenswaarde (een door ProRail te realiseren niveau, bijv. in punctualiteit of veiligheid)

G-Wagen overdekte goederenwagen ("gedecker Güterwagen")

Gwg aanduiding voor goederenwagen ("Güterwagen")

GWI Genesee & Wyoming, Inc. (goederenvervoerder op havenspoorlijnen, die Rotterdam Rail Feeding heeft overgenomen)

GWSM Geldersche Westfaalsche Stoomtram-Maatschappij nv (1905-1930), daarna voortgezet als GWTM, zie aldaar

GWTM Geldersche Westfaalsche Tramweg-Maatschappij nv (1930-1954), voorh. GWSM, zie aldaar

GWV Güterwagenvorschriften (D)

GZR signal relay (seinrelais voor seinbeeld geel of groen)

GZXR Signal Special Exit Relay (seinstuurrelais voor de keuze geel knipper of beter)

H

H handbediening (bedrijfstoestand CTA)

H herfstcriterium (rijweginstelling bij gladde sporen)

H halt (sein voor zware goederentreinen); seinbeeld van H-sein, zie aldaar

H classificatie voor speciale gesloten goederenwagens

H wagen voor vervoer van boomstammen (“houtwagen”)

H instructiemotorwagen

h herroep rijweg

h geschikt voor vervoer van staalrollen, die dwars op de rijrichting geplaatst worden (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

H2 kleine revisie (van treinstellen)

H2+ uitgebreide kleine revisie (van treinstellen), waarbij het treinstel tevens wordt overgeschilderd en/of van ATB wordt voorzien

H2-revisie zie H2

H3 grote revisie (van treinstellen)

HA Stoomtram Haarlem–Alkmaar (1896-1924)

HABD Hot Axle Box Detector

hagt Sp hoofdagent Spoorwegpolitie

hahob halfautomatische halve-overweg-boominstallatie

haki halfautomatische knipperlichtinstallatie

HAL Heavy Axle Load

hali halfautomatische

lichtinstallatie voor overwegen (voorh. havió)

haob halfautomatische overpadboominstallatie

HART Hazard Area Response Team (van Ambulance Amsterdam; komt in actie bij chemische, biologische, radiologische en nucleaire incidenten), zie CBRN

Hasp Hanzespoorlijn tussen Lelystad en Zwolle (de verkortingen HI en HZL worden ook gebruikt)

havió halfautomatische verkeerslichtinstallatie voor overwegen, zie hali

HAWA Hannoversche Waggonfabrik AG (fabrikant van o.a. rijtuigen Mat '24)

HAZOP Hazard and Operability study (veiligheidsanalyse van Pro-Rail)

HB Hollandsche Buurtspoorwegen nv (1895-1935); overgenomen door de BBA, zie aldaar

HB bagagewagen (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HB Hondenbrigade (van de Spoorwegpolitie)

hb handbediening / handbediend

HBB NS Houtbereidingsbedrijf (te Dordrecht), ook aangeduid als Hbi of HBI (Houtbereidingsinrichting); vanaf 1992 Houtverwerkingsbedrijf, zie HVB

HBD hotboxdetectiesysteem

Hbf Hauptbahnhof (Duits hoofdstation)

hbhob handbediende halve overwegboominstallatie

Hbi NS Houtbereidingsinrichting Dordrecht (de schrijfwijze HBI werd ook gebruikt), zie HBB

hbki handbediende knipperlichtinstallatie

HBS Haagsche Buurtspoorwegen nv (sinds 1927); beheermaatschappij voor alle niet-Haagse lijnen van de HTM, zie aldaar

HBT Handboek Treindienstleider

HBV Handboek Verkeersleider

hbw hefbordeswagen (voor werkzaamheden aan de bovenleiding)

HC trein die High Cubecontainers vervoert (Hoge Containers buiten profiel)

HC reizigersrijtuig 2e klas (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

hc hoofdconductor

HCCL Hudswell, Clarke and Company Limited, Leeds (fabrikant die o.m. de tenderlocomotieven bouwde van de serie NS 8800)

H Cst chef van een hoofdstation (de schrijfwijze H.Cst. is ook gebruikt)

hcvsp hoofdcommissaris van Spoorwegpolitie

HCW Hollandsche Constructiewerkplaatsen nv te Leiden (fabrikant van o.a. ketelwagens voor de NS)

HD reizigersrijtuig 1e klas (afkorting in ge-

bruik bij de Belgische spoorwegen)

HDIR Hoofddirectie van de Nederlandse Spoorwegen, ook wel “Directie algemeen” genoemd, zie Da

HD-rem hogedrukrem

HDS dienstoverzicht (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

heavyrail aanduiding voor spoorssystemen waar treinen met grote aslasten en tonmetergewichten kunnen rijden (de verkorting HR wordt ook gebruikt)

HEC Hunslet Engine Company, Leeds (fabrikant van locomotieven, o.a. de tenderlocomotief NS 8826)

HEEMAF Hengelosche Electriche en Mechanische Apparaten Fabriek nv (fabrikant van de elektrische installatie voor o.a. de Hondekop-treinstellen en de loc-series 1200 en 2200/2300)

HEP elektrische treinvoorziening (“head-end power”; elektriciteitsdistributiesysteem op een reizigerstrein, dat bij getrokken treinen wordt gevoed vanuit de locomotief), zie ook ETS

HERMES Handling through European Railways Messages Electronic System

HEROE Harmonisation of European Rules for Operating ERTMS

HESM Hollandsche Electriche Spoorweg

Maatschappij nv (1898-1936)

Hfbf Hafenhof (D)

hfdspw hoofdspoorweg

Hf-Signal Hauptform-signal (semafoor of armsein in gebruik als hoofdsein; ook bekend als Form-Hauptsignal) (D)

HG goederenwagen (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HG geladen of te lossen wagen (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

Hgb Hoofdgebouw van de spoorwegen te Utrecht (voorh. Hoofdadministratiegebouw genoemd). De schrijfwijzen hgb en HGB worden ook gebruikt

Hgb 1 Hoofdgebouw 1 van de spoorwegen (uit 1871) aan het Moreelsepark te Utrecht. De schrijfwijzen HGB 1 en HGB I worden ook gebruikt

Hgb 2 Hoofdgebouw 2 van de spoorwegen (uit 1895, genaamd Tulpenburgh) aan het Moreelsepark te Utrecht. De schrijfwijzen HGB 2 en HGB II worden ook gebruikt

Hgb 3 Hoofdgebouw 3 van de spoorwegen (uit 1921, bijgenaamd De Inktpot) aan het Moreelsepark te Utrecht. De schrijfwijzen HGB 3 en HGB III worden ook gebruikt

Hgb 4 Hoofdgebouw 4 van de spoorwegen (uit

1990) aan de Laan van Puntenburg te Utrecht. De schrijfwijzen HGB 4 en HGB IV worden ook gebruikt

Hgbf Hauptgüterbahnhof (Duits goederenhoofdstation)

HGB I zie Hgb 1

HGB II zie Hgb 2

HGB III zie Hgb 3

HGB IV zie Hgb 4

HGK Häfen und Güterverkehr Köln AG (spoorgoederenvervoerder, sinds 1992)

HGST Hoofdinspecteur-Generaal der Spoor- en Tramwegen (van het Rijkstoezicht op de Spoorwegen)

HGV Heavy Goods Vehicle (classificatie voor zware goederenwagens)

HGV Hochgeschwindigkeitsverkehr (Duits netwerk van hogesnelheidslijnen, ook wel aangeduid als HGV-Netz)

HH Tram Helder-Huisduinen nv (1895-1917), zie HH I, HH II

HH Heavy Haul (aanduiding voor spoorbaan die ontworpen is voor zwaar trekkende voertuigen, of spoorstaafbevestigingen die hiervoor ontworpen zijn)

HH kolenwagen (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

hh bestemd voor vervoer van staalrollen, die staand vervoerd worden (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

hhh bestemd voor ver-

voer van staalrollen, die in de lengterichting van de wagen geplaatst worden (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

HH I Tram Helder–Huisduinen nv (1895-1910)

HH II Tram Helder–Huisduinen nv (1910-1917)

HHPI Heavy Haul Power International GmbH (Duitse goederenvervoerder, sinds 1999), ook actief op het Nederlandse spoorweg-net

HHT handheld terminal (in gebruik op Betuwe-route en Hanzelijn)

HHVO Stoomtram 's-Hertogenbosch–Helmond–Veghel–Oss nv (1920-1935); voortzetting van de sBH (zie aldaar); overgenomen door de BBA (zie aldaar). De afkorting sHHVO is ook gebruikt

HIAB Hydrauliska Industri AB (Zweedse fabrikant van hydraulische kranen, o.a. gebruikt op locomotoren van de NS)

HIAB-kraan zie HIAB

HIJSM Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij nv (1837-1938; opgegaan in de NS). Tot 1930 werd de afkorting HSM gebruikt

HIJSM Haarlem IJmuidense Spoorweg Maatschappij (2000-2011)

Hikg Hildebrand-Knorr-Güterzugbremse (bep. type remsysteem voor goederentreinen)

Hikp Hildebrand-Knorr-Personenzugbremse (bep. type remsysteem voor reizigerstreinen)

Hik-rem Hildebrand-Knorr rem (bep. type luchtrem)

HIMA Hildebrandt Mannheim (leverancier van het PLC Interlocking systeem, zie aldaar)

HIOB bep. type hefbor-deswagen voor onderhoud aan de bovenleiding (“Hubarbeits-bühnen-Instandhaltungsfahrzeug für Oberleitungsanlagen”)

HIPPS HERMES International Planning and Production System

(planning- en sturings-systeem voor het internationale goederenvervoer per spoor), zie HERMES

HIR Handboek Incidentmanagement Rail (voorh. Calamiteitenplan Rail, zie CPR)

Hispr Hoofdinspecteur (van de NS)

hivsp hoofdinspecteur van Spoorwegpolitie

HK trein (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HKC werktrein (“chantier”) (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HKF facultatieve trein (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HKM goederentrein (“marchandises”) (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HKN nachttrein (“nuit”/

“nacht”) (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HKOP Stichting Mat '54 Hondekop-vier

HKS extra trein (“supplémentaire”) (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HKT troepentrein (“troupes”/“troepen”) (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HKV reizigerstrein (“voyageurs”) (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HKX exprestrein (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HKY eerste trein (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HKZ laatste trein (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HL Hoekse Lijn (Schiedam–Hoek van Holland Strand)

HL locomotief (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HI Hanzelijn (tussen Lelystad en Zwolle). De verkortingen Hasp en HZL worden ook gebruikt

HLD baandiesellocomotief (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HLD 51 aanduiding voor diesel-elektrische locomotieven reeks 51 van de NMBS, o.a. ingezet voor TEE-treinen tussen Amsterdam en Brussel

HLD 53 aanduiding voor diesel-elektrische

locomotieven reeks 53 van de NMBS, o.a. ingezet voor goederentreinen tussen de Maasvlakte en Athus

HLD 54 aanduiding voor diesel-elektrische locomotieven reeks 54 van de NMBS, o.a. ingezet voor TEE-treinen tussen Amsterdam en Brussel

HLD 55 aanduiding voor diesel-elektrische locomotieven reeks 55 van de NMBS, o.a. ingezet voor zware goederentreinen tussen Genk en Sloehaven en tussen de Maasvlakte en Athus

HLD 60 aanduiding voor diesel-elektrische locomotieven reeks 60 van de NMBS, o.a. ingezet voor goederentreinen tussen Zelzate en Terneuzen

HLD 62 aanduiding voor diesel-elektrische locomotieven reeks 62 van de NMBS, later ook in gebruik bij ACTS

HLD 77 aanduiding voor diesel-hydraulische locomotieven reeks 77 van de NMBS die als baanlocomotief worden ingezet, o.a. voor goederentreinen via de IJzeren Rijn

HLE elektrische locomotief (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HLE 11 aanduiding voor elektrische locomotieven reeks 11 van de NMBS, die speciaal gebouwd waren voor het trekken/duwen van de

Beneluxtreinen tussen Amsterdam en Brussel

HLE 15 aanduiding voor elektrische locomotieven reeks 15 van de NMBS, die o.a. tussen Amsterdam en Brussel werden ingezet

HLE 25 aanduiding voor elektrische locomotieven reeks 25 van de NMBS, waarvan er een aantal werden omgebouwd tot tweespannings-locomotief, zodat deze ook in Nederland konden rijden

HLE 28 aanduiding voor elektrische locomotieven reeks 28 van de NMBS, o.a. ingezet voor de Beneluxtreinen tussen Amsterdam en Brussel

HLR rangeerdiesel locomotief (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HLR 73 aanduiding voor diesel-hydraulische rangeerlocomotieven reeks 73 van de NMBS, later ook in gebruik bij Rotterdam Rail Feeding

HLR 77 aanduiding voor diesel-hydraulische rangeerlocomotieven reeks 77 van de NMBS, die uitgerust zijn met ATB zodat ze ook in Nederland kunnen rijden

HLS herstellen rijrichting linkerspoor

HL-Signale Licht/haupt- und Lichtvorsignale (combinatiesysteem van lichtseinen: hoofd- en voorseinen). De schrijfwijze HI-Signale is ook gebruikt (D)

HLT locomotief met tender ("tendre"/"tender") (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

hlt halte

HITgM Haarlemsche Tramweg-Maatschappij nv (1904-1948)

HITyM Haarlemsche Tramway-Maatschappij nv (1878-1904)

HLV stoomlocomotief ("locomotive à vapeur"; niet-officiële afkorting, in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HLZ diesellocomotief (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HM meubelwagen (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HMA Holec Machines en Apparaten bv (fabrikant van o.a. elektrische installaties en tractiemotoren voor spoorwegmaterieel)

hmt hoofdmonteur

hmt ae hoofdmonteur materieel ATB en elektronica

hmt EV hoofdmonteur energievoorziening

hmt mat d hoofdmonteur materieel diesel

hmt mat e hoofdmonteur materieel elektrisch

hmt Sw hoofdmonteur Seinwezen

HMX rijktuig met afdelingen 1e en 2e klas (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HN Locaalspoorwegmaatschappij "Hollandsch Noorderkwartier" nv (1884-1935)

HN ledige wagen of rijtuig (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HOBC High Output Ballast Cleaner (moderne ballasthormachine)

h.o.h. afstand tussen sporen, hart op hart gemeten

Holec samenvoeging van de bedrijfsnamen HEEMAF/Hofstede Crull & Willink en de Electro-technische Industrie voorheen Willem Smit & Co. (fabrikant van de elektrische installatie van treinstellen zoals DD-AR, DD-IRM, DM'90, ICM, IRM en SGM), zie HMA

HOV Hoogwaardig Openbaar Vervoer (project van de rijksoverheid, gericht op de ontwikkeling van openbaar vervoer dat aan hoge eisen voldoet op het gebied van de doorstroming, dus met een hoge gemiddelde rijsnelheid, bijv. RandstadRail en treindiensten van Blauwnet)

HOvD Hoofdofficier van Dienst (van de brandweer), ook genoemd: Algemeen Commandant Brandweezorg, zie AC-B

HOVH project Hoogwaardig Openbaar Vervoer Hilversum

HOV-lijn lijn in stads- en streekvervoer volgens het concept Hoogwaardig Openbaar Vervoer (zie HOV). Dit is inclusief metro- en light-

railvervoer, zoals R-net en RandstadRail

HOV-net hoogwaardig openbaar vervoernet (in het kader van het project Hoogwaardig Openbaar Vervoer)

HP trein die Huckepackwagens vervoert (buiten profiel)

HP hoofdpост (in NX-beveiliging)

HP platte wagen (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

Hp Haltepunkt (Duitse halte)

HPCE hoofdpост controle-eenheid (computer en software van EBP welke in contact staat met de onderposten)

HPM High Performance Milling (bep. methode voor het slijpen en herprofilen van spoorstaven)

HP-POR Hoofdpост Power-Off Relay (hoofdpост spanningsbewakingsrelais)

HPS Hulpplan/Plan Secours (dit heeft tot doel om d.m.v. een aangepaste treindienst de gevolgen van een verstoring te beperken) (B)

Hp-Signale Hauptsignale (hoofdseinen) (D)

HPSS High Performance Switch System (bep. type wisselsteller)

HQ open voertuig (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HQE gesloten voertuig (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HR zie heavyrail

HR Holland Railconsult (verzelfstandigd voormalig Ingenieursbureau NS)

HR seinstuurrelais voor seinbeeld geel ('home relay')

HR Huishoudelijk Reglement voor de bij de hoofdadministratie in gebruik zijnde gebouwen (C 1407)

H-rapport rapport van hermeting van een spoorstaafdefect

HRC Holland Rail Container bv (dochteronderneming van de NS)

HRK Herik Rail bv (2003-2014); spoorwegonderneming gespecialiseerd in chartertreinen en goederenvervoer

HRN hoofd railnet (afkorting vooral in gebruik bij Ministerie I en M)

HRN Historisch Railvervoer Nederland

Hr-Signale Hornruffsignale (fluitseinen) (D)

Hrtl Havenbedrijf De Rietlanden in Amsterdam (dochteronderneming van de Staatsmijnen)

HS hoogspanning

HS Hollands Spoor (station Den Haag -), zie Gv

HS hoofdstation (zoals Groningen -), afkorting vooral gebruikt door stads- en streekvervoerbedrijven, zie hstn

HS mechanische beveiliging, type HSM (Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij)

Hs Hauptperrsignal (D)

HSA High Speed Alliance Beheer nv (exploitatie maatschappij voor de treindienst op de HSL Zuid)

H-sein lichtsein dat zware goederentreinen opdraagt halt te houden

HSFV High Speed Freight Vehicle (classificatie voor goederenwagens, geschikt voor hoge snelheden)

HSG High Speed Grinding (het met hoge snelheid slijpen van spoorstaven d.m.v. een speciale slijptrein, met een werksnelheid tot 80 km/u)

HSIJ Hoogovens Stoom IJmuiden (sinds 1973)

HS-kast hoogspanningskast

HSL Hamburger Schienen Logistik GmbH (Duitse goederenvervoerder, ook in Nederland actief middels HSL Nederland bv)

HSL High Speed Line / hogesnelheidslijn

HSL0 deel van het Belgische hogesnelheids-treinproject, van Brussel Zuid naar Gent St. Pieters

HSL1 Belgische gedeelte van de hogesnelheidslijn die Brussel via Rijsel (Lille) met Parijs en Londen verbindt

Hsl1 HSL Zuid (hele gebied)

HSL2 deel van de oostelijke tak van het Belgische hogesnelheids-treinproject, tussen Leuven en Ans

Hsl2 HSL Noord (Zuiderzeelijn, hele gebied)

HSL3 deel van het Belgische hogesnelheids-treinproject, van Chênée (Luik) naar de Duitse grens. De schrijfwijze Hsl3 is ook gebruikt

HSL4 deel van het Belgische hogesnelheids-treinproject (het Belgische gedeelte van de HSL Zuid) van Brussel naar de Nederlandse grens. De schrijfwijze Hsl4 is ook gebruikt

HSL Nederland HSL Nederland bv (Nederlandse vestiging van de Duitse goederenvervoerder Hamburger Schienen Logistik)

HSL Noord Zuiderzeelijn, hogesnelheidslijn van Schiphol naar Groningen (afgeblazen)

HSL Noord aanduiding voor de HSL4 in België (niet te verwarren met de aanduiding voor de Nederlandse Zuiderzeelijn)

HSL Oost Hogesnelheidslijn Amsterdam – Utrecht – Arnhem – Duitse grens (afgeblazen)

HSL (VTB) voertuigbediener hogesnelheidslijn (de afkorting VTB-HSL wordt ook gebruikt)

HSL Zuid Hogesnelheidslijn Schiphol – Rotterdam – aansluiting Breda – Belgische grens

HSM Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij nv (1837-1938; opgegaan in de NS). Vanaf 1930 werd de afkorting HIJSM ge-

bruikt

hspl hersporingsleider

HSR High Speed Rail / High Speed Railway (aanduiding voor spoorbaan welke geschikt is voor hoge snelheden)

HST High Speed Train / hogesnelheidstrein

Hst Haltestelle (Duitse halte)

hstn hoofdstation

HS-toestel handelinrichting voor bloktoestellen, model HSM (Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij)

HSTR High Speed Track Recording (spoorstaafonderzoek dat met hoge snelheid door een speciale meettrein kan worden verricht)

HSTRC High Speed Track Recording Coach (meettrein die spoorstaafonderzoek kan verrichten met hoge snelheid)

HST-VEM Hogesnelheidstrein Vervoers-exploitatie Maatschappij nv (dochteronderneming van de NS), later: Thalys Nederland nv, zie TN

hswi hoofdspoorweginfrastructuur (de schrijfwijze HSWI wordt ook gebruikt)

HT tender (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HTC Hovers Constructie Tilburg nv (fabrikant van spoorwegmaterieel, o.a. van de Staatsmijnen). Opvallend is de volgorde van de letters in de afkorting: logischerwijs zou het HCT

moeten zijn, maar men vond de T in het midden mooier staan in het fabriekslogo

HTM Haagsche Tramweg Maatschappij nv (sinds 1887)

HTRS Husa Transportation Railway Services Nederland bv (2010-2014); voorh. ACTS, zie aldaar

HTW Regeling Hijs-, Hef- en Transportwerktuigen en -gereedschappen (C 6581)

htwt haltewachter

HTyM Haagsche Tramway-Maatschappij nv (1867-1873; voortzetting van de Dutch Tramway Company, zie DTC); overgenomen door de Société Anonyme des Tramways de La Haye, zie TH

H-type classificatie voor speciale gesloten goederenwagens (bijv. wagens met schuifwanden)

HUSA Husa Transportation Group bv ('husa' betekent 'gans' in het Tsjechisch, en slaat op de naam van de eigenaar van het bedrijf, Van Gansewinkel), zie HTRS

HV hulpverleningsvoertuig

HV Stoomtramweg Hansweert-Vlake (1913-1933)

HV reizigersrijtuig ("voyageurs") (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HV-1 hulpverleningsvoertuig groot

HV-2 hulpverlenings-

voertuig klein

HVB Houtverwerkingsbedrijf (van de NS, te Dordrecht); tot 1992 Houtbereidingsinrichting genoemd, zie Hbi; vanaf 1998 ImproRail bv. De schrijfwijze Hvb is ook gebruikt

HVB Hauptverwaltung der Deutschen Bundesbahn (hoofdkantoor van de Duitse spoorwegen)

HVL Hoofdverkeersleiding (in Utrecht)

hvlpci heuvelprocesleider

HVO-motoren dieselmotoren die lopen op Hydrotreated Vegetable Oil ofwel biodiesel (zoals in de WINK-dieseltreinstellen van Arriva)

H/V-Signale Haupt-/Vorsignale (de schrijfwijze HV-Signale is ook gebruikt) (D)

Hvspl Havenspoorlijn (tussen IJsselmonde en Rotterdam Maasvlakte)

HVT Handreiking Voorbereiding Treinincidentbestrijding

HVV Tramweg-Maatschappij 's-Hertogenbosch-Vught-Voorburg nv (1920-1937; vanaf 1929 alleen busbedrijf); overgenomen door de BBA, zie aldaar. De afkorting sHVV is ook gebruikt

HW wagen voor wol en katoen (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

HW Henschel-Werke (fabrikant van locomotieven, o.a. voor NS, Strukton en VolkerRail)

HWA Hauptwagenamt (D)

HWD Hot Wheel Detector (sensor langs de spoorbaan die hete wielen detecteert, die bijv. worden veroorzaakt door vaste remmen)

HWst Hauptwerkstatt (Duitse hoofdwerkplaats)

HWV Hamburger Waggonvermietung GmbH (D)

HZL Hanze(spoor)lijn tussen Lelystad en Zwolle. De verkortingen Hasp en Hl worden ook gebruikt

HZSM Haarlem-Zandvoort Spoorweg Maatschappij nv (1880-1925); opgegaan in de HSM, zie aldaar

I

I classificatie voor koelwagens

I aanduiding voor integrale rijweginstelling

i wagen met lage laadvloer / wagen bestemd voor het vervoeren van objecten die het laadprofiel zouden overschrijden als ze op normale goederenwagens geladen zouden worden (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

IAM informatie aan machinisten

IARO International Air Rail Organisation / Internationale Organisatie voor Luchthaven-Spoorverbindingen

IB Ingenieursbureau NS

IB Inspecteur Baan

IB infrabezetting (in de dienstregeling of bij capaciteitsverdeling)

ib infrabeheer(der)

ib individuele bediening per infra-element

IB-conflict infrabezettingsconflict (in de dienstregeling)

IBGS Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen

IB-kabel interlokale blokkabel t.b.v. treinbeveiligingsinstallaties (een voor telecommunicatie en Seinwezen gemeenschappelijk gebruikte kabel)

IB-KKT Ingenieursbureau Kritische Kerntaken Treinbeveiliging

IBNR Internationale Bahnhofsnummer (D)

IBO informatie bij ontregelingen

IBO Integratie Betuwe Oost (vervoersintegratieproject voor de treindienst Arnhem–Tiel)

IBP Infrabeschikbaarheidsplanning (van ProRail Inframangement)

IC intercity

Ic Interne Accountants Afdeling (van de NS)

Ic 1 Interne Accountants Afdeling, sectie 1: Accountantscontrole NS (in 1958)

Ic 2 Interne Accountants Afdeling, sectie 2: Accountantscontrole Dochtermaatschappijen (in 1958)

IC 3 intercitymaterieel (elektrische driewagentreinstellen, bijgenaamd “Koploper” of “Doorloopkop”), zie ICM, Plan Z

Ic 3 Interne Accountants Afdeling, sectie 3: Controle der baten, alsmede van stations en kantoren Van Gend en Loos (in 1958)

IC+ Intercity Plus-project (aanduiding voor een tweetal projecten van de NS, uit 1978-1979 en 1995-1999, met als doel om door de inzet van luxere intercitytreinen meer reizigers aan te trekken; bijgenaamd “de verwentrein”)

ICB afdeling Incidentenbestrijding (van ProRail)

ICB afdeling InfraConfiguratiebeheer (van ProRail)

ICB International Container Bureau (in Parijs), zie BIC

IC-B Intercity Brussel-Amsterdam

icb'ers medewerkers van de afdeling Incidentenbestrijding (van ProRail)

IC-Direct intercity treinserie 900 tussen Amsterdam en Breda

ICE Duitse ICE-trein (Inter City Express)

ICF Intercontainer-Interfrigo SA (bedrijf voor internationaal container- en koeltransport per spoor)

ICIT Interministerial Conference for Infrastructure and Transport (Interministeriële Conferentie voor Infrastructuur en Transport)

ICK Intercityrijtuig Korte termijn (rijtuigen, voor korte termijnen door NSR gehuurd van de Duitse spoorwegen)

ICK-rijtuig zie ICK

ICL InterCity Lease (aanduiding voor getrokken IC-materieel, geleasd van de DB)

ICM intercitymaterieel (elektrisch driewagentreinstel, bijgenaamd “Koploper” of “Doorloopkop”), zie Plan Z

ICM-0 aanduiding voor de protoserie van zeven driedelige treinstellen ICM uit 1977, nummers 4001-4007

ICM-0 III zie Plan Z0

ICM-1 elektrische driewagentreinstellen, nummers 4011-4050 (later veranderd in ICMm-1)

ICM-1 III zie Plan Z1
ICM-2 elektrische driewagentreinstellen, nummers 4051-4097 (later veranderd in ICMm-2)
ICM-2 III zie Plan Z2
ICM-3 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 4201-4230 (later veranderd in ICMm-3)
ICM-3 IV zie Plan Z3
ICM-4 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 4231-4250 (later veranderd in ICMm-4)
ICM-4 IV zie Plan Z4
ICM-III intercitymaterieel (elektrische *driewagentreinstellen*; hieronder vallen ICM-0, ICM-1 en ICM-2), zie Plan Z
ICM-IV intercitymaterieel (elektrische *vierwagentreinstellen*; hieronder vallen ICM-3 en ICM-4), zie Plan Z
ICMm gemoderniseerde ICM-treinstellen van NSR (“ICM modern”), waarbij de doorloopkoppelen zijn vervangen door afdekplaten
ICMm-1 elektrische driewagentreinstellen, nummers 4011-4050 (“Intercitymaterieel modern”, voorh. ICM-1)
ICMm-2 elektrische driewagentreinstellen, nummers 4051-4097 (“Intercitymaterieel modern”)
ICMm-3 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 4201-4230 (“Intercitymaterieel modern”)
ICMm-4 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 4231-4250

(“Intercitymaterieel modern”)
IC-net intercitynet
ICNG Intercity Nieuwe Generatie (vanaf 2020), elektrische vijf- en achtwagentreinstellen van het type Coradia Stream, bijgenaamd “Wesp”, gebouwd door Alstom, resp. nummers 3101-3149 en 3201-3320
ICNG-V elektrische vijfwagentreinstellen Intercity Nieuwe Generatie, nummers 3101-3149
ICNG-VIII elektrische achtwagentreinstellen Intercity Nieuwe Generatie, nummers 3201-3320
Icom Inkoopcommissie NS-concern
ICR *intercityrijtuig* (getrokken materieel)
ICR-1 intercityrijtuigen voor de Beneluxdienst (afgeleverd 1980-1982), ook wel “ICR-buurland” genoemd
ICR-2 intercityrijtuigen voor binnenlands verkeer (gebouwd 1980-1982), ook wel “ICR-binnenland” genoemd
ICR-3 intercityrijtuigen voor de Beneluxdienst (gebouwd 1986-1987), ook wel “ICR-Benelux” genoemd
ICR-4 intercityrijtuigen voor de Beneluxdienst, tevens inzetbaar in Duitsland (in dienst gekomen in 1988), ook wel “ICR-buurland” genoemd
ICR-A ICR-rijtuig met uitsluitend eerste klas

zitplaatsen, ook wel genoemd A-rijtuig voor het Intercity Plus-project
ICR-Benelux zie ICR-3
ICR-binnenland zie ICR-2
ICR-buurland zie ICR-1, ICR-4
ICRm gemoderniseerde intercityrijtuigen ICR met airconditioning (“*intercityrijtuig modern*”)
ICRmh intercityrijtuigen ICRm welke geschikt zijn gemaakt voor inzet op de hogesnelheidslijn
ICS Instandhoudings-Concept Spoorinfra
ict ingangscntrole
ICVF internationale vrachtafrekening
IDC Informatiedistributiecentrum in Zwolle
IDC Infra Data Center (van ProRail), zie RILA
IDIT Institut du Droit International du Transport / International Transport Law Institute
IDS indienststellingsdatum (van een traject of baanvak)
IDV internationale douaneverklaring
I&E Staforgaan Interne en Externe Betrekkings (van NS)
I&M zie I en M
I&W zie I en W
I en M Ministerie van Infrastructuur en Milieu
I en W Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
If Dienst van Infrabeheer (van de NS)
If 4 Dienst van Infrabeheer, 4e afdeling: Vastgoed en Geodesie (*in 1992*)

If 6 Dienst van Infrabeheer, 6e afdeling: Sturing en energievoorziening (*in 1992*)

IFF Institute of Freight Forwarders

ifm informatrice

IFO bep. type rijtuig voor onderhoud aan de bovenleiding (“Instandhaltungsfahrzeug für Oberleitungsanlagen”)

IFV Instituut Fysieke Veiligheid (ondersteunt veiligheidsregio's, onder meer bij rampenbestrijding, en ontwikkelt regelgeving, o.a. op het gebied van spoorincidentbestrijding)

ifvw informatieverwerking

IGBT Insulated Gate Bipolar Transistor-aandrijftechniek (van V-IRM-treinstellen). Wordt ook genoemd: Tractie-installatie IGBT

IGO Integratie Gelderland Oost (vervoersintegratieproject tussen de NS en streekvervoerbedrijf GSM)

IGP Inbeheername Grote Projecten (van ProRail)

IGS Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (van de brandweer)

IGST Inspecteur-Generaal der Spoor- en Tramwegen (te 's-Gravenhage)

IGVW Regeling betreffende Immatriculatie en Gebruik van Verhuurde NS-Wagens (C 7307)

IJL IJssellijn (spoorlijn Arnhem–Deventer–Zwolle)

IJR IJzeren Rijn (spoorlijn van Antwerpen via Hamont en Roermond naar Rheydt). De schrijfwijze YR is ook gebruikt

IJSM IJs(s)el Stoomtramweg-Maatschappij nv (1882-1891; op de aandelen van de maatschappij stond de naam gespeld als “IJsel” en op het briefpapier als “IJssel”). Rotterdamse lijnen overgenomen door de RTM, de overige lijnen door de MET, zie aldaar

IJzSM IJzendijksche Stoomtramweg Maatschappij nv (1889-1912), opgegaan in de ZVTM, zie aldaar

IL intrekken lastgeving
ilb (reis- en) inlichtingenbureau

ILGGRI International Liaison Group of Government Railway Inspectorates (Internationale Verbindingsgroep van Spoorweginspecties van de Overheden)

ILT Inspectie Leefomgeving en Transport (voorh. IVW)

IM Afdeling Inframangement (van ProRail)

Im Centrale Inkoop- en Magazijndienst (van de NS), later: Inkoop- en Magazijndienst, daarna: Dienst Inkoop en Magazijnen. De schrijfwijze IM is ook gebruikt

Im 1 Centrale Inkoop- en Magazijndienst, 1e afdeling: Inkoop (*in 1953*);

Inkoop- en Magazijndienst, 1e afdeling: In-

koop – Bevoorrading, Douane-, Transport- en Algemene Zaken (*in 1966*);

Dienst Inkoop en Magazijnen, 1e afdeling: Inkoop (*in 1989*)

Im 2 Centrale Inkoop- en Magazijndienst, 2e afdeling: Magazijndienst (*in 1953*);

Inkoop- en Magazijndienst, 2e afdeling: Beheer Magazijnen, Bestelling Rollend Materieel NS en Dochterondernemingen, Verkoop (*in 1966*);

Dienst Inkoop en Magazijnen, 2e afdeling: Magazijnen (*in 1989*)

IM&T NS Informatie-Management & Technologie

IMR Integraal Management Railprocessystemen

IMS Infrastructure Maintenance System (Bombardier)

IM Spoor Informatie-Model Spoor (binnen het programma Spoor-Data van ProRail)

IMV Installatie- en MontageVoorschriften voor Seinwezen-, telecommunicatie- en energievoorzienings-installaties (C 5523)

InduSi Induktive Zug-sicherung (Duitse ATB)

INESS Integrated European Signalling System

INFRABEL Gestionnaire de l'Infrastructure des Chemins de fer belges / Infrastructuurbeheerder van de Belgische spoorwegen (de schrijfwijze

Infrabel wordt ook gebruikt)

I-normen normen (opgesteld door Railned afdeling Spoorwegveiligheid) betreffende Infrastructuur

insp inspectie / inspecteur

Insp OOV Inspectie Openbare Orde en Veiligheid

Insp V&W zie IVW

instr instructeur

instr instructie

INT internationale reizigerstrein

int internationaal

Integras *Integratie* openbaar vervoer Groningen–Assen (project van de Rijksverkeersinspectie)

INTEGRO *Integratie* spoorlijnen Groningen–Delfzijl/Roodeschool en busnet (project, tevens bekend als *Integratie* openbaar vervoer Groningen). De schrijfwijze Integro is ook gebruikt

INTERCONTAINER Société Internationale pour le Transport par Transcontainers

INTERFRIGO Société Ferroviaire Internationale de Transports Frigorifiques (Internationale Maatschappij voor Spoorwegkoeltransport)

INTRAIN Integreeren Rangeren en Inspecteren

INTtel *Integratie telecommunicatie* (communicatiesysteem binnen Post21 treindienstleiding, dat een koppeling verzorgt tussen de vaste

telefoniesystemen op de verkeersleidingsposten van ProRail en het GSM-R netwerk). De schrijfwijze INTTEL wordt ook gebruikt. Tevens wordt de foutieve schrijfwijze INTel vaak gebruikt, zelfs in publicaties

IO Incidentele Onttrekkingen (van railinfra-capaciteit, t.b.v. werkzaamheden)

IOM Interne Orde Maatregelen (van NS) (C 1403)

IPAAB International Passenger and baggage Accounts Auditing Body (van de UIC), ook genoemd: Audit Body for International Passenger Traffic Accounting

IPS project *Informatieportaal* Spoordata (van ProRail)

IR interregiotrein

IRAC Interregionale Brandweer Alarmcentrale

IRCA International Railway Congress Association, zie AICCF

irep in reparatie

IRIS International Railway Industry Standard

IRIS project *Verbetering Informatie Railinfrastructuur* (van ProRail)

IRM interregiomaterieel

IRM Inzet Referentie Materieel (in het VKL-systeem)

IROS Intelligent ReizigersOmroepSysteem

IRP Imperfect Repair Process (term gebruikt in het kader van de analyse van storingen in

spoorwegbeveiligings-systemen), zie RAMS

IRS International Railway Standards (opgesteld door de UIC)

IRT Institut de Recherche des Transports

IRT Integrated Reservation Ticket

IRTHP International Rail Ticket Home Printing

IS Inspecteur Seinwezen (de afkorting SWI is ook gebruikt)

Is Dienst van Infrastructuur (van de NS). De spelling “Infrastructuur” is ook gebruikt

Is 1 Dienst van Infrastructuur, 1e afdeling: Algemeen Beheer en Secretariaat (*in 1987*)

Is 2 Dienst van Infrastructuur, 2e afdeling: Financiën en Stuurmiddelen (*in 1987*)

Is 3 Dienst van Infrastructuur, 3e afdeling: Planning (*in 1978*); Grote werken (*in 1985*); Projectontwikkeling en Planning (*in 1987*)

Is 4 Dienst van Infrastructuur, 4e afdeling: Projektontwikkeling (*in 1978*);

Spoorwegbouw en Kunstwerken (*in 1989*)

Is 5 Dienst van Infrastructuur, 5e afdeling: Spoorwegbouw en Kunstwerken (*in 1987*); Elektrotechniek (*in 1989*)

Is 6 Dienst van Infrastructuur, 6e afdeling: Elektrotechniek (*in 1987*);

Gebouwen, Stedebouw

en Vormgeving (*in 1989*)

Is 7 Dienst van Infrastructuur, 7e afdeling: Gebouwen, Stedebouw en Vormgeving (*in 1987*);

Bovenbouw (*in 1989*)

Is 8 Dienst van Infrastructuur, 8e afdeling: Bovenbouw (*in 1983*)

Is 9 Dienst van Infrastructuur, 9e afdeling: Instandhouding elektrische installatie (*in 1978*);

Instandhouding elektrische installaties (*in 1987*);

Meettechnische afdeling (*in 1989*);

Service Centrum Electrotechniek (*in 1990*), zie SCE

Is 112 Postbehandeling en Archief (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 1e afdeling: Algemeen Beheer en Secretariaat) (*in 1978*)

Is 115 Administratie Verkeerstechniek, Stedebouw en Projektontwikkeling (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 1e afdeling: Algemeen Beheer en Secretariaat) (*in 1978*)

Is 122 Publiekrechtelijke aangelegenheden (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 1e afdeling: Algemeen Beheer en Secretariaat) (*in 1978*)

Is 232 Besturingsinformatie en Personeelplanning (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 2e afdeling: Finan-

ciën en Stuurmiddelen) (*in 1978*)

Is 303 Verdedigingsvoorbereiding (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 3e afdeling: Planning) (*in 1978*)

Is 512 Moderniserings- en overwegprojecten (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 5e afdeling: Spoorwegbouw en Kunstwerken) (*in 1978*)

Is 513 Spoorwegwerken (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 5e afdeling: Spoorwegbouw en Kunstwerken) (*in 1978*)

Is 515 Baanbouw en Grondmechanica (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 5e afdeling: Spoorwegbouw en Kunstwerken) (*in 1978*)

Is 521 Staalbouw (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 5e afdeling: Spoorwegbouw en Kunstwerken) (*in 1978*)

Is 522 Brugonderhoud hgb (incl. liften, roltrappen e.d.) (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 5e afdeling: Spoorwegbouw en Kunstwerken) (*in 1978*)

Is 627 Overwegen (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 6e afdeling: Elektrotechniek) (*in 1978*)

Is 628 Bedieningsvoorschriften (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 6e afdeling: Elek-

trotechniek) (*in 1978*)

Is 701 Regulatie (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 7e afdeling: Gebouwen, Stedebouw en Vormgeving) (*in 1978*)

Is 815 Mechanisch wegonderhoud en wisselverwarming (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 8e afdeling: Bovenbouw) (*in 1978*)

Is 843 Houtbereidingsinrichting (Dordrecht) (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 8e afdeling: Bovenbouw) (*in 1978*), zie Hbi, HBB

Is 844 Grinderij (Linne) (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 8e afdeling: Bovenbouw) (*in 1978*), zie Lng

Is 845 Crailoo Stapelplaats (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 8e afdeling: Bovenbouw) (*in 1978*), zie Cra, Crs

Is 901 Planning en Materiaalvoorziening (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 9e afdeling: Instandhouding elektrische installatie) (*in 1978*)

Is 903 Personeelzaken (onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, 9e afdeling: Instandhouding elektrische installatie) (*in 1978*)

Is 8152 Onderhoud mechanisch gereedschap (onderdeel van de Dienst van Infrastruk-

tuur, 8e afdeling: Bovenbouw) (*in 1978*)

isc ingegoten spoorstaafconstructie

ISIS InformatieSysteem Incidenten Spoorwegveiligheid

ISM Industrieel Smalspoor Museum (in Erica)

I-snh inhaalsnelheid

ISO-container container met standaard afmetingen zoals vastgesteld door de International Organization for Standardization. ISO is daarbij geen acroniem: de organisatie koos voor deze aanduiding vanwege de gelijkenis met het Griekse woord *isos*, dat "gelijk" of "eender" betekent

Ispr Inspecteur (van de NS)

ISV Installatie Voor-schrift (bijv. van een puntstuk van een wissel)

ISVL Informatiesysteem Verkeersleiding

ISZ ontwerpblad Indeling Seinzaal

ITC Internationaal Transport Control (van NS Internationaal)

ITI interlocking-to-interlocking (in het Bombardier beveiligingssysteem)

Itijd insteltijd van een rijweg

ITL ITL Eisenbahn GmbH (Import Transport Logistik)

itr inspectietrein

ITSA International Transportation Safety Association

IT Stations afdeling

van NS waarin de IT (informatietechnologie) voor stations wordt ontwikkeld en beheerd, zoals voor de OV-fiets, fietsparkeren, toiletten en bagagekluisen op stations

ITT International Telephone and Telegraph Corporation (fabrikant van systemen o.a. voor de bediening van wissels en seinen)

I-type classificatie voor koelwagens

IUM Informatie Uitvoering Materieel (VKL-applicatie voor de kilometerregistratie van rijdend materieel)

IU-sporen in- en uitrijsporen

IVA Internationale Vereinigung der Anschlussgleis-Benutzer / International Association of Private Sidings Users, ook genoemd: AIEP/IVA, zie AIEP

IVA Interface Vervoer en Actuele toestand (deelsysteem van Procesleiding Rijwegen)

IVIS Integraal Verkeersinformatie Systeem

IVO Infrastructurele Voorzieningen voor het Onderhoud / Infra(technische) Voorziening voor Onderhoud

IVO-wissel wissel dat dient als InfraVoorziening voor Onderhoud (bedoeld om een trein bij werkzaamheden naar een naastgelegen spoor te kunnen leiden, zodat het treinverkeer niet stil-

gelegd hoeft te worden)

IVS instructie Verkeerd Spoor rijden

IVS integrale veiligheidsstudie

ivsp inspecteur van Spoorwegpolitie

IVT Internationaler Verband der Tarifeure – Organisation der Tarif- und Transportexperten / Association Internationale des Tarifeurs – Organisation des experts des tarifs et des transports

IVW Inspectie Verkeer en Waterstaat, zie ILT

IVW-DR Inspectie Verkeer en Waterstaat Divisie Rail

IVW-TR Inspectie Verkeer en Waterstaat Toezichteenheid Rail

IW instelwijze van een rijweg

IWAG Industrierwagon Gesellschaft (D)

IWP Initieel Werkplan (dagelijkse dienstregeling die door het bureau Dagplan van NSR wordt aangeleverd aan het VKL-systeem)

IZY het budgetmerk van Thalys (IZY is een Franse woordspeling met het Engelse woord "easy")

IZY Thalys het budgetmerk van Thalys, zie IZY

J

J aanduiding voor loopdraaistel (van het Engelse type) van treinstellen en rytuigen Plan AB, Plan C, Plan D

j voorzien van speciale schokbreekinrichting (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

Ja aanduiding voor Jakobs-loopdraaistel met magneetrem (type Stadler) van elektrisch FLIRT treinstel

JADE Joint Accord Double Electric (trein-detectiesysteem dat zelf een fictieve scheidingslas creëert door verschillende frequenties op het spoor te zetten, waardoor blokken ontstaan die door een kortsluiting worden begrensd). De schrijfwijze Jade is ook gebruikt

Javodis bep. type geluidswal (langs het spoor), gemaakt van oud ballastgrind; ontwikkeld door Jansen Voorma Arcadis

Jb aanduiding voor Jakobs-loopdraaistel zonder magneetrem (type Stadler) van elektrisch FLIRT treinstel

JDG Jakobs-draaistel ('Jakobsdrehgestell')

JH-wals Jeumont-Heidmann-wals (tractieregeling, genoemd naar de ontwerpers ervan, toegepast in Benelux-treinstellen Mat '57)

JMV JMV Spoorwegveiligheid bv (opgericht door Jack en Michel

Verbeek)

JPCR Joint Programming Committee for Railways (van CENELEC, zie aldaar).

De schrijfwijze JPC-R wordt ook gebruikt

JPC Rail zie JPCR

J-relais niet fail-safe stuurrelais (o.a. in gebruik als keerautomaat voor rijweginstelling, vooral vanaf perronsporen)

JS Jeumont-Schneider (Franse fabrikant van elektromotoren en elektrische installaties voor spoorwegmaterieel, o.a. voor NS-locomotiefseries 1600 en 2200/2300). De schrijfwijze J-S is ook gebruikt

JUL de mP 'Jules' Eurailscout meettrein voor ATB en GSM-R (gebaseerd op een omgebouwd motorpostrijtuig)

JZ Staforgaan Juridische Zaken (van NS)

Jz Afdeling Juridische zaken (afkorting in gebruik bij NS, NSR en ProRail)

K

K klaarmelden van trein

K aanduiding voor materieel-omloop van e-locs serie 1700 van NSR

K classificatie voor normale platte goederenwagens met separate assen

K voorzien van keuken (in aanduiding voor bep. rijtuigen, bijv. ABKk, BKD)

K Kennzeichen (vaste seinen) (D)

k korte stop

k koprijtuig van treinstel (in rijtuigcodering van treinstellen, bijv. ABvk, mABk, mBkv, sBFk)

KA Kantoorautomatisering NS

KAB Voorschriften betreffende het Kantoor- en Archiefbeheer van NS (C 1404)

KAG Kreisbahn Aurich GmbH (D)

kb koersbord

KBE Köln-Bonner Eisenbahnen (1918-1992; voortzetting van de Cöln-Bonner Kreisbahnen, zie CBK); opgegaan in de HGK, zie aldaar

Kbf Knotenbahnhof (Duits knooppuntstation)

K-blok kunststof remblok

KBT Kwaliteitsbureau Transport (van NSR)

kbt klembout

KBV koppeling tussen 'Beveiliging 21' en VPT

KBV Koolborstelvoorschrift rollend materieel (C 6564)

KBV Nederlandse Katholieke Bond van Vervoerspersoneel (de afkorting NKV is ook gebruikt)

kbw kennisgeving van bijzondere werkzaamheden (de schrijfwijze KBW is ook gebruikt)

KC kaartcontrole

KCE kijktableau controle-eenheid EBP

KCGS Korps Controleurs Gevaarlijke Stoffen

KCO Kort Cyclisch Onderhoud (van treinstellen)

KCS Keyboard Control System (bediensysteem van Siemens uit 1980, met een toetsenbord waarmee voorgeprogrammeerde rijwegen konden worden ingesteld; in gebruik op VL-post Rotterdam)

Kd Kreisdispatcher (D)

kdv kraandrijver

keco ketencoördinator (op Post Rotterdam Goederen/Kijfhoek)

KE-rem bep. type luchtrem voor reizigers- en goederentreinen (Knorr-Bremse mit Einheitswirkung für Personen- und Güterzüge)

KEV koppeling tussen EBS en VPT

Kevi Rail Kees Visser Rail Bruinisse (agent voor de Benelux van WASCOSA goederenwagenverhuur)

KGC grote koelcontainer ("Kühlgroßcontainer")

KG-klep zie KG-kraan

KG-kraan kraan in het lucht gedeelte van de

ATB, ook wel KG-klep genoemd (de K staat daarbij voor kraan en de G is een technische aanduiding voor het ATB-systeem)

KGS controleur gevaarlijke stoffen

KGSO Kerngroep Stafontwikkeling

KHD Klöckner-Humboldt-Deutz AG (fabrikant van locomotieven, o.a. voor Strukton)

KIK Klein Infrastructuur Knelpunt

kio kleine infra-onttrekking (bij geplande werkzaamheden), ook wel Kleine Incidentele Onttrekking genoemd. De schrijfwijze KIO wordt ook gebruikt

Kirow Kirow Kranbau Leipzig GmbH (fabrikant van spoorwegkranen, o.a. voor VolkerRail)

kl klas(se)

klmat klein materieel

KLOK Stichting KLOK (Stichting Klassieke Locomotieven, ook gespeld als "Locomotieven")

KLPD Korps Landelijke Politiediensten

KLPD DOC Korps Landelijke Politiediensten, Dienst Ondersteuning en Communicatie (voorh. CMK)

KLPD Sp Korps Landelijke Politiediensten, Dienst Spoorwegpolitie, zie DSP

KI-Signale Signale für Kleinwagenfahrten (seinen op spoorvoertuigen zoals draisines en railauto's) (D)

kl kolentip
kltr kolentrein
km kilometer / kilometering
KMar Koninklijke Marechaussee
KMG klein mechanisch gereedschap (voor werkzaamheden aan de railinfra)
KMIR Kerngroep Marketing Internationaal Reizigersvervoer
KMR Kerngroep Materieelreiniging
K-MTG Kerngroep Managementteam Goederen
kN kilonewton (eenheid van kracht, ook gebruikt om de trekkracht van locomotieven aan te geven)
KNHS Koninklijke Nederlandsche Hoogovens en Staalfabrieken nv
KNLS Koninklijke Nederlandsche Locaal-Spoorwegmaatschappij Koning Willem III (1887-1920), voorh. NLS, zie aldaar
knoco knooppuntcoördinator
knocon knooppuntcontroller
knoop zie knoco
KNVTO Koninklijke Nederlandse Vereniging van Transportondernemingen
ko kleinschalig(e) onderhoud(swerkzaamheden) aan de railinfrastructuur. De schrijfwijze KO wordt ook gebruikt
kobt kopbout
Köf Kleinlok mit Ölfeuerung / Kleinlok, (diesel-)ölgetrieben, mit

Flüssigkeitsgetriebe (Duitse dieselhydraulische locomotor, ook op diverse Nederlandse raccordementen in gebruik)
kp knelpunt
kpi kritische prestatie-indicatoren van ProRail (afgeleid van de term Key Performance Indicators)
KPStE Königlich Preußische Staatseisenbahnen (1847-1896); exploiteerde onder meer de spoorlijnen Glanerbrug–Gronau en Winterswijk–Bocholt. De schrijfwijze K.P.St.E. is ook gebruikt
KPStEV Königlich Preussische Staatseisenbahn-Verwaltung (niet-officiële benaming van de Königlich Preussische Staatseisenbahnen, 1847-1896), zie KPStE
kpt knooppunt(station)
KpVV Kennisplatform Verkeer en Vervoer (van CROW, zie aldaar)
KR kraanwagen (van de brandweer)
KR Kwaliteitsnormen Reizigersvervoer (C 8410)
Kr lastgeving kruising
kr kraan
kr kruis(ing) in de spoorbaan (de afkorting krs wordt ook gebruikt)
krbt kraagbout
KRC Kirow Rail(way) Crane, bijv. de KRC 1200 van Volker Stevin Rail & Traffic, zie Obelix
KRE40 type-aanduiding van een acculoc, ge-

bouwd door BEMO voor het railbedrijf van de Hoogovens (*Kompacte Rangeerloc Elektrisch*, met een trekkracht van 40 kN)
K-rem Kunze-Knorr rem
KR-G kraanwagen groot (van de brandweer)
krl koersrol
krol kraan op lorries (voorh. Atlas)
krolmcn krolmachinist (machinist van een kraan op lorries), zie krol
krs kruising (de afkorting kr wordt ook gebruikt)
krukinr krukinrichting (van een wissel)
KRW Kerngroep Reorganisatie Wagenladingvervoer
krwl kruiswissel
KS Kabel Situatietekeningen (deze tonen de geografische ligging van kabelgeulen)
K-Scheibe Duits sein dat de machinist opdraagt om de maximaal toelaatbare snelheid te rijden van de trein en het baanvak, om de volgende treinen niet te hinderen ("Fahrzeit kürzen!")
ksk kruisstuk
Ks-Signale Kombinationssignale (aanvullende seinen; systeem sinds 1994 in gebruik bij de DB) (D)
KSV Coördinatieorgaan Spoorweg Vakverenigingen
KTO Korte Termijn On-

derhoud
kto klein technisch onderhoud

ktr kantoor

Ktt Katreinetoren in Utrecht (kantoorpand van NS)

KTW Krantransportwagen (D)

K-type classificatie voor normale platte wagens met separate assen

kV kiloVolt

kva kennisgeving van aankomst

KVG Kesselwagen Vermietgesellschaft (verhuurbedrijf van ketelwagens door heel Europa)

KVI Keuringsvoorschriften voor Seinwezen-, Telecommunicatie- en Energievoorzieningsinstallaties (C 5522)

KVI Kerngroep Vervoersintegratie

kvm kennisgeving van mankerende bagage en goederen

KVNS Technische Keuringsvoorschriften NS (C 0404)

kvo kennisgeving van overbevonden bagage en goederen

KVR Kerngroep Vervoersvoorwaarden Reizigersvervoer

kvr kennisgeving van rectificatie

kvt krachtvoertuig

kvt-p zie kvt-ps

kvt-ps krachtvoertuigpersoneel

KVV Kracht, Verlichting en Verwarming

KWM Voorschriften betreffende Koel- en verwarmingsWaterbehandeling

deling rollend Materieel (C 6562)

Kz-slot krukzekerheidsslot

L

L trein, vervoerd door een locomotor

L langzaam rijden, zie L, A en E-borden

L langzaam rijden (seinbeeld van L-sein, zie aldaar)

L aanduiding voor materieel-omloop van e-locs serie 1800 van NSR

L blauwe lamp (stopplaatssein)

L voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische stations behorende tot de 'Grande Compagnie du Luxembourg' en enkele kleinere maatschappijen

L classificatie voor speciale platte goederenwagens met separate assen

L aanduiding voor rijtuig voor postvervoer

L couchetterijtuig ("Liegewagen")

L Lokalbahnwagen (D)

L code in de aanduiding voor bep. schutgoedwagens, die aangeeft dat zelflossing door zwaartekracht mogelijk is met niet-doseerbare lossing aan beide zijden gelijktijdig, en dat de betreffende wagen voorzien is van een hoogliggende losopening (minstens 70 cm boven bovenkant spoor)

LA laatste aansluiting

LA lees dagafwijking in (een hoofdbedienfunctie systeembeheer BEPAC)

LA aanduiding voor materieel-omloop trein-

stellen type DD-AR (4 rijtuigen plus e-loc serie 1700)

La Langsamfahranweisung (Duitse lastgeving/aanwijzing Langzaam Rijden)

La aanduiding voor Jakobs-loopdraaistel (type Siemens SF 6000

JLDG) van treinstel SLT, zie SLT-4, SLT-6

LAD Limburgsche Autobusdienst nv (1930-1951; vanaf 1941 dochteronderneming van de NS)

LAE-borden zie L, A en E-borden

L, A en E-borden borden ter aanduiding van een tijdelijke snelheidsbeperking (Langzaam rijden, Aanvang en Einde). De schrijfwijze LAE-borden is ook gebruikt

LaLo openbare laad- en losplaats (zoals te Moerdijk)

LAN Local Area Network

LAR lock approach relay (naderings-vergrendelingsrelais; relais waarmee gecontroleerd wordt of er een trein in de aankondigingsweg rijdt van een grendel)

LAS Landelijke Aandachtskaart Spoor (deze is ontwikkeld door ProRail en Brandweer Nederland, en geeft de verschillen in aandachtpunten per regio weer, t.b.v. de hulpverlening bij spoorincidenten)

lastg lastgeving

lastg aki/ahob lastge-

ving wegens niet normaal functioneren van aki/ahob

lastg STS lastgeving (voor voorbijrijden van een) stoptonend sein

LAWS Low Adhesion Warning System (gladheids waarschuwingssysteem)

LB aanduiding voor materieel-omloop treinstellen type mDDM

Lb aanduiding voor Jakobs-loopdraaistel (type Siemens SF 6000

JLDG) van treinstel SLT, zie SLT-4, SLT-6

LBBB Lijst van Bedieningsvoorschriften voor Beweegbare Bruggen (C 5503)

LBI Landelijk Beleids-team Incidentmanagement Rail

L-blok 'Low-friction' remblok van kunststof

LBM Landelijk Bureau Materieellogistiek van NedTrain

L-bord bord dat de machinist opdraagt langzaam te rijden i.v.m. een tijdelijke snelheidsbeperking, zie L, A en E-borden (niet te verwarren met een L-sein, zie aldaar)

LBS laatst bezet spoor

LBS Loket-baliesysteem (onderdeel van het systeem VAR)

LBST Landelijke Bedrijfsgroep Spoor-, Tram- en ATO-personeel

L BVS Lijst van Bedieningsvoorschriften (C 5502). De schrijfwijze LBVS is ook gebruikt

Lc aanduiding voor Jakobs-loopdraaistel (type CAF) van treinstel Sprinter Nieuwe Generatie (SNG)
LCC Landelijk Coördinatiecentrum
LCD Landelijke Coördinatie Dagplan
LCE Lokale Controle-eenheid (onderdeel van het beveiligingssysteem NX '68)
LCM Lifecycle Management (methodiek van ProRail waarmee wordt gestreefd naar een acceptabel prestatieniveau gedurende de levensduur van de railinfra tegen minimale integrale kosten)
LCMS Landelijk Crisis-management Systeem
LCO Lang Cyclisch Onderhoud (van treinstellen)
LCR-relais Location Call Relay (onderpostkeuzerelais; wordt ook omschreven als een signalerings groepskeuzerelais)
LCR-relais Location Code Relay (onderpost-coderelais)
LCS Location Call Stick (houdrelais voor onderpostkeuze)
LCS-relais zie LCS
LCT Landelijk Coördinatieteam ongevallen
LCV Landelijk Comité Veiligheid (van ProRail)
LCVL Landelijk Coördinatiecentrum Verkeersleiding
LD lees dienstregeling in (een hoofdbedienfunctie systeembeheer

BEPAC)
Ld Lijndienst (van de NS)
Ld aanduiding voor Jakobs-loopdraaistel (type CAF) van treinstel Sprinter Nieuwe Generatie (SNG)
Ld 1 Lijndienst, 1e stafsector: Personeel en Organisatie (*in 1982*)
Ld 2 Lijndienst, 2e stafsector: Financieel-Economische Zaken (*in 1982*)
Ld 3 Lijndienst, 3e stafsector: Transportplanning (in 1982 was deze stafsector onderverdeeld in de secties Reizigersdienst, Goederendienst en Rijdend Personeel)
Ld 4 Lijndienst, 4e stafsector: Transportcoördinatie (in 1982 was deze stafsector onderverdeeld in de secties Treindienst/Hoofdverkeersleiding en Centraal Beheerspunt)
Ld 5 Lijndienst, 5e stafsector: Passage (*in 1982*)
Ld 6 Lijndienst, 6e stafsector: Tractie en Materieel (*in 1982*)
ldb lege DB-wagens
LDD lamp 'deuren dicht' (op bedienpaneel in machinistencabine)
ldg losplaats voor douanegoederen
ldk kleine laadkist
ldm ladingmeester
ldr laadruimte
LDS traject ingericht voor dubbelspoorrijden, waarbij de automatische tussenseinen geplaatst

zijn voor normaal linker-spoorrijden
LE Belgische grensoverschrijdende E-loc
LE losse elektrische locomotief bestemd voor een trein (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen. Omdat deze aanduiding ook op grensbaanvakken zoals Essen–Roosendaal en Visé–Maastricht wordt toegepast, wordt deze ook door Procesleiding Rijwegen ondersteund)
LE oude afkorting voor leeg materieel, zie LM
Le aanduiding voor Jakobs-loopdraaistel (type CAF) van treinstel Sprinter Nieuwe Generatie (SNG)
L&B locatie en bouwplaats
led ledig
Led mat ledig materieel trein (voor treinnummer in TDR)
LED-sein sein waarbij de lichtbron gevormd wordt door LEDs ofwel Light Emitting Diodes
L- en H-seinen speciale lichtseinen welke moeten voorkomen dat een zware goederentrein op een helling tot stilstand komt en niet meer op eigen kracht kan weggkomen. Twee seinbeelden: een witte verlichte L (= Langzaam), ofwel de snelheid zodanig begrenzen dat kan worden gestopt voor een witte verlichte H (= Halt), zie LH-regime
LESM Limburgsche

Electrische Spoorweg Maatschappij nv (1918-1922)

LET Landelijk Expres-goedtarief

LeTM Leidsche Tramway-Maatschappij nv (1879-1881), voortgezet door de TTC, zie aldaar

LEU Lineside Encoder Unit (geeft de rijtoestemming door van de conventionele seinen naar ETCS)

LEW Lokomotivbau Elektrotechnische Werke Hans Beimler (fabrikant van locomotieven, o.a. van ACTS, RRF en VolkerRail)

Lf aanduiding voor Jakobs-loopdraaistel (type SIG) van tramwegmaterieel Sneltram Utrecht

LFE rijrichtingslampje voor linker spoor (op het tableau van de treindienstleider, 'Left Traffic Electric Light')

LFR left traffic relay (rijrichtingsrelais voor linker spoor)

Lfsig Langsamfahrtsignal (D)

Lf-Signale Langsamfahrtsignale (D)

LFZR left traffic operating relay (stuurrelais voor rijden linker spoor)

LG Stoomtramweg-Maatschappij Lichtenvoorde-Groenlo nv (1883-1914), voortgezet door de GrT, zie aldaar

LGS Lange lichtgeleider sein (sein met glasvezel en de lampen onderaan het portaal)

LGS-sein Lange lichtgeleider sein (sein met

glasvezel en de lampen onderaan het portaal)

LGZR Left Signal Operating Relay (seinstuurrelais voor links rijden)

Lh aanduiding voor loopdraaistel (type SIG L-A) van elektrisch treinstel Mat '76 (Plan Z1-Z4)

LHB Luchthavenbrandweer (op Schiphol)

LHM Landelijke Herinstructie Machinisten (van NSR)

LH-regime seingeving voor een goede dienstuitvoering van zware goederentreinen (met L- en H-seinen, zie aldaar). De schrijfwijze L/H-regime wordt ook gebruikt

LH-seinen zie L- en H-seinen

Li aanduiding voor loopdraaistel (type Stork-RMO 9501) van elektrisch stoptreinmaterieel 1990

Lijn A (ook wel Staatslijn A genoemd) is de spoorweg Arnhem-Zutphen-Deventer-Zwolle-Leeuwarden, geopend 1865-1868

Lijn B (ook wel Staatslijn B genoemd) is de spoorweg Harlingen-Leeuwarden-Groningen-Nieuweschans-Duitsland, geopend 1863-1876

Lijn C (ook wel Staatslijn C genoemd) is de spoorweg Groningen-Meppel, geopend in 1870

Lijn D (ook wel Staatslijn D genoemd) is de spoorweg Zutphen-

Hengelo-Enschede-Glanerbrug, geopend 1865-1875

Lijn E (ook wel Staatslijn E genoemd) is de spoorweg Maastricht-Roermond-Venlo-Eindhoven-Breda, geopend 1863-1866

Lijn F (ook wel Staatslijn F genoemd) is de spoorweg Roosendaal-Vlissingen, geopend 1863-1873

Lijn G (ook wel Staatslijn G genoemd) is de spoorweg Venlo-Duitsland, geopend 1866

Lijn H (ook wel Staatslijn H genoemd) is de spoorweg Utrecht-'s-Hertogenbosch-Boxtel, geopend 1868-1870

Lijn I (ook wel Staatslijn I genoemd) is de spoorweg Breda-Rotterdam, geopend 1866-1877

Lijn K (ook wel Staatslijn K genoemd) is de spoorweg Nieuwediep (Den Helder)-Alkmaar-Amsterdam, geopend 1865-1878. Deze lijn werd ook de Noord-Hollandische Staatsspoorweg genoemd, zie NHSS

LINT Lichter Innovativer Nahverkehrs Triebwagen (dieseltreinstel, o.a. van Syntus)

LINT41 tweewagentreinstel van het type LINT, met een lengte van ± 41 meter

LIOGS Landelijk Informatiepunt Ongevalsebrijding Gevaarlijke Stoffen

LIP Landelijke Invoering Procesleiding

LIS Landelijke Informatiekaart Spoor (dit is de basis voor de samenwerking tussen ProRail en Brandweer Nederland, en is een integratie van alle eerder opgestelde procedures en protocollen over hulpverlening bij spoorincidenten)

LIST Landelijk Inzetbare Service- en veiligheidsTeams (van NSR)

Lj aanduiding voor loopdraaistel (versterkt SIG L-A type) van DD-IRM en V-IRM materieel

Lk aanduiding voor loopdraaistel (type Stork-RMO 9000) van DD-IRM en V-IRM materieel

LKT lang kerende trein (een functionaliteit in het procesleidingssysteem)

lkt lokettist

LL linksleidend (van wisselstand)

LL losse loc

LL lijmlas (geïsoleerde scheidingslas tussen twee spoorstaven, die verlijmd wordt met een tweecomponentenlijm). De aanduiding LL-las wordt ook gebruikt

LL LifeLiner (traumahelikopter)

LL Compagnie du chemin de fer Liègeois-Limbourgeois et des prolongements SA (1862-1898); exploiteerde onder meer de spoorlijn Hasselt-Valkenswaard-Eindhoven

II code in de aanduiding

voor bep. open bakwagens, die aangeeft dat zelflossing door zwaartekracht mogelijk is met niet-doseerbare lossing aan beide zijden gelijktijdig, en dat de betreffende wagen voorzien is van een laagliggende losopening

LL-blok 'Low-friction' remblok van gesinterd metaal

LL-las lijmlas (geïsoleerde scheidingslas tussen twee spoorstaven, die verlijmd wordt met een tweecomponentenlijm)

L-locomotief stoomlocomotief van de lokaal-spoorwegen, die destijds deel uitmaakten van de NS (ook wel L-machine genoemd)

llpl laad- en losplaats

LLR losse loc voor rangeren (600-serie, bijgenaamd "Kikker")

LLSP meest linkse spoor binnen een spoorbundel van 3 of 4

llt losse locomotief

llv Leider Lokale Veiligheid (bij werkzaamheden). De schrijfwijze LLV wordt ook gebruikt

llv-metro Leider Lokale Veiligheid metro (bij werkzaamheden). De schrijfwijze LLV-metro wordt ook gebruikt

LM leeg materieel

LM aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type SGM Y-3 van NSR (nummers 2881-2895), bijgenaamd "Luie Marie"

LM Compagnie du

chemin de fer de Liège à Maestricht et ses extensions SA (1856-1899)

Lm aanduiding voor loopdraaistel (tussen rijtuigbakken) van V-IRM 1-3 materieel

L-machine stoomlocomotief van de lokaal-spoorwegen, die destijds deel uitmaakten van de NS (ook wel L-locomotief genoemd)

LMB Locaalspoorweg-Maatschappij Midden-Brabant nv (1917-1925)

LMB lastmomentbeveiliging (van kranen op lorries), zie krol

lml ladingmal

LMM aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type SGMm Y-3 van NSR (nummers 2936-2995)

LMO Landelijke Meldkamerorganisatie (van overheidshulpdiensten)

LMRA last minute risicoanalyse (van ProRail)

LMS Landelijke Meldkamer Samenwerking (netwerk van meldkamers van veiligheidsregio's, brandweer, ambulance en politie)

lmt locomotor

lmtbst locomotorbestuurder

Ln aanduiding voor loopdraaistel van V-IRM 2-3 materieel

Inmbs lege NMBS-wagens

LO let op omroepbericht

lo leidingonderbreker (van de bovenleiding)

LOA Lokale Orderaan-

vraag (indienen, afhandelen en vastleggen van lokale orders ten behoeve van rangeerrijwegen)

LOC Loss of Containment-scenario's (beschrijvingen door ProRail van scenario's die kunnen voortvloeien uit spoorwegongevallen met gevaarlijke stoffen)

loc locomotief

LOCC Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (regelt informatievoorziening en bijstandscoordinatie bij incidenten zoals grote spoorwegongevallen)

LOCOV Landelijk Overleg Consumentenbeleggen Openbaar Vervoer

LOD Lines of Defence (beheersmaatregelen die ProRail heeft getroffen om de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen per spoor tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen)

LOI Landelijk Overleg Infrabeschikbaarheidsplanning

Lokbf Lokomotivbahnhof (D)

Lokdl Lok(omotiv)-dienstleiter (D)

Lokf Lokomotivführer / Lokführer (machinist) (D)

lokspw lokaalspoorweg

Lo-Lo Lift-on – Lift-off piggyback systeem (het transport van opleggers en wissellaadbakken per trein). De schrijfwijze Lo/Lo wordt ook gebruikt

LOPC Landelijk Overleg Procescontractanten (tussen ProRail en procesaannemers)

LOV Langzaam, ontsluitend, aanvullend of regulier Openbaar Vervoer (project van het Ministerie I en M). Dit is de tegenhanger van project HOV, zie aldaar

LP ledig motorpostrijtuig

LP Lokaal Plan NSR

Lp aanduiding voor loopdraaistel (voor kopzijde) van V-IRM 2-3 materieel

LPW Lokpersonal-Wechsel (D)

LR Lock Relay (vergrendelingsrelais)

Lrf Lokrangierführer (Duitse rangeermachinist)

LRI Landelijke Railinfragegevens

LR-relais Lock Relay (vergrendelingsrelais)

LRT Logboek Registratie Transportbesturing

LS laagspanning

LS limited supervision (modus in ETCS waarbij de machinist zelf op de seinen langs de spoorbaan moet letten en eraan moet handelen, wanneer het seinbeeld van deze seinen niet bekend is in de ETCS baan- of treinapparatuur)

LS Société Anonyme des Railways Économiques de Liège–Seraing et Extensions (1881-1961); exploitatie onder meer de Belgische buurtspoorlijnen

die Maastricht aandeden. De afkorting

RELSE is ook gebruikt

LS linkerspoor, zie lsp

Ls Lichtsperrsignal (bijv. stopseinlantaren/afsluitlantaren) (D)

Ls aanduiding voor loopdraaistel van tweewagentreinstel Mat '64, zie Plan V

LSB linkerspoorbeveiliging (bijgenaamd 'beveiligd links'), zie BLS

LSch Lokschuppen (locomotiefloods) (D)

L-sein lichtsein dat zware goederentreinen opdraagt langzaam te rijden (niet te verwarren met een L-bord, zie aldaar)

LSO LocatieSpecifiek Onderhoud (van railinfrastructuur)

lsp linkerspoor (de verkorting LS wordt ook gebruikt)

3LSP meest linkse spoor binnen een spoorbundel van 5 of 6

4LSP meest linkse spoor binnen een spoorbundel van 7 of 8

Lsp-Signal zie Ls-Signal

LSR Landelijke Spoorweg Reisvereniging

Ls-Signal Lichtsperrsignal (stopseinlantaren/afsluitlantaren) (D)

LTD Locatiegebonden Technische Documentatie van railinfra-objecten en -installaties

LTE LTE Netherlands bv (Logistics and Transport Europe / Logistik und Transport Europa)

LTK Landelijk Tarie-

venkader openbaar vervoer

LTM Leertraject Machinist

LTM Limburgsche Tramweg Maatschappij nv (1921-1978; vanaf 1950 alleen busbedrijf)

LTO Lange Termijn Onderhoud

ltr ledige trein

LTS Lange Termijn Spooragenda (plan van de rijksoverheid voor de periode tot 2028, "om de kwaliteit van het spoor als vervoerproduct te verbeteren zodat de trein voor de reiziger en de verlader in toenemende mate een aantrekkelijke vervoersoptie is")

LTSa Lange Termijn Spooragenda, zie LTS

Lt-Signale Läutesignale (geluidsseinen) (D)

L-type classificatie voor speciale platte wagens met separate assen (hieronder vallen bijv. veel containerdraagwagentypes)

LV Lijst van Verkortingen (C 0405)

LV aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type SGM Y-2 van NSR, nummers 2004-2015

Iv-ahob langzaamverkeers-ahob

LVL landelijke verkeersleiding/-leider

LVO Landelijk Verbeterprogramma Overwegen

LVRWT lange van richting wisselende trein

LVT Leidraad Voorbe-

reiding Treinincidentbestrijding (de afkorting LVTB is ook gebruikt)

LVT Low Vibration Track (trillingsarm spoor met elastisch ingegoten dwarsliggers)

LVTB Leidraad Voorbereiding Treinincident Bestrijding (bijgenaamd "Spoorboekje voor Zwaailichten"). De afkorting LVT is ook gebruikt

L Vvs Lijst van Vervoersstremmingen (C 7534)

LWV Locaalspoorweg Velsen–Wijk aan Zee (1902-1905)

LVZ aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type SGM Y-2 van NSR (nummers 2001-2003 en 2021-2035), op de Zoetermeer Stadslijn

LW Spoorweg-Maatschappij Leiden–Woerden nv (1875-1899). De afkorting SMLW is ook gebruikt

LW aanduiding voor rongenwagens

LWB Leider Werkplekbeveiliging (de schrijfwijze lwb wordt ook gebruikt)

LWB-M zie LWB-metro

LWB-metro Leider Werkplekbeveiliging metro (de schrijfwijze lwb-metro wordt ook gebruikt)

LWB-T zie LWB-tram

LWB-tram Leider Werkplekbeveiliging tram (de schrijfwijze lwb-tram wordt ook gebruikt)

LWR Locomotive Work-

shop Rotterdam bv

lwz leider der werkzaamheden

LZ losse diesellocomotief bestemd voor een trein (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen. Omdat deze aanduiding ook op grensbaanvakken zoals Essen–Roosendaal en Visé–Maastricht wordt toegepast, wordt deze ook door Procesleiding Rijwegen ondersteund)

LZB Linienzugbeeinflussung / Linienförmige Zugbeeinflussung (soort Duitse ATB, ook in gebruik bij de Amsterdamse metro)

L-Zug Luxuszug (Duitse trein met uitsluitend eerste klas)

M

M materieelrelatie

M voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische stations behorende tot de 'Grand Central Belge'

M aanduiding voor een goederenwagen voor militair gebruik

m motorwagen / motorrijtuig / bak met aandrijving (in rijtuigcodering van treinstellen; deze aanduiding komt vóór de hoofdletter(s), bijv. mAB, mB, mBDk, mBkv, mDDM)

m met middeninstap (in aanduiding voor bep. rijtuigen; deze aanduiding komt achter de hoofdletter(s), bijv. ABecm)

MA Materieelagenda (voor vastleggen van materieelstoringen)

MA movement authority (rijtoestemming); afkorting gehanteerd in ERTMS

Ma aanduiding voor motordraaistel (type Siemens SF 6000 TDG) van treinstel SLT

ma maandag(s)

mAB aanduiding voor motorrijtuig, bijv. van materieel Plan T (m = motorwagen / bak met aandrijving, AB = met afdelingen eerste en tweede klas)

mABD aanduiding voor motorrijtuig, bijv. van Mat '24 (m = motorrijtuig, AB = met compartimenten eerste en tweede klas, D = met bagageafdeling)

mABk aanduiding voor motorrijtuig type DD-AR (m = bak met aandrijving, AB = met afdelingen eerste en tweede klas, k = koprijtuig met machinistencabine)

MAD Maintenance and Diagnostic System (Bombardier)

MaK Maschinenbau Kiel GmbH (fabrikant van diesellocs serie 6400)

mao materieelonderhoud

MAREP Société de Matériel et de Recherche Pétrolière (onderdeel van SACM; ontwikkelde dieselmotoren, onder meer voor de NS-diesellocs serie 2400/2500), zie MGO, SACM/MGO

mat materieel

Mat '24 elektrisch buffermaterieel 1924 (bijgenaamd "Blokkeendoos" of "Stofzuiger")

Mat '34 diesel-elektrisch driewagentreinstel materieel 1934 (bijgenaamd "Diesel-drie")

Mat '35 elektrisch tweewagentreinstel materieel 1935

Mat '36 elektrisch twee- of driewagentreinstel materieel 1936

Mat '40 elektrisch twee- of vijfagentreinstel materieel 1940

Mat '46 elektrisch twee- of vieragentreinstel materieel 1946 (bijgenaamd "Muizeneus"), zie Plan A, Plan AB, Plan B en Plan C

Mat '54 intercitymaterieel 1954 (elektrisch

twee- of vieragentreinstel, bijgenaamd "Hondekop"), zie Plan F, Plan G, Plan M, Plan P en Plan Q

Mat '54 Benelux zie Mat '57

Mat '56 elektrische Benelux tweerijtuigtreinstellen, besteld in 1956 en afgeleverd in 1957 (dit materieel wordt daarom ook als Mat '57 aangeduid)

Mat '57 elektrische Benelux tweerijtuigtreinstellen, nummers 1201-1208 (in NS-werkplaatsdocumentatie wordt hiervoor de aanduiding Mat '56 gehanteerd. In andere NS-documentatie wordt de aanduiding Mat '57 gebruikt, en ELD2 Benelux, en zelfs Mat '54 Benelux. Technisch gezien verschillen Mat '57 en Mat '54 echter nogal)

Mat '64 stoptreinematerieel 1964 (elektrisch twee- of vieragentreinstel, bijgenaamd "Apekop"), zie Plan T en Plan V

Mat '74 zie Plan Y

Mat '76 intercitymaterieel 1976 (elektrisch drie- of vieragentreinstel, bijgenaamd "Koploper" of "Doorloopkop"), zie Plan Z

Mat '90 elektrisch stoptreinematerieel 1990 (elektrisch tweewagentreinstel, bijgenaamd "Railhopper"), zie SM'90

Matbalans zie MBL

mat d materieel diesel

mat e materieel elek-

trisch

mat G goederenmaterieel

MATISA Matériel Industriel S.A. (fabrikant van spoorbouwmachines)

mat m materieel mechanisch

matman materieelman(ager) van NedTrain

matr materialentrein voor rails, dwarsliggers enz.

mat R reizigersmaterieel

matrel mat(erieel)-relatie

MatWeg materieel- en wegbekendheid (van machinisten)

MAVIM Methodische Aanpak voor Informatie-management NSR

MB Materieelbeschrijvingen locomotieven en locomotoren (C 6500)

MB Mechanisch Bedrijf (van de NS). De afkorting Me is ook gebruikt

MB Spoorwegmaatschappij Meppel-Balkbrug nv (1905-1939)

Mb aanduiding voor Jakobs-motordraaistel (type Siemens SF 6000 JTDG) van treinstel SLT

mB aangedreven tussenrijtuig, bijv. van materieel ICM (m = motorrijtuig / bak met aandrijving, B = met afdeling tweede klas)

mBD motorrijtuig, bijv. van Materieel '24 (m = bak met aandrijving, B = met afdeling tweede klas, D = met bagageafdeling)

mBDk aangedreven rij-

tuig, bijv. van materieel ICM (m = bak met aandrijving, B = met afdeling tweede klas, D = met bagageafdeling, k = koprijtuig met machinistencabine)

MBI Recueil des Modèles de Billets Internationaux (Overzicht van internationale plaatskaartenmodellen)

mBkv verdiepte tweede klas kopbak (van dubbeldeks treinstel) met aandrijving (m = bak met aandrijving / motorrijtuig, B = met afdeling tweede klas, k = koprijtuig met machinistencabine, v = verdiepte bak)

MBL Materieelbalans (ook wel 'Matbalans' genoemd)

mbo mechanisch bediende overwegboominstallatie

MBS militair basis spoorwegnet

MBS Maas-Buurtspoorweg nv (1911-1944)

MBS Stichting Museum Buurtspoorweg Haaksbergen (sinds 1967)

MBT Milieu Bijstandsteam

MBV Materieel Bouwvoorschriften (betreffende rollend materieel, C 6570)

mbv melding van bijzonder voorval

mBv aanduiding voor aangedreven IRM tussenrijtuig (m = bak met aandrijving / motorrijtuig, B = met afdeling tweede klas, v = verdiepte bak)

mBvk aanduiding voor

aangedreven IRM koprijtuig (m = bak met aandrijving / motorrijtuig, B = met afdeling tweede klas, v = verdiepte bak, k = koprijtuig met machinistencabine)

mBvk1/2-bak aangedreven IRM koprijtuig met eerste/tweede klas, zie mBvk

mBv7-bak aangedreven V-IRM tussenrijtuig met tweede klas (m = bak met aandrijving, B = met afdeling tweede klas, v = verdiepte bak)

Mc aanduiding voor motordraaistel (type CAF) van treinstel Sprinter Nieuwe Generatie (SNG)

mC motorwagen Mat '24, met uitsluitend derde klas zitplaatsen (m = motorwagen, C = derde klas)

mcc medewerker Contactcentrum NSR

mCD aangedreven tussenrijtuig dieselmaterieel '34 (m = bak met aandrijving, C = derde klas, D = met bagageafdeling)

mCd motorrijtuig Mat '24 met uitsluitend derde klas zitplaatsen (m = motorrijtuig / bak met aandrijving, C = derde klas, d = met doorloop d.m.v. middengang)

mcn machinist

mcn BB machinist met beperkte bevoegdheid / machinist beperkt bevoegd

McnBD machinist buitendienststelling (ofwel

een werktreinmachinist), zie WTM

mcn G BB machinist Goederen met beperkte bevoegdheid

mcn G VB machinist Goederen met volledige bevoegdheid

mcn MB machinist met minimale bevoegdheid / machinist minimaal bevoegd

mcno machinist in opleiding

mcn VB machinist met volledige bevoegdheid / machinist volledig bevoegd

MCOOP *Manual for Cooperation Contracts in international Passenger Traffic by Rail* (2016)

MCU Mobiele Commando Unit (van de brandweer), waar het CoPI gebruik van maakt bij grote ongevallen, zie CoPI. Niet te verwarren met de Mobiele Communicatie Unit (mobiele meldkamer) van het KLPD

MCU Mobiele Communicatie Unit (mobiele meldkamer van het KLPD bij grote ongevallen). Niet te verwarren met de Mobiele Commando Unit van de brandweer

mCv blokkendoosrijtuig Mat '24 met uitsluitend derde klas zitplaatsen (m = motorwagen, C = derde klas, v = met vouwbalg)

Md aanduiding voor Jakobs-motordraaistel (type CAF) van treinstel

Sprinter Nieuwe Generatie (SNG)

mD aangedreven tussenrijtuig dieselmaterieel '40 (m = bak met aandrijving, D = met bagageafdeling)

mDDM motorwagen dubbeldeksmaterieel (van elektrisch DD-AR vierwagentreinstel)

MD-draaistel Mindendeutz draaistel (bep. type draaistel voor rijtuigen, dat ook door de NS is toegepast)

MDS Modular Diagnostic System (systeem van Voestalpine voor het elektronisch monitoren van de toestand van de spoorbaan)

MDV mechanische dwarsliggervernieuwing

mDW elektrische motordienstwagen (de schrijfwijze mDw is ook gebruikt)

ME meetvoertuig

ME ledig elektrisch treinstel bestemd voor een trein (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen. Omdat deze aanduiding ook op grensbaanvakken zoals Essen–Roosendaal en Visé–Maastricht wordt toegepast, wordt deze ook door Procesleiding Rijnwegen ondersteund)

Me aanduiding voor motordraaistel (type Stadler) van elektrisch FLIRT treinstel

Me Dienst van Materieel en Elektrische Inrichtingen (van NS), later: Dienst van Materieel

Me NS Mechanisch Be-

drijf (de afkorting MB is ook gebruikt)

Me 1 Dienst van Materieel en Elektrische Inrichtingen, 1e afdeling: Algemene zaken, Administratie en Personeelzaken (*in 1958*); Dienst van Materieel, 1e afdeling: Administratie en Financiële zaken (*in 1966*)

Me 2 Dienst van Materieel en Elektrische Inrichtingen, 2e afdeling: Laboratorium, Chemische afdeling, Metalen (*in 1958*)

Me 3 Dienst van Materieel en Elektrische Inrichtingen, 3e afdeling: Elektrische installaties, Verbrandingsmotoren en Locomotieven; Rijtuigen en Wagens (*in 1958*);

Dienst van Materieel, 3e afdeling: Locomotieven; Elektrische, Motorische en Koeler-installaties; Motortreinstellen; Rijtuigen; Wagens; Laadkisten en laadketels (*in 1966*)

Me 4 Dienst van Materieel en Elektrische Inrichtingen, 4e afdeling: Technisch beheer, Rolend materieel, Mechanische inrichtingen en Normalisatie (*in 1958*); Dienst van Materieel, 4e afdeling: Onderhoudsplaning rollend materieel (*in 1966*)

Me 5 Dienst van Materieel en Elektrische Inrichtingen, 5e afdeling: Inrichtingen voor Elektrische tractie en Kracht

en Verlichting (*in 1958*)

Me 6 Dienst van Materieel, 6e afdeling: Studie (*in 1966*)

Me 7 Dienst van Materieel, 7e afdeling: Normalisatie en Typebeperving (*in 1966*)

MED losse locomotief afkomstig van trein met aangegeven treinnummer (voor treinnummer in TDR op baanvak Roosendaal–Essen)

MEDR Materieeltechnische Eisen t.b.v. het onderhoud in de lijnwerkplaatsen van Diesel-elektrisch en diesel-hydraulisch Reizigersmaterieel (C 6542)

MEE Münster-Enscheder Eisenbahn-Gesellschaft (1870-1884); exploitteerde onder meer de spoorlijn Glanerbrug–Gronau)

MEER Materieeltechnische Eisen t.b.v. het onderhoud in de lijnwerkplaatsen van Elektrisch Reizigers- en postmaterieel (C 6543)

MEGI zie MEGI-veren

MEGI-veren Metall-Gumm/Federn (bep. type vering voor spoor- en tramwegmaterieel). De schrijfwijze Megi wordt ook gebruikt

MEGR Materieeltechnische Eisen ten behoeve van het onderhoud in de lijnwerkplaatsen van Getrokken Reizigersmaterieel (C 6544)

MEGR/BNL Materieeltechnische Eisen ten behoeve van het onderhoud in de lijnwerkplaat-

sen van Getrokken Reizigersmaterieel / Trekduwmaterieel *Benelux* (C 6544)

M&I Materieel en Infra
MEKOG Maatschappij tot Exploitatie van Kooksofengas nv (in IJmuiden). De schrijfwijze Mekog is ook gebruikt

MELL Materieeltechnische Eisen t.b.v. het onderhoud in de lijnwerkplaatsen van Locomotieven en Locomotoren (C 6541)

MEM Voorschriften betreffende Montage van Elektrische installaties in rollend Materieel (C 6570)

MEP losse locomotief bestemd voor trein met aangegeven treinnummer (voor treinnummer in TDR op baanvak Roosendaal–Essen)

Merlo soort heftruck voor onderhoud aan spoorbaan en bovenleiding, gebouwd door de Italiaanse firma Amilcare Merlo Industria Metallmeccanica

ME-sein bep. type laaggeplaatst lichtsein met twee lampen, ontwikkeld door de Amerikaanse fabrikant GRS. In de type-aanduiding ME staat de M voor 'Miniature' en de E voor het type in de GRS-dwergseinenreeks (die reeks bevatte ook diverse andere laaggeplaatste seinen, die de type-aanduidingen MD en MF hadden). In Nederland is

het ME-sein gebruikt als stopplaatssein oftewel 'blauwe lamp'

MESS Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen nv (1863-1938), zie SS

MET Maatschappij tot Exploitatie van Tramwegen nv (1891-1924)

Metrovick Metropolitan-Vickers, Engelse fabrikant van o.a. stroomafnemers (ook toegepast op Mat '54 treinstellen van de NS)

MEVS Montagevoorschriften Elektrische Verbindingen aan en in Sporen (C 5510)

M&W Dienst van Materieel en Werkplaatsen (van de NS), vanaf 1999 NedTrain genoemd. De afkorting Mw is ook gebruikt

M&W Stoomtram Maas en Waal nv (1898-1933)

MFAG Müller Frauenfeld AG (fabrikant van o.a. goederenwagens, rangeerrobots en railwegvoertuigen)

MFI Matériel Ferroviaire et Industriel SA (verhuurbedrijf van spoorwegmaterieel)

MFS Materialförderund Siloeinheit (open ballast transport- en silowagen, behorend bij kettinghormachine)

MFSD Materialförderund Siloeinheit auf Drehgestelle (open ballast transport- en silowagen op draaistellen, behorend bij kettinghormachine)

MF-sein bep. type

laaggeplaatst driehoekig lichtsein met drie lampen (ook wel dwergsein genoemd), ontwikkeld door de Amerikaanse fabrikant GRS. In de type-aanduiding MF staat de M voor 'Miniature' en de F voor het type in de GRS-dwergseinenreeks (die reeks bevatte ook diverse dwergseinen met twee lampen, die de type-aanduidingen MD en ME hadden)

MG Montageschema Grendel (van wissel)

MG2 Metro Geleed 2-delig (metrostellen van de Rotterdamse metro)

MGB Mechanisch Gereedschaps Bedrijf (van de NS)

MGO MAREP Grosshans Ollier, aanduiding voor een dieselmotorenreeks van SACM, welke ook in de locserie 2400/2500 is toegepast. De ontwerpers waren Georges Grosshans en Jacques Ollier. Het acroniem MAREP staat voor Société de Matériel et de Recherche Pétrolière (onderdeel van SACM), zie SACM

MHDR Materieeltechnische eisen t.b.v. het onderhoud in de Hoofdwerkplaatsen van Diesel-elektrisch en Diesel-hydraulisch Reizigersmaterieel (C 6548)

MHER Materieeltechnische eisen t.b.v. het onderhoud in de Hoofdwerkplaatsen van Elektrisch Reizigers- en postmaterieel (C 6549)

MHGR Materieeltechnische eisen t.b.v. het onderhoud in de Hoofdwerkplaatsen van Getrokken Reizigersmaterieel (C 6550)

MHLL Materieeltechnische eisen t.b.v. het onderhoud in de Hoofdwerkplaatsen van Locomotieven en Locomotoren (C 6547)

mhob mechanisch bediende halve-overweg-boominstallatie

MIB Mechanisch Instandhoudings Bedrijf (van de NS)

MIB trein met materieel en machinist van het Mechanisch Instandhoudings Bedrijf

MICK Meld-, Informatie- en Communicatiecentrum Kennemerland (bij calamiteiten in de Schipholspoortunnel)

MIEV Meet- en Instelvoorschriften inzake EV-inrichtingen (C 4507)

MIJSM Marrumer IJzeren Spoorweg Maatschappij (sinds 2015)

mil militair(e)

MIMMS Major Incident Medical Management System

mini-ahob ahob met aluminium boom voor smalle overwegen

MIP Meet- en Instelprotocol (voor installaties van het Seinwezen)

MIR medewerker informatie en registratie (op het NS Regelcentrum)

MIRT Manual for International Rail Tickets (van het International Rail Transport Commit-

tee, 2015)

MIRT Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (uitvoeringsprogramma van de rijksoverheid, met een nadruk op vervoersprojecten, o.a. over het spoor)

MIRT-blad SNN Sporendriehoek Noord-Nederland (plan binnen het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport), zie MIRT

MIS Management InformatieSysteem heuvelproces Kijfhoek

MISOS Management InformatieSysteem Onregelmatigheden Spoorwegveiligheid (*betekenis zoals gehanteerd door ProRail*);

Management Info Systeem Ongevallen op het Spoor (*betekenis zoals gehanteerd door IVM*)

MISOS GS Management InformatieSysteem Onregelmatigheden Spoorwegveiligheid Gevaarlijke Stoffen

MISTRAL Migratiestrategie Treinbeveiliging Integraal (vernieuwingsproject voor de beveiligingssystemen van het Nederlandse spoorweg-net)

MIT Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport

MITRAG Mineralöl-Transport AG (verhuurbedrijf van ketelwagens door heel Europa)

MIV Meet- en Instelvoorschriften NS (C 5517, C 5527). Dit

betreft meet- en instelvoorschriften voor Seinwezen, telecom en energievoorziening

MJPG Meerjarenprogramma Geluidsanering (programma van ProRail om de geluidsproductie van treinverkeer bij woonwijken te verminderen)

MK meldkamer (afkorting in gebruik bij luchthavenbrandweer Schiphol)

mK elektrische motor-konvooiwagen (oude benaming van mDW)

MKA Meldkamer Ambulancezorg

MKB Meldkamer Brandweer (deze is voor de Back Office van ProRail Verkeersleiding het aanspreekpunt voor wat betreft de hulpdiensten)

MKP Meldkamer Politie

MKS Meldkamer Spoor (van ProRail)

MKS meerkanaalschrijver (boordcomputer van een stopmachine)

ML Maatschappij voor Luchtvaart nv (exploiteerde in de periode 1911-1912 de spoorlijn tussen station Den Dolder en vliegveld Soesterberg)

MLL MerwedeLingelijn (treindienst tussen Geldermalsen en Dordrecht, op het westelijke deel van de Betuwelijn)

MLT Middellange Termijn logistiek model (van ProRail)

mltr militaire trein

MMO Meerjarenplan

Materieelonderhoud

MMT Mobiel Medisch Team (bij grote ongevallen)

mmtwg motormontage-wagen

M-normen normen (opgesteld door Railned afdeling Spoorwegveiligheid) betreffende spoorvoertuigen en procedures bij Materieel veiligheidsstoringen

MO Montageschema Overweginstallatie (ook genoemd: Montageschema steller en paalvoet voor aki en ahob)

MO metro-ongevallen

mo medisch onderzoek

MOB Medisch Ondersteuner van de Brandweer

mob mobilfoon

Mobirail Mobiele communicatie voor de rail-sector (samenwerkingsverband van KPN en Nokia, dat in opdracht van ProRail een mobiel communicatienetwerk voor de spoorwegen beheert)

Mob Wpl zie MWP

MOD Milieu Ongevalendienst

MOD Mijnopruimingsdienst, zie EOD

mod model

MON Monitoring (systeem, in gebruik bij Railverkeersleiding, voor het registreren van verstoringen in de treindienst)

MO/PO medisch onderzoek/psychologisch onderzoek

MORANE Mobile Radio for Railway Networks in Europe, zie GSM-R

MOS Materieelonderhoudssysteem

MOSI Moderne Sik (zelfrijdend spoorvoertuig met laadkraan, van de firma BAM Rail bv). Dit voertuig lijkt echter niet op de oorspronkelijke locomotoren die 'sik' werden genoemd

motmt motormonteur

MP Beschrijving Materieelpark NS (C 6601)

mP elektrisch motorpostrijtuig, ook wel 'Plan mP' genaamd

mP trein, vervoerd of gevormd door een motorpostrijtuig

MPB Meerjarenplanbureau (van de NS)

mP Jules zie JUL

MR Machinisten Richtlijn

MR Metroreglement (C 0102)

Mr Marketing Reizigersvervoer NS (de schrijfwijze MR is ook gebruikt)

Mr 1 Marketing Reizigersvervoer, 1e afdeling: Marketing Internationaal Reizigersvervoer (*in 1987*)

Mr 2 Marketing Reizigersvervoer, 2e afdeling: Marketingonderzoek (*in 1987*)

Mr 3 Marketing Reizigersvervoer, 3e afdeling: Planologie (*in 1987*)

Mr 4 Marketing Reizigersvervoer, 4e afdeling: Marketinginstrumenten (*in 1987*)

Mr 5 Marketing Reizigersvervoer, 5e afdeling: Marktbewerking

Binnenland (*in 1987*)

Mr 6 Marketing Reizigersvervoer, 6e afdeling: Marketingbeleidsplanning (*in 1987*)

Mr 7 Marketing Reizigersvervoer, 7e afdeling: Omgevingsverkenning en Strategisch Onderzoek (*in 1987*)

Mr 8 Marketing Reizigersvervoer, 8e afdeling: Marketingcommunicatie en Design (*in 1987*)

Mr BO afdeling Marketing Beleidsontwikkeling (van de NS)

MRC Materieel Regelcentrum (van de NS)

Mr CD afdeling Marketingcommunicatie en Design (van de NS)

MRCE Mitsui Rail Capital Europe bv (verhuurbedrijf van spoorwegmaterieel, o.a. aan ACTS en Veolia)

MRC-railklemmen Multi-Rail Clamps (klemmen voor het hijsen, laden en lossen van meerdere spoorstaven tegelijk)

MRI medewerker reisinformatie (op de Pro-Rail VL-posten)

m-rijtuigen zie UIC-X

MRKS Ministeriële Regeling Keuring Spoorwegvoertuigen

MRP Microservices Reizen en Prijzen (afdeling van NS Reizigers)

MRP-team Team Microservices Reizen en Prijzen (van de NS)

MRS medewerker reizigersservice (op station Schiphol)

MRV mag reizigers vervoeren

MS Montageschema Seinen

MS Mijnspoorweg van de Staatsmijnen

Ms aanduiding voor motordraaistel (type SIG) van tramwegmaterieel Sneltram Utrecht

MSG Matrix Signaalgever (cijferbak op basis van LEDs)

MSG-sein zie MSG

mSP middenspoor

MT aanduiding voor materieel-omloop in Nederland van tweewagentreinstellen serie 643 van de DB

MT Montageschema Tongencontroleur (van wissel)

MT Société Anonyme du Chemin de Fer International de Malines à Terneuzen / Internationale Spoorwegmaatschappij Mechelen–Terneuzen (1929-1948; Nederlands gedeelte opgegaan in de NS). De schrijfwijze M-T is ook gebruikt. Later werd de afkorting MT nog gebruikt als kenmerk op NS-goederenwagens die gestationeerd waren in Zeeuws-Vlaanderen

mt monteur

MTA Managementteam voor Automatisering van de Informatieverwerking (van NS)

mt bo monteur brugonderhoud

MTE materieeltechnische eisen

MTE Matériel de Traction Electrique (samen-

werkingsverband van de Franse firma's Creusot-Loire en Jeumont-Schneider. Fabrikant van o.a. diesel-elektrische locomotieven nummers 2301-2350 van de NS, en van de elektrische installatie van de locserie 1600)

MTEG Materieeltechnische Eisen Goederen en dienstmaterieel (C 6545)

mt el monteur elektronica

mt EV monteur energievoorziening

MTG Managementteam Goederenvervoer

MTH Managementteam Hoofdwerkplaatsen

mti monteur technische installaties

MTie Managementteam voor interne en externe betrekkingen (van de NS)

MTIS Matrix Trein Incident Scenario's

MTL Managementteam Lijnwerkplaatsen

MT-las bepaald type elektrische scheidingslas, die zijn naam dankt aan de uitvinder (de heer Mönch) en de fabrikant (Elektro-Thermit GmbH)

MTM Mobile Track Maintenance (productprogramma van Plasser & Theurer, van spoorbaanonderhoudsmachines die zowel op rails als op de weg kunnen rijden)

mt mat d monteur materieel diesel

mt mat e monteur ma-

terieel elektrisch

mt mat m monteur materieel mechanisch

MTO Managementteam voor Technisch Onderzoek

MTO Midden Termijn Onderhoud (opknapt materieel in hoofdwerkplaats Haarlem)

MTR Managementteam Reizigersvervoer

mtr verbrandingsmotortractie

MTSS Managementteam Stads- en Streekvervoer

mt Sw monteur Seinwezen

MtT Maastrichtsche Tram (1896-1914)

mttr montagetrein

MTU Motoren- und Turbinen-Union Friedrichshafen GmbH (fabrikant van de motoren voor diesellocs serie 6400)

mtwg montagewagen

MU bep. type slaaprijtuig

Mu aanduiding voor motordraaistel (type SIG L-A) van elektrisch treinstel Mat '76

MUH Medische Urgentie Helikopter

MV Materiaalvoorschriften NS (C 5506)

Mv aanduiding voor motordraaistel (type Stork-RMO 9500) van elektrisch stoptreinmaterieel '90

mv militair vervoerbewijs

M-V Metropolitan-Vickers (fabrikant van locomotieven zoals NS serie 1500)

mvb melding van beschadiging van bagage en goederen

mvb middenvoetbrug Amsterdam CS

mvl manager (rail-) verkeersleidingspost, ook wel procesmanager genoemd, zie pm

mvr meervoudig rijweginplan (plan van samengestelde rijwegen)

MVTS Eerste Nederlandse Motor Tram Venlo–Tegelen–Steyl nv (1911-1918); voortzetting van de VTS, zie aldaar

mvv militair vervoer

MW Naamlooze Maatschappij tot Uitbating van den Buurtspoorweg Maeseyck–Weert en uitbreiding (1907-1934)

MW motorwagens (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

MW aanduiding voor speciale 3-assige platte wagens voor het vervoer van marmer, bijgenaamd "marmerwagen"

Mw Dienst van Materieel en Werkplaatsen (van de NS), later: NS Materieel bv (zie NS M), vanaf 1999 NedTrain bv. De schrijfwijze MW is ook gebruikt. Tevens is de afkorting M&W gebruikt

Mw aanduiding voor motordraaistel (type Stork-RMO 9000) van DD-IRM materieel en van mBvk-rijtuigen van V-IRM-treinstellen

mw medewerker

Mw 1 Dienst van Materieel en Werkplaatsen,

1e afdeling: Algemene Zaken en Comptabiliteit (*in 1945*);

Personeelzaken (*in 1987*);

Besturing (*in 1989*);

Personeel en Faciliteiten (*in 1993*)

Mw 2 Dienst van Materieel en Werkplaatsen, 2e afdeling: Personeel (*in 1945*);

Constructie (*in 1989*);

Besturing (*in 1993*)

Mw 3 Dienst van Materieel en Werkplaatsen, 3e afdeling: Electriciteit (*in 1945*);

Rollend Materieel (*in 1953*);

Outillage, Normalisatie en Gereedschappen (*in 1989*);

Constructie (*in 1993*)

Mw 4 Dienst van Materieel en Werkplaatsen, 4e afdeling: Locomotiefbouw en Verbrandingsmotoren (*in 1945*);

Werkplaatsen en Mechanische Inrichtingen (*in 1953*);

Secretariaat en Outillage (*in 1987*);

Personeelzaken en Secretariaat (*in 1989*);

Outillage, Normalisatie en Gereedschappen (*in 1993*)

Mw 5 Dienst van Materieel en Werkplaatsen, 5e afdeling: Rijtuigen en Wagens (*in 1945*);

Electrificatie en stationaire elektrische inrichtingen, Onderhoud bovenleiding, Onder- en schakelstations, Hoogspanningskabelnetten, Licht- en krachtinstalla-

ties (*in 1953*);

Lijnwerkplaatsen (*in 1993*)

Mw 6 Dienst van Materieel en Werkplaatsen, 6e afdeling: Werkplaatsen, Mechanische inrichting, Verwarming (*in 1945*);

Hoofdwerkplaatsen (*in 1987*)

Mw 7 Dienst van Materieel en Werkplaatsen, 7e afdeling: Magazijn en Keuringsdienst (*in 1945*)

Mw 8 Dienst van Materieel en Werkplaatsen, 8e afdeling: Autobedrijf (*in 1945*)

Mw 9 Dienst van Materieel en Werkplaatsen, 9e afdeling: Schepen NS en Dochterondernemingen (*in 1945*)

Mw 10 Dienst van Materieel en Werkplaatsen, 10e afdeling: Bedrijfsorganisatie (*in 1945*)

mwo modern wegonderhoud

MWP Mobiele Werkplaats (van VolkerRail en BAM Rail)

mwri medewerker reisinformatie, zie omrp

mw trdl meewerkend treindienstleider

Mx aanduiding voor motordraaistel van mDDM en DDZ materieel

My aanduiding voor motordraaistel (type Stork-RMO 9000) van V-IRM 2-3 materieel

MZ ledig dieseltreinstel bestemd voor een trein (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen. Omdat deze aan-

duiding ook op grensbaanvakken zoals

Essen–Roosendaal en Visé–Maastricht wordt toegepast, wordt deze ook door Procesleiding Rijwegen ondersteund)

MZZ Maatregelenpakket Zomerdienstregeling Zandvoort (vergroting van de capaciteit van de lijn Haarlem–Zandvoort)

N

N nader bericht

N aanduiding voor materieel-omloop in Nederland van e-locs reeks 11 van de NMBS (nummers 1181-1192), zie HLE11

N rijdt vandaag niet (instelling in BEPAC)

N Nahverkehrs zug (Duitse lokale trein)

N Nahgüterzug (Duitse buurtgoederentrein)

N voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische stations behorende tot de voormalige 'Nord-Belge' (lijnen Liège–Namur–Givet, Charleroi–Erquelines en Mons–Quévy)

n instelling van normale rijweg

na nadere aanwijzing

NABO Programma Niet-Actief Beveiligde Overwegen (uitvoeringsprogramma van ProRail en I&W om tussen 2018 en 2023 de 180 openbaar toegankelijke onbewaakte overwegen in Nederland op te heffen)

nabo niet-actief beveiligde overweg (oftewel een onbewaakte overweg). De schrijfwijze NABO wordt ook gebruikt

NACCO North American Car Corporation (verhuurbedrijf voor goederenwagens door heel Europa)

NACO Nederlandsche AutoCar Onderneming nv (1924-1972; dochteronderneming van de

NS)

NAM Nederlandse

Aardolie Maatschappij

NAS Nederlandse Autoriteit voor Spoorveiligheid (niet-officiële afkorting). De officiële afkorting is NSA, zie aldaar

NAT *normalisatie* aanlegtekeningen voor sterkstroom en verwarming

NB nader bericht

NB Compagnie du Nord-Belge (Belgische spoorwegmaatschappij, 1854-1940); exploiteerde de lijnen Liège–Namur–Givet, Charleroi–Erquelines en Mons–Quévy (overgenomen door de NMBS)

NB Société Anonyme des Chemins de Fer du Nord de la Belgique (1861-1898); maakte deel uit van het consortium van de Grand Central Belge; exploiteerde o.m. de spoorlijnen Tilburg–Baarle-Nassau grens en Roermond–Vlodrop grens

NB Notbremse (noodrem) (D)

nb niet bekend

NBDS Noord-Brabantsch-Duitse Spoorweg-Maatschappij nv (1869-1925; het Nederlandse gedeelte werd overgenomen door de SS en het Duitse gedeelte door de DRG). De afkorting NBDSM is ook gebruikt

NBDSM zie NBDS

NBF Netzbetriebsführung (Duitse netwerkbesturing)

Nbf Nebenbahnhof (D)

NBgr Nederlands-Belgische grens

NBL North British Locomotive Company (fabriek die o.m. de stoomlocomotieven bouwde van de serie NS 5000)

NBM Nederlandsche Buurtspoorweg Maatschappij nv (1900-1949)

NB-Rail Notified Bodies - Rail (coördinatieorgaan voor Europese spoorweginteroperabiliteit)

NBRC specialistische eenheid die hulpdiensten ondersteunt bij *nucleaire, biologische, radiologische* en chemische incidenten, zie CBRN Responseeenheid

NBS Neubaustrecken (nieuw aangelegde hogesnelheidslijnen) (D)

NBSM Noord-Brabantsche Stoomtramweg-Maatschappij nv (1881-1893), voortgezet als Stoomtramweg Tilburg–Waalwijk nv, zie TW

NBV Nederlandse Bond van Vervoerspersoneel

NCB NedTrain Componenten Bedrijf bv

NCBG niet-centraal bediende gebieden (bijv. havenspoorlijnen). De schrijfwijzen Ncbg en ncbg worden ook gebruikt

NCC Nationaal Crisiscentrum (faciliteert informatievoorziening en crisiscommunicatie op landelijk niveau, o.a. bij zeer grote treinrampen)

NCE NX controle-

eenheid (onderpost naar de B-relaisbeveiliging, ten behoeve van TNV)

NCKR normale-stand wisselcontrole-indicatie-relais (Normal Switch Checking Indication Relay)

NCM Nomenclature Commune des Marchandises / Gemeenschappelijke Lijst van Goederen (van de UIC)

NCM Nederlandse Constructiebedrijven en Machinefabrieken nv (fabrikant van spoorwegmaterieel, voorh. Spoorijzer nv)

NCS Nederlandsche Centraal Spoorwegmaatschappij nv (1860-1934); vanaf 1919 exploitatie door de Staats-spoorwegen en daarna opgegaan in de NS

ND Netzdisponent (Duitse netwerkbestuurder)

N-DAS Networked Driver Advisory System (rijadvies aan de machinist op basis van dienstregeling welke verstuurd wordt vanaf een centrale, waardoor het systeem onderweg updates kan ontvangen. Dit maakt het mogelijk om ook bij een gewijzigde dienstregeling een actueel rijadvies te geven)

NDgr Nederlands-Duitse grens

NDOV project Nationale Data Openbaar Vervoer (voor actuele gegevens voor reisinformatie, onder meer t.b.v. smartphone applicaties en

reisplanners). Ook genoemd: Nationale Data-bank Openbaar Vervoer. De schrijfwijze ND-OV wordt ook gebruikt

NdSM Noorder Stoomtramweg Maatschappij nv (1904-1940)

NE Neusser Eisenbahn (Duitse goederenvervoerder, sinds 1904)

NE Nichtbundeseigene Eisenbahn(en), Duitse particuliere spoorwegmaatschappij(en)

NE-Bahnen Nichtbundeseigene Eisenbahnen (Duitse particuliere spoorwegmaatschappijen)

NEDAP Nederlandsche Apparatenfabriek nv, Groenlo (fabrikant van transformatoren en gelijkrichters voor de NS)

Nedmag Nederlandse Magnesiumzout bv

(voorh. Magnesia International bv) in Veendam

Nefit-klem railbevestiging met beugel (klemhouder waarmee de spoorstaaf op de dwarsligger is vastgeklemd), gefabriceerd door de Nederlands-Amerikaanse *Fitting*fabriek te Deventer. Wordt ook DE-klem genoemd, zie aldaar

Nefit-spoor spoorbaan welke voorzien is van klemhouders (bep. type railbevestiging) van de fabrikant Nefit (de Nederlands-Amerikaanse *Fitting*fabriek te Deventer)

NELCON Nellen &

Conrad Stork (fabriek van diesel-elektrische spoorwegkranen te Rotterdam). De schrijfwijze Nelcon is ook gebruikt

NEO Nextgeneration Experimenteren en Onderzoeken (simulator van ProRail waarmee driver advisory systemen voor machinisten getest worden, bijv. om te onderzoeken hoe machinisten energiezuiniger kunnen rijden)

NEP National ERTMS Programme(s)

Nepakris Nederlandse Patent- en Kristalsodafabriek nv te Linne-Herten (chloorproduct); heette vanaf 1968 Natronchemie en vanaf 1987 Solvay Chemie, zie Lnhs

Ne-Signale Nebensignale (D)

NEWOPERA *New Operating and Technical Systems* (onderdeel van het European Rail Freight Network Project, ook bekend als het Rail Freight Dedicated Lines Concept, een onderzoeksproject van de Europese Unie voor verbetering van het goederenvervoer per spoor)

NEWOPERA *New Operating Project for a European Rail Network* (onderzoeksproject van de Europese Commissie)

NFLS Noord-Friesche Locaal-Spoorwegmaatschappij nv (1899-1935)

Ng Nahgüterzug (lokale

goederentrein) (D)

NGBA niet-gebruikelijke blokaftand

NGD niet-gestelde diensten

NGT Noordgastransport (laadplaats voor aardgascondensaat bij station Roodeschool)

NH Locaalspoorweg-Maatschappij Neede-Hellendoorn nv (1904-1935)

NHM Nomenclature Harmonisée des Marchandises / Harmonisiertes Güterverzeichnis / Harmonised Commodity Code (van de UIC)

NHSS Noord-Hollandse Staatsspoorweg, zie Lijn K

NHT Noord-Hollandse Tramweg-Maatschappij nv (1888-1893); de afkorting NHTM is ook gebruikt

NHTM zie NHT

NI niet instappen

NIBRA Nederlands Instituut voor Brandweer en Rampenbestrijding

NID Nieuwe Intercity Dubbeldekker (omgebouwde treinstellen DD-AR), zie Plan DDZ

NIGHR Nederlands Instituut voor Geneeskundige Hulpverlening bij Rampen

NIPV Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (voorh. Instituut Fysieke Veiligheid), zie IFV

NK noodknop (om toeleidende seinen stop te laten tonen)

NKR signaleringsrelais voor de normale stand

van een wissel (*Normal Switch Indication Relay*)

NKV Nederlandse Katholieke Bond van Vervoerspersoneel (de afkorting KBV is ook gebruikt)

NLS Nederlandsche Locaalspoorweg-Maatschappij nv (1880-1887), daarna: KNLS, zie aldaar

NMA Nederlandse Machinefabriek Alkmaar bv (fabrikant van o.a. overweginstallaties en seinen)

NMBS Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (sinds 1926), zie SNCB

NMS Nationaal Meldkammersysteem

NMT New Measurement Train (meet- en inspectietrein voor spoorgeometrie en de kwaliteit van spoorstaaf en rijdraad op hogesnelheidslijnen)

NmTM Nijmeegsche Tramweg-Maatschappij nv (1888-1912); de afkorting NTM werd ook gebruikt

NMVB Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen (1884-1991) (B), zie SNCV

NN NoordNed Personenvervoer bv (1999-2006); opgegaan in Arriva

NNM Noord-Nederlandse Machinefabriek bv, Winschoten (fabrikant van o.a. wissels, rangeervoertuigen en automatische treinkoppelingen)

NNTTM Noord-Nederlands Trein & Tram Museum (sinds 2014, in het voormalige stationsgebouw van Zuidbroek)

NO spoorregio Noord-oost (Nederland)

NO Nebenfahrt ohne Signalisierung (D)

no nader onderzoek

NOHAB Nydqvist och Holm Aktiebolag (ook geschreven als Nydqvist & Holm AB), Zweedse fabriek die o.m. de sneltrein-stoomlocomotieven bouwde van de serie NS 4000. De schrijfwijze NoHAB is ook gebruikt

NOLS Noord-Ooster Lokaal Spoorweg-Maatschappij nv (1899-1938); opgegaan in de NS

NOPOM NSR Opvragen Positie Materieel

NoRail Stichting NoRail Hengelo (welke zich verzet tegen de overlast van goederentreinen door de stad Hengelo, a.g.v. de plannen voor Hoogfrequent Spoorvervoer), zie PHS

NOV Noordoostelijke Verbinding (Noordtak van de Betuweroute)

NP normaal profiel spoorstaaf van de NS

NP46 spoorstaaf Normaal Profiel 46 kg/m (ook wel 46E3-profiel genoemd)

NPC NS ProjectConsult (advies- en projectmanagementbureau van de NS, voor ontwikkeling en realisatie van stationsgerelateerde reizigersvoorzieningen).

De schrijfwijze NS PC is ook gebruikt

NR niet roken

nr nummer

NRG-las eNeRGie-las (vernieuwd type ES-las, ontwikkeld door Voestalpine Railpro)

NROS Non-Releasable On-Sight route (blijvend vastgelegde ROZ-rijweg over een sectiestoring; dit is een functionaliteit in het Bombardier beveiligingssysteem)

NRS Nederlandsche Rhijnspoorweg-Maatschappij nv (1845-1890; opgegaan in de Staatsspoorwegen), voorh. Rijn-Spoorweg, zie RS

NRS Nationale Regie der Spoorwegen (voorstel voor nieuwe naam voor de Belgische spoorwegen, overwogen van 1919 tot 1926, maar uiteindelijk koos men in 1926 voor de benaming NMBS, zie aldaar)

NRT Non-integrated Reservation Ticket

NRT Nationaal Rampenteam

N/R WPR *normal/reverse switch position relay* (wisselstandrelais)

N/R WZR *normal/reverse switch operating relay* (wisselstuurrelais)

NS N.V. Nederlandsche Spoorwegen (opgericht in 1937). In 1964 naamswijziging in N.V. Nederlandse Spoorwegen

NS 20 zie DE 20

NS70 bep. type betonnen tweekloksdwarslig-

ger, ontwikkeld voor de NS en geïntroduceerd in 1970

NS90 bep. type monoblok dwarsligger van voorgespannen beton (gewicht circa 285 kg), ontwikkeld voor de NS en geïntroduceerd in 1990

NS 6400 zie DE6400

NSA Nederlandse Autoriteit voor Spoorveiligheid (opvallend is dat niet de afkorting NAS wordt gebruikt. Men heeft gekozen voor NSA om tegemoet te komen aan internationale standaarden, waarbij NSA staat voor National Railway Safety Authority)

NS Ad NS Algemene Dienst

NS A&E NS Adviesgroep Arbeidsveiligheid en Ergonomie

NS BAG NS Bureau Assistentieverlening Gehandicapten

NS Bbv NS Bedrijfsbeveiliging (bestaande uit Spoorwegpolitie, bewaking en bedrijfsbrandweer). De schrijfwijze NS BBV is ook gebruikt

NS BGP NS Beleidsgroep Productie

NS BPB NS Bedrijfsplanbureau

NS Brw NS Brandweer (bedrijfsbrandweer, onderdeel van NS Bedrijfsbeveiliging). De afkorting NS BW is ook gebruikt

NS BS NS Beveiliging Services bv

NS BW NS Brandweer (bedrijfsbrandweer, on-

derdeel van NS Bedrijfsbeveiliging). De afkorting NS Brw is ook gebruikt

NS BZB NS afdeling Bedrijfszelfbescherming (een soort bedrijfsbrandweer)

NSC NS Cargo nv

NS CGLB NS Coördinatiegroep Locomotiefbeheer

NS CIB NS Centraal Inkoop Bureau

NS CoG NS Commerciële organisatie Goederen

NS COR NS Centrale Ondernemingsraad

NS CPA NS Centrale Personeels- en Bezoldigingsadministratie

NS DER 500 zie DER 500

NSE NS Energy bv (dochteronderneming van NS Stations bv)

NS Ep Dienst van Exploitatie (van de NS)

NS Es Dienst van Elektriciteit en Seinwezen (van de NS)

NS ET NS Electronic Ticketing bv

NSE-wisselsteller NS Elektrische wisselsteller

NSF Nederlandsche Seintoestellenfabriek nv (te Hilversum)

NSF NS Fiets bv (dochteronderneming van NS Stations bv)

NS FS NS Facility Services bv (ook genoemd: Facilitair Bedrijf NS, voor proces- en facilitymanagement en advies over sociale veiligheid binnen het spoorbedrijf).

De schrijfwijze NSFS is

ook gebruikt

NSFS NS Financial Services (dochteronderneming van de NS Groep nv). De schrijfwijze NS FS is ook gebruikt

NSFSC NS Financial Services Company (leasebedrijf van spoorwegmaterieel; dochteronderneming van de NS Groep nv). De afkorting NSFS is ook gebruikt

NSG NS Goederenvervoer (later: NS Cargo nv, zie NSC). De schrijfwijze NS G is ook gebruikt

NSG NS Groep nv

NSH NS Hispeed bv

NS H NS Holding nv (de schijfwijze NSH is ook gebruikt)

NS Holding B&S afdeling Besturing en Seingeving van NS Holding nv

NS Holding IM&T afdeling Informatiemanagement en Technologie van NS Holding nv

NS HVB NS Houtverwerkingsbedrijf (te Dordrecht)

NSI NS International bv (ook genaamd: NS Internationaal bv)

NS I&E NS staforgaan Interne en Externe Betrekkingen

NS If Dienst van Infra-beheer (van de NS)

NS IM NS Dienst Inkoop en Magazijnen (de schrijfwijze NS Im is ook gebruikt)

NS IS NS Infra Services bv (voorh. Groep Bedrijven Infra, zie GBI,

en Service Centrum Elektrotechniek, zie SCE). De schrijfwijze NSIS is ook gebruikt

NS Is Dienst van Infrastructuur (van de NS)

NSI SC NS International Service Center

NSL NS Lease bv

NSM Nijmeegsche Spoorwegmaatschappij nv (1863-1923)

NSM Nederlands Spoorwegmuseum (sinds 1927)

NSM Nederlandse Stikstof Maatschappij nv (in Sluiskil)

NS M NS Materieel bv (vanaf 1999: NedTrain bv)

NS MB NS Mechanisch Bedrijf

NS M&W NS Dienst van Materieel en Werkplaatsen

NS MGB NS Mechanisch Gereedschaps Bedrijf

NS MIB NS Mechanisch Instandhoudings Bedrijf

NS MR NS afdeling Marketing Reizigersvervoer

NS MRC NS Materieel Regelcentrum

NS-MT kenmerk op NS-goederenwagens die gestationeerd waren in Zeeuws-Vlaanderen.

De aanduiding MT komt van de Société Anonyme du Chemin de Fer International de Malines à Terneuzen / Internationale Spoorwegmaatschappij Mechelen–Terneuzen (1929-1948), waarvan het Nederland-

se gedeelte was opgegaan in de NS

NS MTA NS Managementteam voor Automatisering van de Informatieverwerking

NS-MT-kenmerken zie NS-MT

NS NO NS Regio Noordoost

NS NW NS Regio Noordwest

NSO NS Onderhoud (voorh. NS Lijnwerkplaatsen)

NSO NS Opleidingen bv

NS OC NS Ondernemingscontrol

NS O&S NS Onderhoud en Service

NS O&V NS afdeling Opleiding en Vorming (later: NS Opleidingen bv, zie NSO)

NS OGB NS Ongevalbestrijding (later: NedTrain Ongevallenbestrijding, zie NT OGB)

NSOI NS-Opleidingsinstituut

NS OPB NS Ontwikkelingsplanbureau

NS Operatie O&S zie NS O&S

NSP NS Personeel(s)-administratie bv

NS PB NS Projectenbureau

NS PC NS ProjectConsult, zie NPC

NS QHSE NS Quality, Health, Safety & Environment (veiligheidsadviseurs van NS)

NSR NS Railbedrijven bv (vanaf 1996: NS Reizigers bv)

NSR NS Reizigers bv

NSR BO NSR Bestu-

ring operatie

NSR-C NSR-Commercie (afdeling van NS Reizigers)

NSR C&O NSR Commerce & Ontwikkeling (afdeling van NS Reizigers)

NS RCG NS Realiserings Coördinatie Groep

NSR ComIT NS Reizigers organisatieonderdeel Commercie & IT

NSR CV NSR Concernveiligheid

NSR DCRI NSR Dienstencentrum Reisinformatie

NSR D&S NSR Directie en Staven

NSRI NSR reisinformant (op verkeersleidingsposten)

NS RIB NS Railinfrabeheer bv

NS RIT NS Railinfra-trust bv (houdstermaatschappij van de organisaties NS Railinfrabeheer, Railned en NS Verkeersleiding)

NSR-LA NS Reizigers – Lange Afstand (exploitant HSL Zuid)

NSR MRP Microservices Reizen en Prijzen (afdeling van NS Reizigers)

NS RN NS Regio Randstad Noord

NSR-NA NS Reizigers afdeling Nationale Accounts

NSR NO NSR Netwerkontwerp

NSR PS V&R NS Reizigers Productie Services Veiligheid & Regelgeving (afdeling van NS Reizigers die o.a. de

handboeken voor treinpersoneel produceert)

NSR RO NSR Regio Oost

NSR RZ NSR Regio Zuid

NSRS NSR Safety (afdeling van NS Reizigers)

NSR S&O NS Reizigers Service & Operatie

NSR SpV&R NS Reizigers Spoorwegveiligheid en Regelgeving

NS RZ NS Regio Randstad Zuid

NSS NS Stations bv

NSS Nederlandse Smalspoorweg Stichting

NS S NS Security (de schrijfwijze NSS is ook gebruikt)

NSSA NS Spooransluitingen bv (overgenomen door Strukton Rail Short Line bv)

NS SCE NS Service Centrum Elektrotechniek

NS S&O NS bedrijfs-eenheid Service en Operatie

NS SP NS Stations Personeel bv (voorh. Servex Administratie bv). De schrijfwijze NSSP is ook gebruikt

NS Spv NS Spoorwegveiligheid (later werd dit Railned)

NSSR NS Stations Retailbedrijf bv (voorh. Servex bv)

NS St&O NS stafor-gaan Studie en Onderzoek

NS T NS Treinmodernisering Haarlem / Ned-Train bv

NS T NS Treinmodernisering Haarlem / Ned-Train bv

NS TB NS afdeling

Transport Besturing

NS TCC NS Test Competence Center (voor het testen van computersystemen bij NS)

NS TG NS Travel Group bv

NS TO NS Technisch Onderzoek bv (voorh. Centrum voor Technisch Onderzoek, zie CTO, later: AEA Technology Rail bv, zie aldaar). De schrijfwijze NSTO is ook gebruikt

NS-TOP NS Treindienst Overzicht Punctualiteit

NS UB NS Ultrasoonbedrijf (de afkortingen UB en NS USO zijn ook gebruikt)

NS USO NS Ultrasoonbedrijf (later: Eurailscout Inspection & Analysis bv). De afkortingen UB en NS UB zijn ook gebruikt

NSV NS Vastgoed bv

NS Vc NS staforgaan Vervoerscoördinatie

NS V&S NS Veiligheid & Service

NS VL NS Verkeersleiding bv

NS W NS Werk bv (de schrijfwijze NSW is ook gebruikt)

NS WBB NS Wisselbouwbedrijf

NT NedTrain bv (onderhoudsbedrijf van spoorwegmaterieel, voorh. NS Materieel)

NTB Nederlands Transport Bureau bv (overslagbedrijf aan de Waalhaven in Rotterdam)

NTC National Train Control (voorh. Specific

Control (voorh. Specific

Transmission Modules, bedoeld om een ETCS-trein op een conventioneel beveiligd baanvak te laten rijden)

NTC NedTrain Consulting bv

ntg BÜ nicht technisch gesicherter Bahnübergang (onbewaakte overweg) (D)

NTM Nederlandsche Tramweg-Maatschappij nv (1880-1962, busbedrijf tot 1971; dochteronderneming van de NS)

NTM Nijmeegsche Tramweg-Maatschappij nv (1888-1912); de afkorting NmTM werd ook gebruikt

nto nog te ontvangen

NT OGB NedTrain Ongevallenbestrijding (voorh. NS Ongevallenbestrijding, later ProRail OGB)

NTP No Train Period (ook wel treinvrije periode genoemd), zie tvp

NTT NS Tracking & Tracing (systeem voor het automatisch volgen van treinstellen en locomotieven. Gegevens uit dit systeem worden gebruikt om de Materieelbalans in VKL te corrigeren), zie T&T

NUS Network Utilisation Strategy (strategie voor optimale benutting van een spoorwegnet)

Nv Nahverkehr (lokaal treinverkeer) (D)

NVBC Nederlandse Vereniging van Brandweercommandanten

NVBK Nederlandse Vereniging van Brand-

weerkorpsen

NVBR Nederlandse Vereniging voor Brandweer en Rampenbestrijding

NVBS Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Spoor- en tramwegwezen (sinds 1931)

NVGS Nota Vervoer Gevaarlijke Stoffen

NVMP Noise and Vibration Management Plan (plan voor vermindering van overlast door lawaai en trillingen a.g.v. treinverkeer)

NVR nationaal voertuigregister (volgens de Europese spoorweginteroperabiliteitsrichtlijn)

NVR trein stopt niet voor reizigers

NVSA Nederlandsche Vereeniging van Spoorweg-Ambtenaren

NVST Nederlandsche Vereeniging van Spoor- en Tramwegpersoneel

NVTA Nederlandsche Vereeniging voor Tramwegen en Autotransportdiensten

NVW Normenkader Veilig Werken

NVW-taken taken met betrekking tot het Normenkader Veilig Werken

NVZAS Nederlandsche Vennootschap voor de Zuid-Afrikaansche Spoorweg (1884-1910)

nwa netwerkanalist

nwb netwerkbestuurder

NWE Niederländisch-Westfälischen Eisenbahn-Gesellschaft

(1872-1926, zie NWS); Nederlands gedeelte

overgenomen door de HSM, het Duitse gedeelte door de DRG

NWH Vervoermaatschappij “De Noord-Westhoek” nv (1938-1991); voortzetting van de Spoorwegmaatschappij Zwolle–Blokzijl, zie ZB

NWPR normaal wisselstuurrelais (Normal Switch Operating Relay)

NWS Nederlandsch-Westfaalsche Spoorweg-Maatschappij nv (1872-1926, zie NWE); Nederlandse gedeelte overgenomen door de HSM, het Duitse gedeelte door de DRG

NWSM Nederlandsch-Westfaalsche Stoomtram-Maatschappij nv (1896-1936); Nederlandse gedeelte opgegaan in de NS, het Duitse gedeelte werd opgeheven

NwSM Noordwijksche Stoomtramweg-Maatschappij nv (1885-1909), opgegaan in NZHTM, zie aldaar

NWV Naamlooze Maatschappij tot Uitbating der Buurtspoorwegen van het Noorden van West-Vlaanderen (1904-1952); exploiteerde onder meer de spoorlijn Brugge–Middelburg–Aardenburg

NX relaisbeveiliging type NX (eNtrance-eXit)

NX '68 bep. type NX-relaisbeveiliging, ingevoerd in 1968 (ook genoemd: Stationsbeveiliging type NX Systeem

68)

NZ noordzijde

NZASM Nederlandsch-Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij nv (1884-1910)

NZH Noord-Zuid-Hollandsche Vervoer Maatschappij nv (1946-1999; dochteronderneming van de NS)

NZHSTM Noord-Zuid-Hollandsche Stoomtramweg-Maatschappij nv (1880-1909); daarna NZHTM, zie aldaar

NZHSTM-HL Noord-Zuid-Hollandsche Stoomtramweg-Maatschappij Haarlem-Leiden nv (1885-1909); in 1909 naamswijziging in Noord-Zuid-Hollandsche Tramweg-Maatschappij nv, zie NZHTM

NZHTM Noord-Zuid-Hollandsche Tramweg Maatschappij nv (1909-1946); daarna NZHVM, zie aldaar

NZHVM Noord-Zuid-Hollandsche Vervoer Maatschappij nv (1946-1999, ook wel NZH genoemd, een dochteronderneming van de NS)

NZN aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type DM'90 van NoordNed

NZOS Nederlandsche Zuid-Ooster Spoorweg-Maatschappij nv (1872-1892; overgenomen door de Staatsspoorwegen, zie SS). De afkorting NZOSM is ook gebruikt

NZOSM zie NZOS

NZP aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type DH 2 van NoordNed

NZS Nederlandsche Zuider-Spoorwegmaatschappij nv (1891-1899); overgenomen door de Staatsspoorwegen, zie SS

NZX aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type DH 1 van NoordNed

O

O classificatie voor samengestelde open platte goederenwagens

O aanduiding voor getrokken materieel

O aanduiding voor bep. gesloten goederenwagens voor vervoer van boter en margarine (bijgenaamd "Boter-O'tjes")

o met niet-doseerbare zwaartekrachtlossing tussen de sporen, met hoogliggende losopening van minstens 70 cm boven bovenkant spoor (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

o opgelegd; rijtuig rust aan één kant op een Jakobs-draaistel (in aanduiding voor bep. rijtuigen van treinstellen, bijv. Co, CDo)

OA Ondernemingsadministratie en Administratieve Organisatie (van de NS)

OA aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type V-IRM 6 van NSR

OA-blad beschrijving van Overige Apparatuur van het Seinwezen (*betekenis zoals gehanteerd door het Seinwezen*), zie SWID;

tekening met Opstelling Apparatuur in technische ruimten (*betekenis zoals gehanteerd door Stichting railAlert*)

OAC Operationele Aansturing Calamiteitenorganisatie (van ProRail)

OAD aanduiding voor

materieel-omloop van treinstellen type V-IRM 4 van NSR, met meer eerste klas zitplaatsen

OAKR onbezoldigd ambtenaar van het Korps Rijkspolitie (voormalige aanduiding voor een agent Spoorwegrecherche)

OAT Operationeel Assessment Team (van NS Hispeed en ProRail)

OB Onderhoudsbedrijf

OB Chemin de Fer électrique d'Ostende-Blankenberghe et Extensions (1905-1951); exploiteerde onder meer de lijn Sluis-St. Anna ter Muiden grens. De afkorting CFOBE is ook gebruikt

OB Overzicht Baan (ontwerpblad -)

OBA Overslag Bedrijf Amsterdam bv (in de Westhaven)

OBE Ontwerp(tekening) Baan en Emplacement (*betekenis zoals gehanteerd door ProRail*);

Overzicht Beveiliging Emplacementen (*betekenis zoals gehanteerd door IVW*);

Overzicht Baan en Emplacement (*betekenis zoals gehanteerd door RIGD-LOXIA*)

OBE-blad zie OBE

Obelix Kirow KRC 1200 (bep. type 8-assige 150-tons spoorwegkraan) van Volker Stevin Rail & Traffic

OBI Operationeel Besturingscentrum Infra (van ProRail), voorh.

SMC, zie aldaar

OBIS On Board Information Services (automatisch reizigersinformatiesysteem dat sinds 2010 in NSR-materieel wordt ingebouwd)

OBK-blad Overzichtstekening Beveiligingskabels

OBM Overslagbedrijf Moerdijk bv

OBOG Organisatie Bestrijding Onregelmatigheden met Gevaarlijke stoffen (ook genoemd: Organisatie Bestrijding Ongevallen Gevaarlijke Stoffen); NS-dienst, met o.m. gaspakkenteams, vooral actief in de Rotterdamse haven

OBOG-ploeg hulpverleners van de Organisatie Bestrijding Ongevallen Gevaarlijke Stoffen

OBS Onderhoud en Behandeling van Storingen aan de beveiligings- en telefooninstallaties op de Nederlands-Belgische grensbaanvakken (C 5304)

OBU On-Board Unit (boordcomputer in de Thalys)

OC Ondernemingscontrol (afdeling van de NS)

OC overlegcommissie

OC Operationeel Commandant (bij hulpverleningsdiensten)

OC aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type ICM 4 van NSR, nummers 4201-4250

OCB optisch controlebord (tableau in Belgisch seinhuis). De aan-

duiding OKB is ook gebruikt

OCCR Operationeel Controlecentrum Rail

OCI Orascom Construction Industries (eigenaar van OCI Terminal Europort bv)

OC KLPD meldkamer Korps Landelijke Politiediensten, Dienst Operationele Ondersteuning en Coördinatie (voorh. CMK)

OCM Onderhoudsvorschriften Compressoren in rollend Materieel (C 6558)

OCS aanduiding voor materieel-omloop van treinstel type ICM-4, nummer 4444, met meer eerste klas zitplaatsen

OCTI Office Central des Transports Internationaux par chemins de fer / Central Office for International Rail Transport (Centraal Bureau voor het Internationale Vervoer per spoorweg)

OD omloop diesellocomotieven

OD Ongevallendienst

Od Onderhoudsdienst (van de NS, voor infra-onderhoud)

Od 1 Onderhoudsdienst, 1e stafsector: Personeel (*in 1982*)

Od 2 Onderhoudsdienst, 2e stafsector: Financieel-Economische en Algemene Zaken (*in 1982*)

ODB *Onderdelenboek* diesel-elektrische locomotieven serie 6400

ODD onbelast draaien

dieselmotoren

ODH onderhoudsdienst (de schrijfwijze odh is ook gebruikt)

odh onderhoud (aan spoorwegmaterieel of infrastructuur). De schrijfwijze ODH is ook gebruikt

ODL Omloop Diesel-elektrische Locomotieven (C 7514)

ODM Omloop Diesel-elektrisch Materieel (C 7513)

odp onderpost

ODR Onderhoudsvorschriften DE-Reizigersmaterieel (C 6542)

ODRM Onderhoudsvorschriften Dieselmotoren Rollend Materieel (C 6557)

ODS Oving-Diepeveen-Struycken nv (fabrikant en verhuurbedrijf van spoorwegmaterieel)

odt EV onderhouds-district voor de energievoorziening

odt Sw onderhouds-district voor het Seinwezen

odt Tel onderhouds-district voor de telecommunicatie

OE Overzicht Emplacement (ontwerpblad -)

OE zie OEL (C 7514)

OEA overzicht energieafname (overzicht van het vermogen in volt-ampère dat per relaiskast opgenomen wordt)

O&K Orenstein & Koppel GmbH (fabrikant van goederenwagens, o.a. voor NS, en locomotieven, o.a. voor Strukton, Shell Pernis, en voor het

railbedrijf van de Hoogovens)

OEL Omloop Elektrische Locomotieven (C 7514)

O&S afdeling Onderhoud en Service (van de NS)

O&V afdeling Opleiding en Vorming (van de NS), later: NS Opleidingen bv, zie NSO

OG Stoomtramweg-Maatschappij "Oostelijk Groningen" nv (1912-1948); vanaf 1945 busbedrijf, later overgenomen door de GADO, zie aldaar

og omzettergebouw

OGB Tramweg-Onderneming Gouda-Bodegraven (1882-1883); opgegaan in de Stoomtramweg-Maatschappij Gouda, zie SG

OGB Ongevallenbestrijding (van ProRail)

OGS Ongeval met Gevaarlijke Stoffen

OGS Ongevulsbestrijding Gevaarlijke Stoffen (van ProRail Incidentenbestrijding)

ogsp overgangsspoorstaaf

OGS-wagen speciale wagen voor de Ongevulsbestrijding Gevaarlijke Stoffen (van ProRail Incidentenbestrijding)

OH aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type ICM 3 van NSR (nummers 4011-4097)

OH Tramwegmaatschappij Sint-Oedenrode – 's-Hertogenbosch nv (1897-1906); overge-

nomen door Tramweg-Maatschappij “De Meijerij”, zie TM

oh onderhoud (de verkorting odh wordt ook gebruikt)

OHD overheids hulp-(verlenings)diensten

OHE Osthannoversche Eisenbahnen AG (sinds 1944)

OHM onderhoudsmachine

OHR Opstel- en behandel-dossier Havenspoor Rotterdam (van ProRail)

OHR onderhoudsrooster

OI Ondergrondse Infra

OK ongevalenkraan (de afkortingen okr en O.Kraan zijn ook gebruikt)

OKB Overkoepelingsbureau (overkoepelende organisatie voor bijsturing van de treindienst op landelijk niveau)

OKB Overzicht aderbezetting van de IB-kabel (van het Seinwezen)

OKB optisch controlebord (tableau in Belgisch seinhuis). De aanduiding OCB is ook gebruikt

OKG Omloop Krachtvoertuigen op de Grensbaanvakken (C 7516)

OKM Onderhoudsvorschriften en Kwaliteits-eisen rollend Materieel (C 6538)

okr ongevalenkraan (de afkortingen OK en O.Kraan zijn ook gebruikt)

O.Kraan ongevalenkraan (de afkortingen OK en okr zijn ook ge-

bruikt)

OKT Overzicht van Knopen en Takken (tekeningen die als basis dienen voor het ontwerp van EBP, TNV en PRL, en die gebaseerd zijn op het OBE-blad)

OKT-blad zie OKT

OKW Onderhoudsvorschriften en Kwaliteitseisen Wielstellen (C 6552)

OI Oberleitung (bovenleiding)

OLA Oberleitungsanlage (bovenleiding-systeem)

OLDO Overijsselsche Locaalspoorwegmaatschappij Deventer–Ommen nv (1907-1935); opgegaan in de NS

OLL Onderdelenregister dieselmotoren van Locomotieven en Locomotoren (C 6540)

om operationeel manager

om oliemotorrijtuig

omBC oliemotorrijtuig uit de periode 1923-1937 (om = oliemotorrijtuig, B = met afdeling tweede klas, C = met afdeling derde klas)

omC oliemotorrijtuig met alleen een C-afdeling (dus uitsluitend derde klas)

OMF bovenleiding-montagewagen (“Oberleitungsmontagefahrzeug”)

omrp omroepmedewerk(st)er, zie mwri

OM VL Operationeel manager (ProRail) Verkeersleiding, ook wel Officier van Dienst Ver-

keersleiding genoemd, zie OvD-V

OMW meetrijtuig voor de bovenbouw (“Oberbaumesswagen”)

OMWE meettrein voor de bovenbouw (“Oberbau-Messwageneinheit”)

ON omnummeren trein

ON I Mijn Oranje-Nassau I (in Heerlen)

ON II Mijn Oranje-Nassau II (in Schaesberg)

ON III Mijn Oranje-Nassau III (in Heerlerheide)

ON IV Mijn Oranje-Nassau IV (in Heerlen)

oo dubbel opgelegd; rijtuig rust aan beide kanten op een Jakobsdraaistel (in aanduiding voor bep. tussenrijtuigen van treinstellen, bijv. Boo, Coö)

oo met niet-doseerbare zwaartekrachtlossing via laagliggende losopening(en), waarbij geen gebruik van transportbanden mogelijk is (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

OOCR relais voor de stand van een wissel die niet overeenkomt met de eindstand (Out Of Correspondence Relay)

OOV Openbare Orde en Veiligheid

OOWS Overweg Ontruiming Waarschuwingsseinen

OP Naamlooze Vennootschap “Oldambt–Pekela” (1935-1941), voorh. SOP, zie aldaar

Op Dienst van Onderzoek en Planning (van de NS)

Op 1 Dienst van Onderzoek en Planning, 1e afdeling: Beleid (*in 1971*)

Op 2 Dienst van Onderzoek en Planning, 2e afdeling: Economisch Onderzoek (*in 1971*)

Op 3 Dienst van Onderzoek en Planning, 3e afdeling: Planologie (*in 1971*)

Op 4 Dienst van Onderzoek en Planning, 4e afdeling: Operations Research (*in 1971*)

Op 5 Dienst van Onderzoek en Planning, 5e afdeling: Technisch Onderzoek (*in 1971*)

Op 6 Dienst van Onderzoek en Planning, 6e afdeling: Planning (*in 1971*)

OPA Oorzaak, Prognose en Advies (bij calamiteiten)

OPB Ontwikkelingsplanbureau (van de NS)

OPC Output Proces Contract (werkproces van ProRail, waarbij ProRail bepaalt wat er aan onderhoud gedaan moet worden, waarna spooraanemers dit uitvoeren)

OPCE Onderpost Controle-Eenheid (van EBP)

OPC-gebied gebied waarin ProRail en spooraanemers werken volgens Output Proces Contracten bij het onderhoud aan het spoor, zie OPC

opcvb ontwerp proces-verbaal

opdrloc opdruklocomotief

OPM Omloop Motor-

postrijtuigen (C 7514)

opm operationeel planingsmanager

OptiRail project Optimale benutting Railcapaciteit bij werkzaamheden

OPV Overlegorgaan voor het Personenvervoer

opz opzichter

opz EV opzichter sectie energievoorziening

opz GE opzichter goederenemplacement

opz kvv opzichter kracht/verlichting/verwarming

opz mat opzichter materieel

opz mwo opzichter mechanisch wegonderhoud

opz Sw opzichter Seinwezen

opz tm opzichter terrein en materieel

OR Ondernemingsraad NS

OR Overzicht Retourleidingen, zie SWOD

OR Oostnet Rail (1998-1999, opgegaan in Connexion/Syntus)

OR overbelastingsrelais ('overload relay')

ORA Organisatie Reddingsauto's, zie Vb 2

OR-blad Overzichtsblad van spoor- en wisselisolatie en de Retourleiding (*betekenis zoals gehanteerd door het Seinwezen*);

Overzichtstekening Retourverbindingen (*betekenis zoals gehanteerd door Stichting railAlert*)

ORCA Optimizer of Rail Capacity (programma voor het berekenen van

de railinfracapaciteit bij werkzaamheden)

ORE Office de Recherches et d'Essais (UIC-Bureau voor technisch-wetenschappelijk onderzoek)

ORE-wagens volledig gestandaardiseerde ontwerpen (van het Office de Recherches et d'Essais) voor goederenwagens, die vervolgens voor diverse spoorwegondernemingen zijn gebouwd

ORI ondersteuner reis-informatie

ori (registratie van) onregelmatigheden rijweginstellingen

ORR Oilfield Rail & Road bv (bedrijf voor werkplekbeveiliging in de petrochemische en infrastructurele sectoren, inclusief de spoorwegen)

ORT overstaprelatie-tabel

ORT Oostelijke Railterminal (op de Maasvlakte, incl. een containerterminal van ECT)

ORT motorwagen voor bovenleidingrevisie ("Oberleitungsrevisions-triebwagen")

OS Overzicht Seinbeelden / Overzicht Seinbeeldrelaties, zie SWOD

OS On Sight (een mode van ERTMS waarbij geen controle op de spoorbezetting voor de trein heeft plaatsgevonden; vergelijkbaar met rijweg op zicht)

os onderstation

OS-blad tekening met

Overzicht Seinbeeldrelaties / Overzichtsblad van de samenhang van de Seinbeelden (ook wel seinbeeldenkaart genoemd) (*betekenis zoals gehanteerd door het Seinwezen*);

Overzichtstekening Seinbeeldopvolgingen (*betekenis zoals gehanteerd door Stichting rail-Alert*)

OSE lampje voor signalering van een bezette spoorsectie ('occupied section electric light', op het tableau van de treindienstleider)

OSM Omloop elektrisch Stroomlijnmateriaal (C 7513)

OSM Ooster Stoomtram-Maatschappij nv (1882-1927)

OSP omschakelpaneel (op een werkplek van Procesleiding Rijwegen)

ospt ochtendspits

OT Operationeel Team (bij calamiteiten)

ot ontspoor tong

OTA Aanhangsel tot de Officiële Tariefberichten

OTB Ontwerp Tracébesluit

OTC overlay track circuit (spoorsectie met een gesuperponeerde spoorstroomloop, ofwel een stroomloop in een stroomloop, d.m.v. een mangaanrups in de spoorstaafkop voor gegarandeerde treindetectie)

OTC-sectie spoorsectie voorzien van een overlay track circuit, zie OTC

OTIF Organisation intergouvernementale pour les Transports Internationaux Ferroviaires (Intergouvernementele Organisatie voor het Internationale Spoorwegvervoer)

OTO Opleiden, Trainen en Oefenen op het spoor (programma voor spoorincidentbestrijding, van het Instituut Fysieke Veiligheid i.s.m. ProRail)

OTR overlay track relay (relais behorende bij een OTC-sectie, zie aldaar)

otr olietrein

OTR-relais zie OTR

OTV Ontwerp Tijdelijke Voorzieningen

O-type classificatie voor samengestelde open platte wagens

OV openbaar vervoer

OV Ontwerpvoorschriften voor Seinwezen-, telecommunicatie- en energievoorzieningsinstallaties (C 5521)

OVC OV-chipkaart (openbaar vervoer chipkaart)

OVC-poorten poortjes (op stations) welke geopend worden met een OV-chipkaart

OvD Officier van Dienst (van de brandweer). De schrijfwijze OVD wordt ook gebruikt

OvD-B Officier van Dienst Brandweer (de afkorting OvD-BW wordt ook gebruikt)

OvD-BW zie OvD-B

OvD-Bz Officier van Dienst Bevolkingszorg, voorh. ambtenaar open-

bare orde en veiligheid, zie AOV

OvD-DHMR Officier van Dienst Divisie Havenmeester

OvD-G Officier van Dienst Geneeskundig

OvD-GVB Officier van Dienst GVB (Gemeentevervoerbedrijf Amsterdam)

OvD-GVU Officier van Dienst GVU (Gemeentelijk Vervoerbedrijf Utrecht)

OvD-HTM Officier van Dienst HTM (Haagsche Tramweg Maatschappij)

OvD-KMar Officier van Dienst Koninklijke Marechaussee

OvD-OV Officier van Dienst Openbaar Vervoer (in Rotterdam-Rijnmond)

OvD-P Officier van Dienst Politie

OvD-ProRail zie OvD-Rail

OvD-R Officier van Dienst Recherche

OvD-Rail Officier van Dienst Rail (Algemeen Leider calamiteitenorganisatie ProRail)

OvD-RED Officier van Dienst Reddingsbrigade

OvD-RET Officier van Dienst RET (Rotterdamse Elektrische Tram)

OvD-RPA Officier van Dienst Havendienst Rotterdam (Rotterdam Port Authority)

OvD-RWS Officier van Dienst Rijkswaterstaat

OvD-S Officier van Dienst Spoor (voorh. Officier van Dienst Rail). De schrijfwijze OvDS

wordt ook gebruikt

OvD-SPL Officier van Dienst Schiphol

OvD-V Officier van Dienst Verkeersleiding (van ProRail), ook genoemd: Operationeel manager ProRail Verkeersleiding. De afkorting OvD-VL wordt ook gebruikt

OvD-VL zie OvD-V

OvD-W Officier van Dienst Water- en scheepvaartzorg

OVI Overlegorgaan voor de Infrastructuur

OVNB OV-netwerk BrabantStad (ook wel OV-netwerk Brabant genoemd)

O-voorschriften Voor-
schriften voor het Onderhoud van wissel- en seininrichtingen (C 5505)

ovp (dienst)overpad

OVR Openbaar Vervoer Reisinformatie

ovrg ledig van aansluitende spoor- en tramwegen overgenomen

OVS OntwerpVoor-
schriften voor de Spoorwegbouw

OVS Overleg Veiligheid Spoorwegen

OV SAAL project Openbaar Vervoer Schiphol–Amsterdam–Almere–Lelystad

OVT Overheidsvoor-
schriften en Vergunningen betreffende de Telecommunicatie bij de N.V. Nederlandse Spoorwegen (C 5103)

OVV Onderzoeksraad voor Veiligheid (voorh. RvTV en SOR)

ovw overweg (voorh. ow). De schrijfwijze

OVW wordt ook gebruikt

ovwsto overwegstoring

OW ongevallenwagen (de afkorting owg is ook gebruikt)

ow overweg (oude afkorting), zie ovw

owb overwegboom

owg ongevallenwagen (de afkorting OW is ook gebruikt)

OWM opheffen werk-
zonemaatregel

owt overwegwachter

OZ oostzijde

oz oorzaak

P

P posttrein

P postrijtuig of rijtuig met afdeling voor postvervoer

P bestemd voor vervoer van zuren (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

p voorzien van remmershuisje (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

p met doseerbare onderlossing d.m.v. zwaartekracht, onderzijde van de laadvloer ligt 70 cm of hoger boven de rails (in aanduiding voor bep. zelflosserwagens)

P* schaft tijdens passagieren

PA projectaannemer (door ProRail erkende aannemer die projectmatig nieuwbouw of vernieuwingswerkzaamheden aan de railinfra uitvoert)

PA Privatgleisanschluss (raccordementsaansluiting) (D)

PAB Prestatie Analyse Bureau (van ProRail)

PABC Plasser Automatic Ballast Cleaner (kettinghormachine, gebouwd door de Plasser & Theurer Bahnbaumaschinen Gesellschaft)

PAC Plaatselijk Actiecentrum (van de brandweer)

pa-container middencontainer (*porteur aménagé*-container, ook genoemd: conteneur à porteur aménagé); klei-

ne afzetcontainer met een max. gewicht tot ca. 5 ton

pag pagina

PAGE Plan van Aanpak Goederenemplacementen

pall pallet

Pandrol fabrikant van spoorstaafbevestigingen zoals de zgn. "Pandrol clip", die in 1957 werd gepatenteerd door de Noorse ingenieur Per *Pande-Rolfsen*. Daarom wordt deze railbevestiging ook wel PR-clip genoemd

PAP Pre-Arranged Paths (van tevoren geregelde treinpaden voor goederentreinen in de dienstregeling, welke in het kader van de Europese spoorgoederen-corridors worden vastgesteld). De schrijfwijze PaP wordt ook gebruikt

par paragraaf

PART Plan Aanpak Risicovolle Taken (t.b.v. werkzaamheden aan de railinfra)

PART-systeem zie PART

PAS Pedestrian Analytic System (systeem waarmee de reizigersstromen op treinstations in kaart worden gebracht en gemonitord)

PAUW Planautomatisering Werkvoorbereiding (planningssysteem voor Procesplan Rijwegen)

PAWA Permanente Automatische Waarschuwinginstallatie (een overwegtype)

PB Projectenbureau

(van de NS)

PB Porterbrook Leasing (leasemaatschappij van spoorwegmaterieel, o.a. aan ERS, HGK, Rail4Chem, Short Lines en Veolia)

PBA-treinstellen Thalys treinstellen, waarbij PBA staat voor Parijs, Brussel en Amsterdam

Pbf Personenbahnhof (Duits reizigersstation)

Pbf Postbahnhof (D)

PBGT Projectbegeleidingsgroep Telerail

PBL Personeelsbalans

PBM persoonlijke beschermingsmiddelen (bij werkzaamheden aan de railinfra)

PBO Periodiek Bedrijfs-geneeskundig Onderzoek

pbo procedure bijzondere oversteek (waarbij bestuurders van zware wegvoertuigen en landbouwmachines hun oversteek van een bepaalde onbewaakte overweg vooraf melden bij ProRail)

PBS procesbesturings-systeem / planbeheersysteem

PBS Procesbundel Spoorwegveiligheid (van Rained)

PBT Proces Bijzondere Taken (bijgenaamd "Peukie, Bakkie, Tukkie")

pca procesaannemer (ook wel procescontractaannemer genoemd; onderhoudsaannemer door ProRail belast met uitvoering van kleinschalig onderhoud en

storingsherstel in een bepaald gebied). De schrijfwijze PCA wordt ook gebruikt

PCB Protestantsch-Christelijke Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel

PCC Provinciaal Coördinatiecentrum (bij grote ongevallen)

PCG Project Computerdienstregeling Goedereentreinen (1959-1968)

pch personeelchef

pcl procesleider

PCS PersoneelsCollectief Spoor (personeelscollectief binnen de NS). De afkorting P.C. Spoor is ook gebruikt

P.C. Spoor zie PCS

pcvb proces-verbaal

pda president-directeur algemeen (de hoogste directeur van NS)

PDGr Produktions-durchführungsgrenze (van de DB)

pdl perrondienstleider

pdm productiemanager

PE personenemplacement

Pe aanduiding voor een serie *po*strijtuigen uit 1950, die geschikt waren voor elektrische dienst

Pec bep. type stroomlijn*po*strijtuigen (P = *po*strijtuig, e = geschikt voor elektrische dienst, c = met closet), nummers 8501-8506/8551-8552, later omgenummerd in resp. 901-906/951-952

PEG Prignitzer Eisenbahn Gesellschaft

P&K Plaat en Con-

structie (bedrijfs onderdeel van ElectroRail nv, waar o.a. wisselstellers en seinen werden vervaardigd, en plaatwerk voor relaiskasten)

P&K Rail P&K Rail bv (verzelfstandigd voormalig bedrijfs onderdeel van ElectroRail nv), zie P&K

PEN Project Exploitatie Nevenlijnen / NS Projectgroep Exploitatie Nevenlijnen

PER Personeelsreglement NS (C 2408)

PE Randstad Noord NS Productie-eenheid Randstad Noord

PERF trein stopt facultatief voor personeel

PERS personeelstrein

pers perso(o)n(en)

P&T Plasser & Theurer Bahnbaumaschinen Gesellschaft (fabrikant van o.a. de Unimat stopmachines)

pfl profiel

Pf-Signale Aufforderungssignale zum Pfeifen (bijv. fluitbord) (D)

PG post- en goederentrein

PG proefrit goederendienst

PGHOR Project Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen

PGO Prestatie Gericht Onderhoud (programma van ProRail, waarbij aannemers zelf besluiten wat er aan het spoor moet gebeuren om aan de eisen van ProRail te voldoen en storingsen te voorkomen)

PGO-gebied gebied waarin ProRail en spooraannemers werken volgens het programma Prestatie Gericht Onderhoud, zie PGO

PGS Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen

PGSV Programma Stationsvernieuwing

PgV Productgroep Veiligheid (van NedTrain, o.a. hersporingsplougen)

PGVI Planninggroep Vervoersintegratie

PHA Projectgroep Heuvelinstallatie Amersfoort

PHS Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (ook vaak aangeduid als Programma Hoogfrequent Spoor)

PIA Protocol Interface Adapter (de interface-computer tussen SIMIS-W en VPT)

PIA Personeel Inzet Applicatie (systeem van NSR dat de materieel- en wegbekendheid van machinisten bijhoudt)

PIM Prescriptions Internationales pour le transport des Marchandises par chemin de fer (Internationale Voorschriften voor het goederenvervoer per spoor)

PIM Pantograph Integrity Monitoring (systeem in de bovenleiding dat de toestand in de gaten houdt van de stroomafnemers van passerende treinen)

PINT Plannen In Tien-den (onderdeel van het

DONNA-PTI-systeem van ProRail, voor het plannen en verdelen van de dienstregeling), zie DONNA

PION Planning van Incidentele *Orttrekkingen* en *Onderhoudsroosters* (plansysteem dat gebruikt wordt in combinatie met het systeem DONNA voor het plannen en verdelen van de dienstregeling), zie DONNA

PIP Provinciaal Inpassingsplan (procedure om de bouw van opstel-terrein De Vork bij Haren mogelijk te maken)

PIT Projectgroep Invoering Telerail

PIV Prescriptions Internationales pour le transport des Voyageurs et des bagages (Internationale Voorschriften voor het vervoer van reizigers en bagage)

PIV Projectgroep Investerings NS

pjg projectgroep

pjm projectmanager

pk perronkaart

PKB Planologische Kernbeslissing HSL Zuid (1996)

PKBA-treinstellen Thaly treinstellen, waarbij PKBA staat voor Parijs, Keulen, Brussel en Amsterdam

PKC Productiekwantiteiten Cargo

PKI Postkoppeling Interface (deelsysteem van Procesleiding Rijkswegen voor het tot stand brengen van een postkoppeling)

pkt plaatskaartenkantoor

PL ploegleider (bij werkzaamheden aan de railinfra). De afkorting pll wordt ook gebruikt

PL aanduiding voor draaistel van stroomlijnpostrijtuigen Pec/Plan C

PI Staforgaan Planning (van NS)

pl planning

pl ploeg

pl planmäßig (planmatig / volgens plan) (D)

PLA Franz *Plasser* Vermietung von Bahnbau-maschinen GmbH (verhuurbedrijf van spoorbouw-machines door heel Europa)

Plan A Mat '46 elektrische twee- en vierwagentreinstellen, resp. nummers 241-246/248 en 652-668

Plan AB Mat '46 elektrische twee- en vierwagentreinstellen, resp. nummers 247/249-256 en 669-689

Plan B Mat '46 elektrische twee- en vierwagentreinstellen, resp. nummers 221-226/257-269/285-287 en 690-705

Plan C Mat '46 elektrische tweewagentreinstellen, nummers 288-299

Plan D D-trein 'bolkop'-rijtuigen, nummers AB 7701-7720, C 7801-7840 en RD 7651-7660

Plan DDZ elektrische vier- en zeswagentreinstellen (omgebouwd DD-AR materieel), resp. nummers 7501-7550 en

7601-7650, zie DDZ

Plan E rijtuigen voor binnenlandse sneltreinen, later omgebouwd tot energiewagens met diesel-aggregaten

Plan F Mat '54 elektrische twee- en vierwagentreinstellen, resp. nummers 321-334 en 711-741

Plan G Mat '54 elektrische twee- en vierwagentreinstellen, resp. nummers 335-350 en 742-757

Plan ICR zie Bs-rijtuig

Plan K D-trein rijtuigen, nummers AB 7351-7380

Plan L postrijtuigen, nummers P 7931-7943, later verbouwd tot fietserijtuigen type Df

Plan M Mat '54 elektrische tweewagentreinstellen, nummers 351-365

Plan mDDM motorwagens dubbeldeksmaterieel (van elektrische DD-AR vierwagentreinstellen), nummers 7701-7750

Plan mP elektrische motorpostrijtuigen, ook wel kortweg 'mP' genaamd, nummers 3001-3035

Plan mP1 elektrische motorpostrijtuigen, nummers 3001-3010

Plan mP2 elektrische motorpostrijtuigen, nummers 3011-3020

Plan mP3 elektrische motorpostrijtuigen, nummers 3021-3035

Plan N slaaprijtuigen, nummers B 7001-7025

Plan O ontwerp uit

1957 voor rijklijnen, die echter nooit gebouwd zijn

Plan P Mat '54 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 761-786

Plan P1 Mat '54 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 761-765

Plan P2 Mat '54 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 766-770

Plan P3 Mat '54 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 771-775

Plan P4 Mat '54 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 776-781

Plan P5 Mat '54 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 782-786

Plan PEN dieselhydraulische motorwagens en tweewagentreinstellen DH 1 en DH 2, resp. nummers 3101-3119 en 3201-3231; ingezet in het kader van Project Exploitatie Nevenlijnen

Plan Q Mat '54 elektrische tweewagentreinstellen, nummers 371-393

Plan Q1 Mat '54 elektrische tweewagentreinstellen, nummers 371-378

Plan Q2 Mat '54 elektrische tweewagentreinstellen, nummers 379-386

Plan Q3 Mat '54 elektrische tweewagentreinstellen, nummers 387-393

Plan SLT Sprinter Light Train materieel van NSR; elektrische vier- en zeswagentreinstel-

len, resp. nummers 2401-2469 en 2601-2662; zie SLT-4, SLT-6

Plan SNG Sprinter Nieuwe Generatie; elektrische drie- en vierwagentreinstellen, resp. nummers 2301-2368 en 2701-2750

Plan T Mat '64 elektrische vierwagentreinstellen (ook wel aangeduid als T-4), nummers 501-531

Plan T1 Mat '64 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 502-511

Plan T2 Mat '64 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 512-521

Plan T3 Mat '64 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 522-531

Plan T-proto aanduiding voor het eerste elektrische vierwagentreinstel Plan T (nummer 501), zie Plan TT 501

Plan TT zie Plan TT 501

Plan TT 501 Plan "Treinstel Toekomst"; het eerste Mat '64 vierwagentreinstel (nummer 501) dat als proeftreinstel in 1961 door Werkspoor werd afgeleverd, ook Plan T-proto genoemd

Plan U diesel-elektrische driewagentreinstellen (ook wel aangeduid als DE 3), bijgenaamd "Rode Duivel", nummers 111-152

Plan U1 treinstellen DE 3, nummers 111-115, zie Plan U

Plan U2 treinstellen DE

3, nummers 116-120, zie Plan U

Plan U3 treinstellen DE 3, nummers 121-125, zie Plan U

Plan U4 treinstellen DE 3, nummers 126-133, zie Plan U

Plan U5 treinstellen DE 3, nummers 134-140, zie Plan U

Plan U6 treinstellen DE 3, nummers 141-152, zie Plan U

Plan V Mat '64 elektrische tweewagentreinstellen (ook wel aangeduid als T-2), nummers 401-483/801-965

Plan W bep. type tweede klas rijklijn, o.a. voor Beneluxtreinen

Plan W1 tweede klas rijklijn, o.a. voor Beneluxtreinen, nummers 4201-4226

Plan W2 tweede klas rijklijn, o.a. voor Beneluxtreinen, nummers 501-532

Plan X diesel-elektrische één- en tweewagentreinstellen (ook wel aangeduid als DE 1 en DE 2), bijgenaamd "Blauwe Engel", resp. nummers 21-41 en 71-96

Plan Y Mat '74 stads-gewestelijk materieel SGM, elektrische twee- en driewagentreinstellen (ook wel aangeduid als Y-2 en Y-3), bijgenaamd "Sprinter", "City Pendel", "SpitsPendel" of "StrandSprinter", resp. nummers 2001-2015/2021-2035 en 2836-2895

Plan Y0 zie Y-0

Plan Y1 zie Y-1

Plan Y2 zie Y-2

Plan Y3 zie Y-3

Plan Z elektrische drierwagentreinstellen (ook wel aangeduid als IC 3 of ICM), nummers 4001-4050, en vierwagentreinstellen, nummers 4201-4250; bijgenaamd "Koploper" of "Doorloopkop"

Plan Z0 elektrische ICM drierwagentreinstellen, ook ICM-0 III genoemd (nummers 4001-4007)

Plan Z1 elektrische ICM drierwagentreinstellen, ook ICM-1 III genoemd (nummers 4011-4050)

Plan Z2 elektrische ICM drierwagentreinstellen, ook ICM-2 III genoemd (nummers 4051-4097)

Plan Z3 elektrische ICM vierwagentreinstellen, ook ICM-3 IV genoemd (nummers 4201-4230)

Plan Z4 elektrische ICM vierwagentreinstellen, ook ICM-4 IV genoemd (nummers 4231-4250)

Plassertje bijnaam voor zelfrijdende spoorbouwmaschine, gebouwd door de Plasser & Theurer Bahnbaumaschinen Gesellschaft

plb ploegbaas

plb Sw ploegbaas Seinwezen

PLC Programmable Logic Controller (bep. type sturingssysteem, o.m.

voor rangeerlocomotieven. Dit systeem vangt de sturing met relais)

PLC Interlocking Programmable Logic Controller Interlocking (bep. type emplacementsbeveiliging)

plg procesleidingsgebied

pll ploegleider (bij werkzaamheden aan de railinfra). De afkorting PL wordt ook gebruikt

pll bo ploegleider brugonderhoud

pll prn ploegleider perron

pll rgrd ploegleider rangeerdienst

pll wo ploegleider wegonderhoud

PLM Procesleiding Materieel

plnr personeelsnummer

plob ploegleider ongevallenbestrijding

P-locomotief aanduiding voor stoomlocomotieven serie 3900 van de NS, "in hoofdzaak bestemd voor personen-treinen"

PLOF trein vervoert ontplofbare stoffen

PLP Planningsysteem Lokaal Plan (later vervangen door het systeem DONNA, zie aldaar)

plp procesleider perron (de schrijfwijze PLP is ook gebruikt)

PLP-beveiligingssysteem Poste Logique Programmée / Post met Geprogrammeerde Logica (spoorwegbeveili-

gingssysteem van de NMBS, ontwikkeld door ACEC, zie aldaar)

PLR oorspronkelijke afkorting voor Procesleiding Rijwegen, zie PRL

pls plaatsbewijs

plsa plaatskaartenautomaat

plv plaatsvervanger / plaatsvervangend

PM planning materieel

PM aanduiding voor motordraaistel (type Werkspoor) van elektrisch motorpostrijtuig
Plan mP

pm procesmanager (voorh. grc)

PMD Presenteren en Muteren Dienstregeling

PMG ProRail Meetkundige Grondslag (referentiestelsel voor nieuwe en te wijzigen railinfrastructuur)

PMI afdeling Portfolio Management en Innovatie (stafafdeling binnen NSR-Commercie)

PMN Planning Materieel Netwerk (planningsysteem van NS voor landelijke materieelplanning)

PMPP systeem van NS voor Planning van Materieel en Personeel op Plaatselijk (of knooppunt)niveau. De schrijfwijze PmPp wordt ook gebruikt

PMS Project Management Systeem (van ProRail Infraprojecten)

pm Whv procesmanager Westhaven (van de Dienst van Exploitatie van NS)

P-normen normen (op-

gesteld door Railned afdeling Spoorwegveiligheid) betreffende medische en psychologische keuringseisen voor Personeel met veiligheidsfuncties

pnr pensioenummer

po psychologisch onderzoek (voor spoorwegmedewerkers met veiligheidsfuncties)

POEZ Projectenoverleg Elektrotechnische Zaken

pog projectontwikkelingsgroep

POMP Prioriteitenbepaling bij het Oplossen van Materieelproblemen

POO Periodiek Overleg Overwegen

POPO Programma Opheffen Particuliere Overpaden

POPU Power On Repeat Unit (herhalingsrelais voor de bewakingsunit van de batterijspanning van een automatische overweg)

popz perronopzichter

porto zie ptf

POS Proces Optimalisatie Spoorgoederenvervoer

POSS Preventief Onderhouds- en Storingsdiagnosesysteem

Post21 zie VPT

post A geheel houten seinhuis, laag model

post B houten seinhuis op gemetseld onderstuk

post C geheel stenen seinhuis, hoog model, met erker

post D geheel stenen seinhuis, hoog model,

zonder erker

post H post treindienstleider Utrecht Goederenemplacement

post OZ wisselbedienpost Utrecht Opstelterrein Zuidzijde

post R post Utrecht Rangeerterrein

post T post treindienstleider

post V verkeersleidingspost (aan oostzijde Watergraafsmeer Post 5 genoemd)

POTER tijdrelais voor wissels vrijmaken (Power On Time Element Relay)

POU Projectgroep Oosterspoorbaan Utrecht

POU Power On Unit (batterijspanningsbewakingsunit van een automatische overweg)

POVOP Periodiek Overleg Overwegprojecten

POW Procesmatige OnderhoudsWerkzaamheden

PP planning personeel

PP papierprikken (ofwel schoonmaken perronsporen)

pp code in de aanduiding voor bep. zelflosserwagens, die aangeeft dat zelflossing mogelijk is door zwaartekracht met doseerbare lossing tussen de sporen, en dat de betreffende wagen voorzien is van een laagliggende losopening (dus afvoer van de lading via transportbanden is niet mogelijk)

PPD punctualiteit per dag

pplg primair procesleidingsgebied (de schrijfwijze PPLG is ook gebruikt)

pplg+ zie pplg-plus

pplg-plus gebied dat bestaat uit zowel de bediende sporen binnen een pplg als de aangrenzende onbediende sporen

PPM Procesplan Materieel (deelsysteem van Procesleiding Materieel)

PPOF Provisions for Privately Owned Freight Wagons

ppp voorzien van remmershuisje (in aanduiding voor bep. goederenwagens voor stortgoederen)

PPR Procesplan Rijnwegen

PPW Rules of Use of Wagons in International Traffic / Reglement voor het gebruik van Wagons in het Internationale

treinverkeer tussen Europa en Azië (oorspronkelijke versie in het Russisch: *Prawila Poljzowanij Wagonami w mezdu narodnom soobszenii*)

PR proefrit reizigersdienst

PR Project Railplan (uit 2005)

PRCF Projectgroep Rolling Contact Fatigue (voor onderzoek naar 'Rolling Contact Fatigue', ofwel de mate van slijtage aan de spoorstaven)

PR-clip zie Pandrol

PRI Presenteren en Registreren Inzet (VKL-applicatie voor registre-

ren van materieel- en personeelinzet, en voor het afdrucken van dienstkaartjes voor rijdend personeel)

PRIMP Presentatie en Registratie Inzet Materieel en Personeel

PRISMA Planning van Railvoertuigen op de Infrastructuur en Monitoring Actuele toestand

prk perronklok

PRL Procesleiding Rijenwegen, zie PLR

prldr proefritleider

prmcn proefritmachinist

PRM-stoelen zitplaatsen voor gehandicapte reizigers (oftewel Passengers with Reduced Mobility)

prn perron

proc procedure

proco procescoördinator (van NSR)

PROM laadprofielmeetwagen ("Profilmessfahrzeug")

PROMISE ProRail Management Information database for Safety and Environment

PRONI Projectontwikkelingsorgaan Nieuwbouw Infrastructuur

ProRail AKI ProRail afdeling Aanbestedingszaken, Kosten en Inkoop

ProRail AM ProRail afdeling Assetmanagement

ProRail BE ProRail bergingseenheid (van de afdeling Incidentenbestrijding), opvolger van de spoormodule

ProRail B&I ProRail

afdeling Beheer en Instandhouding railinfra (de aanduiding ProRail RIB B&I is ook gebruikt)

ProRail BGP ProRail Beheergroep Procesleiding

ProRail BO ProRail Back Office

ProRail CRR ProRail Centrale Regie Ruimte (voor cameratoezicht op stations)

ProRail CV ProRail afdeling Capaciteitsverdeling

ProRail FaZ ProRail afdeling Facilitaire Zaken

ProRail HRM ProRail Human Resources Management (personeelszaken)

ProRail ICB ProRail Incidentenbestrijding

ProRail ICB ProRail afdeling InfraConfiguratiebeheer

ProRail IDC ProRail Infra Data Center, zie RILA

ProRail IM ProRail afdeling Inframangement

ProRail Jz ProRail afdeling Juridische zaken

ProRail LCV ProRail Landelijk Comité Veiligheid

ProRail MKS ProRail Meldkamer Spoor

ProRail NO ProRail Regio Noord-Oost (Nederland)

ProRail NW ProRail Noordwest

ProRail OBI ProRail Operationeel Bestuurscentrum Infra

ProRail OGB ProRail Ongevallenbestrijding

ProRail OGS ProRail

Ongevalsbestrijding Gevaarlijke Stoffen (onderdeel van ProRail Incidentenbestrijding)

ProRail OR ProRail Ondernemingsraad

ProRail PAB ProRail Prestatie Analyse Bureau

ProRail PM ProRail afdeling Project Management

ProRail RIB ProRail Railinfrabeheer

ProRail RIB B&I ProRail Railinfrabeheer afdeling Beheer en Instandhouding railinfra (de aanduiding ProRail B&I is ook gebruikt)

ProRail RIC ProRail Railinfracatalogus

ProRail RN zie ProRail RRN

ProRail RNVL ProRail Randstad Noord Verkeersleiding

ProRail RRN ProRail Regio Randstad Noord (de afkorting ProRail RN wordt ook gebruikt)

ProRail RVT ProRail afdeling Railverkeers-techniek

ProRail RZ ProRail Regio Randstad Zuid

ProRail S&BD ProRail Strategy & Business Development

ProRail SPV ProRail afdeling Spoorwegveiligheid

ProRail VACO ProRail Vervoersanalyse en Capaciteitsontwikkeling

ProRail V&D ProRail afdeling Vervoer en Dienstregeling

ProRail VL ProRail Verkeersleiding

ProRail VL-O ProRail Verkeersleiding Opleidingen

ProRail VLTC ProRail Verkeersleiding/Technisch Centrum

ProRail VMJB ProRail afdeling Veiligheid, Milieu en Juridisch Beheer

ProRail ZD ProRail Regio Zuid (Nederland)

PROSIM Procesleiding Rijwegen Opleidings-Simulator

PROSY Procesleiding Rijwegen Opleidings-Systeem

PROTOS elektrische tweewagentreinstellen van Connexion (nummers 5031-5035) voor dienst op de Valleilijn tussen Amersfoort en Ede-Wageningen. De schrijfwijze Protos wordt ook gebruikt. De aanduiding is afgeleid van het Griekse woord *protos* dat 'eerste' betekent

ProVIO Programmatie en Verdeling Incidentele Onttrekkingen (afdeling van ProRail)

PRR Regulation on Rail Passengers' Rights and obligations (EU-regelgeving uit 2007, ook genaamd: Rail-PRR), zie GCC-CIV/PRR

PRT zie ptf

prt proefrit

ps personeel

P-sein permissief (automatisch) sein

PSGG Project Systeem Gegevensverwerking Goederenvervoer

psk puntstuk (van een wissel)

psl zie ps

psld personeelslid

PSSSL prikspanning spoorstroomlopen (een beveiligingssysteem)

psv paal-spoorstaafverbinding

PTB ProRail Transportbestand

ptf portofoon

PTI Planning en Toedeling Infragebruik

PTI onderdeel van het DONNA-systeem voor Plan en Toewijzen Infrastructuur. Ook genoemd: DONNA Planning Toedeling Infragebruik, zie DONNA-PTI

PTI Philips Telecommunicatie Industrie bv (ook genoemd: Philips PTI)

Ptijd plantijd van een rijweg

PU Personenunfall (D)

PUIC ProRail Unieke Identificatie Code (binnen het programma SpoorData)

PV persoonlijke veiligheid

pvb proces-verbaal van beschadiging of gedeeltelijk verlies van bagage en goederen

PVB Rangeerder MB Proeve van Bekwaamheid Rangeerder minimaal bevoegd / met minimale bevoegdheid (uitsluitend voor rangeeren op raccordementen)

pve programma van eisen

PVNSR Personeelsvereniging NS Rotterdam

PVO Protocol Verdachte Objecten (treedt in werking wanneer bijv. een verdacht voorwerp wordt aangetroffen in

een trein of op een station)

PVP poortvrije passage Amsterdam CS, zie WOPAC

PVR profiel van vrije ruimte (de schrijfwijze pvr wordt ook gebruikt)

PVS Permanente Vastlegging Spoorgeometrie

PVS Profile Validation System (elektronisch systeem met sensoren langs de spoorbaan, dat detecteert of een trein buiten profiel is)

PVT Presenteren Volgen Trein (VKL-applicatie voor het weergeven van de posities van treinen op een baanvak, met daarbij aangegeven de eventuele vertraging)

PVV Regeling voor het Postvervoer per spoor (C 7535)

PVVO Programma Verbeteren Veiligheid op Overwegen

PW werkplekbeveiligingsklasse Persoonlijke Waarneming

Pw bagagewagen ("Packwagen" / "Gepäckwagen") (D)

PWA Permanente Waarschuwingsapparatuur (een overwegtype), zie PAWA

P-wagen particuliere (goederen)wagen. De afkorting P-wg is ook gebruikt

PWG Passenger Working Group (van de CER, zie aldaar)

Pwg bagagewagen voor goederentreinen ("Packwagen" / "Ge-

päckwagen für Güterzüge) (D)

P-wg particuliere wagen

pwg perronwagen

pwgbst perronwagenbestuurder

PW-GRW persoonlijke waarneming grenswachter (bij werkzaamheden aan de railinfra)

PW-GRW/A persoonlijke waarneming grenswachter in combinatie met afbakening (bij werkzaamheden aan de railinfra)

PW-VHM persoonlijke waarneming veiligheidsman (bij werkzaamheden aan de railinfra)

Pz Dienst van Personeelszaken (bij de voormalige NS werd lange tijd het grammaticaal incorrecte woord 'Personeelzaken' gebruikt, dus zonder s)

Pz 1 Dienst van Personeelzaken, 1e afdeling: Arbeidsvoorwaarden (*in 1958*)

Pz 2 Dienst van Personeelzaken, 2e afdeling: Taakwaardering en Personeelbeoordeling (*in 1958*);

Personeelvoorziening en Taakwaardering (*in 1976*);

Arbeidsomstandigheden (*in 1987*)

Pz 2C Dienst van Personeelzaken, afdeling 2C: Bedrijfsopleidingen (*in 1964*)

Pz 3 Dienst van Personeelzaken, 3e afdeling: Psychologisch Onderzoek (*in 1958*);

Bedrijfspsychologie en -Sociologie (*in 1976*);

Personeelvoorziening en Organisatie (*in 1987*)

Pz 4 Dienst van Personeelzaken, 4e afdeling: Pensioenzaken (*in 1958*);

Centrale Organisatie Afdeling (*in 1976*);

Centrum voor Opleiding en Vorming (*in 1987*)

Pz 5 Dienst van Personeelzaken, 5e afdeling: Medische Zaken (*in 1958*);

Bedrijfsgezondheidszorg (*in 1976*)

Pz 6 Dienst van Personeelzaken, 6e afdeling: Opleiding en Kadervorming (*in 1958*);

Opleiding en Vorming (*in 1976*)

Pz6 aanduiding voor instructierijtuigen van NS (nummers 159014-159015, in gebruik bij de Dienst van Personeelzaken, 6e afdeling: Opleiding en Vorming)

Pz 7 Dienst van Personeelzaken, 7e afdeling: Algemene Zaken (*in 1958*);

Maatschappelijk werk (*in 1976*)

Pz 51 afdeling Medische Zaken (onderdeel van de Dienst van Personeelzaken, 5e afdeling: Bedrijfsgezondheidszorg) (*in 1976*)

PZB Punktförmige Zugbeeinflussung, zie InduSi

Q

Q aanduiding voor wagen in gebruik voor werkzaamheden aan de railinfra

q code in de aanduiding van bep. goederenwagens, die aangeeft dat de betreffende wagen voorzien is van een elektrische verwarmingsleiding voor alle gebruikelijke spanningssoorten

Q-1 Mat '54 elektrische tweewagentreinstellen, nummers 371-378, zie Plan Q

Q-2 Mat '54 elektrische tweewagentreinstellen, nummers 379-386, zie Plan Q

Q-3 Mat '54 elektrische tweewagentreinstellen, nummers 387-393, zie Plan Q

qc ruststroom ("quiescent current"; term gebruikt door het Seinwезen). De schrijfwijze QC is ook gebruikt

qq code in de aanduiding van bep. goederenwagens, die aangeeft dat de betreffende wagen voorzien is van een elektrische verwarmingsleiding en verwarmingsinrichting voor alle gebruikelijke spanningssoorten

qR aanduiding voor het contactvlak van de wielflens (bij de bepaling van grenswaarden voor de geometrische afmetingen van treinwielen); de schrijfwijze QR is ook gebruikt

QRS Quick Relaying System (systeem van de firma Plasser & Theurer, voor mechanische spoorvernieuwing die geen hinder oplevert voor het treinverkeer)

R

R rangeerbeweging
R rood (seinbeeld)
R rangeergrens
R classificatie voor normale platte wagens op draaistellen
R rongenwagen
R aanduiding voor treinstellen type V-IRM
R voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische raccordementen en industrieaansluitingen
R voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische stations in de zogeheten Oostkantons ("Cantons Rédimés") die vóór 1919 tot de Pruisische Staatsspoorwegen behoorden en daarna bij België gevoegd werden
R aanduiding voor categorie hinderrijke werkzaamheden aan de railinfra
R restauratierijtuig (in aanduiding voor bep. rijtuigen, bijv. RD)
R rangeermotorwagen
r rijrichting
r restauratieafdeling in rijtuig (in aanduiding voor bep. rijtuigen, bijv. Br)
r rayon
r gelede wagen (in aanduiding voor bep. goederenwagens)
R4C zie Rail4Chem
Ra aanduiding voor looppdraaistel (type Y32) van rijtuig ICR
rA Stichting railAlert (instantie voor arbeidsveiligheidsbeleid in de Nederlandse spoorsector).

De schrijfwijze RA wordt ook gebruikt. Tevens wordt de afkorting SrA gebruikt

RAbt Rangierabteilung (D)

RAC Regionale Alarmcentrale van de brandweer

racc raccordement

racctr raccordements-trein

RADAR Registratie- en Acceptatiesysteem voor Dagplan Aanvragen Railed

radloc radiografisch bestuurd loc

RAGS Regionaal Adviseur Gevaarlijke Stoffen

Rail21 het toekomstplan van de NS zoals dat in 1988 gepresenteerd werd

Rail4Chem een Duitse spoorwegmaatschappij voor goederenvervoer, die in 2000 werd opgericht door vier chemische industrieën: BASF, Bertschi, Hoyer en VTG

railb railbewerker

Railbel oude aanduiding voor de Belgische Spoorwegen (dit was lange tijd ook hun telegramadres)

Railcon merknaam van prefab betonproducten voor railinfraprojecten ('rail concrete'), zoals perronkeerwanden

RAILDATA International Organisation of Cargo Railway Undertakings for Development and Production of Central Information and Data Exchange Systems for European

Freight Rail Transport (onderdeel van de UIC, zie aldaar)

Railed taakorganisatie (opgegaan in ProRail) voor het toewijzen van *rail*capaciteit op het Nederlandse spoorwagennet aan verschillende vervoerders

Railov Pensioenfonds Rail en Openbaar Vervoer (of: Pensioenfonds Rail & OV), fusie van het Spoorwegpensioenfonds met Stichting Pensioenfonds Openbaar Vervoer. De afkorting R&OV wordt ook gebruikt

RAILPOL European Network of Railway Police Forces (Europees Netwerk van Spoorwegpolitiediensten), later: European Association of Railway Police Forces

Rail-PRR Regulation of the European Parliament and of the Council on Rail passengers' Rights and obligations (2007)

railr railrichter

railrem railremmer

railt railtester

RAL rangeercode voor afkoppelen loc

RAMS Reliability, Availability, Maintainability and Safety (kader voor de analyse van storingen in spoorwegbeveiligingssystemen)

RAMSHE methodiek van ProRail voor het systematisch analyseren van, en sturen op, betrouwbaarheid en be-

drijfszekerheid (*Reliability*), beschikbaarheid (*Availability*), onderhoudbaarheid (*Maintainability*), veiligheid (*Safety*), gezondheid (*Health*) en milieu (*Environment*) t.a.v. railinfraobjecten

RAMS-management de volledige procesbeheersing door ProRail van de bedrijfszekerheid (*Reliability*), beschikbaarheid (*Availability*), onderhoudbaarheid (*Maintainability*), veiligheid (*Safety*), vernieuwing en nieuwbouw van railinfraobjecten

rang rangeren

RAPIE Regionale Afstemming Productie Infra-Exploitatie

Ra-Ra Rail-on Rail-off (aan en van boord rijden van treinen bij vervoer per veerboot)

RAS regelautomaat adviessnelheid

Ra-Signale Signale für den Rangierdienst / Rangierfahrtsignale (rangeerseinen) (D)

RAV regionale ambulancevoorzieningen

RB railbedrijf

RB Railion Benelux nv

RB Regionalbahn (D)

RB Regionalbereich (D)

Rb aanduiding voor loopdraaistel (versterkt type SIG L-A) van treinstel DDM-1

Rb Rangierbegleiter (D)

RBC Radio Block Centre (systeem in ERTMS dat de posities van treinen bijhoudt en zorgt voor de communicatie tussen beveiligingssys-

temen en de trein)

RBC-interlocking systeem in ETCS dat de rijtoestemming verleent op basis van gegevens uit RBC, zie aldaar

RBD relaisblokstelsel zonder doorgaande spoorisolatie voor dubbelspoor

RBD Regeling Beheer en gebruik Dienstauto's NS (C 0416)

RBE relaisblokstelsel zonder doorgaande spoorisolatie voor enkelspoor

Rbf Rangierbahnhof (Duits rangeerstation)

RBGr Regionalbereichsgrenze (van de DB)

RBI Regionaal Beleids-team Incidentmanagement Rail

RBL Railbouw Leerdam bv (de afkorting RL is ook gebruikt)

RBP regelbeheerspunt goederendienst

RBR Regionalbereich DB Regio (D)

RBT Rail Beleidsteam

RBT Regionaal Bijstandsteam

RBV Registratie Bijzondere Voorvallen

rbv rapport van bijzonder voorval

RBW DB Regionalbahn Westfalen GmbH (D)

RC Regelcentrum (voor bijsturing van materieel en personeel van NSR)

RC rangeercode voor combineren en assisteren bij remproef

Rc aanduiding voor loopdraaistel (type Y32) kopzijde ICR-stuur-

standrijtuig

RC A/PS Regiecentrum Aviation/Passenger Services (op station Schiphol)

RCC Reddings Coördinatiecentrum (bij grote ongevallen)

RCC Regionaal Coördinatiecentrum (van een veiligheidsregio)

RCD Regionale Coördinatie Dagplan

Rc Ep rayonchef Ep

RCF Rolling Contact Fatigue (de mate van slijtage aan de spoorstaven)

RCF Groupe Réglementation Comptable et Financière (van de UIC)

RCF 1 UIC Accounting Regulations for Passenger Traffic / Réglementation Comptable et Financière 1, concernant le transport des voyageurs par chemin de fer

RCF 2 UIC Accounting Regulations for Freight Traffic / Réglementation Comptable et Financière 2, concernant le transport des marchandises par chemin de fer

RCF-plan plan voor periodiek onderhoud aan de spoorbaan, gebaseerd op de 'Rolling Contact Fatigue' ofwel de mate van slijtage aan de spoorstaven

RCG Realiserings Coördinatie Groep (van de NS)

RCiN Stichting Rail Cargo information Netherlands (de schrijfwijze RCIN wordt ook gebruikt)

RCKR abnormale-stand wisselcontrole-indicatie-relais (*Reverse Switch Checking Indication Relay*)

RCMS Rail Corrugation Measuring System (systeem voor het meten van slijtage aan de spoorstaafkop)

RCN Rail Community Nederland (samenwerkingsverband van spoorgerelateerde bedrijven, dat zich richt op het gezamenlijk aanpakken van vraagstukken op het gebied van sociale duurzaamheid)

RCR Regiocoördinator Rampenhulpverlening

RCSR afstandbedieningsrelais voor seinbediening (*Remote Control Stick Relay*)

RCSR-relais zie RCSR
RD Recherchedienst (van de Spoorwegpolitie)

RD Restauratierijtuig (D = met bagageafdeling)

Rd Staforgaan Reclame en Design (van de NS)

Rd aanduiding voor loopdraaistel (versterkt type SIG L-A) van elektrisch treinstel DDM-2/3 en DDZ

RDA Locaalspoorweg Rees–Dinxperlo–Aalten (1884-1886)

RDBW rijdraadborstelwagen

RDC rangeercode voor direct combineren en assisteren bij remproef

RDHL Reglement Dienst Hoofd- en Locaalspoorwegen

rdl rangeerdeel

RDS rangeercode voor direct splitsen materieel

RDV Reglement Dienstvoorwaarden

RE RegioExpres (aanduiding voor sneltreinen op de lijnen van Arriva, Abellio en Eurobahn)

RE aanduiding voor Arriva RegioExpres sneltreinen tussen Apeldoorn, Zutphen en Winterswijk

RE ledig materieel bestemd voor een trein, getrokken door een elektrische locomotief (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen. Omdat deze aanduiding ook op grensbaanvakken zoals Essen–Roosendaal en Visé–Maastricht wordt toegepast, wordt deze ook door Procesleiding Rijkswegen ondersteund)

Re aanduiding voor loopdraaistel (type MD-33) van slaaprijtuig Bcm

RE1 aanduiding voor Arriva RegioExpres sneltreinen tussen Groningen en Leeuwarden

RE3 aanduiding voor Arriva RegioExpres sneltreinen tussen Leeuwarden en Sneek

RE6 aanduiding voor Arriva RegioExpres sneltreinen tussen Groningen en Winschoten

RE13 aanduiding voor Eurobahn RegioExpres sneltreinen tussen Venlo en Hamm Hbf (D)

RE18 aanduiding voor Arriva RegioExpres sneltreinen tussen

Maastricht, Heerlen, Herzogenrath en Aachen Hbf (D)

RE19 aanduiding voor Abellio RegioExpres sneltreinen tussen Arnhem Centraal en Düsseldorf Hbf (D)

RECON Dienst Reconstructie van Aanrijdingen (van het KLPD)

REG Rheinische Eisenbahn-Gesellschaft (1836-1886); exploiteerde onder meer de spoorlijnen Zevenaar–Welle en Venlo–Kaldenkirchen. De afkorting RhE is ook gebruikt

RegionS exploitant van de spoorlijn tussen Apeldoorn en Zutphen

regt regeltechnicus

R&H Ruston & Hornsby Ltd. (fabrikant van motorlocomotieven, o.a. voor steenfabrieken en raffinaderijen in Nederland)

reiz reiziger(s)

rel relais

RELSE Société Anonyme des Railways Économiques de Liège–Seraing et Extensions (1881-1961); exploiteerde onder meer de Belgische buurtspoorlijnen die Maastricht aandeden. De afkorting LS is ook gebruikt

RELT cursus Rangeren Elektrische Locomotieven en Treinstellen

RELT-cursus zie RELT

REMSA Railway Engineering-Maintenance Suppliers Association (vereniging van fabrikanten van spoorbouw-

machines)

R&O Refurbishment & Overhaul (Hoofdwerkplaats Revisiebedrijf NS Onderhoud en Service) te Haarlem

R&OV Pensioenfonds Rail en Openbaar Vervoer (of: Pensioenfonds Rail & OV), fusie van het Spoorwegpensioenfonds met Stichting Pensioenfonds Openbaar Vervoer

repsp reparatiespoor

res reserve

Res R Regeling Reservering naar en van het buitenland (C 8304)

RET Rotterdamsche Elektrische Tram(weg Maatschappij) nv (sinds 1927; voortzetting van de RETM, zie aldaar)

ret retour

ret rangeren/rangeerder elektrische tractie

ret 1 retour eerste klas

ret 2 retour tweede klas

RETM Rotterdamsche Elektrische Tramweg Maatschappij nv (1904-1927; daarna voortgezet als de RET, zie aldaar)

RETM Stichting Rijdend Electrisch Trammuseum (Amsterdam)

ret-mcn machinist voor rangeren elektrische tractie

RETM/EMA Stichting Rijdend Electrisch Trammuseum/Electrische Museumtramlijn Amsterdam (sinds 1975)

ReTrack Reorganisatie of Transport Networks by Advanced Rail Freight Concepts (project van de Europese

Unie)

retter zie ret-mcn

REV revisiewerkplaats

rev revisie

RF Rangierfunk (treinradio, gebruikt door rangeermachinisten) (D)

Rf aanduiding voor loopdraaistel (type MD-36) van intercityrijtuig ICK

Rf Rangierfahrt (D)

RFC Rail Freight Corridor (Europese spoor-goederencorridor; van tevoren geregeld treinpad voor een goederentrein in de dienstregeling)

RFE Rail Forum Europe (van het Europees Parlement)

RFE *right traffic electric light* (rijrichtingslampje voor rechterspoor, op het tableau van de treindienstleider)

RFMD Rail Freight Ministerial Declaration (gezamenlijke verklaring van ministers van de EU-lidstaten om het goederenvervoer per spoor te verbeteren)

RFO Rail Force One bv (Nederlandse spoorwegonderneming)

RFS Railpromo Fleet Services bv (aanbieder van bijzondere treindiensten, zoals de Amsterdam Dinner Train)

RFSS Rail Freight Sector Statement (verklaring van de Europese Unie om het goederenvervoer per spoor te verbeteren)

rg rong

RGB Regelingen voor

het Goederenverkeer met het Buitenland (C 8275)

rgdl rangeerdienstleider

Rgf Rangierführer (rangeerdienstleider, voorh. Rangierleiter) (D)

rggdl regio-goederendienstleider

RGL RijnGouwelij, lightrailverbinding van Gouda via Alphen aan den Rijn en Leiden naar Katwijk en Noordwijk (afgeblazen)

RGL Oost RijnGouwelij Oost, gepland light-railtraject tussen Gouda en Leiden (afgeblazen)

RGL West RijnGouwelij West, gepland light-railtraject tussen Leiden en Noordwijk (afgeblazen)

RGNT rangeren na trein

rgoeddl rayon-goederendienstleider

rgr rangeerder

rgr G rangeerder Goederen

rgr MB rangeerder minimaal bevoegd / rangeerder met minimale bevoegdheid (voor rangeren op raccordementen)

rgrmcn rangeermachinist

rgr R rangeerder Reizigers

RGS rangeergoederenstation

RGVT rangeren voor trein

RGZR *Right Signal Operating Relay* (sein-stuurrelais voor rechts rijden)

RH Rotterdamse Havens (afkorting onder meer gebruikt in plannen voor het Basisnet Spoor)

rh relaishuis

RHD Rijkshavendienst

RhE zie REG

RHI Regeling Hoofdspoorweginfrastructuur

RHOvD Regionale Hoofdofficier van Dienst (van de brandweer)

RI reisinformant (van NSR), zie NSRI

ri richting

RIB Railinfrabeheer bv

RI&E Risico-Inventarisatie en Evaluatie

RIC Regolamento Internazionale Carrozze (Internationaal Reglement voor Reizigersmaterieel)

RIC Railinfracatalogus (van ProRail)

RICo Règlement International concernant le transport des Containers (Internationaal Reglement betreffende het vervoer van Containers)

RID Règlement International concernant le transport des marchandises Dangereuses par chemin de fer (Internationaal Reglement betreffende het spoorwegvervoer van gevaarlijke goederen, C 8102), zie CIM

RIG Reisinformatie-groep bv

RIGD Rail Infra GegevensDiensten

rijt rijtuig

RILA Rail Infrastructure aLignment Acquisition system

RIMMS Railway Integrated Measuring and Monitoring System

RIO Railinfra Opleidingen

RIP Règlement International concernant les wagons de Particuliers (Internationaal Reglement betreffende Particuliere wagens)

RIS Regeling Indienststelling Spoorvoertuigen

RIS Reisinformatiesystemen (verzamelnaam voor systemen t.b.v. informatie aan reizigers en loket-, perron- en rijdend personeel)

RISC Rail Interoperability and Safety Committee (van de Europese Unie)

RISL Railway Industry Substance List (lijst van gevaarlijke chemicaliën, specifiek opgesteld voor de spoorwegen)

Rispr Rijksinspecteur van het Verkeer (van het DGV)

RIT Railinfratrust bv (voorh. NS RIT)

RIT Rampen Identificatie Team

RIV Regolamento Internazionale Veicoli (Internationaal Reglement voor Goederenwagens)

RIV railinfra voedingen

RIVIS Regionaal Integraal VerkeersInformatie Systeem

RK relaiskast

RKBS Nederlandsche Roomsche Katholieke Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel St. Raphaël

RKR signaleringsrelais

voor de abnormale stand van een wissel (*Reverse Switch Indication Relay*)

RKS Regeling Keuring Spoorvoertuigen

RL Railbouw Leerdam bv (de afkorting RBL is ook gebruikt)

RL rechtsleidend (van wisselstand)

RLAG RaiLogistics AG (D)

RLN Richtlijn (van ProRail)

RLN-bladen *Richtlijn*-bladen inzake de toelating van spoorvoertuigen ten aanzien van het aspect compatibiliteit

rloc rangeerlocomotief

R-locomotief aanduiding voor stoomlocomotieven en locomotoren van de NS, "in gebruik voor rangeerbewegingen"

RLT raillastester

RM rode meetgebied (ruimte die buiten het PVR wordt vrijgehouden voor speciale transporten die het omgrenzingsprofiel overschrijden)

RM rayonmanager (van de NS)

RMC Regionaal Meldcentrum Politie

Rmf Regionaal Mobiliteitsfonds (financiële regeling van de overheid met als doel de realisatie van het regionaal verkeers- en vervoersbeleid)

Rmf Regionale marketingfunctionaris (van de NS)

RMf NN Regionaal Mo-

biliteitsfonds Noord-Nederland (mobiliteitsfonds van de overheid voor vervoersprojecten, zoals maatregelen voor de verkorting van de reistijd per spoor op het traject Groningen–Bremen)

RMK Regionale Meldkamer Politie

RMO Rollend Materieel Onderdelen (divisie van het Stork-concern); fabrikant van locomotieven en draaistellen, ook bekend als Stork RMO bv

RMO-Werkspoor

RMO-Werkspoor bv (fabrikant van spoorwagematerieel, voortgekomen uit de Stork-divisie Rollend Materieel Onderdelen en de Nederlandsche Fabrik van *Werktuigen en Spoorwegmaterieel* nv), zie RMO

RMS Rail Management Systeem (gebruikt voor treindienstleiding goederen op NCBG's; geeft spoorvervoerders tevens een actueel overzicht van de bezetting van een aantal goederenemplacementen)

RMS Client Rail Management Systeem Client (geeft spoorvervoerders een overzicht van de kenmerken van emplacementssporen behorend tot de Betuweroute, zoals lengte en soort spoor)

RMS-GTI Rail Management Systeem – Goederentreinen Inchecken (onderdeel van het sys-

teem RMS Client; hiermee geeft de spoorwegonderneming de actuele status van het gebruik van de verdeelde infra-paden aan bij ProRail)

RN Railion Nederland bv

RN spoorregio Randstad Noord

RN rangeercode voor remproef nemen

Rn Railned bv

RN 232 aanduiding voor diesel-elektrische locomotieven serie 232 (bijgenaamd “Ludmilla”) van Railion Nederland, zie BR 232

RnC zie RnT

RNE Rail Net Europe

R-net Randstadnet (openbaar vervoer samenwerkingverband van de overheid en Abellio, Arriva, Connexion, EBS, GVB, HTM, Keolis, NS, Qbuzz en RET)

RnT Railned afdeling Capaciteits Toedeling

RnV Railned afdeling Spoorweg Veiligheid

RNVGS Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen

RNVL Randstad Noord Verkeersleiding (van ProRail)

ROB Rijdienstovereenkomst met de Belgische Spoorwegen (Rijdienstovereenkomst NS-NMBS) (C 7202)

Robeltrein railbouw-trein van de Duitse firma Robel Bahnbaumaschinen GmbH

ROBERTO Rij- en Opvolgtijd Berekenings Tool (systeem van Pro-

Rail voor het berekenen van grote hoeveelheden opvolg- en overkruistijden in dienstregelingen)

ROC Regionaal Operationeel Centrum bij Calamiteiten

ROCOV ReizigersOverleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer

rof regionaal opleidingsfunctionaris (van ProRail Verkeersleiding)

ROG Regionale Ondersteuningsgroep (van de hulpverleningsdiensten)

ROGS Regionaal Officier Gevaarlijke Stoffen (van de brandweer), zie AGS

ROGS Regionale Ongevallenbestrijding Gevaarlijke Stoffen (van de brandweer)

RoLa “Rollende Landstraße”, een transportsysteem waarbij complete vrachtwagencombinaties per spoor vervoerd worden op kortgekoppelde platte wagens met lage vloer

RoLa-wagen bep. type platte wagen die geschikt is voor het vervoer van vrachtwagencombinaties volgens het “Rollende Landstraße” transportsysteem

Rolma Afdeling Rollend Materieel (van Werkspoor nv)

ROM rangeren/omrijden materieel

RONA Regionaal Overleg Noordelijke Aftaking (van omwonenden langs de IJssellijn, Twentelijn en Twentekanaallijn, om de overlast

van het treinverkeer te beperken en de leefbaarheid van het gebied te verbeteren)

RONT rangeren, ombouwen en vertrekge-reed maken na trein

Ropcvb Regeling op-maken ontwerp-proces-sen-verbaal (C 0413)

RoRo 'roll on – roll off' (systeem voor laden en lossen van goederen-wagens)

ROS Afdeling Revisie Onder- en Schakelsta-tions (van Spoorweg-bouwbedrijf Afdeling Elektriciteit)

Ro-Signal Rottenwarn-signal (geluidsseinen bij werkzaamheden) (D)

ROT Regionaal Opera-tioneel Team bij Calami-teiten

ROVT rangeren, om-bouwen en vertrek ge-reed maken voor trein

ROZ rijweg op zicht (geel knipper)

RP rijdend personeel

RP Railpocket (infor-matiesysteem voor trein-personeel)

RP Railway Package (Europees proces voor grensoverschrijdend railvervoer)

RP Railpro bv / Voest-alpine Railpro bv

RPA Havendienst Rot-terdam (Rotterdam Port Authority)

RP-lid rijdend perso-neelslid

RP-MIS Railpocket Ma-nagement Informatie Systeem

RPR Red Repeater Re-lay (relais dat in de aan-

getrokken stand aan-geeft dat een sein rood toont)

RPT Rail Pass Ticket (Interrail Pass)

RPW Regeling betref-fende Particuliere Wa-gens (C 7306)

RR Reinigingsvoor-schriften Reizigersma-terieel (C 7553)

RR railreinigmotorwa-gen

RR RandstadRail (kop-peling van de Zoeter-meer Stadslijn en de Hofpleinlijn aan het Haagse tramnetwerk en het Rotterdamse metro-netwerk)

RR aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen Mat '64 (T-2), nummers 441-483 en 801-935

RRac Reglement op de Raccordementen (C 0102)

RRF Rotterdam Rail Feeding bv

rrk rijrichtingkering

RRL Rail ReLease bv (verhuurbedrijf van goe-derenwagens)

RRN Regio Randstad Noord (van ProRail)

RR-net RandstadRail-net

RRSP meest rechtse spoor binnen een spoor-bundel van 3 of 4

RRV Reglement Rail-verkeer (van Railned)

RS Rijn-Spoorweg (1838-1845), daarna: Nederlandsche Rhijn-spoorweg-Maatschappij nv (1845-1890), zie NRS

RS Regeling Spoor-

verkeer

RS rechterspoor, zie rsp

RS rangeercode voor splitsen materieel

RS aanduiding voor rol-lend materieel ('rolling stock')

RS RegioSprinter (aan-duiding voor stoptreinen op de lijnen van Arriva)

RS NS-Railshunters (dit zijn rangeerrobots, ge-bouwd door BEMO, zie aldaar)

RS1 aanduiding voor Arriva reizigerstreinen (RegioSprinter stoptrei-nen) tussen Groningen en Leeuwarden

RS2 Rijweg Stuursys-teem voor Post21

RS2 aanduiding voor Arriva reizigerstreinen (RegioSprinter stoptrei-nen) tussen Leeuwar-den en Harlingen

RS3 aanduiding voor Arriva reizigerstreinen (RegioSprinter stoptrei-nen) tussen Leeuwar-den en Stavoren

RS4 aanduiding voor Arriva reizigerstreinen (RegioSprinter stoptrei-nen) tussen Groningen en de Eemshaven

RS5 aanduiding voor Arriva reizigerstreinen (RegioSprinter stoptrei-nen) tussen Groningen en Delfzijl

RS6 aanduiding voor Arriva reizigerstreinen (RegioSprinter stoptrei-nen) tussen Groningen, Nieuweschans en Wee-ner

RS7 aanduiding voor Arriva reizigerstreinen

(RegioSprinter stoptreinen) tussen Groningen en Veendam

RS11 aanduiding voor Arriva reizigerstreinen (RegioSprinter stoptreinen) tussen Roermond en Nijmegen

RS12 aanduiding voor Arriva reizigerstreinen (RegioSprinter stoptreinen) tussen Maastricht Randwyck, Sittard en Roermond

RS15 aanduiding voor Arriva reizigerstreinen (RegioSprinter stoptreinen) tussen Sittard, Heerlen en Kerkrade Centrum

RS18 aanduiding voor Arriva reizigerstreinen (RegioSprinter stoptreinen) tussen Heerlen en Maastricht Randwyck

RS60D RailShunter 60 kiloNewton Diesel (van NedTrain), gebouwd door BEMO

RSB traject ingericht voor dubbelspoorrijden met de mogelijkheid beveiligd rechterspoor te rijden

RSC Rail Service Center Rotterdam bv (overslagbedrijf in de Waalhaven)

RSCG Rail Service Center Groningen (later: Railport Groningen) in Veendam

RSC Groningen zie RSCG

RSC Rotterdam Rail Service Center Rotterdam bv (overslagbedrijf in de Waalhaven)

RSE Rail Systems Engineer (van ProRail)

Rsf Regionale spoorwegveiligheidsfunctionaris (van de NS)

RSP Regeling Spoorwegpersoneel

RSP 2011 Regeling Spoorwegpersoneel 2011

RSP-projecten projecten binnen het Regio-Specifiek Pakket Zuiderzeelijn

rsp rechterspoor (de verkorting RS wordt ook gebruikt)

RSRD Rolling Stock Reference Database

RSS Randstadspoor (regionaal spoornet op bestaande trajecten rond Utrecht. Dit net bestaat uit drie lijnen: Woerden–Utrecht–Houten–Tiel, Breukelen–Utrecht–Veenendaal–Rhenen en Utrecht–Amersfoort Vathorst)

RSS Route Selectiesysteem (van het bedrijfsspoornet van de Hoogovens/Corus); hiermee is het mogelijk om een vooraf bepaalde route te selecteren waarbij alle op die route staande lichtseinen op groen staan

RSS Regie der Staatspoorwegen (voorstel uit 1912 van de Belgische regering voor een nieuwe naam voor de spoorwegen, verworpen in 1919)

RSS Rail Safety Systems bv

RSSB Rail Standards and Safety Board (verricht o.m. studies naar spoorwegveiligheids-

vraagstukken, ook voor ProRail)

RSTM Rijnlandsche Stoomtramweg-Maatschappij nv (1880-1909); opgegaan in de NZHTM, zie aldaar

rsvf regionale spoorwegveiligheidsfunctionaris

rsw reisweg

RT Reizigerstarief NS (C 8201)

RT Railtractor (lichte dieselrangeerloc, gebouwd door de firma Spoorijzer nv te Delft)

RTA Regeling voor de Technische Administratie in de hoofd- en lijnwerkplaatsen (C 1406)

RTB Rail Terminal Born bv (bij Roermond)

RTBO Regionaal TransportBesturings-Overleg

RTC Rail Terminal Chemelot bv (in Geleen)

RTG project RegioTram Groningen (afgeblazen)

RTM Rotterdamsche Tramweg-Maatschappij nv (1878-1978); gefuseerd met Streekvervoer Walcheren nv en de ZVTM tot Streekvervoer Zuid-West-Nederland nv (dochteronderneming van de NS), zie ZWN

rtr reizigerstrein

RTS Raad van Toezicht op de Spoorwegdiensten

RTS Rijkstoezicht op de Spoorwegdiensten / Rijkstoezicht op de Spoorwegen

RT-systeem systeem met extra retourgeleider.

De bovenleiding van dit systeem omvat naast een rijdraad en een draagkabel nog een extra bovenleidinggeleider (de zgn. equipotentiaalgeleider ofwel een extra retourgeleider). Wordt toegepast bij een spanningssluis en het buitenste spoor van een emplacement. Het is een variant van het 25 kV-tractie-energievoorzieningssysteem

RTU RegioTram Utrecht (sinds 1983). De afkorting RU wordt ook gebruikt

RTW Rail Terminal West (op de Maasvlakte, incl. een containerterminal van ECT)

R-type classificatie voor normale platte wagens op draaistellen

RU de procedure 'Ruim Uitschakelen' van de bovenleiding

RU Regiotram Utrecht (sinds 1983). De afkorting RTU wordt ook gebruikt

Ru-Signal Ruhesignal (bep. type armsein dat in ruststand aangeeft dat het betreffende spoor vrij is voor rangeerbewegingen) (D)

Ru V Rubriceringsvoorschrift NS-documenten (C 1405)

RuW Reglement voor de Uitvoering van Werksaamheden (C 5204)

RV Reglementeringsvoorschrift (C 0401)

RV restrijweg vrijmaken (opdracht in het EBS-systeem)

RV reddingsvoertuig

RvB ProRail Raad van Bestuur van ProRail

RVC Regionaal Veiligheidscomité (van ProRail)

rvc raad van commissarissen (van ProRail). De schrijfwijze RvC wordt ook gebruikt

RVI regionale verkeersinformant

Rvi Rijksverkeersinspectie (voorh. Rijkstoezicht op de Spoorwegdiensten, eerder Raad van Toezicht op de Spoorwegdiensten)

RVL Railverkeersleiding bv

RVM Reinigingsvoorschriften rollend Materieel (C 6559)

rvo rapport van onregelmatigheid (van het SMC)

RVT Raad van Toezicht op de Spoorwegdiensten

RVT afdeling Railverkeerstechniek (van ProRail)

RVTO Railverkeers-technisch Ontwerp (van ProRail)

RvTV Raad voor de Transportveiligheid, zie OVV

RVVP Regionaal Verkeers- en Vervoerplan (van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat)

RVW Reglement Veilig Werken aan de railinfra (C 0414)

RW rangeerrobot ('Rangierwagen'), gebouwd door de Duitse fabrikant Windhoff, o.m.

voor NS en DSM

rw richtwaarde (een door ProRail na te streven niveau, bijv. in punctualiteit of veiligheid)

RWM Rapport Wegbekendheid Machinisten (uit 2012)

rwpl rijwegplan

rwpl rayonwerkplaats

RWPR omgelegd wisselstandrelais (*Reverse Switch Position Relay*)

RWS Rijkswaterstaat

rwv rail-wegvoertuig

RWZR omgelegd wisselstuurrelais (*Reverse Switch Operating Relay*)

RXM Rail Crossing Monitoring (systeem dat het functioneren van een overweginstallatie in de gaten houdt)

RZ spoorregio Randstad Zuid

RZ ledig materieel bestemd voor een trein, getrokken door een diesellocomotief (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen. Omdat deze aanduiding ook op grensbaanvakken zoals Essen–Roosendaal en Visé–Maastricht wordt toegepast, wordt deze ook door Procesleiding Rijnwegen ondersteund)

rz reiziger(s)

RZO trein stopt voor opnemen van reizigers

RZU trein stopt voor uitstappen van reizigers

S

S stopt (met nadere aanduiding)

S oude afkorting voor trein, vervoerd door een stoomlocomotief, zie STM

S classificatie voor speciale platte wagens op draaistellen

S aanduiding voor een platte wagen voor vervoer van spoorstaven ("Schienenwagen")

S aanduiding voor een speciale goederenwagen ("Sonderwagen")

S semi-automatisch (bedrijfstoestand CTA)

S trein staat stil

S station op remwegafstand

S oude afkorting voor sneltrein, zie SN

S stoomtreinmaterieel op geëlektrificeerd baanvak (achter treinumnummer)

S snelheid handhaven tot eerste uitschakelpunt

s sein

s stuurstandrijtuig (in de aanduiding van rijtuigen. Het verschilt per treintype of de aanduiding **s** van stuurstandrijtuig vóór of na de hoofdletters wordt geplaatst, bijv. BDs, Bs, Cesc, Ds, sBFk)

s voorzien van stoomleiding (in aanduiding voor bep. goederenwagens)

s max. toegestane snelheid 100 km/u (ofwel "schnelllauffähig"; in aanduiding voor goederenwagens)

S2R Shift2Rail (organisatie binnen de Europese Unie voor innovatie van het Europese spoorwegnet)

S70 aanduiding voor een Sprinter Light Train elektrisch vierwagentreinstel (SLT-4), waarvan de lengte ongeveer 70 meter is

S100 aanduiding voor een Sprinter Light Train elektrisch zeswagentreinstel (SLT-6), waarvan de lengte ongeveer 100 meter is

sa stationsambtenaar

SA 3-koppeling Soviet Automatic Coupler 3rd Variant (automatische koppeling van het Russische type, een verbeterde versie van de Willison koppeling; deze is koppelbaar met het internationaal door de UIC vastgestelde model. Dit type koppeling is ook gebruikt door het railbedrijf van de Hoogovens)

SAAB project Structurele Aanpak ATB-Baanstoringen

SAAL zie OV SAAL

SACM Société Alsacienne de Constructions Mécaniques de Mulhouse (fabrikant van de motoren voor diesellocs serie 2400/2500 en dieseltreinstellen Plan U)

SACM/MGO SACM-reeks dieselmotoren voor locomotieven, o.a. voor diesellocs serie 2400/2500 van de NS. MGO staat daarbij voor MAREP Grosshans Ollier. Het acroniem

MAREP staat voor Société de Matériel et de Recherche Pétrolière.

Grosshans en Ollier zijn de namen van de ingenieurs die de motoren ontworpen hadden

SA Ep Supervisiegroep Automatisering Dienst van Exploitatie (van de NS, 1974-1979)

SAFAC Safety & Facility bv (werkplekbeveiligingsbedrijf voor werkzaamheden aan de railinfra), later onderdeel van VolkerRail (onder de naam VolkerRail SAFAC bv). De schrijfwijze Safac is ook gebruikt

SAGB Stichting Arbeid en Gezondheid Beroeponsvervoer

SALT stofarme losstrijkmateriaal (zelflosserwagens met watertank, om bij het lossen van ballast niet teveel stof te laten opwaaien. Ontworpen door ProRail en Voestalpine Railpro)

SAMOVE Stuurgroep Samenwerking Openbaar Vervoer

SAP Snel Alternatief Plan (aangepaste dienstregeling bij plotse optredend noodweer)

SAP Storingsregistratiesysteem van ProRail (Systems, Applications and Products in data processing)

SAS Stichting Arbeidsomstandigheden en Spoorwegveiligheid

SA-sein bep. type hooggeplaatst lichtsein

(ontwikkeld door GRS) met één lamp en een draaibare kleurenwisseelaar, ingevoerd in Seinstelsel 1946. SA is de type-aanduiding van de Amerikaanse fabrikant, waarbij de S staat voor 'Searchlight' (zoals dit sein daar wordt genoemd), en de A voor het eerste type daarvan

SASIB Società Anonima Scipione Innocenti Bologna (fabrikant van o.a. overwegboominstallaties voor de NS)

sass stationsassistent

SATI Société Anonyme de Transports Internationaux (verhuurbedrijf van goederenwagens)

SAU project Spoorverdubbeling Amsterdam–Utrecht (de afkorting SVAU is ook gebruikt)

SAV Stuurgroep Automatische Verkeersleiding (van de NS, 1970-1979)

SB aanwijzing (voorh. lastgeving) Snelheid Beperken

SB SysteemBeschrijving Veiligheidszorgsysteem

SB stationnementsbijzonderheid

SB Fonds voor Sociale Bijstand NS

SB Stoomtramweg Sneek–Bolsward (1882-1968); vanaf 1921 naamwijziging in Tramlijn Sneek–Bolsward

SB SignaleringsBeeldontwerp voor Post21, zie VPT

SB Signalbuch (het Duitse seinenboek)

SB Scheidt & Bachmann GmbH (fabrikant van overweginstallaties)

sba stationsbeambte

S-Bahn Schnellbahn (Duitse lokale trein)

SBD Seinenboek voor de Nederlands-Duitse grensdienstbaanvakken (C 5301)

sBFk koprijtuig materieel ICM (s = met stuurstand, B = met afdeling tweede klas, F = met bagageafdeling voor vervoer van fietsen, k = koprijtuig)

SBG Spoorbezettingsgrafiek (deelsysteem van Procesleiding Rijen; de verkorting SPR wordt ook gebruikt)

SBH Stoomtramweg-Maatschappij 's-Bosch–Helmond nv (1881-1918), waarbij de aanduiding 's-Bosch op zich weer een verkorting is van de plaatsnaam 's-Hertogenbosch. Voortgezet door de HHVO, zie aldaar

SBK sleutelbedienkastje voor de LWB

Sbk selbsttätiges Blocksignal (automatisch bloksein) (D)

Sbkvsig Vorsignal eines selbsttätigen Blocksignals (voorsein van een automatisch bloksein) (D)

S-blad schema van Seinwezen-installaties (*betekenis zoals gehanteerd door het Seinwezen*), zie SWID; tekening met stroomkringschema's (*betekenis zoals gehanteerd*

door Stichting railAlert)

SBM Stoomtram-Maatschappij Breskens–Maldegem nv (1886-1940)

SBM Stichting tot Behoud van Mijnlocomotieven (sinds 2013)

SBNS Stichting Bodemsanering NS (sinds 1996)

SBO Spoorweg BeheersOrganisatie

SBO Spoorlijn Boekelo–Oldenzaal EO (1885-1937); de toevoeging EO betekent dat deze spoorlijn behoorde tot de Locaalspoorweg Maatschappij Enschede–Oldenzaal

S-bord stopbord (mag na toestemming van opz, rgdl of trdl worden voorbijgereden)

SBS Stoomtramweg Stavoren–Balk–Sneek (1903-1916)

SBT Subgroep Beheersingsmiddelen Treindienst

sbt schroefbout

SBV Stoomtram- en Bargedienst-Vereeniging (1870-1893), daarna: Tram- en Bargedienst-Vereeniging, zie TBV

SCE Service Centrum Elektrotechniek (dit was een afdeling van de Dienst van Infrastructuur van de NS), zie Is 9. Het SCE voerde onder meer ATB- en Telerailmetingen uit. Later opgegaan in NS Infra Services bv, zie NS IS

SCG Studiegroep Computermodel Goederen-

treindienst (1967-1968)
Schako Scharfenbergkoppeling (automatische koppeling voor treinstellen)

SCHÖMA Christoph Schöttler Maschinenfabrik GmbH (fabrikant van locomotieven, o.a. voor Stork in Hengelo en voor Namascor in Moerdijk). De schrijfwijze Schöma is ook gebruikt

Schstr Schutzstrecke (D)

SCIC Special Conditions of International Carriage

SCIC-EWT Special Conditions of International Carriage for journeys using East-West Traffic Tickets

SCIC-NRT Special Conditions of International Carriage for journeys using Non-integrated Reservation Tickets

SCIC-NT Special Conditions of International Carriage for journeys using Night Trains

SCIC-RPT Rail Pass Ticket/Interrail Pass Special Conditions of International Carriage

SCM Switch Condition Monitoring (elektronisch systeem met sensoren, dat de toestand van een wissel in de gaten houdt)

S-CODE Switch and Crossing Optimal Design and Evaluation (onderzoeks- en innovatieproject van de Europese Unie, o.m. bedoeld voor optimalisering van wis-

sels in het Europese spoorwegnet)

Sct Algemeen Secretariaat (van de NS-directie; staforgaan van NS)

S/D stop/door-schakeling (vanwege tijdrelais overweg)

S-DAS Standalone Driver Advisory System (rijadvies aan de machinist op basis van vooraf ingelezen dienstregeling)

Sdr Sonderreizezugwagen (speciaal rijtuig) (D)

SDT Voorschriften betreffende de Samenstelling van Diesel-elektrische Treinstellen (C 7513)

SdTM Schiedamsche Tramweg-Maatschappij nv (1901-1918)

SD-trein aanduiding voor een D-trein, getrokken door een stoomlocomotief (deze aanduiding is na de Tweede Wereldoorlog niet meer gebruikt)

SE lampje rangeren ('shunting electric light', op bedien- of signaeringspaneel van treindienstleider of seinhuiswachter)

SEAG Rheinstahl Sieger Eisenbahnbedarf AG (fabrikant van draaistellen, o.a. voor rijtuigen van de NS)

SEB Spoorweg- en Expeditiebedrijf (van de Staatsmijnen)

S&B Scheidt & Bachmann GmbH (fabrikant van overweginstallaties)

S&C wissels en kruisingen ('switches & crossings')

sect sectie of sector

sect EV sectie voor de energievoorziening

sect tm sector tractie en materieel

sect tp sector transport

S&H Siemens & Halske (mechanische beveiliging van -)

seinbed. seinbediening

SEM Société d'Électricité et de Mécanique (Belgische fabrikant van elektrische installaties voor spoorwegmaterieel, o.a. voor Benelux-treinstellen Mat '57)

S&O NS bedrijfseenheid Service en Operatie

SER Système Électronique de Régulation (systeem van de NMBS dat actuele treinverkeersinformatie doorgeeft aan de treindienstleiding)

SERA Single European Railway Area

SERAC Single European Railway Area Committee

SERV Stichting Examens Railvervoer

SES Systeem voor Elektronische Sonorisatie (koppelt de omroepberichten aan de reizigers op stations aan actuele informatie m.b.t. de treinenloop) (B)

SET Voorschriften betreffende de Samenstelling van Elektrische Treinstellen (C 7513)

SEV Schouwvoorschrift Elektrische Verbindingen (C 5404)

S&V NSR Service & Veiligheid, voorh. NS

Veiligheid & Service, zie NS V&S

SF Syndicat pour l'exploitation des Chemins de Fer dans les Flandres (1877-1878; exploiteerde o.a. de spoorlijn Terneuzen–Sluiskil–Sas van Gent); overgenomen door de Société du chemin de fer de Gand à Terneuzen, zie GT

SFAC Société des Forges et Ateliers du Creusot et Usines Schneider (Franse fabrikant van locomotieven, o.a. NS series 2300 en 2800)

SFB Société Franco-Belge (ook aangeduid als Société Franco-Belge de Matériel de Chemins de Fer; fabrikant van spoorwegmaterieel, o.a. NMBS locoreeksen 53 en 54)

SFS Schnellfahrstrecke (D)

SG Stoomtramweg-Maatschappij Gouda nv (1883-1892); overgenomen door de ATM, zie aldaar

SGB Stoomtrein Goes–Borsele (sinds 1971); voorh. Stoomtram Goes–Borsele

SGE Société Générale d'Exploitation de Chemins de Fer (1867-1873); exploiteerde onder meer de spoorlijn Terneuzen–Sluiskil–Sas van Gent grens

SGG Systeem Gegevensverwerking Goederenvervoer

SgLL Storingsgids Locomotieven en Locomotoren (C 6506). De

schrijfwijze SGLL is ook gebruikt

SGM stadsgewestelijk materieel (elektrische twee- of driewagentreinstellen, ook wel aangeduid als Mat '74, Y-2 of Y-3), bijgenaamd "Sprinter", "CityPendel", "SpitsPendel" of "Strand Sprinter", zie Plan Y

SGM-0 stadsgewestelijk materieel SGM uit 1975, elektrische twee-wagentreinstellen, ook wel aangeduid als Y-2, nummers 2001-2015 (na modernisering 2111-2125), zie Plan Y

SGM-1 stadsgewestelijk materieel SGM uit 1978, elektrische twee- en driewagentreinstellen, ook wel aangeduid als Y-2 en Y-3, resp. nummers 2021-2035 en 2836-2880 (na modernisering resp. 2131-2145 en 2936-2980), zie Plan Y

SGM-2 stadsgewestelijk materieel SGM uit 1983, elektrische driewagentreinstellen, ook wel aangeduid als Y-3, nummers 2881-2895 (na modernisering 2981-2995), zie Plan Y

SGMm gemoderniseerde Mat '74 SGM-twee- en driewagentreinstellen van NSR ("SGM modern"), resp. nummers 2111-2125/2131-2145 en 2936-2995

SGP Systeem Gegevensverwerking Personeel NS

SGP Simmering-Graz-

Pauker AG (Oostenrijkse fabrikant van spoorwegmaterieel; vervaardigt ook de draaistellen voor het ICE-materieel)

SGP 500 aanduiding voor draaistel van elektrisch treinstel ICE-3M (draaistel gebouwd door de Oostenrijkse fabrikant Simmering-Graz-Pauker AG)

SGP-draaistel draaistel (bijv. voor ICE-materieel) gebouwd door Simmering-Graz-Pauker AG

SGR seinstuurrelais voor rangeren ('shunting signal relay')

SGRM Systeem Gegevensverwerking Rollend Materieel

SGRR Stuurgroep

RandstadRail

SGS Stuurgroep Groningen Spoorzone (waarin ProRail, NS, gemeente Groningen en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu zitten)

SG-schakelaar schakelaar in het elektrische deel van de ATB (de S staat daarbij voor schakelaar en de G is een technische aanduiding voor de ATB)

SGSH Stichting Gooische Stoomtram Huizen (sinds 2000)

SGT Systeem Gegevensverwerking Treindienst (o.a. punctualiteitscijfers NS)

SgT Storingsgids Treinstellen (C 6507)

sGTM 's-Gravelandsche Tramweg-Maatschappij nv (1887-1923)

SGV Stadsgewestelijk vervoer

SGVI Studiegroep Vervoersintegratie

SGW Systeem Gegevensverwerking Wegonderhoud

SGW Société de Gérance de Wagons de grande capacité (beheermaatschappij voor goederenwagens)

SH mechanische beveiliging van Siemens & Halske (ook aangeduid als S&H)

sh seinhuis

SHD Stichting Historisch Dieselmaterieel

sHHVO Stoomtram 's-Hertogenbosch–Helmond–Veghel–Oss nv (1920-1935); voortzetting van de sBH (zie aldaar); overgenomen door de BBA (zie aldaar). De afkorting HHVO is ook gebruikt

SHL24 project Schiphol 24 (plan voor capaciteitsgroei in 2007 naar 24 treinen per uur per richting op de Schiphollijn)

SHL27 project Schiphol 27 (plan voor capaciteitsgroei in 2009 naar 27 treinen per uur per richting op de Schiphollijn)

SHM Stoomtram Hoorn–Medemblik (sinds 1968)

SHS Stichting Holland Spoor (de afkorting SHSrail wordt ook gebruikt)

SHS Sliedrechtse Herstelwerkplaats van Spoorwegmaterieel (de

afkorting SHWS is ook gebruikt)

Sh-Signale Schutzsignale / Schutzhalte signale (seinen met stopopdracht) (D)

SHSrail Stichting Holland Spoor (de afkorting SHS wordt ook gebruikt)

SHT Studiegroep Hemtunnel

SH-toestel handelinrichting voor bloktoestellen, model SH (Siemens & Halske)

SHTR *Shunter Tractie* bv (verhuur- en onderhoudsbedrijf van locomotieven en goederenwagens)

shVV Tramweg-Maatschappij 's-Hertogenbosch–Vught–Voorburg nv (1920-1937; vanaf 1929 alleen busbedrijf); overgenomen door de BBA, zie aldaar. De afkorting HVV is ook gebruikt

SHW Stoomtram Hulst–Walsoorden nv (1902-1944), overgenomen door de ZVTM, zie aldaar

SHWS Sliedrechtse Herstelwerkplaats van Spoorwegmaterieel (de afkorting SHS is ook gebruikt)

shwt seinhuiswachter

SI stationsinformant

SIFA Sicherheits-Fahrschaltung (Duitse dode-mansknop). De schrijfwijze Sifa is ook gebruikt

SIG Schweizerische Industrie Gesellschaft (fabrikant van o.a. spoorwegmaterieel, zoals de

Nederlands-Zwitserse TEE-vierwagentreinstellen)

Sig Signal (D)

Sigma Snel Inzetbare Groep ter Medische Assistentie (ondersteuning van ambulancezorg en traumateams, o.a. bij treinrampen). De schrijfwijze SIGMA is ook gebruikt

sigsto signaleringsstoring

Sigw Signalwerkstatt (werkplaats van het Duitse seinwezen)

sigwrn signaleringswaarschuwing

SIJ Spoorrijzer nv te Delft (ofwel Spoorwegmaterieel en IJzerconstructie nv, fabrikant van wissels en goederenwagens voor de NS; tevens fabrikant van o.a. de Railtractor, een lichte dieselrangeerloc)

sik locomotor (lichte twee-assige rangeerlocomotief). De afkorting 'sik' is afgeleid van de merknaam Ganz-Jendrassik, een Hongaarse motorenfabriek die vanaf 1934 de krachtbron leverde voor locomotoren. Ofschoon latere locomotorseries andere motoren hadden, kregen ook deze de bijnaam 'sik'

SIM Switch Inspection and Measurement wagon (bep. type 2-assige wagen van Eurailscout, waarmee metingen en video-inspecties uitgevoerd worden van wissels)

SIMIS SicHERes Micro-computer System (elektronische beveiliging van Siemens), zie EBS

SIMIS-W SicHERes Microcomputer System von Siemens für den Weltmarkt, zie EBS-plus

SIMONE Simulatie Model voor Netwerken (systeem van ProRail voor toetsing van landelijke uurpatronen in de dienstregeling op gevoeligheid voor verstoringen)

SIMOTRA Société Industrielle d'exploitation des Moyens de Transport (verhuurbedrijf voor goederenwagens door heel Europa, later opgegaan in VTG)

SIM-voertuig Switch Inspection and Measurement vehicle (bep. type 2-assig schouw- en meetvoertuig voor wissels, van Eurailscout)

SIO systematisch incidentenonderzoek (van NedTrain)

SITA Simulatie in Transfer Afwikkeling (systeem van ProRail)

SITRAM Système d'Information sur les Transports Marchandises (informatiesysteem voor het goederenvervoer)

SIV Snel Interventie Voertuig (van de Brandweer Midden- en West-Brabant, voor ondersteuning bij calamiteiten op de HSL Zuid)

SK spoorstroomkring

SKF Svenska Kullagerfabriken Aktiebolaget (Zweedse fabrikant van

o.m. wielaslagers en draaistellen, bijv. van treinstellen Plan Y)

SKL Stoomtrein Katwijk Leiden (sinds 1973); tot 2015 heette het Stoomtrein Valkenburgse Meer

SKL21 bep. type spoorstaafbevestiging (een zgn. veerclip / tension clamp, ofwel een

Spannklemme) van de Duitse fabrikant Vossloh. De schrijfwijze Skl 21 wordt ook gebruikt

Sk-Signalsystem Signalkombination (Sk), systeem van de DB waarbij de achtergrondschermen van hoofd- en voorsein gecombineerd zijn (D)

Sk-Vorsignal Signalkombination-Vorsignal (voorsein in het Duitse Sk-Signalsystem)

SKVV Samenwerkende Kaderwetgebieden Verkeer en Vervoer

SkVV Samenwerkingsverband van de zeven Stadsregio's in het kader van Verkeer en Vervoer

SL slijpmotorwagen

SL spanningloos (van bovenleiding)

SL ShortLines bv (spoorgoederenvervoerder, 1998-2004; overgenomen door Rail4Chem)

SLB Spoorstaafasbedrijf Utrecht

slb sectieleider brugonderhoud

Sli Spoorstaafasrichting te Utrecht (de

schrijfwijze SLI is ook gebruikt)

slo slachtoffer(s) (afkorting in gebruik bij de Back Office van ProRail). De afkorting so wordt ook gebruikt

sls sectieleider Seinwezen

sls sluitsein

SLT Sprinter Light Train (van NSR)

SLT-1 Sprinter Light Train elektrische vierenzeswagentreinstellen, resp. nummers 2401-2418 en 2601-2617

SLT-2 Sprinter Light Train elektrische vierenzeswagentreinstellen, resp. nummers 2419-2450 en 2618-2649

SLT-3 Sprinter Light Train elektrische vierenzeswagentreinstellen, resp. nummers 2451-2469 en 2650-2662

SLT-4 Sprinter Light Train elektrische vierwagentreinstellen, nummers 2401-2469 (ook aangeduid als SLT IV), zie S70

SLT-6 Sprinter Light Train elektrische zeswagentreinstellen, nummers 2601-2662 (ook aangeduid als SLT VI), zie S100

SLT IV zie SLT-4

SITM Schielandsche Tramweg-Maatschappij nv (1882-1919); overgenomen door de RETM, zie aldaar

SLT VI zie SLT-6

slw sectieleider weg-

onderhoud

SM Staatsmijnen (de afkorting Stmn is ook gebruikt)

Sm Signalmeester (D)

SM'90 stoptreinmaterieel 1990 (elektrische tweewagentreinstellen, bijgenaamd "Railhopper"), nummers 2101-2109, zie Mat '90

SMAS Spoorweg-Maatschappij Almelo-Salzburgen nv (1862-1925; Nederlands gedeelte overgenomen door HSM en Duits gedeelte door DRG). De verkorting AS werd ook gebruikt

SMAS Stoomtram-Maatschappij Amsterdam-Sloterdijk nv (1882-1905); overgenomen door de GTA, zie aldaar

SMB stopplaatsmarkeerbord

SMBH Stoomtramweg-Maatschappij Bussum-Huizen nv (1883-1930); daarna naamswijziging in Tramweg-Maatschappij Bussum-Huizen nv (1930-1941), zie TMBH

SMC Schakel- en Meldcentrum (voorh. CSP, later: OBI, zie aldaar)

SME Staatsmijn Emma (in Hoensbroek-Treebeek)

SMGS Agreement on International Goods Transport by Rail / Overeenkomst voor Goederenvervoer per spoor tussen Europa en Azië (oorspronkelijke versie in het Russisch: Soglasenie o Mezdunarodnom zeleznodoroznom

Gruzovom Soobsceenii), zie CIM-SMGS

SMH Staatsmijn Hendrik (in Brunssum)

SMH Spoedeisende Medische Hulpverlening

SMILE Smooth Moving of Interlocking Link to ETCS level 2 or 3 (zie ETCS)

SMLW Spoorweg-Maatschappij Leiden-Woerden nv (1875-1899; overgenomen door de Staatsspoorwegen, zie SS). De afkorting LW is ook gebruikt

SMM Staatsmijn Maurits (in Geleen)

SMMR Stichting Museum Materieel Railion (sinds 2001)

SMOVW Storningsmelder Overwegen (de verkorting STO wordt ook gebruikt)

SMPS Agreement on International Passenger Transport by Rail / Overeenkomst voor Reizigersverkeer per spoor tussen Europa en Azië (oorspronkelijke versie in het Russisch: Soglasenie o Mezdunarodnom zeleznodoroznom Passazirskom Soobsceenii)

SMS Steunfonds Museum-Spoorwegbedrijven

sms samenstelling (van een trein)

SMW Staatsmijn Wilhelmina (in Terwinselen)

smw stafmedewerker

SMWF Stoomtram Maatschappij "West-Friesland" nv (1895-

1909); overgenomen door de HSM, zie aldaar

SN sneltrein

sn sein

SNAV Société Nouvelle des Ateliers de Vénisieux (Franse fabrikant van goederenwagens, o.a. van de NS en Railion)

snbep snelheidsbeperking

SNCB Société Nationale des Chemins de fer Belges (sinds 1926), zie NMBS

SNCV Société Nationale des Chemins de fer Vicinaux (1884-1991) (B), zie NMVB

SND Storing Niet Defect (bep. storingsclassificatie van NedTrain.

Met deze storing kan een trein nog worden ingezet tot aan de volgende onderhoudsbeurt)

SND Studiegroep Nieuwe Diesellocomotieven (van de NS, 1978-1980)

SNG Sprinter Nieuwe Generatie (vanaf 2018)

SNG-1 Sprinter Nieuwe Generatie elektrische drie- en vierwagentreinstellen, resp. nummers 2301-2368 en 2701-2750

SNN Spoorplan Noord-Nederland (project van ProRail dat sneller reizen mogelijk moet maken in Noord-Nederland en naar de Randstad, door inzet van meer treinen, betere overstap, nieuwe verbindingen en sneller rijden)

SNN Sporedriehoek Noord-Nederland (on-

derdeel van het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer), zie PHS
SNR Stichting NVBS-Railverzamelingen, zie NVBS

SO Spoorwegopbouw nv (dochteronderneming van de NS)

SO Stoomtramweg-Maatschappij "Oldambt" nv (1882-1884); overgenomen door de SOP, zie aldaar

SO Samenwerkings Overleg spoor (van ProRail en Brandweer Nederland)

SO Specialistisch Optreden (van de brandweer, o.a. voor hulpverlening bij treinrampen)

so slachtoffer(s) (afkorting in gebruik bij de Back Office van ProRail). De afkorting slo wordt ook gebruikt

SO&M NS Service, Onderhoud en Modernisering (voorh. NedTrain bv)

SOFRERAIL Société française d'Études et de Réalisations Ferroviaires

SOGEWAG Société de Gérance de Wagons Industriels (de schrijfwijze Sogewag is ook gebruikt)

SOLL gewenste absolute spoorligging, of de optimalisatie van de bestaande spoorligging op een traject. De term SOLL komt uit het Duits, waar een 'soll'-situatie een gewenste situatie betekent

SONI Stuurorgaan

Nieuwbouw Infrastructuur

SOP Stoomtramweg-maatschappij Oldambt-Pekela nv (1884-1939; voortzetting van de Stoomtramweg-Maatschappij "Oldambt" nv, zie SO). In 1935 naamswijziging in Naamlooze Vennootschap "Oldambt-Pekela", met afkorting OP; vanaf 1939 alleen busbedrijf

SOR Spoorwegongevallenraad, zie OVV

SORT Sector Organisatie en Training NS

SORT Special Operations Response Team (van Ambulance Amsterdam; komt in actie in het kader van Groot-

schalige Geneeskundige Bijstand, en Terrorisme Gevolg Bestrijding), zie GGB, TGB

So-Signale sonstige Signale (ook wel Nebensignale genoemd), zie Ne-Signale (D)

SO-spoor Samenwerkings Overleg spoor (van ProRail en Brandweer Nederland)

soule soulé CLS (doorslagveiligheid, als beveiliging van de bovenleiding tegen blikseminslag, gefabriceerd door de Franse firma Soulé; soulé uitspreken als 'soelee'), zie CLS

SOV Spoorweg Onthouders Vereeniging (richtte o.m. alcoholvrije kantines op voor spoorwegpersoneel). Later werden de spoorwegkantines sov genoemd

(spoorwegontspanningsverblijf)

sov spoorwegontspanningsverblijf

SOVV Stichting Ondersteuning Vakbonden Vervoerssector

SoZa Staforgaan Sociale Zaken (van de NS)

SoZa 1 Staforgaan Sociale Zaken, 1e afdeling: Arbeidsvoorwaarden, Functiewaardering (*in 1993*)

SoZa 2 Staforgaan Sociale Zaken, 2e afdeling: Sociale regelingen (*in 1993*)

SoZa 3 Staforgaan Sociale Zaken, 3e afdeling: Personeelsfaciliteiten (*in 1993*)

SP "SpitsPendel", elektrische treinstellen Mat '74 (Plan Y) met uitsluitend tweede klas

Sp Spoorwegpolitie

Sp Schaltposten (Duitse schakelpost)

sp spoor

Sp 1 Spoorwegpolitie, 1e afdeling: Ontwikkeling en Algemene Zaken (*in 1983*);

Automatisering, Besturingsinformatie, Financieel-economische en Administratieve zaken (*in 1985*);

Financieel-Economische Zaken en Automatisering (*in 1989*)

Sp 2 Spoorwegpolitie, 2e afdeling: Uitvoering (*in 1983*);

Geüniformeerde Diensten en Recherche Diensten (*in 1984*);

Algemene Zaken en Secretariaat (*in 1985*)

Sp 3 Spoorwepolitie, 3e afdeling: Personeelzaken (*in 1983*);

Personeel en Organisatie (*in 1985*); Centrale Diensten (*in 1989*)

Sp 4 Spoorwepolitie, 4e afdeling: Geüniformeerde Diensten (*in 1985*);

Personeelzaken (*in 1989*)

Sp 5 Spoorwepolitie, 5e afdeling: Recherche en Bedrijfspreventie (*in 1985*)

Sp 22 CMK/Centrale Meldkamer (onderdeel van de Spoorwepolitie, 2e afdeling: Uitvoering) (*in 1983*)

Sp 23 Oefencentrum Diensthonden Maarn (onderdeel van de Spoorwepolitie, 2e afdeling: Uitvoering) (*in 1983*)

Sp 24 Bureau Uitvoeringsondersteuning (onderdeel van de Spoorwepolitie, 2e afdeling: Uitvoering) (*in 1983*)

Sp 124 Ontwerp Processen-verbaal (onderdeel van de Spoorwepolitie, 1e afdeling: Ontwikkeling en Algemene Zaken) (*in 1984*)

Sp 261 Bureau Geüniformeerde Diensten (onderdeel van de Spoorwepolitie, 2e afdeling: Geüniformeerde Diensten en Recherche Diensten) (*in 1984*)

Sp 262 Bureau Recherche Diensten (onderdeel van de Spoorwepolitie, 2e afdeling: Geüniformeerde Diensten en Recherche Diensten) (*in 1984*)

meerde Diensten en Recherche Diensten) (*in 1984*)

Sp 263 Bureau Criminale Beveiliging (onderdeel van de Spoorwepolitie, 2e afdeling: Geüniformeerde Diensten en Recherche Diensten) (*in 1984*)

Sp 264 Bureau Bijzondere Beveiliging (onderdeel van de Spoorwepolitie, 2e afdeling: Geüniformeerde Diensten en Recherche Diensten) (*in 1984*)

SPA Projectgroep Spoorweg Post Accommodatie

spa spoorafwijking (in het plan van de trdl), zie spaw

SPAD Signal Passed At Danger (passage van stoptonend sein)

sp-afst spoorafstand

spasl spoor aansluiting

spaw spoorafwijking (in het plan van de trdl)

Spbb Spoorwegbouwbedrijf nv (voorheen een dochteronderneming van de NS, later opgegaan in Strukton)

Spbb-AE Spoorwegbouwbedrijf Afdeling Elektriciteit (aan de Daalsedijk in Utrecht). Ook werd de aanduiding "Afdeling Elektrificatie" gebruikt

spbr spoorbrug

Sp CD Spoorwepolitie Centrale Diensten

spdb spoorwegdraaibrug

SPD soulé Surge Protective Device (overspanningsbeveiliging

voor de bovenleiding, gefabriceerd door de firma Soulé), ook wel genoemd Surge Protection Device

spec speciaal

Speno Speno International SA, spooronderhoudsbedrijf uit Zwitserland, opgericht door Frank Speno (verhuurt o.a. materieel voor het slijpen van spoorstaven)

Sperrsig Sperrsignale (seinen met stopopdrachten), zie Sp-Signale (D)

SPF Spoorwegpensioenfonds (de schrijfwijze Spf is ook gebruikt)

SPFV Schienenpersonenfernverkehr (D)

SPINFO Spoorwepolitie Informatiesysteem

SPM Signaling Power Monitoring (systeem dat de stroomvoorziening bewaakt van seinen, wissels en overwegen)

SpM Stichting Nederlandsch Spoorwegmuseum (sinds 1927)

spmd spoormodule (van NedTrain)

SPNV Schienenpersonennahverkehr (lokaal reizigersvervoer per spoor) (D)

Spoorijzer Spoorwegmaterieel en IJzerconstructie nv, Delft (fabrikant van wissels, goederenwagens en lichte rangeer locomotieven)

Spoorijzer-NCM samenvoeging van de Spoorwegmaterieel en IJzerconstructie nv en de Nederlandse Con-

structiebedrijven en Machinefabrieken nv (fabrikant van spoorwegmaterieel). De schrijfwijze Spoorijzer/NCM is ook gebruikt

Spoorslag '70 dienstregelingconcept uit 1970 (introdactie van het Nederlandse intercitynet)

SpoPo Spoorwegpolitie (afkorting vooral in gebruik bij het KLPD). De schrijfwijze Spopo is ook gebruikt

SPOV Stichting Pensioenfonds Openbaar Vervoer

SPR "Sprinter" (aanduiding voor treinsteltypen SGM/Plan Y, SLT en SNG). Daarnaast wordt de afkorting SPR gebruikt om Sprinter stop-treinen in het algemeen aan te duiden in de dienstregeling

SPR Spoorbezettingsgrafiek voor Procesplan Rijkswegen (de verkorting SBG wordt ook gebruikt)

Spr Spoorwegreclame nv (dochteronderneming van de NS)

SPS Staff Protection System (systeem dat baanwerkers waarschuwt voor een naderende trein op de HSL Zuid)

SPS Spitzke Spoorbouw bv

sps stationspersoneel

sps spoorstaaf

Sp-Signale Sperr-sig-nale (Signale für Schiebelokomotiven und Sperrfahrten) (D)

sptl spoortunnel

SPV Afdeling Spoor-

wegveiligheid (van Pro-Rail)

spvd spoorwegviaduct
SpV&R Afdeling Spoorwegveiligheid en Regelgeving (van NS Reizigers)

SPW Spoorwijzer (baanvaktekening voor machinisten), zie WVK

spw spoorweg

spw spoorwijziging

spw spoorwijdte (spoorbreedte)

Spww Spoorwegwet (C 0101). De afkorting Sw wordt ook gebruikt

SR Seinenreglement (C 5202)

SR DB Schenker Rail Nederland nv (voorh. DB Cargo en Railion)

SR rijrichtings-houdrelais ('stick relay')

SR Staff Responsible (mode in ERTMS waarbij het oprijden van het spoor onder verantwoordelijkheid van de machinist valt; vergelijkbaar met het oprijden na een aanwijzing Stoptonend Sein)

SR Streckenkenntnis-Richtlinie (DB-richtlijn voor de wegbekendheid van machinisten) (D)

Sr Spoorwegrecherche (de afkorting Srech is ook gebruikt)

Sr salonrijtuig (van koninklijke trein); de schrijfwijze SR wordt ook gebruikt

Sr 1 Spoorwegrecherche, 1e afdeling: Staf en Administratie (*in 1972*); Ontwikkeling en Algemene Zaken (*in 1976*)

Sr 2 Spoorwegrecher-

che, 2e afdeling: Bijzondere Beveiligingszaken (*in 1972*);

Uitvoering (*in 1976*)

Sr 3 Spoorwegrecherche, 3e afdeling: Personeelzaken (*in 1976*)

SR10 koninklijk rijtuig (rijtuig type ICR-4 uit 1992, omgebouwd tot salonrijtuig door Talbot in Aken voor koningin Beatrix in 1993); de schrijfwijze Sr10 is ook gebruikt

SR11 vast begeleidingsrijtuig van het koninklijke rijtuig, samen met de SR12 (dit zijn omgebouwde ICR-A rijtuigen uit 1992)

SR12 zie SR11

SrA Stichting railAlert (instantie voor arbeidsveiligheidsbeleid in de Nederlandse spoorsector). De schrijfwijze SRA is ook gebruikt. Tevens wordt de afkorting rA gebruikt

Srech Spoorwegrecherche (de afkorting Sr is ook gebruikt)

SRG Standards and Regulation Group (technisch comité van UNIFE, zie aldaar)

srh seinrelaishuis

SRO Stichting Railinfra Opleidingen

SRP Stichting Rail Publicaties

SRS System Requirements Specification (van ERTMS, zie aldaar)

SRS Stork Railway Services bv (revisiebedrijf voor draaistellen)

SRS Swedish Rail System AB (fabrikant van

de Unimobiel railauto's)

SRSL Strukton Rail Short Line bv (spoorbeheerder van industriële aansluitingen en terminalsporen), zie NSSA

SRT Schörling Rail Tech GmbH (fabrikant van railreinigingsmachines en bovenleiding-montagewagens)

SRV-wagen bijnaam van diesel-hydraulische treinstellen DH 1 en DH 2 (ook bijgenaamd "Wadloper" of "Maas-hopper"), die aan SRV-winkelwagens doen denken. De oorspronkelijke afkorting SRV staat daarbij voor "Samen Rationeel Verkopen", een samenwerkingsverband van een aantal zuivelgroothandels. NS voegde daaraan toe dat de afkorting SRV bestaat uit de eerste drie medeklinkers van het woord "SeRVice"

SS Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen nv (1863-1938), opgegaan in de NS

SS "StrandSprinter", elektrische treinstellen Mat '74 (Plan Y) met uitsluitend tweede klas

SS Staatsspoor (station Den Haag -), zie Gvr

ss schakelstation

ss max. toegestane snelheid 120 km/u (in aanduiding voor goederenwagens)

SSBS Stichting voor Sociale Bijstand aan Spoorwegpersoneel

SSDN Spoorlijn Sta-

tion–Dorp Noordscharwoude nv (1912-1972); alleen goederenvervoer, exploitatie sinds 1915

SSF Spoorflex Safety First bv (levert o.m. personeel voor werktreinen), onderdeel van Rotterdam Rail Feeding bv, zie RRF

SSGT Stuurgroep Systeem Gegevensverwerking Treindienst

SSI Spoorweg Sein Industrie nv (samenwerkingsverband van de firma's GRS, Philips, de Nederlandsche Machinefabriek Alkmaar en de Nederlandsche Seintoestellenfabriek Hilversum)

SSI Solid State Interlocking (in gebruik bij de NMBS in het PLP-beveiligingssysteem, zie aldaar)

SSI Schiphol Security Incident

ssi spoorstaaf slijtage indicator

SSICF Service de Sécurité et d'Interopérabilité des Chemins de Fer (B), zie DVIS

SSN Stoom Stichting Nederland (sinds 1976)

SSP Schematisch Sein-inrichtingsplan (B)

SST Schipholspoortunnel

SSTT Stichting Stoomtrein Tilburg–Turnhout (sinds 1974)

SSV Spoorweg Sportvereniging

ss-wg wagen geschikt voor een vervoerssnelheid van 120 km/u

ST stoptrein

St lastgeving stoppen

St Stellwerk (Duits seinhuis), zie Stw

st storing (de verkorting sto wordt ook gebruikt)

STA Systeem voor Treinaanwijzers (koppelt de aanduidingen van de treinaanwijzers op stations aan actuele informatie m.b.t. de treinenloop) (B)

stabbam gecombineerde stabilisator en ballast-afwerkmaschine

stafmw zie smw

STAM Startend Materieel

STANAG Standard NATO Agreements (procedures voor o.a. militair spoorvervoer)

STANAG-2173 Regulations for Securing of Military Tracked and Wheeled Vehicles on Railway Wagons/Railcars (onderdeel van de Standard NATO Agreements), zie STANAG

STANAG-2832 Dimensional Restrictions for the Transport of Military Equipment by Rail on European Railways (onderdeel van de Standard NATO Agreements), zie STANAG

STAR Groningsch-Drentsche Spoorweg-Maatschappij (Stadskanaal–Ter Apel–Rijks-grens) nv (1914-1959); overgenomen door de NS

STAR Stichting Stadskanaal Rail (sinds 1992)

Stat status van een trein

stb blokstoring

Stbf Stückgutbahnhof
(Duits stukgoedstation)

st-blok stopontspoor-
blok

STC Sustainable
Transport Committee
(van UNIFE, zie aldaar)

STDE Stichting DE3
(voor het opknappen en
instandhouden van
treinstel 115 Plan U/DE-
III)

std-wl standaardwissel
STEF Société française
de Transports et Entre-
pôts Frigorifiques (maat-
schappij voor koeltrans-
port per spoor door heel
Europa)

Stelcon merknaam, be-
staande uit een samen-
voeging van de afkortin-
gen van "Ste(e)l & Con-
crete". Een Stelconplaat
is een bep. type beton-
nen vloerplaat met sta-
len rand, welke bijv. ge-
bruikt wordt voor inzet-
plekken voor rail/weg-
voertuigen

St&O staforgaan Studie
en Onderzoek (van de
NS)

STG Stuurgroep Goe-
deren(vervoer)

STG SysteemTechni-
sche Grens (van com-
ponenten van spoor-
wegmaterieel)

Stgs Storingsgids
(C 5509)

STH Specialisme Tech-
nische Hulpverlening
(van de brandweer)

STIBANS Stichting tot
Behoud van Af te voe-
ren Nederlands Spoor-
wegmaterieel

STIBO geStileerde
Baanvak Overzichts-

tekening

STID stofidentificatie-
nummer (van gevaar-
lijke stoffen)

stjk stootjuk

STM stoomlocomotief /
stoomtractie

STM trein, vervoerd
door een stoomlocomotief

STM Stichtsche Tram-
way-Maatschappij nv
(1878-1886); overgeno-
men door de Ooster
Stoomtram-Maatschap-
pij, zie OSM

STM Specific Transmis-
sion Module / Specifieke
Transmissie Module (in-
terface tussen de
ERTMS/ETCS treinin-
stallatie en het nationale
beveiligings- en ATB-
systeem; bedoeld om
een ETCS-trein op een
conventioneel beveiligd
baanvak te laten rijden)

STM-ATB Specifieke
Transmissie Module –
Automatische Treinbeïn-
vloeding (treinappara-
tuur die informatie uit de
ATB omzet naar infor-
matie die begrijpelijk is
voor ETCS)

STM-Memor Specifieke
Transmissie Module –
Memor (treinapparatuur
die informatie uit het
Belgische Memor-sys-
teem voor automatische
treinbeïnvloeding omzet
naar informatie die be-
griepelijk is voor ETCS.
Wordt ook toegepast
voor de grensovergang
met België)

Stmn Staatsmijnen (de
afkorting SM is ook ge-
bruikt)

STM-PZB Specifieke
Transmissie Module –
Punktförmige Zugbeein-
flussung (treinappara-
tuur die informatie uit
het Duitse PZB-systeem
voor automatische trein-
beïnvloeding omzet
naar informatie die be-
griepelijk is voor ETCS.
Wordt ook toegepast
voor de grensovergang
met Duitsland)

stmt storingsmonteur

stmt mat storingsmon-
teur materieel

stn station

STO semi-automatic
train operation (dit is
hetzelfde als GoA 2, au-
tomatische treinbestu-
ring met machinist)

STO Storingsmelder
Overwegen (de verkort-
ing SMOVW wordt ook
gebruikt)

sto storing (de verkort-
ing st wordt ook ge-
bruikt)

stoco storingscoördina-
tor (van NSR)

stopstabbam gecombi-
neerde *stop*machine,
stabilisator en *ballast-
afwerk*machine

stopz stationsopzichter

STORE Stichting On-
derdak Rail Erfgoed

Stork RMO Stork Rol-
lend Materieel Onderde-
len bv (fabrikant van lo-
comotieven en draaistel-
len)

stormo stormobiel
(bep. type railauto, ge-
noemd naar de uitvin-
der, de heer Storm)

stp stapelplaats

STPI Schiphol Team
Plaats Incident (o.a. bij

calamiteiten in de Schipholspoortunnel)

stpl standplaats

STR Stellrechner (ook aangeduid als Element Control Computer, die de interface vormt tussen de SIMIS-sectiecomputers en de infra-elementen)

S-trein stoomtrein

Strw Streckenwechsel (D)

STS stoptonend sein (passage van -)

STS-A aanwijzing stoptonend sein met normale snelheid

STS-stuurgroep stuurgroep van ProRail, I&W en ILT voor monitoring en evaluatie van stoptonend sein-passages, zie STS

ST-systeem standaard systeem (de meest eenvoudige variant van het 25 kV-tractie-energievoorzieningssysteem). De bovenleiding van dit systeem omvat alleen een rijdraad en een draagkabel (dit systeem wordt alleen toegepast op de binnenste sporen van emplacementen)

sttr stoomtractie

STVA Société de Transports de Véhicules Automobiles (bedrijf voor autovervoer per spoor door heel Europa)

Stw Stellwerk (Duits seinhuis)

St.W. Stoomtram Walcheren nv (1903-1938). De verkorting SW werd ook gebruikt

STWB Spoorwegmaatschappij Tholen en

West-Brabant nv (1916-1929)

S-type classificatie voor speciale platte wagens op draaistellen (hieronder vallen bijv. veel containerdraagwagens)

SU Sneltram Utrecht (sinds 1983)

SUN Sneltram Utrecht-Nieuwegein (ook bekend als Sneltram Utrecht en Regiotram Utrecht)

SUN project railcorridor Schiphol-Utrecht-Nijmegen (voor een betere treinverbinding tussen Schiphol, Utrecht en Nijmegen)

SUNIJ zie SUNY

SUNY Sneltram Utrecht-Nieuwegein-IJsselstein (aangelegd door NS en beheerd door ProRail). De schrijfwijze SUNIJ is ook gebruikt

SUNY-lijn zie SUNY

SV seinverlichting

SV Spoorwegmaatschappij De Veluwe nv (1896-1935); exploiteerde de lijn Ede SS-Barneveld-Nijkerk (opgegaan in de NS). De afkorting DV is ook gebruikt

SV sneeuwveegmotorwagen

SvA Staat van Aanwijzingen

SVAU project Spoorverdubbeling Amsterdam-Utrecht (de afkorting SAU is ook gebruikt)

SVGS Stuurgroep Vervoer Gevaarlijke Stoffen

SVM Smeervoorschriften rollend Materieel (C 6561)

SVM Stoomtrein Valkenburgse Meer (sinds 1973). Vanaf 2015 heet het Stoomtrein Katwijk Leiden, zie SKL

SVO-rail Schuilenburg & Van Opijnen bv, ingenieursbureau voor de spoorwegsector

SVS Stagnatie- en Vertragingssignalering

Sv-Signale Haupt- und Vorsignalverbindungen / Signalverbindung (systeem waarbij seinen de functies van voorsein en hoofdsein kunnen combineren) (D)

SVV Structuurschema Verkeer en Vervoer (plan uit 1981 voor capaciteitsverruiming d.m.v. uitbouw van bestaande railinfrastructuur)

svv spoorvervoerder

svz stroomvoorziening

svzher stroomvoorzieningsherstel

svzsto stroomvoorzieningsstoring

SW Streekvervoer Walcheren nv (1933-1978, vanaf 1945 alleen busbedrijf). Gefuseerd met RTM en ZVTM tot Streekvervoer Zuid-West-Nederland nv (dochteronderneming van de NS), zie ZWN

SW Stoomtram Walcheren nv (1903-1938). De verkorting St.W. werd ook gebruikt

Sw Afdeling Seinwezen (van de NS), later Dienst Seinwezen ge-

noemd. In de periode 1963-1964 heette het Dienst Seinwezen en Telecommunicatie, daarna Dienst Electriciteit en Seinwezen (zie Es), welke vanaf 1976 deel uitmaakte van de Dienst van Infrastructuur (zie Is). Sinds de oprichting van ProRail in 2003 wordt de afkorting Sw gebruikt voor het Seinwezen in het algemeen, waarbij onderhouds- en reparatietaken worden uitgevoerd door spoorwegaannemers

Sw Spoorwegwet (de afkorting Spww wordt ook gebruikt)

S-W Schneider-Westinghouse (fabrikant van locomotieven, o.a. NS serie 2800)

Sw 1 Seinwezen, 1e afdeling: Administratie (*in 1953*)

Sw 2 Seinwezen, 2e afdeling: Research en Bijzondere Werken (*in 1953*);

Research en Modernisering van de Seinrichtingen (*in 1956*)

Sw 3 Seinwezen, 3e afdeling: Stations- en Baanvakbeveiliging (*in 1953*);

Seininrichtingen voor Stations en Baanvakken (*in 1956*)

Sw 4 Seinwezen, 4e afdeling: Overwegbeveiliging, Constructie, Materialen-planning, Centrale Werkplaats (*in 1953*); Constructie seininrichting voor beweegbare bruggen en overwegen,

Tijdaanwijzing en Opleiding (*in 1956*)

Sw 5 Seinwezen, 5e afdeling: Berichtwezen, Reglementen en Voorschriften betreffende de veiligheid van het verkeer (*in 1953*);

Verkeerstechnisch onderzoek, Reglementering en Bedieningsvoorschriften (*in 1956*)

Sw 6 Seinwezen, 6e afdeling: Telecommunicatie en Stroomvoorziening voor het Seinwezen (*in 1956*)

Sw-Cie Seinwezen-Commissie

S-wg wagen, geschikt voor een snelheid van 100 km/h

SWG Spoorwegwetgeving (C 0101, C 0102)

swg stortwagen

SWI Inspecteur Seinwezen ("Seinwezeninspecteur"); de afkorting IS wordt ook gebruikt

SWID Seinwezen InstallatieDossier, bestaande uit Schema (S) en Overige Apparatuur (OA) bladen

Swigr Ingenieur van het Seinwezen ("Seinwezen-ingenieur")

SWOD Seinwezen OverzichtsDossier, bestaande uit OBE-bladen, het Overzicht Retourleidingen (OR) en het Overzicht Seinbeeldrelaties (OS)

swr seinwerker

swt seinwachter

SYDIM Systeem Dienstkaartjes Machinisten

SYN vervoersmaatschappij Syntus bv
Syntus vervoersmaatschappij Syntus bv ('Synergy between Train and Bus')

SYS Systeembeheer

SYVAP Systeem Vastleggen Plan van de treindienst

SZB Spoorweg-Maatschappij Zuid-Beveland nv (1914-1951); overgenomen door de NS

T

T tractievorm

T trein, die een tramweg berijdt

T treindienstleiding / treindienstleider, zie trdl

T classificatie voor goederenwagens waarvan het dak te openen is (zoals roldak-, zwenkdak-, schuifdak- en luidendakwagens)

T tractievoertuig ('Triebwagen')

T Dieseltankstelle (tankplaat voor diesel-materieel) (D)

t kuilwagen / diepladerwagen ("Tiefadewagen")

T-1 Mat '64 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 502-511 (ook genoemd: Plan T1)

T-2 Mat '64 elektrische tweewagentreinstellen, nummers 512-521 (ook genoemd: Plan T2, Plan V)

T-3 Mat '64 elektrische vierwagentreinstellen, nummers 522-531 (ook genoemd: Plan T3)

T-4 Mat '64 elektrisch vierwagentreinstel, zie Plan T

TA treinafwijking

TAD Trein(dienst) Afhandelingsdocument

tae technicus materieel ATB en elektronica

TAF Track Ahead Free (melding in ERTMS/ETCS aan de machinist dat de baan vrij is)

TAF TSI zie TSI-TAF

TAG Treindienst Alphen aan den Rijn–Gouda (naam van de

lijnconcessie) (*betekenis zoals gehanteerd door de rijksoverheid*);

Trein Alphen–Gouda (projectnaam) (*betekenis zoals gehanteerd door NSR*);

Traject Alphen–Gouda (dienstregeling) (*betekenis zoals gehanteerd door R-net*)

TAG Ticketing Action Group (van de UIC, zie aldaar)

TAM Tool voor de Aanpassing van de Materieeldiensten (systeem van NS)

TAO treindienst aantastende onregelmatigheid / onregelmatigheden (*betekenis zoals gehanteerd door Pro-Rail en NSR*);

treindienst aantastende omstandigheid (*betekenis zoals gehanteerd door IVW*);

treinverkeer aantastende omstandigheid (*betekenis zoals gehanteerd door de rijksoverheid*).

De schrijfwijze tao is ook gebruikt

TAP-MD Passenger Messages Management Group / Telematic Applications for Passengers – Maintenance and Development (afdeling van de UIC, zie aldaar)

TAP-NT Telematic Applications for Passengers – New Ticketing (afdeling van de UIC, zie aldaar)

TAP TSI zie TSI-TAP

TAS treinaanwijzer-systeem / treinaanwijsscherm (een soort hal-

aanwijzer)

tass technisch assistent

TAWA Tijdelijke Automatische Waarschuwingsapparatuur (bij werkzaamheden aan de spoorbaan)

TB Transport Besturing (afdeling van NS)

Tb Talbot/Bombardier Transportation Aachen (fabrikant van spoorwegmaterieel)

Tb Triebfahrzeugbetrieb (D)

tb toestand baan

tb tracébeheer(der)

TBB Toepassing Besturings- en Beveiligingssystemen

TBB TreinBeveiligings- en Beheersingsinstallaties

TBC Stoomtram Tiel–Buren–Culemborg nv (1903-1919)

TBC TNV BasisConfiguratie

TBD TNV Bediengebied

Tbegl Triebfahrzeugbegleiter (krachtvoertuigbegeleider) (D)

Tbf Trennungsbahnhof (splittingsstation) (D)

TBH TNV Beheersgebied

TBL Transmissie Bakken-Locomotief / Transmission Balise-Locomotive (Belgische ATB). De afkorting TBL kan ook verwijzen naar de Belgische treinbeïnvloedings-systemen TBL 1, TBL 1+ en TBL 2, zie aldaar
tbl toon nummers van blauwe lampen (op detailscherm trdl)

TBL 1 treinbeïnvloedingsstelsel (in hoofdzaak een stelsel dat het seinbeeld van de seinen langs de baan in de cabine herhaalt), dat beperkt in België werd ingevoerd in de periode 1985-1987. Het bleek echter te duur en te weinig effectief, zie TBL

TBL 1+ Belgisch treinbeïnvloedingsstelsel, vanaf 2008 ingevoerd, dat werkt met bakens (balises) in de spoorbaan. Dit is een verbeterde versie van het stelsel TBL 1, en een stap in de invoering van ERTMS zonder dat men veel apparatuur hoeft te vervangen, zie TBL

TBL 2 treinbeïnvloedingsstelsel TBL, gebruikt in combinatie met stopmerkborden op de Belgische HSL2, zie TBL

TBM Tram Breda–Mastbosch nv (1901-1903), daarna naamswijziging in Tramweg-Maatschappij Breda–Mastbosch nv (1903-1920), zie BM

TBO TransportBestuursOrganisatie (afdeling van NSR die de bijsturing van materieel en personeel regelt)

TBS Treinbeheersingsstelsel / Treinbestuuringstelsel

TBS Transportstromen Basisnet Spoor

TBT Treinbewegingstabel

TBV Tram- en Bargedienst-Vereeniging

(1870-1929); tot 1893 heette het Stoomtram- en Bargedienst-Vereeniging, zie SBV

TBw Triebwagenbetriebswerk (D)

TC Transport Control van NSR

TC track circuit (spoorstroomloop; afkorting gebruikt door het Seinwezen)

Tc Dienst van Tractie (van de NS)

tc tractie

tc transportcontroller

Tc 1 Dienst van Tractie, 1e afdeling: Algemene Zaken en Comptabiliteit (*in 1945*)

Tc 2 Dienst van Tractie, 2e afdeling: Personeel (*in 1945*)

Tc 3 Dienst van Tractie, 3e afdeling: Depot en Wagenbeheer (*in 1945*)

Tc 4 Dienst van Tractie, 4e afdeling: Dienstregeling der Krachtvoertuigen en het daarop dienstdoende personeel (*in 1945*)

Tc 5 Dienst van Tractie, 5e afdeling: Uitvoerende dienst op de lijnen (*in 1945*)

Tc 6 Dienst van Tractie, 6e afdeling: Bijzondere onderwerpen (*in 1945*)

TCC NS Test Competence Center (voor automatiseringssystemen)

TCC Tunnelcoördinatiecentrum (van het SMC Randstad Zuid)

TCEX Tarif commun international pour le transport des Colis Express / Gemeenschappelijk Internationaal Tarief voor

het Vervoer van Expresgoed (sinds 1961)

TCM Track Circuit Monitoring (stelsel dat eventuele storingen in de spoorstroomloop detecteert)

TCM Train Composition Message (trein samenstellingsgegevens)

TCMS Train Control and Management System (elektronisch monitoringstelsel van een trein, bijgenaamd "brain of the train"). Ook genoemd: Train Control and Monitoring System

TCN Train Communication Network (o.m. in gebruik in ICE-treinstellen)

TCS Technische Commissie Spoormaterieel (na de Tweede Wereldoorlog belast met de opsporing van door Duitsland gevorderd materieel)

TCS Train Control System (in ETCS)

TCSS Train Control & Signalling System (voor beveiliging en bediening van de HSL Zuid)

TCU Traction Control Unit

TCV Tarif Commun international pour le transport des Voyageurs et des bagages (Gemeenschappelijk internationaal tarief voor het vervoer van reizigers en bagage)

Tcvi post T CVL (treindienstleidingspost die werkt met relaisbeveiliging type CVL, zie aldaar)

TD Société Anonyme Belge des Tramways de Dordrecht (1879-1891)

TD motordraaistel ('Triebdrahgestell')

TDG treindienstgebied

TDL treindienstleiderscherm (oude VKL-applicatie waarmee vertragingen handmatig ingevoerd kunnen worden)

TDR Tijdstafel van de Dienstregeling

TDR Trein door rood signalering (in Procesleiding Rijwegen)

TE bezetspoorlampje ('track electric light', op het tableau van de treindienstleider)

TE tractie-eenheid

TE Toezichtseenheid (bij Inspectie Verkeer en Waterstaat)

TE Technische Einheit im Eisenbahnwesen (D)

TEC Trans-Europ Containerzug (D)

TECE Trans-Europ Container-Express

tech mw technisch medewerker

TEE Trans-Europ-Express (Europees netwerk van reizigers-exprestreinen met uitsluitend eerste klas zitplaatsen, 1957-1995); in Nederland ook wel "Trans-Europa-Expres" genoemd

TEEM Trans-Europ-Express - Marchandises (project voor grensoverschrijdende expresgoederentreinen in Europa, 1961-1995); ook genoemd: Trans-Europ Goederenexpres

TEEV Trans-Europ-Express Vereniging (ook wel TEE Vereniging genoemd, bestaande uit de Belgische, Duitse,

Franse, Italiaanse, Luxemburgse, Nederlandse en Zwitserse spoorwegen, met hoofdkantoor in Utrecht, 1957-1995), zie TEE

TEF Trans-Europ-Frachtzug (D)

TEG Tramweg Maatschappij Eindhoven-Geldrop nv (1888-1922; overgenomen door Tramweg-Maatschappij "De Meijerij", zie TM). De afkorting EG werd ook gebruikt

TEIV Transeuropäische Eisenbahn Interoperabilitäts Verordnung (Europese regeling voor interoperabiliteit van spoorwegvoertuigen)

tel telecommunicatie

Telerail treinradio (voor communicatie tussen mcn en trdl)

TEN Trans-European (Railway) Network / Transeuropees (spoorweg)net

TEN Trans Euro Nacht / Trans Euro Nuit / Trans Euro Night (gezamenlijk project van Europese spoorwegbedrijven voor de exploitatie van internationale slaaptreinen, 1971-1995)

TEOD Technische en Ongevallendienst

TER time element relay (tijdrelais, bijv. van een overweg)

TER Toezichtseenheid Rail (crisisorganisatie

van Inspectie Verkeer en Waterstaat). De afkorting TE Rail is ook gebruikt

TE Rail Toezichtseenheid Rail (van Inspectie Verkeer en Waterstaat). De afkorting TER is ook gebruikt

terrch terreinchef

TES Trans-Europ-Schnellgüterzüge (D)

TET Twentsche Electriche Tramweg Maatschappij nv (1904-1997; vanaf 1933 alleen busbedrijf)

T&T Tracking & Tracing (systeem van NSR voor het automatisch volgen van treinstellen en locomotieven. Gegevens uit dit systeem worden gebruikt om de Materieelbalans in VKL te corrigeren), zie NTT

TEV tractie-energievoorziening

TEV Taak Eigen Veiligheid (bij werkzaamheden aan de railinfra)

TEV Team Explosieven Verkenning (van de politie; gaat ter plaatse en doet onderzoek bij o.m. meldingen van explosieven in treinen of op stations)

TEV Teamleider Explosieven Veiligheid (van de politie; voor explosieven veiligheidsonderzoek, o.m. bij meldingen van explosieven in treinen of op stations)

TEV-systeem tractie-energievoorzienings-systeem

Tf fictief dagtonnage ("Tonnage fictief", een-

heid voor het bepalen van gebruiksvergoedingen voor spoorwegnetten)

Tf Triebfahrzeugführer (Duitse machinist)

TFG *Transfracht* Transportgesellschaft (Duitse spoorgoederenvervoerder, dochteronderneming van de DB; ook actief in Nederland)

TFG Transfracht zie TFG

tfn telefoon / telefonisch

Tfv Tarifverzeichnis (D)

Tfz Triebfahrzeug (krachtvoertuig) (D)

Tfzf Triebfahrzeugfahrt (D)

TG transformator-gelijkrichter

TGB Terrorisme Gevolg Bestrijding

TGIR Track Geometry Inspection Report

tgm telegram

TGMS Track Geometry Measurement System

TGP Société Anonyme Belge des Tramways de Groningen et de la Province (1880-1906); voortgezet door Gemeentetram Groningen, zie GTG

TGR spoorgeometrie register (Track Geometry Record)

TGV Thalys (Train à Grande Vitesse, hogesnelheidstrein)

TGV-PBKA TGV-treinstellen (Train à Grande Vitesse) voor inzet op de lijnen van het Thalys-netwerk tussen Parijs, Brussel, Keulen en Amsterdam

TH Société Anonyme des Tramways de La Haye (onderneming die van 1873 tot 1886 tramlijnen voor passagiersvervoer exploiteerde in Den Haag); overgenomen door de HTM, zie aldaar

TH technische hulpverlening (bij grote ongevallen)

THA Thalys

THI Thalys International nv

TIAC UNIFE Trade and International Affairs

Committee, zie UNIFE

TIB (overzicht van) Tijdelijke Infrabeperkingen

TIEx Règlement uniforme concernant le Transport International des colis Express par chemins de fer / Eénvormige Regeling inzake het Internationale Expressgoedvervoer per Spoor (sinds 1965)

TIF railvoertuig voor tunnelonderhoud ("Tunnelinstandhoudingsfahrzeug")

Tigr Ingenieur van Tractie ("tractie-ingenieur")

TI-LET Tariefinstructie van het Landelijk Expressgoedtarief (C 8252)

TIM Trein Incident Management

TIM-plan Trein Incident Management plan

TINA Transport Infrastructure Needs Assessment (van de Europese Unie)

TIPSY Treintaxi Intermediate Processing System (acroniem met

een knipoog naar het Engelse woord 'tipsy', dat aangeschoten betekent; de treintaxi werd namelijk vaak gebruikt door aangeschoten reizigers)

TIS Trein Incident Scenario

TIS Tractie Informatiesysteem

TIS 1 Trein Incident Scenario 1 – Verstoring treindienst

TIS 1.1 Trein Incident Scenario 1.1 – Structurele vertraging van 5 minuten of meer gedurende 30 minuten of langer (door ontsporing zonder slachtoffers, stroomuitval, wissel- en seinstoren, uitval VPT, slechte weersomstandigheden, urgente ongeplande werkzaamheden, of defect materieel). Verstoring zeer beperkt

TIS 1.2 Trein Incident Scenario 1.2 – Structurele vertraging van 5 minuten of meer gedurende 30 minuten of langer, waarbij de treindienst niet meer volgens plan kan worden uitgevoerd (door ontsporing zonder slachtoffers, stroomuitval, wissel- en seinstoren, uitval VPT, slechte weersomstandigheden, urgente ongeplande werkzaamheden, defect materieel, of stilleggen treindienst op bevel van overheids-hulpdiensten). Verstoring beperkt

TIS 1.3 Trein Incident Scenario 1.3 – Totale

versperring. Treindienst niet meer uitvoerbaar (door ontsporing zonder slachtoffers, stroomuitval, wissel- en seinstoren, uitval VPT, slechte weersomstandigheden, urgente ongeplande werkzaamheden, defect materieel, of stilleggen treindienst op bevel van overheids-hulpdiensten). Verstoring ernstig

TIS 1.4 Trein Incident Scenario 1.4 – Totale versperring. Treindienst niet meer mogelijk in minimaal één post of druk knooppunt (bijv. door uitval centraal infrabe-diensysteem, stilleggen treindienst op bevel van overheidshulpdiensten, of extreme weersom-standigheden). Verstoring zeer ernstig

TIS 2 Trein Incident Scenario 2 – Brand

TIS 2.1 Trein Incident Scenario 2.1 – Structu-rele vertraging van 5 mi-nuten of meer geduren-de 30 minuten of langer (door automatische brandmelding op sta-tion/in tunnel, zonder stilstaande trein; rook-ontwikkeling/vuurver-schijnselen bij/onder trein op vrije baan of emplacement; brand in stationsgebouw, niet uit-slaand; of buitenbrand op spoorterrein, zoals een bielzen- of berm-brand). Verstoring zeer beperkt

TIS 2.2 Trein Incident Scenario 2.2 – Structu-

rele vertraging van 5 mi-nuten of meer geduren-de 30 minuten of langer, waarbij de treindienst niet meer volgens plan kan worden uitgevoerd (door brand op station/in tunnel, zonder stilstaan-de trein; rookontwikke-ling/vuurverschijnselen bij/onder trein op sta-tion/in tunnel; niet-uit-slaande brand in trein, bijv. brandende prullen-bak of smeulbrand in reizigerstrein; of uit-slaande brand in sta-tionsgebouw). Verstoring beperkt

TIS 2.3 Trein Incident Scenario 2.3 waarbij de bovenleiding spanning-loos geschakeld wordt. Totale versperring. Treindienst niet meer uitvoerbaar door uit-slaande brand in trein op vrije baan of empla-cement. Verstoring ernstig

TIS 2.4 Trein Incident Scenario 2.4 waarbij de bovenleiding spanning-loos geschakeld wordt. Totale versperring. Treindienst niet meer mogelijk in minimaal één post of druk knoop-punt (bijv. door brand-melding in tunnel, met stilstaande trein; uit-slaande brand in trein op station/in tunnel; of treinstilstand in tunnel, zonder spraakverbin-ding met het treinperso-neel). Verstoring zeer ernstig

TIS 3 Trein Incident Scenario 3 – Aanrijding,

botsing en ontsporing met slachtoffers

TIS 3.1 Trein Incident Scenario 3.1 – Structu-rele vertraging van 5 mi-nuten of meer geduren-de 30 minuten of langer (door aanrijding van trein of rangeerdeel met persoon, groot dier, (brom)fiets(er), motor-fiets, infra-element, ob-ject, of klein wegvoer-tuig zonder slachtof-fers). Verstoring zeer beperkt

TIS 3.2 Trein Incident Scenario 3.2 – Structu-rele vertraging van 5 mi-nuten of meer geduren-de 30 minuten of langer, waarbij de treindienst niet meer volgens plan kan worden uitgevoerd (door aanrijding tussen rangeerdelen onderling; hard koppelen van trein/rangeerdeel met ran-geerdeel/trein; aanrij-ding trein/rangeerdeel met klein wegvoertuig, met slachtoffers of slachtoffers onbekend, of met groot wegvoer-tuig zonder slachtof-fers). Verstoring beperkt

TIS 3.3 Trein Incident Scenario 3.3 – Totale versperring (treindienst niet meer uitvoerbaar door ontsporing met slachtoffers, of aanrij-ding trein met trein/ran-geerdeel of met groot wegvoertuig, met slacht-offers of slachtoffers on-bekend, waardoor wa-genstellen niet ver-vormd, gekanteld of ge-stapeld zijn, en boven-

leidinggroep niet uitgevallen is). Verstoring ernstig

TIS 3.4 Trein Incident Scenario 3.4 waarbij de bovenleiding spanningloos geschakeld wordt. Totale versperring. Treindienst niet meer mogelijk in minimaal één post of druk knooppunt (bijv. door ontsporing met slachtoffers, of aanrijding trein met trein/rangeerdeel of groot wegvoertuig, waarbij wagenstellen vervormd, gekanteld of gestapeld zijn, of bovenleidinggroep uitgevallen is). Verstoring zeer ernstig

TIS 4 Trein Incident Scenario 4 – Gevaarlijke stoffen

TIS 4.1 Trein Incident Scenario 4.1 – Structurele vertraging van 5 minuten of meer gedurende 30 minuten of langer (door uitstroom van stoffen zonder GEVI-code, of waarbij deze code onbekend is; of aanrijding/ ontsporing goederentrein met kans op uitstroom van gevaarlijke stoffen). Verstoring zeer beperkt

TIS 4.2 Trein Incident Scenario 4.2 waarbij de bovenleiding spanningloos geschakeld wordt. Structurele vertraging van 5 minuten of meer gedurende 30 minuten of langer, waarbij de treindienst niet meer volgens plan kan worden uitgevoerd (door

brand in goederentrein waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn). Verstoring beperkt

TIS 4.3 Trein Incident Scenario 4.3 waarbij de bovenleiding spanningloos geschakeld wordt. Totale versperring.

Treindienst niet meer uitvoerbaar (door grote uitstroom van gevaarlijke stoffen waarvan de GEVI-code begint met 3, 4, 5, 6, 8 of 9). Verstoring ernstig

TIS 4.4 Trein Incident Scenario 4.4 waarbij de bovenleiding spanningloos geschakeld wordt. Totale versperring.

Treindienst niet meer mogelijk in minimaal één post of druk knooppunt (door grote uitstroom van gevaarlijke stof(fen) waarvan de GEVI-code begint met 2). Verstoring zeer ernstig

TIS 5 Trein Incident Scenario 5 – Verdacht gedrag, verdacht voorwerp of (bom)explosie

TIS 5.1 Trein Incident Scenario 5.1 – Structurele vertraging van 5 minuten of meer gedurende 30 minuten of langer (door bommelding; verdacht gedrag of verdacht voorwerp langs de vrije baan; of vondst van niet-gesprongen conventionele explosieven op spoorterrein). Verstoring zeer beperkt

TIS 5.2 Trein Incident Scenario 5.2 – Structurele vertraging van 5 mi-

nuten of meer gedurende 30 minuten of langer, waarbij de treindienst niet meer volgens plan kan worden uitgevoerd (door verdacht voorwerp of bomvinding in trein op de vrije baan). Verstoring beperkt

TIS 5.3 Trein Incident Scenario 5.3 – Totale versperring. Treindienst niet meer uitvoerbaar door verdacht voorwerp of bomvinding in trein op station, in tunnel, of in station. Verstoring ernstig

TIS 5.4 Trein Incident Scenario 5.4 waarbij de bovenleiding spanningloos geschakeld wordt. Totale versperring. Treindienst niet meer mogelijk in minimaal één post of druk knooppunt, door (bom)explosie in trein, station of tunnel. Verstoring zeer ernstig

Tispr Technisch Inspecteur (ook een chef lijnwerkplaats kon als zodanig worden aangeduid)

TIV Test- en Instelvoorschrift (bijv. van overwegboominstallaties) (*betekenis zoals gehanteerd door het Seinwezen*);

Test- en Instelvoorschriften Seinwezen, Telecom en Energievoorziening (*betekenis zoals gehanteerd door Stichting railAlert*)

TIV Track Inspection Vehicle

Tk treinkenmerk

tkg tekening

TKM tonkilometer (het equivalent van het vervoer van 1 ton over 1 kilometer). Dit is een eenheid die wordt gebruikt om de ontwikkeling van het (spoor)goederenverkeer aan te geven. De schrijfwijze tkm wordt ook gebruikt

TKR Toelating Krachtvoertuigen en Rijtuigen

TKR spoorseñaleringsrelais (*Track Indication Relay*)

TKV Toelating Krachtvoertuigen (C 7515)

TL teamleider VL-post

TL Technisch Leider (bij werkzaamheden aan de railinfra)

TL aanduiding voor looppdraaistel van elektrisch treinstel Mat '35 en Mat '36

TI Telerail (treinradio, voor communicatie tussen mcn en trdl)

TLB Technisch Leider Baan (beoordeelt de veilige berijdbaarheid van de railinfra). De afkorting TL-Baan wordt ook gebruikt

TL-Baan zie TLB

TL-las bep. type gelijmde scheidingslas tussen twee spoorstaven, ook wel TL-lijmlas genoemd

TLN Transport en Logistiek Nederland (ondernemersorganisatie voor de transport- en logistieksector)

TLP Transport et Logistique Partenaires SA (onderdeel van de Franse spoorwegen, voor internationaal goederen-

vervoer per spoor)

TLR Trein- en Locomotiefdienst Regeling (bureaus waar de trein- en locomotiefomloop op districtsniveau werd bijgestuurd). Ook genoemd "Trein- en Locomotiefdienst-Regelingsbureau"

TLR-bureau Trein- en Locomotiefdienst-Regelingsbureau

TLS Trans Link Systems bv (uitgever van de OV-chipkaart)

TM Tramweg-Maatschappij "De Meijerij" nv (1896-1935); overgenomen door de BBA, zie aldaar

T-mat zie Plan T

TMBH Tramweg-Maatschappij Bussum–Huizen nv (1930-1941); voorh. Stoomtramweg-Maatschappij Bussum–Huizen nv (1883-1930), zie SMBH

TMDG Tramweg-Maatschappij "De Graafschap" nv (1901-1939); voortgezet door de GTW, zie aldaar

TMP Technical Management Platform

(overlegorgaan van de diverse Europese spoorwegen en de organisaties CER, EIM, ERFA, UIC, UIP, UIRR, UITP en UNIFE, met betrekking tot technische standaardisering)

TMS Train Management System (in ERTMS/ETCS)

TMS Traffic Management System (systeem voor herplanning van de

treindienst)

TMZ Tramweg-Maatschappij Zandvoort nv (1884-1889); voorh.

ETMZ, zie aldaar

TMZG Tramweg-Maatschappij Zuidlaren–Groningen nv (1892-1919)

TN Société Anonyme Belge de Tramways Néerlandais (Haarlem et extensions) (1896-1902); overgenomen

door de HSM, zie aldaar

TN Thalys Nederland nv

TN Frankfurter Telefonbau und Normalzeit GmbH (TeleNorma), fabrikant van o.a. stationsklokken

tn treinnummer

TNHT Tweede Noord-Hollandsche Tramweg-Maatschappij nv (1893-1946); overgenomen door de NZH, zie aldaar

TNI Treinnummerindicator / Treinnummerindicatie

TNM Treinnummermelder (systeem ontwikkeld door de NMBS)

tno tot nader order

TNP Treinnummerpresentatie

TNV Treinnummervolgsysteem

TNV-Replay computerprogramma voor grafische reconstructies van incidenten waarbij de spoorwegveiligheid in het geding is geweest. Dit programma maakt daarbij gebruik van informatie uit het treinnummervolgsysteem, zie TNV

TNV Treinnummervolgsysteem, zie TNV

TNV-S TNV van Sie-

mens

TNVV treinnummervolgsysteem voor VPT

TO afdeling Technisch Onderzoek (van de NS; gaat onder meer ter plaatse bij spoorwegongevallen)

TO technisch onderzoek (door de politie bij grote ongevallen)

TO track occupancy (spoorbezetting); afkorting gehanteerd in ERTMS

TOA Tactisch Officier Alarmcentrale (van de brandweer)

tobs ten onrechte bezetspoormelding

TOC Train Operating Company

TO CTO Taakomschrijving van het Centrum voor Technisch Onderzoek (van NS) (C 1401)

TOL Tramweg-Maatschappij Oosterbeek (Laag) – Doorwerth nv (1923-1944)

TOP Testen Onderposten (systeem om in relaiskasten CIS-onderposten te testen)

topz tractie-opzichter

TOR Transportongevalenraad

TOW Technische Onderhouds- en Werkvoorschriften inzake wisselen seininrichtingen en telecommunicatieinrichtingen (C 5516)

tp transport

tpm transportmanager

tpmid transportmidde-len

TPO Tijdelijke Plaatselijke Onderrichting (aanduiding voor een Belgi-

sche werkplekbeveiligingsinstructie, zie WBI)

TPR spoorherhalingsrelais (*Track Repeater Relay*, van de geïsoleerde sporen welke opgenomen zijn in de aankondigingswegen van overwegen)

TPRB Ter Plaatse Bediende Relaisbeveiliging

tps treinpersoneel

TPV technische primaire verstoring

TPV treinnummerpositie verbinding (interface van TNV met de externe systemen VKL en BEPAC)

TPvE Technisch Programma van Eisen (dit beschrijft hoe systemen van ProRail technisch gerealiseerd moeten worden)

TR track relays (spoorrelais; afkorting gebruikt door het Seinwezen)

TR technische recherche

tr trein

TRA taak-risico analyse (van NedTrain)

TRA TRALIS Server (deelsysteem van Procesleiding Rijwegen voor communicatie met

TRALIS, zie aldaar)

TRACA Track Condition Assessment

Traco Transport Control van Railion

trafo transformator

TRAIN Tele-Rail Automated Information Networks

TRALIS Train Location Information Service (substelsysteem in het GSM-R systeem)

tram het woord tram is een afkorting van de naam Outram. Benjamin Outram (1764-1805) was eigenaar van een ijzergieterij in Derbyshire, en had aan een kolenmijn in Sheffield ijzeren rails geleverd voor kolenvervoer. Deze werden 'Outramways' genoemd, wat later is verbasterd/ingekort tot 'tramways' en daarna tot 'tram'

Transdev Transdev Nederland nv (openbaar vervoerbedrijf, o.a. eigenaar van Connexion en Veolia). De naam Transdev is een omgekeerde afkorting van Société européenne pour le Développement du Transport public

TRANSFESA Transportes Ferroviarios Especiales SA (Spaans railtransportbedrijf, overgenomen door de DB, gespecialiseerd in vervoer van containers en wissellaadbakken door heel Europa). De schrijfwijze Transfesa is ook gebruikt

T-rapport rapport van het nameten van treinpunten (naar aanleiding van constatering van een spoorstaafdefect door de ultrasoontrein)

TRAXX locomotive platform for Transnational Railway Applications with eXtreme fleXibility (locomotieftypereeks van fabrikant Bombardier). Het acroniem TRAXX lijkt op het

woord “traction” (“tractie”) waarbij de laatste X voor “extra” kan staan, zodat deze aanduiding volgens Bombardier ook een “extra grote tractie” weergeeft. De schrijfwijze Traxx wordt ook gebruikt

TRB Trein- en Rangeerdienstvoorschriften voor de Nederlands-Belgische grensbaanvakken (C 5401)

TRB-A Aanhangsels bij de Trein- en Rangeerdienstvoorschriften voor de Nederlands-Belgische grensbaanvakken (C 5401)

Trbf Trennungsbahnhof (splittingsstation) (D), zie Tbf

trbr treinbrief

TRCE Train Route Cancel Endsignal (vrijmaken restrijweg in het Bombardier beveiligingssysteem)

TRD Tramweg Roermond–Deurne (1916-1931)

trdl treindienstleider

trdl G treindienstleiding goederen (op NCBG's)

trdl MB treindienstleider minimaal bevoegd (voor opzichters- of procesleiderstaken, bijv. bij NedTrain)

trdl NCBG treindienstleider niet-centraal bediend(e) gebied(en). De schrijfwijze Trdl Ncbg wordt ook gebruikt

trdl NX treindienstleider NX (bevoegd om te werken met het beveiligingssysteem type NX, zie aldaar)

trdl VB treindienstleider volledig bevoegd

trdl VPT treindienstleider VPT (bevoegd om te werken met VPT ofwel Vervoer Per Trein, een verzameling van systemen gericht op verkeersleiding, treindienstleiding en planning)

TREX Trans-Europa Express (zie ook TEE)

TRG treinregelaar (rangeerdienstleider op het bedrijfsspoornet van de Hoogovens/Corus)

TRIS Treindienst- en Reisinformatiesystemen

trj traject

TRMS Toelatingseisen Rollend Materieel Spoorwegveiligheid

trnr treinnummer

TRON Treindienstleiding op Met-centraal bediende gebieden (NCBG's)

TROTS Train Observation and Tracking System / Trein Observatie- en TrackingSysteem (opvolger van TNV)

trpt treinrapport

TRR Trein- en Rangeerdienstreglement (C 5201)

TRS Tijd Ruimte Slot (in de rangeerdienst, op NCBG-locaties, of bij planning en uitvoering van werkzaamheden)

trs treinserie, zie ts

trst treinstel

TrSt Trafostation (D)

TRT Treinrelatietabel

TRU Trainborne Recorder Unit (recorder in een trein, welke ERTMS-seingevings- en ritgegevens vastlegt)

trw tramweg

TS track section (spoorsectie; afkorting gebruikt door het Seinwezen)

ts treinserie (de verkorting trs wordt ook gebruikt)

ts tonen van seinnummer (op detailscherm trdl)

ts alle toon alle seinnummers (op detailscherm trdl)

TSB (overzicht van) Tijdelijke Snelheidsbeperkingen

TSB toestaan van bediening infra-element

TSG Train Signalling Gateway (interface tussen het netwerk van de seingeving en het GSM-R netwerk in ERTMS/ETCS)

TSI Technische Specificaties voor Interoperabiliteit

TSI B&S-HS Technische Specificaties voor Interoperabiliteit van het subsysteem Besturing en Seingeving van het trans-Europese Hogesnelheidsspoorwegsysteem

TSI-CCS Technical Specifications for Interoperability relating to Control-Command and Signalling Systems (Europese technische regelgeving m.b.t. interoperabiliteit van spoorwegbeveiligingssystemen)

TSI-ENE Technical Specifications for Interoperability relating to the Energy subsystem of the rail system in the

European Union (Europese technische regelgeving m.b.t. interoperabiliteit van de energievoorziening van spoorwegen)

TSI-HS Technical Specifications for Interoperability relating to the Maintenance subsystem of the trans-European High-Speed rail system (Europese technische regelgeving m.b.t. het subsysteem Onderhoud van het trans-Europees hogesnelheidsspoorwegsysteem)

TSI-INF Technical Specifications for Interoperability for the Infrastructure subsystem of the rail system in the European Union (Europese technische regelgeving m.b.t. interoperabiliteit van het subsysteem Infrastructuur van het spoorwegsysteem in de Europese Unie)

TSI-INS Technical Specifications for Interoperability relating to Infrastructure (Europese technische regelgeving m.b.t. interoperabiliteit van railinfrastructuur)

TSI-L&P Technical Specifications for Interoperability relating to Locomotives and Passenger Rolling Stock (Europese technische regelgeving m.b.t. interoperabiliteit van locomotieven en reizigersmaterieel)

TSIM TNV onderpost-simulator

TSI-NOI Technical Spe-

cifications for Interoperability relating to the subsystem “Rolling Stock – Noise” (Europese technische regelgeving m.b.t. het subsysteem “Rollend Materieel – Geluidsemis-sies”)

TSI-OPE Technical Specifications for Interoperability relating to Operational and Traffic Management (Europese technische regelgeving m.b.t. interoperabiliteit van railverkeersleidings-systemen)

TSI-PRM Technical Specifications for Interoperability relating to accessibility of the Union’s rail system for persons with disabilities and Persons with Reduced Mobility (Europese technische regelgeving m.b.t. de toegankelijkheid van het railsysteem voor gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit)

TSI-SRT Technical Specifications for Interoperability relating to the Safety in Railway Tunnels (Europese technische regelgeving m.b.t. veiligheid in spoortunnels), zie VEST

TSI-TAF Technical Specifications for Interoperability relating to the “Telematics Applications for Freight” subsystem of the rail system in the European Union (Europese technische regelgeving m.b.t. interoperabiliteit van het subsys-

teem “Telematicatoepassingen voor Goederenvervoer” van het spoorwegsysteem in de Europese Unie)

TSI-TAP Technical Specifications for Interoperability relating to the subsystem “Telematics Applications for Passenger services” of the trans-European rail system (Europese technische regelgeving m.b.t. interoperabiliteit van het subsysteem “Telematicatoepassingen ten dienste van Passagiers” van het trans-Europees spoorwegsysteem)

TSI-WAG Technical Specifications for Interoperability relating to Freight Wagons (Europese technische regelgeving m.b.t. interoperabiliteit van goederenwagens)

TSO Tijdelijke Stationsorder

TSR toestaan van rijweginstelling (verwijderen van verhindering rijweginstelling)

TSR-E toestaan van rijweginstelling éénmalig / toestaan van rijweginstelling met extra bediening

TSS Treinstilstands-(signalerings)systeem voor spoortunnels

Ts-Signale Signale für Teilfahrten und Schiebelokomotiven / Signale für Teil- und Sperrfahrten (D)

TSSS Trein Stilstand Signalering Schiphol (spoortunnel)

tsv treinsurveillant

TTA Transit Terminal Amsterdam bv (in de Westhaven)

TTC Tramways Trust Company, Limited (1881-1886; voortzetting van de Leidsche Tramway-Maatschappij, zie LeTM); overgenomen door de RTM, zie aldaar

TTI tunneltechnische installatie spoortunnels

TTI TROTS-TNV Interface

TTK TROTS-TNV Koppeling

TTPU Two Track Pick Up (de twee secties die nodig zijn om de vergrendeling van een wisselstraat vrij te maken. Dit is ook om te voorkomen dat de vastleggingen van wissels en kruisingen worden opgeheven terwijl een trein de rijweg nog aan het afrijden is)

TTR Timetable Redesign (project voor een optimaler dienstregelingsproces voor goederentreinen in Europa)

TTR Tank Terminal Rotterdam (onderdeel van Koninklijke Vopak nv)

TTV Lastgeving/Aanwijzing Telefonisch Toestemming vragen voor Vertrek

T-type classificatie voor wagens met een dak dat te openen is (bijv. zwenkdak-, schuifdak-, luikendak- en roldakwagens)

TV Transportvoorlichting bv (dochteronderne-

ming van de NS)

TVB Taken, Verantwoordelijkheden en Bevoegdheden (voorschriften voor werkzaamheden aan de railinfra)

TVFM Société Anonyme des Tramways à Vapeur de Flessingue, Middelbourg et extensions (1885-1929); exploiteerde de stoomtramlijn Vlissingen–Middelburg. Overgenomen door de VM, zie aldaar

TVG Technische Voorchriften voor Goederenwagens

TVG toestemming voor gebruik

TVL tunnelveiligheidslichten (ontwikkeld op de Betuweroute)

TVM TicketVerkoopMachine (NS-kaartauto-maat)

TVM Transmission Voie-Machine / stuurpostsignalatiesysteem (in gebruik op de Belgische HSL1 tussen Lembeek en de Franse grens)

tvp treinvrije periode (t.b.v. geplande werkzaamheden)

TVS Treinvolgsysteem

TVS Technische Voorchriften Seinwezen (C 5506)

TVT bovenleidingmontagewagen (“Triebfahrzeug mit Verbrennungsmotor, Turmtriebwagen”)

tvta te verklaren treinafwijkingen/tijdafwijkingen

TVV treinvrij venster (kader in de dienstrege-

ling waarin geen treinen gepland zijn; ruimte in de dienstregeling voor werkzaamheden)

TW Stoomtramweg Tilburg–Waalwijk nv (1893-1898), voortgezet door de Hollandsche Buurtspoorwegen nv, zie HB

Tw Triebwagen (D)

tw tonen van wisselnummer (op detail scherm trdl)

TWA Transwaggon AG (verhuurbedrijf van goederenwagens door heel Europa)

tw alle toon alle wisselnummers (op detail scherm trdl)

TWAS Toekomstbestendig Werken aan het Spoor (uitvoeringsprogramma van ProRail)

TWD Tijd-Weg Diagram

tweetje aanduiding voor een tweewagen-treinstel

TW-uitrusting Tra-veaux/Werken-uitrusting (systeem van de NMBS, dat toelaat om de aankondiging van overwegen onder bepaalde voorwaarden op te heffen tijdens werkzaamheden op een dubbelspoorlijn met automatische overwegen. Hierdoor hoeven deze overwegen niet bewaakt te worden gedurende de werkzaamheden)

Tz Triebzug (D)

U

U tractie uitschakelen

U aanduiding voor categorie uitzonderlijk hinderrijke werkzaamheden aan de railinfra

U classificatie voor speciale wagens (in aanduiding voor bep. goederenwagens die niet in te delen zijn in de overige UIC-wagencategorieën), zie UIC Type U

U bep. type gesloten goederenwagen die is omgebouwd tot materieelwagen voor werktreinen

U bep. type 2-assige instructie-ketelwagen voor opleidingen t.b.v. spoorwegongevallenbestrijding

UA Umschlaganlage (D)

Üa Übergabezug nach und von Anschlüssen der freien Strecke (overdrachtsverkeer naar en van het hoofdspoor) (D)

ÜAM Übersicht über die zulässigen Achs- und Meterlasten (D)

UAV-GC contractering voor bovenbouwvernieuwing volgens Uniforme Administratieve Voorwaarden – Geïntegreerd Contract

UB Ultrasoonbedrijf (van de NS). De afkortingen NS UB en NS USO zijn ook gebruikt

Üb Übergabezug (Duitse goederentrein die rijdt tussen laad- en overslagpunten, en ook tussen aangrenzende stations)

U-Bahn Untergrundbahn (Duitse metro)

Übergabebf Übergabebahnhof (Duits overslagstation). De afkorting Übf wordt ook gebruikt

Ubf Umschlagbahnhof (Duits station voor overslag van containers)

Ubf Umladebahnhof (Duits overlaadstation)

Übf Übergabebahnhof (Duits overslagstation)

Übf Überholungsbahnhof (Duits inhaalstation)

UBV Uitvoeringsbepalingen bij de Behandeling van Vervoersbewijzen (C 8501)

UCA-Trac bep. type rail/wegvoertuig, gebouwd door Unimog Centre Antwerpen (o.a. voor Railion in Sas van Gent)

uct uitgangscntrole

UEEIV Union Européischer Eisenbahningenieur-Verbände / Union of European Railway Engineer Associations

UEMG UNIFE ERTMS Marketing Group, zie UNIFE

UESC UNIFE ETCS Steering Committee, zie UNIFE

UFC UNIFE Freight Committee, zie UNIFE

UFM Eurailscout Universal Fahrweg Messfahrzeug (multifunctionele meet- en inspectietrein voor spoorgeometrie en de kwaliteit van spoorstaaf en rijdraad)

Ühgl Überholungsgleis (inhaalspoor) (D)

UIAP Union Internationale d'Associations de Propriétaires de wagons Particuliers (Internationaal Verbond van Eigenaren van Particuliere Goederenwagens)

UIC Union Internationale des Chemins de Fer (Internationale Spoorweg Unie)

UIC54 spoorstaafprofiel volgens norm van de UIC, met een gewicht van ca. 54 kg/m (ook wel 54E1-profiel genoemd)

UIC54-dwarsligger bep. type betonnen tweebloksdwarsligger, ook toegepast bij de NS (gewicht ca. 210 kg)

UIC60 spoorstaafprofiel volgens norm van de UIC, met een gewicht van ca. 60 kg/m (ook wel 60E1-profiel genoemd)

UIC B referentieprofiel zoals toegelaten voor Franse TGV-treinen

UIC C laadprofiel voor treinen die in midden-Europa kunnen rijden (komt overeen met het Nederlandse profiel)

UIC-Codering codering (volgens norm van de UIC) op wagens en rijtuigen

UIC-eigendomscode tweecijferige code (volgens norm van de UIC) bedoeld om de eigenaar van rollend materieel te kunnen achterhalen

UIC G2 laadprofiel zoals gehanteerd door de Duitse spoorwegen

UIC-landencode twee-

cijferige code (volgens norm van de UIC) bedoeld om het land van herkomst van rollend materieel te kunnen achterhalen

UIC-rijtuigcode twaalfcijferig rijtuignummer (volgens norm van de UIC) dat informatie over het rijtuig bevat, bijv. voor rangeerders. Deze codering is voor alle bij de UIC aangesloten spoorwegmaatschappijen gelijk

UIC Type E classificatie (van de UIC) voor standaard open wagens met hoge wanden

UIC Type F classificatie (van de UIC) voor speciale open wagens met hoge wanden (vooral stortwagens)

UIC Type G classificatie (van de UIC) voor gesloten goederenwagens

UIC Type H classificatie (van de UIC) voor speciale gesloten wagens met schuifwanden

UIC Type I classificatie (van de UIC) voor koelwagens

UIC Type K classificatie (van de UIC) voor 2-assige standaard platte wagens

UIC Type L classificatie (van de UIC) voor speciale platte wagens met onafhankelijke assen

UIC Type R classificatie (van de UIC) voor standaard platte wagens op draaistellen

UIC Type S classificatie (van de UIC) voor

speciale platte wagens op draaistellen

UIC Type T classificatie (van de UIC) voor speciale wagens met open gaand dak

UIC Type U classificatie (van de UIC) voor speciale goederenwagens

UIC Type Z classificatie (van de UIC) voor ketelwagens

UIC-voertuigcode 12-cijferig nummer voor tractievoertuigen (inclusief alle bakken van treinstellen) en goederenwagens (volgens norm van de UIC) dat informatie over het voertuig bevat, bijv. voor rangeerders. Deze codering is voor alle bij de UIC aangesloten spoorwegmaatschappijen gelijk

UIC-X classificatie van de UIC voor sneltreinrijtuigen, ook wel m-rijtuigen genoemd (waarbij de "m" staat voor een rijtuig met een lengte van meer dan 24 m), zoals bijv. de ICK-rijtuigen van de NS

UIMC Union Internationale des services Médicaux des Chemins de fer (Internationale Unie van Medische Diensten der Spoorwegen)

UIP Union Internationale des Wagons-Privés / International Union of Wagon Keepers / Internationale Privatgüterwagen-Union (ook genoemd: UIP Rail)

UIP Rail zie UIP

UIRR Union Internationale du transport combiné Rail-Route / International Union of Combined Road-Rail Transport Companies

UITP Union Internationale des Transports Publics (Internationale Unie voor het Openbaar Vervoerswezen)

UKF Unie van Kunstmest Fabrieken bv (op de Vondelingenplaat bij Pernis)

ULB uitsluitend logische bezetspoormelding (in VPI en EBS, bijv. door kortsluitlans)

ULM Utrechtsche Locaalspoorweg Maatschappij nv (1896-1934; opgegaan in de NS). De afkorting ULS werd ook gebruikt

ULS uitschakelen rijrichting linkerspoor

ULS Utrechtsche Locaalspoorwegmaatschappij nv (1896-1934; opgegaan in de NS). De afkorting ULM werd ook gebruikt

Uml Umleitung (omleiding) (D). De afkorting Umltg wordt ook gebruikt

Umladebf Umladebahnhof (Duits overlaadstation). De afkorting Ubf wordt ook gebruikt

Umltg Umleitung (omleiding) (D). De afkorting Uml wordt ook gebruikt

UMR Eurailscout *Ultra*soon *Meet*rijtuig voor de bovenleiding

UMS uitsluitend materiële schade (bij aanrij-

dingen)

UNIFE Union des Industries Ferroviaires Européennes / Association of the European Rail Industry (voorh. Union of European Railway Industries)

Unilog 60 zie Sffgns

Unimat bep. type stop-machine, gebouwd door de firma Plasser & Theurer

Unimobiel bep. type railvrachtwagen, gebouwd door de Zweedse firma SRS

Unimog bep. type railauto ('*Universal Motor Gerät*'), gebouwd door Mercedes-Benz

UNISIG United Signalling Equipment Manufacturers (vereniging van fabrikanten van spoorwegbeveiligings-systemen, bestaande uit Alcatel, Alstom, Ansaldo, Bombardier, Invensys Rail en Siemens). Ook genoemd: Union Industry of Signalling

UN-nummer stofidentificatienummer (van gevaarlijke stof) volgens de United Nations Recommendations on the Transport of Dangerous Goods

U-OV Regio Utrecht Openbaar Vervoer (merknaam van Qbuzz bv voor de exploitatie van de Sneltram Utrecht sinds 2013)

UPGE Uitvoeringsprogramma Geluid op Emplacementen (gericht op vermindering van geluidsoverlast)

UPI Unit Probleemgerichte Inzet (van de Spoorwegpolitie)

UPS ononderbroken stroomvoorziening ("Uninterruptible Power Supply"). De aanduiding USV wordt ook gebruikt, zie aldaar

UPS-systeem systeem dat een ononderbroken stroomvoorziening moet garanderen ("Uninterruptible Power Supply system")

UR APTU Uniform Rules concerning the Validation of Technical Standards and the Adoption of Uniform Technical Prescriptions applicable to Railway Material intended to be used in International Traffic (de schrijfwijze APTU UR wordt ook gebruikt), zie APTU

UR ATMF Uniform Rules concerning the Technical Admission of Railway Material used in International Traffic (de schrijfwijze ATMF UR wordt ook gebruikt), zie ATMF

UR CIM Uniform Rules concerning the Contract of International Carriage of Goods by Rail (de schrijfwijze CIM UR wordt ook gebruikt), zie CIM

UR CIV Uniform Rules concerning the Contract of International Carriage of Passengers by Rail (de schrijfwijze CIV UR wordt ook gebruikt), zie CIV

UR CUI Uniform Rules

concerning the Contract of Use of Infrastructure in International Rail Traffic (de schrijfwijze CUI UR wordt ook gebruikt), zie CUI

UR CUV Uniform Rules concerning Contracts of Use of Vehicles in International Rail Traffic (de schrijfwijze CUV UR wordt ook gebruikt), zie CUV

URF Union des services Routiers des chemins de Fer européens (Unie van Wegvervoersdiensten der Europese Spoorwegen)

URFD Ultrasonic Rail Flaw Detection (ultra-soondetectie van gebreken aan de spoorstaaf)

ÜS Überwachungssignal (van een overweg) (D). De schrijfwijze Üs wordt ook gebruikt

USATC United States Army Transportation Corps (de schrijfwijze USA/TC is ook gebruikt)

USATC-wagens goederenwagens die na de Tweede Wereldoorlog door de NS werden overgenomen van het United States Army Transportation Corps

USIS Uniek Spoor IdentificatieSysteem (van ProRail)

USIS-spoornummering nummering van sporen volgens het Uniek Spoor IdentificatieSysteem (van ProRail)

USM universele stop-machine ("Universal-stopmaschine")

USO ultrasoon spoor-

staafonderzoek

US-rapport rapport van ultrasoon spoorstaafonderzoek

Üs-Signal Überwachungssignal (D)

UST Eurailscout Ultra-soontrein voor spoorstaafonderzoek (de verkorting UTS wordt ook gebruikt)

UST Ultrasonic Testing (ultrasoon spoorstaafonderzoek)

Ust Umladestelle (overlaadpunt) (D)

Üst Überleitstelle (overloopwissels); de schrijfwijze ÜSt wordt ook gebruikt (D)

USTC United States Transportation Corps (andere benaming voor United States Army Transportation Corps), zie USATC

USTC aanduiding voor de goederenwagens die de NS in 1947 had overgenomen van het United States Transportation Corps

USV ononderbroken stroomvoorziening ("Unterbrechungsfreie Stromversorgung"). De aanduiding UPS wordt ook gebruikt, zie aldaar

UT Unité Technique des Chemins de Fer (Technische Eenheid der Spoorwegen)

UT Conférence Internationale pour l'Unité Technique des Chemins de Fer / International Conference for Promoting Technical Uniformity on Railways / Internationale Konferenz für

die Technische Einheit im Eisenbahnwesen

UTLC United Transport and Logistics Company (voor containervervoer per spoor)

UTLC ERA United Transport and Logistics Company – Eurasian Rail Alliance (voor containertransport per spoor tussen Europa en Azië)

UTM Utrechtsche Tram-Maatschappij nv (1889-1907), overgenomen door de GTU, zie aldaar

Utmr hoofdgebouw van de spoorwegen, Utrecht Moreelsepark

UTO unattended train operation (dit is hetzelfde als GoA 4, automatische treinbesturing zonder personeel)

UTS Eurailscout ultrasoon meetrein voor spoorstaafonderzoek (de verkorting UST wordt ook gebruikt)

UTU Ultrasonic Test Unit (ultrasoon meetrijtuig)

U-type classificatie voor speciale wagens (in aanduiding voor bep. goederenwagens die niet in te delen zijn in de overige UIC-wagencategorieën), zie UIC Type U

UV uitvoerder (van werkzaamheden aan de railinfra)

UVO Utrechtse Vervoer Onderneming nv (1957-1968)

ÜVT Übersicht über die Verwendbarkeit der

Triebfahrzeuge (D)

Uw Umladewagen (D)

UWG spoorombouw-trein ("Umbaumaschinensatz für Weichen und Gleise")

UZI Universeel Zuinig rijden Idee (energiezuinige rijstrategie van NS)

V

V lastgeving Vertrekken

V voorwaardelijke ver-
traging

V vertrek(sein)licht op
het perron

V aanduiding voor cate-
gorie hindervrije werk-
zaamheden aan de rail-
infra

V Duits krachtvoertuig
met dieselmotor (“Trieb-
fahrzeug mit Verbren-
nungsmotor”), bijv. de
diesellocs type V 100
van VolkerRail

v snelheid (afkorting af-
geleid van het Latijnse
woord *velocitas* dat
“snelheid” betekent)

v verdiepte bak (in rij-
tuigcodering van dub-
beldeks treinstellen, bijv.
ABvk, Bv, Bvk, mBkv)

v met vouwbalg (in
aanduiding van bep. rij-
tuigen, bijv. mCv)

v vertrek

v voorsein / voorsein-
paal

V1 aanduiding voor
Plan V elektrische twee-
wagentreinstellen (type
ELD2) uit 1966, num-
mers 401-415

V2 aanduiding voor
Plan V elektrische twee-
wagentreinstellen (type
ELD2) uit 1967, num-
mers 416-430

V3 aanduiding voor
Plan V elektrische twee-
wagentreinstellen (type
ELD2) uit 1968, num-
mers 431-438

V4 aanduiding voor
Plan V elektrische twee-
wagentreinstellen (type
EL2) uit 1969-1970,

nummers 441-461

V5 aanduiding voor
Plan V elektrische twee-
wagentreinstellen (type
EL2) uit 1970, nummers
462-471

V6 aanduiding voor
Plan V elektrische twee-
wagentreinstellen (type
EL2) uit 1970, nummers
472-483

V7 aanduiding voor
Plan V elektrische twee-
wagentreinstellen (type
ELP2) uit 1970-1972,
nummers 801-840

V8 aanduiding voor
Plan V elektrische twee-
wagentreinstellen (type
ELP2) uit 1972, num-
mers 841-870

V9 aanduiding voor
Plan V elektrische twee-
wagentreinstellen (type
ELP2) uit 1972-1973,
nummers 871-888

V10 aanduiding voor
Plan V elektrische twee-
wagentreinstellen (type
ELP2) uit 1973-1974,
nummers 889-920

V11 aanduiding voor
Plan V elektrische twee-
wagentreinstellen (type
ELP2) uit 1974, num-
mers 921-935

V12 aanduiding voor
Plan V elektrische twee-
wagentreinstellen (type
ELP2) uit 1975-1976,
nummers 936-950

V13 aanduiding voor
Plan V elektrische twee-
wagentreinstellen (type
ELP2) uit 1976, num-
mers 951-965

V 60 zie BR 105

V 100 aanduiding voor
Duitse diesel-hydrauli-
sche locomotieven

(“Triebfahrzeug mit Ver-
brennungsmotor”), later
BR 211 genoemd, die
o.a. tussen Nijmegen en
Kleve werden ingezet;
later ook in gebruik bij
VolkerRail

V 160 aanduiding voor
Duitse diesel-hydrauli-
sche locomotieven
 (“Triebfahrzeug mit Ver-
brennungsmotor”), later
BR 215 en BR 216 ge-
noemd, die o.a. via de
IJzeren Rijn met Hucke-
packtreinen reden en
o.a. tussen Groningen
en Leer voor reizigers-
treinen werden ingezet

V 164 aanduiding voor
Duitse diesel-hydrauli-
sche locomotieven
 (“Triebfahrzeug mit Ver-
brennungsmotor”), later
BR 218 genoemd, die
o.a. tussen Nijmegen en
Keulen werden ingezet

V250 aanduiding voor
Fyra elektrische acht-
wagentreinstellen, ge-
bouwd in Italië, num-
mers 4801-4816/4881-
4883. De aanduiding
V250 is genoemd naar
de max. snelheid (“Velo-
cità”) van 250 km/u
waarvoor de trein ont-
worpen is

VA Veiligheidscertifi-
caat – Deel A (Veilig-
heidscertificaat voor
spoorwegondernemin-
gen, ter aanvaarding
van het veiligheidsbe-
heerssysteem in de Eu-
ropese Unie overeen-
komstig Richtlijn 2004/
49/EG en de toepasse-
lijke nationale wetge-
ving), afgegeven door

ILT of DVIS, zie aldaar

VA voltampère

VA2S Verkorte A2-corridor SAAL (verzamelterm voor de rail-infraprojecten langs de autoweg A2 tussen Amsterdam en Utrecht, en in het gebied Schiphol–Amsterdam–Almere–Lelystad)

VABWG Voest Alpine BWG (Butzbacher Weichenbau Gesellschaft)

VACO ProRail Vervoersanalyse en Capaciteitsontwikkeling (de schrijfwijze VA&CO wordt ook gebruikt)

VAE Voest Alpine Eisenbahnsysteme GmbH (leverancier van o.m. wissels)

VA&CO zie VACO

VAGU Verenigde Autobusdiensten Gouda-Utrecht bv (1952-1987; opgegaan in Verenigd Streekvervoer Westnederland nv, een dochteronderneming van de NS)

vakbez vooraankondiging bezet (in Procesleiding Rijwegen)

V-aki Voorschriften ter Voorkoming van gevaar bij aki's en ahob's (C 5504)

VAM Vuil Afvoer Maatschappij nv te Wijster

VAP Verband Anschlussgleise- und Privatgüterwagenbesitzer / Association of Private Siding and Waggon Owners (thans: Verband der verladenden Wirtschaft / Loading Industry Association)

VAP Verlader, Anschlussgleise- und Privatgüterwagenbesitzer (D)

VAR Verkoop aan reizigers (algemene term voor systemen die worden gebruikt bij de kaartverkoop aan reizigers, zoals bij loketten en kaartjesautomaten)

VAT Verbeteraanpak Trein (gezamenlijk project van ProRail en NS voor verbetering van de prestaties en de vervoercapaciteit op bepaalde trajecten)

VAT A2 Verbeteraanpak Trein op de A2-corridor (project hoogfrequent rijden op het traject langs de autoweg A2 tussen Amsterdam en Utrecht)

VAT SUN Verbeteraanpak Trein op de corridor Schiphol–Utrecht–Nijmegen

VAV Vergadering Algemene Veiligheidszaken NS

VAX-EBS Virtual Address eXtension EBS (koppeling tussen EBS en TNV ten behoeve van post Rotterdam)

VB Veiligheidscertificaat – Deel B (Veiligheidscertificaat voor spoorwegondernemingen, ter aanvaarding van de maatregelen die de spoorwegonderneming heeft genomen om te voldoen aan specifieke eisen om veilig op het betrokken net te kunnen opereren, overeenkomstig Richtlijn

2004/49/EG en de toepasselijke nationale wetgeving), afgegeven door

ILT of DVIS, zie aldaar **VB** voertuigbegeleider **Vb** Algemene Verdedigingsvoorbereiding en Bedrijfshulpverlening (afdeling van de NS)

Vb 1 Algemene Verdedigingsvoorbereiding en Bedrijfshulpverlening, 1e afdeling: Algemene Verdedigingsvoorbereiding (*in 1989*)

Vb 2 Algemene Verdedigingsvoorbereiding en Bedrijfshulpverlening, 2e afdeling: Bedrijfshulpverlening, Brandveiligheid, Organisatie Reddingsauto's (*in 1989*)

VBA Voorschriften betreffende het Vervoer van Begeleide Auto's in autoslaaptreinen (C 8306)

VBBS Vereenvoudigde Beveiligings- (Bedienings-) en Beheersings-systemen (verzamelnaam voor relaisbeveiligingen voor kleine emplacementen, zoals TPRB en VCVL)

VBC Voorschriften Beveiliging tegen Criminaliteit (C 0421)

VBD Voorschrift Beveiliging Documenten (van NS) (C 1405)

Vbf Verschiebebahnhof (rangeerstation, zie ook Rbf) (D)

VBG Voorschriften voor het Beladen van Goederenwagens (C 7554)

VBL Voorschriften voor het NS-personeel op de

Belgische Lijnen
(C 5303)

vbr vrachtbrief

VBS Vereniging tot Behoud van Spoo­materieel Haarlem (ook wel BSH genoemd)

VBT Voorschrift Berich­­tendienst en Tijdaanwijzing bij NS (C 5403)

vbv vernieuwing beveiliging

VC veiligheids­circuit (deel van beveiligings­systemen, gerelateerd aan de door een trein veroorzaakte spoor­bezetmelding)

Vc Staforgaan Ver­voerscoördinatie (van NS)

Vc Afdeling Vervoers­coördinatie (van NS)

VCA Veiligheids Checklist Aannemers (certificeringspro­gramma van ProRail voor spoor­aannemers die risicovol werk doen)

VCD Veolia Cargo Deutschland GmbH

VCE venster controle­eenheid (onderpost of interface naar een kijk­tableau ten behoeve van TNV)

VCN Veolia Cargo Ne­derland bv

VC NS Veiligheids­centrale voor NS­per­­soneel

VCU Vehicle Control Unit (boordcomputer in een trein voor diagnosti­sche en bedieningsfunc­ties)

VCVL Vereenvoudigde Centrale Verkeerslei­ding (bep. type beveili­gings­­systeem. De met

VCVL bediende stations zijn in feite op afstand bediende TPRB­installa­ties)

VD verantwoordelijk deskundige

VDB Verband der Deut­schen Bahnindustrie (sinds 1999 naamswij­zing in: Verband der Bahnindustrie in Deutschland)

VDE Verein Deutscher Eisenbahnverwaltungen

VDL Voorschriften voor het NS­personeel op de Duitse Lijnen (C 5305)

VDL Verband der Deut­schen Lokomotivindus­trie

V-do Verzameling van dienstorders (C 0407)

VDR voltage dependent resistor (weerstand waarvan de weerstands­waarde afhankelijk is van de spanning)

VDS lastgeving vermin­dering dienstregeling­resp. inhaalsnelheid

VDV Voorschriften voor het Dienstvervoer (C 7402)

VdW Verband der Deutschen Waggon­industrie

VE verblijfseenheid bij werkzaamheden (blauwe rijtuigen met gele vlaggen: niet mee rangersen)

V&D Afdeling Vervoer en Dienstregeling (van ProRail)

VEFS Verein zur Erhal­tung und Förderung des Schienenverkehrs Bocholt (D)

V&G Veiligheids- en Gezondheidscoördina-

tor werkzaamheden
V&G CO Veiligheids- en Gezondheidscoördi­nator Ontwerpfase werkzaamheden (de schrijfwijzen VGCO en VGC-O zijn ook ge­bruikt)

V&G CU Veiligheids- en Gezondheidscoördi­nator Uitvoeringsfase werkzaamheden (de schrijfwijzen VGCU en VGC-U zijn ook ge­bruikt)

V en W Ministerie van Verkeer en Waterstaat (de schrijfwijze V&W is ook gebruikt)

Veolia Veolia Transport Nederland bv. De be­drijfsnaam Veolia is een samenvoeging van de namen *Vivendi* (een Franse investerings­maatschappij) en *Aeolus* (de beheerder van de vier windrichtingen in de Griekse mythologie)

VEONN Vervoers­onderneming Noord-Nederland bv (1996-1998), overgenomen door Arriva

VERA project Verbin­ding Roosendaal–Antwerpen

verl verlichting

vertr vertrek

verw verwarming

VES Voorschriften Ex­ploitatieve Samenwer­king tussen NS en VGL (Van Gend & Loos nv) (C 7529)

VES Vereinigte Eisen­bahn Signalwerke (fusie van de seinwezendivi­sies van Siemens & Halske en AEG; fabri-

kant van beveiligings-systemen voor de spoorwegen)

V&S NS Veiligheid & Service

Ve-Signale Fahrverbot-signale (seinen met stopopdracht) (D)

VE-spw lokaalspoorweg met vereenvoudigde exploitatie

VEST Veiligheidseisen Spoortunnels, zie TSI-SRT

VEV Verzameling van Exploitatieve Voorschriften voor de tramweg Utrecht Moreelsepark–Nieuwegein–IJsselstein (C 5410)

V&W (Ministerie van Verkeer en Waterstaat. De schrijfwijze “V en W” is ook gebruikt

vg vrachtgoed

VGB Vervoersgegevensbank (database met gegevens omtrent uitgevoerde trein- en rangeerbewegingen)

VGC zie V&G

VGCO Veiligheids- en Gezondheidscoördinator Ontwerpfase werkzaamheden (de schrijfwijzen VGC-O en V&G CO zijn ook gebruikt)

VGCU Veiligheids- en Gezondheidscoördinator Uitvoeringsfase werkzaamheden (de schrijfwijzen VGC-U en V&G CU zijn ook gebruikt)

VG&L Van Gend & Loos nv (1806-2003; dochteronderneming van de NS; later opgegaan in DHL, zie aldaar). De afkorting VGL is ook gebruikt

VGG Voorschriften Gevonden Goederen (C 7555)

VGL Van Gend & Loos nv (1806-2003; dochteronderneming van de NS; later opgegaan in DHL, zie aldaar). De afkorting VG&L is ook gebruikt

VGM Voorschriften voor het gebruik van het Goederenmaterieel (C 7525)

VGM-A Voorschriften voor het gebruik van Goederenmaterieel, aanhangsel A: Voorschriften omtrent het gebruik van platte en box-pallets (C 7525)

VGM-B Voorschriften voor het gebruik van Goederenmaterieel, aanhangsel B: Kenmerken op goederenwagens (C 7525)

VGS Voorschriften Groepsstukgoederenvervoer (C 7529)

VGS Vervoer Gevaarlijke Stoffen

VGT Voorschriften voor het Gebruik van Treinen voor het Goederenvervoer (C 7530)

VGTM Voorschriften voor de Gronddienst Tractie en Materieel (C 7552)

vgtr volgtrein

VHA Vereniging van Hogere Ambtenaren bij de Nederlandsche Spoorwegen

VHB verhindering voor bediening infra-element

vhk veehek

vhm veiligheidsman

vhm EV veiligheidsman

energievoorziening

vhm/grw veiligheidsman/grenswachter (bij werkzaamheden aan de spoorbaan). De schrijfwijze VHM/GRW is ook gebruikt

vhm uw veiligheidsman uitvoering werken

vhp veiligheidspersoon/veiligheidspersoneel

vhp-metro veiligheidspersoon metro (verantwoordelijk voor de veiligheid van werkploegen bij werkzaamheden op en langs metrosporen)

vhp-tram veiligheidspersoon tram (verantwoordelijk voor de veiligheid van werkploegen bij werkzaamheden op en langs de trambaan)

VHR verhindering rijweginstelling

VHR-E verhindering rijweginstelling éénmalig (met extra bediening) op seinen

VHS Vereniging van Hoger Spoorwegpersoneel (voorh. Vereniging van Hogere Spoorwegambtenaren)

VHV Voorschriften voor het Huckepack-vervoer (C 7561)

VIA Voorschriften inzake Invoerrechten en Accijnzen en in-, uit- en doorvoer van goederen en bagage (C 7527)

VIA VPT Interface Adapter (koppelsysteem tussen KBV en de Bombardier-versie van Bev21 voor het traject Amsterdam–Utrecht)

VICOS Vehicle and Infrastructure Control and

Operating System (netwerkbesturingssysteem van Siemens)

VID vakinhoudelijk deskundige (van NedTrain)

viertje aanduiding voor een vierwagentreinstel
VIEW VPT Information Everywhere (Post21 meekijksysteem, o.a. voor de rangeerdienstleiding)

VIN Vehicle Identification Number / Voertuig Identificatienummer (voor goederenwagens)

VIP Verificatie Infra-Projectering (in EBS)

VIPT Vakgebied Interne ProRail Taken

VIRLU Vialis Retrofit LED Unit (tweede generatie LED-seinen in Nederland; vervolgonwikkeling op het type VLA)

V-IRM verbouwd (verlengd) interregiomaterieel, bijgenaamd "Regiorunner", of ook wel "Doedelzak" naar het geluid dat de elektronische apparatuur maakt (de verkorting VIRM wordt ook gebruikt)

V-IRM 4 elektrisch vierwagentreinstel type V-IRM

V-IRM 6 elektrisch zeswagentreinstel type V-IRM

VIS Voorschriften voor de Informatie op de Stations (C 4510)

VIS Verkeersleiding Informatiesysteem

VIS VPT Interface Server (koppelsysteem tussen KBV en de Alstom-versie van Bev21 voor

de Betuweroute)

vk veiligheidskundige

VKA veiligheidskritische activiteiten

VKB Voorschriften voor de behandeling van Koersborden (C 7511)

VKL Verkeersleidings-systeem

vkI verkeersleider

vkI overweg alleen beveiligd met verkeerslichten

VKL-IS VKL Informatie-systeem

VKM Vehicle Keeper Marking (code op goederenwagens die de eigenaar ervan aanduidt)

VKM Vehicle Keeper Marking Register (van het Europees Spoorwegbureau)

vkmlmbst vakman wegonderhoud/locomotorbestuurder

vkmlwz vakman wegonderhoud/leider der werkzaamheden

vkmlmao vakman materieelonderhoud

vkmlwo vakman wegonderhoud

vk-rijweg voorkeursrijweg (rijweg die ongewijzigd, volgens plan verloopt)

VKTT veiligheidskritische technische taken (bij ProRail)

VKTT ProRail Veiligheidskritische Technische Taken (Vakgebied Interne ProRail Taken)

VKV Voorschrift Koelvervoer (C 7562)

vkz veelading met kopen zijlading

VL Verkeersleiding (eerst van NS, daarna

van ProRail)

VL Veluwelijn (spoorlijn Amersfoort–Zwolle)

VI Vorspannlokomotive (D)

VLA Vialis LED Armatuur (eerste generatie LED-seinen in Nederland)

VLG Regeling Vervoer over Land van Gevaarlijke stoffen

VLG Vossloh Locomotives GmbH (fabrikant van locomotieven, o.a. voor ACTS, ERS, HGK, Rail4Chem, Railion, Short Lines, Strukton en Veolia)

VL-O Verkeersleiding Opleidingen (van ProRail)

VLS Voice Logging System (recorder voor het vastleggen van door de treindienstleider gevoerde gesprekken)

VI-Signale Lichtvorsignale (D)

VLSM Verkeersleidings-systeem Metro (van het GVB)

Vlt Afdeling Voorlichting (van NS)

VLTC Verkeersleiding/ Technisch Centrum van ProRail (de verkorting VL/TC wordt ook gebruikt)

vlwg wagen voor het vervoer van vleesconserven

VLZ Verkehrsleitzentrale (D)

VM Electriche Tram Vlissingen–Middelburg nv (1929-1945)

vm voorman

VMDH Vereniging van Machinisten en Leerlin-

gen-Machinist in der Dienst der HIJSM (de afkorting VMH is ook gebruikt)

vm dslmt voorman-dieselmonteur

vm el voorman-elektriciën

V-meter voltmeter

VMF Verenigde Machinefabrieken Stork-Werkspoor nv (fabrikant van spoorwegmaterieel)

VMF Stork Verenigde Machinefabrieken Stork nv (fabrikant van spoorwegmaterieel)

VMH Stoomtram Maatschappij Venlo–Maasbree–Helden nv (1909-1923); overgenomen door de LTM, zie aldaar

VMH Vereniging van Machinisten en Leerlingen-Machinist in der Dienst der HIJSM (de afkorting VMDH is ook gebruikt)

VMJB afdeling Veiligheid, Milieu en Juridisch Beheer (van ProRail)

vm mecn wo voorman-mecaniciën wegonderhoud

VMMI Vital Man Machine Interface (in ERTMS/ETCS)

VMO Veiligheids Management Overleg spoor (samenwerkingsverband bestaande uit veiligheidsregio's, ProRail en de politie, t.b.v. spoorincidentbestrijding)

VMO-spoor zie VMO

VMRS Vossloh Mobile Rail Services GmbH (D)

VMS Veiligheids Management Systeem (van NSR)

VMV Vervoer buiten profiel van Militaire Voertuigen (C 7560)

vm wgm voorman-wagenmeester

VNCI Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (ontwikkelt onder meer regelgeving voor het vervoer van chemicaliën per spoor)

VN-nummer stofidentificatienummer (van gevaarlijke stof) volgens de regelgeving van de Verenigde Naties inzake het vervoer van gevaarlijke stoffen

V-normen normen (opgesteld door Railned afdeling Spoorwegveiligheid) betreffende Veiligheidszorgsystemen van spoorwegorganisaties

VNW Voorschriften voor bouw en indienststelling Nieuwe Wagens

V-NX Vereenvoudigd NX

V-NX-toestel vereenvoudigd NX-bedienings-toestel (met keuzeknoppen, seinknoppen en wissel-signalering d.m.v. lampjes)

VOA Voorschriften betreffende Overwegaan-gelegenheden (C 4505)

vob vertragingsopvang-buffer (bij geplande werkzaamheden)

VOG Voorschriften betreffende de behandeling van Onregelmatigheden met Goederen (C 7528)

VolkerRail SAFAC zie SAFAC

VOP voldoende onder-

richt persoon (vakbekwaam functionaris van de HTM met bepaalde bevoegdheden, vooral ten aanzien van het werken aan de bovenleiding of tractiestroominstallaties)

Vopak Koninklijke Vopak nv (fusie van Kon. Van Ommeren nv en Kon. Pakhoed nv); open overslagbedrijf dat een aantal spoorwegterminals heeft (zoals in de Botlek, Eemshaven en Europoort)

VOP-Calamiteiten voldoende onderricht persoon, met bevoegdheden t.a.v. het in verband met een calamiteit uitschakelen en veiligstellen van de trambovenleiding (van de HTM)

VOP-R&W VOP-Remises en Werkplaatsen (voldoende onderricht persoon, met bevoegdheden t.a.v. het in- en uitschakelen van de beveiliging van de bovenleiding in remises, werkplaatsen en wasstraten van de HTM)

VOP-Schakelbevoegd voldoende onderricht persoon (vakbekwaam functionaris) met bevoegdheden ten aanzien van schakelhandelingen in het tractienet van de HTM

Vorbf Vorbahnhof (voorstation van een in de buurt liggend groter station) (D)

Vorsbef Vorsichtsbe-fehl (lastgeving/aanwijzing Voorzichtig Rijden)

(D)

VOS Verkeersleidings Ondersteunings Systeem (*betekenis zoals gehanteerd door ProRail*);

Verkeersleiding Operationeel Systeem (*betekenis zoals gehanteerd door IVW*)

VOS Veilig Onderhoud Spoorvoertuigen (bedrijfsproces bij diverse spooraanneemers, voor onderhoud werkmaterieel)

Vossloh ETS Vossloh ETS bv, zie ETS Spoor

VP Tramwegmaatschappij Veendam–Pekela nv (1920-1923; daarna busbedrijf, in 1937 overgenomen door de GADO)

VPI Vital Processor Interlocking (elektronisch beveiligingssysteem van de firma GRS)

VPI Vereinigung der Privatgüterwagen-Interessenten (vereniging van particuliere eigenaren en verhuurbedrijven van goederenwagens in Europa)

VPO Voorschriften ter Voorkoming van Persoonlijke Ongevallen (C 0408)

VPT Vervoer Per Trein (ook wel 'Post21' genaamd; een verzameling van systemen zoals EBP, KBV, KEV, PRL, TBS, TNV, TROTS, VKL en WAAI, gericht op verkeersleiding, treindienstleiding en planning)

VPT+ zie VPT-plus

VPT/BB VPT Beter Be-

nuten (studie naar wijzigingen op VPT Procesleiding Rijkswegen, voor het *beter benutten* van bestaande infrastructuur)

VPT-plus project om VPT te kunnen koppelen aan Bev21 en TRALIS

VPT-PRL VPT Procesleiding

VPW Vereenvoudiging Processen Wagenladingvervoer

VR voorzichtig rangeren

VR vrijgave rangeren

VR aanwijzing (voorh. lastgeving) Voorzichtig Rijden

VR veiligheidsrapport **vr** vrijdag(s)

VRAIL VentuRail nv (Belgisch verhuur- en revisiebedrijf van spoorwegrijtuigen)

VRB Voorschriften betreffende het Vervoer van Reizigers en Bagage (C 8501)

VRI verkeersregelingsinstallatie (koppelt de werking van sommige overweginstallaties aan verkeerslichten en/of voorrijlende waarschuwingslichten)

VRIS Visueel Reizigers InformatieSysteem

vrl/gv vrachtilijst/generale verklaring

VRM Voorschriften voor het gebruik van Reizigersmaterieel (C 7512)

vrmd voormelding

VRN VolkerRail Nederland bv (de afkorting VRR wordt ook gebruikt)

VRO VeiligheidsRegio's

Overheidshulpdiensten
VRP Vakvereniging Rijdend Personeel (ook genaamd: Vakbond voor Rijdend Personeel)

VRR Voorrangrelatie tussen Rijkswegen (in het Procesplan Rijkswegen)

VRR VolkerRail Nederland bv (de afkorting VRN wordt ook gebruikt)

VRS Voorrangrelatie op Seinstap-niveau (volgordebewaking op eindspoor in ARI)

VRS Vialis Railway Systems bv (ook bekend als VRS Railway Industry bv); fabrikant van overweginstallaties, wisselstellers en seinen

Vr-Signale Vorsignale (voorseinen) (D)

vrst voorschrift

vrtr voortrein

VS lastgeving Verkeerd Spoor

VS melding voedingsstoring

VS Vorsignal (voorsein) (D)

VSb Vastlegging Spoornetbenoeming

VSD Vereniging Spoorwegregelgeving en Documentatie

V-sein voorsein

VSFT Vossloh Schienenfahrzeugtechnik GmbH (fabrikant van locomotieven, o.a. voor NedTrain)

VSG Reglement Vervoer over de Spoorweg van Gevaarlijke stoffen (*betekenis zoals gehanteerd door ProRail*), zie RID;

Besluit Vervoer van Gevaarlijke Stoffen per

Spoor (*betekenis zoals gehanteerd door de Raad voor de Transportveiligheid*);

Regeling Vervoer Gevaarlijke Stoffen over de Spoorweg (*betekenis zoals gehanteerd door IVW*)

VSI Voorschriften Seintechische Installaties (C 5515)

VSI Vehicle System Interface

VSig Vorsignal (voorsein) (D)

VSM Veluwsche Stoomtrein Maatschappij (sinds 1975)

VSN Verenigd Streekvervoer Nederland nv

VSP Verkeerd Spoor

V-spoor vertrekspoor

VSRT Volker Stevin Rail & Traffic bv

VST Verzameling van Voorschriften voor de Stations- en Treindienst (C 7501)

VST videoschouwtrein

VSTIV Vervanging Systemen Toedeling Infra Verkeersleiding

VT Volgen Trein (in verkeersleidingssysteem)

VT Verbrennungstriebwagen (Duits dieseltreinstel)

vt betrouwbaar

VTB voertuigbedienaar

VTB Voorschriften voor het Technisch Beheer van de weg en de onroerende objecten (C 4502)

VTB HSL voertuigbedienaar op HSL-sporen. De schrijfwijze VTB-HSL is ook gebruikt

VTC voltooiingscircuit

(controlecircuit in het beveiligingssysteem NX '68 dat controleert of de wissels in een rijweg de stand innemen die overeenkomt met het gegeven commando)

VT CV Verdeelteam Capaciteitsverdeling (van ProRail)

VTG Verzameling van Technische Gegevens en eisen samengesteld door de Dienst van Weg en Werken (C 4501)

VTG Vereinigte Tanklager und Transportmittel Gesellschaft (verhuurbedrijf voor goederenwagens)

vtg vertraging

VTGB VTG Benelux bv (onderdeel van de Vereinigte Tanklager und Transportmittel Gesellschaft), zie VTG

VTI Voertuiginstructie

V-tijd vertrektijd

VTL Verbeterde TNV Logfile

VTN aanduiding voor materieel-omloop van driewagentreinstellen serie 614 van de DB, in dienst bij NoordNed

VTN Veolia Transport Nederland bv

VTOB-blad Verkeers-technisch Ontwerp overzichtstekening Baan en emplacement (ofwel een overzichtstekening baan en emplacement behorende bij een Railverkeers-technisch Ontwerp)

VTOM Veiligheid en Toegang Op de Metro-baan

VTOS Veiligheid en

Toegang Op het Spoor **vtr** veetrein

VTS Voorschriften betreffende Toegang tot de Spoorweg (C 1402)

VTS Tramweg-Maatschappij Venlo-Tegeleen-Steyl nv (1887-1911); voortgezet door de MVTs, zie aldaar

Vv Dienst van het Vervoer (van de NS)

Vv 1 Dienst van het Vervoer, 1e afdeling: Algemene Zaken (*in 1956*)

Vv 2 Dienst van het Vervoer, 2e afdeling: Beheer goederenmaterieel (*in 1956*)

Vv 3 Dienst van het Vervoer, 3e afdeling: Reizigerstreindienst (*in 1956*)

Vv 4 Dienst van het Vervoer, 4e afdeling: Goederentreindienst en Bouw (*in 1956*)

Vv 5 Dienst van het Vervoer, 5e afdeling: Omloop krachtvoertuigen en reizigersmaterieel, Dienstindeling rijdend personeel en Extra treinen (*in 1956*)

VVB Verzameling van Voorschriften voor de Buitendienst (C 5501)

VVF Voorschriften Vervoersfaciliteiten (C 2403)

VVF Verantwoordelijk Veiligheidsfunctionaris (bij werkzaamheden aan de railinfra)

VVG Voorschriften betreffende het Vervoer van Goederen en bagage (C 7526)

VVK Verzameling van Voorschriften voor de

Krachtvoertuigendienst
(C 7551)

VVM Vakvereniging
voor Machinisten bij de
Nederlandse Spoorwe-
gen (later VVMC, zie al-
daar)

VVMC Vakvereniging
voor Machinisten en
Conducteurs (voorh.
VVM, zie aldaar)

VVO Verbeteren Veilig-
heid op Overwegen

vvr vervoersregeling

VVRV Stichting Veilig-
heid & Vakmanschap
Railvervoer (neemt exa-
mens af voor veilig-
heidsfuncties in de rail-
sector)

VVS Verzameling van
Voorschriften voor het
Stationspersoneel
(C 7503)

VVS Vervoersvoor-
waarden Stads- en
streekvervoer

vvs vervoersstremming

VVS-A Verzameling
van Voorschriften voor
het Stationspersoneel,
aanhangsel A: Omroe-
pen (C 7503)

VV-Sr Verzameling van
Voorschriften voor de
Spoorwegrecherche
(C 0506)

VVT Verzameling van
Voorschriften voor het
Treinpersoneel (C 7502)

vvvb vervoersverbod

VVW Verzameling van
Voorschriften voor de
Wagenmeesters
(C 7552)

VVW Voorschrift Veilig
Werken (t.b.v. werk-
zaamheden aan de
spoorbaan)

VWB voorbereider

werkplekbeveiliging

VWB-O VWB met Ont-
werpde Taken

VWB-U VWB met Uit-
voerende Taken

VWB-V VWB met Voor-
bereidende Taken

VWS Veiligheidsvoor-
schriften voor Werk-
zaamheden aan of in de
nabijheid van de Ev-
Sterkstroominstallaties
voor hoge spanning
(C 5405)

VW&S Voorschrift
Werkzaamheden & Sto-
ringen (C 5504)

VWS-Sw Veiligheids-
voorschriften voor Werk-
zaamheden aan de
Sterkstroominstallaties
van het Seinwezen
(C 5104)

VWI project Veilig Wer-
ken aan de Infra

VWW Vereenigde West-
deutsche Waggonfabri-
ken, Köln-Deutz (D) (fa-
brikant van o.m. draai-
stellen voor rijtuigen van
de NS)

Vz Vorsignal mit Zu-
satzflügel (bep. type
voorsein) (D)

vz veelading met alleen
zijlading

VzG Verzeichnis der
zulässigen Geschwin-
digkeiten (overzicht van
toegestane snelheden)
(D)

VZS Veiligheidszorg-
systeem

VZS Visitatiecommissie
Zelfevaluatie Spoorwet-
geving (van het Ministe-
rie van Verkeer en Wa-
terstaat)

W

W wit licht (van middenvoetbrugsein of rangeervrijgave)

w (op) werkdagen

w wijzigen

wa wagenopgaaf

WAAI Web Applicatie Actuele Infrabeschikbaarheid

WABCO Westinghouse Air Brake Company (fabrikant van luchtdrukremssystemen voor treinen). De schrijfwijze Wabco is ook gebruikt

Wabco-loc diesellocomotief van de serie 2300 met een zgn.

Wabco-kast, met daarin de elektronica voor het heuvelbedrijf op rangeerterrein Kijfhoek. Door deze installatie konden de locomotieven een zeer nauwkeurige snelheid bereiken en goederentreinen over de computergestuurde rangeerheuvelduwen (installatie gebouwd door de Westinghouse Air Brake Company)

WAG-TSI zie TSI-WAG

WAK wisselaansluitkastje

WAKO Werkgroep Automatische Koppeling (1958-1974)

WAN Wide Area Network

WAS Waarschuwingssysteem rampenbestrijding

WASCOSA verhuurbedrijf voor goederenwagens door heel Europa, opgericht door Jakob Wälti, Pietro Scotti en

Max Sandmeier. De schrijfwijze Wascosa wordt ook gebruikt

Wa-Signale Warnsignale bei Arbeiten im Gefahrenbereich der Gleise (D)

WATB Werkgroep ATB inzake de modernisering van Baanvakken (1963-1970)

WAWI Werkgroep Automatische Wagen Identificatie (1964-1965)

WB Tramweg-Maatschappij Winschoten-Bellingwolde nv (1900-1914); overgenomen door de OG, zie aldaar

WB werkplekbeveiliging

WB wijzigen bedrijfs-toestand van CTA-bakken

WBA Wagenbedrijf Amersfoort (van NS Materieel bv, later NedTrain bv)

WBB Wisselbouwbedrijf (van de NS)

WBD NedTrain Wagenbedrijf Duisburg (D)

Wbf Werkbahnhof (Duits fabrieksstation)

WBG WeserBahn GmbH (D)

WBI werkplekbeveiligingsinstructie

WBI-bureau onderdeel van het planbureau van ProRail, waar werkplekbeveiligingsinstructies (voor werkzaamheden aan de railinfra) worden gemaakt, zie WBI

WBI DB WBI-database (database met informatie over WBI's en buitendienststellingen per railverkeersleidingspost)

wbl wijzigingsblad

WBM Web-based monitoring (gegevens over de actuele uitvoering van de treindienst vanuit Procesleiding Rijwegen via het Internet)

WBN Wisselbouw Nederland bv

WBo werkplekbeveiligingsontwerp

WB-O Werkplekbeveiliging met Ontwerpde Taken, zie VWB-O

wbr weegbrug

Wbs Wagenbetriebsstelle (D)

WB-U werkplekbeveiliging uitvoeringsfase (*betekenis zoals gehanteerd door ProRail*), zie VWB-U;

werkplekbeveiliging uitvoerende taken (*betekenis zoals gehanteerd door Stichting railAlert*)

WBv werkplekbeveiligingsvoorbereiding

WB-V Werkplekbeveiliging Voorbereidende Taken, zie VWB-V

WCB Wagon Care bv (verhuurbedrijf van locomotieven en goederenwagens)

WCB Wet Crisisbeheersing en Brandweerszorg

WD12 type-aanduiding van industri locomotief met Weber Dieselmotor van 12 pk (gebouwd door Spoorijzer nv)

WDD Wheel Defect Detection (elektronisch systeem met sensoren in de spoorbaan dat eventuele defecten aan treinwielen detecteert)

WE (werktrein-)woon-

eenheid

WE oude afkorting voor werktrein, zie WTR

weco werkcontract treindienstleider

WEE Weser Ems Eisenbahn GmbH (D)

WEp Werkmethode-beschrijvingen en plannetijden Dienst van Exploitatie (C 1521)

Werkbf Werkbahnhof (D)

Werkspoor Nederlandse Fabriek van Werktuigen en Spoorwegmaterieel nv

WESTIG Spoorweg-Maatschappij "Woldjerspoorweg en Stoomtramwegen in Midden- en Noordelijk Groningen" nv (1923-1940). In 1925 werd de naam ingekort tot Woldjerspoorwegmaatschappij

(dochteronderneming van de NS), zie WoS

WFTM West-Friesche Tramweg-Maatschappij nv (1881-1887)

wg wagen

WG CSK Werkgroep Concentratie/Sluiting Kleine laad- en loswegen en goederenlijnen (1969)

wggr wagenlading groenten

wgh wagenhersteller

wgl (bestemming van) wagenlading

wgm wagenmeester

wgnr wagennummer

wgvd wagenverdelers

Whz Weichenheizung (wisselverwarming) (D)

wi werkinstructie

wibr waarschuwingsinstallatie op bruggen

(bijgenaamd "wiebertje")

wido waarschuwingsinstallatie voor dienstoverpaden

WIJS Werkgroep IJmuiderspoorlijn

wilo waarschuwingsinstallatie voor landelijke overwegen

WIM Weighing in Motion (elektronisch systeem in de spoorbaan dat aslast, gewicht en eventuele asymmetrische belading van passerende treinen kan monitoren)

WIMO Wagon and Intermodal unit Operational database

WINK hybride aangedreven (diesel/elektrisch) tweewagentrein-stel van de Zwitserse fabrikant Stadler, o.m. voor Arriva ('Wandelbarer Innovativer Nahverkehrs-Kurz-zug', flexibele innovatieve kortere afstandstrein)

WION Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten, zie EWS

WIRAS Winterproof Railway Switch (winterproof spoorwegwissel met verticaal bewegende wisseltongen, waarbij ook geen wisselverwarming nodig is)

WIS Werkinstructie Storingen

WISA Wagons Industriels SA

wisb wisselbouwer

wisselbed. wisselbediening

wit waarschuwingslichten in tunnels (bijgenaamd "witjes")

WiU werk in uitvoering (afkorting gehanteerd door het CROW, zie aldaar)

wkm werkmeester

WKR wisselstandaardwijzer (Switch Indication Relay)

WL slaaprijtuig ('wagon-lits')

WL grendelmagneet ('switch lock', aanduiding in gebruik bij het Seinwezen)

wl wissel

WLAB slaaprijtuig (WL = "wagon-lits", AB = met afdelingen eerste en tweede klas)

WLB slaaprijtuig (WL = "wagon-lits", B = tweede klas)

WLE Westfälische Landes-Eisenbahn GmbH (sinds 1896); voorh. Warstein-Lippstader Eisenbahn-Gesellschaft (1881-1896) (D)

WLIS Wagenlading InformatieSysteem (de schrijfwijze W-LIS wordt ook gebruikt)

WLS Wet Lokaal Spoor 2013 (de schrijfwijze Wls wordt ook gebruikt)

wltr werklidentrein

WLV Werkzone-Leider Veiligheid (bij werkzaamheden aan de railinfra)

wlvw wisselverwarming, zie wvw

wlwt wisselwachter

WLZR grendelmagneet stuurrelais ('switch lock operating relay', aanduiding in gebruik bij het Seinwezen)

WM werkzonemaatregel

Wm Wagenmeisterei (D)
wm werkmethode
WN Verenigd Streekvervoer Westnederland nv (1969-1994; dochteronderneming van de NS)
wnd waarnemend
WNH wagens niet heuvelen
Wn-Signale Weichensignale (wisselseinen) (D)
WO wegonderhoud (de verkorting WOH wordt ook gebruikt)
wo wagenopgaaf van station
wo woensdag(s)
WOA werkplek op afstand (meekijkscherm)
WOA wisselbediening op afstand (voor NCBG)
WOH wegonderhoud, zie WO
WOPAC West-Oost-Passage Amsterdam CS, zie PVP
Wopz opzichter van de weg ("Wegopzichter")
WoS Woldjerspoorwegmaatschappij nv, zie WESTIG
WOT werkplek onttrekkingstekening (van geplande werkzaamheden aan de railinfra)
Wp Wet personenvervoer
Wp Dienst van de Werkplaatsen (van de NS)
wp wachtpost
wp werkplaats
Wp2000 Wet personenvervoer 2000 (ook afgekort als WPV 2000)
wpb bovenbouwwerkplaats

wpc centrale werkplaats (de schrijfwijzen Wpc en WPC zijn ook gebruikt)
Wpc Tilburg Centrale Werkplaats Tilburg
WPC Utrecht Centrale Werkplaats Utrecht
wph hoofdwerkplaats (de schrijfwijzen Wph en WPH zijn ook gebruikt)
Wph Amersfoort Hoofdwerkplaats Amersfoort (wagenwerkplaats). De afkortingen Wpl Amf en Amfwph worden ook gebruikt
wphc chef hoofdwerkplaats
Wph Haarlem Hoofdwerkplaats Haarlem (voor onderhoud en revisie van rytuigen en treinstellen). De afkortingen Wpl Hlm en Hlmwph worden ook gebruikt
Wph Tilburg Hoofdwerkplaats Tilburg (voor onderhoud en revisie van locomotieven). De afkortingen Wpl Tb en Tbwph worden ook gebruikt
wpk werkplek
wpl lijnwerkplaats (in combinatie met een plaatsnaamaanduiding is deze afkorting ook voor andere soorten werkplaatsen gebruikt)
Wpl Amf hoofdwerkplaats Amersfoort (revisiebedrijf), zie Amfwph
Wpl Br werkplaats Blerick, zie Brw
wplc chef lijnwerkplaats
Wpl Cra bovenbouwwerkplaats Crailloo, zie

Crs
Wpl Ehv lijnwerkplaats Eindhoven, zie Ehvwpl
Wpl Fo lijnwerkplaats Feijenoord, zie Fowpl
Wpl Hlm hoofdwerkplaats Haarlem, zie Hlmwph
Wpl Hrn werkplaats Haren, zie Hrw
Wpl Ht werkplaats 's-Hertogenbosch, zie Htw
Wpl Ldd lijnwerkplaats Leidschendam-Voorburg, zie Lddw
Wpl Mt lijnwerkplaats Maastricht, zie Mtwpl
Wpl On lijnwerkplaats Onnen, zie Onwpl
Wpl Rsd werkplaats Roosendaal, zie Rsdw
Wpl Tb hoofdwerkplaats Tilburg, zie Tbwph
Wpl Ut Utrecht werkplaats bovenbouw, zie Utwph
Wpl Wgm lijnwerkplaats Watergraafmeer, zie Wgmwpl
Wpl ZI lijnwerkplaats Zwolle, zie Zlwpl
Wpl Zst lijnwerkplaats Amsterdam Zaanstraat, zie Aswpl
WPM Wheel Profile Monitoring (elektronisch systeem, met sensoren in de spoorbaan, dat eventuele slijtage aan treinwielen detecteert)
WPMR Werkgroep Prioriteiten Modernisering Rangeerstations (1964-1974)
WPV 2000 zie Wp2000
wpw wagenwerkplaats
WR restauratierijtuig ("wagon-restaurant")

W-rem Westinghouse-rem

wret weekendretour

WRG bep. type Unimog rail/wegvoertuig ('Waggonrangiergerät')

WRP Webservice Route- en Prijsbepaling (van NS Reizigers)

WRRS Western Railroad Supply Company (Amerikaanse fabrikant van overweginstallaties voor de NS)

WRT Wachtijden Reizigerstreinen (onderdeel van het TAD, C 7510)

WRT Wachtijdregeling Reizigerstreinen

WRZO Wet Rampen en Zware Ongevallen

WS tonen van wisselstanden in het procesleidingssysteem

WS Spoorweg (voorh. Tramweg) Wieringen-Schagen nv (1907-1912 tramweg; 1912-1935 spoorweg)

ws wisselstroom (zie ook AC)

wsl zie wl

WSL Westinghouse Signals Ltd. (fabrikant van seinen en bedien-systemen voor wissels en seinen)

WSM Westlandsche Stoomtramweg-Maatschappij nv (1881-1965; dochteronderneming van de NS). In 1965 naamwijziging in Westlandse Streekvervoer Maatschappij nv

WSM wisselstopmachine ("Weichenstopfmaschine")

Wsp aanduiding voor spoorwegmaterieel,

gebouwd door Werkspoor

Wst Werkstatt (Duitse spoorwegwerkplaats)

WStö Weichenstörung (wisselstoring) (D)

WSW winterproof spoorwegwissel (type wissel waarbij de wisseltongen verticaal bewegen, zodat er geen ruimte is waar zich sneeuw of ijs kan ophopen)

WT Wachtdienst Techniek (van NedTrain), zie CMR

WT wijzigen treinserie (per vertrekperron)

WTB werktreinbegeleider

Wtb Waarnemen trein bijzonder (een 'bijzondere' trein die waargenomen wordt, bijv. treinen die afwijken van de dienstregeling en goederentreinen. Telt op zich even zwaar als een gewone trein, maar wordt vaker bekeken). Wtb is onderdeel van het meten van de werkbelasting van treindienstleiders; zie in dit verband ook Wtg

Wtg Waarnemen trein gewoon (een 'gewone' trein, d.w.z. rijdend volgens dienstregeling, die bij binnenkomst in een gebied eenmaal bekeken wordt op route en bijzonderheden). Wtg is onderdeel van het meten van de werkbelasting van treindienstleiders; zie in dit verband ook Wtb

WTI werktreininstructie

WTM werktreinmachi-

nist, zie ook McnBD

WTR werktrein (voorh. WE)

wtr wachter

WTS Handboek Werkzaamheden door het Treinpersoneel op Stations (C 7504)

wtwg waterwagen

WU Tramweg-Maatschappij Winsum-Ulrum nv (1897-1921)

wubo waarschuwingslichten bij uitzichtbelemmerende objecten

WUMAG Waggon- und Maschinenbau Aktiengesellschaft Görlitz (fabrikant van o.a. rijtuigen Mat '24)

WÜSA Wegübergangssicherungsanlage (beveiligingsinstallatie voor een overweg) (D), later BÜSA genoemd

WV wagenverdeling

WV werkverantwoordelijke (bij werkzaamheden aan de railinfra)

WV wissels vrijmaken

wvbr werkvoorbereider

WVD Waarschuwingen en Verkenningdienst (van de brandweer)

WVD Werkverdeling (deelsysteem van Procesleiding Rijwegen)

WVEN Werkgroep Vereenvoudigde Exploitatie Nevenlijnen (1965-1968)

WVGS Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen

WVK Wegwijzer Voor Krachtvoertuigpersoneel (C 5508) (*betekenis zoals gehanteerd door NS*);

Wegverkentekeningen Voor Krachtvoertuigen

(betekenis zoals gehanteerd door ProRail/LOXIA)

WVR Wegenverkeersreglement

WVW Wegenverkeerswet

WVW Werkinstructie Voor Wagenbehandeling (C 6546)

wwv wisselverwarming

Ww Dienst van Weg en Werken (van de NS), later: NS Onderhoudsdiensten, daarna: NS Railinfraservices

Ww 1 Dienst van Weg en Werken, 1e afdeling: Algemene Zaken, Comptabiliteit, Administratie nieuwe werken, Eigendoms- en beheersrechten (*in 1945*); Algemeen Beheer van de Dienst, de Werken en het Onroerend Bezit (*in 1965*); Projectvoorbereiding (*in 1976*)

Ww 2 Dienst van Weg en Werken, 2e afdeling: Bruggenbouw (*in 1945*); Staalbouw en Brugonderhoud (*in 1965*); Kunstwerken (*in 1971*); Projectrealisering (*in 1975*)

Ww 3 Dienst van Weg en Werken, 3e afdeling: Seinwezen (*in 1944*); Gewapend Betonbouw (*in 1956*); Stedebouwkundige Voorzieningen (*in 1971*); Planning, Organisatie en Coördinatie (*in 1976*)

Ww 4 Dienst van Weg en Werken, 4e afdeling: Bovenbouw, Bewaking (*in 1945*);

Bovenbouw (*in 1958*); Groot Mechanisch Gereedschap (*in 1971*)

Ww 5 Dienst van Weg en Werken, 5e afdeling: Nieuwe en Onderhoudswerken (Zuid) (*in 1945*); Ontwikkeling en Onderzoek (*in 1956*); Ontwikkeling en Onderzoek/Research (*in 1965*);

Ontwikkeling en Onderzoek/Techniek (*in 1971*)

Ww 6 Dienst van Weg en Werken, 6e afdeling: Nieuwe en Onderhoudswerken (Noord) (*in 1945*);

Nieuwe Werken (*in 1956*);

Ongevallenploeg (*in 1962*)

Ww 7 Dienst van Weg en Werken, 7e afdeling: Architectuur (*in 1956*); Gebouwen (*in 1965*)

Ww 8 Dienst van Weg en Werken, 8e afdeling: Verkeerskruisingen (*in 1965*)

Ww 10 Dienst van Weg en Werken, 10e afdeling: Bouwbureau Amsterdam (*in 1971*)

Ww 111 Sector Structurering Dienstregeling (onderdeel van de Dienst van Weg en Werken, 1e afdeling: Projectvoorbereiding) (*in 1975*)

Ww 121 Sector Verkeerstechniek (onderdeel van de Dienst van Weg en Werken, 1e afdeling: Projectvoorbereiding) (*in 1975*)

Ww 131 Landmeetkundige voorbereiding (on-

derdeel van de Dienst van Weg en Werken, 1e afdeling: Projectvoorbereiding) (*in 1975*)

Ww 133 Landmeetkundige realisering (onderdeel van de Dienst van Weg en Werken, 1e afdeling: Projectvoorbereiding) (*in 1973*)

Ww 211 Sector Projecten (onderdeel van de Dienst van Weg en Werken, 2e afdeling: Projectrealisering) (*in 1976*)

Ww 212 Sector Baanbouw en Grondmechanica (onderdeel van de Dienst van Weg en Werken, 2e afdeling: Projectrealisering) (*in 1976*), later onderdeel van de Dienst van Infrastructuur, zie Is 515

WWV Weg en Werken Vereniging (van NS)

WZ westzijde

wzh werkzaamheden

WZKR-schakeling wissel-stuur signaleringsrelais (Switch Operating Indication Relay). Dit is een bep. type J-relais, typisch voor het GRS-systeem '68

WZO werkzone

WZR Switch Operating Relay (wisselstuurrelais)

WZR-relais zie WZR

WZTBS Werkzone TBS/treinbeheersings-systeem (deelsysteem van Post21 Treindienstleiding dat gegevens vastlegt m.b.t. buitendienststellingen)

WZV Werkgroep Zware Vervoeren (van de NS, 1970-1974)

X

X reizigerstreinregime
X insteltijd van een trein is aangebroken in BEPAC zonder dat deze trein daadwerkelijk ingesteld kan worden
X fictief eindsein-nummer (achtervoegsel bij -)
X uitschakelen Automatische Omroep (in BEPAC)
X aanduiding voor een as (van een spoorvoertuig)
X aanduiding voor de asindeling van een locomotief
X aanduiding voor kruis(ing) in de spoorbaan
X aanduiding voor overweg ('level crossing')
X aanduiding voor kruisende rijweg (in Procesleiding Rijwegen)
X exprestrein (in aanduiding voor bep. treinen van de Belgische spoorwegen, bijv. HKX)
XAGNR *crossing approach gate mechanism normal relay* (naderingsrelais voor sluiten van overwegbomen)
Xas aanduiding voor een bep. type koppelwagen (a = 4-assig, s = max. toegestane snelheid 100 km/u) voor ertstreinen, welke aan de ene kant voorzien is van een automatische koppeling en aan de andere kant van een conventionele koppeling
XB voorvoegsel voor de DB-afkortingen van

Belgische stations
XCR *crossing checking relay* (controle-relais voor een "gesloten overweg")
XCR *crossing control relay* (controle-relais van een automatische overweginstallatie; stuurt ook de relais aan voor de knipperlichten en bellen van deze installatie)
XC-sein overwegsein (met symmetrische spreidlenzen) welke voor het wegverkeer bedoeld is. De aanduiding XC staat daarbij voor 'crossing control'
XDR lijnrelais voor seinsturing seinbeeld groen (*Exit Distance Relay*)
X-draaistel bep. type 2-assig geklonken draaistel met aangepaste vering, voor stoomverwarmingswagens
XGKR lijnrelais voor signalering (*Exit Signal Indication Relay*)
XGNR-relais *crossing gate mechanism normal relay* (relais voor sluiten en openen van overwegbomen)
XG-regime aanvullende veiligheids- en verkeersaspecten bij steile hellingen
XHR lijnrelais voor seinsturing seinbeeld geel (*exit home relay*)
XN voorvoegsel voor de DB-afkortingen van Nederlandse stations
X-pact Project Ombouw van aki naar ahob
XPR *crossing repeater*

relay (herhalingsrelais van een automatische overweg)
xps cross-platform switch (overstappen op hetzelfde perron, bijv. op station Schiphol). De schrijfwijze XPS wordt ook gebruikt
XR *crossing relay* (bedieningsrelais overweginstallatie; de hoofdschakelaar die de aki of ahob inschakelt als er een trein nadert)
X-rijtuig exprestrein-rijtuig
XR-relais zie XR
XR-schakeling (op de vrije baan) XR-relais in combinatie met een aantal vertragingrelais, om te voorkomen dat de lengte van de aankondigingsweg voor een overweg te lang is op een bestaand automatisch blok, zie XR
xvhm extra veiligheidsman
X-wagen aanduiding voor een goederenwagen die geschikt gemaakt is voor gebruik bij werkzaamheden aan de spoorbaan
XZR *crossing special relay* (stuurrelais in ahob-steller)

Y

Y draaistel (aanduiding afkomstig van de Franse spoorwegen)

Y rijweg (in de aanduiding van bep. relais)

Y vertakking / splitsing (van een spoorlijn)

Y Streckenwechsel (D)

Y-0 serie van 15 proeftreinen (tweewagentreinstellen stadsgewestelijk materieel) van NS, besteld in 1972, nummers 2001-2015, ook wel Plan Y0 genoemd
Y-1 elektrische tweewagentreinstellen (Mat '74 stadsgewestelijk materieel SGM), nummers 2021-2080. In 1983 werden de treinstellen 2036-2080 omgebouwd tot driewagentreinstellen. Deze werden vervolgens omgenummerd tot 2836-2880, zie Plan Y

Y-2 elektrisch driewagentreinstel (Mat '74 stadsgewestelijk materieel SGM), nummers 2881-2895, bijgenaamd "Sprinter" of "CityPendel", zie Plan Y

Y-3 elektrisch driewagentreinstel (Mat '74 stadsgewestelijk materieel SGM), bijgenaamd "Sprinter" of "CityPendel", nummers 2981-2995), zie Plan Y

Y25 bep. type 2-assig draaistel met schroefveren, o.m. voor ketelwagens, containerdraagwagens en schutgoedwagens

Y32 bep. type 2-assig

draaistel voor intercitytreinstellen ICM (aanvankelijk ontwikkeld voor de Franse Corail-rijtuigen)

Y230 bep. type 2-assig motordraaistel voor TGV-treinstellen eerste generatie

Y230A bep. type 2-assig motordraaistel voor TGV-treinstellen tweede generatie

Y246 bep. type 2-assig motordraaistel voor Thalys-treinstellen

YCY kabel met koperen mantel (gebruikt als interlokale blokkabel van het Seinwezen)

YCY-kabel bep. type 62-draads kabel met koperen mantel, gebruikt als interlokale blokkabel van het Seinwezen (voor aankondigingen van overwegen, seinsturing, ATB en storings-signalering aki/ahob)

Y-draad hulpdraagkabel (van bovenleiding)

Y-draaistel standaard type 2-assig draaistel voor goederenwagens (oorspronkelijk door de Franse spoorwegen ontwikkeld)

YGPR-relais yellow-green-repeater relay (herhalingsrelais van de gele en groene stand van een sein)

YR IJzeren Rijn (spoorlijn van Antwerpen via Hamont en Roermond naar Rheydt). De schrijfwijze IJR is ook gebruikt

YZR extra rijwegkeuze-relais (Route Special Relay)

Z

Z classificatie voor ketelwagens (“Zisternenwagen”)

Z aanduiding voor treinstellen van het type DD-AR/mDDM

Z bediening van een infra-element (in de aanduiding van relais)

z aanduiding voor rijtuig of treinstel zonder toilet

Zabf Zugauflösebahnhof (D)

ZAGRO Werner Zappel Maschinenbau Grombach (Duitse fabrikant van rail/wegvoertuigen, o.a. voor Strukton en DSM)

Z-AK Automatische Zug(kraft)-Kupplung (D)

ZAP aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type DM’90 van NSR (nummers 3401 en 3443-3445), tussen Zutphen en Apeldoorn

zat zaterdag(s)

ZB Spoorwegmaatschappij Zwolle–Blokzijl nv (1904-1938; vanaf 1934 alleen busbedrijf); voortgezet door de NWH, zie aldaar

Zbbf Zugbildungsbahnhof (D)

ZBF Zugbahnfunk (soort Duitse Telerail, treinradio)

zbo zelfstandig bestuursorgaan (organisatievorm van ProRail vanaf 2021)

ZD spoorregio Zuid (Nederland)

ZD Zugdispatcher (D)

ZDE Locaalspoorweg

Zutphen–Doetinchem–Emmerik (1884-1892)

zdg zending

ZE Tramweg-Maatschappij Zutphen–Emmerik nv (1902-1934, daarna voortgezet door de Geldersche Stoomtramweg Maatschappij, zie GSTM)

ZEFBA Zentrale elektronische Frachtberechnung und -abrechnung (D)

Zes Zentralschaltstelle (Centrale Schakelpost van de DB). De schrijfwijze ZES wordt ook gebruikt

zesje aanduiding voor een zeswagentreinstel

ZEV Zentrale Energieversorgung (D)

ZF Zugfunk (Duitse treinradio)

Zf Zugführer (Duitse hoofdconducteur, chef van de trein)

zf (op) zon- en feestdagen

Zg-Signale Zug- und Fahrzeugsignale / Signale an Zügen (seinen op kracht- en overige spoorvoertuigen) (D)

ZHES Zuid-Hollandse Electriche Spoorweg Maatschappij nv (1900-1923; exploitatie overgenomen door de HSM, zie aldaar). De afkorting ZHESM werd ook gebruikt

ZHESM zie ZHES

ZHS aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type DH 1 van Connexion

ZHVB Zentrale Hauptverwaltung der Deut-

schen Bundesbahn

ZK Spoorwegmaatschappij “De Zuider Kogge” nv (1903-1936); opgegaan in de NS

ZKL zelfsignalerende kortsluitlans

ZL losse diesellocomotief afkomstig van een trein (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen. Omdat deze aanduiding ook op grensbaanvakken zoals

Essen–Roosendaal en Visé–Maastricht wordt toegepast, wordt deze ook door Procesleiding Rijnwegen ondersteund)

ZI Zugleitung (D)

ZLS aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type LINT41 van Syntus

ZLSM Zuid-Limburgse Stoomtreinmaatschappij (sinds 1988)

ZM ledig dieseltreinstel afkomstig van een trein (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen. Omdat deze aanduiding ook op grensbaanvakken zoals Essen–Roosendaal en Visé–Maastricht wordt toegepast, wordt deze ook door Procesleiding Rijnwegen ondersteund)

ZMA treinnummERMelder (Zugnummernmeldeanlage)

Zm-Signale Zugmelde-oder Gefahrensignale (D)

Zmst Zugmeldestelle (D)

ZN aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type DM’90

van NSR, nummers 3402-3437

ZN ZugnummERMelde-anlage (D)

ZNS aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen type DM'90 van Syntus

ZNSM Zuid-Nederlandse Stoomtramweg-Maatschappij nv (1889-1935); opgegaan in de BBA, zie aldaar

zo zondag(s)

ZOOM Zware Overweg Op Maat (systeem met zeer lange overwegplaten, ontwikkeld door Voest Alpine Railpro in samenwerking met Spanbeton bv)

Zp Zugpersonal (treinpersoneel) (D)

Zp-Signale Signale für das Zugpersonal / Zugpersonalsignale (seinen voor het treinpersoneel, zoals remproefseinen, vertrekseinen, handseinen voor materieelverplaatsing en gevaarseinen) (D)

ZpTM Zutphensche Tramweg-Maatschappij nv (1889-1901); overgenomen door de TMDG, zie aldaar

ZR ledig materieel afkomstig van een trein, getrokken door een diesellocomotief (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen. Omdat deze aanduiding ook op grensbaanvakken zoals Essen–Roosendaal en Visé–Maasricht wordt toegepast, wordt deze ook door Procesleiding Rijwegen

ondersteund)

ZRR aanduiding voor materieel-omloop van treinstellen Mat '64 (T-2, nummers 936-965), tussen Zwolle en Emmen

Zs Zugschaffner (Duitse conducteur)

Zs Zwischensignal (tussen sein / herhalingssein) (D)

Zs Zusatzsignal (D)

zsa zonder stroomafnemer

ZSE aanduiding voor Telerail centrale ("Centrale Steuereinheit")

Zsig Zwischensignal (hoofdsein op een station, dat geen in- of uitrijsein is) (D). De afkorting Zwisig wordt ook gebruikt

Z-slot zekerheidsslot (op de verbindingstang van wisseltongen)

ZSM Zuider Stoomtramweg-Maatschappij nv (1880-1935); overgenomen door de BBA, zie aldaar

Zs-Signale Zusatzsignale für Hauptsignale (D)

Zstw Zentralstellwerk (D)

ZTM Zwolsche Tramweg Maatschappij nv (1885-1919)

ztr zandtrein

Z-type classificatie voor ketelwagens ("Zisterenwagen")

ZUB Zugbeeinflussung (systeem voor automatische treinbeïnvloeding, ook in gebruik bij het GVB)

Zup Zugpersonal (treinpersoneel) (D)

Zvsig Zwischenvorsignal (D)

ZVTM Zeeuwsch-Vlaamsche Tramweg Maatschappij nv (1911-1978; vanaf 1949 alleen busbedrijf); gefuseerd met RTM en SW tot Streekvervoer Zuid-West-Nederland nv (dochteronderneming van de NS), zie ZWN

ZW voertuig dat zowel op de weg als op rails kan rijden ("Zweiwegefahrzeug")

ZWB graafmachine die zowel op de weg als op rails kan rijden ("Zweiwegebagger")

zweigl zweigleisig (D)

ZWF railauto ("Zweiwegefahrzeug")

zwg zuivelwagen

Zwisig Zwischensignal (D) (de afkorting Zsig wordt ook gebruikt)

ZWN Streekvervoer Zuid-West-Nederland nv (1978-1994; dochteronderneming van de NS)

ZWV zwaar vervoer

ZWV-BP zwaar vervoer buiten profiel

ZWV-BS zwaar vervoer met T51-voorwaarden

ZWV-HC zwaar vervoer 'High Cube' container-trein

ZWV-HP zwaar vervoer Huckepacktrein

ZZ zuidzijde

ZZA Zentrale Zugaufsicht (D)

ZZL Zuiderzeelijn (afgeblazen), zie HSL Noord

ZZTW Zuiderzeetramweg (1908-1931)

2.

Lijst van verkortingen van stationsnamen en dienstregelmeetpunten

Wanneer een station de naam draagt van twee plaatsen, dan staat er een streepje tussen de plaatsnamen, bijv. Ede-Wageningen. In grote plaatsen liggen vaak meerdere stations. Deze dragen de naam van de plaats, gevolgd door de precieze locatie van het station. In zo'n samenstelling staat er geen streepje, bijv. Amsterdam Amstel. De officiële DB-afkortingen van de Duitse stationsnamen worden voorafgegaan door een hoofdletter die het 'Regionaalbereik' aangeeft waarin het betreffende station ligt. Deze afkortingen kunnen afwijken van de Nederlandse afkortingen voor de Duitse stations.

A

A Regionaalbereik Hamburg (voorh. Regionaalbereik Altona) (D)
A Aachen Hbf (niet-officiële afkorting voor Aken), zie KA (D)
AA Hamburg-Altona (later: AAN) (D)
AA G Hamburg-Altona Gbf (D)
AAI Hamburg Airport (D)
AAN Hamburg-Altona (voorh. AA) (D)
AAS Amsterdam Air-

port Schiphol (afkorting in gebruik op de luchthaven zelf; de spoorafkorting voor station Schiphol is Shl)

Ab Achterberg onderstation (tussen Rhenen en Veenendaal Centrum)

AB Hamburg-Blankenese (D)

ABAF Hamburg-Bahrenfeld (D)

ABAG Hamburg-Barmbek (D)

ABBK Hamburg-Billbrook (D)

ABDS Hamburg-Bergedorf Süd (D)

ABG Hamburg-Bergedorf (D)

ABG G Hamburg-Bergedorf Gbf (D)

ABIS Hamburg-Billstedt (D)

Abr Arnekanaal brug

ABWD Hamburg-Burgwedel (D)

Ac Abcoude (station, sinds 1843)

Ach Achel (B) (Nederlandse verkorting), zie LEL

Aclv Abcoude racc Coöperatieve Landbouw Vereniging

Aco Abcoude overloopwissels

Acp Abcoude post T

Acs Amsterdam CS seinhuis

ACV Cuxhaven (D)

ACVG Cuxhaven DB-Grenze (D)

ACV G Cuxhaven Gbf (D)

Aczc Sluiskil racc Cokesfabriek (van de Association Coopérative Zélandaise de Carboni-

sation), zie Sluc

Adh Achter de Hoven (ook wel station Leeuwarden Achter de Hoven genoemd, 1915-1940, heropend 1954-2018)

ADK Aldekerk (D), zie KALK

Adl Amsterdam Doklaan (emplacement)

ADL Dahlenburg (D)

Adlrsk Amsterdam Doklaan racc RSK (Reimann, Stok & Kersken expeditiebedrijf)

Adls Amsterdam Doklaan seinhuis

Adr Adrianalaan (stopplaats bij Rotterdam Noord, 1924-1932)

Advd Amsterdam Duiwendrecht, zie Dvd

Adw Amsterdamsche Straatweg (stopplaats bij Blauwkapel, 1895-1923). De verkorting Asw is ook gebruikt

AE Hamburg-Eidelstedt (D)

AEC Eckernförde (D)

Aeg Amsterdam Erasmusgracht aansl

Ael Achel (B) (Nederlandse verkorting), zie LEL

AEL Elmshorn (D)

AELB Hamburg Elbbrücken (D)

AELS Hamburg Nordderelbe (D)

Af Amersfoort post T

AF Flensburg (D)

AFB Hamburg-Klein Flottbek (D)

AF B Flensburg Bahnhof (D)

AFBG Hamburg Friedrichsberg (D)

AFS Flensburg Süd (D)

Ah Arnhem (station, sinds 1845). Vanaf 2015 heet dit station Arnhem Centraal

AH Hamburg Hbf (D)

AHAB Hamburg-Hammerbrook (D)

Ahaku Arnhem racc AKU (Algemene Kunstzijde Unie)

Ahakz Arnhem racc AKZO

AHAR Hamburg-Harburg (D)

AHARB Hamburg-Harburg Betriebsbahnhof (D)

Ahb Arnhemschebroek GE (later is deze verkorting ook gebruikt voor emplacement Arnhem Berg)

AHB Hamburg Unterelbe (D)

Ahbf Aachen Hbf (D) (Nederlandse verkorting voor Aken), zie KA

AHBI Hamburg-Billwerder (D)

AHBIU Hamburg-Billwerder Umschlagbahnhof (D)

AHBN Hamburg Hgbf (D)

Ahbo Arnhem Berg opstelterrein

Ahbr Arnhem racc fa. Brouwer (brandstoffenhandel)

AHBS Hamburg Süd (D)

Ahcge Arnhem racc Coöperatieve Geldersche Eierveiling

Ahd Arnhem seinhuis D

AHDG Hamburg Süd DB-Grenze (D)

Ahes Arnhem racc Esso

Ahfnz Arnhem racc FNZ (Federatie Nederlandsche Zuivelbond)

AHFS Hamburg-Heimfeld (D)

Ahg Arnhem goederenstation

Ahgf Arnhem racc Gasfabriek

Ahgb Arnhem racc Geldersche Kolenhandel

Ahgt Arnhem goederenstation post T

Ahhmb Arnhem racc HMB (Hollandsche Metallurgische Bedrijven)

AHHW Hamburg Holstenhofweg (D)

Ahke zie Ahkema

Ahkema Arnhem racc KEMA (Keuring van Elektrotechnische Materialen Arnhem)

Ahkm zie Ahkema

Ahkma Arnhem racc KEMA aansl

Ahknb Arnhem Kronenburg

Ahknz Arnhem racc KNZ (Koninklijke Nederlandsche Zuivelbond)

Ahkw Arnhem racc Kleefse Waard

Ahld zie Ashd

Ahnag Arnhem racc fa. Nagel (landbouwmachines)

AHO Hamburg Unterelbe Seehafen (D)

AHOR Hamburg-Horn (D)

Ahp Arnhem Velperpoort (station, sinds 1856). Tot 1953 heette dit station Velperpoort

AHPA Hamburg Hafens (D)

Ahpr Arnhem Presikhaaf (station, sinds 1969)

Ahptt Arnhem PTT

AHRO Hamburg-Rotenburgsort (D)

Ahrst Arnhem racc Rijnstaal

Ahs Ahaus (D) (Nederlandse verkorting), zie EAHS

Ahsb Arnhem Sonsbeek schakelstation

AHSF Hamburg Haselbrook (D)

Ahsg Arnhem Schuytgraaf

Ahst Arnhemschestraat (stopplaats bij Elst, 1879-1919). Van 1919 tot 1980 is deze verkorting ook gebruikt voor Arnhemschestraat blokpost. Vanaf 1955 werd de naam van de blokpost geschreven als Arnhemsestraat

Aht Arnhem post T

Ahvoss Arnhem racc Vosdijk

Ahwa Arnhem West aansl

Ahz Arnhem Zuid (station, sinds 2005)

AIS Hamburg-Iserbrook (D)

AIZ Itzehoe (D)

Aj Anjum (station van de NFLS, 1913-1935)

AJF Jesteburg (D)

AK Kiel Hbf (D)

AKHG Kiel Hgbf (D)

Akl Arkel (station tussen Leerdam en Gorinchem, sinds 1883)

Akm Akkrum (station tussen Heerenveen en Leeuwarden, sinds 1868)

AKMA Kiel Marinearsenal (D)

AKNH Kiel Nordhafen (D)

AKOH Kiel Ostuferhafen (D)
AKSU Kiel Süd (D)
AKW Kiel West (D)
Al Alphen (station tussen Tilburg en Turnhout, 1867-1934)
AL Lübeck Hbf (D)
ALA Hamburg-Langenhof Betriebsbahnhof (D)
ALAG Hamburg-Langenhof Gbf (D)
Alb Abbekerk-Lambertschaag (station tussen Hoorn en Medemblik, sinds 1887)
Alba zie Lnna
ALBGG Lüneburg Gbf (D)
ALD G Lübeck-Dänischburg Gbf (D)
ALHA Lübeck Hafen (D)
Alm Almere Centrum (van 1985 tot 1987 heette dit station Almere 2, en van 1987 tot 1999 Almere Centraal Station)
Alm1 Almere 1 (later: Almere Buiten West, en daarna: Almere Muziekwijk)
Alm2 Almere 2 (later: Almere CS, en daarna: Almere Centrum)
Alm3 Almere 3 (later: Almere Parkwijk)
Alm4 Almere 4 (later: Almere Buiten)
Alm5 Almere 5 (later: Almere Buiten Oost, en daarna: Almere Oostvaarders)
Almb Almere Buiten (voorh. Almere 4)
Almbo Almere Buiten Oost (voorh. Almere 5)
Almbw Almere Buiten West (voorh. Almere 1)

Almm Almere Muziekwijk (voorh. Almere Buiten West)
Almmo Almere Muziekwijk overloopwissels
Almo Almere Oostvaarders (van 1985 tot 1987 heette dit station Almere 5, en van 1987 tot 2004 Almere Buiten Oost)
Almp Almere Parkwijk (voorh. Almere 3)
Almpt Almere Poort
Alms Almere Strand (ook bekend als halte Muiderzand, 1996-2012, uitsluitend t.b.v. evenementen op het Almeerderstrand), zie Mdz
Almso Almere Stad Oost
Almsw Almere Stad West
Almswo Almere Stad West overloopwissels
ALOF Hamburg-Lokstedt (D)
Alpo zie Almpt
ALR Lübeck Hgbf (D)
Als Alstätte / Alstede (D) (Nederlandse verkorting), zie EATT
Alv Aarlanderveen (station tussen Uithoorn en Alphen a/d Rijn, 1915-1936)
Am America (halte tussen Venlo en Helmond, 1866-1938). Later is deze verkorting gebruikt voor America racc
AM Maschen Rbf (D)
Ama Amersfoort aansl
AMA Maschen Pbf (D)
Ambo zie Almbo
Amf Amersfoort (station, sinds 1889). Tot 1902 heette dit Amersfoort aansluiting. Sinds

2019 heet dit station Amersfoort Centraal
Amfbd Amersfoort Bokkeduinen, zie Bkd
Amfbda Amersfoort Bokkeduinen aansl
Amfbu Amersfoort racc fa. Bunnik (houthandel)
Amfg Amersfoort GE
Amfga Amersfoort GE aansl
Amfgf Amersfoort racc Gasfabriek
Amfgs Amersfoort gemeentelijke stamlijn
Amfh Amersfoort Heuvel (de verkorting Amf Hv is ook gebruikt)
Amf Hv Amersfoort Heuvel (de verkorting Amfh is ook gebruikt)
Amfk Amersfoort Koppel (stopplaats, 1905-1938, ook bekend als Kleine Koppel), zie Kk
Amflok Amersfoort racc Lokhorst
Amfmay Amersfoort racc Maygron
Amfme Amersfoort racc fa. Meursing (beschuit- en koekfabriek)
Amfmol Amersfoort racc Molenaar's Autofabrieken
Amfno Amersfoort racc Noack (vleesconservenfabriek). De verkorting Amfnoa is ook gebruikt
Amfnoa zie Amfno
Amfp zie Amfpon
Amfph Amersfoort racc Phoenix (brouwerij)
Amfpol Amersfoort racc fa. Polak (essencefabriek)
Amfpon Amersfoort racc Pon (auto-importbedrijf)
Amfs Amersfoort

Schothorst (station, sinds 1987)

Amfsal Amersfoort racc fa. Salomons (bouwmaterialen)

Amfst Amersfoort Staat (station aan de Staats-spoorlijn Kesteren-Amersfoort, 1886-1901)

Amfv Amersfoort De Vlasakkers blokpost, zie Vlas

Amfva Amersfoort De Vlasakkers aansl

Amfvat zie Avat

Amfw Amersfoort werkplaats

Amfwph Amersfoort hoofdwerkplaats (revisiebedrijf)

Amfww Amersfoort wagenwerkplaats

Amkhw Amerikahavenweg (Amsterdam Westhaven)

Aml Almelo (station, sinds 1865)

Amla Almelo aansl bedrijvenpark Twente (niet-officiële verkorting), zie Amlbpa

Amlb zie Amlbp

Amlbp Almelo racc bedrijvenpark Noordwest-Twente

Amlbpa Almelo racc bedrijvenpark (Noordwest-Twente) aansl

Amlbta Almelo bedrijvenpark Twente aansl (niet-officiële afkorting), zie Amlbpa

Amldol Almelo racc industrieterrein Dolle-goor

Amles Almelo racc Esso

Amlgas Almelo racc Gasfabriek (de verkorting Amlgf is ook ge-

bruikt)

Amlgf zie Amlgas

Amlrsk Almelo racc RSK (Reimann, Stok & Kersken expeditiebedrijf)

Amltw zie Amlbpa

Amo Almere Oost onderstation

Amp Amersfoort blokpost

Ampo zie Almpt

Amr Alkmaar (station, sinds 1865)

Amrgas Alkmaar racc Gasfabriek

Amrgf zie Amrgas

Amrgl Alkmaar racc Van Gend & Loos

Amrgs Alkmaar gemeentelijke stamlijn

Amri Almelo De Riet (station, sinds 1926).

Tot 1965 werd dit station De Riet genoemd. Deze verkorting is ook gebruikt voor blokpost Almelo De Riet

Amrn Alkmaar Noord (station, sinds 1980)

Amrp Alkmaar St. Pancras

Amrvb Alkmaar racc Verenigde Brandstoffenhandel

Amrz Alkmaar Zuid (nooit geopend station)

Ams Almelo seinhuis

Amst Amstenrade (station bij Brunssum, 1925-1949)

Amsterdam MP Amsterdam Muiderpoort (de officiële verkorting voor dit station is Asdm)

Amt Ammerstol (halte tussen Gouda en Schoonhoven, 1914-1942)

Amu Algemeen Maga-

zijn Utrecht

Amw Aalsmeerderweg (halte tussen Aalsmeer en Haarlem, 1912-1936). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Almere West onderstation. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

AN Neumünster (D)

Ana Anna Paulowna (station tussen Den Helder en Schagen, sinds 1865)

And Anderen (stopplaats tussen Gasselternijveen en Assen, 1905-1934). Deze verkorting is ook gebruikt voor Antwerpen Noorderdokken (B) (Nederlandse verkorting, welke later gewijzigd is in Andd), zie AND

AND Antwerpen Noorderdokken (B)

Andd Antwerpen Noorderdokken (B) (Nederlandse verkorting), zie AND

ANG Neumünster Gbf (D)

ANGOL Antwerpen Angolahaven (B)

ANIB Norderstedt Industriebahn (D)

ANMG Neumünster DB-Grenze (D)

ANN Neustadt (Holstein) Gbf (D)

ANS Ans (B)

ANTB Hamburg-Nettelburg (D)

ANZ Nordholz (D)

ANZA Nordholz Bun-

deswehr (D)

Ao Aalsmeer Oost (halte, 1915-1950). Tot 1930 werd dit Halte Oosteinde genoemd, zie Oe

AOHA Hamburg Oberhafen (D)

AOL A Oldenburg (Holstein) Gbf (D)

AOP Hamburg-Ohlsdorf (D)

Ap Adorp (stopplaats tussen Groningen en Delfzijl, 1884-1938). Deze verkorting is ook gebruikt voor Anna Paulownastraat (station tussen Den Haag HS en Scheveningen, 1886-1915). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetspunten worden gebruikt

Apd Apeldoorn (station, sinds 1876)

Apda Apeldoorn aansl
Apdgel Apeldoorn racc Van Gelder (papierfabriek)

Apdhol Apeldoorn racc Verffabriek Holland

Apdhpg Apeldoorn racc Van Houten, Palm en Van Gelder

Apdi Apeldoorn industrieterrein

Apding Apeldoorn racc Leonard Lang (autoimportbedrijf)

Apdm Apeldoorn De Maten (station, sinds 2006)

Apdo Apeldoorn Osseveld (station, sinds 2006)

Apdptt Apeldoorn PTT

Apdv zie Apdvam

Apdvam Apeldoorn racc VAM (Vuil Afvoer Maatschappij)

Apdvbh Apeldoorn racc Verenigde Brandstoffenhandel

Apdw Apeldoorn West (gepland station)

Apg Appingedam (station tussen Groningen en Delfzijl, sinds 1884)

ApI Ter Apel (station, 1924-1935)

ApIg Ter Apel Rijsgrens (stopplaats, 1924-1926)

APMT-1 Arnold Peter Møller Terminal 1 (containerterminal op Maasvlakte Oost)

APMT-2 APM Terminals Maasvlakte II, zie APM

Apn Alphen a/d Rijn (station, sinds 1878). Tot 1918 werd dit Alphen-Oudshoorn genoemd

Apnir Alphen a/d Rijn racc industrieterrein Rijnhaven

App Appel (stopplaats tussen Nijkerk en Voorthuizen, 1903-1937)

Apr Asperden (halte tussen Boxtel en Wesel, 1893-1949)

Aps Apeldoorn seinhuis (later: Apeldoorn post II)

ARALB Hamburg-Rahlstedt Betriebsbahnhof (D)

Arb Arnebruggen (brugpost tussen Roosendaal en Vlissingen)

ARIS Hamburg-Rissen (D)

Arn Arnemuiden (sta-

tion tussen Middelburg en Goes, sinds 1872)

Arnsb Arnsberg (D) (Nederlandse verkorting), zie EARB

Arp Aadorp (stopplaats tussen Mariënberg en Almelo, 1920-1938). Tot 1931 heette deze stopplaats Woesten, zie Wte

Ars Alkmaar seinhuis (later: Alkmaar post T)

As Amsterdam aansl NHSS (deze verkorting is ook gebruikt voor Amsterdam aansl NHSS Post III)

Asa Amsterdam Amstel (station, sinds 1939). Tot 1952 werd dit Amsterdam Amstelstation genoemd

Asai Amsterdam Amstel industrieterrein

Asaj Amsterdam Aletta Jacobslaan (in 1986 gepland, maar nooit gebouwd station)

Asat Amsterdam Amstel post T

Asau Amsterdam Australiëhavenweg, zie Aslhw

Asb Amsterdam Bijlmer ArenA (station, sinds 1971). Tot 2006 werd dit Amsterdam Bijlmer genoemd

Asbd Amsterdam Bovendok (emplacement)

Asbo Amsterdam Borneokade (oostelijk havengebied)

Asbog Amsterdam Borneokade racc fa. Gerlach (expeditiebedrijf)

Asboh Amsterdam Borneokade racc HAL (Holland-Amerika Lijn)

Asbomi Amsterdam Borneokade racc Militaire Opslagplaats

Asbop Amsterdam Borneokade racc Philips

Asbos Amsterdam Borneokade racc Schenker & Co. (expeditiebedrijf)

Asc Amsterdam containerterminal (westelijk havengebied)

Asd Amsterdam CS

ASD Amsterdam CS (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

Asda zie Asdar

Asdaim Amsterdam racc AIME (Algemene Industriële, Mineraal- en Ertsmaatschappij, in de Westhaven)

Asdar Amsterdam Arena (halte bij speciale gelegenheden, sinds 1996. Deze halte ligt aan de verbindingsoog tussen station Diemen Zuid en station Amsterdam Bijlmer ArenA)

Asdcm Amsterdam Centrale Markt

Asde Amsterdam Erasmusgracht

Asdea zie Aeg

Asdg Amsterdam Geuzenveld (in 1986 gepland, maar nooit gebouwd station. Het had moeten komen bij de Australiëhavenweg)

Asdgi Amsterdam racc Gemeentelijk Industrie-terrein

Asdgl Amsterdam racc Van Gend & Loos

Asdh Amsterdam Hemhaven (westelijk havengebied, vanaf 1890).

Sinds 2008 wordt deze verkorting ook gebruikt voor halte Amsterdam Holendrecht, zie Ashd. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Asdhk Amsterdam racc Handelskade

Asdhol Amsterdam racc Hollandia Schroot

Asdi Amsterdam industrie-terrein Cruquiusweg

Asdk Amsterdam knooppunt

Asdkp zie Asdk

Asdl Amsterdam Lelylaan (station, sinds 1986)

Asdm Amsterdam Muiderpoort (station, sinds 1896)

Asdma Amsterdam Muiderpoort aansl

Asdme Amsterdam Middeneiland

Asdmvb middenvoetbrug Amsterdam CS

Asdmw Amsterdam Muiderpoort Westzijde

Asdnh Amsterdam Neptunushaven (westelijk havengebied)

Asdo Amsterdam Oost onderstation

Asdoe Amsterdam Oostelijk Eiland

Asdok Amsterdam racc Orenstein & Koppel (fabriek van spoorwegmaterieel)

Asdoz Amsterdam CS Oostzijde

Asdptt Amsterdam PTT

Asdptta Amsterdam PTT aansl (niet-officiële

verkorting), zie Asppta
Asdr Amsterdam Sloterdijk Noord Radarweg (ook bekend als Amsterdam Radarweg)

Asdt Amsterdam Transformatorweg

Asdta Amsterdam Transformatorweg aansl

Asdv Amsterdam De Vluchtlaan (station, 1986-2000)

Asdw Amsterdam West onderstation

Asdwe Amsterdam Westelijk Eiland

Asdwgf Amsterdam racc Westergasfabriek

Asdwpl Amsterdam aansl Lijnwerkplaats

Asdws Amsterdam racc Werkspoor

Asdwz Amsterdam CS Westzijde

Asdz Amsterdam Zuid (van 1985 tot 2006 heette dit station Amsterdam Zuid WTC)

Asg Amsterdam goederenstation

Asgo Amsterdam goederenstation Oost

Asgw Amsterdam goederenstation West

Ash Amsterdam Haarlemmermeer (station, 1915-1950). Tot 1933 heette dit station Amsterdam Willemspark

Ashd Amsterdam Holendrecht (station, sinds 2008)

Asho Amsterdam Sloterdijk Noord Hornweg

Ashs Amsterdam Haarlemmermeer seinhuis

Ashvdp Amsterdam Haarlemmermeer racc

Vereenigde Delfstoffen en Petroleum Maat-

schappij

Asl Assel (halte bij Zutphen, 1876-1944). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Assel schakelstation

Aslhei zie Aslhm

Aslhm Assel racc Nederlandsche Heidemaatschappij

Aslhw Australiëhavenweg (bij Amsterdam), zie Asau

Asm Aalsmeer (station, 1912-1950)

Asmcta Aalsmeer racc Coöperatieve Tuinbouw Aankoopvereniging

Asmi Amsterdam Minervalaan onderstation

Asn Assen (station, sinds 1870)

Asncz Assen racc NCZ/NNC (Nationale Coöperatieve Zuivelverkoopcentrale / Noord-Nederlandsche Eier-Centrale)

Asndtv Assen racc Coöperatieve Drentse Telersvereniging

Asnes Assen racc Esso

Asni Assen industrie-terrein

Asnn Assen Noord (gepland, maar nooit gebouwd station)

Asnptt Assen PTT

Asnwi Assen racc Wilco (conservenfabriek)

Asp Amsterdam Weesperpoort (station, 1843-1939)

Asptta Amsterdam PTT aansl (de niet-officiële verkorting Asdptta is ook gebruikt)

Asr Amsterdam Riekerpolder

Asra Amsterdam Riekerpolder aansl

Asro Amsterdam Röellstraat

Ass Amsterdam Sloterdijk (van 1956 tot 1983 heette dit station Amsterdam Sloterdijk Zuid, en van 1983 tot 1985 Amsterdam Sloterdijk Noord)

Assh Amsterdam Sloterdijk Hemboog (ook wel Hembooghalte genoemd)

Assn Amsterdam Sloterdijk Noord, zie Ass

Assp Amsterdam Science Park (station tussen Amsterdam Muiderpoort en Diemen, sinds 2009)

Assv Amsterdam Sneevlietweg

Assz Amsterdam Sloterdijk Zuid, zie Ass

Astta Transit Terminal Amsterdam (racc in de Westhaven)

Asv Amstelveen (station, 1915-1950)

Asw Amsterdamsche Straatweg (stopplaats bij Blauwkapel, 1895-1923, zie Adw). Later is deze verkorting ook gebruikt voor stopplaats

Amsterdamscheweg (tussen Amstelveen en Amsterdam Koenenkade, 1925-1950; tot 1933 werd deze stopplaats

Amstelveenscheweg genoemd). Tevens is deze verkorting gebruikt voor station Amsterdam Willemspark (1915-1933, daarna station Amsterdam Haarlemmermeer geheten). Het is overi-

gens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Aswd Amsterdam Westerdoksdijk (emplacement)

Aswdgl Amsterdam Westerdoksdijk racc Van Gend & Loos

Aswdse Amsterdam Westerdoksdijk racc SEGMIJ (Nederlandse Silo-, Elevator- en Graanfactor Maatschappij)

Aswp zie Aswpl

Aswpl Amsterdam lijnwerkplaats Zaanstraat (de verkortingen Asdwpl en Zst worden ook gebruikt)

Aswpla Amsterdam lijnwerkplaats aansl

Aswplm Amsterdam lijnwerkplaats Midden

Aswpln Amsterdam lijnwerkplaats Noord

Aswplz Amsterdam lijnwerkplaats Zuid

Aszo Amsterdam Zuid-Oost

At Acht (station tussen Eindhoven en Breda, 1895-1935)

Ath Athus (B) (Nederlandse verkorting), zie MH

Atl Acht losplaats

Atn Aalten (station tussen Winterswijk en Varsseveld, sinds 1885)

Atnclv Aalten racc Coöperatieve Landbouw Vereniging

Atsf Acht racc Steenfabriek

ATST Tostedt (D)

Atw Antwerpen Centraal (B) (Nederlandse verkorting), zie FN

Atwa Antwerpen Angolahaven (B) (Nederlandse verkorting), zie ANGOL

Atwd Werkplaats Antwerpen Dam (B) (Nederlandse verkorting), zie FNNDM

Atwn Antwerpen Noord (B) (Nederlandse verkorting), zie FNND

Atwo Antwerpen-Oorderen (B) (Nederlandse verkorting), vanaf 1927 Antwerpen Noord genoemd, zie FNND

Atwsp Antwerpen Schijnpoort (B) (Nederlandse verkorting), zie FNZG

Augsb Augsburg Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie MA

Avat Amersfoort Vathorst (station, sinds 2006)

Ave Aversch (bij Ahaus) (D) (Nederlandse verkorting)

Avh Avenhorn (station tussen Zaandam en Enkhuizen, 1884-1940). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Avenhorn schakelstation

Avi Afvalverwerkingsinrichting (racc in Westelijk Havengebied Amsterdam)

Avz Venhuizen post aansl

Aw Aachen West (D) (Nederlandse verkorting), zie KAW

Awd Aartswoud (station tussen Schagen en Wognum-Nibbixwoud,

1898-1930)

Awg Aachen Westgrens (D) (Nederlandse verkorting), zie KAWG, KXAW

Awgm Amsterdam Watergraafsmeer Halte

AWHO Hamburg-Waltershof (D)

Awhv Amsterdam Westhaven

Awhva Amsterdam Westhaven aansl

Awhvw Amsterdam Westhaven West

Awl Aalst-Waalre (station tussen Valkenswaard en Eindhoven, 1866-1945)

AWLB Hamburg-Wilhelmsburg (D)

Ax Axel (station tussen Terneuzen en Mechelen, 1871-1951)

Axa Axel aansl

Axaacz Axel aansl racc ACZC (Association Coopérative Zélandaise de Carbonisation)

Axaazo Axel aansl racc Azotefabriek (stikstoffabriek van de Compagnie Néerlandaise de l'Azote)

Axacf Axel aansl racc Cokesfabriek

Axavl Axelse Vlakte

AXFW Flensburg Grenze (D)

Az Rotterdam aansl ZHES

B**B** België**B** Regionalbereich Berlin (D)**Bab** Bergambacht (station tussen Gouda en Schoonhoven, 1914-1942). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Beverwijk aansl Beijnes (1950-1963). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt**Bah** Sliedrecht Baanhoek (station, 1885-1938). In 2011 werd een nieuwe halte Sliedrecht Baanhoek geopend, deze ligt ongeveer 100 meter verderop, zie Sdtb**BAHG** Berlin Anhalter Gbf (D)**Balenw** Balen-Wezel (B) (Nederlandse verkorting), zie GBA**Ban** Bannink (stopplaats tussen Deventer en Almelo, 1888-1932). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Bannink blokpost**Band** Bandijk (voormalig tijdelijk eindstation aan de oostzijde van de in de Tweede Wereldoorlog vernielde IJsselbrug bij Deventer, van augustus tot november 1945)**Bar** Baarle-Nassau (Dorp) (station, 1867-1934)**BASF** Antwerpen racc BASF (B)**Bbd** Bobeldijk-Berkhout (stopplaats tussen Heerhugowaard en Hoorn, 1898-1940)**Bberge** Blankenberge (B) (Nederlandse verkorting), zie FBK**Bbg** Beekbergen (station tussen Dieren en Apeldoorn, 1887-1950)**Bbga** Beekbergen racc Kalkzandsteenfabriek Alba**Bbghei** Beekbergen racc Nederlandsche Heidemaatschappij**BBIK** Biesdorfer Kreuz (D)**BBKB** Berlin-Blankenburg (D)**Bbr** Babberich (halte tussen Zevenaar en Elten, 1897-1932). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Babberich schakelstation**Bbrk** zie Vgz**Bbw** Boksbergerweg (stopplaats te Deventer, 1891-1919)**Bc** Berchem (stopplaats tussen Oss en Ravenstein, 1881-1938). Later werd de plaatsnaam gespeld als Berghem, zie Bg**Bch** Bocholtz (halte tussen Maastricht en Aken, 1890-1944)**BCHB** Berlin-Charlottenburg (D)**Bcl** Borculo (station tussen Ruurlo en Haaksbergen, 1884-1937)**Bclv** Borculo racc Coöperatieve Landbouw Vereeniging**BCS** Cottbus Hbf (D)**Bcz** zie Bch**Bd** Breda (station, sinds 1855)**Bda** Breda aansl**Bdaku** Breda racc AKU/CSM**Bdb** Brandenborch (stopplaats tussen Zutphen en Winterswijk, 1878-1930)**Bdbkc** Breda racc Bredasche Kolen Centrale**Bdbph** Breda racc BPH (Benzine en Petroleum Handel Maatschappij)**Bdc** Breda racc industrieterrein De Crogten (de verkorting Bdi is ook gebruikt)**Bdchv** Breda racc Coöperatieve Handelsvereniging**Bdcsm** Breda racc CSM (Centrale Suiker Maatschappij)**Bddh** Breda racc De Drie Hoefijzers (bierbrouwerij)**Bddor** Breda racc Dörst**Bde** Bunde (station tussen Maastricht en Sittard, sinds 1865)**Bdes** Breda racc Esso**Bdetna** Breda racc ETNA/NCB**Bdg** Bodegraven (station tussen Woerden en Alphen a/d Rijn, sinds 1878)**Bdh** Breda Haagse Beemden (later: Breda-Prinsenbeek), zie Bdpb**Bdhe** Breda racc Hero (conservenfabriek)**Bdhs** Breda racc Hispano-Suiza (wapenfabriek). De verkorting Bdwf is ook gebruikt, zie aldaar**Bdi** Breda racc indus-

trierterrein De Crogten (de verkorting Bdc is ook gebruikt)

Bdkw Breda racc Kwata (cacao- en chocoladefabriek)

Bdl Budel (station tussen Weert en Roermond, 1879-1953)

Bdla Budel aansl

Bdlg Budel grens

Bdlkzm Budel racc Kempensche Zinkmaatschappij (vanaf 1973 Budelco geheten)

Bdlleg Budel racc legerplaats

Bdloda Breda racc Loda

Bdm Bedum (station tussen Groningen en Delfzijl, sinds 1884)

Bdmd Bedum racc DOMO (zuivelfabriek van de Drentse Ondermelk Organisatie)

Bdmsf Bedum racc Steenfabriek

Bdo Breda Oost (gepland station in het kader van BrabantStad-Spoor, zie BSS)

Bdp Blijdorp schakelstation (in Rotterdam)

Bdpcb Breda-Prinsenbeek (station, sinds 1988)

Bdskf Breda racc SKF (kogellagerfabriek, Svenska Kullagerfabriken)

Bdsph Breda Speelhuislaan (goederenspoor naar industrieterrein De Crogten)

Bdst Breda racc fa. Stokvis

Bdt Bredevoort (station tussen Winterswijk en Zevenaar, 1899-1934)

Bdv Barneveld-Voorthuizen, zie Bnv

Bdva zie Bnva

Bdvbh Breda racc VBH (Verenigde Brandstofhandelaren)

Bdvcs Breda racc Verenigde Coöperatieve Suikerfabrieken

Bdvl Barneveld-Voorthuizen losplaats

Bdwf Breda racc Wapenfabriek, zie Bdhs

Bdwg Bloemendaal-scheweg (stopplaats bij Amersfoort, 1902-1905)

Bdwl Boudewijnlaan schakelstation (tussen Dronten en Kampen)

Be Beerse (stopplaats tussen Ommen en Mariënberg, 1905-1932)

Bed Bosch en Duin (halte tussen Bilthoven en Zeist, 1907-1941)

Bee Beek (stopplaats bij Breda, 1866-1938)

Bek Berkel (station tussen Rotterdam en Pijnacker, 1908-1965). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Berkel

blokpost en Berkel schakelstation

Beks Berkel racc Sideron (ijzerhandel)

BELBA Antwerpen Belgische Basis (B)

Ben Bennebroekerweg (stopplaats bij Hoofdorp, 1912-1932)

Benk Bennekom (halte bij Wageningen, 1882-1937)

Ber Berkum (stopplaats tussen Meppel en Zwolle, 1867-1923). Deze verkorting is ook gebruikt voor de spoorbrug over de Vecht bij Ber-

kum

Berch Antwerpen-Berchem (B) (Nederlandse verkorting), zie FCV

BERDR Antwerpen Berendrecht (B)

Berend Antwerpen Berendrecht (B) (Nederlandse verkorting), zie BERDR

Berhbf Berlin Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie BL

Berhf Berlin Ostbahnhof (D) (Nederlandse verkorting), zie BHF

Bes Beers (stopplaats tussen Leeuwarden en Mantgum, 1883-1938)

Bet Best (station tussen Breda en Eindhoven, 1866-1938, heropend in 1940). Deze verkorting wordt ook gebruikt voor Best over-

loopwissels

Betdoc Best racc Defensie Olie Centrale

Beth Best Halte

Betr zie Btw

Beu Beuningen (halte tussen Oldenzaal en Denekamp, 1903-1936)

Bez Beltrum-Zieuwent (stopplaats tussen Zutphen en Winterswijk, 1892-1933)

Bf Baflo (station tussen Sauwerd en Roodeschool, sinds 1893)

Bfd Belfeld (halte tussen Tegelen en Reuver, 1889-1940)

Bfdglo Belfeld racc ijzergieterij De Globe

BFG Frankfurt/Oder Rbf (D)

BFP Frankfurt/Oder Pbf (D)

BFPQ Frankfurt/Oder

Bedienstandort (D)
Bfpz Baflo racc PZVB (Pootgoed en Zaaizaad Verkoopbureau)
BFRG Frankfurt/Oder-Rosengarten Gbf (D)
BFW Finsterwalde (D)
Bg Bergen (station aan NS-tramweg Alkmaar-Bergen aan Zee, 1905-1955). Deze verkorting is ook gebruikt voor Berghem (stopplaats tussen Oss en Ravenstein, 1881-1938). Vanaf 1957 is deze verkorting ook gebruikt voor Berghem onderstation. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt
Bga Beugen aansl (tussen Arnhem en Venlo)
BGD Berlin-Grunewald (D)
Bgf 's-Hertogenbosch racc Bossche Gasfabriek. Deze verkorting is ook gebruikt voor Bossche Gasfabriek blokpost
Bgk kruispunt Beugen Hoog (tussen Nijmegen en Venlo)
Bgl Berghem losplaats (1907-1938)
Bgm Beetgum (station tussen Leeuwarden en Berlikum, 1899-1939, en losplaats van 1899 tot 1957). Deze verkorting is ook gebruikt voor Buggenum (stopplaats bij Roermond, 1900-1942). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen

later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt
Bgmbr Maasbrug bij Buggenum
Bgmm Beetgumermolen (station, 1899-1957)
Bgn Bergen op Zoom (station, sinds 1863)
Bgnas Bergen op Zoom racc fa. Asselbergs (ijzergieterij)
Bgnes Bergen op Zoom racc Esso
Bnggst Bergen op Zoom gemeentelijke stamlijn Theodorus-haven
Bgnilm Bergen op Zoom racc industrieterrein De Lage Meren
Bgnphm Bergen op Zoom racc Philip Morris
Bgns Bergen op Zoom aansl stamlijn
Bgnsf Bergen op Zoom racc Spiritusfabriek
Bgnwp Bergen op Zoom racc werkplaats fa. Jansen
Bgr Beugen-Rijkevoort (stopplaats tussen Nijmegen en Venlo, 1883-1933)
BGRA Graustein (D)
BGSBT Teltow Gbf (D)
Bgu Bergum (station tussen Drachten en Veenwouden, 1881-1947)
Bgw Burgerweg (stopplaats tussen Schagen en Warmenhuizen, 1913-1933)
Bgz Bergen aan Zee (station, 1909-1955)
BGZB Berlin Görlitzer Gbf (D)
Bh Bad Bentheim (D)

(Nederlandse verkorting), zie HBTH
Bha Maastricht Beatrixhaven aansl
Bhd zie Bhdv
Bhdv Boven Hardinxveld (stopplaats tussen Gorinchem en Hardinxveld-Giessendam, 1885-1934, heropend in 2012 als halte). De verkorting Bhd is ook gebruikt. Van 1885 tot 1927 heette de stopplaats Buldersteeg, zie Bul
BHF Berlin Ostbahnhof (D)
Bhg Bad Bentheim grens (D) (Nederlandse verkorting), zie HXB
BHG Horka Gbf (D)
Bhl Bad Bentheim locomotiefdepot (D) (Nederlandse verkorting)
Bhn Bad Bentheim Nord (D) (Nederlandse verkorting), zie HBTN
BHND Hennigsdorf (D)
Bhv Bilthoven (station, sinds 1863). Tot 1918 werd dit station De Bilt genoemd
Bhvg zie Bvhc
Bhvh Bilthoven racc Magazijn Heybroek
Bhvs Bilthoven seinhuis
Bhvw Bilthoven West (nooit geopend station)
Bhw Bentheimerweg (stopplaats tussen Oldenzaal en Denekamp, 1903-1936)
BHW Hoyerswerda (D)
BHWZ Hoyerswerda Betonwerk (D)
Bhz Berghuizen (stopplaats tussen Epe en Hattermerbroek, 1887-1938)

Bijw Beijerscheweg (halte tussen Gouda en Schoonhoven, 1914-1942)

Bik Berlikum (Friesland) (station, 1899-1966)

Bikcf Berlikum racc Condensfabriek LIJEMPF (Leeuwarder IJs- en Melk-Producten Fabriek)

BJUEG Jüterbog Gbf (D)

Bk Beek-Elsloo (station tussen Maastricht en Sittard, sinds 1865)

Bkb Zoutindustrie-Bad Boekelo (stopplaats, 1918-1937). Tot 1935 heette deze stopplaats Zoutindustrie, zie Zi

Bkd Beukelsdijk (stopplaats bij Rotterdam, 1899-1953). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Beukelsdijk schakelstation (bij Rotterdam). Voorts is deze verkorting gebruikt voor Boekend blokpost (tussen Blerick en Horst-Sevenum). Tevens is deze verkorting gebruikt voor opstel terrein Amersfoort Bokkeduinen, zie Amfbd. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Bkda Amersfoort Bokkeduinen aansl

Bkdn zie Amfbd

Bkdp Beukelsdorp onderstation (samentrekking van de namen Beukelsdijk en Blijdorp,

twee Rotterdamse locaties van schakelstations)

Bke Berkel-Enschot (station, 1881-1938).

Deze verkorting is ook gebruikt voor Beek racc staatsmijn Emma (1911-1973). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Bkf Bovenkarspel Flora (station, 1885-1941, heropend sinds 1976).

Tot 1941 heette dit station Broekerhaven, zie Brkh. Van 1941 tot 1977 heette dit station Floraweg, zie Frw. Sinds 1977 heet het Bovenkarspel Flora

Bkg Bovenkarspel-Grootebroek (station, sinds 1885)

Bkgv Bovenkarspel-Grootebroek racc Veiling

Bkh Den Haag Binckhorst (geplande halte, ook wel Halte Binckhorst genoemd, tussen Den Haag en Voorburg)

Bkhs Den Haag Binckhorst racc Siemens

Bkl Breukelen (station, sinds 1843)

Bkla Breukelen aansl

Bklo Beek-Elsloo racc fa. Lommaert (ijzerhandel)

Bklp Beek-Elsloo losplaats

Bkm Baexem-Heijthuisen (halte tussen Weert en Roermond, 1879-1938)

Bko Boekelo (station,

1884-1937)

Bkosb Boekelo racc Stoomblekerij

Bkp Blauwkapel (stopplaats bij Utrecht, 1895-1928). Deze verkorting is ook gebruikt voor Buunderkamp (stopplaats bij Ede, 1911-1938). Tegenwoordig wordt deze verkorting gebruikt voor Blauwkapel (hele gebied). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Bkr Blokker (halte tussen Zaandam en Enkhuizen, 1885-1938). Later is deze verkorting

ook gebruikt voor blokpost Blokker en voor Blokker schakelstation

Bks Breukelen seinhuis

Bksm Beek-Elsloo racc Staatsmijnen

Bkv Beek-Elsloo racc Veiling

Bkw Berkel Westpolder (halte van Randstad-Rail, sinds 2009)

Bkz Blokzijl (station, 1914-1934)

BI Beilen (station, sinds 1870)

BL Berlin Hbf (D)

Blbf Blauwkapel racc Beenzwartfabriek

Bld Blokland (halte tussen Uithoorn en Alphen aan den Rijn, 1915-

1917. Vanaf 1917 heette deze halte De Hoef, zie Hf). Deze verkorting is ook gebruikt voor

Baarland (station tussen Borsele en Hoedekens-

kerke, 1927-1934). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

BLD Luckenwalde (D)

BLD G Luckenwalde Gbf (D)

BlDo Beilen racc DOMO (zuivelfabriek van de Drentse Ondermelk Organisatie)

Bleizo Lansingerland-Zoetermeer (de verkorting is afgeleid van de voormalige werknaam Bleiswijk-Zoetermeer oftewel BleiZo, die gebruikt is tijdens de bouw van dit station), zie Llzm

BleiZo werknaam voor het geplande station Lansingerland-Zoetermeer (op de grens van Bleiswijk en Zoetermeer). Sinds 2018 is het station geopend, onder de naam Lansingerland-Zoetermeer, zie Llzm

BLF Ludwigsfelde (D)

Blg Blauwkapel racc Gasfabriek (bijgenaamd "Gasspoortje")

Blh Bethlehem (stopplaats tussen Oldenzaal en Losser, 1903-1936)

Blhs Blauwkapel HSM (halte tussen Utrecht en Hollandsche Rading, 1885-1910)

Blij Blija (stopplaats tussen Leeuwarden en Anjum, 1901-1940)

Blik Hoorn post T

BII Bloemendaal (station tussen Haarlem en Uitgeest, sinds 1900)

Blm Berlicum (N.B.)

(station, 1883-1933)

Bln Blauwkapel Noord

Blna Blauwkapel Noord aansl

Blo Blauwkapel Oost

Bloa Blauwkapel Oost aansl

Blp 3B Blokpost 3B (tussen Schiedam en Vlaardingen)

Blp 9B Blokpost 9B (tussen Vlaardingen en Maassluis)

Blp 11 Blokpost 11 (tussen Deventer en Rijssen, bij km 22.7)

Blp 17B Blokpost 17B (tussen Hoek van Holland en Maassluis)

Blp 54 Blokpost 54 (tussen Breda en Gilze-Rijen, bij km 2.7)

Blp 55 Blokpost 55 (tussen Rotterdam Zuid goederenstation en Rotterdam CS, bij km 45.3)

Blp 58 Blokpost 58 (tussen Tilburg en Boxtel, bij km 25.9)

Blp 75 Blokpost 75 (tussen Weert en Baexem-Heijthuijsen, bij km 67.6)

Blp 78 Blokpost 78 (tussen Weert en Maarheeze)

Blpbnk blokpost Bunnik, zie Bnklp

Blp OH Blokpost Orthen (tussen Zaltbommel en 's-Hertogenbosch)

Blp VAM Blokpost VAM-Terrein aansl (tussen Hoogeveen en Assen)

Blp Z Blokpost Z (tussen Zaandam en de Hembrug, bij km 72.8)

Blt Bocholt (D) (Nederlandse verkorting), zie

EBCH

Blv Bieleveldslaan (stopplaats tussen Groningen en Weiwerd, 1929-1941)

Blw Blauwkapel West (in het Bedieningsvoorschrift uit 1962 wordt de verkorting Blw gebruikt voor Blauwkapel CVL-post)

Blwa Blauwkapel West aansl

Blz Blauwkapel Zuid

Blza Blauwkapel Zuid aansl

Bm Naarden-Bussum (sinds 1958 wordt de verkorting Ndb gebruikt)

BMAF Berlin-Marienfelde Gbf (D)

Bmbr Beneden Merwedeburg bij Sliedrecht (Baanhoekbrug)

Bmn Brummen (station tussen Zutphen en Diepen, sinds 1865)

Bmr Boxmeer (station tussen Venray en Cuijk, sinds 1883)

Bmrh Boxmeer racc fa. Hendrixx (koel- en vrieshuizen)

Bn Borne (station tussen Almelo en Hengelo, sinds 1865)

Bnbb Borne racc Boerenbond

Bnc Barneveld Centrum (voorh. Barneveld Dorp), zie Bnd

Bnd Barneveld Dorp (station tussen Barneveld-Voorthuizen en Lunteren, 1902-1944, heropend in 1951). Sinds 1981 heet dit station Barneveld Centrum, zie Bnc

Bndeva Barneveld

Dorp racc Eieren Verkoop Associatie

Bndfh Barneveld Dorp racc Utrechtsche Fourage Handel

Bndhh Barneveld Dorp racc Houthandel (voorh. fa. De Boer)

Bndhv Barneveld Dorp racc Coöperatieve Landbouwersbank/Handelsvereniging Barneveld en Omstreken

Bndll Barneveld Dorp locloods

Bng Baarle-Nassau grens (station, 1906-1934, goederenvervoer tot 1973). De Belgische naam voor dit station was Weelde-Staat

Bngs Baarle-Nassau grens seinhuis

Bnk Bunnik (halte tussen Utrecht en Driebergen-Zeist, 1884-1938; heropend in 1972 als station, ongeveer 1 km ten westen van de locatie van de oorspronkelijke halte)

Bnkblp Bunnik blokpost, zie Blpbnk

Bnkg Bunnik GE

Bnko Bunnik Oost

Bnn Buinen (station tussen Zwolle en Stadskanaal, 1905-1964).

Sinds 1938 wordt deze verkorting ook gebruikt voor station Barneveld Noord. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

BNO Berlin Nordost (D)

Bns Benningbroek-Sij-

bekarspel (station tussen Hoorn en Medemblik, 1887-1941)

Bnts Borne racc Textielabriek Spanjaard

Bnv Barneveld-Voorthuizen (station, 1876-1938, goederenvervoer tot 1973). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Barneveld-Voorthuizen onderstation

Bnva Barneveld aansl

Bnvk stopplaats Barneveld Kruispunt (1903-1937)

Bnvl Barneveld losplaats

Bnz Barneveld Zuid (station, sinds 2015)

Bo Barlo (D) (Nederlandse verkorting) (station tussen Winterswijk en Bocholt, 1880-1938)

Bobr brug over de Boorn bij Akkrum

Bol Broek op Langedijk, brug over het Kanaal Alkmaar-Kolhorn, bijgenaamd de "Bol brug" (deze verkorting is ook gebruikt voor brugpost Broek op Langedijk, bijgenaamd "Brugpost Bol")

Bolcf Broek op Langedijk racc Chipsfabriek (Smiths), zie ook Bolsm

Bolsm Broek op Langedijk racc Smiths (chipsfabriek), zie ook Bolcf

Bon Born (goederenemplacement bij Roermond, sinds 1931)

Bonfh Born Francisushaven

Bonoh Born Overlaadhaven

Bonsm Born racc

Staatsmijnen

Bor Borken (D) (Nederlandse verkorting), zie EBK

Bot Botlek (deze verkorting is ook gebruikt voor de Botlekbrug, zie Botbr)

Botbh Botlek Brittan- niëhaven

Botbph Botlek racc Benzine en Petroleum Handelmaatschappij

Botbr Botlekbrug (deze verkorting is ook gebruikt voor brugpost Botlekbrug)

Botdow Botlek racc Dow Chemicals

Botesr zie Botess

Botess Botlek racc Esso raffinaderij

Botl zie Bott

Botlh Botlek Sint Laurenshaven

Boto Botlektunnel Oost

Bott Botlektunnel

Botth Botlek racc Theemshaven

Bottha Botlek Theemshaven aansl

Bottw Botlek Tankweg

Botw Botlektunnel West

Bp Buitenpost (station tussen Groningen en Leeuwarden, sinds 1866)

BPD Potsdam Hbf (D)

Bpm Schoonebeek aansl NAM (voorh. Bataafsche Petroleummaatschappij)

BPOG Berlin Potsdamer Gbf (D)

Bpv Buitenpost racc Veiling

BR Betuweroute (de verkorting Btw wordt ook gebruikt)

Br Blerick (station, sinds 1866). Tot 1923 was de schrijfwijze Blerik

Br Betuweroute (afkorting in gebruik bij de DB)

Bra Betuweroute aansluiting (afkorting in gebruik bij de DB)

BrabR Brabantroute

Brauns Braunschweig Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie HBS

Brb Baarn Buurtstation (tussen Soestdijk en Baarn, 1898-1948)

Brcup Betuweroute containeruitwisselpunt Valburg

Brd Barendrecht (station, sinds 1872)

Brda Barendrecht aansl

Brdct Barendrecht racc Coöperatieve Tuinbouwvereniging

Brdl brug over Het Deel (bij Leeuwarden)

Brdv Barendrecht Vork

Brdva Barendrecht Vork aansl

Brdvno Betuweroute Duiven overloopwissels

Brdvo zie Brdvno

Brech Betuweroute Echteld

Brect Blerick racc ECT

Brem Bremen Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie HB

Bres Blerick racc Esso

Brgndo Betuweroute Giessendam overloopwissels

Brgro Betuweroute Gorinchem overloopwissels

Brh Broekheurne (station bij Enschede aansl, 1903-1939)

Brk Broek op Langedijk (station, 1907-1926)

Brkh Broekerhaven (station bij Bovenkarspel-Grootebroek, 1885-1941, heropend sinds 1976). Tot 1941 heette dit station Broekerhaven, en van 1941 tot 1977 Floraweg, zie Frw. Sinds 1977 heet dit station Bovenkarspel Flora, zie Bkf

Brkhv Broekerhaven racc (bij Bovenkarspel-Grootebroek)

Brl Borsele (station, 1927-1934)

Brlid Borselsche Dijk (stopplaats, 1927-1934)

Brls Borsele Steiger (halte, 1927-1934)

Brmet Betuweroute Meteren (de schrijfwijze BRMet wordt ook gebruikt)

Brn Baarn (station, sinds 1874)

Brna Baarn aansl

Brnp Baarn blokpost

Brnphi Baarn racc Philips

Bro Broekerhaven racc (bij Bovenkarspel-Grootebroek) (niet-officiële afkorting), zie Brkhv

Bro Betuweroute overloopwissels (afkorting in gebruik bij de DB)

Bropro Betuweroute Opheusden overloopwissels

Brp Markbrug brugpost Markbrug (tussen Lage Zwaluwe en Roosendaal)

Brppd Betuweroute Papendrecht

Brr De Boerhaar (stopplaats tussen Wijhe en

Olst, 1891-1918)

Brs Blerick seinhuis

Brst Blerick steunpunt Dienst van Exploitatie

Brt Biert (station tussen Spijkenisse en Hellevoetsluis, 1905-1966).

Deze verkorting is ook gebruikt voor 't Buurtje (stopplaats tussen Hoorn en Bovenkarspel-Grootebroek, 1913-1935).

Deze verkorting is daarnaast nog gebruikt voor een andere stopplaats die 't Buurtje

heette (tussen Warmenhuizen en Schagerbrug, 1913-1933).

Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande

verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Bru Brucht (stopplaats tussen Mariënberg en Hardenberg, 1905-1926)

Brun Brunssum (emplacement van de Staatsmijnen, 1910-1974).

Deze verkorting is ook gebruikt voor station Brunssum (1924-1949) van de Limburgsche Tramweg Maatschappij

Brusc Brussel Centraal (B) (Nederlandse verkorting), zie FBCL

Brusn Brussel Noord (B) (Nederlandse verkorting), zie FBN

Brusz Brussel Zuid (B) (Nederlandse verkorting), zie FBMZ

Brv Bareveld (halte tussen Stadskanaal en Zuidbroek, 1910-1953)

Brvalo Betuweroute Valburg Oost (de schrijfwijze BRValo wordt ook gebruikt). Tevens wordt de verkorting Valo gebruikt

Brvalw Betuweroute Valburg West (de verkorting Valw wordt ook gebruikt)

Brw Baalder-Radewijk (stopplaats tussen Zwolle en Stadskanaal, 1905-1932). Vanaf 1920 werd deze verkorting ook gebruikt voor BleRick werkplaats. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Brwpl zie Brw

Brz Breezand (stopplaats bij Anna Paulowna, 1914-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Breezand schakelstation

Bs Bijsteren (stopplaats tussen Nijkerk en Putten, 1863-1930). Vanaf 1938 is deze verkorting ook gebruikt voor Broeksteeg (schakelstation tussen Culemborg en Geldermalsen). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

BSAH Sachsenhausen (D)

BSCA Schlieben Bundeswehr (D)

Bsch Borkel en Schaft (stopplaats tussen Has-

selt en Eindhoven, 1921-1939)

Bsd Beesd (station tussen Geldermalsen en Leerdam, sinds 1883)

Bsg Bijsterweg (halte bij Goes, 1927-1934)

Bsh Barsingerhorn (halte tussen Schagen en Wognum-Nibbixwoud, 1898-1930)

Bsk Boskoop (station tussen Gouda en Alphen a/d Rijn, sinds 1934)

Bskmu Boskoop racc fa. Mulder (fabriek van rollend materieel)

Bsks Boskoop Snijdelwijk (halte tussen Gouda en Alphen a/d Rijn, sinds 2017)

Bsl zie Brl

Bsm Bussum schakelstation

Bsmz Bussum Zuid (halte, sinds 1966)

Bsn Boshoven onderstation

BSPG Berlin-Spandau Gbf (D)

Bst Besoijensche Steeg (stopplaats tussen Lage Zwaluwe en 's-Hertogenbosch, 1886-1930)

BSTZ Berlin-Steglitz Gbf (D)

Bsw Bosscheweg (halte bij Goes, 1927-1947)

Bt Bata (stopplaats tussen Best en Acht, 1941-1971). Deze stopplaats werd ook Batadorp genoemd

Bta zie Amlbta

Btd Boterdiep (tussen Groningen en Delfzijl)

BTFR Berlin-Tempelhof Rbf (D)

Btg Beltenweg (stopplaats tussen Wijhe en Olst, 1891-1918). De verkorting Bw is ook gebruikt

Bth Bathmen (station tussen Deventer en Almelo, 1888-1947). Later is deze verkorting ook gebruikt voor blokpost Bathmen en voor Bathmen onderstation

Btk Buitenkaag onderstation (bij Warmond)

Btl Boxtel (station, sinds 1865)

Btlec Boxtel racc Export Centrale

Btlor Boxtel racc Organon (chemische fabriek)

Btm Bergentheim (station tussen Zwolle en Emmen, 1905-1975)

Btn Birten (D) (Nederlandse verkorting) (station tussen Boxtel en Wesel, 1884-1960)

Bts Britsum (stopplaats tussen Leeuwarden en Stiens, 1901-1940)

Btt Boxtel post T. Deze verkorting is ook gebruikt voor Botlek Tank Terminal. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Btw Betuweroute (hele gebied). De verkorting BR wordt ook gebruikt

BTWG Berlin-Treptow Gbf (D)

Bu zie Brt

Bug kruispunt Beugen Laag (tussen Boxtel en Wesel)

Bul Buldersteeg (stop-

plaats tussen Gorinchem en Hardinxveld-Giessendam, 1885-1927). Vanaf 1927 heette deze stopplaats Boven Hardinxveld, zie Bhd, Bhdv

Bulk Bulkenaar schakelstation (tussen Roosendaal en Bergen op Zoom)

Bur Burlo (D) (Nederlandse verkorting), zie EBU

But Rotterdam Butaanweg (post)

Bv Beverwijk (station, sinds 1867)

BV Vetschau (D)

Bvb Beverwijk Beijnes (halte voor het personeel van Beijnes, 1950-1963), ook bekend als Halte Beijnes

Bvd Bovendorp (stopplaats tussen Wijhe en Olst, 1891-1918)

Bvgl Beverwijk racc Van Gend & Loos

Bvhc Beverwijk Hoogovens Centraal

Bvhca Beverwijk Hoogovens Centraal aansl

Bvhs Beverwijk Hoogovens Schroot

Bvhz Beverwijk Hoogovens Zuid

Bvk Bovenkerk (halte tussen Aalsmeer en Amstelveen, 1915-1950)

Bvt Beverwijk post T

Bw Baardwijksche Steeg (stopplaats tussen Lage Zwaluwe en 's-Hertogenbosch, 1888-1930). Tot 1923 heette deze stopplaats Baardwijk. Deze verkorting is ook gebruikt voor stopplaats Beltenweg

(tussen Wijhe en Olst, 1891-1918). Later is deze verkorting ook nog gebruikt voor Bullewijk (bij Amsterdam Holendrecht). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Bwd Bolsward (station, 1882-1947, losplaats tot 1968)

Bwdhol Bolsward racc Hollandia (melkfabriek)

Bwg Bergweg (station in Rotterdam, 1908-1955); vanaf 1955 heette dit station Rotterdam Bergweg, zie Rtbw

BWHR Berlin Wuhlheide Rbf (D)

Bwk Bleiswijk Kruisweg (stopplaats tussen Gouda en Zoetermeer, 1870-1938)

Bws Breweelsterweg (stopplaats tussen Winsum en Zoutkamp, 1922-1940)

BWUR Wustermark Rbf (D)

Bz Bozum (station tussen Leeuwarden en Sneek, 1883-1944)

Bzl Kapelle-Biezeling (station tussen Kruiningen-Yerseke en Goes, sinds 1868). Tot 1888 heette dit station Kapelle

Bzlv Kapelle-Biezeling racc Veiling

Bzm zie Hbzm

C

Cas Castricum (station tussen Alkmaar en Uitgeest, sinds 1867)

Casstm Castricum racc fa. Steeman (steenkolenhandel)

Cell Celle (D) (Nederlandse verkorting), zie HC

Cemij racc Cement Industrie IJmuiden, zie IJmce

Char Charleroi Nord (B) (Nederlandse verkorting), zie FCRH

Chemn Chemnitz Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie DC

Chv Amsterdam Coenhaven (westelijk havengebied)

Chva Amsterdam Coenhaven aansl

Chvalb Amsterdam Coenhaven racc Albatros (superfosfaatfabrieken)

Chvhol Amsterdam Coenhaven racc fa. Hollandia

Chvkl Amsterdam Coenhaven racc Kon. Landmacht

Chvmul Amsterdam Coenhaven racc fa. Müller & Co. (handels- en scheepvaartmaatschappij)

Chw Coenhavenweg (Amsterdam)

Ci Cementindustrie racc (bij Enschede Noord)

Cj Cornjum (stopplaats tussen Leeuwarden en Stiens, 1901-1930)

Ck Cuijk (station tussen Nijmegen en Boxmeer,

sinds 1883)

Cki Cuijk industrieterrein

Cl Culemborg (station, sinds 1868)

Clarh Clarholz (D) (Nederlandse verkorting), zie ECOH

Clb Calandbrug (tussen IJsselmonde en Rotterdam Maasvlakte). Deze verkorting is ook gebruikt voor brugpost Calandbrug

Cld Caland (dienstregelmeetpunt)

Clssi Culemborg racc SSI (Spoorweg Sein Industrie)

Cm Crisman (stopplaats tussen Raalte en Ommen, 1910-1926)

Cmb Crailoo Magazijn Bovenbouw

Cn Capelle Nieuwevaart (station tussen Lage Zwaluwe en 's-Hertogenbosch, 1886-1950)

Co Coevorden (station, sinds 1905)

Coa Coevorden aansl

Cob Coburg Gbf (D) (Nederlandse verkorting), zie NCG

Coe Coevorden racc Europark-Terminal

Coeta Coevorden Euroterminal aansl

Cog Coevorden grens

Coh Coevorden-Heege ETC (racc Europark-Terminal Coevorden).

Deze verkorting is ook gebruikt voor Coevorden racc Henk Hentzen (railterminal)

Cohol Coevorden racc Hollandia (strokartonfabriek)

Comi Coevorden racc

fa. Minke (turfstrooiselfabriek)

Copc Coevorden racc OPC (Ooster Pluimvee Centrale)

Cosb Coevorden Stadsgrachtbrug

Cott Cottbus (D) (Nederlandse verkorting), zie BCS

Cp Capelle a/d IJssel (station, 1855-1935). Van 1855 tot 1906 heette dit station Cappelle, en van 1906 tot 1917 Capelle

Cpa Capelle aansl

Cpgf Capelle a/d IJssel racc Kunstmestfabriek CGF (Centrale Guano-fabrieken)

Cps Amsterdam Czaar Peterstraat seinhuis (1928-1941). Vanaf 1981 wordt deze verkorting ook gebruikt voor station Capelle Schollebaar. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

CPS Czaar Peterstraat seinhuis (in Amsterdam). De schrijfwijze Cps werd ook gebruikt

Cpv Capelle-Vrijhoeve (halte bij Kaatsheuvel, 1886-1950). Tot 1938 heette deze halte Kaatsheuvel-Capelle, zie Kc

Cr Cranenburg (D) (station tussen Nijmegen en Kleve, 1865-1991, vanaf 1936 Kranenburg genoemd) (Nederlandse verkorting), zie KKRA. Later is de verkorting Cr

ook gebruikt voor Crailloo (dienstregelmeetpunt)

Cra Crailloo (stopplaats, ook bekend als Kraailooschenweg, 1881-1907). Vanaf 1908 tot 1937 is deze verkorting gebruikt voor Crailloo HBI (Houtbereidingsinrichting van de HSM). Vanaf 1937 is deze verkorting gebruikt voor Crailloo stapelplaats / bovenbouwwerkplaats aansl

Crad Crailloo racc fa. Dekkers (steenkolhandel)

Crao Crailloo stapelplaats aansl Oost

Craw Crailloo stapelplaats aansl West

Crs Crailloo stapelplaats (later: Crailloo bovenbouwwerkplaats), zie Is 845

Crtr Crailloo tracé

Cruq Amsterdam Cruquiuskade (goederenemplacement)

Cs Colmschate (halte tussen Deventer en Almelo, sinds 1989), zie Dvc

Csh Colmschate Halte (tussen Deventer en Almelo, 1888-1933)

Css Colmschate stopplaats (bij Deventer, 1890-1918). Deze verkorting is ook gebruikt voor Colmschate seinhuis

Ctp Catsop onderstation (tussen Sittard en Maastricht)

Ctw zie Utctw

CUP Betuweroute Containeruitwisselpunt Val-

burg (niet-officiële afkorting), zie Brcup

Cux Cuxhaven (D) (Nederlandse verkorting), zie ACV

Cv Kleve (D) (Nederlandse verkorting), zie KKLV. Voorheen werd deze plaatsnaam ook gespeld als Cleve

Cvm Chèvremont (station tussen Landgraaf en Simpelveld, sinds 1949). Chèvremont is de ProRail-naam voor dit station; Chevremont is de NS-naam. De verkorting Cvm is ook gebruikt voor blokpost Chèvremont

Cwa Haarlem aansl hoofdwerkplaats (voorh. Haarlem centrale werkplaats aansl)

D**D** Duitsland**D** Regionalbereich Dresden (D)**Da** Daarlerveen (station tussen Almelo en Mariënberg, sinds 1906). Van 1906 tot 1910 heette dit station Boldijk, en van 1910 tot 1958 Daarle**Darm** Darmstadt Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie FD**Db** Driebergen-Zeist (station, sinds 1844). Van 1844 tot 1864 heette dit station Driebergen; van 1864 tot 1904 Zeist-Driebergen; van 1904 tot 1948 wederom Driebergen; en sinds 1948 heet het Driebergen-Zeist (niet te verwarren met station Zeist, 1901-1941, zie Zt)**Db**a Driebergen-Austerlitz (stopplaats tussen Driebergen-Zeist en Maarn, 1932-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Driebergen-Austerlitz schakelstation**DBAR** Chemnitz VW-Motorenwerk (D)**Dbcf** Driebergen-Zeist racc Conservenfabriek**Dbd** Dubbeldam (stopplaats tussen Lage Zwaluwe en Dordrecht, 1885-1895). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Dubbeldam blokpost en daarna voor Dubbeldam schakelstation**DBO** Böhringen (D)**Dbs** Driebergen sein-

huis

Dbt Doesburgerbuurt (stopplaats bij Ede, 1902-1930)**DC** Chemnitz Hbf (D)**Dco** Drachtstercompagnie (station tussen Drachten en Marum, 1913-1948)**DCS** Chemnitz Süd (D)**DD** Daalsche Dijk blokpost (bij Utrecht CS)**DDE** Döbeln Hbf (D)**Ddm** De Diemen (dienstregelmeetpunt)**Ddmo** De Diemen overloopwissels**Ddn** Delden (station tussen Zutphen en Hengelo, sinds 1865)**Ddns** zie Ddnser**Ddnser** Delden racc Servo**Ddp** Driedorp (stopplaats bij Nijkerk, 1903-1933)**Ddr** Dordrecht (station, sinds 1872)**Ddra** Dordrecht Amstelvijk (geplande halte)**Ddrc** Dordrecht Copernicusweg (gepland station)**Ddres** Dordrecht racc Esso**Ddrfo** Dordrecht racc Fokker (vliegtuigfabriek)**Ddrhi** Dordrecht racc Gemeentelijk Handel- en Industrierrein**Ddri** Dordrecht aansl industrierrein De Staart (ook genoemd: Dordrecht Industrie)**Ddrl** Dordrecht Leerpark (geplande halte)**Ddrli** Dordrecht racc Lips (brandkasten- en slotenfabriek)**Ddrphi** Dordrecht racc

Philips

Ddrs Dordrecht Stadspolders (station, sinds 1990)**Ddrsa** Dordrecht Stadspolders aansl**Ddrsz** Dordrecht Spoorzone (geplande halte)**Ddrvt** Dordrecht racc fa. Van Twist (importeur van dieselmotoren en generatoren)**Ddrz** Dordrecht Zeehaventerrein**Ddrzd** zie Ddzd**Ddv** Dedemsvaart (station tussen Zwolle en Meppel, 1867-1940)**Ddvclh** Dedemsvaart racc Coöperatieve Landbouwers Handelsvereniging**Ddzd** Dordrecht Zuid (station, sinds 1973, voorh. Ddrzd)**Dei** Deinum (station tussen Leeuwarden en Franeker, sinds 1863)**Dek** De Haak (stopplaats bij Hoek van Holland, 1904-1925). In 1918 werd de verkorting veranderd in Hak**Del** Deelbrug (tussen Heerenveen en Akkrum). Deze verkorting is ook gebruikt voor blokpost Het Deel (eveneens tussen Heerenveen en Akkrum)**Dew** De Wetering (stopplaats bij Arnhem, 1879-1922)**Dg** Ter Denge (halte tussen Oldenzaal en Gronau, 1903-1936)**DG** Görlitz (D)**DGIB** Görlitz Industriebahnhof (D)

Dgok Amsterdam
Dijksgracht Oosterkade
(overloopwissels Katten-
burg)

Dgr Amsterdam Dijks-
gracht

Dgra Amsterdam Dijks-
gracht aansl

Dgro Amsterdam Dijks-
gracht Oostzijde

Dgrw Amsterdam
Dijksgracht Westzijde

Dgw Dingeweg (stop-
plaats tussen Sauwerd
en Roodeschool, 1893-
1926)

Dh Dalheim (D) (Neder-
landse verkorting), zie
KDAL

DH Dresden Hbf (D)

DHF Dresden Hafen
(D)

Dhn Den Horn (stop-
plaats tussen Zuidhorn
en Groningen, 1885-
1938)

Dhs Delfshavense
Schiebrug (bij Schie-
dam)

Dhsa Delfshavense
Schie aansl

Dhw Driehuis-Wester-
veld (vanaf 1968 heette
dit station Westerveld,
zie Wev). De verkorting
Dhw is ook gebruikt
voor blokpost Driehuis-
Westerveld

Dhz Driehuis Zuid (sta-
tion tussen Haarlem en
Uitgeest, vanaf 1968
Driehuis genoemd), zie
Drh

Did Didam (station tus-
sen Doetinchem en Ze-
venaar, sinds 1885)

Dj Dongjum (halte tus-
sen Tzummarum en
Franeker, 1903-1933)

Dkd Dinkeloord (halte

tussen Oldenzaal en
Denekamp, 1903-1936)

Dkk Dijkerhoek (station
tussen Deventer en
Rijssen, 1888-1933).

Later is deze verkorting
ook gebruikt voor Dijker-
hoek blokpost, en daar-
na voor Dijkerhoek
schakelstation

Dkl De Klinge (station
tussen Sint Niklaas en
Terneuzen, 1871-1975)
(B) (Nederlandse ver-
korting), zie FCI

Dkm Dokkum-Aalsum
(station, 1901-1936)

Dkmes Dokkum-Aal-
sum racc Esso

DI Dalfsen (station tus-
sen Zwolle en Ommen,
sinds 1903). Tot 1904
werd dit station Dalfsen
Dorp genoemd

Dld Den Dolder (station
tussen Amersfoort en
Bilthoven, sinds 1895).
Tot 1912 werd dit
station Dolderscheweg
genoemd

Dldl Den Dolder los-
plaats

Dln Dalen (station tus-
sen Coevorden en Em-
men, 1905-1950, her-
opend in 1987)

Dlnclv Dalen racc
Coöperatieve Landbouw
Vereniging

Dlv Dalerveen (halte
tussen Coevorden en
Nieuw Amsterdam,
1905-1938)

Dma Diemen aansl

Dmb Diemerbrug (halte
tussen Diemen en
Weesp, 1882-1913)

Dmh Dalmsholte (stop-
plaats tussen Raalte en
Ommen, 1910-1933)

Dmkw Denemarken-
weg (havengebied Vlis-
singen)

Dmn Diermen (stop-
plaats bij Nijkerk, 1863-
1926). Later is deze ver-
korting ook gebruikt
voor Diemen (station,
1882-1929, heropend in
1974). Het is overigens
niet de bedoeling dat
reeds bestaande verkor-
tingen later voor andere
stations of dienstregel-
meetpunten worden ge-
bruikt

Dmna zie Dma

Dmnm Diemen racc
Metro

Dmns Diemen seinhuis

Dmnz Diemen Zuid
(station, sinds 1993)

Dmp Zoetermeer Drie-
manspolder (station,
1977-2006). Dit station
werd ook kortweg Drie-
manspolder genoemd.
Deze verkorting is ook
gebruikt voor Driemans-
polder onderstation

Dn Deurne (station tus-
sen Venlo en Helmond,
sinds 1866)

DNG Dresden-Neustadt
Gbf (D)

Dnhei zie Dnhm

Dnhm Deurne racc Ne-
derlandsche Heidemaat-
schappij

Dnk Denekamp (station
bij Oldenzaal, 1903-
1942)

Dnn Drunen-Heusden
(station tussen Lage
Zwaluwe en 's-Herto-
genbosch, 1888-1950)

Dno Deurne Oost
(dienstregelmeetpunt)

Dnt zie Dron

Do Dorst (stopplaats bij

Gilze-Rijen, 1908-1930). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Dorst blokpost en daarna voor Dorst schakelstation

Dor blokpost Dorst (bij Gilze-Rijen). De verkorting Do is ook gebruikt

Dortm Dortmund Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie EDO

Dosf Dorst racc Steenfabriek

Dp Diepenveen West (station tussen Deventer en Olst, 1866-1941, zie Dpw). Tot 1910 heette dit station Diepenveen

Dph Diepenheim (station tussen Neede en Hellendoorn, 1910-1935)

Dpl Dinxperlo (station, 1904-1935)

Dpo Diepenveen Oost (station tussen Deventer en Ommen, 1910-1935)

Dps Diepesteeg (stopplaats tussen Dieren en Rheden, 1882-1917)

Dpw Diepenveen West, zie Dp

Dr Dieren (station tussen Arnhem en Brummen, sinds 1865). Tot 1976 werd dit station Dieren-Doesburg genoemd

Drd Doenrade (station tussen Amstenrade en Sittard, 1925-1949)

Dref Dieren-Doesburg racc Emailleerfabriek

Dresd Dresden Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie DH

Drf Drafn (halte tussen Bussum en Huizen, 1882-1958), ook wel halte Berghuis genoemd

Drh Driehuis (tot 1968 heette dit station Driehuis Zuid), zie Dhz

Drhup Dieren racc Hupkes

Drk Drunenschedijk (stopplaats tussen Lage Zwaluwe en 's-Hertogenbosch, 1888-1926).

Tot 1911 heette deze stopplaats Baardwijkse Overlaat

Dron Dronten (station tussen Lelystad en Zwolle, sinds 2012). De verkorting Dnt is ook gebruikt

Dront Dronten onderstation

Drp Dronrijp (station tussen Leeuwarden en Franeker, sinds 1863).

Dit station heet sinds 2015 Dronryp

Drs Dieren-Doesburg seinhuis

Ds Doornspijk schakelstation (tussen Nunspeet en 't Harde)

Dss Dusschoten (stopplaats bij Voorthuizen, 1905-1930)

Dst Duurschestraat (stopplaats tussen Wijhe en Olst, 1891-1918)

Dt Delft (station, sinds 1886)

Dta Delft aansl

Dtc Doetinchem (station, sinds 1885)

Dtch Doetinchem De Huet (station, sinds 1985)

Dtcphi Doetinchem racc Philips

Dtcr Delft racc Cronifer (schroothandel)

Dtcs Doetinchem Station (facultatieve halte voor speciale gelegen-

heden, 1992-2005)

Dtcvr Doetinchem racc Vredestein (rubberfabriek)

Dtcw Doetinchem West (halte, 1885-1985)

Dtg Delft aansl Ned. Gist- en Spiritusfabriek (voorh. Ngsfa)

Dtgd Delft racc Goudriaan

Dtl Dintelhavenbrug (Rotterdam)

Dtmw Drontermeer West onderstation

Dtn Drachten (station, 1884-1948). Deze verkorting is ook gebruikt voor Delft Noord (geplande halte, die echter nooit gerealiseerd is)

Dtnkf Delft racc Nederlandse Kabelfabriek

Dtnphi Drachten racc Philips

Dtsij Delft racc Spoorijzer

Dtv Duistervoorde (halte tussen Apeldoorn en Twello, 1887-1911). Deze verkorting is ook gebruikt voor Delft laadplaats VAM, zie Dtvam

Dtvam Delft laadplaats VAM

Dtwa Zoetermeer Delftsewallen (station, 1977-2006), ook wel kortweg Delftsewallen genoemd

Dtwn zie Dtwa

Dtz Delft Zuid (station, sinds 1970)

Dtzw Delft racc Zwolsman

Duisb Duisburg Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie EDG

Dussel Düsseldorf Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie KD

Dv Deventer (station, sinds 1865)

Dva Duivendrecht aansl

Dvao Duivendrecht aansl Oost

Dvaw Duivendrecht aansl West (Utrecht-boog)

Dvaz Duivendrecht aansl Zuid

Dvb Dieverbrug (station tussen Meppel en Hoogersmilde, 1916-1933)

Dvc Deventer Colmschate (halte, sinds 1989)

Dvcbh Deventer racc Combinatie van Brandstoffenhandelaren

Dvd Duivendrecht (station, sinds 1993). Dit station is ook Amsterdam Duivendrecht genoemd, zie Advd

Dves Deventer racc Esso

Dvge Deventer GE

Dvgea Deventer GE aansl

Dvgs Deventer gemeentelijke stamlijn

Dvn Duiven (station tussen Arnhem en Doetinchem, 1856-1936, heropend in 1980). Deze verkorting is ook gebruikt voor blokpost Duiven

Dvnf Deventer racc Nefit (Nederlands-Amerikaanse Fittingfabriek)

Dvnk De Vink (station, 1906-1928, heropend als halte in 1985). Van 1985 tot 1986 heette deze halte Leiden De Vink

Dvnv Deventer racc Noury & Van der Lande

(voedingsmiddelen- en chemiebedrijf)

Dvr Duivendrecht Rijksweg

Dvs Deventer seinhuis

Dvtdv Deventer racc Thomassen & Drijver-Verblifa (Vereenigde Blikfabrieken)

Dvze Deventer Zuid-Epse (geplande halte, die echter nooit gerealiseerd is)

Dw Drouwen (stopplaats tussen Zwolle en Stadskanaal, 1905-1945)

Dwb Dubbele Wierickebrug (tussen Woerden en Bodegraven). Deze verkorting is ook gebruikt voor blokpost Dubbele Wierickebrug

Dwd brug over het Tweede Dwarsdiep (tussen Gasselternijveen en Stadskanaal)

Dwe De Westereen (sinds 2015 is dit de nieuwe naam voor station Zwaagwesteinde), zie Zww

Dwg Dopweg (halte tussen Goes en Wemeldinge, 1927-1934)

Dwm brug bij Drouwennermond

Dwo Driewegen-Ovezande (station tussen Borsele en Hoedekenskerke, 1927-1934)

DWR Werdau (D)

Dz Delfzijl (station, sinds 1884)

Dzakz Delfzijl racc AKZO

Dzh Delfzijl Haven

Dzl Delfzijl racc fa. Lommerts (steenkolenhandel)

Dzm Delfzijl racc fa. Marings (machinefabriek)

Dzmp Delfzijl Metaalpark

Dznsi Delfzijl racc Nederlandsche Soda Industrie (volgens het Bedieningsvoorschrift Delfzijl heet dit: aansl N.V. Soda Industrie)

Dzsh Delfzijl stamlijn Havenschap

Dzvw Delfzijl Valgenweg

Dzvwi Delfzijl Valgenweg Industrie

Dzw Delfzijl West (halte, sinds 1969)

DZW Zwickau Hbf (D)

Dzwb Delfzijl racc fa. Wagenborg

E

E Regionalbereich Essen (D)

Ea Enschede aansl

EAHS Ahaus (D)

EARB Arnsberg (D)

EATT Alstätte / Alstede (D)

Eb Elsbeek schakelstation (bij Hengelo)

EBCH Bocholt (D)

EBDA Bochum-Dahlhausen (D)

Ebg Eibergen (station, 1884-1937)

Ebgcf Eibergen racc Cementfabriek

Ebgclv Eibergen racc Coöperatieve Landbouw Vereniging

Ebgk Eibergen racc KTI (Koninklijke Textielveredelings Industrie)

Ebgt zie Ebgk

EBIL Bielefeld Hbf (D)

EBIO Bielefeld Ost (D)

Ebk Eerbeek (station, 1887-1950)

EBK Borken/Westfalen (D)

Ebklep Eerbeek racc fa. De Lepper

Ebkvpf Eerbeek racc Verenigde Papierfabrieken

EBND Bochum Bundeswehr (D)

EBNO Bochum Nord (D)

EBO Bochum Hbf (D)

EBO G Bochum Gbf (D)

EBOK Bork/Westfalen (D)

EBOW Bochum West (D)

EBTH Bottrop Hbf (D)

EBTHG Bottrop Hbf – Gbf (D)

EBTN Bottrop Nord (D)

Ebtwa Elst Betuwe-route aansl

EBU Borken-Burlo (D)

EBWE Brackwede (D)

EBWEG Brackwede Gbf (D)

EBWS Brackwede Süd (D)

Ec Echt (station tussen Roermond en Sittard, sinds 1865)

ECA Castrop-Rauxel Hbf (D)

ECAS Castrop-Rauxel Süd (D)

Ecd Echt Dorp (station tussen Roermond en Sittard, 1922-1936)

Ecdf Echt racc Dakpannenfabriek

Ech Echteld (station tussen Tiel en Kesteren, 1882-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Echteld blokpost

Ecm Ellecom (stopplaats bij Rheden, 1882-1929)

ECOH Clarholz (D)

Ect Rotterdam Waalhaven racc ECT

Ecta Rotterdam Waalhaven racc ECT aansl

Ed Ede-Wageningen (station, sinds 1845).

Tot 1938 werd dit station Ede genoemd

Eda Ede aansl

Edaku Ede racc AKU (Algemene Kunstzijde Unie)

EDAS Dortmund-Asseln (D)

EDBG Duisburg-Beeck Gbf (D)

Edc Ede Centrum (station, sinds 1902). Tot 1951 werd dit station

Ede Dorp genoemd

Edd Ede Dorp (vanaf 1951 heet dit station Ede Centrum)

EDDP Dortmund-Dorstfeld (D)

Ede Ede Gemeentehuis (stopplaats, 1902-1937, zie Edg). De verkorting Ede is tevens gebruikt voor Ede SS (ook wel Ede Staatspoor genoemd)

Edg Ede Gemeentehuis (stopplaats, 1902-1937). De verkorting Ede is ook gebruikt

EDG Duisburg Hbf (D)

EDG B Duisburg Hbf Stellwerk 1 (D)

Edgf Ede racc Gasfabriek

EDGW Duisburg Betriebszentrale RB (Regionalbereich) West (D)

EDHA Duisburg Hafens (D)

EDHM Duisburg Mannesmann (D)

Edkzf Ede racc Kunstzijdefabriek ENKA

Edm Edam (station, 1888-1956)

Edn Eijsden (station tussen Maastricht en Luik, 1861-2006, heropend 2011)

Edng Eijsden grens

Ednl Eijsden losplaats (tot 1985)

Edns Eijsden seinhuis

Ednzw Eijsden racc Zinkwit

EDO Dortmund Hbf (D)

EDOG Dortmund Gbf (D)

EDOS Dortmund Süd (D)

EDRH Duisburg-Ruhrort Hafens (D)

EDRN Dorsten (D)
Eds Ede seinhuis A
EDSW Dortmund Werk Siemens (D)
Edt Ede-Wageningen post T
EDUT Duisburg Thyssen (D)
Edw Ede West (gepland station)
EDWD Duisburg-Wedau Rbf (D)
EDWDP Duisburg-Wedau Pbf (D)
EDWE Duisburg West (D)
EDWM Duisburg-Wanheim (D)
EE Essen Hbf (D)
EEKL Essen Nord Krupp (D)
EEL Elten (station tussen Emmerich en Zevenaar) (D), zie El
Eem Eemshaven (station, sinds 2018)
EEM Emmerich (D)
EEME Emmerich-Elten (D)
EEMP Empel-Rees (D)
Eemw Eemweg onderstation (tussen Amersfoort en Baarn)
Eemwt Eemshaven West
Een Eenum (stopplaats tussen Loppersum en Appingedam, 1884-1938)
EENN Essen Nord (D)
EENW Essen West (D)
Efd Eefde (stopplaats tussen Zutphen en Deventer, 1890-1932)
Eg Enschede Noord (station, 1885-1937)
EG Gelsenkirchen Hbf (D)
Ega Enschede Zuid (station, 1903-1945)

Egb Engelbert (station tussen Groningen en Weiwerd, 1929-1941)
EGDB Bork/Westfalen Gerätedepot Bundeswehr (D)
Egf Egmond aan de Hoef (halte tussen Alkmaar en Egmond aan Zee, 1905-1934)
Egh Eygelshoven (station bij Kerkrade, sinds 1949). Tot 1966 werd dit station Hopel genoemd, zie Hp
Eghm Eygelshoven Markt (halte, 1909-1952, heropend in 2007). Tot 2007 werd deze halte Eijgelshoven genoemd
EGLO Gütersloh Hbf (D)
Egm Egmond aan Zee (station, 1905-1934)
EGRN Gronau/Westfalen (D)
EGVH Gevelsberg Hbf (D)
Eh blokpost Esch (tussen Vught en Boxtel)
Eha Eindhoven seinhuis A (1915-1955). Vanaf 2004 is deze verkorting ook gebruikt in de planning voor station Eindhoven Acht. Tevens is deze verkorting gebruikt voor Eindhoven Philips Acht (seinhuis bij het Philips Expeditiecentrum, ook wel Seinpost Acht genoemd). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt
Ehb Eindhoven seinhuis B (1915-1955).

Vanaf 1971 is deze verkorting ook gebruikt voor station Eindhoven Beukenlaan (sinds 2015 heet dit station Eindhoven Strijp-S, zie Ehs). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt
EHG Hagen Hbf (D)
EHGD Hagen-Delstern (D)
EHGG Hagen Gbf (D)
EHKM Duisburg Hütte Krupp/Mannesmann (D)
EHM Hamm/Westfalen Hbf (D)
Ehs Eindhoven Philips Strijp. Vanaf 2015 wordt deze verkorting gebruikt voor station Eindhoven Strijp-S (voorh. Eindhoven Beukenlaan), zie Ehb
Ehst Eindhoven Stadion (halte bij speciale gelegenheden, sinds 1990)
Eht Eindhoven post T
Ehv Eindhoven (station, sinds 1866). Sinds 2019 heet dit station Eindhoven Centraal
Ehvap Eindhoven Airport (gepland station)
Ehvphi Eindhoven racc Philips
Ehvptt Eindhoven PTT
Ehvsap Eindhoven racc Standard Amerikaanse Petroleum Compagnie
Ehvst Eindhoven steunpunt Dienst van Exploitatie
Ehvwpl Eindhoven lijnwerkplaats

Ehz Eindhoven Zuid onderstation

Ekd Amsterdam Ertskade (oostelijk havengebied)

Ekdvhc Amsterdam Ertskade racc BHC (British Holland Coal Company)

Ekh Eikelhof (halte tussen Deventer en Raalte, 1910-1935)

EKT G Kreuztal Gbf (D)

Ekz Enkhuizen (station, sinds 1885)

Ekzko Enkhuizen racc fa. Koppe (rederij)

EI Elten (station tussen Emmerich en Zevenaar). Voorheen was dit een NS-station, dat in 1962 werd overgedragen aan de DB, zie EEL (D)

Elb Elburg (station tussen Doornspijk en Oldebroek, 1908-1931)

Elh Elshout (stopplaats bij Drunen, 1888-1918)

Elm Eerste Exloërmond (halte tussen Stadskanaal en Ter Apel Rijks-grens, 1924-1935)

Elo Exloo (halte tussen Zwolle en Stadskanaal, 1905-1945)

Els Elsloo, ook geschreven als Elslo (station tussen Noordwolde en Oosterwolde, 1914-1947). Deze verkorting is tot 1962 ook gebruikt voor Elten seinhuis. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

ELUE Lünen Hbf (D)

Em Emmerich / Emmerik (D) (Nederlandse verkorting), zie EEM

Emf Emmerich / Emmerik (D) (Nederlandse verkorting), zie EEM

Emg Emmerich grens (D) (Nederlandse verkorting), zie EXEM

EmI Ermelo (station, sinds 1882). Tot 1952 heette dit station Erme-lo-Veldwijk), zie Ev

EMLR Mülheim/Ruhr Hbf (D)

EMMB Würgendorf Mannesmann Stahlwerk (D)

Emn Emmen (station, sinds 1905)

Emnaku Emmen racc AKU (Algemene Kunstzijde Unie)

Emnakz Emmen racc AKZO

Emnb Emmen Barges (halte bij Emmen, 1975-2011)

Emnbo Emmen racc fa. Bouwsema (graanhandel)

Emnes Emmen racc Esso

Emnkzf Emmen racc Kunstzijdefabriek ENKA

Emnp Emmen racc PEB (Provinciaal Electriciteitsbedrijf). De verkorting Emnpeb is ook gebruikt

Emnpeb zie Emnp

Emnz Emmen Zuid (halte, sinds 2011)

EMRW Mülheim/Ruhr West (D)

EMSD Meschede (D)

EMST Münster/Westfalen Hbf (D)

Emtr Eemnes tracé (van Hilversum Oost via

Eemnes naar Oostermeent)

Emv Ermerveen schakelstation (tussen Nieuw Amsterdam en Emmen)

En Echten (halte tussen Meppel en Hoogeveen, 1870-1934). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Echten blokpost en voor Echten schakelstation

Enci zie Mtbenc

Ent Enter (halte tussen Goor en Rijssen, 1910-1935)

Eo Elsloo (stopplaats tussen Maastricht en Sittard, 1919-1937).

Vanaf 1968 is deze verkorting ook gebruikt voor seinhuis Enschede Oost (post Eo, voorh. Enschede post IV). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

EOB Oberhausen Hbf (D)

EOBR Oberhausen West (D)

EOBRS Oberhausen West Stellwerk 1 (D)

EOBRZ Oberhausen West Stellwerk 2 (D)

EOH Oberhausen Hütte (D)

Ep Epe (station tussen Zwolle en Apeldoorn, 1887-1950)

EP Europoort (afkorting in gebruik bij de DB), zie Erp

Epcav Epe racc Coöperatieve Aan- en Verkoopvereniging

EPD Paderborn Hbf (D)

EPD G Paderborn Gbf (D)

EPDN Paderborn Nord (D)

Epland Epe racc Landbouw

Eps Epse (stopplaats tussen Zutphen en Deventer, 1890-1918)

Epse zie Dvze

Epvf Epe racc Vleeswarenfabriek

EPW Europoort West (afkorting in gebruik bij de DB), zie Erpw

Epzeep Epe racc Zeepfabriek

Ere Eerde (stopplaats tussen Boxtel en Uden, 1889-1938)

ERE Recklinghausen Hbf (D)

ERHO Recklinghausen Ost (D)

Erm Eenrum (station tussen Winsum en Zoutkamp, 1922-1940)

Erp Rotterdam Europoort

Erpabe Europoort racc Abengoa

Erpadm Europoort racc ADM (Archer Daniels Midland Company)

Erpbp Rotterdam Europoort aansl racc BP

Erpbr Europoort racc Broekman

Erpcal Europoort racc Caldic Chemie

Erpch Europoort racc Eurochemie

Erpcte Europoort racc CTE (Coal Terminal Europoort)

Erpebs Europoort racc EBS (European Bulk Services)

Erpelb zie Erpew

Erpen Europoort racc

Exxon/Neste

Erpett Europoort racc ETT (Euro Tank Terminal Rotterdam)

Erpew Europoort racc Elbeweg (de verkorting Erpelb is ook gebruikt)

Erpkem Europoort racc Kemira Chemicals

Erpmw Europoort stamlijn Markweg

Erpmww Europoort Merwedeweg

Erpoci Europoort racc OCI Terminal

Erppo Europoort racc terminal P&O Ferries

Erpq Europoort racc Q8 raffinaderij

Erpste Europoort racc Stena Line

Erpstw Europoort racc Steinweg-Handelsveem

Erpvpk Europoort racc Vopak

Erpw Europoort West

Es Enschede (station, sinds 1866)

Esb Elsenerbroek (stopplaats tussen Nee-de en Hellendoorn, 1910-1925)

Esd Enschede-Drienerlo (halte, sinds 1996).

Sinds 2015 heet deze halte Enschede Kennispark, zie Esk

Esdrl zie Esd

Ese Enschede De Eschmarke (halte, sinds 2001)

ESEL Sennelager (D)

Esg Enschede grens

Esgf Enschede racc Gasfabriek

Esgl Enschede racc fa. Gerlach (expeditiebedrijf)

Esggr Enschede racc Goodrich (autobanden-

fabriek)

Esh Essenhuis (halte tussen Oldenzaal en Gronau, 1903-1936). Vanaf 1938 is deze verkorting ook gebruikt voor Esch schakelstation (tussen Vught aansl en Boxtel). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Esi Enschede industrie-terrein

Esk Esmark (stopplaats tussen Enschede Zuid en Ahaus, 1904-1923).

Vanaf 2015 is deze verkorting ook gebruikt voor halte Enschede Kennispark (voorh. Enschede Drienerlo, zie Esd). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Esmko Enschede racc Menko (textiel fabriek)

Esn Essen (B) (Nederlandse verkorting), zie FES, LEH

Esnd Essen Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie EE

Esrsk Enschede racc RSK (Reimann, Stok & Kersken expeditiebedrijf)

Ess Ede SS (ofwel Ede Staatsspoor, vanaf 1938 Ede-Wageningen genoemd)

Esslu Enschede racc fa. Sluis (vogelvoederfa-

briek)

Est Elst (station tussen Arnhem en Nijmegen, sinds 1879)

Esta Elst aansl

Estao Enschede racc TAO (Twentse Antraciet Onderneming)

Estcav Elst racc Coöperatieve Aan- en Verkoopvereniging

Estczp Elst racc Coöperatieve Zaaizaad- en Pootgoedtelers Vereniging

Estet Enschede racc TET (Twentsche Electrische Tramweg Maatschappij)

Estho Enschede racc fa. Thole (machinefabriek)

Esthz Elst racc Heinz (tomatenketchupfabriek)

Esttm Enschede racc Twentse Textiel Maatschappij

Estv Elst racc Veiling

Esvh Enschede racc Van Heek (textielfabriek)

Esvr Enschede racc Vredestein (bandenfabriek)

Et Emst (halte tussen Apeldoorn en Epe, 1887-1938)

ETHY Hattingen/Ruhr Thyssen (D)

Etn Etten-Leur (station, sinds 1854). Tot 1880 werd dit station Etten genoemd

Etnf Etten-Leur racc Felix (dierenvoederfabriek)

Etni Etten-Leur gem. industrieterrein

Etno Etten-Leur Oost (geplande, maar nooit

geopende halte)

Etnvos Etten-Leur racc Vossendaal

Etve Emst racc Venz (chocoladefabriek)

Eupw Europaweg (havengebied Vlissingen)

Eupwo Europaweg Oost (havengebied Vlissingen)

Eupww Europaweg West (havengebied Vlissingen)

Ev Ermelo-Veldwijk (station, sinds 1882).

Sinds 1952 heet dit station Ermelo, zie Eml

EVLB Velbert Hbf (D)

EWAN Wanne-Eickel Hbf (D)

EWAZ Oberhausen Walzwerk (D)

Ewd Ellewoutsdijk (station tussen Borsele en Hoedekenskerke, 1927-1934)

EWES Wesel (D)

EWIT Witten Hbf (D)

Ews Van Ewijcksluis (station bij Schagen, 1912-1934)

Ex Eext (station tussen Gasselternijveen en Assen, 1905-1947, losplaats tot 1968)

EXBO Borken grens (D)

EXEM Emmerich Grenze / Emmerik grens (D)

EXGR Gronau grens (D)

Exlv Eext racc Landbouwwereeniging

F

F Regionalbereich Frankfurt/Main (D)

F voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische stations behorende tot de staatsspoorwegen

FA Antwerpen (B)

FAD Schoonaarde (B)

FAK Alken (B)

Fas Farmsum (stopplaats bij Delfzijl, 1910-1941)

FAS Assenede (B)

FAV Avekapelle (B)

Fb Fransche Brug (stopplaats bij Leiden, 1912-1936)

FB Bebra (D)

FBCL Brussel Centraal (B)

FBGK Bingen am Rhein Hbf (D)

FBGKG Bingen/Rhein Gbf (D)

FBGN Bingen/Rhein Stadt (D)

Fbk Hengelo FBK Stadion (Fanny Blankers-Koen Stadion, halte bij speciale gelegenheden, 1988-2012). Deze halte lag ongeveer een kilometer van de plek waar van 1925 tot 1936 stopplaats De Waarbeek was. Toch is vaak ten onrechte de verkorting Wbk (van De Waarbeek) als aanduiding voor Hengelo FBK Stadion gebruikt

FBK Blankenberge (B)

FBM Brussel Zuid / Bruxelles-Midi (later werd de verkorting FBMZ gebruikt) (B)

FBMZ Brussel Zuid (voorh. FBM) (B)

FBN Brussel Noord (B)

FBNL Brussel-Nationaal-Luchthaven (B)

FBO zie FBOW

FBOW Bruxelles-Ouest / Brussel West (voorh. FBO) (B)

FB R Bebra Rbf (D)

FBU Bebra Umladebahnhof (D)

FBX Bressoux (B)

FBZM Frankfurt Betriebszentrale Regionalbereich Mitte (D)

FC Courtrai / Kortrijk (later werd de afkorting LK gebruikt) (B)

FCH Chênée (B)

FCI De Klinge (station tussen Sint Niklaas en Terneuzen, 1871-1975) (B)

FCP Kapellenbos (B)

FCR Charleroi Sud (B)

FCRH Charleroi Nord (B)

FCRO Charleroi Ouest (B)

FCT Contich / Kontich (later werd de afkorting FKI gebruikt) (B)

FCV Antwerpen-Berchem (B)

Fd Ferwerd (station tussen Stiens en Dokkum-Aalsum, 1901-1940), zie Fw

FD Darmstadt Hbf (D)

FDD Denderleeuw (B)

Fdfpe Ferwerd racc Friesche Plantaardappel Exporthandel

FD G Darmstadt Gbf (D)

FDIL Dillenburg (D)

FDM Oudegem (B)

FDN Darmstadt Nord (D)

FDN Oudenaarde (B)

Fdo Frederiksoord (sta-

tion tussen Noordwolde en Steenwijk, 1914-1947)

FDR Dendermonde (voorh. FT) (B)

FDST Dillenburg Stahlwerk (D)

FDX zie FIK

FDZ Liège-Longdoz (B)

FEM Veltem (B)

FEMS Bad Ems (D)

FES Moresnet (B). Deze verkorting is ook gebruikt voor Essen (voorh. LEH) (B)

FES Eschborn (D)

FF Frankfurt/Main Hbf (D)

FF A Frankfurt/Main Abstellanlage (D)

FFAU Frankfurt/Main Außenbahnhof (D)

FFGS Friedberg Industriestammgleis (D)

FFLF Frankfurt Flughafen Fbf (D)

FFLU Frankfurt Flughafen Regionalbahnhof (D)

FFME Frankfurt/Main Messe (D)

FFO Frankfurt/Main Ost (D)

FFO G Frankfurt/Main Ost Gbf (D)

FFO U Frankfurt/Main Ost Umschlagbahnhof (D)

FFRX Friedensdorf Bedienzentrale (D)

FFS Frankfurt/Main Süd (D)

FFS A Frankfurt/Main Süd Abstellbahnhof (D)

FFS G Frankfurt/Main Süd Gbf (D)

FFTG Frankfurt/Main Hgbf (D)

FFU G Fulda Gbf (D)

FFW Frankfurt/Main West (D)

Fg Firdgum (stopplaats tussen Stiens en Tzummarum, 1902-1940)
FG Gent Zuid (B)
FGB Jabbeke (voorh. FJB) (B)
FGDM Gent Dampoort (B)
FGK Langemark (B)
FGM Frankfurt-Griesheim (D)
FGM H Frankfurt-Griesheim Übergabebf (D)
FGND Gent Noord (B)
FGNF zie FGZH
FGP Gent (B)
FG R Gießen Gbf (D)
FGRA Geraardsbergen (B)
FGSP Gent St. Pieters (B)
FGZH Gent Zeehaven (voorh. FGNF) (B)
FH Hanau Hbf (D)
FHD Hoegaarden (B)
FHOEG Frankfurt-Höchst Gbf (D)
FHS Hasselt (B)
FI Ieper (voorh. FY) (B)
FIK Diksmuide (voorh. FDX) (B)
FJB Jabbeke (later werd de afkorting FGB gebruikt) (B)
FJS Jemeppe-sur-Sambre (B)
Fk Finkum (stopplaats tussen Leeuwarden en Anjum, 1901-1932)
FK Kassel Hbf (D)
FKG Genk (B)
FKGG Genk Goederen (B)
FKHG Kassel Hbf DB-Grenze (D)
FKI Kontich (voorh. FCT) (B)
FKOB Korbach Hbf (D)
FKR Merelbeke (B)
FKR Kassel Rbf (D)

FKRV Merelbeke-Vorming (B)
FKR X Kassel Bombardier (D)
FKTH Kalmthout (voorh. LCO) (B)
FKX Kassel Bedienzentrale (D)
FL Liège-Guillemins (B)
FLJ Liège-Jonfosse (B)
FLK Lokeren (B)
FLO Antwerpen-Linkeroever (B), voorh. Tête-de-Flandre, zie FTF
FLS Aalst (B)
Flut zie Flutlijn
Flutlijn gecombineerde trdl-gebieden Flevolijn-Utrechtselijn
Flv Flevolijn (hele gebied). De verkorting Fvl wordt ook gebruikt
FLV Leuven (B)
Fm De Franschman (halte tussen Bergen en Bergen aan Zee, 1909-1955)
FM Mechelen (B)
FMHT Merchtem (B)
FML Melle (B)
FMS Mons / Bergen (B)
FMWG Mainz-Weisnau Gbf (D)
FMZ Mainz Hbf (D)
FMZ G Mainz Gbf (D)
Fn Franeker (station tussen Leeuwarden en Harlingen, sinds 1863). Tot 1939 werd dit station Franeker Staatspoor ofwel Franeker SS genoemd
FN Antwerpen Centraal (B)
Fnapc Franeker racc American Petroleum Company
Fnav Frankfurt Flughafen (D) (Nederlandse verkorting), zie FFLU

FNBL Antwerpen-Stuyvenberg (B)
FNBT zie FNDS
FNDM Antwerpen Dam (B)
FNDS Antwerpen Dokken en Stapelplaatsen (voorh. FNBT) (B)
Fnh Franeker Halte (tussen Tzummarum en Franeker, 1903-1933)
FNH Antwerpen Haven (B)
FNKL Antwerpen-Kiel (B)
FNLB Antwerpen-Luchtbal (B), voorh. Luchtbal, zie LB
FNND Antwerpen Noord (voorh. Antwerpen-Oorderen) (B)
Fnpf Franeker racc Papierfabriek
FNR Namen / Namur (B)
FNSD zie FNZD
Fnskf Franeker racc Suikerfabriek
FNST Ans-Est (B)
Fnsw Franeker Stamlijn West
Fnv Franekervaart brugpost
FNWH Antwerpen Waaslandhaven (B)
FNZD Antwerpen Zuid (voorh. FNSD) (B)
FNZG Antwerpen Schijnpoort (B)
Fo Rotterdam Feijenoord goederenstation (1878-2009). Deze verkorting is ook gebruikt voor Feijenoord tractiedepot
FO Vorst Zuid (B)
FO Offenbach/Main Hbf (D)
FOBW Oberwesel (D)
Fod zie Fo

- FOE** Hoboken (B)
FO G Offenbach/Main Gbf (D)
Foh Feijenoord Halte (1901-1926)
Fos Feijenoord goederenstation seinhuis
FOST Vorst Oost (B)
FOVR Vorst Rijtuigen (B)
Fow Feijenoord werkplaats
Fowpl Feijenoord lijnwerkplaats
FPA Poelkapelle (B)
FPP Poperinge (B)
FPR Liège-Haut-Pré (B)
FR Brugge (B)
FRA Frasselt (D), zie FRS
Franfl Frankfurt Flughafen Regionalbahnhof (D) (Nederlandse verkorting), zie FFLU
Frank Frankfurt/Main Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie FF
Frb Froombosch (stopplaats tussen Groningen en Weiwerd, 1929-1941)
FRBL Beert-Bellingen (B)
Freibb Freiburg/Breisgau Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie RF
FRG Argenteau (B)
Frkw Frankrijkweg (haveengebied Vlissingen)
Frkws Frankrijkweg Sloegebied (Vlissingen)
FRL Roeselare (B)
FRMT Brugge Zeehaven (B)
FRS Frasselt (D) (halte tussen Kranenburg en Nütterden, 1952-1978); van 1975 tot 1978 was de afkorting FRA
FRSP Brugge-Sint-Pieters (B)
FRST Aarschot (B)
FRUE Rüsselsheim (D)
FRUO Rüsselsheim Opelwerk (D)
Frw Floraweg (station bij Bovenkarspel). Van 1885 tot 1941 heette dit station Broekerhaven, van 1941 tot 1977 Floraweg, en vanaf 1977 Bovenkarspel Flora, zie Bkf
FSD Oostende (B)
FSDM Oostende Zeehaven (B)
FSI Sint Gillis (Dendermonde) (B)
FSN Sint Niklaas (B)
FSR Schaerbeek / Schaarbeek (B)
FSS Spa (B)
FST Sint Truiden (B)
FSZ zie FZZ
Fsz Zelzate (B) (Nederlandse verkorting), zie FZZ
FT zie FDR
FTF Tête-de-Flandre (B), later Antwerpen-Linkerover genoemd, zie FLO
FTG Tongeren (B)
FTI Bierse-Awans (B)
FTL zie FTNN
FTM Tamines (B)
FTNN Tienen / Tirlemont (voorh. FTL) (B)
FTR Turnhout (B)
FTSB Treysa Bundeswehr (Sondermunitionslager) (D)
FUW Antwerpen-Austruweel (B)
Fvl zie Flv
FVN Liège-Vivegnis (B)
Fvs Visé (B) (Nederlandse verkorting), zie FVS
FVS Visé / Wezet (B)
FVSG Visé grens / Visé-frontière / Wezet-Grens (B)
FVST Verviers-Est (B)
FVV Vilvoorde (B)
Fw Ferwerd (station tussen Stiens en Dokkum-Aalsum, 1901-1940) (niet-officiële afkorting), zie Fd
FW Watermaal (B)
FW Wiesbaden Hbf (D)
Fwd Feanwâlden / Feanwalden (tot 2015 heette dit station Veenwouden, zie Vwd). Feanwâlden is de ProRail-naam voor dit station; Feanwalden is de NS-naam
FWFK Mainz Waggonfabrik (D)
FWLN Willingen (D)
FWO G Wiesbaden Ost Gbf (D)
FWOR Worms Hbf (D)
FWORG Worms Gbf (D)
FWR G Wetzlar Gbf (D)
FWT Waterloo (B)
FWV Wavre (later werd de afkorting GWV gebruikt) (B)
FY zie FI
FZV Zandvoorde (B)
FZZ Zelzate (voorh. FSZ) (B)

G

G voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische stations behorende tot particuliere maatschappijen

G Gronau (D) (Nederlandse verkorting), zie EGRN

Ga Gasselte (halte bij Gieten, 1905-1947)

Gaclv Gasselte racc Coöperatieve Landbouw Vereeniging

GAL Aalbeke (B)

Gav Gasselternijveen (station tussen Emmen en Stadskanaal, 1905-1947)

Gavp Gasselternijveen racc PEB (Provinciaal Elektriciteitsbedrijf). De verkorting Gavpeb is ook gebruikt

Gavpeb zie Gavp

Gb Groesbeek (station tussen Nijmegen en Kleve, 1865-1940). Later is deze verkorting ook gebruikt voor blokpost Groesbeek

GB Booischoot (B)

GBA Balen-Wezel (B)

GBB Beersel (B)

GBC Boechout (B)

GBD Begijnendijk (B)

Gbg Gramsbergen (station tussen Hardenberg en Coevorden, sinds 1905)

GBG Bassenge (B)

GBI Braibant (B)

GBL Berlaar (B)

Gbm Grubbenvorst Maas racc

Gbr Glanerbrug (station bij Enschede, 1868-1950, heropend in 2001). Deze verkorting

is tevens gebruikt voor Glanerbrug blokpost en vanaf 1950 ook voor Glanerbrug wachtpost

Gbrh Glanerbrug racc Van Heek

Gbv Grubbenvorst Klooster (station tussen Nijmegen en Venlo, 1884-1920). Vanaf 1920 heette dit station Grubbenvorst (station gesloten in 1935). Deze verkorting werd van 1920 tot 1940 ook gebruikt voor Grubbenvorst losplaats. Van 1940 tot 1970 werd deze verkorting gebruikt voor Grubbenvorst racc

GBV Beverst (B)

GBW Balen-Werkplaatsen (B)

GBZ Botzelaer (B)

GCE Sainte-Cécile (B)

GCR Charleroi Sud-Quai (B)

GCT Kortenberg (B)

GCU Cugnon-Mortehan (B)

Gd Gouda (station, sinds 1855)

Gdg Gouda Goverwelle (station, sinds 1993). Aanvankelijk was het plan om dit station Gouda Oost te noemen, maar dit plan werd verworpen. Wel is tijdens de bouw van dit station enige tijd de werknaam Gouda Oost gebruikt, en de daarvan afgeleide verkorting Gdo

Gdgw zie Gdg

Gdk Geerdijk (station tussen Mariënberg en Almelo, 1906-2016). Tot 1952 heette dit station Vroomshoop-Geerdijk,

zie Vgk

GDL Dolhain-Gileppe (B)

Gdm Geldermalsen (station tussen Utrecht en 's-Hertogenbosch, sinds 1868)

Gdma Geldermalsen aansl

Gdmcha Geldermalsen racc Chamotte

Gdmcv Geldermalsen racc Coöperatieve Verbruiksvereniging

GDN Eisdan-Mijnen (B)

Gdo Gaanderen-Oosselt (halte tussen Winterswijk en Zevenaar, 1887-1927). Vanaf 1992 is deze verkorting ook gebruikt voor Gouda Oost onderstation. Tevens is in de periode 1992-1993 bij de bouw van station Gouda Goverwelle enige tijd de werknaam Gouda Oost gebruikt, en de daarvan afgeleide verkorting Gdo. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelpunten worden gebruikt

GDP Diepenbeek (B)

Gdr Gaanderen (station tussen Zevenaar en Winterswijk, 1927-1934, heropend in 2006)

Gdrl Gaanderen losplaats

Gds Gouda seinhuis (later: Gouda post T)

Gdspbb Gouda racc Spoorwegbouwbedrijf

Gdtr Gouda Tram (stopplaats, 1914-1942)

Ge Glane (station bij

Enschede, 1903-1937)

Gel Gelselaar (stopplaats tussen Neede en Hellendoorn, 1910-1925)

GEL Gelrode (B)

Gelder Geldern (D) (Nederlandse verkorting), zie KGE

Gentsp Gent St. Pieters (B) (Nederlandse verkorting), zie FGSP

Gentzh Gent Zeehaven (B) (Nederlandse verkorting), zie FGZH, FGNF

Gf Geffen (stopplaats tussen Rosmalen en Oss, 1881-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Geffen blokpost en voor Geffen schakelstation

GF Florennes-Central (B)

GFA Frasnes-lez-Couvin (B)

GFC Cerfontaine (B)

GFM Sint-Martens-Voeren (B)

GFN Florennes-Est (B)

GFY Froyennes (B)

Gg Gronau grens (D) (Nederlandse verkorting), zie EXGR

Gha 's-Gravenpolder-'s-Heer Abtskerke (station bij Goes, 1927-1947)

GHA Hamont (B). De afkorting HMT is ook gebruikt

Ghbr Grote Heycop brug bij Breukelen

Ghe Amsterdam Gemeentelijk Handelsentrepot

GHE Heverlee (B)

GHI Hemptinne-lez-Florennes (B)

GHO Heist-op-den-Berg (B)

GHS Hanzinne (B)

GHT Haren (voorh. Haren-Linde) (B)

Gi Gildehaus (D) (Nederlandse verkorting), zie HGIM. De verkorting Gi is ook gebruikt voor Gildehaus schakelstation

GIM Glain-Montegnée (B)

Gin Giessen-Nieuwkerk (stopplaats bij Gorinchem, 1885-1934). Tot 1893 heette deze stopplaats Kerkweg

Gio Giessendam-Oudekerk (station, 1885-1927; van 1927 tot 1957 heette dit station Giessendam-Neder Hardinxveld, en vanaf 1957 Hardinxveld-Giessendam), zie Gnd

Gk Grijpskerk (station tussen Groningen en Leeuwarden, sinds 1866)

Gka Grijpskerk aansl

Gkg Gekkengraaf onderstation (tussen Helmond en Venlo)

Gklv Grijpskerk racc Landbouwvereniging

GI Groenlo (station tussen Winterswijk en Eibergen, 1884-1937)

GLB Saint-Lambert (B)

Gle Geulle (halte tussen Maastricht en Sittard, 1892-1944). Later is deze verkorting gebruikt voor Geulle blokpost, en daarna voor Geulle schakelstation

GLI La Louvière-Industrie (B)

Glk Lanaken (B) (Ne-

derlandse verkorting), zie GLK

GLK Lanaken (B)

GLM Limal (B)

Gln Geleen Oost (station, sinds 1896)

GLR La Roche (Brabant) (B)

GLV Molveren (B)

Gm Grootebroek Molenspad (stopplaats tussen Zaandam en Enkhuizen, 1930-1938). Deze stopplaats werd ook Lutjebroek genoemd, zie Lj

GMB Marbais (B)

GMG Scherpenheuvel (B)

GMK Noorderwijk-Morkhoven (B)

GMN Montzen (B)

GMO Mortsels (B)

GMT Montignies-sur-Sambre (B)

Gmw Groot Melmweg (stopplaats bij Amersfoort, 1892-1898)

Gn Groningen (station, sinds 1866)

Gnac Groningen racc Aankoop Centrale

Gnbr Geinbrug bij Abcoude

Gnd Hardinxveld-Giessendam (station, sinds 1885). Van 1885 tot 1927 heette dit station Giessendam-Oudekerk, en van 1927 tot 1957 Giessendam-Neder Hardinxveld, zie Hag

Gndc Groningen racc fa. Dikema & Camphuis (steenkolenhandel aan de Spoorweghaven)

Gne Groningen Eemskanaal

Gnek Groningen racc Eemskanaal

Gnenc Groningen racc Enceha (afgeleid van NCH, de Noordelijke Chemicaliënhandel). De verkorting Gnnch is ook gebruikt
Gnep Groningen Europapark
Gnev Groningen racc Eierveiling
Gnh Groningen-Hoogkerk
Gnhdp Groningen racc Hoendiep
Gnl Groningen Losplaats
Gnn Groningen Noord (halte, sinds 1884). Tot 1955 heette dit Groningen Halte. Vóór de Tweede Wereldoorlog werd het ook Groningen Halte SS genoemd
Gnnch zie Gnenc
Gnni Groningen racc Niemeyer (tabaksfabriek)
Gnntm Groningen racc NTM (Nederlandsche Tramweg-Maatschappij)
Gnp Gennep (station tussen Boxtel en Wesel, 1873-1944)
Gnpeb Groningen racc PEB (Provinciaal Elektriciteitsbedrijf)
Gnpg Gennep grens
Gnpmf Gennep racc Moutfabriek
Gnppf Gennep racc Papierfabriek
Gnptt Groningen PTT
Gnreit Groningen racc Reitdiep
Gnrsk Groningen racc RSK (Reimann, Stok & Kersken expeditiebedrijf)
Gns Groningen seinhuis (later: Groningen

post T)
GNS Antwerpen Oost (B)
Gnskf Groningen racc Suikerfabriek
GNV Neuville-Sud (B)
Gnzb Groningen racc Zuivelbond
Go Goor (station tussen Zutphen en Hengelo, sinds 1865). Tot 1935 heette dit station Goor Zuid
Goclv Goor racc Coöperatieve Landbouw Vereniging
Gor Goor West (station tussen Neede en Hellendoorn, 1910-1935)
Gorcw Goor West racc Coöperatieve Verbruikersvereniging
GOU Overpelt Werkplaatsen (B)
Goz Gaasperdammer overloopwissels Zuid
Gp Geldrop (station tussen Eindhoven en Heeze, 1913-1938, heropend in 1940)
Gpd Gaasperdam onderstation
Gpda Gaasperdammerweg aansl
GPL Philippeville (B)
Gr Gorinchem (station, sinds 1883)
GRA Ramsel (B)
Grbr Grote Draaibrug over de Oude Maas bij Dordrecht
Grd Gorredijk (station, 1882-1947, losplaats tot 1962)
Grdw Groenekansche Dijk West (HSM), ook wel Groenekansche Dijk (HSM) genoemd (station tussen Hilversum en Lunetten, 1874-1938).

Vanaf 1922 heette dit station Groenekan West, zie Grw
Gri Griethausen (D) (station tussen Zevenaar en Kleve, 1865-1960) (Nederlandse verkorting), zie GRI
GRI Griethausen (D)
GrI Goirle (station tussen Tilburg en Hilvarenbeek, 1907-1935)
GRM Remersdaal (B)
Grn Groenekan (dienstregelmeetspunt)
Grno Gorinchem Noord (gepland station)
Gro Groenekan Oost (stopplaats tussen Bilthoven en Utrecht, 1863-1945). Tot 1922 heette deze stopplaats Groenekansche Dijk (NCS). Later is deze verkorting ook gebruikt voor blokpost Groenekan Oost
GRO Rotselaar (B)
Grs brug over de Greuns (bij Leeuwarden)
GRS Rossignol (B)
GRT Couillet-Montignies (Roctiau) (B)
Grv Grave (station aan de lijn Heumen-Grave van de Maas-Buurtspoorweg nv, 1915-1919)
Grvn Griendtsveen overloopwissels
Grw Groenekan West (station tussen Hollandse Rading en Utrecht, 1874-1938). Tot 1922 heette dit station Groenekansche Dijk. Later is deze verkorting ook gebruikt voor blokpost Groenekan West
Gs Goes (station, sinds

1868)

GSA Staden (B)

Gsah Arnhem gemeentelijke stamlijn

Gsakf Goes racc AKF (Apparaten- en Ketelfabriek)

Gsalm Almelo gemeentelijke stamlijn

Gsch 's-Gravenschans (stopplaats tussen Groningen en Weiwerd, 1929-1941)

Gsd Gronsveld (station bij Maastricht, 1861-1938, heropend 1945-1950). Later is deze verkorting ook gebruikt voor blokpost Gronsveld

Gsdkck Gronsveld racc Kencika

Gsf Goes racc fa. Fokke (steenkolen- en oliehandel)

Gsg Goes racc Gulf (Oil Trading Association)

Gsgs Goes gemeentelijke stamlijn

Gsl Gorssel (station tussen Zutphen en Deventer, 1865-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Gorssel schakelstation

Gsn Groessen (halte bij Duiven, 1890-1936)

Gsrh Goes racc fa. Reijnhout (steenkolenhandel)

Gst Gestel (stopplaats tussen Eindhoven en Hasselt, 1902-1940)

Gsv Goes racc Veiling

Gsvv Goes racc VVZB (Veilingvereniging Zuid-Beveland)

GSW Sint-Joris-Weert (voorh. werd de afkorting GWS gebruikt) (B)

Gszp zie Zpgs

Gt Geertruidenberg (station tussen Lage Zwaluwe en Waalwijk, 1886-1950)

GT Haine-Saint-Pierre Formation & Dépôt (B)

Gtn Gieten (station tussen Gasselternijveen en Assen, 1905-1947)

Gtnlv Gieten racc Landbouwvereniging

GTR Treignes (B)

Gttf Geertruidenberg racc Tegelfabriek

Gv Den Haag Hollands Spoor (Den Haag HS), station sinds 1843

GV Verviers-Central (B)

Gvc Den Haag CS

(sinds 1870). Officieel heette dit station tot 1973 Den Haag Staatsspoor ofwel Den Haag SS. Sinds 2000 wordt dit station aangeduid als Den Haag Centraal

GVE Vignée (B)

GVH Oud-Heverlee (B)

Gvhtm Den Haag HS racc HTM (Haagsche Tramweg Maatschappij)

Gvl Den Haag Loosduinscheweg. Deze verkorting is ook gebruikt voor Geervliet (station tussen Spijkenisse en Oostvoorne, 1906-1965). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Gvm Den Haag Mariahoeve (halte, sinds 1966)

Gvmw Den Haag Moerwijk (station, sinds

1996)

Gvn Den Haag Noord onderstation

GVN Neuville-Nord (B)

Gvnam Den Haag HS racc NAM (Nederlandse Aardolie Maatschappij)

Gvo Den Haag Oost onderstation

GVO Verviers-Ouest (voorh. Verviers-Léopold) (B)

Gvphi Den Haag HS racc Philips

Gvptt Den Haag HS racc PTT

Gvr Den Haag Staatsspoor, oftewel Den Haag SS (station sinds 1870; vanaf 1973 Den Haag CS geheten; sinds 2000 aangeduid als Den Haag Centraal, zie Gvc)

Gvrezh Den Haag SS racc EZH (Electriciteitsbedrijf Zuid-Holland)

Gvrptt Den Haag SS racc PTT

Gvrnsk Den Haag SS racc RSK (Reimann, Stok & Kersken expeditiebedrijf)

Gvrs Den Haag Staatsspoorwegen seinhuis

Gvrsk Den Haag HS racc RSK (Reimann, Stok & Kersken expeditiebedrijf)

Gvs Den Haag HS seinhuis (later: Den Haag HS post T)

Gvvhk Den Haag HS racc Vereenigde Haagsche Kolenbedrijven

Gvz 's-Gravensande (station tussen Poeldijk en Hoek van Holland, 1883-1965)

GVZ Coevorden Güterverkehrszentrum

Coevorden (aanduiding in gebruik bij de DB en de Bentheimer Eisenbahn, voor de container-terminal in Coevorden)

Gw Grouw-Irnsum (station, sinds 1868). In

1999 werd de stationsnaam Grou-Jirnsum, naar de Friese spelling van deze plaatsnamen.

De officiële verkorting voor het station is nog steeds Gw, hoewel er geen w meer voorkomt in de stationsnaam

Gwb Brug over de Gouwe (bij Alphen a/d Rijn). Deze verkorting is ook gebruikt voor brugpost Brug over de Gouwe

Gwbr brug over de Gouwe (bij Gouda)

Gwd Wildert (B) (Nederlandse verkorting), zie GWD

GWD Wildert (B)

GWE Weelde (B)

GWI Winterslag (B)

GWM Westmeerbeek (B)

Gwo Grouw onderstation

Gws Gouwsluis (station bij Alphen a/d Rijn, 1915-1936)

GWS Sint-Joris-Weert (later werd de afkorting GSW gebruikt) (B)

Gwt Galgewaterbrug (bij Leiden)

GWT Waterschei (B)

GWV Wavre (voorh. werd de afkorting FWV gebruikt) (B)

Gwvgb Grouw-Irnsum racc Verenigde Grouwster Brandstoffenhandlaren

Gz Gilze-Rijen (station, sinds 1863)

Gzba Gilze-Rijen racc Brabantsche Anthraciet Maatschappij

Gzi Gilze-Rijen racc industrieterrein

Gzmil Gilze-Rijen militair racc Vijf Eiken (oefenterrein waar door het Korps Mariniers werd geoefend in het bestormen van treinen). Ook

werd hier geoefend in brandbestrijding in treinen. Dit is hetzelfde terrein als Oosterhout racc

militair munitiedepot De Vijf Eiken, zie Ottmil

Gzve Gilze-Rijen racc militaire losplaats Vijf Eiken / Geniepark (1954-1993). Deze verkorting

is ook gebruikt voor Gilze-Rijen racc Steenfabriek De Vijf Eiken (1969-1992) en racc Industrieterrein Vijf Eiken (1969-1993)

Gzvea Gilze-Rijen racc Steenfabriek De Vijf Eiken aansl

Gzvlb Gilze-Rijen racc vliegbasis (1940-1982)

H

H Regionalbereich Hannover (D)

H Herzogenrath bevelpost (tussen Landgraaf en Herzogenrath) (D)

Ha 's-Heer Arendskerke (station bij Goes, 1872-1946)

HAARL Haarlem (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen), zie Hlm

Had Heemstede-Aerdenhout (station, 1876-1880, heropend in 1928)

Hag Hardinxveld-Giesendam (verkortings gebruikt van 1885 tot 1927), zie Gnd

Hak De Haak (stopplaats tussen Maassluis en Hoek van Holland Haven, 1904-1925).

Eerst was de verkorting Dek; deze werd in 1918 veranderd in Hak

Hal Haarle (stopplaats tussen Raalte en Nijverdal, 1881-1930). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Haarlemmerliede schakelstation. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

HAL Almstedt (D)

Ham Den Ham (stopplaats tussen Uitgeest en Krommenie-Assendelft, 1883-1887). Deze verkorting is ook gebruikt voor Den Ham-Vroomshoop (station tussen Mariënberg en Almelo, 1906-1952; van-

af 1952 station Vroomshoop geheten, zie Vhp).

Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Hamh Hamburg Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie AH

Hamm Hamm Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie EHM

Han Haanrade (station tussen Sittard en Herzogenrath, 1896-1953).

Tot 1950 heette dit station Kerkrade Rolduc, zie Krr

Hang Haanrade grens

Hanl Haanrade racc Laurametaal (voorh. Haanrade racc mijn Laura)

Hanlau Haanrade racc mijn Laura/Julia

Hanm Haanrade racc mijn Julia

Hann Hannover Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie HH

Hanvs Haanrade racc fa. Vossen

Hanw Haanrade West (racc mijn Laura, 1906-1974)

Har De Haar (stopplaats bij Veenendaal, 1887-1926). Later is deze verkorting ook gebruikt voor De Haar

aansl (tussen Maarn en Veenendaal-De Klomp)

Harn Haaren schakelstation (tussen Oisterwijk en Boxtel)

Harss De Haar schakelstation (bij Veenendaal)

HASD Aschendorf (D)

Hasp Hanzespoorlijn (tussen Lelystad en Zwolle), zie HI, HZL

Hat 's-Heer Arendskerke Tram (halte, 1927-1934)

HAUR Aurich (D)

Hawp Haanrade werkplaats

Hb Hoensbroek (station tussen Sittard en Herzogenrath, sinds 1896)

HB Bremen Hbf (D)

HBAW Bremen-Sebaldsbrück Wbf (D)

HBB NS Houtbereidingsbedrijf Dordrecht (creosoteerinrichting voor dwarsliggers, 1916-1992), ook aangeduid als Houtbereidingsinrichting ofwel

Hbi, zie Is 843. Van 1992 tot 1998 Houtverwerkingsbedrijf genoemd, zie Hvb; daarna tot 2002 ImproRail bv

HBDE Bünde (Westfalen) (D)

Hbg Haaksbergen (station, 1884-1937)

Hbgcav Haaksbergen racc Coöperatieve Aanen Verkoopvereniging

Hbgclv Haaksbergen racc Coöperatieve Landbouwersvereniging

Hbgok Haaksbergen racc Odink & Koenderink (Twentsche Electrotechnische Industrie)

Hbgtkf Haaksbergen racc Twentsche Kabelfabriek

HBH Bremerhaven Hbf (D)

HBHD Bremerhaven Süd (D)

HBHK Bremerhaven Seehafen DB-Grenze (D)
HBHNH Bremerhaven Nordhafen (D)
HBHS Bremerhaven Seehafen (D)
HBHSK Bremerhaven Kaiserhafen (D)
Hbi Houtbereidingsinrichting Dordrecht (1916-1992; daarna Houtverwerkingsbedrijf genoemd, zie Hvb). De schrijfwijze HBI is ook gebruikt, zie Is 843
HBI Bremen Inlandshafen (D)
Hbk Hebink (stopplaats bij Varsseveld, 1904-1920)
HBLG Bremen Inlandshafen DB-Grenze (D)
HBOE Bad Oeynhause n Süd (D)
Hbr Hembrug blokpost (bij Zaandam)
HBR Bremen Rbf (D)
HBRG Bremen-Stahlwerk DB-Grenze (D)
HBR S Bremen-Stahlwerk (D)
HBS Braunschweig Hbf (D)
HBSB Bremen-Sebaldsbrück (D)
HBSD Braunschweig Nord (D)
HBSR Braunschweig Rbf (D)
Hbstm Hoensbroek racc fa. Stassen-Marres (houthandel)
HBTG Bad Bentheim DB-Grenze (D)
HBTH Bad Bentheim (D)
HBTN Bad Bentheim Nord (D)
Hbzm Hardinxveld

Blauwe Zoom (station tussen Hardinxveld-Giessendam en Slie drecht, sinds 2011). De verkorting Bzm wordt ook gebruikt
HBZN Hannover Betriebszentrale RB (Regionalbereich) Nord (D)
HC Celle (D)
HC G Celle Gbf (D)
Hcl Harculo racc (tussen Wijhe en Zwolle)
HCN Celle Nord (D)
HCNG Celle Nord DB-Grenze (D)
HCV Coevorden BE / Coevorden Bentheimer Eisenbahn (afkorting in gebruik bij de DB)
HCVGO Coevorden BE (Grenze Ost) (afkorting in gebruik bij de DB)
HCVV Coevorden BE Vorb f (afkorting in gebruik bij de DB)
Hd Harderwijk (station, sinds 1863)
Hdb Hardenberg (station, sinds 1905)
Hdd Harderwijk Drielanden (nooit gerealiseerde halte)
Hde 't Harde (station, sinds 1863). Tot 1888 werd dit station Elburg-Epe genoemd; van 1888 tot 1914 heette het Elburg-Oldebroek; van 1914 tot 1963 Legerplaats Oldebroek (zie Lpo); en sinds 1963 heet het station 't Harde
Hdg Hardegarijp (station tussen Leeuwarden en Groningen, sinds 1866). Vanaf 1999 wordt de Friese benaming Hurdegaryp gebruikt

Hdh Harderwijk Haven (stamlijn, 1963-2007)
Hd hb Harderwijk Haven racc fa. Beemsterboer
Hd hm Harderwijk Haven racc fa. Van de Mheen
Hdhs Hoge Brug over Delfshavense Schie
Hdk Heidijk (stopplaats tussen Lage Zwaluwe en 's-Hertogenbosch, 1890-1907). Deze verkorting is ook gebruikt voor De Haandrik (stopplaats tussen Zwolle en Stadskanaal, 1905-1930). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt
Hdkb brugpost De Haandrik (tussen Zwolle en Emmen)
Hdl Hedel (station, 1869-1950; daarna dienstregelmeetpunt)
Hdo Harderwijk Oost (nooit gerealiseerde halte)
Hdp brug over het Hoendiep (bij Groningen)
Hdr Den Helder (station, sinds 1865). Tot 1890 heette dit station Nieuwe Diep; van 1890 tot 1921 heette het Den Helder; van 1921 tot 1929 Helder; en sinds 1929 wederom Den Helder
Hdrh Den Helder Haven
Hdrm Den Helder racc (Koninklijke) Marine

Hdrvbh Den Helder racc Verenigde Brandstoffenhandelaren
Hdrz Den Helder Zuid (halte, sinds 1980)
Hds Harderwijk seinhuis
Hdt Rotterdam Zuid handelsterrein
Hdv Hooglanderveen (stopplaats tussen Amersfoort en Nijkerk, 1863-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Hooglanderveen schakelstation
Hdvclv Hooglanderveen racc Coöperatieve Landbouw Vereeniging
He Hem (halte tussen Hoorn en Bovenkarspel-Grootebroek, 1913-1935)
HE Emden Hbf (D)
Hea Herfte aansl (tussen Zwolle en Meppel)
HEA Emden Außenhafen (D)
Heas Herfte aansl schakelstation
Hei Heihoek (stopplaats bij Oss, 1881-1914)
Heil 't Heilig Land (station tussen Nijmegen en Kleve, 1918-1925)
Hel Hellendoorn (station, 1910-1935)
Hem Den Hem (halte tussen Gouda en Schoonhoven, 1914-1942)
HEML Emlichheim (D)
HER Emden Rbf (D)
Herz Herzogenrath (D) (Nederlandse verkorting), zie KHEZ
Heu Heumen (stopplaats tussen Nijmegen en Cuijk, 1885-1891)

Hev Herfte-Veldhoek (stopplaats tussen Zwolle en Dalfsen, 1903-1941)
HEVG Emden Hbf VW-Werk DB-Grenze (D)
HEVW Emden Hbf Volkswagenwerk (ook genoemd: Emden Hbf VW) (D)
Hf De Hoef (halte tussen Uithoorn en Alphen aan den Rijn, 1917-1936). Van 1915 tot 1917 heette deze halte Blokland, zie Bld
Hfd Hoofddorp. De verkorting Hfd is voor twee verschillende stations Hoofddorp gebruikt, namelijk voor station Hoofddorp (ook wel "Hoofddorp oud" genoemd) tussen Aalsmeer en Haarlem, 1912-1935; en voor station Hoofddorp tussen Schiphol en Nieuw Vennepe, sinds 1981. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt
Hfde Hoofddorp (bouw-)emplacement HSL (2000-2006; bijgenaamd "Hoofddorp Aardappelveld")
Hfdea Hoofddorp HSL bouwemplacement aansl
Hfdm Hoofddorp middenspoor (ook wel aangeduid als "Hoofddorp Midden")
Hfdo Hoofddorp opstel(terrein)
Hfdw Hoofddorp West

Hfdz Hoofddorp Zuid
HFRB Weener Friesenbrücke (D)
Hfs Hoofddorp seinhuis
HFVW Fallersleben Volkswagenwerk (D)
Hg Haarlem goederenstation (aan de Westergracht, 1904-1986)
HG Göttingen Hbf (D)
Hgbk Hillegommerbeek (stopplaats tussen Hillegom en Voorhout, 1842-1900)
Hgbr brug over de Hoogeveense Vaart (bij Meppel)
Hgbw Hogebrug wachsporen (tussen Woerden en Hekendorp)
HG G Göttingen Gbf (D)
Hgho Haarlem goederenstation racc fa. Hoenderdos (kolen- en oliehandel)
Hghoen zie Hgho
HGIM Gildehaus (D)
Hgl Hengelo (station, sinds 1865). Tot 1936 werd dit station Hengelo Staatsspoor ofwel Hengelo SS genoemd
Hgla zie Hglakz
Hglakz Hengelo racc AKZO
Hglb Hengelosche Bad- en Zweminrichting (halte tussen Hengelo GOLS en Tweekelo, 1890-1900)
Hglдох Hengelo racc DOH (Drentsch-Overijsselsche Houthandel)
Hglf zie Fbk
Hglg Hengelo Gezondheidspark (halte, sinds 2012)
Hglh Hengelo racc HEEMAF/TCS

Hglo Hengelo Oost (halte, sinds 1975)
Hgls Hengelo seinhuis
Hglst Hengeloschestraat (stopplaats in Enschede, 1868-1932)
Hglstk Hengelo racc Stork (machinefabriek)
Hglt zie Hgltwc
Hgltwc Hengelo racc Twentse Centrale
Hglvs Hengelo verdeelstation
Hglz Hengelo Zoutindustrie
HGMG Bad Gandersheim Gbf (D)
HG N Göttingen Gbf Nord (D)
Hgr Hungerink-Mettray (stopplaats tussen Zutphen en Deventer, 1890-1918)
HGRF Grauhof Gbf (D)
Hgs Haarlem goederenstation seinhuis
Hgsm Hoogersmilde (station tussen Assen en Meppel, 1916-1933)
Hgv Hoogeveen (station, sinds 1870)
Hgva zie Hgvam
Hgvam Haarlem goederenstation racc VAM (Vuil Afvoer Maatschappij)
Hgvcv Hoogeveen racc Coöperatieve Verbruikersvereniging
Hgvgs Hoogeveen gemeentelijke stamlijn
Hgvs Hooge Vuursche onderstation (tussen Hilversum en Baarn)
Hgwbr Hoge Gouwebrug (bij Gouda)
Hgz Hoogezand-Sappemeer (station tussen Groningen en Zuidbroek, sinds 1868)

Hgzsch Hoogezand racc Scholten (karton- en papierfabriek)
Hgzsil Hoogezand racc Silenka
Hh Hulshorst (station, 1863-1987). Deze verkorting is ook gebruikt voor Hulshorst onderstation
HH Hannover Hbf (D)
HHAW Hannover-Leinhausen Wbf (D)
Hhb Haringhuizen-Barsinghorn (halte tussen Nieuwe Niedorp en Schagen, 1898-1930)
HHI Hildesheim Hbf (D)
HHI G Hildesheim Gbf (D)
Hhk 's-Heer Hendrikskinderen (halte bij Goes, 1927-1934)
Hhl Hooghalen (halte tussen Beilen en Assen, 1870-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor blokpost Hooghalen
HHLM Helmstedt (D)
Hhlo Hooghalen onderstation
Hhn Heyerhoeven (voormalige stopplaats tussen Horst-Sevenum en Blerick, geopend in 1866. Het is echter niet bekend wanneer deze stopplaats gesloten werd. De verkorting Hyh is ook gebruikt). Later is de verkorting Hhn ook gebruikt voor Heyerhoeven schakelstation
Hhs Hoek van Holland Strand (gepland metrostation)
Hhv Amsterdam Houthaven (westelijk havengebied)

Hhvbhc Amsterdam Houthaven racc BHC (British Holland Coal Company)
Hhvcsm Amsterdam Houthaven racc CSM (Centrale Suiker Maatschappij)
HIHV Ihrhove (D)
Hij Hijkersmilde (station tussen Assen en Hoogersmilde, 1913-1933, en losplaats van 1913 tot 1962)
Hil Hillegom (station tussen Haarlem en Leiden, 1891-1944, heropend in 2000)
Hilrsk Hillegom racc RSK (Reimann, Stok & Kersken expeditiebedrijf)
HJ Jever (D)
HJAD Jaderberg (D)
Hjd Heerjansdam onderstation (tussen Breda en Rotterdam)
Hk Heemskerk (station, sinds 1969)
Hka Heemskerk Assumburg (dienstregelmeetpunt)
Hkb Herkenbosch (halte tussen Weert en Roermond, 1879-1944). Van 1879 tot 1926 heette deze halte Melick-Herkenbosch, zie MIh. Vanaf 1946 is de verkorting Hkb ook gebruikt voor Herkenbosch losplaats en Herkenbosch GE
Hkbgfsf Herkenbosch racc Gist- en Spiritusfabriek
Hkbs Herkenbosch gemeentelijke stamlijn
Hkbsm Herkenbosch racc Staatsmijnen

Hkbsmb Herkenbosch racc Staatsmijn Beatrix
Hkd Hazerswoude-Koudekerk (halte tussen Alphen a/d Rijn en Leiden, 1878-1934). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Hazerswoude-Koudekerk a/d Rijn schakelstation
Hkdp Hekendorp onderstation (tussen Gouda en Woerden)
Hkk Hoedekenskerke (station, 1927-1947)
Hkl Herkulo (stopplaats tussen Wijhe en Zwolle, 1891-1918). Deze stopplaats was ook bekend als Herculo
Hkp Hekendorp (stopplaats tussen Gouda en Woerden, 1895-1936). Deze verkorting is ook gebruikt voor Hekendorp blokpost
Hks Hoogkarspel (station tussen Hoorn en Enkhuizen, sinds 1885)
Hkz Heinkenszand (station tussen Goes en Borsele, 1927-1934)
Hkzck Heinkenszand racc Coöperatieve Kolnvereniging
HI Hengelo GOLS (station, 1884-1936). Vanaf 1962 is deze verkorting gebruikt voor Hengelo losplaats. Deze verkorting wordt sinds 2007 ook gebruikt als aanduiding voor de Hanzelijn, zie Hasp, HZL
HL Hoekse Lijn (Schiedam–Hoek van Holland Strand)
HLAW Laarwald (D)
Hlb Hillegersberg (goederenemplacement bij

Rotterdam Noord)
Hlba Hillegersberg aansl
Hlclv Hengelo GOLS racc Coöperatieve Landbouw Vereniging
Hld Hoek van Holland Haven (station, sinds 1893)
Hldp Hoek van Holland blokpost
Hlds Hoek van Holland Strand (station, sinds 1893)
Hle Heiligerlee (stopplaats tussen Scheemda en Winschoten, 1908-1934)
HLEE Leer/Ostfriesland (D)
HLEEP Leer/Ostfriesland Gbf (D)
Hles Hengelo GOLS racc Esso
Hlg Harlingen (station, sinds 1863)
HL G Löhne (Westfalen) Gbf (D)
Hlga Harlingen aansl
Hlgge Harlingen GE
Hlggst Harlingen racc GST (General Steam Transport Company)
Hlgh Harlingen Haven (station, sinds 1863)
Hlgssm Harlingen racc SSM (Scheepvaart- en Steenkolen Maatschappij)
Hlgt Harlingen racc fa. Tuinman
Hlgvam Harlingen racc VAM (Vuil Afvoer Maatschappij)
Hlgzpc Harlingen racc Aardappelcoöperatie ZPC (Zaai- en Pootgoed Coöperatie)
HLI Hannover-Linden (D)

HLIG Lingen (Ems) (D)
Hlkd Hazerswoude-Koudekerk (halte, 1878-1934), zie Hkd
HLI Hallum (station tussen Leeuwarden en Anjum, 1901-1940)
HLIzpc Hallum racc Zaai- en Pootgoed Coöperatie
Hlm Haarlem (station, sinds 1839)
Hlmb Haarlem Bolwerk (halte tussen Haarlem en Overveen, 1881-1886)
Hlmeb Haarlem racc EBH (Energiebedrijf Haarlem). Van dit raccordement maakten ook enkele andere bedrijven gebruik, zoals Conrad Stork Hijtsch en de firma Figeo (hijskranenfabriek)
Hlmebh zie Hlmeb
Hlmgeb Haarlem racc GEB (Gemeentelijk Energiebedrijf)
Hlmkr Haarlem kruispunt (ook genoemd: Haarlem kruis), kruising in verbindingsoog met de lijn naar Zandvoort
Hlmm Haarlemmermeer (hele gebied)
Hlmn Haarlem Noord
Hlmneb Haarlem racc Nebima (Nederlandsche Bouw Industrie Maatschappij)
Hlmnrp Haarlem racc Nederlandsche Raffinaderij voor Petroleumproducten
Hlmnwr Haarlem Noord Westelijke Randweg
Hlmo Haarlem Oost (werknaam van halte

Haarlem-Spaarnwoude in de planningsfase), zie Hlms

Hlmp zie Hlmppt

Hlmppt Haarlem PTT (de verkorting Hlmp is ook gebruikt)

Hlms Haarlem-Spaarnwoude (halte, sinds 1998)

Hlmvam Haarlem racc VAM (Vuil Afvoer Maatschappij)

Hlmw Haarlem werkplaats

Hlmwph Haarlem hoofdwerkplaats

Hlmwt Haarlem West (gepland station, wat de opvolger had moeten worden van station Overveen)

Hlmz Haarlem Zuid (geplande halte)

Hln Haelen (stopplaats tussen Weert en Roermond, 1879-1939, goederenvervoer tot 1973)

Hlo Heiloo (station tussen Alkmaar en Uitgeest, sinds 1867). Tot 1900 was de schrijfwijze van de stationsnaam Heilo

HLOE Löningen Pbf (D)

HLOI Löningen Gbf (D)

Hls Haarlem seinhuis

Hlt Harlinger Trekvaart brugpost

Hltb Holterbroek onderstation (tussen Deventer en Rijssen)

Hltbr zie Hlt

Hlv Helenaveen (stopplaats bij Deurne, 1868-1940). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Helenaveen losplaats en Helenaveen schakelstation

Hlw Holwerd (station tussen Leeuwarden en Anjum, 1901-1940)

Hlwg Rotterdam Waalhaven aansl Noord Heulweg

Hlwzpc Holwerd racc Zaai- en Pootgoed Coöperatie

Hm Helmond (station, sinds 1866)

HM Minden/Westfalen (D)

Hmb stopplaats Hembrug (1882-1902, bij de eerste Hembrug). Daarna is deze verkorting gebruikt voor Hembrug Halte (1907-1982, bij de tweede Hembrug). De verkorting Hmb is ook gebruikt voor brugpost Hembrug en is tot 1983 tevens gebruikt als aanduiding voor de Hembrug zelf, ook wel de Hemspoorbrug genoemd (over het Noordzeekanaal bij Zaanadam). De verkorting Hmbr is ook gebruikt als aanduiding voor de brug zelf

Hmbdv zie Hmbv

Hmbh Helmond Brouwhuis (halte, sinds 1986)

Hmbr Hembrug (ook wel Hemspoorbrug genoemd, over het Noordzeekanaal bij Zaandam)

Hmbv Helmond Brandevoort (halte, sinds 2006)

Hmd Hoogmade (dienstregelmeetpunt)

HMEE Meppen Emshafen (D)

HMEG Meppen DB-Grenze (D)

HMEP Meppen (D)

HM G Minden/Westfalen Gbf (D)

Hmh Helmond 't Hout (halte, sinds 1992)

Hmkf Helmond racc Katoenfabriek

Hml Harmelen (halte tussen Vleuten en Woerden, 1855-1936).

Later is deze verkorting ook gebruikt voor Harmelen schakelstation

Hmla Harmelen aansl

Hmlba Harmelen-Breukelen aansl

Hmls Harmelen seinhuis

Hmlva Harmelen-Vleuten aansl

Hmn Hemmen-Dodewaard (station tussen Elst en Opheusden, sinds 1882). Deze verkorting is ook gebruikt voor blokpost Hemmen-Dodewaard

Hmo Helmond Oost (geplande, maar nooit gerealiseerde halte)

Hmp Hem Marktplaats

Hmt Hamont (B) (Nederlandse verkorting), zie GHA, HMT

HMT Hamont (B). De afkorting GHA is ook gebruikt

Hmta Hemtunnel aansl

Hmtl Hemtunnel (onder het Noordzeekanaal, tussen Amsterdam Sloterdijk en Zaandam, sinds 1983); wordt ook de Hemspoortunnel genoemd

Hmtl N Hemtunnel noordzijde (de schrijfwijze Hmtln is ook gebruikt)

Hmtl Z Hemtunnel zuidzijde (de schrijfwijze

Hmtlz is ook gebruikt)
Hmw Hemweg blokpost (tussen Zaandam en Amsterdam)
Hn Hoorn (station, sinds 1884)
Hna Hoorn aansl
Hnabc Hoorn racc American Petroleum Company
HNEH Neuenhaus (D)
HN G Northeim (Han) Gbf (D)
Hnk Hoorn Kersenboogerd (halte, sinds 1983)
Hnko Hoorn Kersenboogerd opstel terrein
Hno Heino (station tussen Almelo en Zwolle, sinds 1881)
Hnp Hindeloopen (station tussen Sneek en Stavoren, sinds 1885)
Hnt Hantum (stopplaats tussen Leeuwarden en Anjum, 1901-1940)
Hnv Hellendoorn-Nijverdal (voormalige naam van station Nijverdal, van 1881 tot 1925), zie Nvd
Hnvl Heenvliet (station tussen Spijkenisse en Oostvoorne, 1906-1965)
Hnw Horneweg (laad- en losplaats tussen Blija en Holwerd, 1901-1940)
Ho Hoenlo (stopplaats tussen Deventer en Olst, 1891-1918). Deze verkorting is ook gebruikt voor Den Hoorn, zie Weh
HO Osnabrück Hbf (D)
Hob Hoogovensbedrijf aansl (bij Beverwijk Hoogovens Zuid)
Hok Hoek (stopplaats tussen Deventer en Raalte, 1910-1933)

Hol Holleweg (stopplaats tussen Rheden en Dieren, 1865-1917). Deze verkorting is ook gebruikt voor een andere Holleweg (laad- en losplaats tussen Holwerd en Ternaard, 1901-1940). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt
HOLD Oldenburg Hbf (D)
Holy Holyspoorlijn (gepland)
Hon Holten (station tussen Deventer en Almelo, sinds 1888). Deze verkorting is ook gebruikt voor blokpost Holten
Hoo Hoogwoud (station tussen Wognum en Nieuwe Niedorp, 1898-1930)
Hor Hollandsche Rading (station tussen Hilversum en Utrecht, sinds 1885). Deze verkorting is ook gebruikt voor blokpost Hollandsche Rading
HOR Osnabrück Rbf (D)
HORP Osnabrück Süd (D)
Hot Holthuizerstraat (stopplaats tussen Apeldoorn en Deventer, 1887-1932)
Hov Hoven (stopplaats bij Zutphen ten westen van de IJssel, 1882-1922, heropend 1940-1941). Later opnieuw heropend als keerpunt

voor de treinen uit Apeldoorn i.v.m. de opgeblazen brug over de IJssel bij Zutphen (1945-1946), waarbij de naam werd veranderd in De Hoven. Daarna (1946-1953) was er bij De Hoven alleen nog een blokpost. Sinds 1987 wordt deze verkorting ook gebruikt voor Hoge Vaart schakelstation (bij Almere). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt
HOY Bad Oeynhausen (D)
HOYG Bad Oeynhausen Gbf (D)
Hp Houtenschepad (stopplaats tussen Utrecht en Bunnik, 1893-1926). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Hopel (station bij Kerkrade, 1949-1966; sinds 1966 Eygelshoven genoemd, zie Egh). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt
HP Peine (D)
HPAP Papenburg (Ems) (D)
HP G Peine Gbf (D)
Hr Heerenveen (station, sinds 1868)
HR Rheine (D)
Hrd Heerde (station bij Apeldoorn, 1887-1950)
Hrdchv Heerde racc

Coöperatieve Handelsvereniging

Hrdzf Heerde racc
Zeepfabriek

Hre De Heurne (halte
tussen Varsseveld en
Dinxperlo, 1904-1935)

Hrh 's-Heerenhoek
(station tussen Goes en
Borsele, 1927-1934)

Hrhv 's-Heerenhoek
racc Veiling

Hri Heerenveen indus-
trieterrein

Hrij Heerenveen IJssta-
dion (speciale halte,
sinds 1975, welke uit-
sluitend wordt gebruikt
t.b.v. evenementen in
het Thialf IJsstadion).
De verkorting Hry wordt
ook gebruikt

Hrl Heerlen (station,
sinds 1896)

Hrla Heerlen aansl

Hrlb Heerlen Bus

Hrlc Heerlen In de Cra-
mer (racc bedrijventer-
rein In de Cramer)

Hrlk Heerlen De Kissel
(station, vanaf 2007).
Eerder was deze verkor-
ting ook gebruikt voor
Heerlen racc Glasmij/
Koppen (1923-1991),
zie Hrlkop. Het is overi-
gens niet de bedoeling
dat reeds bestaande
verkortingen later voor
andere stations of
dienstregelmeetpunten
worden gebruikt

Hrlkop Heerlen racc
Glasmij/Koppen

Hrlp Heerlen racc
Plieger

Hrls Heerlen seinhuis
(later: Heerlen post T)

Hrlw Heerlen werk-
plaats (vanaf 1928).

Sinds 2010 wordt deze
verkorting ook gebruikt
voor station Heerlen
Woonboulevard. Het is
overigens niet de be-
doeling dat reeds be-
staande verkortingen la-
ter voor andere stations
of dienstregelmeetpun-
ten worden gebruikt

Hrm Harinxmakanaal-
brug (bij Dronrijp)

Hrmk brug over het
Harinxmakanaal (tussen
Leeuwarden en Grouw).
Deze verkorting is ook
gebruikt voor brugpost
Harinxmakanaal

Hrn Haren (station tus-
sen Groningen en As-
sen, 1870-1936, hero-
pend in 1968)

Hrna Haren aansl

Hrnv Haren opstel-
terrein De Vork

Hro Haarlo (stopplaats
tussen Ruurlo en En-
schede Noord, 1888-
1931)

Hrp Heerenpolder (hal-
te bij Goes, 1927-1934).
Deze verkorting is ook
gebruikt voor Amster-
dam Houtrakpolder
(westelijk havengebied).
Het is overigens niet de
bedoeling dat reeds be-
staande verkortingen la-
ter voor andere stations
of dienstregelmeetpun-
ten worden gebruikt

Hrpa Amsterdam Hout-
rakpolder aansl

HR R Rheine Rbf (D)

Hrs Haarlem Rijks-
straatweg seinhuis

Hrt Horst-Sevenum
(station tussen Blerick
en Deurne, sinds 1866)

Hrtl Havenbedrijf De

Rietlanden (Amsterdam)
Hrtlc Horst-Sevenum
racc Landbouwcoöpera-
tie

Hrw Heerenweg (halte
tussen Schagen en Wie-
ringerwaard, 1912-
1935). Deze verkorting

is ook gebruikt voor Ha-
ren werkplaats. Het is
overigens niet de be-
doeling dat reeds be-
staande verkortingen la-
ter voor andere stations
of dienstregelmeetpun-
ten worden gebruikt

Hry zie Hrij

Hs Haps (halte tussen
Boxtel en Wesel, 1873-
1944)

HS Hollands Spoor
(Den Haag -), zie Gv

HS Seelze (D)

HSAL Salzbergen (D)

Hsbda HSL Breda
aansl

Hsbdg HSL Breda
grens

Hsbdgo HSL Breda
overloopwissels

Hsbrdo HSL Baren-
drecht overloopwissels

Hsghtn HSL Groene
Hart tunnel Noordzijde

Hsghtz HSL Groene
Hart tunnel Zuidzijde

Hshfdo HSL Hoofddorp
overloopwissels

Hshmdo HSL Hoogma-
de overloopwissels

Hsl Hogesnelheidslijn
(de schrijfwijze HSL
wordt ook gebruikt)

HSL0 deel van het Bel-
gische hogesnelheids-
treinproject, van Brussel
Zuid naar Gent St. Pie-
ters

HSL1 Belgische ge-
deelte van de hogesnel-

heidslijn die Brussel via Rijsel (Lille) met Parijs en Londen verbindt

Hsl1 HSL Zuid (hele gebied)

HSL2 deel van de oostelijke tak van het Belgische hogesnelheids-treinproject, tussen Leuven en Ans

Hsl2 HSL Noord (Zuiderzeelijn, hele gebied)

Hsl3 Hogesnelheidslijn Liège–Aachen (de schrijfwijze HSL3 is ook gebruikt)

Hsl4 Belgisch gedeelte van de HSL Zuid (de schrijfwijze HSL4 is ook gebruikt)

Hsl4 Honselersdijk (station tussen Poeldijk en Maaslandse Dam, 1912-1968)

HSL Noord Zuiderzeelijn, hogesnelheidslijn van Schiphol naar Groningen (afgeblazen)

HSL Noord aanduiding voor de HSL4 in België (niet te verwarren met de aanduiding voor de Nederlandse Zuiderzeelijn)

HSL Oost Hogesnelheidslijn Amsterdam – Utrecht – Arnhem – Duitse grens (afgeblazen)

HSL Zuid Hogesnelheidslijn Schiphol – Rotterdam – aansluiting Breda – Belgische grens

Hspv zie Hspvso

Hspvso Havenschap Vlissingen Oost

Hsr Harkstede-Scharmer (station tussen Groningen en Weiwerd, 1929-1941)

HSR Seelze Rbf (D)

HSR O Seelze Ost (D)

Hsrtdt HSL Rotterdam tunnel

Hsrtdv HSL Rotterdam viaduct

HSR W Seelze West (D)

Hss Hasselt (station tussen Zwolle en Blokzijl, 1914-1934)

Hst Hooge Steeg (stopplaats tussen Nijkerk en Putten, 1863-1930). Deze verkorting is ook gebruikt voor stopplaats Heerenstraat (bij Naarden-Bussum, 1895-1914). Tevens is Hst gebruikt als de Nederlandse verkorting voor station Hoogstraten (tussen Rijkevorsel en Meersel) (B). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeeptpunten worden gebruikt

Hstdk HSL tunnel Dordtsche Kil

Hstom HSL tunnel Oude Maas

HSTT Schüttorf (station tussen Almelo en Salzbbergen, sinds 1865) (D)

Hsvbw HSL viaduct Bleiswijk

Hsvhd HSL viaduct Hollandsch Diep

Hszha HSL Zevenbergschenhoek aansl

Ht 's-Hertogenbosch (station, sinds 1868)

Htb Hattermerbroek (station tussen Wezep en Zwolle, 1863-1946).

Later is deze verkorting ook gebruikt voor Hatter-

merbroek losplaats

Htba Hattermerbroek aansl

Htbs Hattermerbroek schakelstation

Htchv 's-Hertogenbosch racc Coöperatieve Handelsvereniging

Htda 's-Hertogenbosch Diezebrug aansl

Htg 's-Hertogenbosch racc Machinefabriek Grasso

Htgs 's-Hertogenbosch gemeentelijke stamlijn

Hth Huis ter Heide (halte tussen Bilthoven en Zeist, 1901-1941)

Htl Horst-Tonsel (stopplaats tussen Ermelo en Harderwijk, 1913-1924)

Htm Hattem (station, 1887-1950). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Hattem onderstation

Htmf 's-Hertogenbosch racc Melkfabriek

Htmgel Hattem racc Emaillefabriek Gelria

Htmi 's-Hertogenbosch racc Michelin (autobandenfabriek)

Htmn Holtum Noord (goederenemplacement bij Roermond, sinds 1931)

Htmpap Hattem racc Papierfabriek

Htmu Herstelpunt Tractie en Materieel Utrecht

Htn Houten (station tussen Utrecht en Culemborg, 1868-1934, heropend in 1982)

Htnc Houten Castellum (station, 2001-2008, heropend in 2010)

Htnclv Houten racc Coöperatieve Landbouw

Vereniging

Htnn Houten Noord (geplande nieuwe naam voor station Houten; deze naamswijziging is echter niet doorgegaan)

Htnww Houten werk-wissel (tijdelijk tot 2016, tussen Lunetten en Houten)

Htnz Houten Zuid (geplande nieuwe naam voor station Houten Castellum; deze naams-wijziging is echter niet doorgegaan)

Hto 's-Hertogenbosch Oost (halte, sinds 1987)

Htpnem 's-Hertogenbosch racc PNEM (Provinciale Noord-Brabant-sche Electriciteits Maatschappij)

Htppt 's-Hertogenbosch PTT

HTRA Trauen (D)

Hts 's-Hertogenbosch seinhuis

Htsh 's-Hertogenbosch racc Shell

Htw 's-Hertogenbosch werkplaats

Hu Hijum (stopplaats tussen Leeuwarden en Anjum, 1901-1940)

HU Uelzen (D)

HU G Uelzen Gbf (D)

Hul Hulst (station tussen Terneuzen en Mechelen, 1871-1952)

Hulg Hulst grens

Hus Hupsel (stopplaats tussen Winterswijk en Neede, 1917-1937)

Hv Helvoirt (halte tussen Tilburg en 's-Hertogenbosch, 1881-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor blokpost Helvoirt en voor

Helvoirt schakelstation

Hvb Dordrecht Hout-verwerkingsbedrijf (1992-1998); voorh. Houtbereidingsinrichting, zie Hbi; van 1998 tot 2002 ImproRail bv. De schrijfwijze HVB is ook gebruikt

Hvbr Havenbrug (bij Maassluis)

Hvg Heuvelsche Steeg (stopplaats tussen Maarsbergen en Veenendaal-De Klomp, 1902-1927). Tot 1916 heette deze stopplaats Amerongen. Later is deze verkorting ook ge-

bruikt voor Heuvelse Steeg blokpost

Hvl Hoogvliet (station tussen Rotterdam en Spijkenisse, 1904-1965). Deze verkorting is ook gebruikt voor

Hoewelaken (stopplaats tussen Amersfoort en Nijkerk, 1905-1938).

Vanaf 2012 is deze verkorting ook gebruikt voor station Hoewelaken (tussen Amersfoort en Barneveld). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande

verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Hvlb Havelterberg onderstation (tussen Mep-pel en Steenwijk)

Hvln Hoeven (stopplaats tussen Roosendaal en Etten-Leur, 1875-1936). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Hoeven blokpost, en daarna voor

Hoeven onderstation

Hvo zie Hspvso

HVOR Vorsfelde (D)

Hvs Hilversum (station, sinds 1874)

Hvsgf Hilversum racc Gasfabriek

Hvsif Hilversum racc IFF (International Flavors and Fragrances)

Hvsl Hellevoetsluis (station, 1905-1966)

Hvsm Hilversum Media Park (dit station werd in 1974 geopend onder de naam Hilversum NOS, zie Hvsn. In 1989 werd de naam veranderd in

Hilversum Noord, zie Hvsn. Sinds 2013 heet dit station Hilversum Media Park)

Hvsn Hilversum Noord (voorh. Hilversum NOS; sinds 2013 Hilversum Media Park, zie Hvsm)

Hvsp Hilversum Sportpark (dit station werd in 1874 geopend onder de naam Hilversum Amersfoortsche Straatweg. In 1919 werd de naam veranderd in Hilversum Soestdijkerstraatweg. Sinds 1965 heet dit station Hilversum Sportpark)

Hvsphi Hilversum racc Philips

Hvspi Havenspoorlijn (tussen IJsselmonde en Rotterdam Maasvlakte)

Hvssh Hilversum racc Steenhouwerij

Hvstf Hilversum racc Tapijtfabriek

Hvt Havelte (halte tussen Meppel en Dieverbrug, 1916-1933)

Hvu Hilversum post T

Hvvb brug over de Hoogeveensevaart (bij Nieuw Amsterdam)
Hvw Hoogveensche-weg blokpost (tussen Voorburg en Zoetermeer)
Hw Halfweg (station, 1842-1927). Op dezelfde plaats werd in 2012 de nieuwe halte Halfweg-Zwanenburg geopend, zie Hwzw
HW Wilhelmshaven Hbf (D)
Hwd Heerhugowaard (station, sinds 1865). Van 1948 tot 1976 heette dit station Heerhugowaard-Broek op Langedijk
Hwdo Heerhugowaard Oost (dienstregelmeetpunt). Deze verkorting is ook gebruikt voor een geplande halte met deze naam, die echter nooit gerealiseerd is
Hwdz Heerhugowaard Zuid (geplande halte, die echter nooit gerealiseerd is)
HWEE Weener (D)
Hwg Huisweg (halte tussen Gouda en Schoonhoven, 1914-1942)
HWMO Wilhelmshaven Mobil Oil (D)
HWNO Wilhelmshaven Nord (D)
HWOB Wolfsburg Hbf (D)
Hwtf Halfweg racc Textielabrikanten Verkoopcombinatie
Hwzb zie Hwzw
Hwzw Halfweg-Zwanenburg (halte tussen Haarlem en Amsterdam,

sinds 2012)
Hx Herxen (stopplaats tussen Wijhe en Zwolle, 1891-1918)
HXB Bad Bentheim grens (D)
HXL Laarwald grens (D)
HXWE Weener grens (D)
Hyh Heyerhoeven (voormalige stopplaats tussen Horst-Sevenum en Blerick, geopend in 1866. Het is echter niet bekend wanneer deze stopplaats gesloten is). De verkorting Hhn is ook gebruikt
Hz Heeze-Leende (station tussen Weert en Eindhoven, 1913-1977). Vanaf 1960 heette dit station Heeze (gesloten in 1977). In 1977 werd 1200 m verderop de nieuwe halte Heeze geopend, zie Hze. De verkorting Hz is ook gebruikt als de Nederlandse verkorting voor station Herzogenrath (D), zie KHEZ. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt
Hze Heeze (halte tussen Weert en Eindhoven, sinds 1977). Deze halte ligt 1200 m van de plaats waar het oude station Heeze-Leende lag, zie Hz. De nieuwe halte is ook Oud Heeze genoemd, zie Ohze
Hzi Hooge Zwaluwe (station tussen Lage

Zwaluwe en Geertruidenberg, 1886-1950)
HZL Hanze(spoor)lijn tussen Lelystad en Zwolle, zie Hasp, Hl
Hzn Huizen (station, 1883-1947, losplaats tot 1958)
Hzw Hazerswoude (geplande halte aan de RijnGouwelij, die echter nooit gerealiseerd is)

I

Ibw Immenbergweg (halte tussen Beekbergen en Loenen)

Id Idaard-Roordahuzum (halte tussen Grouw-Irnsum en Leeuwarden, 1868-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt

voor Idaard-Roordahuzum schakelstation

Ihr Ihrhove (D) (Nederlandse verkorting), zie HIHV

IJb IJsselbrug bij Zwolle (de verkorting IJbrzl wordt ook gebruikt)

IJbd IJsselbrug bij Deventer

IJbr IJsselbrug blokpost (tussen Wezep en Zwolle)

IJbrzl IJsselbrug bij Zwolle

IJbs stopplaats IJsselbrug (tussen Apeldoorn en Deventer, 1887-1919)

IJbw IJsselbrug Westervoort

IJbww IJsselbrug Westervoort Westzijde

IJbz IJsselbrug bij Zutphen

IJbza IJsselbrug Zutphen aansl

IJkd Amsterdam IJkade (oostelijk havengebied)

IJkdhs Amsterdam IJkade racc HSM (Hollandsche Stoomboot Maatschappij)

IJkdkn Amsterdam IJkade racc KNSM (Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij)

IJkdsn Amsterdam IJ-

kade racc SMN (Stoomvaart Maatschappij Nederland)

IJL IJsellijn (spoorlijn Arnhem–Deventer–Zwolle)

IJm IJmuiden (station, 1883-1983, heropend 1996-1999). De verkorting Ym is ook gebruikt

IJmc IJmuiden Casembrootstraat (station, 1927-1983). Deze verkorting is ook gebruikt voor racc Casembrootstraat. Hier was ook het racc Gasbedrijf, zie IJmg

IJmce IJmuiden racc CEMIJ (Cement Industrie IJmuiden)

IJmd IJmuiden racc Duinweg

IJmg IJmuiden racc Gasbedrijf (bij de Casembrootstraat)

IJmh IJmuiden Haven

IJmj IJmuiden Juliana-

kade (station, 1925-1983). Van 1925 tot 1927 heette dit station IJmuiden Oost; van 1927 tot 1942 IJmuiden Julianakade; van 1942 tot 1945 IJmuiden Zuiderkade; en van 1945 tot 1983 wederom IJ-

muiden Julianakade

IJmn IJmuiden racc Visserij Mij. Neerlandia

IJmne IJmuiden racc NECO (Nederlandsche Conservenfabriek nv).

De verkorting Neco is ook gebruikt

IJmt IJmuiden post T

IJR IJzeren Rijn (spoorlijn van Antwerpen via Hamont, Budel, Weert, Roermond, Herken-

bosch, Vlodrop en Dalheim naar Rheydt)

IJs IJsselstein (de verkorting IJss wordt ook gebruikt)

IJsi IJsbrechtum inhaalspoor (tussen Sneek en Bolsward)

IJsl IJsselmonde losplaats

IJsm IJsselmonde (station tussen Rotterdam en Barendrecht, 1872-1926). Deze verkorting is sinds 1910 ook gebruikt voor IJsselmonde

rangeerterrein. Vanaf 1926 wordt de naam gespeld als IJsselmonde

IJsma IJsselmonde aansl

IJsr IJsselmonde rangeerstation

IJss zie IJs

IJssz IJsselstein Zuid (sneltramhalte, sinds 2000)

IJsszd zie IJssz

IJsszk IJsselstein Zomerdijk onderstation

IJt IJlst (station tussen Leeuwarden en Stavoren, sinds 1885)

IJw IJweg (stopplaats bij Hoofddorp, 1912-1935)

IJzm De IJzeren Man (stopplaats tussen Tilburg en 's-Hertogenbosch, 1920-1938)

Ip Ipendam schakelstation (tussen Zaandam en Enkhuizen)

Ipr Iepenrode onderstation (bij Heemstede-Aerdenhout)

Its Ittersum (stopplaats tussen Wijhe en Zwolle, 1891-1918)

J

Jab Jabbeke (B) (Nederlandse verkorting), zie FGB, FJB

Jb Jeremiebrug (stopplaats tussen Utrecht CS en Lunetten, 1893-1935)

Jbx Jellum-Boxum (station tussen Leeuwarden en Stavoren, 1883-1940)

Jdb Jaderberg (D) (Nederlandse verkorting), zie HJAD

Jem Jemeppe-sur-Meuse (B) (Nederlandse verkorting), zie LJP

Jeste Jesteburg (D) (Nederlandse verkorting), zie AJF

Jev Jever (D) (Nederlandse verkorting), zie HJ

Jlp Jollenpad (spoor-aansluiting tussen Amstelveen en Amsterdam t.b.v. de aanleg van de Schiphollijn, 1976-1981)

Jn Junne (halte tussen Ommen en Mariënberg, 1905-1932)

Jns Junne schakelstation (tussen Ommen en Mariënberg)

Jo Jorwerd (stopplaats tussen Leeuwarden en Stavoren, 1883-1940)

Jou Joure (station, 1882-1947, losplaats tot 1968)

Jpge Jollenpad GE (tussen Aalsmeer en Amsterdam, 1915-1981)

Js Jelsum (stopplaats tussen Leeuwarden en Stiens, 1901-1940)

Jul Jülich (D) (Nederlandse verkorting), zie

KJ

Juln Jülich Nord (D) (Nederlandse verkorting), zie KJND

K

K Regionalbereich Köln (Keulen) (D)

KA Aachen Hbf (Aken) (D)

KADK Aldekerk (D), zie KALK

KALK Aldekerk (D), tot 1975 werd de verkorting ADK gebruikt, en tussen 1975 en 1988 KADK

Kamp Kampen schakelstation

KAN Knooppunt Arnhem Nijmegen

KAN Aachen Nord (D)

KAS Aachen Süd (D)

KAW Aachen West (D)

KAW G Aachen West Gbf (D)

KAW P Aachen West Pbf (D)

Kb Kranenburg (D) (Nederlandse verkorting) (station tussen Nijmegen en Kleve, 1865-1991), zie KKRA

KB Bonn Hbf (D)

KBAG Baal Gbf (D)

Kbb Kattenburgerbrug (stopplaats tussen Amsterdam Oosterdok en Amsterdam Muiderpoort, 1882-1897)

KBBDG Bonn-Buschdorf Gbf (D)

KBBI Bonn-Beuel Industriebahnhof (D)

Kbd Krabbendijke (station tussen Goes en Roosendaal, sinds 1868)

Kbdv Krabbendijke racc Veiling

KB G Bonn Gbf (D)

KBHG Bornheim Gbf (D)

Kbk Klarenbeek (station tussen Apeldoorn

en Zutphen, sinds 1882)

KBOP Boppard Hbf (D)

Kbr Kleine Draaibrug over de Oude Maas (bij Zwijndrecht)

KBR G Brühl Gbf (D)

KBUM Brohl Umladebf (D)

Kbw Koog Bloemwijk (halte tussen Wormerveer en Zaandam, sinds 1931). Vanaf 2016 heet deze halte Koog aan de Zaan, zie Kz

Kc Kaatsheuvel-Capelle (halte, 1886-1950). Vanaf 1938 heette deze halte Capelle-Vrijhoeve, zie Cpv

Kd Kadijk (stopplaats aan de Doklijn bij Amsterdam, 1848-1904).

Van 1904 tot 1940 is deze verkorting ook gebruikt voor Koudeweg (stopplaats tussen Stiens en Tzummarum).

Vanaf 1988 wordt deze verkorting gebruikt voor Knardijk schakelstation (tussen Lelystad Zuid en Almere Oostvaarders).

Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

KD Düsseldorf Hbf (D)

KDA Düsseldorf Abstellbahnhof (D)

KDAL Dalheim (D)

KDF Düsseldorf-Flughafen (de verkorting KDFFF wordt ook gebruikt) (D)

KDFFF zie KDF

Kdk Kwadijk (station tussen Purmerend en Hoorn, 1884-1938). La-

ter is deze verkorting ook gebruikt voor Kwadijk onderstation

Kdm Kwadendamme (station tussen Hoedekenskerke en Goes, 1927-1947)

KDN G Düren Gbf (D)

KDZH Köln-Deutz Hafen (D)

Ke Kethel schakelstation (tussen Delft en Schiedam)

KE Eschweiler Hbf (D)

Kel Kelpen (station tussen Weert en Roermond, 1879-1967). Later is deze verkorting gebruikt voor blokpost Kelpen en voor Kelpen schakelstation

KEL Kellen (D) (halte tussen Elten en Kleve, 1952-1960)

Ket Kethel (stopplaats bij Schiedam, 1892-1938), ook bekend als Kethel Kerklaan

Keul Keulen Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie KK

Kew Keverdijkscheweg (stopplaats tussen Weesp en Naarden-Bussum, 1874-1930)

Kfh Kijfhoek rangeerterrein

KFH Rotterdam-Kijfhoek (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

Kfha zie Kfhaz

Kfham Kijfhoek rangeerterrein aansl Midden

Kfhan Kijfhoek rangeerterrein aansl Noord

Kfhaz Kijfhoek rangeerterrein aansl Zuid

Kfhn Kijfhoek ran-

geeterrein Noordzijde

Kfhz Kijfhoek ran-

geeterrein Zuidzijde

Kg Koekange (station tussen Meppel en Hoo-geveen, 1870-1940).

Later is deze verkorting ook gebruikt voor blokpost Koekange en voor Koekange onderstation, zie Kgo

KG Gremberg (D)

Kgb Kaagbrug (over de Ringvaart van de Haarlemmermeer, bij Warmond)

KGE Geldern (D)

KGEK Geilenkirchen (D)

KGn Keulen-Gremberg Noord werkplaats (D)

Kgo Koekange onderstation (tussen Meppel en Hoogeveen)

KGO Goch (D)

KGOF Köln-Godorf (D)

KG P Gremberg Personalwechselstation Süd (D)

Kgr De Krieger (halte tussen Zwolle en Blokzijl, 1914-1934)

KG R Gremberg Personalwechselstation Nord (D)

Kgs brug over het Noordhollandsch Kanaal bij Koegras (tussen Den Helder Zuid en Anna Paulowna)

KGS Gremberg Süd (D)

Kgst Koegras (stopplaats tussen Den Helder en Breezand, 1867-1945). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Koegras onderstation

KGZ Keulen-Gremberg

Zuid werkplaats (niet-officiële afkorting) (D), zie KGS

Kh Kolham (station tussen Groningen en Slochteren, 1929-1941)

Khbr Koningshavenbrug (tussen Dordrecht en Rotterdam). Deze verkorting is ook gebruikt voor brugpost Koningshavenbrug

KHEZ Herzogenrath (D)

KHR U Horrem Übergabebf (D)

Kijk Kijkuit (halte tussen Terneuzen en Mechelen, 1871-1951)

Kink Liège-Kinkempois (B), kalkgroeve ten zuidoosten van Luik (Nederlandse verkorting), zie NK

KJ Jülich (D)

Kjl Kalfjeslaan (halte tussen Amstelveen en Amsterdam Koenenkade, 1915-1944)

KJND Jülich Nord (D)

Kk Kleine Koppel (stopplaats in Amersfoort, 1905-1938, ook bekend als Amersfoort Koppel), zie Amfk

KK Köln Hbf (Keulen) (D)

KKA Köln-Kalk (D)

KKAK Kaldenkirchen (D)

KKAN Köln-Kalk Nord (D)

KKB Köln Bbf (D)

Kkd Köln-Deutz (D) (Nederlandse verkorting), zie KKDZ

KKD Köln-Deutzerfeld (Rangier- und Abstellbahnhof) (D)

KKDZ Köln-Deutz

(sinds 2004 Köln Messe/Deutz genaamd)

KKERG Köln-Ehrenfeld Gbf (D)

Kkg Kerkweg (stopplaats tussen Aalsmeer Oost en Amstelveen, 1915-1932)

KKGS Köln-Godorf Shell (D)

KKLV Kleve (D); tot 1971 werd de afkorting KLV gebruikt

KKM G Köln-Mülheim Gbf (D)

KKN Köln-Nippes (D)

KKNF Köln-Niehl Ford (D)

KKO Koblenz Hbf (D)

KKOL Koblenz-Lützel (D)

KKOM Koblenz Mosel Gbf (D)

KKR Krefeld Hbf (D)

KKRA Kranenburg (D) (station tussen Nijmegen en Kleve, 1865-1991)

KKRG Krefeld Gbf (D)

KKRS Krefeld Stahlwerk (D)

KKRU Krefeld-Uerdingen (D)

KKS Köln Süd (D)

KKW Köln West (D)

KI Koetille (station tussen Stiens en Harlingen, 1904-1935)

Kld Katendrechtse Lagedijk (station tussen Rotterdam en Spijkenisse, 1904-1965). De schrijfwijze Kld is ook gebruikt

Kln Kerklaan (voormalige halte tussen Amsterdam Muiderpoort en Weesp)

Klp Veenendaal-De Klomp (station, sinds

1845). Tot 1886 heette dit station Veenendaal; van 1886 tot 1918 Veenendaal-De Klomp; van 1918 tot 1950 De Klomp; en sinds 1950 wederom Veenendaal-De Klomp

Klprwg Klipperweg (op industrieterrein Maastricht)

Klps Veenendaal-De Klomp seinhuis

KLv zie KKLv

Klw Koolwijk (halte tussen Gouda en Schoonhoven, 1914-1942)

KM Mönchengladbach Hbf (D)

Kma Krommenie-Assendelft (station tussen Zaandam en Uitgeest, sinds 1869)

Kmbw Kombuisweg (Amsterdam Westhaven)

KMG Mönchengladbach Gbf (D)

KMIL Millingen (D)

KMILG Millingen Gbf (D)

KMO G Moers Gbf (D)

Kmr Klimmen-Ransdaal (station tussen Heerlen en Schin op Geul, sinds 1915)

KMUH Duisburg-Mühlenberg (D)

Kmw Koudum-Molkwerum (station tussen Leeuwarden en Stavoren, sinds 1885)

Kn Kaldenkirchen (D) (Nederlandse verkorting), zie KKAK

KN Neuss Hbf (D)

KNG Neuss Gbf (D)

Knk Amsterdam Koenenkade (stopplaats, 1915-1942)

Kns Gouda Karnemelksloot (halte tussen Gouda en Schoonhoven, 1914-1942)

KNUT Knelpunt Utrecht

Knw Kanaalweg (stopplaats bij Uithoorn, 1915-1932)

Ko Kootwijk (stopplaats tussen Barneveld en Apeldoorn, 1902-1934).

Later is deze verkorting ook gebruikt voor Kootwijk onderstation

Koe Koedijk (halte tussen Alkmaar en Bergen, 1905-1955)

Koen Koedijk Noordeinde (halte tussen Alkmaar en Schoorl, 1913-1947)

Koln Köln Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie KK

Kon Kolen Overslag (Europoort)

Kpn Kampen (station, sinds 1865)

Kpns Kampen racc fa. Siebrand

Kpnz Kampen Zuid (station van NSR, vanaf 2012), zie Kpz

Kpnzoo Kampen Zuid overloopwissels oost (Hanzelijn)

Kpnzow Kampen Zuid overloopwissels west (Hanzelijn)

Kpv Kamperveen onderstation (tussen Kampen en Zalk)

Kpz Kampen Zuid (station van de KNLS, 1913-1934), zie Kpnz

Kr brug over het Klifrak (bij Workum)

KR Remscheid Hbf (D)

Krag De Kragge (goederenemplacement bij

Roosendaal)

Kraga De Kragge aansl
Krb Krabbendam (station tussen Warmenhuisen en Schagen, 1913-1947)

KRBE Rheinberg (D)

Krd Kerkrade Centrum (station tussen Landgraaf en Simpelveld, sinds 1949)

Krdst Kerkrade Stadion

Krdv Kerkrade Vink (geplande halte, die echter nooit gerealiseerd is)

Krdz Kerkrade ZLSM (dit is een gedeelte van station Kerkrade dat gebruikt wordt door de Zuid-Limburgse Stoomtreinmaatschappij)

Kref Krefeld Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie KKR

Krg Kruijningen-Yerseke (station tussen Bergen op Zoom en Goes, sinds 1868)

Krgme Kruijningen-Yerseke racc fa. Meijer (aardappelproducten)

Krgwi Kruijningen-Yerseke racc fa. Wiskerke (uienhandel)

KRIC Richterich (D)

Krr Kerkrade Rolduc (station tussen Sittard en Herzogenrath, 1896-1953). Van 1950 tot 1953 heette dit station Haanrade, zie Han

Krv Kralingsche Veer (stopplaats bij Rotterdam, 1905-1935)

Krw Kerkrade West (station tussen Landgraaf en Simpelveld, 1949-1988). Tot 1970 heette dit station Spek-

holzerheide, zie Sph
KRY Rheydt Hbf (D)
KRY G Rheydt Gbf (D)
KRYO Rheydt-Odenkirchen (D)
KRY P Rheydt Pbf (D)
Ks Kruisstraat (stopplaats bij Rosmalen, 1881-1938)
KS Solingen Hbf (D) (later: KSO)
Ksd Kielsterdiep brugpost
Ksh Kuiksche Heide (stopplaats tussen 's-Hertogenbosch en Waalwijk, 1888-1907)
Ksl Karselaan (stopplaats tussen Amstelveen en Amsterdam Koenenkade, 1923-1950)
KSO Solingen Hbf (D) (voorh. KS)
Ksp Blauwkapel Post Kruispunt
KSPY Spyck (D) (station tussen Zevenaar en Kleve, 1880-1960)
KST Stolberg/Rheinland Hbf (D)
KST G Stolberg/Rheinland Gbf (D)
Ksw Kamperstraatweg (aansluiting tussen Hattem en Kampen, aan de Zuiderzeetramweg, 1908-1931)
Ktd Kattendijke (station tussen Goes en Wemeldinge, 1927-1934)
Ktg Kloetinge (halte tussen Goes en Wemeldinge, 1927-1934)
Ktp Kloetinge Postweg (halte tussen Goes en Wemeldinge, 1927-1934)
Ktr Kesteren (station, sinds 1882). Tot 1945

heette dit station Kesteren; van 1945 tot 1981 Kesteren-Rhenen; en vanaf 1981 wederom Kesteren
Ktrh zie Ktrhtg
Ktrhtg Kesteren racc fa. Den Hartigh
Kts Kesteren seinhuis
Ktv Kostverloren (stopplaats tussen Groningen en Groningen Noord, 1884-1924)
Kv Keverdijk (tussen Weesp en Naarden-Bussum, vanaf 1874). Deze verkorting is ook gebruikt voor Keverdijk schakelstation. Tevens is deze verkorting gebruikt voor Kisveld (stopplaats tussen Nee-de en Hellendoorn, 1910-1930). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt
KV Viersen (D)
Kva Keverdijk aansl
KV G Viersen Gbf (D)
Kw Kropswolde (station tussen Groningen en Hoogezand-Sappemeer, sinds 1868)
KW Wuppertal Hbf (D)
KWAH Walheim (Aachen) (D)
Kwaku Kropswolde racc AKU (Algemene Kunstzijde Unie)
KWBE Wuppertal-Beyenburg (D)
Kwda Katwolde aansl (bij Zwolle)
Kwdkh Katwolde racc fa. Kamphuis (bouwmaterialen)

Kwdl Katwolde racc fa. De Leeuw (tractoren en landbouwmachines)
Kwdm Katwolde racc fa. Merison
Kwdsv Katwolde racc Scania-Vabis
KWEG Wegberg (D)
Kwg Kruisweg (halte tussen Schagen en Wieringerwaard, 1912-1935)
KWHE Wuppertal-Heubrich (D)
KWIA Wickrath Awanst (Ausweichanschlussstelle) (D)
Kwl De Kwakel (halte bij Aalsmeer, 1914-1935)
KWW Wuppertal-Wichlinghausen (D)
KX Xanten (D)
KXA Aachen Süd grens (D)
KXAW Aachen West grens (D)
KXD Dalheim grens (D)
KXH Herzogenrath grens (D)
KXXX Kaldenkirchen Grenze (D)
KXKU Kranenburg grens (D)
KXR Richterich Grenze (D)
KXW Walheim grens (D)
Kz Koog aan de Zaan (tot 2016 heette dit station Koog Bloemwijk), zie Kbw
Kzd Koog Zaandijk (station tussen Wormerveer en Zaandam, sinds 1869). Vanaf 2016 heet dit station Zaandijk
Kz Zaanse Schans, zie Zzs
Kzv Keizersveer (station, 1881-1935)

L

L Regionalbereich Halle (D)

L voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische stations behorende tot de 'Grande Compagnie du Luxembourg' en enkele kleinere maatschappijen

L Loolaan Post aansl (bij Den Haag)

La Loolaan aansl NAM (bij Den Haag HS). Deze verkorting is ook gebruikt voor Loolaan onderstation

Laa Den Haag Laan van NOI (station, sinds 1907). Tot 1978 heette dit station Laan van Nieuw Oost-Indië

Lagw zie Utilw

Lak Lunetten aansl kruis (later: Utrecht Zuid aansl), zie Utza

Lan Lanaken (B) (Nederlandse verkorting), zie GLK

Lar Laarwald (D) (Nederlandse verkorting), zie HLAW

Lasl Loolaan aansl NAM (bij Den Haag HS), zie La

Law Latexweg Westhaven Amsterdam

Lb Lobith (stopplaats, 1865-1926). Deze verkorting is ook gebruikt voor Liesbosch (stopplaats tussen Breda en Etten-Leur, 1874-1934). Daarna is deze verkorting gebruikt voor Liesbosch blokpost. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen la-

ter voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

LB Brandenburg Hbf (D)

LB Luchtbal (B), later Antwerpen-Luchtbal genoemd, zie FNLB

LBG Leopoldsburg (B)

LBGZ Bernburg Zementwerk (D)

Lbk Labbeck (station tussen Boxtel en Wesel, 1884-1945)

LBM Beernem (B)

LBN Beringen, zie MI (B)

Lc Lochem (station tussen Zutphen en Hengelo, sinds 1865)

LCO zie FKTH

LCP zie LKP

LCV Couvin (B)

Ld Leiden goederenstation

LD Dessau Hbf (D)

Ldb Liedebrug wachtpost (tussen Halfweg en Haarlem)

Ldd Leidschendam (dienstregelmeetpunt)

Lddn Leidschendam Noord (geplande halte). De verkorting Ldmn is ook gebruikt

Lddw Leidschendam-Voorburg lijnwerkplaats, zie Ldv

Ldh Leiden Heerensingel (station, 1912-1936; goederenvervoer tot 1972)

Ldl Leiden Lamenschans (halte, sinds 1961)

Ldlhcw Leiden Lamenschans racc HCW/ Veiling

Ldm Leerdam (station tussen Geldermalsen en

Gorinchem, sinds 1883)

Ldmb Leerdam Broekgraaf (geplande halte)

Ldmgf Leerdam racc Gasfabriek

Ldml Leiden 5-Meilaan (halte, welke nooit geopend is)

Ldmn zie Lddn

Ldmo Leidschendam Oost (geplande halte, die echter nooit gerealiseerd is)

Ldmw Leiden Merenwijk (geplande halte, die echter nooit gerealiseerd is)

Ldn Leiduin (voormalige halte tussen Heemstede-Aerdenhout en Vogelenzang-Bennebroek, ook geschreven als Leyduin)

Ldnem Leiden goederenstation racc NEM (Nederlandsche Elektro-lasch Maatschappij)

Ldt Liendert (stopplaats bij Amersfoort, 1901-1926)

Ldv Leidschendam-Voorburg (station, 1908-2006). Tot 1918 heette dit station Voorburg-Leidschendam. Later is deze verkorting ook gebruikt voor Leidschendam-Voorburg lijnwerkplaats

Ldva Leidschendam-Voorburg lijnwerkplaats aansl

Ldvk zie Dvnk

Ldvptt Leidschendam-Voorburg PTT

Ldvw Leidschendam-Voorburg werkplaats

Ldvwpl zie Ldv

Ldw Leiden Witte Poort (station, 1903-1919; tot

1908 ook Leiden Staatspoor of Leiden SS genoemd). Deze verkorting is ook gebruikt voor Lage Laarderweg (post tussen Bussum Zuid en Hilversum). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Le Linne (stopplaats bij Roermond, 1923-1940)

Ledn Leiden Centraal (station, sinds 1842).

Tot 1938 heette dit station Leiden HSM; van 1938 tot 1997 Leiden; en sinds 1997 heet het station Leiden Centraal

Ledng Leiden racc Gasfabriek (tot 1968)

Lednm Leiden De Mors (geplande halte)

Ledt Leiden post T

Leer Leer/Ostfriesland (D) (Nederlandse verkorting), zie HLEE

LEH Essen (oude afkorting), zie FES (B)

Leij Zoetermeer De Leijens (station, 1979-2006), ook bekend als station De Leijens

Leipz Leipzig Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie LL

Lek Lekbrug (bij Culemborg)

LEL Achel (B)

LEN Helchteren (B)

Ley zie Leij

Lf Haarlem racc Lichtfabriek EBH (Energie Bedrijf Haarlem)

LFH Flémalle-Haute (B)

Lg Lageweg (stopplaats tussen Hoorn en

Wijdenes, 1913-1935).

Deze verkorting wordt ook gebruikt voor station Landgraaf (tot 1986

Schaesberg genoemd). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

LGC Gemmenich (B)

Lgk Langkamp (stopplaats tussen Deventer en Raalte, 1910-1935)

Lgzw Landgraaf Zwemparadijs

LH Halle/Saale Hbf (D)

LHG Harmignies (B)

Lhk Linthorst Homankanaal brugpost (tussen Hoogeveen en Beilen)

LHP Haine-Saint-Pierre (B)

LHS Herstal (B)

Lhw Langhuisterweg (stopplaats tussen Harlingen en Stiens, 1902-1930)

Lim Limmel (stopplaats tussen Maastricht en Aken, 1853-1940)

Lin Linne aansl (blokpost bij Roermond)

LIN Nismes (B)

Lins Linne schakelstation (bij Roermond)

Lir De Lier (station tussen Naaldwijk en Maaslandse Dam, 1907-1925, losplaats tot 1968)

Lis Lisse (station tussen Hillegom en Leiden, 1891-1944). Tot 1896 werd dit station Delfweg genoemd

Lisshv Lisse racc Steenkolen Handels Vereniging

Lj Lutjebroek (stopplaats tussen Zaandam en Enkhuizen, 1930-1938). Deze stopplaats was ook bekend als Grootebroek Molenpad, zie Gm

LJP Jemeppe-sur-Meuse (B)

Ljw Leentjerweg (stopplaats tussen Groningen en Weiwerd, 1929-1941)

Lk Linden-Katwijk (stopplaats tussen Nijmegen en Venlo, 1895-1931). Deze verkorting is ook gebruikt voor

Leek (station tussen Groningen en Drachten, 1913-1985). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande

verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

LK Kortrijk (voorh. FC) (B)

Lkan Laakkanaal onderstation (bij Den Haag)

Lkg Leekerweg (stopplaats tussen Hoorn en Bovenkarspel-Grootebroek, 1913-1935)

LKM Hemiksem, ook wel Antwerpen-Hemiksem genoemd (voorh. LXM) (B)

LKN Linkebeek (B)

LKP Kapellen (voorh. LCP) (B)

LKR Ekeren (B)

LI Loolijn aansl (tussen Apeldoorn en Zwolle)

LL Arlon / Aarlen (B)

LL Leipzig Hbf (D)

LLB Belsele (B)

Lls Lelystad Centrum

(station, sinds 1988). Dit station wordt ook wel Lelystad Centraal genoemd

Llsi Lelystad industrieterrein

Llso Lelystad industrieterrein overloopwissels

Llso Lelystad opstel­terrein

Llsoa Lelystad opstel­terrein aansl

Llso zie Llso

Llso Lelystad over­loopwissels

Llso Lelystad Cen­trum-Swifterbant

Llso Lelystad Zuid (ruwbouw voor een halte, sinds 1988, die echter nooit afgebouwd of geopend is)

Llso Lelystad Zuid overloopwissels

Llso Lansingerland-Zoetermeer (station van RandstadRail, sinds 2018), zie Bleizo

Lm Leimuiden (station bij Nieuw Vennep, 1912-1936)

LM Magdeburg Hbf (D)

LMB Hombourg (B)

LMG Mariembourg (B)

LMH Marbehan (B)

LMK Maaseik (B)

LML Mol (B)

Lmn Limmen ondersta­tion (tussen Castricum en Heiloo)

Lmp Legmeerpolder (station tussen Bovenkerk en Uithoorn, 1915-1950)

Lmr Lemmer (station, 1901-1947, losplaats tot 1968)

Lmrw Lemmer racc fa. Wierda

Lmv Lemelerveld (sta­tion bij Ommen, 1910-1935)

Ln Lunetten (stopplaats tussen Utrecht SS en Houten, ter hoogte van km 2.7, van 1874 tot 1932). Niet te verwarren met station Utrecht Lunetten (tussen Utrecht CS en Houten, ter hoogte van km 3.6, sinds 1980, zie Utl)

Lna Lunetten aansl

Lnb Lijnbaan (stop­plaats in Aalsmeer, 1912-1932)

LNC Monceau (B)

LNCU Monceau-Usines (B)

Lnd Linderte (stop­plaats bij Raalte, 1910-1926)

LNE Balen (B)

Lng Linne Grinderij, zie Is 844

Lnh Linne-Herten (goe­derenemplacement bij Roermond)

Lnh Linne-Herten racc Solvay (vanaf 1987 Solvay Chemie), zie Rmsolv

Lnk Lonneker (station bij Enschede, 1890-1934)

Lnkhei Lonneker racc Heidemij

Lnks Lonneker racc Steenfabriek

Lnn Loenen (station tussen Apeldoorn en Dieren, 1887-1950)

Lna Loenen racc Kalkzandsteenfabriek Alba

LNO Leuven Nieuwe Universiteit (B)

LNP Neerpelt (B)

Lnp Neerpelt (B) (Ne-

derlandse verkorting), zie LNP

Lns Leens (station tus­sen Winsum en Zout­kamp, 1922-1940)

Lnt Lent blokpost (bij Nijmegen)

Lntt Lent Thermion (stopplaats tussen Nij­megen en Arnhem). Deze stopplaats werd op verzoek van de firma Thermion (een fabriek van radiobuizen en gloeilampen) geopend in juli 1944 voor het per­soneel. De stopplaats is bij de gevechten rond Nijmegen in september 1944 verwoest en daarna niet meer heropend

Lo Het Loo (station bij Apeldoorn, 1887-1950), ook station Paleis Het Loo genoemd, zie Plo

Lodu Loosduinen (sta­tion bij Den Haag, 1882-1932). De verkorting Lsd is ook gebruikt

Lon Loon blokpost (tus­sen Assen en Haren)

Los Losser (station tus­sen Oldenzaal en Gro­nau, 1900-1972)

Losa Losser aansl

Losvh Losser racc Van Heek (textielfabriek)

LOY Olloy-sur-Viroin (B)

Lp Loppersum (station tussen Groningen en Delfzijl, sinds 1884)

Lpe Liempde (station tussel Boxtel en Wesel, 1889-1936). Later is deze verkorting ook ge­bruikt voor Liempde schakelstation (bij Box­tel)

Lpev Liempde-Velder

(speciale halte bij Liempde, uitsluitend gebruikt t.b.v. de Landbouwwerktuigendagen op landgoed Velder, 1948-1993)

Lpgpz Loppersum racc Groninger Pootaardappel- en Zaaizaad Verkoopbureau

Lpl Laadplaats Verhoeven (racc tussen Roermond en Echt)

Lpo Legerplaats Oldebroek (1914-1963, vanaf 1963 station 't Harde genoemd, zie Hde). De verkorting Lpo is ook gebruikt voor Legerplaats Oldebroek onderstation

Lpohei Legerplaats Oldebroek racc Nederlandsche Heidemaatschappij

LQ Erquelinnes (B)

LQV Quévy (B)

Lr Laren-Almen (station tussen Zutphen en Lochem, 1865-1938).

Tot 1925 heette dit station Laren. Het emplacement is nog steeds in gebruik als kruisingsstation voor de stoptreinen tussen Zutphen en Oldenzaal

LRB Libramont (B)

LRDB Reinsdorf Zementwerk (D)

Ls Leidschendam-Voorburg post T

LS Bastogne Sud (B)

Lsd Leusden (station, 1886-1926). Deze verkorting is ook gebruikt voor Loosduinen (station bij Den Haag, 1882-1932), zie Lodu

Lsdchv Leusden racc

Coöperatieve Handelsvereniging

Lsdm Leidschendam onderstation

LSJ Sint Jozef (B)

LSL Liers (B)

Lsn Lelystad Noord onderstation

Lso Laag Soeren (station bij Apeldoorn, 1887-1950)

Lst Laarstraat (stopplaats tussen Arnhem en Nijmegen, 1879-1919; tot 1906 Larensche Straat genoemd). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Laarstraat blokpost en voor Laarstraat schakelstation

Lsv Leidschenveen (halte van Randstad-Rail, bij Den Haag)

Lsz Lelystad Zuid onderstation

Lt Schagen De Loet (halte tussen Schagen en Schagerbrug, 1913-1933), ook bekend als halte De Loet

LTL Thale Hbf (D)

Ltm Grubbenvorst-Lottum (station tussen Arnhem en Venlo, 1883-1938). Vanaf 1920 heette dit station Lottum

LTM Milmort (B)

Ltn Lunteren (station tussen Barneveld en Ede, sinds 1902)

Ltnz Lunteren Zanderij

Lto Lintelo (stopplaats tussen Winterswijk en Varsseveld, 1885-1938)

Ltv Lichtenvoorde-Groenlo (station tussen Ruurlo en Winterswijk, sinds 1878)

Ltvfsf Lichtenvoorde-

Groenlo racc Steenfabriek

Ltw Lutjewinkel (halte tussen Schagen en Nieuwe Niedorp, 1898-1930)

Luik Liège-Guillemins (B) (Nederlandse verkorting), zie FL

Lur Leur (stopplaats tussen Etten-Leur en Breda, 1912-1938)

Lut Geleen-Lutterade (station tussen Maas-tricht en Sittard, sinds 1868). Van 1868 tot 1895 heette dit station Geleen; van 1895 tot 1913 Geleen SS; van 1913 tot 1954 Lutterade; en vanaf 1954 Geleen-Lutterade

Luta Lutterade aansl

Lutaga Geleen-Lutterade racc AGA (Aktiebolaget Gas-Accumulator / Nederlandsche Radiatoren- en Apparatenfabriek)

Lutd zie Lutdsm

Lutdsm Lutterade racc DSM

Lutsm Geleen-Lutterade racc Staatsmijnen

Lutv Geleen-Lutterade racc Veiling

Luv Luchtenveld (halte tussen Drachten en Marum, 1918-1946). In het Bedieningsvoorschrift Groningen werd de naam van deze halte overigens geschreven als Lucht en Veld

Lv Loenen-Vreeland (halte tussen Abcoude en Breukelen, 1843-1928. Van 1928 tot de sluiting in 1944 heette deze halte Vreeland, zie

Vrl). De verkorting Lv is ook gebruikt voor Lage Vaart schakelstation (tussen Almere en Lelystad). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Lvh Leuvenheim (stopplaats tussen Dieren en Brummen, 1882-1917)

Lvm Den Haag Laan van Meerdervoort (halte tussen Den Haag HS en Scheveningen, 1886-1927)

Lvn Leidschenveen, zie Lsv

Lw Leeuwarden (station, sinds 1863)

LWA Wauthier-Braine (B)

Lwadh zie Adh

Lwopc Leeuwarden racc American Petroleum Company

Lwbph Leeuwarden racc Benzine en Petroleum Handelmaatschappij

Lwc Leeuwarden Camminghaburen (halte, sinds 1991)

Lwcal Leeuwarden racc Caltex Petroleum Maatschappij

Lwd Lewedorp (stopplaats tussen Goes en Arnhemuiden, 1877-1946; tot 1930 Noord Kraaijert genoemd). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Lewedorp schakelstation

Lwf zie Lwfr

Lwfcz Leeuwarden racc Friesche Coöpera-

tieve Zuivel-Export Vereniging

Lwfk Leeuwarden racc Friesche Kunstmeesthandel

Lwfr Leeuwarden racc Frico (zuivelfabriek van de Friesland Cooperative Company)

Lwg Langeweg (station tussen Breda en Lage Zwaluwe, 1866-1936). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Langeweg schakelstation

Lwgl Leeuwarden racc Van Gend & Loos

Lwh Leeuwarden Halte (tussen Leeuwarden en Anjum, 1901-1940)

Lwiz Leeuwarden racc industrieterrein Zwette

Lwkmf Leeuwarden racc Koopmans Meelfabrieken

Lwlij Leeuwarden racc LIJEMPF (Leeuwarder IJs- en Melk-Producten Fabriek)

Lwpti Leeuwarden racc Philips PTI (Philips Telecommunicatie Industrie)

Lwptt Leeuwarden PTT

Lwsk zie Lwsk

Lwsk Leeuwarden racc Schenkenschans

Lwvbb Leeuwarden racc Verenigde Brandstoffen Bedrijven

Lwvee Leeuwarden racc Veemarkt

Lwvo Leeuwarden racc vliegveld Oost

Lwvsf Leeuwarden racc VSF (Verenigde Stofzuiger-Fabrieken)

Lwvz Leeuwarden racc vliegveld Zuid

Lww Leeuwarden Werpsterhoeke (ge-

pland station)

LXM zie LKM

LY Huy / Hoei (B)

LZD Zwijndrecht (B)

LZE Zeebrugge (B)

LZG Izegem (B)

LZH Zonhoven (B)

Lzm Laag Zuthem (stopplaats tussen Zwolle en Heino, 1881-1950)

LZR Zeebrugge-Vorming (voorh. Zeebrugge Goederenstation) (B)

M

M Regionalbereich München (D)

M voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische stations behorende tot de 'Grand Central Belge'

MA Augsburg Hbf (D)

MAB Aubange (B)

Mabr brugpost Markbrug (tussen Zevenbergen en Oudenbosch)

Mad Maasdonk onderstation (tussen Rosmalen en Berghem)

Magdeb Magdeburg Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie LM

Mainz Mainz Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie FMZ

Mannhe Mannheim Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie RM

Mas Maarssen (station tussen Utrecht en Breukelen, sinds 1843)

Masag Maarssen racc AGAM (Algemene Garage en Automobiel Maatschappij / Mercedes-Benz importeur)

Masem zie Maspn

Masn Maarssen Noord (nooit geopende halte)

Maspm Maarssen racc PUEM (Provinciale Utrechtse Electriciteits Maatschappij)

Masspb Maarssen racc Spoorwegbouwbedrijf

Masvgl Maarssen racc Van Gend & Loos

Maszf Maarssen racc Zeepfabriek

Mb Maarsbergen (station tussen Maarn en Veenendaal, 1845-

1972). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Maarsbergen schakelstation (tussen Maarn en Veenendaal-De Klomp)

MBC Benonchamps (B)

MBG Beauraing (B)

MBG Berchtesgaden Hbf (D)

Mbga Muiderberg aansl (voorh. Weesp aansl)

Mbh Maasbrug bij Hedel

Mbk Medemblik (station, 1887-1941)

Mbkczp Medemblik racc Coöperatieve Zaaizaad- en Pootgoedtelersvereniging

MBL Blanmont (B)

MBN Bernimont (B)

Mbo Maasbrug Overgang (bij Hedel). Deze verkorting is ook gebruikt voor blokpost Maasbrug Overgang

Mbr Mastenbroek (station tussen Zwolle en Kampen, 1865-1933).

Later is deze verkorting ook gebruikt voor brugpost Markbrug (tussen Zevenbergen en Oudenbosch). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetspunten worden gebruikt

MBR Bosvoorde (B)

Mbrvo Maasbrug Ravenstein Oostzijde

Mbrvw Maasbrug Ravenstein Westzijde

Mbs Maarsbergen seinhuis

MBS Bost (B)

Mbt Maasbracht (sta-

tion tussen Sittard en Roermond, 1865-1940).

Tot 1880 heette dit station Maasbracht-Linne

Mbtwan Meteren Betuweroute aansl Noord (tussen Geldermalsen en Oud Zaltbommel)

Mbtwaz Meteren Betuweroute aansl Zuid (tussen Geldermalsen en Oud Zaltbommel)

MBZ Beuzet (B)

Mcgb Mönchengladbach Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie KM

MCL Carlsbourg (B)

Md Moordrecht (stopplaats tussen Gouda en Nieuwerkerk a/d IJssel, 1855-1935). Later is deze verkorting ook ge-

bruikt voor Moordrecht wachtpost en voor Moordrecht onderstation

MD Saint-Denis-Bovesse (B)

Mda Moordrecht aansl

Mdaz Moordrecht aansl Zuid

Mdb Middelburg (station, sinds 1872)

Mdbcal Middelburg racc Caltex Petroleum Maatschappij

Mdbclv Middelburg racc Coöperatieve Landbouw Vereniging

Mdbr Moerdijkbrug (deze verkorting is ook gebruikt voor Moerdijkbrug blokpost)

Mdbz Moerdijkbrug Zuid aansl

Mdcct Moerdijk racc CCT (Combined Cargo Terminals)

Mdg Middenweg (stopplaats tussen Uithoorn

en Mijdrecht, 1915-1922)

MDG Edegem (B)

Mdh Moerdijk Haven

Mdhn Middelharnis

(station op Goeree-Overflakkee, 1909-1956, losplaats tot 1957)

MDIL Dillingen/Donau (D)

MDIN Dießen (D)

Mdk Moerdijk SS (station, 1866-1928). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Moerdijk racc

Mdkc Moerdijk racc Cronifer

Mdki Moerdijk industrieterrein

MDL Groenendaal (B)

Mdn Made en Drimmelen (stopplaats tussen Lage Zwaluwe en Geerttruidenberg, 1886-1950)

Mdo Moordrecht overloopwissels

Mds Middelstum (halte bij Bedum, 1884-1953)

Mdsa Muiderstraatweg aansl (bij Diemen Zuid)

Mdw Muiderstraatweg blokpost (tussen Amsterdam Muiderpoort en Weesp)

Mdz Muiderzand (ook bekend als halte Almere Strand, 1996-2012, uitsluitend t.b.v. evenementen op het Almeerderstrand), zie Alms

Mdzh Moordrecht-Zevenhuizen

Me Middellie (stopplaats tussen Purmerend en Hoorn, 1884-1938)

ME zie Asdme

Mech Mechelen (B) (Nederlandse verkort-

ting), zie FM

MEE Ede (B)

Merel Merelbeke (B)

(Nederlandse verkorting), zie FKR

Mes Meerssen (station tussen Maastricht en Aken, sinds 1853)

Mesch Meschede (D) (Nederlandse verkorting), zie EMSD

MESW Ingolstadt Esso Werkbahnhof (D)

Met Methen onderstation

MFL Florenville (B)

Mg Mantgum (station tussen Leeuwarden en Stavoren, 1883-1940, heropend in 1973)

MGA Groot-Bijgaarden (B)

Mgzb Günzburg (D)

(Nederlandse verkorting), zie MGZB

MGZB Günzburg (D)

Mh Marshoek schakelstation (tussen Zwolle en Dalfsen)

MH Athus (B)

MH München Hbf (D)

MHD Heusden (B)

Mhe Marshoek-Emmen (stopplaats tussen Zwolle en Stadskanaal, 1903-1934)

MHO Hove (B)

Mhs Maashees-Smakt (stopplaats tussen Nijmegen en Venlo, 1885-1931). Tot 1920 heette deze stopplaats Smackt-Holthees

MHU Hulst (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen), zie Hul

MHV Haversin (B)

MHY Houyet (B)

Mi Midlum-Herbayum (halte tussen Stiens en

Harlingen, 1903-1935)

MI Beringen (voorh.

Beringen-Mijnen) (B)

MIA Ingolstadt Audi (D)

Mid Middelweg (halte bij Heerhugowaard, 1898-1938)

MID Heide (B)

MIH Ingolstadt Hbf (D)

Mijd Mijdrecht (station, 1915-1950)

Mijdk Mijdrecht racc fa. Koek (sloperij van spoorwegmaterieel)

Mil Mill (station tussen Boxtel en Wesel, 1873-1944)

Milmf Mill racc Melkfabriek

MINA Ingolstadt Nord Audi (D)

M Ja Mijn Julia (in Eygelshoven). De schrijfwijze MJa is ook gebruikt

Mk Markelo (station tussen Zutphen en Enschede, 1865-1953). Tot 2021 was dit station nog in gebruik als wisselplaats/passeerspoor in de enkelsporige spoorlijn

Mkbr brug over het Merwedekanaal (bij Arkel)

Mkclv Markelo racc Coöperatieve Landbouw Vereeniging

Mkg Makkinga (station tussen Steenwijk en Oosterwolde, 1914-1947, losplaats tot 1962)

MKM Stockem (B)

Mko zie Mijdk

MKP Kempten/Allgäu Hbf (D)

Mkv Musselkanaal-Valthermond (station tus-

sen Stadskanaal en Ter Apel Rijksgrans, 1924-1935)

Mkw Munnikenweg (stopplaats tussen Sauwerd en Roodeschool, 1893-1932)

MI Morra-Lioessens (stopplaats tussen Leeuwarden en Anjum, 1913-1935)

MLA Landshut (Bay) Hbf (D)

Mlb Milsbeek (station tussen Gennep en Mook, 1945-1950)

Mld Maarland (stopplaats tussen Maastricht en Eijsden, 1861-1938). Deze verkorting is ook gebruikt voor Maaslandse Dam (station bij Poeldijk, 1907-1968). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Mlh Melick-Herkenbosch (halte bij Roermond, 1879-1944). Vanaf 1926 heette deze halte Herkenbosch, zie Hkb

MLI Lindau Hbf (D)

Mlk Molenkamp onderstation (tussen Almelo en Salzbergen)

MLL MerwedeLingelijn (treindienst tussen Geldermalsen en Dordrecht, op het westelijke deel van de Betuwelijn)

MLM Lamorteau (B)

Mlo Meerlo (station tussen Nijmegen en Venlo, 1883-1884). In 1884 is de naam van het station veranderd in Meerlo-Tienray

M Lr Mijn Laura (in Eygelshoven). De schrijfwijze MLr is ook gebruikt

MLR München-Laim Rbf (D)

Mlt Meulunteren (stopplaats tussen Barneveld en Lunteren, 1902-1934)

Mlw Metslawier (station tussen Leeuwarden en Anjum, 1901-1935)

MM Memmingen (D)

Mmd Meeden-Muntendam (station bij Veenendam, 1910-1941)

Mmlh Mook Molenhoek (halte tussen Nijmegen en Cuijk, sinds 2009)

Mn Minnertsga (station tussen Stiens en Harlingen, 1902-1940)

MN München Nord Rbf (D)

MNG Ernage (B)

Mnp Mannepad (stopplaats bij Heemstede, 1884-1927)

Mns Maarn seinhuis

MNS Anseremme (B)

Mnzpc Minnertsga racc ZPC (Zaai- en Pootgoed Coöperatie)

Mo Mook-Middelaar (station tussen Arnhem en Venlo, 1883-1940). Van 1883 tot 1891 heette dit station Mook

Mokf Mook-Middelaar racc Kapokfabriek

Mons Mons / Bergen (B) (Nederlandse verkorting), zie FMS

MOP Wezembeek (B)

Mor Moresnet (B) (Nederlandse verkorting), zie FES

MOR München Ost Rbf (D)

Mow Midwoud-Oostwoud (station tussen Hoorn en Medemblik, 1887-1941)

Mowclv Midwoud-Oostwoud racc Coöperatieve Landbouwvereniging

Mp Meppel (station tussen Zwolle en Steenwijk, sinds 1867)

MP Amsterdam MP (oftewel Amsterdam Muiderpoort) (niet-officiële verkorting), zie Asdm

Mpa Meppel aansl

Mpbr Moerputtenbrug (ook genoemd: Moerputtenspoorbrug)

Mpl Mooie Paal (station tussen Tzummarum en Stiens, 1899-1950)

Mpla Mooie Paal aansl

Mpncz Meppel racc NCZ (Nationale Coöperatieve Zuivelverkoopcentrale)

MRA Ramskapelle (B)

Mrb Mariëenberg (station tussen Ommen en Hardenberg, sinds 1905)

MRB Sint Mariaburg (B)

MRC Remouchamps (B)

Mrccg Marum racc CCG (Coöperatie Centrale Groningen)

Mrg Maarn GE

MRG Baardegem (B)

Mrh Mariaheide racc (bij Boxtel)

Mrl Mierlo (halte tussen Helmond en Eindhoven, 1866-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Mierlo schakelstation

Mrm Marrum-Wester-

nijkerk (station tussen Leeuwarden en Anjum, 1901-1940)

Mrn Maarn (station tussen Maarsbergen en Bunnik, 1845-1972).

Vanaf 1972 wordt deze verkorting ook gebruikt voor het nieuwe station Maarn, ongeveer anderhalve kilometer verderop

Mrnz Maarn Zanderij

Mro Marum Oost (halte tussen Groningen en Drachten, 1913-1948)

MRO Rossart (B)

MRT Retinne (B)

MRU Racour (B)

Mrw Mariënwaard (station tussen Maastricht en Aken, 1853-1933).

Deze verkorting is ook gebruikt voor Marum West (halte tussen Groningen en Drachten, 1913-1948). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

MS Sterpenich (B)

MSE Stasegem (B)

MSM Virton (voorh. Virton-Saint-Mard) (B)

Msr Monster (station tussen 's-Gravenzande en Poeldijk, 1883-1932)

Mss Maassluis (station tussen Vlaardingen en Hoek van Holland, sinds 1891)

Mssaf Maassluis racc Asfaltfabriek

Mssk Maassluis racc Key & Kramer Asfaltfabriek, zie Mssaf

MSTW Meitingen Stahl-

werk (D)

Msw Meedsterweg (stopplaats tussen Sauwerd en Roodeschool, 1893-1930). Sinds 1970

wordt deze verkorting ook gebruikt voor station Maassluis West. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

MSW München Siemenswerke (D)

Mt Maastricht (station, sinds 1853)

MT Maastricht (Belgische afkorting)

Mtb Maastricht Boschpoort (station tussen Maastricht en Hasselt, 1856-1954; goederenemplacement tot 1991)

MTB Etterbeek (B)

Mtbenc Maastricht Boschpoort racc ENCI (Eerste Nederlandsche Cement Industrie)

Mtbknp Maastricht Boschpoort racc KNP (Kon. Nederlandsche Papierfabriek)

Mtbzf Maastricht Boschpoort racc Zeepfabriek

Mtd Maartensdijk (halte tussen Hilversum en Lunetten, 1874-1941). De verkorting Mtk is ook gebruikt

Mte Miste (halte tussen Winterswijk en Aalten, 1885-1933). Later is deze verkorting ook gebruikt voor de spooraansluiting Miste (tussen Winterswijk en Aalten, bij km 6.7)

Mtg Maastricht grens (dienstregelmeetpunt)

Mth Martenshoek (halte tussen Hoogezand-Sappemeer en Kropswolde, sinds 1905)

MTH Terhagen (B)

Mthv Maastricht haven

Mtk Maartensdijk (halte tussen Hilversum en Lunetten, 1874-1941, zie Mtd). De verkorting Mtk

is ook gebruikt voor Maartensdijk blokpost en voor Maartensdijk schakelstation (1940-1997). Vanaf 1997 is

deze verkorting gebruikt voor Maartensdijk onderstation

Mtn Maastricht Noord (geplande halte)

Mtp Maastricht post T

Mtpl Maastricht Beatrixhaven racc Ploum

Mtr Maastricht Randwyck (halte, sinds 1987)

Mtre Maastricht racc REMA (*Regout Maastricht*) vloertegelfabriek

Mtrema zie Mtre

Mtrn zie Brmet

Mtsh Maastricht Beatrixhaven racc Steenbrekerij Holland

Mttr zie Mtrix

Mttrix Maastricht racc Beatrixhaven

MTV Tervuren (B)

Mtw Maastricht werkplaats

Mtwpl Maastricht lijnwerkplaats

Mtz Maastricht Zuid (dienstregelmeetpunt)

MUA Houthalen (B)

MUC Baarle-Hertog (B)

MUI Duinbergen (B)

Mulh Mülheim/Ruhr Hbf (D) (Nederlandse

verkorting), zie EMLR
Munchh München Hbf
(D) (Nederlandse ver-
korting), zie MH
Munst Münster/Westfa-
len Hbf (D) (Nederland-
se verkorting), zie
EMST
Mvb zie Asdmvb
Mvect zie Mvtect
Mvemo zie Mvtemo
Mvt Rotterdam Maas-
vlakke
Mvta Rotterdam Maas-
vlakke aansl
Mvtah Maasvlakke Prin-
ses Amaliahaven
Mvtahn Maasvlakke
Prinses Amaliahaven
Noord
Mvtaho Maasvlakke
Prinses Amaliahaven
Oost
Mvtahw Maasvlakke
Prinses Amaliahaven
West
Mvtahz Maasvlakke
Prinses Amaliahaven
Zuid
Mvtax Maasvlakke Prin-
ses Alexiahaven
Mvtect Rotterdam
Maasvlakke racc ECT
Mvtemo Rotterdam
Maasvlakke racc EMO
Mvten Maasvlakke Eu-
ropahaven Noord
Mvtena Maasvlakke Eu-
ropahaven Noord aansl
Mvtez Maasvlakke Eu-
ropahaven Zuid
Mvtnm Maasvlakke Mis-
souriweg
Mvtnwa Maasvlakke
Noordwesthoek aansl
Mvto Rotterdam Maas-
vlakke Oost
Mvtw Rotterdam Maas-
vlakke West
Mvtwn Maasvlakke

West Terminal Noord
Mvtww Maasvlakke
West West
Mvtwwn Maasvlakke
West West Terminal
Noord
Mvtwwz Maasvlakke
West West Terminal
Zuid
Mvtwz Maasvlakke
West Terminal Zuid
Mvtyn Maasvlakke
Yangtzehaven Noord
Mvtyz Maasvlakke
Yangtzehaven Zuid
Mvw Meerveldscheweg
(stopplaats bij Utrecht
Lunetten, 1900-1926)
MWB Stokkel (B)
MWC Melkouwen (B)
Mwk Maas-Waalkanaal
blokpost (tussen Nijme-
gen en Wijchen)
MWL Aywaille (B)
MWM Waasmont (B)
MWS Mijn Willem-
Sophia (in Spekholzer-
heide)
MWW Woluwe Station
(B)
Mz Maarheeze (station
tussen Eindhoven en
Weert, 1913-1938, ge-
vestigd aan de Spoor-
straat). Vanaf 2010
wordt deze verkorting
gebruikt voor het nieuwe
station Maarheeze (ge-
vestigd bij industrieter-
rein Den Engelsman)
Mzlwg Europoort Moe-
zelweg
Mzs Maarheeze scha-
kelstation
MZD Zolder (B)
Mzphil Maarheeze racc
Philips

N

N Regionalbereich
Nürnberg (Neurenberg)
(D)

N voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische stations behorende tot de voormalige 'Nord-Belge' (lijnen Liège–Namur–Givet, Charleroi–Erquelinnes en Mons–Quévy)

Na Nieuw Amsterdam (station tussen Hardenberg en Emmen, sinds 1905)

Naa Nieuw Amsterdam aansl

Naapc Nieuw Amsterdam racc American Petroleum Company

Nacav Nieuw Amsterdam racc Coöperatieve Aan- en Verkoopvereniging

Nadtiv Nieuw Amsterdam racc DTV (Drentse Telersvereniging)

NAEG Fürth Gbf AEG (D)

Nagb Nagelbeek onderstation (tussen Sittard en Heerlen)

NAH Aschaffenburg Hbf (D)

Nanam Nieuw Amsterdam racc NAM (Nederlandse Aardolie Maatschappij)

Natf Nieuw Amsterdam racc Turfstrooiselfabriek

Nav Nieuw Amsterdam racc VLC (Verenigde Landbouw Coöperatie). De verkorting Navlc is ook gebruikt

Navlc zie Nav

Naw Naaldwijk (station, 1895-1932, en losplaats

van 1895 tot 1968)

Nb Noordbroek (station tussen Zuidbroek en Delfzijl, 1910-1934)

NBA Bamberg (D)

NBF Burglengenfeld (D)

NBKI Bad Kissingen (D)

Nbn Nieuw Buinen (station tussen Stadskanaal en Ter Apel Rijks grens, 1924-1935)

Nbngf Nieuw Buinen racc Glasfabriek

Nbnphi Nieuw Buinen racc Philips

NBY Bayreuth Hbf (D)

NC Coburg (D)

NCG Coburg Gbf (D)

NCN Coburg Nord (D)

Nd Neede (station tussen Ruurlo en Haaksbergen, 1884-1937)

Nda Nootdorp aansl

Ndb Naarden-Bussum (station, sinds 1874; gevestigd in Bussum)

Ndba Naarden-Bussum aansl

Ndbbd Naarden-Bussum racc Bensdorp (cacao- en chocolade-fabriek)

Ndciv Neede racc Coöperatieve Landbouw Vereniging

NDG Deggendorf Hbf (D)

NDH Deggendorf Hafén (D)

NDHF Nürnberg-Dürrenhof (D)

Ndk Noordwijk (station, 1881-1960). Deze verkorting is ook gebruikt voor Noordijk (halte tussen Neede en Hellen-doorn, 1910-1933). Tevens is Ndk gebruikt als

de Nederlandse verkorting van station Noorderkempen (B), zie NDK. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

NDK Noorderkempen (B)

Ndkcav Noordijk racc Coöperatieve Aan- en Verkoopvereniging

Ndkij Noordijk racc IJzergieterij (fa. Ten Cate)

Ndkp Noorderkempen (B) (Nederlandse verkorting), zie NDK

Ndn Nootdorp Noord (stopplaats bij Den Haag, 1870-1938, tot 1918 Nootdorp-Leidschendam genoemd).

Deze verkorting is ook gebruikt voor Naarden (station, 1881-1947).

Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

NDN Andenne (B)

Ndo Nootdorp Oost (station bij Den Haag, 1908-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor blokpost Nootdorp Oost en voor Nootdorp Oost schakelstation

Ndp Nieuwdorp (station tussen 's-Heer Arendskerke en Sloehaven, 1927-1934). Sinds 2006 wordt deze verkorting ook gebruikt voor Noot-

dorp (halte van RandstadRail, die op dezelfde plek ligt als het voormalige station Nootdorp Oost). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Ndph zie Ndphst

Ndphst Nieuwdorp racc Hoechst

Ndst De Nadorst (voormalige remise tussen Hoorn en Enkhuizen)

Ndt Naarden Tol (halte tussen Bussum en Huiszen, 1883-1947)

NDT Dinant (B)

Ndw Nederweert onderstation (tussen Weert en Roermond)

Ne Nuenen (station bij Eindhoven, 1866-1938). Tot 1913 heette dit station Nuenen-Tongelre

Neco IJmuiden racc NECO (Nederlandsche Conservenfabriek nv). De verkorting IJmne is ook gebruikt

NEF Eltersdorf (D)

NER G Erlangen Gbf (D)

Neu Neuenhaus (D) (Nederlandse verkorting), zie HNEH

Neuren Neurenberg/Nürnberg Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie NN

Neuss Neuss Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie KN

Nevam Nuenen racc VAM (Vuil Afvoer Maatschappij). In het Bedieningsvoorschrift Eindhov-

en werd dit omschreven als VAM-aansl Nuenen

NF Fürth Hbf (D)

NFG Flémalle-Grande (B)

NF G Fürth Gbf (D)

Ng Nagouwbrug (tussen Zaandam en Purmerend)

NG Engis (B)

Ngc Nieuwegein Centrum (sneltram), zie Ngsc

Ngd Nieuw Groeneveld (stopplaats bij Hulshorst, 1909-1925)

Ngr Nieuwegein remise (sneltram)

NGR Grafenwöhr (D)

Ngra Nieuwegein remise aansl

NGRL Grafenwöhr Lager (D)

Ngsc Nieuwegein Stadscentrum (sneltram), zie Ngc

Ngsf Delft Ned. Gisten Spiritusfabriek

Ngsga Delft Ned. Gisten Spiritusfabriek aansl, zie Dtg

NGT Noordgastransport (laadplaats voor aardgascondensaat bij station Roodeschool)

Ngw Wijkersloot (halte in Nieuwegein, Regiotram Utrecht)

Ngz Nieuwegein Zuid (Regiotram Utrecht)

Ngzl Zuilenstein (halte in Nieuwegein, Regiotram Utrecht)

Nh Nuth (station tussen Sittard en Herzogenrath, sinds 1896)

NH Hermalle-sous-Huy (bijgenaamd "Hermalle de groeve" vanwege de

kalkindustrie van Dumont-Wautier) (B)

NHER Heroldsberg (D)

Nhk brug over het Noordhollandsch Kanaal (bij Purmerend)

Nhkb zie Nhkbr

Nhkbr brug over het Noordhollandsch Kanaal (bij Alkmaar)

NHO Hof Hbf (D)

NHOM Hof Mitte (D)

Nhsm Nuth racc Staatsmijnen

Nht Noordwijkerhout (station, 1842-1944).

Tot 1926 heette dit station Piet Gijzenbrug

Nhw zie Asho

Ni Nieuwkuijk (stopplaats tussen Waalwijk en 's-Hertogenbosch, 1888-1907). Van 1907

tot 1925 werd de naam geschreven als Nieuwkuyk. Deze verkorting is ook gebruikt voor Nisse

(station tussen Hoedekenskerke en Goes, 1927-1947). Het is overigens niet de bedoeling

dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Nig Nieuwe Weg (station, 1898-1939; sinds 1939 heet dit station Soest Zuid), zie Stz

Nij Noorder IJdijk (stopplaats bij Zaandam, 1878-1907). Deze

verkorting is ook gebruikt voor Nijhuizum (stopplaats tussen Leeuwarden en Stavoren, 1895-1934). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen

tingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Niklaa Sint Niklaas (B) (Nederlandse verkorting), zie FSN

Nis Nieuwstad (stopplaats bij Zutphen, 1890-1918)

NJ Jambes (voorh. Jambes-Nord) (B)

NK Liège-Kinkempois (ook aangeduid als Kinkempois) (voorh. NZ) (B)

NK G Kronach Gbf (D)

Nkh Nijkerk racc haven

Nkk Nijkerk (station tussen Amersfoort en Harderwijk, sinds 1863)

Nkkc Nijkerk Corlaer (geplande halte)

Nkkh zie Nkh

Nkkmf Nijkerk racc Melkfabriek

Nkkt Nijkerk racc fa. Tijsseling (meubelfabriek)

Nkp Nieuwkoop (station, 1915-1936)

Nkr Nieuwe Kraaijertpolder (tussen Goes en Hoedekenskerke)

Nkt Noord Kraaijert (stopplaats tussen Goes en Arnemuiden, 1877-1946); vanaf 1930 heette deze stopplaats Lewedorp, zie Lwd

NI Nuland (stopplaats tussen Rosmalen en Oss, 1881-1938)

NLB Labuissière (B)

NLT Lustin (B)

Nm Nijmegen (station, sinds 1865)

Nmb Nijmegen post B

Nmbph Nijmegen racc Benzine en Petroleum

Handelmaatschappij

Nmd Nijmegen Dukenburg (halte tussen Nijmegen en Wijchen, sinds 1973)

Nmg Nijmegen grens (dienstregelmeetpunt)

NM G Miltenberg Gbf (D)

Nmgo Nijmegen Gofert (halte tussen Nijmegen en Wijchen, sinds 2014)

Nmgs Nijmegen gemeentelijke stamlijn

Nmh Nijmegen Heyendaal (halte tussen Nijmegen en Cuijk, sinds 1972)

NMH Namèche (B)

Nmhy Nijmegen racc Hyster (heftruckfabriek)

Nml Nemelaer (stopplaats tussen Oisterwijk en Boxtel, 1865-1903). Deze verkorting is ook gebruikt voor halte Nijmegen-Lent, zie Nmlt

Nmlk Nijmegen racc Limburgsche Kolenhandel

Nmlt Nijmegen-Lent (halte tussen Nijmegen en Elst, 1882-1934; tijdelijk heropend in 1940; opnieuw geopend sinds 2002). De verkorting Nml is ook gebruikt

Nmp Nijmegen post T

Nmpf Nijmegen racc Papierfabriek

Nmpgem Nijmegen racc PGEM (Provinciale Geldersche Electriciteits Maatschappij)

Nmr brug over de Nieuwe Meer (bij Amsterdam)

Nmsch Nijmegen racc Schenker & Co. (expedi-

tiebedrijf)

Nmsm Nijmegen racc Smit (transformatorfabriek). De verkortingen Nmsmit en Nmft zijn ook gebruikt

Nmsmit zie Nmsm

NmT Nijmegen post T

NmT CTC Nijmegen post T CTC-beveiliging (aanduiding voor de post)

Nmft Nijmegen racc Transformatorfabriek, zie Nmsm

Nmv zie Nmvam

Nmvam Nijmegen racc VAM (Vuil Afvoer Maatschappij)

Nmw Nijmegen werkplaats

Nmwp zie Nmw

Nn Nieuwe Niedorp (halte tussen Schagen en Wognum, 1898-1930)

NN Nürnberg Hbf (Neurenberg) (D)

NNEH Nürnberg Hafen (D)

NNG Nürnberg Hgbf (D)

NNO Nürnberg Ost (D)

NNR Nürnberg Rbf (D)

NNRD Nürnberg Nord (D)

Nnvb zie Nnvbr

Nnvbr brug over de Nauernaschevaart (bij Krommenie-Assendelft)

No Notter (stopplaats bij Rijssen, 1888-1923)

Np Nieuwlandsche Polder (stopplaats bij Hoek van Holland, 1899-1935)

NPA Passau Hbf (D)

NPA G Passau Gbf (D)

NRH Regensburg Hbf (D)

Nrw Van Nijenrodeweg (voormalige halte aan de Haarlemmermeerlijn)

Ns Nunspeet (station tussen Zwolle en Harderwijk, sinds 1863)

NS Sclaigneaux (B)

NS Schweinfurt Hbf (D)

Nscg Nieuweschans grens

Nsch Nieuweschans (station tussen Winshoten en Weener, sinds 1868). Vanaf 2013 heet dit station Bad Nieuweschans

Nschg Nieuweschans racc graanhandel (fa. Waterman)

Nsd Nieuw Scheemda't Waar (stopplaats tussen Zuidbroek en Delfzijl, 1910-1934)

Nsh Nunspeet racc houthandel "De Veluwe"

NSN Sclessin (B)

Nspl Haarlem Noord splitsing

Nsr Nieuw Soerel blokpost (tussen 't Harde en Nunspeet)

NSR Seraing (B)

NSS Solre-sur-Sambre (B)

Nst Nieuwstadt (stopplaats tussen Susteren en Sittard, 1897-1940). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Nieuwstadt blokpost

Nsw Noord Scharwoude (station, 1865-1947). Dit station was ook bekend als Niedorper Verlaat

Nswd Noord Scharwoude Dorp (goederenstation, 1915-1972)

Nswda Noord Scharwoude Dorp aansl

Nsws Noord Scharwoude Sluis

Nswv Noord Scharwoude Veilingterrein (1915-1972)

Nt Nütterden (D) (Nederlandse verkorting) (station tussen Nijmegen en Kleve, 1870-1978), zie NUT

Nth Netelhorst onderstation (tussen Zwolle en Hattem)

NTH Thuin (B)

NTL Tilleur (B)

Ntpz Nootdorp Zuid (dienstregelmeetpunt)

Ntt Nieuw Trimunt (station tussen Drachten en Groningen, 1913-1948)

Nui Nuis (halte tussen Drachten en Groningen, 1913-1948)

Nurnb Nürnberg Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie NN

NUT Nütterden (station tussen Nijmegen en Kleve, 1870-1978) (D)

Nvbr Nieuwe Veerbrug (tussen Breda en Lage Zwaluwe). Deze verkorting is ook gebruikt voor blokpost en brugpost Nieuwe Veerbrug

Nvbro Nieuwe Veerbrug overloopwissels (tussen Breda en Lage Zwaluwe)

Nvd Nijverdal (station, sinds 1881). Tot 1925 heette dit station Hellen-doorn-Nijverdal, zie Hnv; van 1925 tot 1935 heette het Nijverdal Noord, zie Nvdn; en sinds 1935 heet het Nijverdal

Nvdca Nijverdal racc Coöperatieve Aan- en

Verkoopvereniging

Nvdn Nijverdal Noord (benaming van station Nijverdal van 1925 tot 1935), zie Nvd)

Nvds Nijverdal racc (Koninklijke) Stoomweverij

Nvdsb Nijverdal racc Nederlandsche Stoomblekerij

Nvdvhn Nijverdal racc Veldhoen

Nvdw Nijverdal West (station, 2009-2013)

Nvdz Nijverdal Zuid (station, 1910-1935)

NVL Val-Saint-Lambert (B)

Nvn Nijeveen (stopplaats tussen Meppel en Leeuwarden, 1868-1933)

Nvns Nijeveen schakelstation (tussen Meppel en Leeuwarden)

Nvp Nieuw Venneep (halte tussen Hoofddorp en Leiden, 1912-1936; heropend in 1981)

Nw Nieuwe Wetering (stopplaats tussen Hollandsche Rading en Utrecht, 1885-1928)

Nwd Noordwolde (station tussen Steenwijk en Elslo, 1914-1947)

Nwg Nieuweweg (stopplaats bij Haarlem, 1912-1932). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Nieuwegein (Utrechtse sneltram)

Nwh Nieuwenhoorn (station tussen Spijkenisse en Hellevoetsluis, 1905-1966). Deze verkorting is ook gebruikt voor Noordwijkerhout (station, 1842-1944),

hoewel de officiële verkorting daarvan Nht was, zie aldaar

NWH Würzburg Hbf (D)

Nwk Nieuwerkerk (a/d IJssel) (station tussen Gouda en Rotterdam, 1855-1935, heropend in 1971)

Nwka Nieuwerkerk aansl

Nwki Nieuwerkerk IVO-wissels (InfraVoorziening voor Onderhoud)

Nwkl Noord-Willemskanaal blokpost (tussen Assen en Haren)

Nwko Nieuwerkerk Oost (geplande halte)

Nwks Nieuwerkerk seinhuis

Nwkw Nieuwerkerk West (dienstregelmeetpunt)

Nwl Schiedam Nieuwland (NS-station, 1975-2017; metrostation sinds 2019, zie Sdn)

Nwo Nieuwolda (station tussen Zuidbroek en Delfzijl, 1910-1934)

Nwp Nieuwersluis-Loenen post T

NWR Würzburg Rbf (D)

Nws Nieuwersluis-Loenen (station, 1843-1953). Tot 1928 heette dit station Nieuwersluis

NWS Würzburg Süd (D)

Nwt Nieuwe Weteringbrug (tussen Zwolle en Herfte). Deze verkorting is ook gebruikt voor Nieuwe Weteringbrug blokpost

Nwtb zie Nwtbr

Nwtbr Nieuwe Weteringbrug (bij Nieuwersluis)

Nwv Nieuwveen (station bij Alphen a/d Rijn, 1915-1936)

NZ Kinkempois, zie NK (B)

Nzkw Noordzeekanaalweg (bij Amsterdam)

Nzlw Nieuw-Zeelandweg (Amsterdam Westhaven)

O

O Oss (station tussen 's-Hertogenbosch en Ravenstein, sinds 1881)

Ob Oosterbeek Laag (station tussen Arnhem en Elst, 1879-1938). Tot 1907 heette dit station Oosterbeek

Obd Obdam (station tussen Alkmaar en Hoorn, sinds 1898)

Obdcav Obdam racc Coöperatieve Aan- en Verkoopvereniging

Obdcth Obdam racc Coöperatieve Tuinbouw- en Handelsvereniging

Ober Oberhausen Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie EOB

Oberh Oberhausen Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie EOB

Oberhw Oberhausen West (D) (Nederlandse verkorting), zie EOBR

Oberw Oberhausen West (D) (Nederlandse verkorting), zie EOBR

Obgr Amsterdam Oostenburgergracht

Obk Oirsbeek (halte tussen Amstenrade en Sittard, 1925-1949)

Obkema Oosterbeek Laag racc KEMA (Keuring van Electrotechnische Materialen Arnhem)

Obpa Overbrakerpolder aansl (tussen Amsterdam Sloterdijk en Amsterdam Singelgracht aansl)

Obr Oosterbierum (stopplaats tussen Harlingen en Stiens, 1903-1935)

Obw Ossenbroekseweg blokpost (tussen Assen en Haren)

Oc Oirlo-Castenraij (halte tussen Blerick en Venray, 1885-1934)

Ochv Oss racc Cehave (afgeleid van CHV, de Coöperatieve Handelsvereniging)

Od Oudewater (station tussen Gouda en Woerden, 1855-1936). Dit station lag in het dorp Papekop, zie Ppk

Oda Oudewater post T

Odb Oudenbosch (station tussen Zevenbergen en Roosendaal, sinds 1854)

Odbbf Oudenbosch racc Blikfabriek

Odbs Oudenbosch seinhuis

Odd Oosterdoksdoorvaart brug (bij Amsterdam CS, vanaf 1874). Deze verkorting is ook gebruikt voor Ouddeel (stopplaats tussen Leeuwarden en Hardegarijp, 1915-1947). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Odg Oudega (station tussen Leeuwarden en Stavoren, 1885-1941)

Odh Oudenhoorn (station tussen Spijkenisse en Hellevoetsluis, 1905-1966)

Odk Ouderkerk (stopplaats tussen Gouda en Rotterdam, 1903-1935)

Odl Oudelande (station tussen Borsele en Hoe-

dekenskerke, 1927-1934)

Odlv Oudelande racc Veiling

Odm Oudemolen (stopplaats tussen Assen en Haren, 1870-1938). Deze verkorting is ook gebruikt voor Oudemolen blokpost en voor Oudemolen schakelstation

Odma Oude Maas (Botlek)

Odms Oudemolen schakelstation (tussen Assen en Haren)

Odo Oudewater overloopwissels

Odp Oostdorp (halte tussen Bergen en Koe-dijk, 1905-1955)

Ods Oudeschoot (station bij Heerenveen, 1868-1938). Vanaf 1937 is deze verkorting ook gebruikt voor de Oosterdoksuisbrug (tussen Amsterdam CS en Dijkgracht aansl). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Odsb Oudeschoot racc Batavus (rijwiel- en motorenfabriek)

Odw Ouden Wal (stopplaats tussen Warmenhuizen en Schoorldam, 1913-1933). Deze verkorting is ook gebruikt voor Oudewater wachsporen. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden ge-

bruikt

Odz Oldenzaal (station tussen Almelo en Salzbbergen, sinds 1865)

Odzbw Oldenzaal racc Bontweverij

Odzg Oldenzaal grens (dienstregelmeetpunt)

Odzhz Oldenzaal racc Houtzagerij

Odzi Oldenzaal industrieterrein

Odz kf Oldenzaal racc Kalkzandsteenfabriek

Odzrsk Oldenzaal racc RSK (Reimann, Stok & Kersken expeditiebedrijf)

Oe Halte Oosteinde (vanaf 1930 Aalsmeer Oost genoemd), zie Ao

OE Amsterdam Oostelijk Eiland, zie Asdoe

Oelz Oss racc Elzenburg

Oes Oss racc Esso

Oeyn Bad Oeynhausen (D) (Nederlandse verkorting), zie HOY

Of Oeffelt (station tussen Boxtel en Wesel, 1873-1944)

Offen Offenburg (D) (Nederlandse verkorting), zie RO

Og station Oldenzaal EO (1890-1934, van de Locaalspoorwegmaatschappij Enschede–Oldenzaal)

Ogs Oldenzaalschestraat (stopplaats tussen Enschede en Glanerbrug, 1868-1930). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Oss gemeentelijke stamlijn. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen la-

ter voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Ogt Oud Gastel (station tussen Oudenbosch en Fijnaart, 1906-1934, losplaats tot 1937)

Ohtg Oss racc fa. Hartog (vleeswarenfabriek)

Ohv Ophoven (stopplaats tussen Sittard en Geleen, 1917-1934).

Deze verkorting is ook gebruikt voor Ophoven blokpost

Ohz Oosthuizen (station tussen Purmerend en Hoorn, 1884-1938).

Later is deze verkorting ook gebruikt voor Oosthuizen schakelstation

Ohze Oud Heeze (halte tussen Weert en Eindhoven, sinds 1977); later Heeze genoemd, zie Hz, Hze

Oij brug over de Oude IJssel (bij Doetinchem)

Ok Oostdijk (voormalige stopplaats tussen Bergen op Zoom en Goes, vanaf 1868; niet bekend wanneer deze stopplaats gesloten werd). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Oostdijk onderstation

Okd Oukooperdijk (stopplaats tussen Nieuwersluis en Aalsmeer, 1915-1922)

OI Oude Land schakelstation (Flevolijn)

Olb Oldebroek Dorp (halte tussen Wezep en Elburg, 1908-1931)

Olba Olst racc Conservefabriek OLBA (*O/st Bakhuis*)

Oidd Overweg langs de Diemen (stopplaats tussen Diemen en Weesp, 1882-1914)

Olden Oldenburg Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie HOLD

Olp Odiliapeel (later: Volkel racc II), zie Vklb

Olv Onze Lieve Vrouwe ter Nood (halte tussen Heiloo en Castricum, 1867-2013). Tot 1914 heette deze halte Runxputte, zie Rxp

Oml Rotterdam Maas post IV

Omn Ommen (station tussen Zwolle en Hardenberg, sinds 1903)

On Onnen (groeps hoofdstation waar goederentreinen werden samengesteld)

ON I Mijn Oranje-Nassau I (in Heerlen)

ON II Mijn Oranje-Nassau II (in Schaesberg)

ON III Mijn Oranje-Nassau III (in Heerlerheide)

ON IV Mijn Oranje-Nassau IV (in Heerlen)

Onn Onnen Noord (dienstregelmeetpunt)

Onp Oude Nieuwlandpolder (halte tussen 's-Heer Arendskerke en Borsele, 1927-1934)

Onr Onnen rangeerterrein

Onst Onnen steunpunt Dienst van Exploitatie

Onw Onnen werkplaats

Onwpl Onnen lijnwerkplaats (de afkorting Wpl On is ook gebruikt)

Onz Onnen Zuid (dienstregelmeetpunt)

Oosten Oostende (B) (Nederlandse verkort-

ting), zie FSD

Oostzh Oostende Zeehaven (B) (Nederlandse verkorting), zie FSDM

Op Opheusden (station tussen Elst en Kesteren, 1882-1890, heropend in 1898)

Opd Oostpolder (stopplaats bij Schagen, 1912-1934)

Ophil Oss racc Philips

Opw Oude Polderweg (halte tussen Wemeldinge en Goes, 1927-1934)

Ork Oranjekanaal (stopplaats tussen Beilen en Assen, 1921-1934). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Oranjekanaal blokpost

Orn Orthen (voormalige stopplaats tussen Zaltbommel en 's-Hertogenbosch, vanaf 1881; niet bekend wanneer deze stopplaats gesloten werd)

ORT Oostelijke Rail Terminal (op de Maasvlakte, incl. een containerterminal van ECT)

Os Opperdoes (station tussen Hoorn en Medemblik, 1887-1941)

Osb Oud Schoonebeek (emplacement van de NAM, 1946-2000). Vanaf 1952 heette dit Schoonebeek, zie Sb

Osl Oude Sluis (stopplaats tussen Anna Paulowna en Schagen, 1867-1949). De schrijfwijze Oudesluis is ook gebruikt

Oсна Osnabrück Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie HO

Osnh Osnabrück Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie HO

Oso Opperdoes Oostende (halte tussen Hoorn en Medemblik, 1887-1888)

Osp Opmeer-Spanbroek (halte tussen Schagen en Wognum-Nibbixwoud, 1898-1930)

Ospl Rotterdam oostelijke splitsing

Oss Oss post A

Ost Olst (station tussen Deventer en Zwolle, 1866-1936, heropend in 1940)

Osta Olst racc Asphaltfabriek

Ostv Olst racc veelding

Osv Apeldoorn Osseveld (station, sinds 2006) (niet-officiële afkorting), zie Apdo

Ot Oisterwijk (station tussen Tilburg en Eindhoven, sinds 1865)

Otb Oosterbeek (station tussen Arnhem en Wolfheze, sinds 1845).

Tot 1965 werd dit station Oosterbeek Hoog genoemd

Otd Oss racc Thomasen & Drijver (blikembalagefabriek)

Oth Orthen schakelstation (tussen Zaltbommel en 's-Hertogenbosch)

Otl Oisterwijk racc Lederwarenfabriek

Otpnem Oisterwijk racc PNEM (Provinciale Noord-Brabantsche Electriciteits Maatschappij)

Ott Oosterhout (station tussen Breda en

Raamsdonksveer, 1881-1936). Deze verkorting is ook gebruikt voor OI terterp (halte tussen Drachten en Heerenveen, 1884-1947). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Ottbw Oosterhout racc Bovensteweg

Ottew Oosterhout racc Energieweg

Ottmil Oosterhout racc militair munitiedepot De Vijf Eiken (dit was tevens een oefenterrein

waar door het Korps Mariniers werd geoefend in het bestormen van treinen). Ook werd hier geoefend in brandbestrijding in treinen. Dit is hetzelfde terrein als Gilze-Rijen militair racc Vijf Eiken, zie Gzmil

Ottrw Oosterhout racc Rederijweg

Ottw Oosterhout racc Walon

Ottwp Oosterhout racc Whirlpool

Otve Oosterhout racc industrieterrein De Vijf Eiken (1969-1991). Later: Oosterhout racc Vijf Eiken (tot 1993)

Otw Oosterhout racc Weststad

Otwd Oosterwolde (station tussen Steenwijk en Hijkersmilde, 1911-1947, losplaats tot 1962)

Otwdd Oosterwolde racc Draadindustrie

Oudeg Oudegem (B)

(Nederlandse verkorting), zie FDM

Ouden Oudenaarde (B) (Nederlandse verkorting), zie FDN

Ov Oud Valkenburg (stopplaats tussen Maastricht en Aken, 1901-1923)

Ovn Overveen (station tussen Haarlem en Zandvoort, sinds 1881)

Ovpwp Overpelt Werkplaatsen (B) (Nederlandse verkorting), zie GOU

Ovt Utrecht Overvecht (station tussen Utrecht CS en Bilthoven, sinds 1968) (niet-officiële afkorting), zie Uto

Ow Oudelandscheweg (stopplaats bij Borsele, 1927-1934). Sinds 1981 wordt deze verkorting ook gebruikt voor halte Oss West. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Owd Oosterwijtwerd (voormalige stopplaats tussen Loppersum en Appingedam, vanaf 1884; niet bekend wanneer deze stopplaats gesloten werd)

Owk Oss Waalkade (industrieterrein)

Owt Oude Wetering (station tussen Hoofddorp en Leiden, 1912-1936)

Oz Oud Zwijndrecht aansl

OZ Utrecht Opstelsterrein Zuidzijde, zie Utoz

Ozb Oostzijde Brug (stopplaats tussen Arnhem en Duiven, 1895-1906)

Ozbn Oud Zaltbommel (dienstregelmeetpunt)

Ozn Oostzaan (station tussen Zaandam en Purmerend, 1884-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Oostzaan schakelstation

Ozs Oldenzaal Stad (halte tussen Oldenzaal en Denekamp, 1903-1936)

Ozw Oss racc fa. Zwanenberg (slachterij)

P

Pak Pijnacker Centrum (voorh. station Pijnacker, 1908-2006, zie Pnk). Vanaf 2006 in gebruik als metrostation van RandstadRail

Pan St. Pancras (halte tussen Heerhugowaard en Alkmaar, 1898-1944). Deze verkorting is ook gebruikt voor St. Pancras blokpost

Pap Pampuspad onderstation (bij Almere Strand)

Pass Passau Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie NPA

Paz zie Pnz

Pc Princenhage (stopplaats bij Breda, 1880-1930)

Pch De Perponcherpolder (stopplaats bij Goes, 1927-1934)

Pd Punterdiep brugpost (tussen Assen en Haren)

Pdz Philipsdorp Zuid (stopplaats tussen Eindhoven en Valkenswaard, 1929-1939, heropend 1945-1951)

Pe Amsterdam Rietlanden Post 1

Pei Peize (halte tussen Groningen en Drachten, 1913-1948)

Peine Peine (D) (Nederlandse verkorting), zie HP

Pforz Pforzheim Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie TPH

Pg Piet Gijzenbrug (station tussen Hillegom en Voorhout, 1842-1944). Vanaf 1926 heet-

te dit station Noordwijkerhout, zie Nwh, Nht

Pgl Poortugaal (station tussen Rotterdam en Spijkenisse, 1904-1965). Sinds 1974 heeft Poortugaal een metrostation, verkorting Ptg

Pgs Pleegste (stopplaats tussen Deventer en Ommen, 1910-1933)

Ph Posthoorn (stopplaats tussen Deventer en Ommen, 1910-1933)

Php Amsterdam Petroleumhaven aansl

Phv stopplaats Petroleumhaven (tussen Amsterdam Sloterdijk en de Hembrug, 1891-1902). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Amsterdam Petroleumhaven (westelijk havengebied)

Phvama Amsterdam Petroleumhaven racc Amatex (Amsterdamsch Tankopslagbedrijf)

Phvcal Amsterdam Petroleumhaven racc Caltex Petroleum Maatschappij

Phvcem Amsterdam Petroleumhaven racc CEM (Creosoot Export Maatschappij)

Phves Amsterdam Petroleumhaven racc Esso

Phw Petroleumhavenweg (Amsterdam)

PI Philippine (stopplaats tussen Sas van Gent en Terneuzen, 1869-1939)

Pld Poeldijk (station van de Westlandsche Stoomtramweg Maatschappij, 1883-1925, losplaats tot 1968)

Plo Paleis Het Loo (station bij Apeldoorn, 1887-1950), ook station Het Loo genoemd, zie Lo

Pmk brug over het Prinses Margrietkanaal (bij Grouw)

Pmo Purmerend Overwhere (halte tussen Purmerend en Hoorn, sinds 1971)

Pmr Purmerend (station tussen Zaandam en Hoorn, sinds 1884)

Pmrrn Purmerend Noord (dienstregelmeetpunt)

Pmw Purmerend Weidevenne (halte, sinds 2007)

Pn De Punt (station tussen Assen en Haren, 1870-1936)

Pnk Pijnacker (station tussen Rotterdam Hofplein en Nootdorp Oost, 1908-2006). Vanaf 2006 is dit een metrostation geworden van RandstadRail en is de naam van het station veranderd in Pijnacker Centrum (met verkorting Pak)

Pnkgv Pijnacker racc Groenteveiling

Pnkn Pijnacker Noord (dienstregelmeetpunt)

Pnko Pijnacker Oost (dienstregelmeetpunt)

Pnksid Pijnacker racc Sideron (staalindustrie)

Pnkz zie Pnz

Pnz Pijnacker Zuid (metrostation van RandstadRail, sinds 2006). De verkorting Paz wordt ook gebruikt

Po Poortershaven (bij Schiedam), zie Pth

Pop De Poppe schakelstation (tussen Oldenzaal en Bad Bentheim)

Poper Poperinge (B) (Nederlandse verkorting), zie FPP

Potsda Potsdam Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie BPD

Pp Peperga (station tussen Steenwijk en Wolvega, 1868-1941). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Peperga blokpost en voor Peperga onderstation

Ppcav Peperga racc Coöperatieve Aan- en Verkoopvereniging

Ppk Papekop (bij Oudewater)

Ppkd Papekopperdijk

Ps Pernis (goederenemplacement). Deze verkorting is ook gebruikt voor Amsterdam Rietlanden Post 3

Psrsc Pernis RSC aansl

Pt Putten (station tussen Nijkerk en Ermelo, sinds 1863)

Ptb Plattenburg (stopplaats te Arnhem, 1882-1905)

Ptclv Putten racc Coöperatieve Landbouw Vereniging

Ptg zie Pgl

Pth Poortershaven (stopplaats tussen Schiedam en Hoek van Holland, 1904-1946). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Poortershaven schakelstation

Pv De Platvoet (stopplaats tussen Deventer en Ommen, 1891-1927)

Pw Puinweg (stopplaats bij Olst, 1891-1918)

Pz stopplaats De Paltz (tussen Den Dolder en Baarn, 1898-1933)

Q

Qbst Quebecstraat
(Botlek)
QFFES Frankfurt
ESTW (Elektronisches
Stellwerk) Flughafen (D)
QFF H Frankfurt Hbf
Trafostation (D)
QFFHS Frankfurt Hbf
Südseite Trafostation
(D)
QFFHW Frankfurt
Hauptwache (D)
QFFHZ Frankfurt Hbf
Zentrale (D)
QFF L Frankfurt Hbf
Mitte Trafostation (D)
QFFLO Frankfurt Lo-
kalbahnhof (D)
QFFLU Frankfurt Flug-
hafen Überleitstelle (D)
QFFS Frankfurt Süd
Trafostation (D)
QFF W Frankfurt Ab-
stellbahnhof West (D)
QFG Gießen Trafosta-
tion (D)
QFOO Offenbach Ost
Trafostation (D)
Qh Quarleshaven (Vlis-
singen)
QKDZ Köln-Deutz (D)
QKG Gremberg Umfor-
merwerk (D)
QKK Köln Maybach-
straße Überleitstelle (D)
QKKS Köln Süd (D)
QMHP München Post-
bahnhof Trafostation (D)
QMICO München ICE
Ost Trafostation (D)
QMICW München ICE
West Trafostation (D)
QMPB München Be-
triebsbahnhof Trafosta-
tion (D)
QRM Mannheim Hbf
Trafostation (D)
QSNKN Neunkirchen/

Saar Hbf Nord Fernwirk-
stelle (D)
QSSHO Saarbrücken
Hbf Ost Fernwirkstelle
(D)
QSSRH Saarbrücken
Rbf Hgbf Fernwirkstelle
(D)

R

R Regionalbereich
Karlsruhe (D)

R voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische raccordementen en industrieaansluitingen

R voorvoegsel voor de afkortingen van Belgische stations in de zogeheten Oostkantons ("Cantons Rédimés") die vóór 1919 tot de Pruisische Staatsspoorwegen behoorden en daarna bij België gevoegd werden

Ra zie Rsa

Rai Amsterdam RAI (station, sinds 1981)

Ran Rande (stopplaats tussen Deventer en Olst, 1891-1918)

Rat Raalte (station tussen Zwolle en Nijverdal, sinds 1881)

Ratb Raalte racc Verenigde Handelaren in Brandstoffen

Rav Roelofarendsveen (station tussen Hoofddorp en Leiden, 1912-1936)

Rb Rilland-Bath (station tussen Bergen op Zoom en Kapelle-Biezelinge, sinds 1872)

Rba Renbaan-Achterweg (halte tussen Den Haag HS en Scheveningen, 1912-1946). Vanaf 1946 tot de sluting in 1953 heette deze halte Renbaan-Buurtweg, zie Rbb

Rbb Renbaan-Buurtweg (halte tussen Den Haag HS en Scheveningen, 1946-1953), zie

Rba

Rbh Revisiebedrijf Haarlem

Rbr Rijnbrug (stopplaats tussen Arnhem en Elst, 1879-1931)

RBR Bruchsal (D)

Rbrd Rotterdam-Barendrecht

RBRO Bruchsal Ost (D)

RBRR Bruchsal Nord (D)

RBZS Karlsruhe Betriebszentrale RB (Regionalbereich) Südwest (D)

Rcl Rolduc Lokaal (stopplaats tussen Sittard en Herzogenrath, 1896-1925)

RCO Coucou (werkbasis en noodperron op HSL1) (B)

Rd Roodeschool (station aan de Stationsstraat, 1893-2018). Dezelfde verkorting wordt sinds 2018 ook gebruikt voor het nieuwe station Roodeschool aan de Hooilandseweg

Rda Roodeschool aansl

RDAI Gaggenau Mercedes-Benz Werk (D)

Rde Roodeschool Eemshaven

Rdn Roden (station tussen Groningen en Drachten, 1913-1948, losplaats tot 1985)

Rdngt Roodeschool laadplaats Noordgas-transport

Rdp brug over het Reitdiep (bij Groningen)

Rdpz Roodeschool racc PZVB (Groninger Pootaardappel- en Zaai-zaad Verkoopbureau)

Rdr Berkel en Rodenrijs (station, 1908-2006)

Rdrn Berkel en Rodenrijs Noord (ook wel Berkel Noord genoemd)

Rdv Raamsdonksveer, zie Rkv

Rdwa Amsterdam Radarweg aansl

Re1 Rotterdam Euro-poort 1

Re2 Rotterdam Euro-poort 2

Re3 Rotterdam Euro-poort 3

Re4 Rotterdam Euro-poort 4

REA Astenet (B)

REG Hergenrath (B)

Reh zie Rtze

Rema zie Mtre

Ren Rechteren (stopplaats tussen Dalfsen en Ommen, 1903-1938)

REP Eupen (B)

RER Raeren (B)

Ret Reet (stopplaats tussen Nijmegen en Elst, 1879-1919)

RF Freiburg/Breisgau Hbf (D)

RFCLV Charleroi racc Port Autonome (B)

RFG Freiburg/Breisgau Gbf (D)

RFGS Freiburg Süd (D)

RFT Frankenthal Hbf (D)

RFVS Visé racc CBR Cementindustrie (B)

RFW Freiburg West (D)

Rgd Ruigedijk (station tussen Spijkenisse en Hellevoetsluis, 1905-1966)

RGE Germersheim (D)

RGEB Germersheim Bundeswehr-Depot (D)

RGG Gaggenau (D)

RGL RijnGouwelijin,

lightrailverbinding van Gouda via Alphen aan den Rijn en Leiden naar Katwijk en Noordwijk (afgeblazen)

RGL Oost RijnGouwe-lijn Oost, gepland light-railtraject tussen Gouda en Leiden (afgeblazen)

RGL West RijnGouwe-lijn West, gepland light-railtraject tussen Leiden en Noordwijk (afgeblazen)

RGOI Gölshausen Industriegebiet (D)

Rh Rheden (station, 1882-1927, heropend in 1952). Deze verkorting is ook gebruikt voor Roodehaan (stopplaats tussen Groningen en Weiwerd, 1929-1941).

Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

RH Heidelberg Hbf (D)

RHD Hoegaarden verbindingswissels en uitwijkspoor op HSL2 (B)

Rhge Rheden GE

Rhm Rothem (stopplaats tussen Maastricht en Aken, 1853-1935)

Rhn Rhenen (station tussen Kesteren en Amersfoort, 1886-1944; heropend in 1981 aan de Veenendaallijn). Deze verkorting is ook gebruikt voor Rhoon (station tussen Rotterdam en Spijkenisse, 1904-1965). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere

stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Rhnskf Rhenen racc SKF (kogellagerfabriek, Svenska Kullagerfabriken)

Rho Rhoon (metrostation sinds 1974). Op dezelfde plek lag tussen 1904 en 1965 station Rhoon (tussen Rotterdam en Spijkenisse, verkorting Rhn, zie aldaar)

RHR Heidelberg Rbf (D)

Rhs Rotterdam Hofplein seinhuis

Rhsla Rotterdam HSL aansl

Rhv Rotterdam Rijnhaven

Rij Rhenoy (stopplaats tussen Beesd en Leerdam, 1889-1925)

Rijo Rotterdam IJsselmonde opstellerrein

Ril Riel (station tussen Tilburg en Turnhout, 1867-1934)

Rit De Riet (halte bij Almelo, vanaf 1965 Almelo De Riet geheten), zie Amri

Rk Raamsdonk (station tussen Lage Zwaluwe en 's-Hertogenbosch, 1886-1950)

RK Karlsruhe Hbf (D)

Rkmf Raamsdonk racc Melkfabriek

RKO Konstanz (D)

Rkp Riekerpolder schakelstation

RKR Karlsruhe Gbf (D)

RKS Karlsruhe Hbf DB/Stadt (D)

Rkv Raamsdonksveer (halte, 1886-1950). Van

1911 tot 1939 heette deze halte Raamsdonksveer-Keizersdijk. De verkorting Rdv is ook gebruikt

Rkvf Raamsdonk racc Voederfabriek

RKW Karlsruhe West (D)

RI Ruurlo (station tussen Zutphen en Winterswijk, sinds 1878)

RL Ludwigshafen/Rhein Hbf (D)

RLA Landau/Pfalz Hbf (D)

Rlb Rotterdam Lombardijen

RLB Ludwigshafen/Rhein BASF (D)

RLB G Ludwigshafen/Rhein BASF Gbf (D)

RLBW Ludwigshafen BASF Werk (D)

RLFHC Flémalle racc Cockerill (B)

RL G Ludwigshafen/Rhein Gbf (D)

RLR Lörrach Hbf (D)

RLR G Lörrach Gbf (D)

Rm Roermond (station, sinds 1865)

RM Mannheim Hbf (D)

RMA Montenaus (B)

RMB Büllingen (B)

Rmem Roermond racc Eiermijn

RMG Bütgenbach (B)

RMG Mannheim Hgbf (D)

Rml Rietmolen (stopplaats tussen Ruurlo en Hengelo, 1885-1937). Deze verkorting is ook gebruikt voor Rietmolen racc

RML Lammersdorf (B)

RMM Lommersweiler (B)

RMN Born (B)

Rmntch Roermond
racc Natronchemie
Rmo Rotterdam Rech-
ter Maasoever
RMO Losheimergraben
(B)
Rmoa Rotterdam
Rechter Maasoever
aansl
Rmobph Rotterdam
Rechter Maasoever/
Merwehaven racc Ben-
zine en Petroleum Han-
delmaatschappij
Rmocal Rotterdam
Rechter Maasoever/
Merwehaven racc Cal-
tex Petroleum Maat-
schappij
Rmogf Rotterdam
Rechter Maasoever/
West racc Gasfabriek
Rmokns Rotterdam
Rechter Maasoever/
West racc KNSM (Ko-
ninklijke Nederlandsche
Stoomboot Maatschap-
pij) (Lekhaven OZ)
Rmomul Rotterdam
Rechter Maasoever/
Merwehaven racc Müller
& Co. (scheepvaart-
maatschappij)
Rmorl Rotterdam
Rechter Maasoever/
Oost racc Rotterdam-
sche Lloyd (scheep-
vaartmaatschappij)
Rmosch Rotterdam
Rechter Maasoever/
Merwehaven racc
Schenker & Co. (expedi-
tiebedrijf)
Rmosmn Rotterdam
Rechter Maasoever/
Merwehaven racc SMN
(Stoomvaart Maat-
schappij Nederland)
Rmow Rotterdam
Rechter Maasoever

West (goederenempla-
cement). De schrijfwijze
Rmo W is ook gebruikt
Rmp Roermond sein-
huis A (1914-1944, later
Roermond post T)
RMQ Kalterherberg (B)
Rmr Roermond racc fa.
Ramakers
RMR Recht (B)
RMR Mannheim Rbf
(D)
Rms Roermond sein-
huis B
Rmsoda Roermond
racc Soda
Rmsolv Roermond
racc Solvay
RMT Rötgen (B)
RMU Reuland (B)
RMV Saint-Vith (voorh.
RSV) (B)
Rmvgf Roermond racc
Van Gend & Loos
Rmw Roomweg (halte
bij Enschede, 1928-
1934). Later is deze ver-
korting ook gebruikt
voor Reimerswaal on-
derstation (bij Kruin-
gen). Het is overigens
niet de bedoeling dat
reeds bestaande verkor-
tingen later voor andere
stations of dienstregel-
meetpunten worden ge-
bruikt
RMW Waimes / Weis-
mes (B)
RMW G Mannheim-
Waldhof Gbf (D)
RMY Malmédy (B)
Rmz Roermond racc
ZNZ (Zuid-Nederlandse
Zuivelbond), 1893-1971.
De verkorting Rmznz is
ook gebruikt
RMZ Weywertz (B)
Rmznz zie Rmz
RN Neustadt/Wein-

strasse Hbf (D)
RNM Neu-Moresnet (B)
Rnw Ruinerwold (stop-
plaats tussen Meppel en
Groningen, 1870-1933)
RO Offenburg (D)
ROG Offenburg Gbf (D)
Rol Rolde (station,
1905-1947). Vanaf 1916
is deze verkorting ook
gebruikt voor de haven-
spoorlijn bij de Rondo-
laan (Waalhaven Zuid,
Rotterdam Heijplaat).
Het is overigens niet de
bedoeling dat reeds be-
staande verkortingen la-
ter voor andere stations
of dienstregelmeetpun-
ten worden gebruikt
Rolclv Rolde racc
Coöperatieve Landbouw
Vereeniging
RPS Pousset verbin-
dingswissels en uitwijk-
spoor op HSL2 (B)
RRAM Rastatt Anst
(Anschlussstelle) Daim-
ler-Benz (D)
RRZ Radolfzell (D)
RRZ G Radolfzell Gbf
(D)
Rs Rosmalen (station
aan de Stationsstraat,
1881-1938, losplaats tot
1972). Later is deze ver-
korting ook gebruikt
voor blokpost Rosma-
len. Vanaf 1981 wordt
deze verkorting tevens
gebruikt voor het nieuwe
station Rosmalen aan
het Stationsplein
Rsa Ressen aansl (tus-
sen Nijmegen en Elst)
Rsb Ressen-Bemmel
(station tussen Nijme-
gen en Elst, 1879-
1975). Later is deze ver-
korting ook gebruikt

voor Ressen-Bemmel schakelstation

Rscw Rotterdam Rail Service Center Waalhaven

Rscwa Rotterdam Rail Service Center Waalhaven aansl

Rsd Roosendaal (station, sinds 1854)

RSD Roosendaal (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

Rsdas Roosendaal racc fa. Asselbergs (ijzergieterij)

Rsdbp Roosendaal racc Benzine en Petroleum Handelmaatschappij

Rsdbw Roosendaal racc industrieterrein Borchwerf

Rsdes Roosendaal racc Esso

Rsdg Roosendaal grens

Rsdi Roosendaal industrieterrein

Rsdkf Roosendaal racc Kandijfabriek (fa. Van Gilse)

Rsdp zie Rsdphi

Rsdphi Roosendaal racc Philips

Rsdpn Roosendaal racc PNEM (Provinciale Noord-Brabantsche Electriciteits Maatschappij)

Rsdrrsk Roosendaal racc RSK (Reimann, Stok & Kersken expeditiebedrijf)

Rsds Roosendaal seinhuis

Rsdsf Roosendaal racc Suikerfabriek

Rsdvcs Roosendaal racc Verenigde Coöpe-

ratieve Suikerfabrieken

Rsdw Roosendaal werkplaats

Rsd wp zie Rsdw

Rsd wpl zie Rsdw

Rsdwppw Roosendaal wagenwerkplaats

Rskb Rijn-Schiekanaal brugpost (bij Leiden Lammenschans)

Rskbl Rijn-Schiekanaal blokpost (bij Leiden Lammenschans)

Rskbv brug over het Rijn-Schiekanaal (bij Voorburg)

Rsl brug over de Rensel (tussen Winschoten en Nieuweschans)

Rsm Rossum (station tussen Oldenzaal en Denekamp, 1903-1936).

Deze verkorting is ook gebruikt voor Rossum goederenstation (gesloten in 1942)

RSM Sinsheim Hbf (D)

Rsn Rijssen (station tussen Deventer en Almelo, sinds 1888)

Rsngrf Rijssen racc Gasfabriek

Rsnth Rijssen racc fa. Ter Horst (jutespinnerij en -weverij)

Rsp Roosendaal post T

RSP Speyer Hbf (D)

RSV zie RMV

Rsw Rijswijk (station tussen Den Haag HS en Delft, sinds 1847). Deze verkorting is ook ge-

bruikt voor station Rijksstraatweg (in Haarlem, 1912-1935). Het is over-

igens niet de bedoeling dat reeds bestaande

verkortingen later voor andere stations of

dienstregelmeetpunten

worden gebruikt

Rt zie Rtd

Rta Rotterdam Alexander (station, sinds 1968)

Rtb Rotterdam Beurs (station, 1877-1940). Op dezelfde plek werd in

1945 Rotterdam Blaak geopend (gebruikt ook de verkorting Rtb). Deze

verkorting is tevens gebruikt voor Rail Terminal

Born (racc bij Roermond, 1996-2018). Het is overigens niet de be-

doeling dat reeds bestaande verkortingen la-

ter voor andere stations

of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Rtbl Rotterdam Maas blokpost (later: Rotterdam Maas post T), zie

Rtmt

Rtbw Rotterdam Bergweg (station, 1908-2006). Tot 1955 heette dit station Bergweg

Rtc Rotterdam containerterminal

Rtd Rotterdam CS (van 1847 tot 1957 heette dit station Rotterdam DP

ofwel Rotterdam Delftsche Poort)

RTD Rotterdam Centraal (afkorting in ge-

bruik bij de Belgische spoorwegen)

Rtdbot Rotterdam Botlek (de verkorting Bot is ook gebruikt)

Rtdhb Rotterdam Hillegersberg aansl

Rtdptt Rotterdam CS racc PTT

Rtdu Rotterdam dive under HSL

Rtdz zie Rtz

Rtg Rotterdam goede-

ren (rayon)

Rtgk zie Rtzg

Rth Rotterdam Hofplein (station, 1908-2006)

Rtkw Rotterdam Kleiweg (station bij Rotterdam Noord, 1908-2006).

Tot 1955 heette dit station Schiebroek, zie Schie

Rtkwa Rotterdam Kleiweg aansl

Rtl Amsterdam Rietlanden rangeerterrein (goederenemplacement)

Rtlam Amsterdam Rietlanden racc Amsterdamse Anthraciet Maatschappij

Rtlacb Amsterdam

Rietlanden racc Du Croo & Brauns (machinefabriek)

Rtladm Amsterdam Rietlanden racc Amsterdamse Droogdok Maatschappij

Rtlh Rotterdam Luchthaven

Rtlkr Amsterdam Rietlanden racc Kromhout (motorenfabriek)

Rtlng Amsterdam Rietlanden racc Leonard Lang (automobielfabriek)

Rtlo Rotterdam Linker Maasoever

Rtlshv Amsterdam Rietlanden racc SHV (Steenkolen Handels Vereeniging)

Rtlst Amsterdam Rietlanden racc Stork (machinefabriek)

Rtlwsp Amsterdam Rietlanden racc Werkspoor

Rtlzw Amsterdam Rietlanden racc Zwavelfa-

briek

Rtm Rotterdam Maas (station, 1858-1953)

Rtmt Rotterdam Maas post T (voorh. Rotterdam Maas blokpost), zie Rtbl

Rtmv zie Mvt

Rtmvw zie Mvtw

Rtn Rotterdam Noord (station, 1901-1914, heropend in 1953). Van 1901 tot 1914 heette dit station Hillegersberg

Rtnbph Rotterdam Noord racc Benzine en Petroleum Handelmaatschappij

Rtng Rotterdam Noord goederen(station)

Rtngo Rotterdam Noord Goederen aansl Oost

Rtngvb Rotterdam Noord Goederen racc Verenigde Brandstoffenhandel

Rtngw Rotterdam Noord Goederen aansl West

Rtno zie Rtn

Rtnp Rotterdam Noord PTT

Rtnret Rotterdam Noord racc RET (Rotterdamse Electriche Tramweg Maatschappij)

Rtp Rotterdam Delftsche Poort (ofwel Rotterdam DP), vanaf 1957 Rotterdam CS geheten, zie Rtd

Rtr Rotterdam Rechter Maasoever goederenloods

Rtro zie Rtr

Rtrs Rotterdam Rechter Maasoever seinhuis

Rts Rotterdam Delftsche Poort seinhuis

RTS Tourpes (uitwijkspoor en noodperron op HSL1 (B))

Rtsp Rotterdam Spaanse Polder (goederenemplacement)

Rtspa Rotterdam Spaanse Polder aansl

Rtssn Rotterdam aansl SSN (Stoom Stichting Nederland)

Rtst Rotterdam Stadion (halte, welke tot 1948 Rotterdam Zuid werd genoemd)

Rtv Rotterdam Vondelingenplaat

Rtvt Rotterdam Veilingterrein (geplande halte)

Rtw zie Rwhv

RTW Rail Terminal West (op de Maasvlakte, incl. een containerterminal van ECT)

Rtwk Rotterdam Wilhelmakade racc

Rtwp Rotterdam Wilgenplas (station, 1932-2006). Tot 1955 heette dit station Wilgenplas, zie Wgp

Rtwt Rotterdam Willemstunnel

Rtz Rotterdam Zuid (station tussen Rotterdam Centraal en Barendrecht, sinds 1926). Tot 1953 heette dit station Feijenoord

Rtze Rotterdam Zuid Eemhaven

Rt zg Rotterdam Zuid goederenstation

Rt zgap Rotterdam Zuid goederenstation racc American Petroleum Company

Rt zgca Rotterdam Zuid goederenstation racc Caltex Petroleum Maat-

schappij

Rtzgco Rotterdam Zuid
goederenstation racc
Cornelder's Scheep-
vaart Maatschappij
(Maashaven)

Rtzges Rotterdam Zuid
goederenstation racc
Esso

Rtzgge Rotterdam Zuid
goederenstation racc
GEM (Graan Elevator
Maatschappij) (Maasha-
ven ZZ)

Rtzggl Rotterdam Zuid
goederenstation racc
Van Gend & Loos

Rtzggs Rotterdam Zuid
goederenstation racc
GSM (Graan Silo Maat-
schappij) (Maashaven
ZZ)

Rtzgsh Rotterdam Zuid
goederenstation racc
Shell

Rtzgst Rotterdam Zuid
goederenstation racc
Steenkolen Handelsver-
eniging

Rtzgvk Rotterdam Zuid
goederenstation racc
Vereenigde Kolenmaat-
schappijen (2e Katen-
drechtse Haven)

Rv Reuver (station tus-
sen Roermond en Ven-
lo, sinds 1865)

Rvbr brug over de
Ringvaart (bij Sassen-
heim)

Rv kf Reuver racc Klei-
warenfabriek

Rvl Amsterdam aansl
revisieloods

Rvlltb Reuver racc
LLTB (Limburgsche
Land- en Tuinbouw-
bond)

Rvs Ravenstein (sta-
tion tussen Oss en Nij-

megen, sinds 1881)

Rvsb brug bij Raven-
stein

Rw Rijswijk-Wateringen
(stopplaats tussen Den
Haag HS en Rotterdam,
1847-1938). Later werd
deze verkorting gebruikt
voor Rijswijk-Waterin-
gen blokpost

RWE Weinheim/Berg-
straße Hbf (D)

Rwhv Rotterdam Waal-
haven

Rws Rijswijk-Waterin-
gen seinhuis (later: Den
Haag HS post I)

Rwt Rijkpwetering (sta-
tion tussen Hoofddorp
en Leiden, 1912-1936)

Rxp Runxputte (halte
tussen Heiloo en Castric-
um, 1914-1947). Vanaf
1947 tot de sluiting in
2013 heette deze halte
Onze Lieve Vrouwe ter
Nood, zie Olv

RY Renory (B)

Rzfo Rotterdam Zuid
Feijenoord, zie Rtz

Rzhn Rotterdam Zes-
tienhoven Noord

Rzhz Rotterdam Zes-
tienhoven Zuid

S

S Regionalbereich Saarbrücken (D)

Sa Salzbergen (D) (Nederlandse verkorting), zie HSAL

Sap St. Anna Parochie (station tussen Stiens en Harlingen, 1902-1940)

Sas Sassenheim (halte tussen Nieuw Vennep en Leiden, sinds 2011). De verkorting Ssh wordt ook gebruikt

SASVG Sas van Gent (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen), zie Svg

Sat St. Anthonypolder (stopplaats tussen Goes en Hoedekenskerke, 1927-1934)

Sb Soesterberg (van 1863 tot 1891 heette dit station Soest, van 1891 tot 1900 Soest-Soesterberg, van 1900 tot 1922 Soesterberg, en van 1922 tot de sluting in 1998 Soestduinen, zie Sdn). De verkorting Sb is ook gebruikt voor

Schoonebeek (emplacement van de NAM, 1946-2000; tot 1952 heette dit Oud Schoonebeek, zie Osb). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

SBA Brebach (D)

SBE Beckingen/Saar (D)

Sbg Stobbegat (stopplaats tussen Heeren-

veen en Akkrum, 1924-1938). Later is de plaatsnaam veranderd in Stobbega, en is deze verkorting ook gebruikt voor Stobbega onderstation

SBIT Bitburg (D)

Sbk Spaubeek (station tussen Sittard en Heerlen, sinds 1896)

SBKM Bad Kreuznach Michelin (D)

SBKN Bad Kreuznach (D)

SBKNG Bad Kreuznach Gbf (D)

Sbp Sexbierum-Pietersbierum (station tussen Stiens en Harlingen, 1903-1935)

Sbr Scharsterbrug (tussen Lemmer en Heerenveen)

SBRB Birresborn (D)

Sbrh Scharsterbrug racc Hollandia Zuivelfabriek (de verkorting Sbrhol is ook gebruikt)

Sbrhol zie Sbrh

Sc Amsterdam Weesperpoort seinhuis C

Sch Schoolr (station tussen Alkmaar en Schagen, 1913-1947)

Schd Schoorldam (halte tussen Alkmaar en Warmenhuizen, 1913-1947)

Schie Schiebroek (station bij Rotterdam Noord, 1908-1955. Vanaf 1955 tot de sluting in 2006 heette dit station Rotterdam Kleiweg, zie Rtkw). Deze verkorting is ook gebruikt voor Schiebroek onderstation

Sd Soestdijk (station tussen Den Dolder en

Baarn, sinds 1898)

Sda Scheemda (station tussen Groningen en Winschoten, sinds 1868)

Sdaho Scheemda racc Hoza

Sdai Scheemda racc industrieterrein

Sdath Scheemda racc fa. Ten Have (verduurzaamde groenten)

Sdb Siddeburen (station tussen Groningen en Weiwerd, 1929-1941)

Sdd Spaarndammerdijk-Houthaven (stopplaats tussen Amsterdam Centraal en de Hembrug, 1891-1900)

SDFG Dillingen/Saar DB/Fordwerke

SDHG Dillingen DB/Hütte (D)

Sdk Schoordijk blokpost (tussen Weert en Roermond)

Sdl Schijndel (station tussen Boxtel en Veghel, 1873-1950)

SDL Dillingen/Saar (D)

Sdlcv Schijndel racc Coöperatieve Verbruiksvereniging

SDLF Dillingen/Saar Fordwerke (ook genoemd: Dillingen Ford) (D)

SDLH Dillingen/Saar Hochofen (D)

Sdm Schiedam Centrum (station, sinds 1847). Tot 1967 heette dit station Schiedam; van 1967 tot 1998

Schiedam-Rotterdam West; en sinds 1998 Schiedam Centrum)

Sdmgf Schiedam racc

Glasfabriek

Sdmk Schiedam Kethel (nooit geopende halte)

Sdn Soestduinen (station tussen Den Dolder en Amersfoort, 1863-1998). Tot 1891 heette dit station Soest, van 1891 tot 1900 Soest-Soesterberg, en van 1900 tot 1922 Soesterberg. De verkorting Sdn is ook gebruikt voor station Schiedam Nieuwland (1975-2017, sinds 2019 metrostation), zie Nwl. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelpunten worden gebruikt

Sdni Soestduinen losplaats

Sdr Sinderen (halte tussen Varsseveld en Dinxperlo, 1904-1935)

Sds Schiedam seinhuis (later: Schiedam post III)

Sdt Sliedrecht (station tussen Hardinxveld-Giessendam en Dordrecht, sinds 1885)

Sdtb Sliedrecht Baanhoek (vanaf 2011). Deze halte ligt ongeveer 100 meter van het voormalige station Sliedrecht Baanhoek (1885-1938), zie Bah

Sdths Sliedrecht racc Herstelwerkplaats van Spoorwegmaterieel

Sdtzf Sliedrecht racc Zuivelfabriek

Sdw Hilversum Soestdijkerstraatweg (1919-1965). Van 1886 tot 1919 heette dit station

Hilversum Amersfoortsche Straatweg. Sinds

1965 heet dit station Hilversum Sportpark

Seel Seelze Rbf (D) (Nederlandse verkorting), zie HSR

SEFO Einsiedlerhof Opelwerk (ook genoemd: Ehof Opelwerk) (D)

Sg De Steeg-Rheden (station tussen Arnhem en Zutphen, 1865-1947). Tot 1927 heette dit station De Steeg

Sga Sliedrecht Gasfabriek (stopplaats, 1885-1921), ook bekend als stopplaats Gasfabriek

Sgb Schagerbrug (halte tussen Warmenhuisen en Schagen, 1913-1933)

Sgbf De Steeg-Rheden racc Betonfabriek "De Meteor"

Sgbr Singelgrachtbrug Amsterdam

Sgl Houthem-St. Gerlach (station tussen Maastricht en Aken, sinds 1888). Tot 1906 heette dit station St. Gerlach

Sgm Scharnegoutum (stopplaats tussen Leeuwarden en Stavoren, 1883-1940)

Sgmt De Steeg-Rheden racc Motorenfabriek Thomassen

Sgn Schagen (station tussen Den Helder en Heerhugowaard, sinds 1865)

Sgnsi De Steeg-Rheden racc Nationale Staalindustrie

Sgr Amsterdam Singel-

gracht

SGR Gerolstein (D)

Sgra Amsterdam Singelgracht aansl

SGRG Gerolstein DB-Grenze (D)

SGRL Gerolstein Lokschuppen (D)

Sgs Schin op Geul seinhuis

Sgw Schagerwaard (stopplaats bij Schagen, 1886-1931)

Sh Schoonhoven (station, 1914-1942)

Sha Amsterdam Weesperpoort seinhuis A

Shb Suurhoffbrug (over het Hartelkanaal bij Europoort West)

Shd Amsterdam Weesperpoort seinhuis D

Shell1 Pernis racc Shell spoorpoort 1 (bij de Oude Maas)

Shell2 Pernis racc Shell spoorpoort 2 (bij Pernis)

Shell3 Pernis racc Shell spoorpoort 3 (bij Hoogvliet)

Shell4 Pernis racc Shell spoorpoort 4 (bij de 1e Petroleumhaven in Pernis)

SHER 's-Hertogenbosch (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen), zie Ht

SHFS Hohenfels/Eifel (D)

Shl Schiphol (station, sinds 1978). Vanaf 2015 heet dit station Schiphol Airport

Shlh Schiphol Luchthaven onderstation

Shlw Schipholweg onderstation

SHO Homburg/Saar

Hbf (D)

Sht Schellinkhout (halte tussen Hoorn en Bovenkarspel-Grootebroek, 1913-1935)

SIDO Idar-Oberstein (D)

Sil Silvolde (stopplaats tussen Winterswijk en Zevenaar, 1885-1921)

Sj St. Jacobiparochie (station tussen Stiens en Harlingen, 1902-1940)

Sjfp St. Jacobiparochie racc Friesche Plantaardappel Exporthandel (ook wel de "Friesche Plant" genoemd)

Sjku St. Jacobiparochie racc fa. Kuiken (landbouwmachines)

Sjz St. Jacobiparochie Zuid (ook St. Jacobiparochie NTM genoemd)

Sjzpc St. Jacobiparochie racc ZPC (Zaai- en Pootgoed Coöperatie)

Sk Sneek (station tussen Leeuwarden en Stavoren, sinds 1883)

Skb Sprokkelbosch (stopplaats tussen Rosmalen en Oss, 1881-1938)

Skbr Schinkelbrug (tussen Amsterdam Riekerpolder aansl en Amsterdam Zuid WTC)

Skd Schinkeldijk (stopplaats bij Aalsmeer, 1915-1933). Vanaf 1929 is deze verkorting ook gebruikt voor Schiekade onderstation (bij Rotterdam). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregel-

meetpunten worden gebruikt

Skhol Sneek racc Melkfabriek Hollandia (de verkorting Skmf is ook gebruikt)

Skknm Sneek racc Melkfabriek KNM (Kon. Nederlandsche Maatschappij van Kaas- en Roomboterfabrieken)

SKL Kaiserslautern Hbf (D)

SKLW Kaiserslautern West (D)

Skmf Sneek racc Melkfabriek Hollandia (de verkorting Skhol is ook gebruikt)

Skn Stadskanaal Hoofdstation (1905-1953)

Sknpc Stadskanaal racc American Petroleum Company

Sknd Sneek Noord (halte, sinds 1973)

Sknob Stadskanaal racc strokartonfabriek "Ons Belang"

Sknsf Stadskanaal racc Strokartonfabriek

Sknz Stadskanaal racc fa. Zwartsenberg

Sknzw zie Sknz

Sko Stadskanaal Oost (stopplaats, 1924-1935)

Skp Stadskanaal Pekelderweg (halte, 1910-1953). Tot 1916 heette deze halte Boerveenschemond

Skt Sneeker Trekvaart brugpost

Skw Schalkwijk (station tussen Houten en Culemborg, 1868-1935). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Schalkwijk onderstation

Skz Sneeker Zeilvaart brugpost

Sld Sloterdijk werkplaats (tussen Amsterdam en Haarlem)

Sldn Schipluiden (station tussen Maaslandse Dam en Delft, 1912-1932)

Slg Straelen grens

Slh Slichtenhorst (stopplaats bij Nijkerk, 1863-1931). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Slichtenhorst blokpost

Sli Utrecht spoorstaaf-lasinrichting

Slij Slangenburg-IJzevoorde (stopplaats tussen Ruurlo en Doetinchem, 1885-1923)

SII Schelluinen (stopplaats tussen Elst en Dordrecht, 1885-1929)

Sln Sloterweg Noord (stopplaats bij Aalsmeer, 1912-1936)

Sloe Sloehaven empl (bij Vlissingen)

Sloea Sloehaven racc aansl

Slohst Sloehaven racc Hoechst

Slp Sloterplas schakelstation (bij Amsterdam Sloterdijk)

Slu Sluiskil (station tussen Sas van Gent en Terneuzen, 1869-1951)

Slua Sluiskil aansl

Slub Sluiskil brug (stopplaats tussen Sas van Gent en Terneuzen, 1869-1939)

Sluc Sluiskil racc Cokesfabriek, zie Aczc

Slud zie Sludow

Sludow Sluiskil racc Dow Chemical

Slunsm Sluiskil racc Nederlandse Stikstof Maatschappij (1962-1989), later Sluiskil racc Yara

Slw Stolwijk (station tussen Gouda en Schoonhoven, 1914-1942). Later is deze verkorting tevens gebruikt voor Spaklerweg metro Amsterdam (waarbij de schrijfwijze SLW ook is gebruikt)

Slz Sloterweg Zuid (stopplaats bij Hoofddorp, 1912-1935)

Sm Swalmen (station tussen Roermond en Venlo, sinds 1865). De verkorting Sw wordt ook gebruikt

SM Staatsmijnen (rayon bij Hoensbroek)

Smd Smeetslandschedijk schakelstation (tussen Breda en Rotterdam)

SME Staatsmijn Emma (racc in Hoensbroek-Treebeek)

SMH Staatsmijn Hendrik (racc in Brunssum)

Smk Sambeek (stopplaats bij Boxmeer, 1885-1933)

SMM Staatsmijn Maurits (racc in Geleen)

Smvrt Smildervaartbrug (deze verkorting is ook gebruikt voor Smildervaart blok- en brugpost)

Smw Sint Maartensweg (halte tussen Warmenhuizen en Schagerbrug, 1913-1933)

SMW Staatsmijn Wilhelmina (racc in Terwindselen)

Smz Swalmen Zuid (dienstregelmeetpunt)

Sn Schinnen (station tussen Sittard en Heerlen, sinds 1896)

Sng Sint Nicolaasga (station tussen Joure en Lemmer, 1901-1947, losplaats tot 1968)

SNK Neunkirchen/Saar Hbf (D)

So Soeren (station tussen Apeldoorn en Dieren, 1887-1950). Vanaf 1935 heette dit station Laag Soeren, zie Lso

Sog Schin op Geul (station tussen Maastricht en Aken, sinds 1853)

Sou Oost Souburg (halte tussen Middelburg en Vlissingen, 1872-1945)

Sp Seppe (stopplaats tussen Roosendaal en Etten-Leur, 1875-1940). Later is deze verkorting ook gebruikt voor blokpost Seppe en voor Seppe schakelstation

Spa Snippeling aansl (deze verkorting is ook gebruikt voor blokpost Snippeling aansl)

Spb Springbiel (blokpost tussen Oldenzaal en Bad Bentheim)

Spbb Spoorwegbouwbedrijf (racc aan de Daalsedijk in Utrecht).

De verkorting Utspb is ook gebruikt

Spbr Spaarnebrug (bij Haarlem)

Spc Spijkenisse Centrum (metrostation sinds 1985)

Spgn De Sprengen schakelstation (bij Apeldoorn)

Sph Spekholzerheide (station tussen Landgraaf en Simpelveld, 1949-1988). Vanaf 1970 heette dit station Kerkra-de West, zie Krw

Sphd Spekholzerheide Domaniale Mijn racc

Sphw Spekholzerheide Mijn Willem-Sophia racc

Spi Spierdijk (stopplaats tussen Obdam en Hoorn, 1898-1940)

Spl Snippeling (stopplaats tussen Deventer en Zutphen, 1890-1918)

SPL Schiphol (afkorting in gebruik op de luchthaven zelf; de spoorafkorting voor station Schiphol is Shl)

Spm Sappemeer Oost (halte tussen Zuidbroek en Hoogezand-Sappemeer, 1887-2020). Van 1887 tot 1900 heette deze halte Borgercompagniesteweg

Spms Sappemeer racc Scholten (strokartonfabriek)

Spn Spijkenisse (station, 1904-1965)

Spr Spankeren (stopplaats bij Dieren, 1882-1917)

Sps Schaapesteeg (stopplaats bij Kesteren, 1895-1916)

SPS Pirmasens Hbf (D)

SPS S Pirmasens Hbf Stellwerk I (D)

Spt Santpoort, zie Sptz

Sptl Sophiatunnel onderstation

Sptn Santpoort Noord (station tussen Haarlem en Uitgeest, sinds 1957)

Sptz Santpoort Zuid (station tussen Haarlem

en Uitgeest, sinds 1867). Tot 1887 heette dit station Zandpoort; van 1887 tot 1898 Sandpoort Meer en Berg; van 1898 tot 1918 Santpoort Meer en Berg; van 1918 tot 1958 Santpoort; en sinds 1958 Santpoort Zuid

Spv Simplveld (station tussen Maastricht en Aken, 1853-1992)

Spvg Simplveld grens

Spw Rotterdam Schulpweg (post), Waalhaven Zuid

Sr Susteren Dienstgebouw

SRAS Ramstein (D)

Srd Schardam (stopplaats tussen Purmerend en Hoorn, 1884-1936)

Srdn Susteren Dienstgebouw Noord

Srl Sparrenlaan (halte tussen Alkmaar en Bergen aan Zee, 1909-1955)

Srn Susteren (station tussen Sittard en Roermond, sinds 1865)

Srnge Susteren GE (de schrijfwijzen Srn GE en SrnGE zijn ook gebruikt)

Srnst Susteren steunpunt Dienst van Exploitatie

Srnw Susteren werkplaats

Srs Susteren seinhuis

SS Staatsspoor (Den Haag -), zie Gvr

SSAB Saarburch (D)

Ssb Schaesberg (station tussen Heerlen en Herzogenrath, sinds 1893). Sinds 1986 heet dit station Landgraaf. De

verkorting Ssb is ook gebruikt voor Schaesberg Mijnstation (1906-1977) dat vanaf 1919 Terwilselen werd genoemd, zie Tws. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeepunten worden gebruikt

Ssh Sassenheim (halte tussen Nieuw Vennep en Leiden, sinds 2011). De verkorting Sas wordt ook gebruikt

SSH Saarbrücken Hbf (D)

SS Har schakelstation De Haar (bij Veenendaal) (niet-officiële afkorting), zie Harss

Ssl Sterksel (stopplaats tussen Geldrop en Maarheeze, 1913-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Sterksel onderstation

Sslcav Sterksel racc Coöperatieve Aan- en Verkoopvereniging

SSLS Saarlouis Hbf (D)

SSO Saarbrücken Ost (D)

SSR Saarbrücken Rbf (D)

SSR G Saarbrücken Rbf Hgbf (D)

SSR M Saarbrücken Rbf Mitte (D)

SSR N Saarbrücken Rbf Nord (D)

SSR O Saarbrücken Rbf Ost (D)

SSR W Saarbrücken Rbf West (D)

SST Schipholspoortunnel (sinds 1978)

SSWA Saarbrücken West (D)

St Soest (station tussen Den Dolder en Baarn, sinds 1898)

Sta Stads – Ter Apel Kanaal brugpost

Stb Soesterberg racc legerplaats (1906-1927). Deze verkorting is ook gebruikt voor Soesterberg racc vliegbasis (1913-1978). Vanaf 2009 wordt deze verkorting ook gebruikt voor Swifterbant goederenwachtsporen (Hanzelijn) en voor Swifterbant schakelstation. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeepunten worden gebruikt

Stbdro Swifterbant-Dronten

Stclv Soest racc Coöperatieve Landbouw Vereniging

Std Sittard (station, sinds 1865)

STD Sittard (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

Stdt Sittard post T

Ste Scholte (stopplaats tussen Hoogezand-Sappemeer en Zuidbroek, 1933-1935)

Stg De Steeg schakelstation (tussen Rheden en Dieren)

Sth Staphorst (station, 1867-1935). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Staphorst onderstation

Stk Stompekamp (stopplaats tussen Lunteren

en Ede, 1902-1930). Deze verkorting is ook gebruikt voor Sterkamp (stopplaats bij Ommen, 1927-1937). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Stm Stedum (station tussen Groningen en Delfzijl, sinds 1884)

Sto Stroe (stopplaats bij Barneveld, 1881-1944)

Stolb Stolberg/Rheinland Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie KST

Stolgb Stolberg/Rheinland Gbf (D) (Nederlandse verkorting, zie KST G)

Str Slochteren (station tussen Groningen en Weiwerd, 1929-1941)

STR Trier Hbf (D)

Strv Strandvliet onderstation (bij Amsterdam)

Strww Streefwaalseweg (bij Pernis)

Sts Stiens (station bij Leeuwarden, 1901-1940)

Stsv Stiens racc Veiling

Stt Schüttof (station tussen Almelo en Salzbbergen, sinds 1865) (D) (Nederlandse verkorting), zie HSTT

Stv Stavoren (station, sinds 1885). Tussen 1943 en 1979 heette dit station Staveren

Stw Stillewald (stopplaats tussen Zevenaar en Winterswijk, 1890-1920)

Stwb Sint Willebrord onderstation (tussen Breda en Roosendaal)

Stz Soest Zuid (station tussen Den Dolder en Baarn, sinds 1898). Tot 1939 heette dit station Nieuwe Weg, zie Nig

Sv Scheveningen (station, 1907-1953)

Svg Sas van Gent (station tussen Gent en Terneuzen, 1869-1939)

Svgcsm Sas van Gent racc CSM (Centrale Suiker Maatschappij)

Svgenc Sas van Gent racc ENCBS (Eerste Nederlandsche Coöperatieve Beetwortelsuikerfabriek)

Svgg Sas van Gent grens

Svggf Sas van Gent racc Glasfabriek

Svgsf zie Svgskf

Svgskf Sas van Gent racc Suikerfabriek (de verkorting Svgsf is ook gebruikt)

Svgzc Sas van Gent racc Zuid-Chemie

Svk Scheveningen Kurhaus (station, 1907-1953)

SVL Völklingen (D)

Svn Scheveningen Strand (station, 1907-1953)

Svs Scheveningen Kurhaus seinhuis

SVW Völklingen Saarlust Walzwerk (D)

Sw Swalmen (station tussen Roermond en Venlo, sinds 1865). De verkorting Sm wordt ook gebruikt

Swd Sauwerd (station tussen Groningen en

Delfzijl, sinds 1884)

Swh Schildwolde-Hellum (station tussen Slochteren en Delfzijl, 1929-1941)

SWIH Wittlich Hbf (D)

SWII Wittlich Industrieanschluss II (D)

Swk Steenwijk (station tussen Meppel en Heerenveen, sinds 1868)

Swpf Swalmen racc Papierfabriek

Sws Stolwijkersluis (halte tussen Schoonhoven en Gouda, 1914-1942)

Sz Soetermeer-Zegwaard, zie Ztm

Szs Soetermeer-Zegwaard seinhuis

SZW Zweibrücken Hbf (D)

T

T Regionalbereich
Stuttgart (D)

Ta Ter Aar (station bij
Nieuwveen, 1918-1936)

Tap zie Apl

Tb Tilburg (station,
sinds 1863)

Tba Tilburg aansl

Tbc Tilburg centrale
werkplaats

TBF Bad Friedrichshall
Hbf (D)

TBFA Bad Friedrichs-
hall Audi (D)

Tbg Terborg (station
tussen Zevenaar en
Winterswijk, sinds 1885)

Tbgclt Terborg racc
Coöperatieve Land- en
Tuinbouwvereniging

Tbge Tilburg GE

Tbggtm Terborg racc
GTM (Geldersche Tram-
weg-Maatschappij)

Tbgnld Terborg racc
Neerlandia (emailleerfa-
briek)

Tbgs Tilburg gemeen-
telijke stamlijn

Tbgvul Terborg racc
ijzergieterij Vulcaans-
oord

Tbi Tilburg industrie-
terrein

Tbio Tilburg De Loven
(racc industrieterrein),
ook genoemd Tilburg
Industrie De Loven. De
verkorting Tblo is ook
gebruikt

TBKA Bad Friedrichs-
hall Kochendorf Audi (D)

Tblo Tilburg De Loven
(racc industrieterrein),
zie Tbio

Tbptt Tilburg PTT

Tbr Tilburg Reeshof
(halte tussen Gilze-Rijen

en Tilburg West, sinds
2003)

Tbs Tilburg seinhuis
(later: Tilburg post A)

Tbt Tolbert (station tus-
sen Groningen en
Drachten, 1913-1948)

Tbtclv Tolbert racc
Coöperatieve Landbouw
Vereeniging

Tbu Tilburg Universiteit
(halte, sinds 1969). Tot
2010 heette deze halte
Tilburg West

Tbw Tilburg werkplaats
(vanaf 1868). Later is
deze verkorting ook ge-
bruikt voor Terbregse-
weg (stopplaats bij Rot-
terdam, 1899-1953) en
Terbregseweg blokpost.
Het is overigens niet de
bedoeling dat reeds be-
staande verkortingen la-
ter voor andere stations
of dienstregelmeetpun-
ten worden gebruikt

Tbwph Tilburg hoofd-
werkplaats

Tbwt Tilburg West (hal-
te, sinds 1969; vanaf
2010 Tilburg Universiteit
geheten), zie Tbu

TC Crailsheim (D)

Tca Twentsche Centra-
le aansl (later: Hengelo
racc Twentse Centrale),
zie Hgltwc

Td Tuindorp-Nijverheid
(stopplaats tussen Del-
den en Hengelo, 1865-
1936)

TE Esslingen/Neckar
(D)

TEH Ehingen/Donau
(D)

TFLF Stuttgart Flugha-
fen Fernbahnhof (D)

TF R Friedrichshafen
Gbf (D)

TFS Freudenstadt Hbf
(D)

Tg Tegelen (station tus-
sen Roermond en Ven-
lo, sinds 1865)

TGB Giengen/Brenz
(D)

Tge zie Tbge

Tgr Tongelre (stop-
plaats tussen Eindhoven
en Geldrop, 1913-1935)

Tgra Tongelre aansl
(tussen Eindhoven en
Geldrop)

TH Heilbronn Hbf (D)

THDV Heidenheim
Voithwerk (D)

TH G Heilbronn Gbf (D)

Tj Tietjerk (halte tussen
Leeuwarden en Harde-
garijp, 1866-1950). Van-
af 1952 is deze verkor-
ting ook gebruikt voor

Tjonger (brugpost tus-
sen Wolvega en Hee-
renveen). Het is overi-
gens niet de bedoeling
dat reeds bestaande
verkortingen later voor
andere stations of
dienstregelmeetpunten
worden gebruikt

Tjg Tjonger ondersta-
tion (tussen Wolvega en
Heerenveen)

Tjm Tjuchem-Meedhui-
zen (station tussen
Slochteren en Delfzijl,
1929-1941)

Tk Twisk (station tus-
sen Hoorn en Medem-
blik, 1887-1941)

TK G Ludwigsburg Gbf
(D)

Tkl Tweekelo (stop-
plaats tussen Boekelo
en Hengelo, 1887-1936)

TI Tiel (station tussen
Kesteren en Geldermal-
sen, sinds 1882)

Tla Tiel aansl industrieterrein

Tlcf Tiel aansl Chemische Fabrieken en Handelsmaatschappij

Tlgs Tiel gemeentelijke stamlijn

Tli Tiel industrieterrein

Tlmgf Tiel racc Glasfabriek Maasglas

Tlo Tiel Oost (25 kV-onderstation Betuweroute)

Tlp Tiel racc Passewaaij

Tlsf Tiel racc Sucaden Vruchtenconfijtfabriek

Tlv Tiel racc Veiling

Tlwt Tiel racc Wetrot (1992-2004) (op industrieterrein Tiel West)

Tn Ternaard (station tussen Leeuwarden en Anjum, 1901-1940)

TN Neckarsulm (D)

Tnh Turnhout (B) (Nederlandse verkorting), zie FTR

Tnz Terneuzen (station, 1869-1951)

Tnza Terneuzen aansl

Tnzdw Terneuzen racc Dow Chemical

Tnzpc Ternaard racc Zaai- en Pootgoed Coöperatie

Tnzst Terneuzen steunpunt Dienst van Exploitatie

Tnzw Terneuzen werkplaats

Tnzz Terneuzen racc Zuidzijde

Tnzza Terneuzen racc Zuidzijde aansl

TOE Öhringen Hbf (D)

TPH Pforzheim Hbf (D)

Tpsw Tiel Passewaaij (halte tussen Tiel en

Geldermalsen, sinds 2007)

TQC Crailsheim BW (Bahnbetriebswerk) (D)

Tr Terschuur (stopplaats tussen Hoevelaken en Barneveld, 1888-1944). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Terschuur schakelstation

TRE Reutlingen Hbf (D)

TS Stuttgart Hbf (D)

TSNR Stuttgart Nord Gbf (D)

TSO Stuttgart Ost (D)

TSOI Stuttgart-Obertürkheim Industriegleis (D)

TSOM Stuttgart-Obertürkheim (D)

TSU G Stuttgart-Untertürkheim Gbf (D)

TSZ Stuttgart-Zuffenhausen (D)

Tt Tricht (voormalige stopplaats bij Geldermalsen aansl, geopend in 1868. Het is echter niet bekend wanneer deze stopplaats gesloten werd). Later is de verkorting Tt ook gebruikt voor Tricht als dienstregelmeetpunt

TT Tübingen Hbf (D)

TT G Tübingen Gbf (D)

TTR Tank Terminal Rotterdam

TU Ulm Hbf (D)

Tug Teuge (station tussen Apeldoorn en Deventer, 1887-1935)

Tw Tjamsweer (voormalige stopplaats tussen Groningen en Delfzijl, geopend in 1884. Het is echter niet bekend wanneer deze stopplaats gesloten

werd)

Twd Tweede Dwarsdiep (stopplaats tussen Zwolle en Stadskanaal, 1907-1932)

Twl Twello (station tussen Apeldoorn en Deventer, 1887-1938, heropend 1940-1947, opnieuw heropend in 2006)

Twls Twello schakelstation (tussen Apeldoorn en Deventer)

Twlv Twello racc Veiling

Twlvf Twello racc Vleeswarenfabriek

Twp Terwinselen post I

Tws Terwinselen (emplacement bij Heerlen, 1906-1977). Tot 1919 heette dit Schaesberg Mijnstation, zie Ssb

Twso Terwinselen racc mijn Oranje-Nassau II

Twssm Terwinselen racc Staatsmijnen (mijn Wilhelmina), zie Twsw

Twsw Terwinselen racc Staatsmijn Wilhelmina

Tzum Tzummarum (station tussen Stiens en Harlingen, 1902-1940)

U

U Regionalbereich Erfurt (D)

UA Arnstadt Hbf (D)

UACH Altersbach (D)

UAR Arenshausen (D)

Ub Utrecht NCS post B

Ubs Utrecht Buurtstation (tussen Utrecht CS en Utrecht Overvecht, 1904-1939)

UBT Blankenheim Trbf (D)

Uc Rotterdam Waalhaven racc Unitcenter

Ud Uden (station tussen Boxtel en Wesel, 1873-1950)

UD Deuna Zementwerk Werkbahnhof (D)

UDN Dietzhausen (D)

Udphi Uden racc Philips

Udt Udenhout (station tussen 's-Hertogenbosch en Tilburg, 1881-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor blokpost Udenhout

Udto Udenhout onderstation

Udts Udenhout seinhuis (later: Udenhout wachthuis A)

Udtsf Udenhout racc Steenfabriek

UE Erfurt Hbf (D)

UE C Erfurt Hbf Umschlagbahnhof (D)

UE G Erfurt Gbf (D)

UEI Eisenach (D)

UEI G Eisenach Gbf (D)

UEIP Eisenach Opelwerk (D)

UEIW Eisenach West (D)

UEIWB Eisenach Westbahnhof (D)

UEL B Elsterberg (D)

UEN Erfurt Nord (D)

UE O Erfurt Gbf Ost (D)

UE P Erfurt Personenbahnhof (D)

UEW Erfurt West (D)

Uf Uffelte (station tussen Meppel en Hooger-smilde, 1916-1933)

UG Gera Hbf (D)

UG G Gera Gbf (D)

UGO Gotha (D)

UGOB Gotha Hbf (D)

UGOS Gotha Ost (D)

UGS Gera Süd (D)

Uh Uithoorn (station tussen Aalsmeer en Nieuwersluis, 1914-1950)

Uhc f Uithoorn racc Conservenfabriek

Uhm Uithuizermeeden (station tussen Uithuizen en Roodeschool, sinds 1893)

Uhmm Uithuizermeeden racc Moorlach (meelfabriek)

Uhn zie Uh

Uhn ic Uithoorn racc industrieterrein Cindu (Chemische Industrie Uithoorn)

Uhs Uithoorn seinhuis

Uhz Uithuizen (station tussen Sauwerd en Roodeschool, sinds 1893)

Uhzapc Uithuizen racc American Petroleum Company

UKD Kranichfeld (D)

UKF Karsdorf (D)

UKFP Karsdorf Zementwerk (D)

UI Ulsda (stopplaats tussen Winschoten en Nieuweschans, 1887-1938). De verkorting Uld is ook gebruikt

Uld Ulsda (stopplaats tussen Winschoten en Nieuweschans, 1887-1938). De verkorting UI is ook gebruikt

Ulm Ulm Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie TU

Ulr Ulrum (station tussen Winsum en Zoutkamp, 1922-1940)

UMEN Mellingen (D)

UMH Mühlhausen (D)

UN Nordhausen (D)

UNM Naumburg/Saale Hbf (D)

UR Rudolstadt (D)

UR G Rudolstadt Gbf (D)

US Saalfeld/Saale (D)

USB Seebergen (D)

USCG Schwarzburg (D)

Ush Amsterdam Usse-linckxhaven (westelijk havengebied)

USH Sondershausen (D)

Uso Usselo (stopplaats tussen Enschede Noord en Boekelo, 1886-1932)

USO Sonneberg/Thüringen Hbf (D)

USOC Sonneberg Ost Umschlagbahnhof (D)

Ust Usquert (station tussen Sauwerd en Roodeschool, sinds 1893)

USTB Steinberg (D)

USTN Steinach (D)

USTO Stolberg/Harz (D)

Ut Utrecht CS (station, sinds 1843). Tot 1909 heette dit station Utrecht; het werd in de 19e eeuw ook wel Utrecht NRS genoemd (omdat het toen een sta-

tion was van de Nederlandsche Rhijnspoorweg-Maatschappij).

Sinds 1909 heet het Utrecht Centraal Station. De verkorting Utc wordt ook gebruikt, maar is niet-officieel

Uta Utrecht post A (1958-1973)

Utag Utrecht racc AGAM (Algemene Garage en Automobiel Maatschappij / Mercedes-Benz importeur)

Utagam zie Utag

Utb Utrecht Biltstraat (station tussen Lunetten en Blauwkapel, 1885-1939)

Utbk Utrecht Bleekstraat (spoorviaduct)

Utc Utrecht post C (1892-1974)

Utctw Utrecht Cartesiusweg (empl tussen Utrecht en Woerden)

Utdd Utrecht Daalsedijk racc WBN (voorh. Herstelpunt Tractie en Materieel Utrecht), zie Htmu

Utfl gecombineerde Utrechtselijn-Flevolijn, zie Flut(lijn)

Utg Uitgeest (station tussen Alkmaar en Zaandam, sinds 1867)

Utgas Utrecht racc Gasfabriek

Utge Utrecht GE (de schrijfwijze UT GE is ook gebruikt)

Utgec Utrecht racc Gemeentelijke Electriciteitscentrale

Utgr Utrecht Graadt van Roggenweg (halte, Regiotram Utrecht)

Uth De Uithof (halte in

Den Haag van RandstadRail)

Utilw Utrecht racc industrieterrein Lage Weide (sinds 1957)

Utk Utrecht Kanaleneiland Zuid (halte, Regiotram Utrecht)

Utkw Utrecht Koningsweg (nooit geopende halte)

Utl Utrecht Lunetten (station tussen Utrecht CS en Houten, ter hoogte van km 3.6, sinds 1980). Niet te verwarren met stopplaats Lunetten

(tussen Utrecht SS en Houten, ter hoogte van km 2.7, van 1874 tot 1932, zie Ln). De verkorting Utl wordt ook gebruikt voor de aanduiding van de Utrechtselijn, het traject tussen Amsterdam Muiderpoort en Utrecht

Utlc Utrecht Leidsche Rijn Centrum (halte, Regiotram Utrecht)

Utlg zie Utilw

Utljn Utrechtselijn (het traject tussen Amsterdam Muiderpoort en Utrecht)

Utlr Utrecht Leidsche Rijn (station, sinds 2013)

Utlw Utrecht Leidsche Rijn West (later: Utrecht Terwijde), zie Utt

Utm Utrecht Maliebaan (station, 1874-1939)

Utma Utrecht aansl Maarssen (ook genoemd: Utrecht Maarssen aansl)

Utmj Utrecht Majella (gepland station)

Utmo zie Utmr

Uttmp Utrecht 5-Mei-plein (halte, Regiotram Utrecht)

Utmr Utrecht Moreelsepark (halte, sneltram Utrecht, 1983-2009)

Utn Utrecht Noord (goederenemplacement)

Uto Utrecht Overvecht (station tussen Utrecht CS en Bilthoven, sinds 1968)

Utoa Utrecht Oost aansl

Utou Utrecht Oudenoord (nooit geopend station)

Utoz Utrecht Opstel terrein Zuid(zijde)

Utp Utrecht post P (later is deze verkorting ook gebruikt voor Utrecht Paul Krugerbrug onderstation). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Utppt Utrecht CS racc PTT

Uts Utrechtsche Straatweg (stopplaats tussen Dordrecht en Elst, 1889-1921). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Utrecht Stapelplaats (1905-1945) en voor Utrecht Stapelplaats Spoorstaafslinrichting (1945-2003).

Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Utspb Utrecht racc Spoorwegbouwbedrijf

(de verkorting Spbb is ook gebruikt)

Utss Utrecht Staats-spoor, oftewel Utrecht SS (station, 1868-1874)

Utt Utrecht Terwijde (halte, sinds 2003). Aanvankelijk heette dit Utrecht Leidsche Rijn West, zie Utlw

Utu Uitgeest post II

Utv Utrecht Vasco da Gamalaan (halte, Regiotram Utrecht)

Utva Utrecht aansl GE (voorh. Utrecht Vee-markt aansl)

Utvgl Utrecht racc Van Gend & Loos

UtvI Utrecht Vijverlaan onderstation

Utvr Utrecht Vaartsche Rijn (treinstation en halte van Regiotram Utrecht, sinds 2016)

UtvT Utrecht-Vleuten

Utw Utrecht werkplaatsen

UtwA Utrecht West aansl

Utwao Utrecht West aansl Oost

Utwaw Utrecht West aansl West

Utwp Utrecht Westplein (halte, sneltram Utrecht, 1983-2013)

Utwpb Utrecht bovenbouwwerkplaats (ook genoemd: Utrecht werkplaats bovenbouw)

Utwpe Utrecht werkplaats elektrische apparatuur

Utwpl zie Utw

Utwr Utrecht Westraven (halte, Regiotram Utrecht)

Utws Utrecht racc Werkspoor

Utz Utrecht Zuid onderstation. Vanaf 2007 is deze verkorting ook gebruikt voor station Utrecht Zuilen, zie Utzl

Utza Utrecht Zuid aansl (voorh. Lunetten aansl kruis), zie Lak

Utzl Utrecht Zuilen (halte tussen Utrecht CS en Maarssen, sinds 2007)

Utzo Utrecht Ziekenhuis Oudenrijn (halte van de Utrechtse sneltram). Vanaf 2005 heet deze halte 24 Oktoberplein-Zuid

Uw Uitwierda (stopplaats tussen Appingedam en Delfzijl, 1886-1923). In 1923 werd de plaatsnaam veranderd in Uitwierde (stopplaats gesloten in 1930)

UWH Wernshausen (D)

UWN Waltershausen (D)

V

Va Velperbroek aansl
Valo Betuweroute Valburg Oost (de verkorting Brvalo wordt ook gebruikt)
Valw Betuweroute Valburg West (de verkorting Brvalw wordt ook gebruikt)
Vam Wijster racc VAM-terrein (Vuil Afvoer Maatschappij)
VAM blokpost VAM-Terrein aansl (tussen Hoogeveen en Assen)
Vama Wijster VAM aansl
Vb Voorburg (station, sinds 1870)
Vbg Vlietbrug (bij Voorburg)
Vbgas Voorburg racc Gasfabriek
Vbk Volenbeek (stopplaats tussen Ermelo en Putten, 1902-1926)
Vbl Amersfoort post VII (1931-1961). Later is deze verkorting ook gebruikt voor station Voorburg 't Loo (1974-2006). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt
Vbm Vrouwbuurtstermolen (stopplaats tussen Stiens en Tzummarum, 1902-1940)
Vbmfk Vrouwbuurtstermolen racc Friesche Kunstmesthandel
Vbo post Vechtbrug bij Utrecht
Vbrd Vork Barendrecht (de verkorting Brdv is

ook gebruikt)

Vbu Vechtbrug bij Utrecht

Vbua Vechtbrug Utrecht afkomend spoor (aansluiting zijde Blauwkapel West)

Vbuo Vechtbrug Utrecht opgaand spoor (aansluiting zijde Utrecht)

Vck Van Citterskanaal (havengebied Vlissingen)

Vd Vorden (station tussen Zutphen en Winterswijk, sinds 1878)

Vdct Veendam containerterminal

Vdg Vlaardingen Centrum (station, 1891-2017; sinds 2019 metrostation). Tot 1969 heette dit station Vlaardingen

Vdgbpm Vlaardingen racc Bataafsche Petroleum Maatschappij
Vdgbr Vlaardingen brug

Vdgkf Vlaardingen racc Kunstmestfabriek

Vdl Voerendaal (station tussen Heerlen en Schin op Geul, sinds 1915)

Vdll Voerendaal losplaats

Vdm Veendam (station, 1910-1953, heropend in 2011)

Vdmj Veendam racc fa. Jonker (expeditiebedrijf)

Vdo Vlaardingen Oost (station, 1891-2017, sinds 2019 metrostation). Tot 1917 heette dit station Schiedamsche Dijk

Vdomaf Vlaardingen Oost racc MAF (Magnesiet en Amarilfabrieken)

Vdp Vlodrop (station tussen Roermond en Dalheim, 1879-1944, goederenvervoer tot 1995)

Vdpg Vlodrop grens

Vdvf Vorden racc Vleeswarenfabriek

Vdvl zie Vdvf

Vdw post Rotterdam Vondelingenweg (bij Waalhaven Zuid), opgeheven in 1960. Sinds 1969 wordt deze verkorting ook gebruikt voor station Vlaardingen West. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Ve Visé (B) (Nederlandse verkorting), zie FVS

Veg Veghel (station tussen Boxtel en Wesel, 1873-1950)

Vegbf Veghel racc Betonfabriek

Veggs Veghel gemeentelijke stamlijn

Veghi Veghel Haven industrieterrein

Velt Veltem (B) (Nederlandse verkorting), zie FEM

Vem Voorst-Empe (station tussen Apeldoorn en Zutphen, 1876-1941, heropend in 2006). Tot 1941 heette dit station Voorst, zie Vrst

Ven Vennepeweg (station tussen Hoofddorp en Leiden, 1912-1933)

Verv Verviers-Central (B) (Nederlandse verkorting), zie GV

Verve Verviers-Est (B)

(Nederlandse verkorting), zie FVST

Ves Velsen (station, 1870-1927); vanaf 1927 tot de sluiting in 1983 heette dit station Velsen-IJmuiden Oost, zie Vij

Veurs Tunnel van Veurs (tussen Sint-Martens-Voeren en Remersdaal, sinds 1917) (B) (Nederlandse verkorting)

Vez Venhuizen (halte tussen Hoorn en Enkhuizen, 1913-1935)

Vg Vught (station tussen 's-Hertogenbosch en Boxtel, sinds 1868)

Vga Vught aansl

Vgc Vught post II

Vgf stopplaats Velper Gasfabriek (1921-1929), voorh. bekend als stopplaats Café "De Unie" (1882-1917). Later is deze verkorting gebruikt voor Velp racc Gasfabriek

Vgh Vught halte (ook wel station Vught Zuid-Oost genoemd, 1881-1938)

Vgk Vroomshoop-Geerdijk (station tussen Mariënberg en Almelo, 1906-2016). Vanaf 1952 heette dit station Geerdijk, zie Gdk

Vgz Vogelenzang-Bennebroek (station tussen Heemstede-Aerdenhout en Hillegom, 1842-1944). Van 1842 tot 1860 heette dit station Vogelenzang-Bennebroek, van 1860 tot 1881 Bennebroek, van 1881 tot 1911 Vogelenzang,

en vanaf 1911 weer Vogelenzang-Bennebroek. Later is deze verkorting ook gebruikt voor Vogelenzang-Bennebroek schakelstation

Vgzhil Vogelenzang-Bennebroek racc Hilleshög

Vh Voorhout (station tussen Haarlem en Leiden, 1892-1944, heropend in 1997)

Vhd Voorthuizen Dorp

Vhgl zie Hglvs

Vhn Veghel Haven

Vhp Vroomshoop (station tussen Mariënberg en Almelo, sinds 1906)

Vhst Villa Hofstetten (stopplaats tussen Rheden en Dieren, 1882-1917)

Vht Vaeshartelt (stopplaats tussen Meerssen en Maastricht, 1853-1935). Later is deze verkorting gebruikt voor Vaeshartelt blokpost

Vhw Vlothavenweg (Amsterdam Westhaven)

Vhz Vijfhuizen (station tussen Haarlem en Halfweg, 1912-1936)

Viers Viersen (D) (Nederlandse verkorting), zie KV

VI Gnl Groningen Losplaats post VI

VII Gnl Groningen Losplaats post VII

Vij Velsen-IJmuiden Oost (station, 1870-1983). Tot 1927 heette dit station Velsen

Vijs Velsen-IJmuiden seinhuis

Vil Vilsteren (halte tussen Dalfsen en Ommen,

1903-1938)

Vils Vilsteren schakelstation

Vilv Vilvoorde (B) (Nederlandse verkorting), zie FVV

Virt Virton (B) (Nederlandse verkorting), zie MSM

Vis 't Visschertje (stopplaats tussen Sliedrecht en Dordrecht, 1885-1926)

Vj Het Vosje (stopplaats tussen Brummen en Zutphen, 1882-1917)

Vk Valkenburg (station tussen Maastricht en Aken, sinds 1853)

Vkbr Vinkbrug over de Rijn (bij Leiden)

Vkeb Vinkebrug blokpost (tussen Amsterdam en Haarlem)

Vkl Volkel (halte tussen Boxtel en Wesel, uitsluitend voor militaire verlofgangers, 1947-1972, bijgenaamd "Mariniersperron")

Vkla Volkel racc I

Vklb Volkel racc II (voorh. Odiliapeel), zie Olp

Vkn Voornsche Kanaal (station tussen Spijkennisse en Oostvoorne, 1906-1965)

Vkt Veenklooster-Twijzel (stopplaats tussen Zwaagwesteinde en Buitenpost, 1921-1938)

Vkw Valkenswaard (station tussen Eindhoven en Hasselt, 1866-1945)

Vkwg Valkenswaard grens

VI Venlo (station, sinds 1865)

VL Veluwelijn (spoorlijn Amersfoort–Zwolle)
Vlas De Vlasakkers (stopplaats tussen Amersfoort en Soestduinen, 1895-1938, tijdelijk heropend in 1945, 1947 en 1962). Tevens bekend als Halte De Vlasakkers. Deze verkorting is ook gebruikt voor Amersfoort De Vlasakkers blokpost, zie Amfv
Vlb Vierlingsbeek (tussen Arnhem en Venlo)
Vld Volendam (station, 1888-1956)
Vlg Valburg (halte tussen Elst en Kesteren, 1882-1938)
Vlgr Venlo grens (deze verkorting is ook gebruikt voor blokpost Venlo Grens)
Vlh Vollenhoven (station tussen Zwolle en Blokzijl, 1914-1934)
Vlk Vlakte (halte bij Kruiningen, 1870-1933). Deze verkorting is ook gebruikt voor de Vlaktebrug over het Kanaal door Zuid-Beveland, en voor brugpost Vlaktebrug
Vlks Vlaktebrug schakelstation
Vlltb Venlo racc LLTB (Limburgsche Land- en Tuinbouwbond)
Vlo Venlo Oostsingel (station, 1874-1944)
Vlrsk Venlo racc RSK (Reimann, Stok & Kersken expeditiebedrijf)
Vls Venlo seinhuis
Vlt Valthe (halte tussen Zwolle en Stadskanaal, 1905-1945). De verkorting Vt is ook gebruikt
Vltp Venlo Tradeport

Vlv Venlo racc Veiling
Vlw Vlasweg (havengebied Moerdijk)
Vm Vlijmen (station tussen Lage Zwaluwe en 's-Hertogenbosch, 1888-1950)
Vmw Van der Made-weg metro Amsterdam
Vn Vechten (stopplaats tussen Utrecht en Bunnik, 1890-1933)
Vnd Veenendaal (station, 1886-1944, heropend in 1981 onder de naam Veenendaal Centrum, zie Vndc). Later is de verkorting Vnd ook gebruikt voor Veenendaal schakelstation
Vndc Veenendaal Centrum (station, 1886-1944, heropend in 1981). Tot 1944 heette dit station Veenendaal, zie Vnd
Vndh Veenendaal racc fa. Heuvelman (sloopbedrijf)
Vndmil Veenendaal racc militaire laad- en losplaats
Vndrm Veenendaal racc Ritmeester Sigarenfabrieken
Vndskf Veenendaal racc SKF (kogellagerfabriek, Svenska Kullagerfabriken)
Vndw Veenendaal West (halte, sinds 1981)
Vnh Vroenhof (stopplaats tussen Maastricht en Aken, 1892-1936). Tot 1906 heette deze stopplaats Houthem
Vnk zie Dvnk
Vo Voorthuizen (station tussen Nijkerk en Barneveld, 1903-1937)

Volk Völklingen (D) (Nederlandse verkorting), zie SVL
Vopk Botlek racc Vopak
Vor Vorsfelde (D) (Nederlandse verkorting), zie HVOR
Vorst Vorst (B) (Nederlandse verkorting), zie FO, FOST, FOVR
Vp Velp (station tussen Arnhem en Rheden, sinds 1865)
Vpb Velperbroek onderstation
Vpp Velp post II
Vps Velp seinhuis
Vr Vrouwkensvaart (stopplaats tussen Lage Zwaluwe en 's-Hertogenbosch, 1886-1919)
Vrd Voorste Diep brugpost (tussen Emmen en Gasselternijveen)
Vrij zie Vry
Vrk halte Vork (bij Elst, 1891-1931). Later is deze verkorting ook (niet-officieel) gebruikt om opstel terrein De Vork bij Haren aan te duiden, zie Hrnv
Vrl Vreeland (halte tussen Abcoude en Breukelen, 1843-1944). Tot 1928 heette deze halte Loenen-Vreeland, zie Lv
Vrou Vrouwenparochie (halte tussen Stiens en Harlingen, 1902-1940)
Vrst Voorst (station tussen Apeldoorn en Zutphen, 1876-1941, heropend in 2006 en sindsdien Voorst-Empe geheten), zie Vem
Vrt Voorst, zie Vrst
Vry Venray (station tussen Boxmeer en Venlo,

sinds 1883). De stationsnaam is ook geschreven als Venraij (en daarbij afgekort als Vrij)

Vryptt Venray PTT

Vs Vlissingen (station, sinds 1873). Tot 1894 werd dit station Vlissingen Stad genoemd, zie Vsl

Vsb Vossenbergh onderstation (tussen Zwolle en Nunspeet)

Vsd Voorstonden (stopplaats tussen Brummen en Zutphen, 1882-1917). Deze verkorting is ook gebruikt voor Voorstonden blokpost

Vsds Voorstonden schakelstation (tussen Brummen en Zutphen)

Vse Visé (B) (Nederlandse verkorting), zie FVS

Vsh Vlissingen Haven (station, 1872-1894). Later is deze verkorting ook gebruikt voor stopplaats Velsen Hoogovens (1931-1957, ook wel Halte Hoogovens genoemd). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Vsk Velsen Koningsweg (voormalige stopplaats tussen Haarlem en Beverwijk, geopend in 1867. Het is echter niet bekend wanneer deze stopplaats gesloten werd)

Vsl Vlissingen Stad (station, sinds 1873). Vanaf 1894 heet dit sta-

tion Vlissingen en is de verkorting Vs

Vsm Vetstukkenmond (halte tussen Stadskanaal en Ter Apel Rijks grens, 1924-1925). Van 1925 tot de sluiting in 1935 heette deze halte Ter Apelkanaal-Vetstukkenmond

Vsn Vaassen (station tussen Zwolle en Apeldoorn, 1887-1950)

Vsnai Vaassen racc AIV (Aluminium Industrie Vaassen)

Vsncav Vaassen racc Coöperatieve Aan- en Verkoopvereniging

Vsnclv Vaassen racc CLV (Coöperatieve Landbouw Vereeniging)

Vsnvul Vaassen racc ijzergieterij Vulcanus (de verkorting Vulc is ook gebruikt)

Vspa Venserpolder aansl (bij Diemen Zuid)

Vss Vlissingen Souburg (station, sinds 1986)

Vssch Vlissingen racc Koninklijke Maatschappij "De Schelde"

Vssl Vlissingen Sloehaven (de verkorting Sloe wordt ook gebruikt)

Vst Voorschoten (station, 1843-1944, heropend in 1969)

Vsv Varsseveld (station tussen Doetinchem en Winterswijk, sinds 1885)

Vsvclv Varsseveld racc CLV (Coöperatieve Landbouw Vereeniging)

Vsvlov Varsseveld racc Lovink

Vsvpge Varsseveld racc Provinciale Gelder-

sche Electriciteitsmaatschappij

Vszl verdeelstation Zwolle (de verkorting Zlvs is ook gebruikt)

Vt Valthe (halte tussen Zwolle en Stadskanaal, 1905-1945). De verkorting Vlt is ook gebruikt

Vtb Vechtbrug schakelstation (bij Zwolle)

Vtbr Vechtbrug (bij Weesp)

Vte Volthe (halte tussen Oldenzaal en Dene-kamp, 1903-1936)

Vtm Vortum (stopplaats tussen Boxmeer en Vierlingsbeek, 1885-1891). Deze verkorting is ook gebruikt voor Valthermond (1924-1935), zie Mkv. Tevens is deze verkorting gebruikt voor Eerste-Valthermondbrug. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Vtmi zie Vtmk

Vtmk Valthermond racc Industrierrein De Kavelingen (de verkorting Vtmi is ook gebruikt)

Vtmo Eerste Valthermond aansl Gemeente Odoorn (tussen Eerste en Tweede Valthermond, ter hoogte van km 10.3)

Vtmp Valthermond racc Plasticlining (1958-1980)

Vtn Vleuten (station, sinds 1881)

Vtnw Vleuten West

Vulc Vaassen racc

ijzergieterij Vulcanus (de verkorting Vsnavul is ook gebruikt)

Vv Visvliet (station tussen Buitenpost en Grijpskerk, 1892-1991)

Vvb Visvijverbos onderstation (tussen Lelystad en Dronten)

Vvl Vierverlaten (station bij Hoogkerk, 1866-1951, goederenvervoer tot 1971). Vanaf 1910 heette dit station Hoogkerk-Vierverlaten. Deze verkorting is ook gebruikt voor blokpost Hoogkerk-Vierverlaten

Vvlhm Hoogkerk-Vierverlaten racc strokartonfabriek "De Halm"

Vvlskf Vierverlaten racc Suikerfabriek

Vvn Vinkeveen (station, 1915-1950)

Vw Veenweg (station tussen Rotterdam Hofplein en Den Haag HS, 1908-1938)

Vwd Veenwouden (station tussen Leeuwarden en Groningen, sinds 1866). Vanaf 2015 heet dit station Feanwâlden / Feanwalden, zie Fwd. Feanwâlden is de ProRail-naam voor dit station; Feanwalden is de NS-naam

Vwg Voorweg (station, 1977-2006), ook bekend als station Zoetermeer Voorweg, zie Ztmv

Vwgh Zoetermeer Voorweg Hoog (halte van RandstadRail, sinds 2007). Van 1977 tot 2006 was dit NS-station Zoetermeer Voorweg, zie Ztmv

Vwgl Zoetermeer Voorweg Laag (halte van RandstadRail, sinds 2006). Van 1977 tot 2006 was dit NS-station Zoetermeer Voorweg, zie Ztmv

Vz Vriezenveen (station tussen Mariënberg en Almelo, sinds 1906)

Vzclv Vriezenveen racc Coöperatieve Landbouwhandelsvereniging

Vzw Velsen Zeeweg (station tussen Santpoort Noord en IJmuiden, 1927-1983)

W

W Regionalbereich Schwerin (D)

Waa Waalsdorpscheweg (halte tussen Den Haag HS en Scheveningen, 1910-1953). Vanaf 1950 heette deze halte Waalsdorperweg

Waad Waardsedijk schakelstation (tussen Woerden en Oudewater)

Wab Wagenborgen (stopplaats bij Delfzijl, 1910-1934)

Wad Waddinxveen (station tussen Gouda en Alphen a/d Rijn, sinds 1934)

Wadn Waddinxveen Noord (halte, sinds 1973)

Wadt Waddinxveen Triangel (halte, sinds 2018). In de planningsfase heette deze halte Waddinxveen Triangel/Coenecoop

Wadz Waddinxveen Zuid (dienstregelmeetpunt)

Was Wassenaar (station van de Haagse stoomtram, 1883-1893). Later is deze verkorting ook gebruikt voor station Wassenaar (aan de Hofpleinlijn, 1907-1953)

Wat Watwerd (stopplaats tussen Warffum en Usquert, 1893-1932)

Wb Waardenburg (station tussen Geldermalsen en Zaltbommel, 1868-1935)

Wbk De Waarbeek (stopplaats bij Hengelo, 1925-1936). Deze stop-

plaats lag ongeveer een kilometer van de plek waar in 1988 de halte Hengelo FBK Stadion (zie Fbk) zou komen, waarvoor ten onrechte vaak de verkorting Wbk gebruikt is

Wbl Westerblokker (halte tussen Hoorn en Medemblik, 1887-1941)

WBRG Beveringen (D)

Wc Wijchen (station tussen Nijmegen en Ravenstein, sinds 1881)

Wco Wijchen Oost (geplande halte)

Wcw Wijchen West (geplande halte)

Wd Woerden (station, sinds 1855)

Wda Woerden aansl

Wdb Woudenberg-Scherpenzeel (station tussen Veenendaal en Amersfoort, 1886-1944)

Wdba Woerden-Bodegraven aansl

Wdbk Woudenberg-Scherpenzeel racc fa. Koopmans

Wde Weelde (B) (station tussen Tilburg en Turnhout, 1867-1934, goederenemplacement tot 1974). Tot 1906 werd dit station Weelde-Merxplas genoemd (Nederlandse verkorting), zie GWE

Wdg Weerdinge (halte tussen Zwolle en Stads kanaal, 1905-1945)

Wdh Windesheim (station tussen Wijhe en Zwolle, 1866-1941). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Win-

desheim schakelstation

Wdk Wolddijk (voorma-

lige stopplaats tussen Sauwerd en Bedum)

Wdl Zoetermeer Willem Dreeslaan (halte van RandstadRail, sinds 2006)

Wdm Wirdum (halte tussen Leeuwarden en Idaard-Roordahuizum, 1868-1949). Later is deze verkorting ook gebruikt voor blokpost Wirdum

Wdmf Woerden racc Melkfabriek

Wdmv Woerden Molenvliet (nooit geopende halte)

Wdn Wierden (station tussen Deventer en Almelo, sinds 1881)

Wdnvf Wierden racc Vleeswarenfabriek

Wdo Woerden overloopwissels

Wdr Waarder (stopplaats tussen Gouda en Woerden, 1879-1934).

Later is deze verkorting ook gebruikt voor Waarder schakelstation

Wds Woerden seinhuis (later: Woerden post III)

Wdv Wildervank (station tussen Stads kanaal en Zuidbroek, 1910-1953)

Wdvb Wildervank brug over kanaal

Wdvclc Wildervank racc CLC (Coöperatieve Landbouw aan- en verkoop Combinatie)

We Wiene (stopplaats tussen Delden en Goor, 1865-1935)

WE Amsterdam Westelijk Eiland, zie Asdwe

WE Eberswalde Hbf (D)

Wed Westeindschedijk

(stopplaats tussen Borsele en Hoedekenskerke, 1927-1934)

Weh Wehe-Den Hoorn (station tussen Winsum en Zoutkamp, 1922-1940)

Welt Welten (voormalige halte bij Heerlen)

Wen Wenum (stopplaats tussen Apeldoorn en Vaassen, 1887-1938)

Wenb Wenum racc fa. Van Bree (graanbedrijf)

Wer Weiwerd (station bij Delfzijl, 1910-1941)

Wes Westerlee (station tussen Poeldijk en Maaslandse Dam, 1907-1925). Deze verkorting is ook gebruikt als de Nederlandse verkorting voor het Duitse station Wessum (tussen Enschede en Ahaus, 1903-1967). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetspunten worden gebruikt

Wesel Wesel (D) (Nederlandse verkorting), zie EWES

Wev Westerveld (station tussen Haarlem en Uitgeest, 1885-1983). Tot 1899 heette dit station Driehuis; van 1899 tot 1902 Driehuis begraafplaats Westerveld; van 1902 tot 1914 weer Driehuis; van 1914 tot 1916 wederom Driehuis begraafplaats Westerveld; van 1916 tot 1923 Driehuis (Westerveld); van 1923 tot 1968 Drie-

huis-Westerveld, zie Dhw; en van 1968 tot 1983 Westerveld

Wf Wolfheze (station tussen Arnhem en Ede-Wageningen, sinds 1845)

Wfd Westfriesche Dijk (stopplaats tussen Schagen en Wieringerwaard, 1912-1934)

Wfm Warffum (station tussen Sauwerd en Roodeschool, sinds 1893)

Wfn Wolfersveen (stopplaats tussen Ruurlo en Doetinchem, 1921-1937)

Wg Wageningen (halte aan de stoomtramlijn Ede-Wageningen, 1882-1937)

WG G Güstrow Gbf (D)

Wgh Wijgchelsheim (stopplaats tussen Slochteren en Delfzijl, 1929-1941)

Wgm Watergraafsmeer (rangeerterrein tussen Amsterdam Muiderpoort en Diemen, sinds 1938, bijgenaamd "De Meer")

WGM Watergraafsmeer (afkorting in gebruik bij de Belgische spoorwegen)

Wgmo Watergraafsmeer Oost aansl

Wgmrba Watergraafsmeer Ring(spoor)baan aansl

Wgmw Watergraafsmeer West aansl

Wgmwpl Watergraafsmeer lijnwerkplaats

Wgo Watergraafsmeer Oost (post)

Wgp Wilgenplas (later: Rotterdam Wilgenplas),

zie Rtwp

Wgw Watergraafsmeer West (post)

Wh Wijhe (station tussen Deventer en Zwolle, 1866-1936, heropend in 1940)

Wha Waterhuizen aansl (deze verkorting is ook gebruikt voor blokpost Waterhuizen aansl)

Whbr Wherebrug (bij Purmerend)

Whe Where (dienstregelmeetspunt bij Purmerend)

Whk Wilhelminakanaal bij Tilburg (schakelstation)

Who Rotterdam Waalhaven Oost (goederenemplacement)

Whv Westhaven Amsterdam (niet-officiële afkorting), zie Awhv

Whva zie Awhva

Whvaim zie Asdaim

WhvdcB Westhaven racc Du Croo & Brauns (machinefabriek)

Whvoa Westhaven racc Overslagbedrijf Amsterdam

Whw Woudhuizerweg blokpost (tussen Apeldoorn en Twello, 1887-1965). Deze verkorting wordt sinds 1912 ook gebruikt voor Rotterdam Waalhaven West. Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetspunten worden gebruikt

Whz Rotterdam Waalhaven Zuid (goederenemplacement)

Whzan Rotterdam
Waalhaven Zuid aansl
Noord

Whzrsc Rotterdam
Waalhaven Zuid racc
RSC

Wie Wieuwerd (stop-
plaats tussen Leeuwar-
den en Stavoren, 1883-
1940)

Wij Wijlre-Gulpen (sta-
tion tussen Maastricht
en Aken, 1853-1988,
heropend in 1995). Het
station ligt in Wijlre (Gul-
pen ligt 2 km verderop);
daarom wordt dit station
ook wel Wijlre genoemd

Wijb Wantij brug (bij
Dordrecht)

Wijd Wijdenes (halte
tussen Hoorn en Boven-
karspel-Grootebroek,
1913-1935)

Wijdd Wijdenes Dorps-
weg (halte tussen Hoorn
en Bovenkarspel-Groo-
tebroek, 1913-1935)

Wijr 't Weijver (stop-
plaats tussen Hoorn en
Bovenkarspel-Groote-
broek, 1913-1935)

Wijs Wijster (halte tus-
sen Hoogeveen en Bei-
len, 1895-1938). Later is
deze verkorting ook ge-
bruikt voor blokpost

Wijster en voor Wijster
onderstation

Willin Willingen (D)
(Nederlandse verkor-
ting), zie FWLN

Wilt Willemstunnel (on-
der de Nieuwe Maas in
Rotterdam), wordt ook
de Willemsspoortunnel
genoemd

WiltN Willemstunnel
Noordzijde (ook ge-
noemd: Willemsspoor-

tunnel NZ)

Wiltz Willemstunnel
Zuidzijde (ook ge-
noemd: Willemsspoor-
tunnel ZZ)

Win Winkel (halte tus-
sen Schagen en Wog-
num, 1898-1930)

Winb De Winkel blok-
post (tussen Zaltbom-
mel en Hedel)

Wit Wittebrug (halte
tussen Den Haag HS en
Scheveningen, 1907-
1953). Tot 1909 heette
deze halte Pompstation

Wk Workum (station
tussen Sneek en Stavo-
ren, sinds 1885)

Wkbr Westerkanaal-
brug (bij Amsterdam)

WI Wehl (station tussen
Winterswijk en Zeve-
naar, sinds 1885)

Wld Willemsdorp (stop-
plaats bij de Moerdijk-
brug, 1872-1946). Deze
verkorting is ook ge-
bruikt voor Willemsdorp
blokpost

Wle Welle (D) (station
tussen Zevenaar en Kle-
ve, 1880-1919) (Neder-
landse verkorting), zie
WLE

WLE Welle (D)

Wik Waalwijk (station,
1886-1950). Tot 1922
werd dit station Waal-
wijk-Besoijen genoemd

Wls Wilnis (halte tus-
sen Vinkeveen en Mij-
drecht, 1915-1950)

Wm Wormerveer (sta-
tion tussen Zaandam en
Uitgeest, sinds 1869)

Wmb brug over de Wij-
merts (tussen Leeuwar-
den en Stavoren). Deze
verkorting is ook ge-

bruikt voor blok- en
brugpost de Wijmerts
(bij Sneek), aan de
spoorlijn Leeuwarden-
Stavoren

Wmd Warmond (sta-
tion tussen Leiden en
Voorhout, 1842-1952).

Later is deze verkorting
ook gebruikt voor War-
mond schakelstation

Wmda Warmond aansl

Wmg Wemeldinge (sta-
tion bij Goes, 1927-
1934)

Wmgz Wemeldinge
Zandweg (halte bij
Goes, 1927-1934)

Wmh Warmenhuizen
(station tussen Alkmaar
en Schagen, 1913-
1947, losplaats tot
1969)

Wms De Wijmers
(stopplaats tussen
Hoorn en Bovenkarspel-
Grootebroek, 1913-
1935)

Wn Wognum-Nibbix-
woud (station tussen
Hoorn en Medemblik,
1887-1941)

Wnd Wijnaldum (sta-
tion tussen Stiens en
Harlingen, 1903-1935)

WN G Neubrandenburg
Gbf (D)

Wnl Woensel (stop-
plaats bij Eindhoven,
1918-1933). Later is de-
ze verkorting ook ge-
bruikt voor Woensel
racc en Woensel scha-
kelstation

Wnn Wadenoijen (sta-
tion tussen Tiel en Gel-
dermalsen, 1882-1950)

Wns Warns (stopplaats
tussen Koudum-Molk-
werum en Stavoren,

1885-1938)

WNT Neustrelitz Hbf (D)

Wnv Weg naar Voorst (stopplaats tussen Brummen en Zutphen, 1882-1917)

Wo Willemsoord (stopplaats tussen Wolvega en Steenwijk, 1894-1936)

Woe Woestduin (stopplaats tussen Haarlem en Lisse, 1902-1928)

Wol Wolphaartsdijk (station bij Goes, 1927-1934)

Wolfsb Wolfsburg (D) (Nederlandse verkorting), zie HWOB

Wolv Wolphaartsdijkse Veer (station bij Goes, 1927-1934)

Wow Wouw (station tussen Roosendaal en Bergen op Zoom, 1863-1940)

Wowclv Wouw racc CLV (Coöperatieve Landbouw Vereniging)

Wowmu Wouw racc fa. Mulders

Wp Weesp (station, sinds 1873). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Wildpad (stopplaats tussen Leeuwarden en Anjum, 1885-1887). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Wp 1 Wachtpost 1 (tussen Sittard en blokpost Ophoven)

Wp 1B (Vp) Wachtpost 1B Velp

Wp 1C (Vp) Wachtpost 1C Velp

Wp 2 (Aml) Wachtpost 2 Almelo (Wierdensestraat)

Wp 4 (Aml) Wachtpost 4 Almelo

Wp 4 (Btl) Wachtpost 4 Boxtel

Wp 5 (Aml) Wachtpost 5 Almelo (Rietstraat)

Wp 5 (Spv) Wachtpost 5 Simpelveld

Wp 6 (Do) Wachtpost 6 Dorst

Wp 6 (Gb) Wachtpost 6 Groesbeek

Wp 6 (Gnn) Wachtpost 6 Groningen Noord

Wp 6 (Sg) Wachtpost 6 De Steeg-Rheden goederenemplacement

Wp 7 (Co) Wachtpost 7 Coevorden

Wp 8 (Wtm) Wachtpost 8 Eijs

Wp 8 (Zdn) Wachtpost 8 Zenderen

Wp 9 (Zdn) Wachtpost 9 Zenderen

Wp 10 (Wij) Wachtpost 10 Wijlre

Wp 10 (Zdn) Wachtpost 10 Zenderen

Wp 11 (Bn) Wachtpost 11 Borne

Wp 12 (Rm) Wachtpost 12 Roermond

Wp 12 (Wij) Wachtpost 12 Wijlre

Wp 13 (Rm) Wachtpost 13 Roermond

Wp 14 (Hgl) Wachtpost 14 Hengelo

Wp 14 (Hmn) Wachtpost 14 Hemmen-Dodewaard

Wp 14 (Rm) Wachtpost 14 Roermond

Wp 15 (Hgl) Wachtpost

15 Hengelo

Wp 16 (Hrl) Wachtpost 16 Heerlen

Wp 16 (Sk) Wachtpost 16 Sneek

Wp 16 (VI) Wachtpost 16 Venlo

Wp 18 (Zlw) Wachtpost 18 Lage Zwaluwe

Wp 19 (Wdn) Wachtpost 19 Wierden

Wp 21 Wachtpost 21 Nijverdal Zanderij

Wp 22 Wachtpost 22 Nijverdal (bij overweg Jonckheerelaan)

Wp 24 (Rsd) Wachtpost 24 Roosendaal

Wp 26 Wachtpost 26 (tussen Eijsden en Gronsveld)

Wp 27 (Odz) Wachtpost 27 Oldenzaal

Wp 30 (Ddn) Wachtpost 30 Delden

Wp 33 (Srnge) Wachtpost 33 Susteren Goederenemplacement

Wp 33 (TI) Wachtpost 33 Tiel (Papesteeg)

Wp 34 (Hdg) Wachtpost 34 Hardegarijp

Wp 38 Wachtpost 38 (tussen Bovenkarspel-Grootebroek en Enkhuizen)

Wp 41 (Eml) Wachtpost 41 Ermelo (ten zuiden van het station)

Wp 42 (Eml) Wachtpost 42 Ermelo (ten noorden van het station)

Wp 55 (Kel) Wachtpost 55 Kelpen

Wp 62 (Rv) Wachtpost 62 Reuver

Wp 63 (Rv) Wachtpost 63 Reuver

Wp 64 (Rv) Wachtpost 64 Reuver

Wp 84 (Apd) Wachtpost 84 Apeldoorn

Wpa Weesp aansl

Wpc centrale werkplaats Tilburg

Wpe Wesepe (station tussen Deventer en Raalte, 1910-1935)

Wpg Waspik-'s-Gravenmoer (voorh. Waspik), zie Wpk

Wpk Waspik (station tussen Lage Zwaluwe en 's-Hertogenbosch, 1886-1920). Van 1920 tot de sluiting in 1950 heette dit station Waspik-'s-Gravenmoer, zie Wpg

Wp K Wachtpost K (Ijsselmonde)

Wpl Amf zie Amfwph

Wpl Br Blerick werkplaats (de verkorting Brw is ook gebruikt)

Wpl Ehv zie Ehwpl

Wplfo Feijenoord lijnwerkplaats, zie Fowpl

Wpl Fo Feijenoord werkplaats, zie Fow

Wpl Hlm zie Hlmwph

Wpl Hrn Haren werkplaats (de verkorting Hrw is ook gebruikt)

Wpl Ht zie Htw

Wpl Ldd zie Lddw

Wpl Mt zie Mtwpl

Wpl On zie Onwpl

Wpl Rsd zie Rsdw

Wpl Tb zie Tbwph

Wpl Ut zie Utwph

Wplw Welplaatweg (Botlek)

Wpl Wgm zie Wgmwpl

Wpl Zl zie Zlwpl

Wpt Wuppertal Hbf (D) (Nederlandse verkorting), zie KW

Wpv Wapenveld (station tussen Apeldoorn

en Zwolle, 1887-1950)

Wpvpf Wapenveld racc Papierfabriek

Wpvpv Wapenveld racc Verffabriek Smits

Wpzt Weesp Zuidtak

Wr Warken (stopplaats tussen Zutphen en Winterswijk, 1878-1934).

Later is deze verkorting ook gebruikt als de NS-afkorting voor de halte Weener, zie HWEE (D).

Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

WR Rostock Hbf (D)

Wrd Wieringerwaard (station tussen Wognum en Schagen, 1912-1934)

Wrg Weener grens (D) (Nederlandse verkorting), zie HXWE

WRG Rostock Gbf (D)

Wrh Worth-Rheden (stopplaats, 1885-1923).

Tot 1886 heette deze stopplaats Villa Kruisvorst, en van 1886 tot 1906 Wordt-Rheden

Wrk Windraak (halte tussen Amstenrade en Sittard, 1925-1949)

Wrl Waarland schakelstation (bij Heerhugowaard)

WRS Rostock Seehafen (D)

WRSC Rostock Seehafen Umschlagbahnhof (D)

Ws Winschoten (station, sinds 1868)

WS Schwerin Hbf (D)

Wsba Westelijke splitsing Blijdorp aansl

Wsd Woensdrecht (station bij Bergen op Zoom, 1868-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Woensdrecht schakelstation

Wsg brug over het Winschoterdiep (bij Groningen)

WSG Schwerin Gbf (D)

Wsgb Winschoten racc chemische fabriek Gembo

Wsl Weerselo blokpost (bij Almelo). Deze verkorting is ook gebruikt voor Weerselo schakelstation

Wsm Winsum (station tussen Sauwerd en Roodeschool, sinds 1893)

Wsmh Winsum racc fa. Hetteema

Wsnm Winschoten racc Noord-Nederlandse Machinefabriek

Wspl Rotterdam Westelijke splitsing

WSR Stralsund Hbf (D)

Wsrob Winschoten racc fa. Robertus (zaadhandel)

Wstd Winschoterdiep brugpost (bij Groningen)

Wt Weert (station, sinds 1879)

Wtakz Weert racc AKZO Chemie/Honeywell

Wtb Westerbroek (stopplaats tussen Kropswolde en Groningen, 1905-1932)

Wte Woesten (stopplaats tussen Mariëberg en Almelo, 1920-1938). Vanaf 1931 heette deze stopplaats Aadorp. De verkorting Wte

is ook gebruikt voor Westebroek (stopplaats tussen Kropswolde en Groningen, 1905-1932), doch de officiële verkorting daarvan was Wtb

Wtf Fort Westervoort (stopplaats tussen Arnhem en Duiven, 1890-1918)

Wtl Watersleij (station tussen Sittard en Brunsum, 1923-1949). De naam van dit station is ook geschreven als Watersley

Wtm Eijs-Wittem (halte tussen Simpelveld en Wijlre, 1900-1938)

Wtp Weert blokpost

Wtv Westervoort (station tussen Arnhem en Duiven, 1856-1936, heropend in 2011)

Wub Wijchen Uilenboom onderstation

Wv Wolvega (station tussen Steenwijk en Heerenveen, sinds 1868)

Wvd Wijnvoorden (stopplaats tussen Wijhe en Zwolle, 1895-1918)

Wvfr Wolvega racc Frico (zuivelfabriek van de Friesland Cooperative Company)

Wvr Wilsummerveer (stopplaats tussen Hattem en Kampen Zuid, 1913-1933)

Ww Winterswijk (station, sinds 1878)

Wwab Westerwoldse A brugpost

Wwawl Winterswijk racc CWL (Coöperatieve Winterswijkse Landbouwbond)

Wwd Westwoud (sta-

tion tussen Hoorn en Hoogkarspel, 1885-1938, goederenvervoer tot 1971)

Wwdzf Westwoud racc Zuivelfabriek

Wwg Winterswijk GOLS (station, 1885-1936)

Wwgr Winterswijk grens

Wwi Winterswijk industrieterrein

Wwk Winterswijk kruising (post)

Www Winterswijk West (halte, sinds 2001)

Wz Wezep (station tussen Zwolle en 't Harde, sinds 1863)

Wzcab Wezep racc CAB (Centraal Aardappel Bedrijf)

Wzhei Wezep racc Nederlandsche Heidemaatschappij

Wzt Wezep Tram (station, 1908-1931)

X

X Xanten (D) (Nederlandse verkorting), zie KX

XB voorvoegsel voor de DB-afkortingen van Belgische stations

XBAA Antwerpen Waaslandhaven Zuid (B) (afkorting in gebruik bij de DB)

XBAAN Antwerpen Waaslandhaven Noord (B) (afkorting in gebruik bij de DB)

XBAAS Aalst (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FLS

XBAC Antwerpen Centraal (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FN

XBAD Antwerpen Dam (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FNND

XBAK Antwerpen-Kiel (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FNKL

XBAKB Antwerpen Kanaaldok BASF (B) (afkorting in gebruik bij de DB)

XBAM Antwerpen Main Hub (B) (afkorting in gebruik bij de DB)

XBAN Antwerpen Noord (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FNND

XBAOO Antwerpen Oost (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie GNS

XBAS Antwerpen Schijnpoort (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FNZG

XBAW Antwerpen Dokken en Stapelplaatsen (B) (afkorting in gebruik

bij de DB), zie FNDS
XBAWA Antwerpen Angolahaven (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie ANGOL

XBAWB Antwerpen Berendrecht (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie BERDR

XBAWC Antwerpen Cirkeldijk (B) (afkorting in gebruik bij de DB)

XBAWO Antwerpen-Oorderen (B) (afkorting in gebruik bij de DB)

XBAWZ Antwerpen Zandvliet (B) (afkorting in gebruik bij de DB)

XBAZ Antwerpen Zuid (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FNZD

XBB Brussel Zuid / Bruxelles-Midi (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FBMZ

XBBA Bierset-Awans (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FTI

XBBC Antwerpen-Berchem (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FCV

XBBE Beernem (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie LBM

XBBL Brussel Centraal (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FBCL

XBBN Brussel Noord (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FBN

XBBOU Bruxelles-Ouest / Brussel West (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FBOW

XBBR Brugge (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FR

XBBRG Beringen (B) (afkorting in gebruik bij

de DB), zie LBN, MI
XBBS Bressoux (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FBX

XBBU Büllingen (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie RMB

XBDBK Diepenbeek (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie GDP

XBE Eisden-Mijnen (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie GDN

XBEP Eupen (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie REP

XBES Essen (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FES

XBG Gent (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FGP

XBGD Gent Dampoort (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FGDM

XBGK Genk (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FKG

XBGKF Genk Ford (B) (afkorting in gebruik bij de DB)

XBGP Gent St. Pieters (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FGSP

XBGR Groenendaal (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie MDL

XBGZ Gent Zeehaven (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FGZH

XBHL Herstal (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie LHS

XBHT Hasselt (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FHS

XBJS Jemeppe-sur-Sambre (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FJS

XBK Kinkempois (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie NK

XBKP Kapellen (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie LKP

XBL Liège / Luik (B) (afkorting in gebruik bij de DB)

XBLA Lanaken (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie GLK

XBLBM Libramont (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie LRB

XBLE Leuven (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FLV

XBLI Liers (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie LSL

XBLIG Liège-Guillemins (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FL. Deze afkorting is ook bij de DB in gebruik als aanduiding voor Liège Güterbahnhof (B)

XBLJ Liège-Jonfosse (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FLJ

XBMAR Marbehan (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie LMH

XBMC Monceau (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie LNC

XBMCH Mechelen (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FM

XBME Merelbeke Vorming (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FKRv

XB MEL Melle (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FML

XBMER Merchtem (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FMHT

XBMM Milmort (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie LTM

XBMS Mons / Bergen (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FMS

XBN Neerpelt (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie LNP

XBNA Namur / Namen (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FNR

XBO Oostende (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FSD

XBOH Oostende Haven (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FSDM

XBQ Quévy (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie LQV

XBR Raeren (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie RER

XBS Schaerbeek (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FSR

XBSE Seraing (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie NSR

XBSF Schaerbeek Formation / Schaarbeek Vorming (B) (afkorting in gebruik bij de DB)

XBSN Sint Niklaas (afkorting in gebruik bij de DB), zie FSN

XBST Sterpenich (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie MS

XBSTD Sint Truiden (afkorting in gebruik bij de DB), zie FST

XBTA Tamines (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FTM

XB TG Tongeren (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FTG

XBTI Tienen (B) (afkor-

ting in gebruik bij de DB), zie FTNN

XB TUH Turnhout (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FTR

XBV Visé (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FVS

XBVC Verviers-Central (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie GV

XBWA Waterloo (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FWT

XBWL Welle (B) (afkorting in gebruik bij de DB); geen Belgische afkorting bekend

XBWM Watermaal (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FW

XBWW Weywertz (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie RMZ

XBZ Zeebrugge (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie LZE

XBZO Zolder (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie MZD

XBZV Zeebrugge Vorming (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie LZR

XBZZ Zelzate (B) (afkorting in gebruik bij de DB), zie FZZ

XN voorvoegsel voor de DB-afkortingen van Nederlandse stations

XNAA Amsterdam Amstel (afkorting in gebruik bij de DB), zie Asa

XNAB Amsterdam Bijlmer (afkorting in gebruik bij de DB), zie Asb

XNAC Amsterdam CS (afkorting in gebruik bij de DB), zie Asd

XNAE Apeldoorn (af-

korting in gebruik bij de DB), zie Apd

XNAH Arnhem (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ah

XNAHG Arnhem GS (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ahg

XNAHP Amsterdam Houtrakpolder (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hrp

XNAL Alkmaar (afkorting in gebruik bij de DB), zie Amr

XNAM Amersfoort (afkorting in gebruik bij de DB), zie Amf

XNAMV Amersfoort Vathorst (afkorting in gebruik bij de DB), zie Avat

XNAO Almelo (afkorting in gebruik bij de DB), zie Aml

XNAOO Almere Oostvaarders (afkorting in gebruik bij de DB), zie Almo

XNAP Appingedam (afkorting in gebruik bij de DB), zie Apg

XNAR Alphen aan den Rijn (afkorting in gebruik bij de DB), zie Apn

XNAS Amsterdam Sloterdijk (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ass

XNAT Acht (afkorting in gebruik bij de DB), zie At

XNAV Amsterdam Westhaven (afkorting in gebruik bij de DB), zie Awhv

XNAW Amsterdam Watergraafsmear (afkorting in gebruik bij de DB), zie Wgm

XNAWZ Amsterdam

CS Westzijde (afkorting in gebruik bij de DB), zie Asdwz. De DB heeft deze afkorting ook gebruikt

voor Amsterdam Werkplaats Zuid, zie Aswplz

XNAZ Amsterdam Zuid (afkorting in gebruik bij de DB), zie Asdz

XNB Budel (afkorting in gebruik bij de DB), zie Bdl

XNBA Barendrecht (afkorting in gebruik bij de DB), zie Brd

XNBD Bodegraven (afkorting in gebruik bij de DB), zie Bdg

XNBE Blerick racc ECT (afkorting in gebruik bij de DB), zie Brect

XNBF Bovenkarspel Flora (afkorting in gebruik bij de DB), zie Bkf

XNBG Bovenkarspel-Grootebroek (afkorting in gebruik bij de DB), zie Bkg

XNBH Beverwijk Hoogovens Zuid (afkorting in gebruik bij de DB), zie Bvhz

XNBK Beverwijk (afkorting in gebruik bij de DB), zie Bv

XNBL Blerick (afkorting in gebruik bij de DB), zie Br

XNBO Born (afkorting in gebruik bij de DB), zie Bon

XBNP Buitenpost (afkorting in gebruik bij de DB), zie Bp

XNBR Breda (afkorting in gebruik bij de DB), zie Bd

XNBZ Bergen op Zoom (afkorting in gebruik bij de DB), zie Bgn

XNCV Coevorden (afkorting in gebruik bij de DB), zie Co

XNDD Delden (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ddn

XNDE Enschede De Eschmarke (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ese

XNDH Den Haag CS (afkorting in gebruik bij de DB), zie Gvc

XNDHH Den Haag HS (afkorting in gebruik bij de DB), zie Gv

XNDL Den Helder (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hdr

XNDN Duiven Betuwe-route overloopwissels (afkorting in gebruik bij de DB), zie Brdvn

XNDO Dordrecht (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ddr

XNDR Dronten (afkorting in gebruik bij de DB), zie Dron

XNDT Delft (afkorting in gebruik bij de DB), zie Dt

XNDU Duivendrecht (afkorting in gebruik bij de DB), zie Dvd

XNDV Deventer (afkorting in gebruik bij de DB), zie Dv

XNDZ Delfzijl (afkorting in gebruik bij de DB), zie Dz

XNE Ede Centrum (afkorting in gebruik bij de DB), zie Edc

XNEH Eemshaven (afkorting in gebruik bij de DB), zie Eem

XNEI Eindhoven (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ehv

XNEK Enkhuizen (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ekz

XNEL Elst (afkorting in gebruik bij de DB), zie Est

XNEM Eyselshoven Markt (afkorting in gebruik bij de DB), zie Eghm

XNES Enschede (afkorting in gebruik bij de DB), zie Es

XNET Echteld Betuweroute (afkorting in gebruik bij de DB), zie Brech

XNEW Ede-Wageningen (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ed

XNG Gouda (afkorting in gebruik bij de DB), zie Gd

XNGB Glanerbrug (afkorting in gebruik bij de DB), zie Gbr

XNGD Giessendam Betuweroute overloopwissels (afkorting in gebruik bij de DB), zie Brgndo

XNGE Groningen racc Eemskanaal (afkorting in gebruik bij de DB), zie Gnek

XNGL Groningen Losplaats (afkorting in gebruik bij de DB), zie Gnl

XNGM Geldermalsen (afkorting in gebruik bij de DB), zie Gdm

XNGO Gorinchem Betuweroute overloopwissels (afkorting in gebruik bij de DB), zie Brgro

XNGR Groningen (afkorting in gebruik bij de DB), zie Gn

XNH Heerlen (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hrl

XNHA Haanrade (afkorting in gebruik bij de DB), zie Han

XNHB Herkenbosch (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hkb

XNHD Hoofddorp (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hfd

XNHE Haarlem (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hlm

XNHG Hoogeveen (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hgv

XNHGK Hoogkarspel (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hks

XNHH Hoek van Holland (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hlds

XNHHV Hoek van Holland Haven (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hld

XNHI Hilversum (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hvs

XNHIS Hilversum Sportpark (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hvsp

XNHK Heerlen De Kissel (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hrlk

XNHL Hengelo (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hgl

XNHLS Haarlem-Spaarnwoude (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hlms

XNHM Helmond (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hm

XNHO Hillegom (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hil

XNHOK Hoorn Kersen-

boogerd (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hnk

XNHOR Hoorn (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hn

XNHR Heerenveen (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hr

XNHS Hoogezand-Sappemeer (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hgz

XNK Kijfhoek (afkorting in gebruik bij de DB), zie Kfh

XNKA Krommenie-Assendelft (afkorting in gebruik bij de DB), zie Kma

XNKB Koog Bloemwijk (afkorting in gebruik bij de DB), zie Kbw, Kz

XNKD Kijfhoek Zuid (afkorting in gebruik bij de DB), zie Kfhz

XNKE Kesteren (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ktr

XNKM Kampen Zuid (afkorting in gebruik bij de DB), zie Kpnz

XKNK Kijfhoek Noord (afkorting in gebruik bij de DB), zie Kfhn

XNKR Kropswolde (afkorting in gebruik bij de DB), zie Kw

XNKZ Koog Zaandijk (afkorting in gebruik bij de DB), zie Kzd, Zzs

XNL Leiden (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ledn

XNLG Landgraaf (afkorting in gebruik bij de DB), zie Lg

XNLH Linne-Herten (afkorting in gebruik bij de DB), zie Lnh

XNLI Leidschendam Betriëswerk (afkorting

in gebruik bij de DB), zie Ldvw

XNLL Leiden Lammen- schans (afkorting in ge- bruik bij de DB), zie Ldl

XNLU Geleen-Luttera- de (afkorting in gebruik bij de DB), zie Lut

XNLV Leidschendam- Voorburg (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ldv

XNLW Leeuwarden (af- korting in gebruik bij de DB), zie Lw

XNLY Lelystad (afkor- ting in gebruik bij de DB), zie Lls

XNMA Maassluis (af- korting in gebruik bij de DB), zie Mss

XNMD Moerdijk (afkor- ting in gebruik bij de DB), zie Mdk

XNME Meteren Betu- weroute (afkorting in ge- bruik bij de DB), zie Brmet

XNMH Martenshoek (afkorting in gebruik bij de DB), zie Mth

XNMS Maarssen (af- korting in gebruik bij de DB), zie Mas

XNMT Maastricht (af- korting in gebruik bij de DB), zie Mt

XNNA Nieuw Amster- dam (afkorting in ge- bruik bij de DB), zie Na

XNNM Nijmegen (afkor- ting in gebruik bij de DB), zie Nm

XNNS Nieuweschans (afkorting in gebruik bij de DB), zie Nsch

XNO Oss (afkorting in gebruik bij de DB), zie O

XNOD Oldenzaal (af- korting in gebruik bij de

DB), zie Odz

XNOM Ommen (afkor- ting in gebruik bij de DB), zie Omn

XNON Onnen (afkorting in gebruik bij de DB), zie On

XNOP Opheusden Be- tuweroute overloopwis- sels (afkorting in gebruik bij de DB), zie Bropp

XNOV Overveen (afkor- ting in gebruik bij de DB), zie Ovn

XNOW Oudewater (af- korting in gebruik bij de DB), zie Od

XNOZ Oud Zaltbommel (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ozbm

XNPP Papendrecht Be- tuweroute (afkorting in gebruik bij de DB), zie Brppd

XNR Rotterdam Rech- ter Maasoever (afkorting in gebruik bij de DB), zie Rmo

XNRB Rotterdam-Bot- lek (afkorting in gebruik bij de DB), zie Bot

XNRC Rotterdam CS (afkorting in gebruik bij de DB), zie Rtd

XNRD Roosendaal (af- korting in gebruik bij de DB), zie Rsd

XNRE Rotterdam Euro- poort (afkorting in ge- bruik bij de DB), zie Erp

XNREW Rotterdam Eu- ropoort West (afkorting in gebruik bij de DB), zie Erpw

XNRI Rotterdam IJssel- monde (afkorting in ge- bruik bij de DB), zie IJsm

XNRL Rotterdam Lom- bardijen (afkorting in ge-

bruik bij de DB), zie Rlb
XNRM Roermond (af- korting in gebruik bij de DB), zie Rm

XNRN Rotterdam Noord G (afkorting in gebruik bij de DB), zie RtnG

XNRP Rotterdam-Per- nis (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ps

XNRS Rotterdam Sta- dion (afkorting in ge- bruik bij de DB), zie Rtst

XNRVO Maasvlakte Oost (afkorting in ge- bruik bij de DB), zie Mvto

XNRVW Maasvlakte West (afkorting in ge- bruik bij de DB), zie Mvtw

XNRW Rotterdam Waalhaven (afkorting in gebruik bij de DB)

XNS Simpelveld (afkor- ting in gebruik bij de DB), zie Spv

XNSC Schiedam Cen- trum (afkorting in ge- bruik bij de DB), zie Sdm

XNSE Scheemda (af- korting in gebruik bij de DB), zie Sda

XNSG Sas van Gent (afkorting in gebruik bij de DB), zie Svg

XNSH 's-Hertogen- bosch (afkorting in ge- bruik bij de DB), zie Ht

XNSI Sittard (afkorting in gebruik bij de DB), zie Std

XNSK Sneek (afkorting in gebruik bij de DB), zie Sk

XNSL Sluiskil (afkorting in gebruik bij de DB), zie Slu

XNSO Sappemeer Oost (afkorting in gebruik bij de DB), zie Spm

XNSP Schiphol Airport (afkorting in gebruik bij de DB), zie Shl

XNSU Susteren (afkorting in gebruik bij de DB), zie Srn

XNSW Steenwijk (afkorting in gebruik bij de DB), zie Swk

XNT Tilburg (afkorting in gebruik bij de DB), zie Tb

XNTE Terneuzen (afkorting in gebruik bij de DB), zie Tnz

XNTEZ Terneuzen Zuidzijde (afkorting in gebruik bij de DB), zie Tnzz

XNTH 't Harde (afkorting in gebruik bij de DB), zie Hde

XNU Utrecht CS (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ut

XNUG Utrecht GE (afkorting in gebruik bij de DB), zie Utge

XNUI Uitgeest (afkorting in gebruik bij de DB), zie Utg

XNVB Valkenburg (afkorting in gebruik bij de DB), zie Vk

XNVC Valburg CUP (afkorting in gebruik bij de DB), zie Brcup

XNVD Vlaardingen Centrum (afkorting in gebruik bij de DB), zie Vdg

XNVE Veendam (afkorting in gebruik bij de DB), zie Vdm

XNVI Vlissingen (afkorting in gebruik bij de

DB), zie Vs

XNVIS Vlissingen Sloehaven (afkorting in gebruik bij de DB), zie Sloe

XNVK Veenendaal-De Klomp (afkorting in gebruik bij de DB), zie Klp

XNVL Venlo (afkorting in gebruik bij de DB), zie VI

XNVLO Venlo Ostkopf (afkorting in gebruik bij de DB). Hiermee duidt de DB het oostelijke deel van emplacement Venlo aan

XNVO Valburg Oost Betuweroute (afkorting in gebruik bij de DB), zie Brvalo

XNVP Vlodrop (afkorting in gebruik bij de DB), zie Vdp

XNVT Vleuten (afkorting in gebruik bij de DB), zie Vtn

XNVW Valburg West Betuweroute (afkorting in gebruik bij de DB), zie Brvalw

XNWI Winschoten (afkorting in gebruik bij de DB), zie Ws

XNWM Wormerveer (afkorting in gebruik bij de DB), zie Wm

XNWO Woerden (afkorting in gebruik bij de DB), zie Wd

XNWS Weesp (afkorting in gebruik bij de DB), zie Wp

XNWT Weert (afkorting in gebruik bij de DB), zie Wt

XNWW Westervoort (afkorting in gebruik bij de DB), zie Wtv

XNWW Winterswijk (af-

korting in gebruik bij de DB), zie Ww

XNZA Zandvoort aan Zee (afkorting in gebruik bij de DB), zie Zvt

XNZAA Zaandam (afkorting in gebruik bij de DB), zie Zd

XNZB Zuidbroek (afkorting in gebruik bij de DB), zie Zb

XNZL Zwolle (afkorting in gebruik bij de DB), zie Zl

XNZLG Zwolle goederen (afkorting in gebruik bij de DB), zie Zlge

XNZLR Zwolle rangeer (afkorting in gebruik bij de DB), zie ZlR

XNZLW Lage Zwaluwe (afkorting in gebruik bij de DB), zie Zlw

XNZO Zevenaar Oost (afkorting in gebruik bij de DB), zie Zvo

XNZP Zutphen goederen (afkorting in gebruik bij de DB), zie Zpge

XNZV Zevenaar (afkorting in gebruik bij de DB), zie Zv

XNZVA Zevenaar Betuweroute aansl (afkorting in gebruik bij de DB), zie Zvbtwa

XNZW Zwijndrecht (afkorting in gebruik bij de DB), zie Zwd

Y

Yara1 Sluiskil racc Yara spoorpoort 1

Yara2 Sluiskil racc Yara spoorpoort 2

YBBFE Bergfelde Streckenwechsel 6009/6010 (D)

YBBHN Hohen Neuendorf Streckenwechsel 6088/6090/6092 (D)

YBBME Melchow-Eberswalde Hbf (D)

YDDMR Duisburg-Mühlentberg-Rheinhausen (D)

YEECC Lutum Streckenwechsel 2273/2265 (D)

YEEDB Bocholt Streckenwechsel 2263/2265 (D)

YFFRR Rüsselsheim-Raunheim (D)

YFKBK Bretzenheim-Bad Kreuznach (D)

YHHBG Bremen-Großland Streckenwechsel 1415/9149 (D)

YKKEZ Köln-Nippes Streckenwechsel 2618/2610 (D)

YKKNR Köln Neurather Ring Streckenwechsel 2652/2659/2730 (D)

YKKWL Waldhausen-Lorch (D)

YKMGW Günzburg-Wasserburg (D)

Ym IJmuiden (hoewel de officiële verkorting IJm is, komt de schrijfwijze Ym ook voor in NS-documentatie, zoals in het Bedieningsvoorschrift voor station IJmuiden, zie BVS/IJm, BVS/Ym)

Yp Ypenburg (halte,

sinds 2005. Deze halte wordt ook Den Haag Ypenburg genoemd)

Ypb Ypenburg aftakking (tussen Zoetermeer en Voorburg)

YR IJzeren Rijn (spoorlijn van Antwerpen via Hamont, Budel, Weert, Roermond, Herkenbosch, Vlodrop en Dalheim naar Rheydt). De schrijfwijze IJR is ook gebruikt

YRREP Eppingen Streckenwechsel 4201/4950 (D)

YRRHH Rheinsheim Streckenwechsel 4132/3450 (D)

YTTIL Illingen Streckenwechsel 4842/4800 (D)

YTTSE Sersheim Streckenwechsel 4800/4842 (D)

Z

Z stopplaats Zeeland (tussen Veghel en Volkel, 1884-1931), ook bekend als Halte Zeeland.

Deze verkorting is ook gebruikt voor Blokpost Z (tussen Zaandam en de Hembrug, bij km 72.8)

Za Zetten-Andelst (station aan de Betuwelijn tussen Dordrecht en Elst, sinds 1882)

Zalk zie Zk

Zand Zanderijen schakelstation (tussen Roosendaal en Bergen op Zoom)

Zav Zetten-Andelst racc Veiling

Zaw Zanderijen Wouw (goederenemplacement tussen Roosendaal en Bergen op Zoom)

Zb Zuidbroek (station tussen Groningen en Winschoten, sinds 1868)

Zbd Zuidbroek Dorp (stopplaats, 1910-1934)

Zbg Zuid Barge (halte tussen Zwolle en Emmen, 1905-1941). De naam van deze halte is ook geschreven als Zuidbarge

Zbgdr Zuid Barge racc Drentina (aardappellwasserij en sorteerrichting)

Zbm Zaltbommel (station tussen Utrecht en 's-Hertogenbosch, sinds 1869)

Zbmv Zaltbommel racc Veiling

Zbp Zuidbroek post T

Zco Zoetermeer Centrum Oost (station sinds

1977; in 2006 verbouwd tot sneltramhalte die Zoetermeer Stadhuis wordt genoemd. Deze halte wordt ook kortweg Stadhuis genoemd), zie Zsh

Zcw Zoetermeer Centrum West (station, 1977-2006)

Zd Zaandam (station, sinds 1869)

Zdb Zaanbrug (stopplaats bij Zaandam, bij de spoorbrug over de Zaan, 1884-1938)

Zdd Zanddijk blokpost (tussen Haren en Groningen)

Zdg Zandberg (stopplaats tussen Stadskanaal en Ter Apel, 1924-1935)

Zdk Zwaagdijk (halte tussen Hoorn en Medemblik, 1887-1931). Deze verkorting is vanaf 1989 ook gebruikt voor halte Zaandam Kogerveld (voorh. Zdo). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Zdl Vries-Zuidlaren (station tussen Groningen en Meppel, 1870-1952). Later is deze verkorting ook gebruikt voor blokpost Vries-Zuidlaren

Zdlo Vries-Zuidlaren onderstation

Zdn Zenderen (stopplaats tussen Almelo en Borne, 1888-1941), zie Zdr

Zdo Zaandam Oost

(werknaam voor de geplande halte tussen Zaandam en Enkhuizen, sinds de opening in 1989 Zaandam Kogerveld genoemd), zie Zdk

Zdr Zenderen (stopplaats tussen Almelo en Borne, 1888-1941). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Zenderen onderstation

Zdt Zuidtak (het traject tussen Amsterdam Zuid WTC en Weesp. De verkorting Zt wordt ook gebruikt)

Zdw Zijdevind (stopplaats tussen Schagen en Heerhugowaard, 1868-1938)

Ze De Zande (stopplaats tussen Hattem en Kampen Zuid, 1913-1933)

Zew Zuideindscheweg (stopplaats tussen Uithoorn en Alphen a/d Rijn, 1915-1923)

Zg Zuiderzeestraatweg (stopplaats tussen Hattem en Kampen Zuid, 1913-1933)

Zgk Zuidgouwekade (voormalige stopplaats tussen Gouda en Alphen a/d Rijn)

Zh Zuidhorn (station tussen Leeuwarden en Groningen, sinds 1866)

Zha Zevenbergschenhoek aansl HSL, zie Hszha

Zhes zie Az

Zhk Zevenbergschenhoek (stopplaats tussen 's-Hertogenbosch en Lage Zwaluwe, 1886-1938). Deze verkorting is ook gebruikt voor

Zuidhoek (station tussen Rotterdam en Spijkenisse, 1904-1965). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Zhka zie Zha

Zhkf Zevenbergschenhoek racc Zuivel-fabriek

Zhm Zevenhuizen-Moerkapelle (halte tussen Gouda en Den Haag, 1870-1938). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Zevenhuizen-Moerkapelle schakelstation

Zhmclv Zevenhuizen-Moerkapelle racc Coöperatieve Landbouw Vereeniging

Zi Zoutindustrie (stopplaats bij Hotel Bad Boekelo, tussen Haaksbergen en Boekelo, 1918-1937). Vanaf 1935 heette deze stopplaats Zoutindustrie-Bad Boekelo, zie Bkb

Zid Zoutindustrie aansl (tussen Haaksbergen en Boekelo)

Zij Zijdelweg (stopplaats tussen Aalsmeer en Amstelveen, 1917-1922)

Zijp Zijpersluis, zie Zps

Zk Zalk (stopplaats tussen Hattem en Kampen Zuid, 1913-1933). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Zalk schakelstation (de verkorting Zalk is ook gebruikt)

Zkp Zoutkamp (voormalig eindstation van de

Marnelijn Winsum-Zoutkamp, 1922-1940)

ZI Zwolle (station, sinds 1864). De schrijfwijze ZL is ook gebruikt

Zlappc Zwolle racc APC (American Petroleum Company)

Zld Zuidland (station tussen Spijkenisse en Hellevoetsluis, 1905-1966)

Zlge Zwolle GE

Zlgea Zwolle GE aansl

Zlij Zwolle racc IJsselcentrale

Zlikatw Zwolle Katwolde aansl

Zlm Zelhem (station tussen Ruurlo en Doetinchem, 1885-1937)

Zlmas Zwolle racc fa. Masee (handelsmaatschappij)

Zlmc zie Zlmclv

Zlmclv Zelhem racc Coöperatieve Landbouw Vereeniging

Zlmpf Zelhem racc Papierfabriek

Zln Zandelaan (stopplaats tussen Groningen en Weiwerd, 1929-1941)

Zlptt Zwolle PTT

Zlptta Zwolle PTT aansl

Zlrr Zwolle rangeerstation (ook wel genoemd: Zwolle rangeerterrein, of kortweg Zwolle Rangeer)

Zlra Zwolle rangeerstation aansl

Zls Zwolle rangeerstation seinhuis (voorh. Zwolle seinhuis A)

Zlsh Zwolle Stadshagen (halte, sinds 2019)

Zlst Zwolle racc Stork

Zlt Zwolle post T

Zlv Zwolle Veerallee (station, 1927-1969)

Zlvs Zwolle verdeelstation

Zlw Lage Zwaluwe (station tussen Dordrecht en Breda, sinds 1883)

Zlwa Lage Zwaluwe aansl

Zlwpl Zwolle lijnwerkplaats

Zlws Lage Zwaluwe seinhuis

Zlwshl Lage Zwaluwe racc Shell

Zmd Zwammerdam (halte tussen Bodegraven en Alphen a/d Rijn, 1878-1935)

Zn Zuna (stopplaats tussen Neede en Helleendoorn, 1910-1931)

Znl Zaanlijn (hele gebied)

Zns Zwanenspreng (stopplaats tussen Dieren en Apeldoorn, 1887-1950)

Zp Zutphen (station, sinds 1865)

Zpa Zutphen aansl

Zpbn Zutphen racc fa. Brinkmann & Niemeijer (tractoren en landbouwmachines)

Zpcal Zutphen racc Calpam Vloeibaar Gas nv

Zpd Zuidplaspolder (stopplaats tussen Gouda en Zoetermeer, 1870-1931). Deze verkorting is ook gebruikt voor Zuidplaspolder blokpost

Zpdw Zutphen racc fa. De Weerd

Zpge Zutphen GE

Zpgea Zutphen GE aansl
Zpgo Zutphen racc GOCZ (Geldersch-Overijselsche Coöperatieve Zuivelverkoopvereniging)
Zpgs Zutphen gemeentelijke stamlijn
Zphb Zutphen racc fa. Harenberg (eierhandel)
Zphm Zutphen racc fa. Hartman
Zpk Zijperdijk schakelstation (bij Anna Paulowna)
Zpkmf Zutphen racc Koopmans Meelfabrieken
Zple Zutphen racc fa. Levison (handelsmaatschappij)
Zpm Zutphen De Mars schakelstation
Zppe Zutphen racc fa. Peters
Zpr Zutphen racc fa. Reesink
Zps Zutphen seinhuis D (later: Zutphen seinhuis, 1953-1970). Deze verkorting is ook gebruikt voor Zippersluis (stopplaats tussen Warmenhuizen en Schagen, 1913-1933). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt
Zpse Zutphen racc Spieker & Elferink (transport- en handelsmaatschappij)
Zpsi Zutphen racc Si-rocco (tractorcabinefabriek)
Zpt Zutphen post T

Zpta Zutphen Twentekanaal aansl
Zr Zuidermeer (stopplaats tussen Obdam en Hoorn, 1898-1938)
Zs Zwartsluis (station tussen Zwolle en Blokzijl, 1914-1934)
Zsh Zoetermeer Stadhuis (sneltramhalte, sinds 2006. Deze halte wordt ook kortweg Stadhuis genoemd). Van 1977 tot 2006 was dit NS-station Zoetermeer Centrum Oost, zie Zco
Zspl Haarlem Zuidelijke splitsing
Zst Amsterdam Zaanstraat, zie Aswpl
Zt Zeist (station, 1901-1941, losplaats tot 1972). Ten zuiden van station Zeist lag het station Zeist-Driebergen, zie Db. De verkorting Zt wordt ook gebruikt voor de aanduiding van de Zuidtak, het traject tussen Amsterdam Zuid WTC en Weesp
ZT Zuidelijke Tak Ring(spoor)baan Amsterdam
Ztb Zeist racc fa. Boekhout (brandstoffenhandel)
Ztgf Zeist racc Gasfabriek
Ztm Zoetermeer (dit station heette van 1870 tot 1923 Soetermeer-Zegwaard, van 1923 tot 1941 Zoetermeer-Zegwaard, van 1941 tot 1973 Zoetermeer, en vanaf 1973 Zoetermeer Oost). Het huidige station Zoetermeer uit 1973 ligt iets meer naar het westen, maar wel aan

dezelfde lijn (en gebruikt dezelfde verkorting als het voormalige station Zoetermeer)
Ztmb Zoetermeer Buytenwegh (station, 1979-2006), ook bekend als station Buytenwegh
Ztmd Zoetermeer Dorp (station, 1977-2006), ook bekend als station Dorp
Ztml Zoetermeer Leidsewallen (station, 1979-2006)
Ztmlw zie Ztml
Ztmm Zoetermeer Meerzicht (station, 1977-2006), ook bekend als station Meerzicht
Ztmo Zoetermeer Oost, zie Ztm
Ztmp Zoetermeer Pallenstein (station, 1977-2006)
Ztmr Zoetermeer Recreatieweg schakelstation
Ztms Zoetermeer Seghwaert (station, 1978-2006)
Ztmsl Zoetermeer Stadslin (sinds 1977)
Ztmv Zoetermeer Voorweg (station, 1977-2006), ook bekend als station Voorweg
Zto zie Ztmo
Ztrk Zoetermeer Rokkeveen (dienstregelmeetpunt)
Zts Zeist seinhuis
Ztw Zoeterwoude (stopplaats, 1878-1930). Later is deze verkorting ook gebruikt voor Zoeterwoude schakelstation
Ztwm Zoeterwoude Meerburg (gepland station, dat echter nooit ge-

realiseerd is)

Ztwo Zoeterwoude Oost (dienstregelmeetpunt)

Ztww Zoeterwoude West (dienstregelmeetpunt)

Zv Zevenaar (station, sinds 1856)

Zvb Zevenbergen (station tussen Moerdijk en Roosendaal, sinds 1854)

Zvbi Zevenbergen inhaalsporen

Zvbskf Zevenbergen racc Suikerfabriek

Zvbtwa Zevenaar Betuweroute aansl

Zvbcvs Zevenbergen racc Verenigde Coöperatieve Suikerfabrieken

Zvg Zevenaar grens

Zvgs Zevenaar GOLDS (station, 1885-1918)

Zvh Zevenhoven (halte tussen Uithoorn en Alphen aan den Rijn, 1915-1936)

Zvl Zeeuws-Vlaanderen (rayon). De schrijfwijze ZVL is ook gebruikt

Zvo Zevenaar Oost (emplacement tussen Zevenaar en de Duitse grens, waar de Betuweroute aansluit op het bestaande spoor)

Zvpt Zevenaar Poort (geplande halte)

Zvptt Zevenaar PTT

Zvs Zevenaar racc Schenker & Co. (expeditiebedrijf)

Zvt Zandvoort aan Zee (station, sinds 1881). Deze verkorting is ook gebruikt voor halte Zandvoort Dorp, 1889-

1908 (halte tussen station Zandvoort aan Zee en Overveen, zie Zvtd)

Zvtd Zandvoort Dorp (halte tussen Zandvoort aan Zee en Overveen, 1889-1908)

Zvtv Zandvoort racc vuilnislaadstation

Zw Zwaag (station tussen Hoorn en Medemblik, 1887-1941)

Zwcav Zwaag racc Coöperatieve Aankoop Vereeniging

Zwd Zwijndrecht (station, sinds 1872)

Zwda Zwijndrecht aansl

Zwdch Zwijndrecht racc Chemproha (Chemische Producten Handel, tevens chemische fabriek)

Zwdep Zwijndrecht racc Epenhuysen Chemie

Zwdgl Zwijndrecht racc industrieterrein Groote Lindt

Zwdhe Zwijndrecht racc fa. Hercules (chemische fabriek)

Zwdvl Zwijndrecht racc Van Leeuwen Buizen

Zwdvo Zwijndrecht racc Verenigde Oliefabrieken

Zwl Zwartewaal (station tussen Spijkenisse en Oostvoorne, 1906-1965)

Zws Zevenwoldsterweg blokpost (tussen Zuidbroek en Scheemda)

Zwv brug over de Zuid Willemsvaart (bij Veghel)

Zwvb zie Zwvbr

Zwvbr brug over de Zuid Willemsvaart (bij Helmond)

Zwvl Zwaag racc Veiling

Zww Zwaagwesteinde (station tussen Leeuwarden en Groningen, geopend 1885. Sinds 2015 heet dit station De Westereen, zie Dwe). De verkorting Zww is ook gebruikt voor halte Zwarte Weg (tussen Hilversum en Baarn, 1874-1898). Het is overigens niet de bedoeling dat reeds bestaande verkortingen later voor andere stations of dienstregelmeetpunten worden gebruikt

Zzl Zonzeel (knooppunt bij Moerdijk)

ZZL Zuiderzeelijn (afgeblazen), zie HSL Noord

Zzs Zaandijk Zaanse Schans (station tussen Wormerveer en Zaan-dam, sinds 1869. Tot 2016 heette dit station Koog Zaandijk), zie Kzd